

**JURISPRUDENȚA
CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE
ÎN MATERIE PENALĂ
(2008-2010)**

Culegere

Chișinău, 2012

CZU 347.991(478):343(082)

J 93

Colegiul de redacție:

Constantin GURSCHI, judecător, Curtea Supremă de Justiție

Raisa BOTEZATU, judecător în demisie, Curtea Supremă de Justiție

Igor DOLEA, doctor habilitat în drept, profesor universitar, USM

Mariana GRAMA, doctor în drept, conferențiar universitar, USM

Această publicație a apărut cu sprijinul Asociației Avocaților Americani Inițiativa pentru Supremația Legii și a fost finanțată printr-un grant acordat de către Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii. Opiniile, constatările și concluziile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat opinia Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Jurisprudența Curții Supreme de Justiție în materie penală (2008-2010) :

Culegere / col. red.: Constantin Gurschi, Raisa Botezatu, Igor Dolea [et al.]. – Ch. : S. n., 2012 (Î.S. F.E.-P. “Tipogr. Centrală”). – 916 p.

2000 ex.

978-9975-53-078-1.

347.991(478):343(082)

© Constantin Gurschi, Raisa Botezatu,
Igor Dolea, Mariana Grama, 2012

ISBN 978-9975-53-078-1.

CUPRINS

Cuvînt înainte	7
----------------------	---

DREPT PENAL

PARTEA GENERALĂ

Capitolul I. Codul penal și principiile aplicării lui	11
Capitolul II. Infracțiunea.....	36
Capitolul III. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.....	68
Capitolul IV. Participația	74
Capitolul V. Liberarea de răspundere penală	94
Capitolul VI. Pedepsa penală.....	117
Capitolul VII. Individualizarea pedepselor.....	149
Capitolul VIII. Liberarea de pedeapsă penală.....	238
Capitolul IX. Măsurile de siguranță	273
Capitolul X. Cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării.....	287
Capitolul XI. Calificarea infracțiunilor	309
Capitolul XII. Înțelesul unor termeni sau expresii în prezentul cod	318

PARTEA SPECIALĂ

Capitolul I. Infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei.....	329
Capitolul II. Infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei....	361
Capitolul III. Infracțiuni privind viața sexuală	374
Capitolul IV. Infracțiuni contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor	384
Capitolul V. Infracțiuni contra patrimoniului	394
Capitolul VI. Infracțiuni contra familiei și minorilor	426
Capitolul VII. Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale.....	429
Capitolul VIII. Infracțiuni economice	441
Capitolul IX. Infracțiuni în domeniul transporturilor	468
Capitolul X. Infracțiuni contra securității publice și ordinii publice	472
Capitolul XI. Infracțiuni contra justiției	479
Capitolul XII. Infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere.....	485
Capitolul XIII. Infracțiuni contra autorităților publice și securității de stat.....	501
Capitolul XIV. Infracțiuni militare.....	504

DREPT PROCESUAL PENAL

PARTEA GENERALĂ

Capitolul I. Dispoziții generale privind procesul penal	513
Capitolul II. Instanțele judecătorești și competența lor	547
Capitolul III. Părțile și alte persoane participante la procesul penal	592
<i>Partea acuzării</i>	592
<i>Partea apărării</i>	598
<i>Reprezentanții și succesorii în procesul penal</i>	609
<i>Alte persoane participante la procesul penal</i>	610
Capitolul IV. Probele și mijloacele de probă.....	613
<i>Mijloacele de probă și procedeele probatorii</i>	656
<i>Mijloace materiale de probă</i>	669
Capitolul V. Măsurile procesuale de constrângere.....	684
<i>Măsurile preventive</i>	684
<i>Alte măsuri procesuale de constrângere</i>	694
Capitolul VI. Măsuri de păstrare a confidențialității, de protecție și alte măsuri procedurale	701
Capitolul VII. Chestiuni patrimoniale în procesul penal.....	709
Capitolul VIII. Termenele procedurale și acte procedurale comune	715

PARTEA SPECIALĂ

Capitolul I. Urmărirea penală	733
<i>Sesizarea organului de urmărire penală</i>	733
<i>Competența organelor de urmărire penală</i>	739
<i>Desfășurarea urmăririi penale</i>	745
<i>Terminarea urmăririi penale și trimiterea cauzei în judecată</i>	771
<i>Controlul judiciar al procedurii prejudiciare</i>	775
Capitolul II. Judecata	795
<i>Condițiile generale ale judecării cauzei</i>	795
<i>Punerea pe rol a cauzei penale</i>	814
<i>Judecata în primă instanță. Partea pregătitoare a ședinței de judecată</i>	815
<i>Cercetarea judecătorească</i>	816
<i>Deliberarea și adoptarea sentinței</i>	823
<i>Căile ordinare de atac. Apelul</i>	847
<i>Recursul ordinar. Recursul împotriva hotărârilor instanțelor de apel</i>	870
<i>Recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul</i>	887
<i>Căile extraordinare de atac. Recursul în anulare</i>	888
<i>Revizuirea procesului penal</i>	894
<i>Punerea în executare a hotărârilor judecătorești</i>	900
Capitolul III. Proceduri speciale	905
<i>Procedura în cauzele privind minorii</i>	905
<i>Procedura privind acordul de recunoaștere a vinovăției</i>	906
<i>Asistența juridică internațională în materie penală</i>	910

În anul 1990, după căderea zidului Berlinului, recunoscând necesitatea de a susține noile state democratice din Europa și Asia, Asociația Avocaților Americani a creat Inițiativa pentru Supremația Legii în Europa Centrală și Eurasia. Această organizație neguvernamentală și succesoarea acesteia Asociația Avocaților Americani Inițiativa pentru Supremația Legii (ABA ROLI) au fost create cu încrederea că promovarea supremației legii este cel mai eficient instrument de a combate cele mai mari probleme ale lumii: sărăcia, conflictele militare, corupția și nerespectarea drepturilor omului.

În momentul publicării acestei cărți în 2012, Asociația Avocaților Americani susține și implementează programe de promovare a supremației legii în 45 de state din Europa, Asia, Africa, Orientul Mijlociu, America Latină și Caraibe. Actualmente, mai mult de 700 de angajați, printre care numeroși voluntari, implementează aceste programe. De la crearea ei, această organizație a contribuit cu peste 200 de milioane dolari americani sub formă de asistență tehnică acordată guvernelor, asociațiilor profesionale ale judecătorilor, procurorilor și avocaților, facultăților de drept și organizațiilor neguvernamentale. Programul Asociației Avocaților Americani de susținere a supremației legii în Republica Moldova a început în anul 1993.

Această compilare a celei mai interesante și relevante practici judecătorești a Curții Supreme de Justiție în cauzele penale pentru perioada 2008-2010 reprezintă rezultatul unui efort considerabil al unui grup de experți format din judecători și profesori de drept susținut de personalul Asociației Avocaților Americani Inițiativa pentru Supremația Legii în Moldova. În acest context, doresc să le mulțumesc sincer dnei Raisa Botezatu, ex-vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, judecător în demisie al CSJ, formator al Institutului Național al Justiției, dnei Mariana Grama, dr. în drept, conf. univ., Catedra Drept Penal și Criminologie a Universității de Stat din Moldova, dlui Constantin Gurschi, Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, dlui Igor Dolea, dr. hab., prof. univ., șef al Catedrei Drept Procesual Penal și Criminalistică a Universității de Stat din Moldova, dnei Maria Tertia, judecător la Judecătoria Căușeni și dnei Corina Albu, judecător la Judecătoria Ocnița pentru activitatea de selectare, cercetare și compilare a acestei practici judecătorești. Această echipă de experți

a beneficiat de ajutorul și suportul consultaților juridici Olimpia Gribincea și Mihaela Vidaicu, precum și al întregului oficiu ABA ROLI Moldova, cărora le mulțumesc din suflet.

În sfârșit, sper foarte mult că această publicație va constitui un instrument util pentru judecători, procurori și avocați în efortul lor de a construi o justiție echitabilă, previzibilă, rațională și transparentă și un bun exemplu de unificare a practicii judecătorești, care sper va duce în timp la fortificarea rolului precedentului judiciar în sistemul de drept al Republicii Moldova.

Cu deosebită considerațiune,

*Hon. Richard Grawey (ret.),
Director ABA ROLI Moldova*

CUVÎNT ÎNAINTE

Actualmente, în multe țări din Europa se recunoaște că practica judecătorească capătă o importanță esențială în formarea normelor de drept. Tot mai des se susține ideea că precedentul judiciar poate deveni un mijloc eficient de înlăturare a lacunelor sau a contradicțiilor din legislație. Chiar dacă în majoritatea țărilor cu un sistem de drept continental legea este considerată un izvor de drept unic sau esențial, influența jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului asupra dreptului statelor membre ale Consiliului Europei va determina, mai devreme sau mai târziu, recunoașterea precedentului judiciar în calitate de izvor de drept. Tendința actuală a politicii penale din diferite țări, precum și situația reală din Republica Moldova, dovedesc că recunoașterea hotărârilor judecătorești ca izvor al dreptului este o perspectivă inevitabilă, unele elemente fiind deja constituite în procedura penală.

Totodată, prin esența sa precedentul judiciar nu poate să contravină normelor legii, având ca sarcină interpretarea detaliată a normelor materiale și procesuale după anumite principii. Lipsa acestor definitivări duce în unele cazuri la pronunțarea de către diferite instanțe a hotărârilor diametral opuse, chiar dacă circumstanțele sunt identice. Datorită faptului că legiuitorul nu poate să prevadă totalitatea aspectelor juridice ale normei elaborate, misiunea de a definitiva norma revine instanțelor de judecată, iar vitalitatea procesului de cristalizare a normei juridice este condiționată de instituția precedentului judiciar.

În asemenea condiții, sarcina unificării practicii judiciare în Republica Moldova îi aparține Curții Supreme de Justiție, fiind una dintre atribuțiile fundamentale ale acesteia. Deciziile Colegiului Penal constituie un bun îndrumar pentru soluționarea corectă a cauzelor și adoptarea unor soluții legale și întemeiate. Unificarea practicii judiciare constituie un pilon important pentru înfăptuirea justiției, fiind un mijloc eficient de aplicare și interpretare unitară a legii atât de către instanțele de judecată, cât și de alți participanți în cadrul procesului penal.

Prezenta Culegere reprezintă o selecție a celor mai relevante decizii pentru anii 2008-2010, adoptate de Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție. Culegerea cuprinde o analiză complexă și de ansamblu a practicii judiciare, reflectând atât

aspecte ce țin de aplicarea dreptului material și a regulilor de încadrare juridică a faptelor infracționale, cât și aspecte de aplicare a normelor procesuale în cauzele penale examinate.

Culegerea este destinată judecătorilor, procurorilor, avocaților și profesorilor universitari fiind un instrument care contribuie la unificarea practicii judiciare în cauzele penale și la determinarea direcțiilor prioritare ale justiției penale din Republica Moldova.

În acest context, aducem sincere mulțumiri Asociației Avocaților Americani Inițiativa pentru Supremația Legii (ABA ROLI) pentru valoroasa contribuție adusă la pregătirea și editarea acestei cărți.

Grupul de experți

Constantin GURSCHI, judecător, Curtea Supremă de Justiție
Raisa BOTEZATU, judecător în demisie, Curtea Supremă de Justiție
Igor DOLEA, doctor habilitat în drept, profesor universitar, USM
Mariana GRAMA, doctor în drept, conferențiar universitar, USM

DREPT PENAL

PARTEA GENERALĂ

CODUL PENAL ȘI PRINCIPIILE APLICĂRII LUI

* * *

În conformitate cu prevederile art. 10 Cod penal, legea care ușurează pedeapsa are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa.

În conformitate cu prevederile art. 10¹ alin. (6) Cod penal, dacă fapta pentru care persoana execută pedeapsa nu se mai consideră infracțiune în conformitate cu prevederile legii noi, ci constituie o contravenție, sancțiunea contravențională nu se mai aplică, indiferent de categoria și mărimea sancțiunii prevăzute.

Prin sentința Judecătoriei Bălți din 31 martie 2006, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, S. a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare; art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal la 5 ani închisoare, fără amendă; art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa de 6 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, s-a dispus executarea de sine stătătoare a pedepsei neexecutate stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți din 05.11.2004 – amenda în mărime de 200 de unități convenționale, adică 4.000 de lei, în folosul statului.

Instanța de fond a constatat următoarele:

Inculpatul S., în perioada de timp 15.12.2005 – 08.01.2006, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pătrunzînd în casa nr. 108 din str. Pocrîșchin, mun. Bălți, care aparținea lui D., a sustras pe ascuns bunuri materiale în valoare totală de 3.940 de lei.

La 12.02.2006, la ora 14.15, aflându-se în mun. Bălți, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pătrunzând pe teritoriul SRL „CronosPrim” din str. Pămîntenilor 3 și fiind observat de paznici, a sustras în mod deschis bunuri materiale în valoare totală de 463,06 lei.

La 09.02.2006, la ora 08.30, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în casa nr. 21 din str. Florilor, mun. Bălți, prin înșelăciune și abuz de încredere, a intrat în posesia telefonului mobil de model „Simens A35” la prețul de 180 de lei, care-i aparținea lui J. și apoi l-a vîndut cu 30 de lei, iar banii i-a folosit pentru necesități personale, cauzîndu-i părții vătămate o daună considerabilă.

Nefiind de acord cu pedeapsa aplicată, inculpatul S. a contestat cu recurs sentința Judecătorei Bălți din 31 martie 2006, solicitînd casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2006, recursul inculpatului S. a fost respins ca nefondat, cu menținerea hotărîrii atacate.

Condamnatul S. a contestat cu recurs în anulare hotărîrile nominalizate, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, cu aplicarea principiului retroactivității legii penale prin prisma art.10 Cod penal.

Examinînd argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea hotărîrilor atacate, din următoarele considerente:

Instanța de recurs constată că S., fiind recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunilor imputate, a fost condamnat, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare și a art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal la 5 ani închisoare, fără amendă.

Însă, prin Legea nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008 (M.O. nr. 41-44 din 24.02.2009) pentru modificarea și completarea Codului penal, intrată în vigoare la 24.05.2009, au fost modificate sancțiunile alin. (2) al art. 186 și alin. (2) al art. 187, care, în redacția nouă, prevăd pedepse cu închisoare de pînă la 4 ani și, respectiv, de la 3 la 6 ani, astfel, în speță, prevederile art. 80 Cod penal urmează a fi aplicate în raport cu aceste limite maxime ale pedepsei cu închisoarea.

În conformitate cu prevederile art. 10 Cod penal, legea care ușurează pedeapsa are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrșit faptele pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa.

La fel, S. a fost recunoscut vinovat de sustragerea, prin înșelăciune și abuz de încredere, a unui telefon mobil în valoare de 180 de lei de la J. și, respectiv, a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare.

Însă, prin Legea nr. 14-XVI din 15 februarie 2008 privind modificarea și completarea Codului cu privire la contravențiile administrative (M.O. nr. 47-

48 din 07.03.2008), au fost modificate prevederile art. 51 și, în redacția nouă, se consideră de mici proporții valoarea bunurilor care, la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește 25 de unități convenționale, adică 500 de lei.

Astfel, fapta comisă de S. constituie o contravenție administrativă prevăzută de art. 51 CCA (1985) și, conform prevederilor art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui intentat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal va fi încetat, iar conform art.10¹ alin.(6) Cod penal, sancțiunea contravențională nu se va aplica.

Raportînd situația stabilită în cauză la normele enunțate, rezultă că pedepsele aplicate lui S. în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – 3 ani și 6 luni închisoare – și a art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal – 5 ani închisoare, fără amendă – urmează a fi reduse, în raport cu prevederile art. 80 Cod penal, ținîndu-se cont de limita maximă a sancțiunilor acestor legi penale în redacția Legii nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008 pentru modificarea și completarea Codului penal, intrate în vigoare la 24.05.2009, fiind aplicate și prevederile art.84, 85 Cod penal.

Prin urmare, recursul în anulare declarat de condamnatul S. este admis. Sentința Judecătorei Bălți din 31 martie 2006 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2006 se casează în partea condamnării și stabilirii pedepsei, este rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre.

Este încetat procesul penal de învinuire a lui S. în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta lui constituie o contravenție administrativă prevăzută de art. 51 din Codul cu privire la contravențiile administrative (1985), și, conform art.10¹ alin.(6) Cod penal, sancțiunea contravențională nu se aplică.

Lui S., în raport cu prevederile art. 80 Cod penal, i se reduce pedeapsa stabilită în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 8 luni închisoare și în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal la 4 ani închisoare, fără amendă, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate i se stabilește definitiv pedeapsa de 5 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-67/10 din 19.01.2010)

* * *

Potrivit art.10¹ alin.(1) Cod penal, dacă, după rămînerea definitivă a hotărîrii de condamnare și pînă la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a intervenit o lege care prevede acest tip de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvîrșită.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 10 martie 2006, N. a fost condamnată în baza art.195 alin.(1) Cod penal la 13 ani închisoare. În temeiul art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Bălți din 03 martie 2004, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 13 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru femei, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Instanța de fond a constatat că N., la 24 aprilie 2005, între orele 08.00 și 13.00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în casa cet.C. din str.Vodnaia 18, mun.Bălți, de unde a sustras pe ascuns bunuri materiale în valoare totală de 12.810 lei, cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

Tot ea, în perioada de la începutul lunii aprilie 2005 și pînă la 17 mai 2005, în una din zile, a pătruns în gospodăria cet.B. din str.Novaia 1 A, mun.Bălți, de unde a sustras pe ascuns bunuri materiale, cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă, în sumă de 5.692 de lei.

Tot ea, la 12 mai 2005, la ora 13.00, aflîndu-se în or.Florești, a pătruns în casa cet.P. din str.S.Lazo 19, de unde a sustras pe ascuns bunuri materiale în sumă totală de 5595 de lei, cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către inculpata N., care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că nu a comis infracțiunea imputată, partea acuzării nu a adus probe ce ar dovedea vinovăția ei în comiterea infracțiunii, iar probele administrate au fost acumulate cu încălcări de procedură.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 iulie 2007, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatei N., cu menținerea sentinței atacate.

Cu recurs ordinar, decizia nominalizată nu a fost contestată, devenind, prin neatacare, definitivă și irevocabilă.

Hotărîrile judecătorești au fost atacate cu recurs în anulare de către condamnată N., care a solicitat casarea parțială a acestora și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, deoarece a intervenit o lege penală nouă, care este mai favorabilă ei, fiind aplicabile prevederile art.10 Cod penal.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 octombrie 2008, a fost admis recursul în anulare declarat de condamnată N., casate parțial sentința Judecătorei Bălți din 10 martie 2006 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 iulie 2007, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care acțiunile lui N. au fost reîncadrate din prevederile art.195 alin.(1) Cod penal în cele ale art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 4 ani și 6 luni închisoare.

În temeiul art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Bălți din 03 martie

2004, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru femei.

Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate a declarat recurs în anulare condamnată N., care solicită casarea parțială a acestora și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, în legătură cu modificările operate în sancțiunea art.186 alin.(2) Cod penal prin Legea nr.277-XVI din 18 decembrie 2008, în vigoare din 24 mai 2009.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legii penale, Plenul a admis recursul în anulare.

Potrivit art.453 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, hotărârea de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept în cazul în care de o nouă lege a fost înlăturată aplicarea pedepsei ori există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Condamnată N., la moment, execută pedeapsa închisorii în mărime de 4 ani și 6 luni, pentru furt, adică pentru sustragerea pe ascuns a bunurilor altor persoane, săvârșit prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune încorporată în prevederile art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, care stabilea pedeapsa închisorii de pînă la 5 ani.

Astfel, la data condamnării lui N. în baza art. 186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor ei și măsura de pedeapsă stabilită erau corecte.

În prezent însă, conform modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr.277-XVI din 18 decembrie 2008, în vigoare din 24 mai 2009, art.186 alin.(2) Cod penal stabilește pedeapsa închisorii de pînă la 4 ani.

Potrivit art.10¹ alin.(1) Cod penal, dacă, după rămînerea definitivă a hotărîrii de condamnare și pînă la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a intervenit o lege care prevede acest tip de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, or, pedeapsa aplicată condamnatei N. depășește maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită. Astfel, fiind aplicat principiul retroactivității legii penale, pedeapsa stabilită condamnatei N. urmează a fi redusă la maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, aceasta fiind mai favorabilă condamnatei, comparativ cu legea penală în vigoare la momentul săvîrșirii faptei.

Lui N. i se reduce pedeapsa stabilită în baza art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare.

Conform art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată, lui N. i se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Bălți din 03 martie 2004, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare.

(Extras din hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4-1re-1030/09 din 21.12.2009)

* * *

Alineatul (1) art. 10 Cod penal stipulează că legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa.

Prin sentința Judecătorei Cahul din 02 iunie 2006, inculpatul D. a fost condamnat în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 6 ani și 6 luni închisoare și în baza art. 197 alin. (1) Cod penal la 3 luni închisoare. Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui D. i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 6 ani și 7 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

În fapt, instanța de fond a constatat următoarele:

Inculpatul D., în una din zilele lunii noiembrie 2004, aproximativ la ora 22.30, prin înțelegere prealabilă, împreună cu C.E., S., B. și C. V. au pătruns în garajul de pe str. Ștefan cel Mare nr. 54, or. Cahul, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale, cauzîndu-i părții vătămate L. o daună materială în sumă totală de 4.600 de lei.

Tot el, la 24.11.2004, aproximativ la ora 22.00, prin înțelegere prealabilă, împreună cu S., C. E. și C. V., cu scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin alegerea cheilor, au pătruns în locuința lui D. E., amplasată pe str. Strada Veche nr. 143, ap. 9, or. Cahul, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială în sumă totală de 6.400 de lei. Ulterior, în scopul distrugerii probelor, prin incendiere, au distrus bunurile acestuia în valoare totală de 11.980 de lei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 26 decembrie 2006, a fost admis apelul inculpatului D., casată sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărîre, prin care D. a fost condamnat în baza art. 195 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la 6 ani închisoare, în baza art. 197 Cod penal la 240 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, iar potrivit art. 84, 87 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 6 ani și 3 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Decizia instanței de apel nu a fost contestată cu recurs ordinar, astfel devenind irevocabilă.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 decembrie 2008, a fost admis recursul în anulare al lui C. E. și, prin extindere,

în privința lui D., casate hotărârile menționate, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunile lui D. au fost reîncadrate din prevederile art. 195 alin. (1) Cod penal în cele ale art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, iar procesul penal în privința acestuia intentat în baza art. 197 alin. (1) Cod penal a fost încetat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, menținându-se celelalte dispoziții ale hotărârilor atacate.

Cu recurs în anulare, procurorul a contestat sentința Judecătoriei Cahul din 02 iunie 2006, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 26 decembrie 2006 și decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 decembrie 2008, solicitând casarea acestora în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui D. să i se stabilească în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal pedeapsa de 4 ani închisoare, invocând efectul retroactiv al legii penale.

Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosar și în raport cu motivele invocate, Plenul Curții Supreme de Justiție admite recursul, motivând prin următoarele:

Potrivit prevederilor art. 452 Cod de procedură penală, condamnatul este în drept să declare recurs în anulare împotriva unei hotărâri irevocabile dacă situația favorabilă acestuia a apărut după irevocabilitatea hotărârii atacate.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanța de recurs concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, astfel faptele lui D., la momentul condamnării, corect au fost încadrate în prevederile art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, ca furt, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La momentul condamnării, sancțiunea art. 186 alin. (2) Cod penal (2006) era de pînă la 5 ani închisoare, lui D. fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare.

Prin Legea nr. 277-XVI din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal, publicată în Monitorul Oficial nr. 41-44 din 24.02.2009, intrată în vigoare la 24.05.2009, a fost modificată sancțiunea art. 186 alin. (2) Cod penal, care, în prezent, stabilește pedeapsa cu închisoare de pînă la 4 ani.

Prin urmare, acțiunile condamnatului D. conțin în continuare semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) Cod penal, însă se impune reducerea termenului de pedeapsă, ținându-se cont de modificările enunțate mai sus.

Potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, hotărîrea de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării

erorilor de drept în cazul când pedeapsa aplicată este înlăturată de o nouă lege penală. Acest temei este prezent în speța discutată, astfel că recursul în anulare va fi admis, cu casarea soluțiilor adoptate.

La stabilirea pedepsei în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, se vor lua în considerare circumstanțele atenuante și agravante, precum și personalitatea vinovatului, așa cum acestea au fost reținute de către instanțele ierarhic inferioare, pedeapsa fiindu-i aplicată sub formă de închisoare în limitele sancțiunii articolului nominalizat.

(Extras din hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4-1re-1045/09 din 21.12.2009)

* * *

În conformitate cu prevederile art. 10¹ Cod penal (2008), dacă, după rămînerea definitivă a hotărîrii de condamnare și pînă la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximumul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvîrșită.

Conform art. 10 Cod penal, legea penală care ușurează pedeapsa are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa.

Prin sentința Judecătoriei Grigoriopol din 27 aprilie 2006, C. a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 3 ani închisoare, în baza art. 217/1 alin. (3) lit. f) Cod penal la 5 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i s-a stabilit pedeapsa de 5 ani închisoare.

Conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată, i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27.07.2005, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 5 ani și 1 lună închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că C., la 07.02.2006, în jurul orei 13.00, pe teritoriul Pieței Centrale din mun. Chișinău, din str. M. Varlaam nr. 65, a procurat de la o persoană neidentificată de organul de urmărire penală pe nume N., contra prețului de 81,2 lei, 29 de capsule de „tramadol”, care, conform raportului de expertiză tehnico-științifică, conțin 1,05 g de substanță psihotropă „tramadol”, și le păstra asupra sa.

În aceeași zi, în jurul orei 19.00, aflându-se pe bd. Ștefan cel Mare intersecție cu str. Ismail, mun. Chișinău, i-a transmis gratuit 8 capsule de „tramadol” prietenului său, O. C., după care ambii au fost reținuți de către colaboratorii de poliție și conduși la CPS Centru, unde, în timpul percheziției corporale, la O.C. au fost depistate și ridicate 8 capsule de „tramadol”, care, conform raportului de expertiză tehnico-științifică, conțin 0,40 g de substanță psihotropă „tramadol”, iar la C. – 21 de capsule de „tramadol”.

Ațiunile inculpatului C. au fost încadrate în prevederile art. 217 alin. (2), 217/1 alin. (3) Cod penal.

Procurorul a atacat sentința instanței de fond cu apel, pe motiv că, la stabilirea pedepsei, instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 84 Cod penal, stabilind pedeapsa pentru concurs de infracțiuni prin metoda absorbirii pedepsei mai ușoare, în timp ce era necesar de cumulat pedepsele aplicate.

În apelurile declarate de inculpat și de avocatul său, s-a solicitat casarea sentinței și achitarea lui C., deoarece el nu știa despre proveniența substanțelor psihotrope depistate la el. Avocatul, de asemenea, a invocat ilegalitatea sentinței, deoarece probele care au stat la baza acuzării au fost acumulate cu încălcarea normelor procesuale: inculpatul a fost reținut și percheziționat ilegal, fără autorizația judecătorului de instrucție.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2006, au fost respinse, ca nefondate, apelurile inculpatului C. și avocatului acestuia, a fost admis apelul procurorului, casată sentința instanței de fond în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre, prin care, în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, lui C. i s-a stabilit pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate în baza art. 217 alin. (2), 217/1 alin. (3) lit. f) Cod penal, de 5 ani și 5 luni închisoare. În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată, i s-a adăugat parțial pedeapsa fixată prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27.07.2005, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Decizia instanței de apel nu a fost atacată cu recurs ordinar, astfel a devenit irevocabilă.

Cu recurs în anulare, condamnatul C. a atacat hotărîrile menționate, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, invocînd aplicarea principiului retroactivității legii penale în legătură cu modificarea Codului penal.

Judecînd recursul în anulare în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit îl admite.

Faptele lui C. corect au fost încadrate în prevederile art. 217 alin. (2) Cod penal – circulația ilegală a substanțelor narcotice cu calificativul „procurarea,

păstrarea substanțelor psihotrope, săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare”, infracțiune pentru care, la data săvârșirii ei, era prevăzută pedeapsa cu închisoare de pînă la 3 ani.

Prin Legea nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008 pentru modificarea și completarea Codului penal, publicată în Monitorul Oficial nr. 41-44 din 24 februarie 2009, intrată în vigoare la 24 mai 2009, a fost modificată sancțiunea art. 217 alin. (2) Cod penal, care, în prezent, stabilește pedeapsa cu închisoare de pînă la 1 an.

Prin urmare, pedeapsa aplicată condamnatului C. în baza art. 217 alin. (2) Cod penal depășește limitele sancțiunii legii noi.

Totodată, potrivit circumstanțelor de fapt stabilite de instanța de fond, C. a înstrăinat „tramadol” cu masa de 0,40 g, acțiune calificată în baza art. 217/1 alin. (3) lit. f) Cod penal – înstrăinarea substanțelor psihotrope în proporții mari, infracțiune pentru care, la data săvârșirii ei, era prevăzută pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani.

La momentul săvârșirii faptei infracționale, în vigoare era Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23 ianuarie 2006.

Ulterior, prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 43 din 26 ianuarie 2009 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului, au fost adoptate modificări în Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23 ianuarie 2006, conform cărora se consideră substanță psihotropă „tramadol” în proporții mari de la 0,50 pînă la 10 grame.

Prin urmare, cantitatea de 0,40 g de substanță psihotropă „tramadol”, în prezent, nu constituie proporții mari.

Astfel, aplicîndu-se principiul retroactivității legii penale prevăzut în art.10 CP, se constată că acțiunile lui C. continuă să conțină semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, de aceea termenul de pedeapsă stabilit urmează a fi redus și, ținîndu-se cont de modificările enunțate mai sus, este necesară și reîncadrarea acțiunilor lui din prevederile art. 217/1 alin. (3) lit. f) Cod penal în cele ale art. 217/1 alin. (2) Cod penal, ca înstrăinare ilegală a substanțelor psihotrope, pentru care este prevăzută pedeapsa cu închisoare de la 2 la 5 ani, ceea ce ușurează situația condamnatului comparativ cu legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Articolul 453 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală stipulează că hotărîrea de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării

erorilor de drept în cazul în care aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege penală. Acest temei este prezent în speța discutată, astfel că recursul în anulare este admis, cu casarea parțială a soluțiilor adoptate.

Se menține condamnarea lui C. în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, cu reducerea pedepsei de la 3 ani la 1 an închisoare.

Acțiunile lui C. sînt reîncadrate din prevederile art. 217/1 alin. (3) lit. f) Cod penal în cele ale art. 217/1 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i se stabilește pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, iar în baza art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iulie 2005, lui C. fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 7 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-48/2010 din 19.01.2010)

* * *

Conform prevederilor art.10 alin.(1) Cod penal, legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv.

Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 22 decembrie 2008, R. a fost condamnat în baza art.145 alin.(3) lit. h) Cod penal la 20 de ani închisoare și în baza art.186 alin.(1) Cod penal la un an închisoare. Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 23 de ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Instanța de fond a constatat că inculpatul R., la 22 august 2008, aflîndu-se în gospodăria lui E.M., situată în or. Cimișlia, str. Bucovinei 31, fiind în stare de ebrietate alcoolică, cu scopul de a o omorî, i-a aplicat celei din urmă multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, cu un taburet, de mai multe ori, în regiunea capului și cu cuțitul peste mâini, cauzîndu-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora E.M. a decedat.

Fapta respectivă a fost încadrată în prevederile art.145 alin.(3) lit. h) Cod penal, ca omor intenționat al unei persoane, săvîrșit cu o deosebită cruzime.

Pe căile ordinare de atac, sentința nu a fost contestată, devenind astfel irevocabilă.

În recursul în anulare declarat de condamnat, invocându-se intervenirea unei legi penale mai favorabile, s-a solicitat casarea parțială a sentinței, cu stabilirea unei pedepse mai blânde.

Colegiul penal lărgit, verificând argumentele invocate în recursul în anulare din punctul de vedere al criticii formulate și al materialelor cauzei, admite recursul, pe motiv că instanța de fond corect a stabilit starea de fapt și a dat o apreciere juridică justă acțiunilor săvârșite de condamnat, încadrând fapta acestuia în prevederile art.145 alin.(3) lit. h) Cod penal, ca omor intenționat al unei persoane, săvârșit cu o deosebită cruzime, însă sentința urmează a fi casată parțial, deoarece, prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova, în vigoare de la 24.05.2009, alineatul (3) din articolul 145 Cod penal a fost exclus, însă indicele calificativ incriminat lui R. – „cu o deosebită cruzime” – se conține în dispoziția art.145 alin.(2) lit.j) Cod penal (în redacția legii vizate), iar sancțiunea acestei norme penale este închisoarea de la 12 la 20 de ani sau detențiunea pe viață.

Reținând aceste prevederi legale, Colegiul consideră că ele se răsfrâng asupra situației condamnatului R. din punct de vedere că fapta comisă, conform legii penale noi, urmează a fi reîncadrată în prevederile art.145 alin.(2) lit.j) Cod penal, ca omor intenționat al unei persoane, săvârșit cu o deosebită cruzime, cu stabilirea pedepsei în limitele sancțiunii acestei norme penale.

Conform art.453 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, hotărîrea irevocabilă de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în cazul în care recursul are efect asupra situației unei părți, când aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege. Deși legea penală nu înlătură definitiv executarea pedepsei aplicate condamnatului, totuși influențează situația lui în sens că termenul de pedeapsă a închisorii pentru infracțiunea de omor nu poate depăși 20 de ani închisoare.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-35/10 din 19.01.2010)

* * *

În conformitate cu articolul 10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin sentința Judecătorei Cantemir din 06 februarie 2006, C. a fost condamnat în baza art.195 alin.(1) Cod penal la 10 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanța de fond a reținut că inculpatul C., în noaptea spre 01 mai 2005, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în garajul cet. M., situat în or.Cantemir, str. B.Glavan, de unde a sustras pe ascuns automobilul de model „Ford Sierra” cu n/î CT AE 996, pe care l-a ascuns în pădure, în apropierea s.Plopi, r-nul Cantemir, cauzându-i astfel părții vătămate o daună materială în valoare de 25.197 de lei.

Pe căile ordinare de atac sentința dată nu a fost atacată, devenind astfel irevocabilă.

În recursul în anulare, s-a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui C. să fie recalificate în baza art.186 alin.(2) Cod penal, din motivul că, potrivit modificărilor operate în art.126 Cod penal, valoarea bunurilor sustrate nu mai constituie proporții mari, astfel în cauză fiind aplicabile prevederile art.10 Cod penal.

Judecând recursul în anulare în baza materialelor dosarului, în raport cu motivele invocate, Colegiul îl admite.

Din conținutul sentinței, rezultă că C. a fost condamnat pentru însușirea în proporții mari a bunurilor prin furt, adică și-a însușit bunuri materiale în valoare totală de 25.197 de lei, infracțiune încorporată în art. 195 alin. (1) Cod penal, care prevede pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

Valoarea bunurilor sustrate, ca semn calificativ al componenței de infracțiune pentru care este prevăzută răspunderea pentru sustragere, se determină conform art. 126 Cod penal, ținându-se seama de unitatea convențională de amendă stabilită de legislație la momentul săvârșirii infracțiunii.

Potrivit art. 126 alin. (1) Cod penal (red.2002), în vigoare la momentul condamnării, proporții mari se considera valoarea bunurilor sustrate, care, exprimată în bani, depășea 500 de unități convenționale de amendă sau 10.000 de lei la momentul săvârșirii infracțiunii.

Astfel, la data condamnării lui C., încadrarea juridică a acțiunilor dînsului era corectă, deoarece valoarea bunurilor sustrate depășea 500 de unități convenționale de amendă la momentul săvârșirii infracțiunii.

În prezent, conform art. 126 alin. (1) Cod penal în redacția Legii nr. 292-XVI din 21.12.2007, în vigoare de la 08.02.2008, se consideră proporții deosebit de mari, proporții mari valoarea bunurilor sustrate, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 5000 și, respectiv, 2500 de unități convenționale de amendă.

Condamnatul C. și-a însușit bunuri materiale în valoare totală de 25.197 de lei, ceea ce constituie 1259,85 de unități convenționale.

Deci, Colegiul constată că legea penală nouă este mai favorabilă condamnatului, dat fiind faptul că îi ameliorează situația.

Condamnatul a sustras bunurile prin metodă ascunsă, adică prin furt. În atare situație, acțiunile condamnatului C. urmează a fi reîncadrate în prevederile art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, ca sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Prin urmare, prevederile art.10 Cod penal se extind asupra condamnatului și, din acest punct de vedere, Colegiul consideră necesar de a recalifica faptele săvârșite de C., cu fixarea unui nou termen de pedeapsă, ținând cont de prevederile art.75 Cod penal, inclusiv de circumstanțele atenuante și agravante reținute de instanța de fond, iar la stabilirea categoriei penitenciarului – și de prevederile art.72 alin.(3) Cod penal.

Așadar, sentința Judecătorei Cantemir din 06 februarie 2006 în cauza penală privindu-l pe C. se casează, se rejudecă cauza și se pronunță o nouă hotărâre, prin care acțiunile lui C. sînt reîncadrate din prevederile art.195 alin.(1) Cod penal în cele ale art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal și i se stabilește pedeapsa de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-508/08 din 03.06.2008)

* * *

La aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală (art.7 alin.(1) CP), și nicidecum de „solicitările procurorului”

Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 19 aprilie 2007, I. a fost condamnat în baza art.325 alin.(1) CP la amendă în mărime de 2000 de unități convenționale și 2 ani închisoare. Conform art.90 CP, executarea pedepsei cu închisoarea i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

I. a fost condamnat pentru faptul că, în calitate de director al S.R.L. „Roman Co”, avînd ca scop coruperea activă a unei persoane cu funcție de răspundere, la 04.09.2007, aproximativ la ora 12.20, în incinta Comisariatului de poliție al sectorului Botanica, situat în mun. Chișinău, str. Cuza Vodă 9/3, aflîndu-se în biroul de serviciu nr. 24 al inspectorului superior, Biroul investigații ale fraudelor, sectorul Botanica, mun. Chișinău, D., care este persoană cu funcție de răspundere, l-a rugat să nu întocmească proces-verbal referitor la contravenția administrativă

privind confiscarea mărfii reținute, personal propunându-i mijloace financiare în sumă de 2.400 de lei.

În pofida exprimării refuzului de a primi banii, I. i-a transmis lui D. bani în sumă de 2.400 lei, punându-i pe masa de serviciu, sub carnetul de notițe, oferindu-i mijloace bănești pentru acordarea sprijinului din partea persoanei cu funcție de răspundere și îndeplinirea unor acțiuni contrar obligațiilor sale de serviciu, și anume, să nu întocmească proces-verbal referitor la contravenția administrativă privind confiscarea mărfii reținute, cu scopul de a obține o decizie favorabilă. Însă acțiunile sale infracționale au fost contracarate de colaboratorii poliției, care l-au reținut în flagrant delict.

Împotriva sentinței a declarat apel avocatul D., care a solicitat casarea sentinței și achitarea inculpatului, deoarece lipsesc probe care să demonstreze vinovăția acestuia, iar organul de urmărire penală a comis încălcări de procedură, care duc la nulitatea probelor.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2008, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a stabilit că probele administrate au fost obținute cu respectarea cadrului legal, iar în ansamblul lor, acestea demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Cu recurs ordinar, decizia a fost contestată în numele condamnatului de către avocatul D., care a solicitat dispunerea achitării lui I. de învinuirea adusă din motivul lipsei faptului infracțiunii, argumentând că, între altele, procurorul a solicitat aplicarea art.79 CP, iar instanțele nu l-au aplicat.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

În ceea ce privește argumentul recurentului referitor la neaplicarea art.79 CP, a cărui aplicare a fost solicitată de procuror, Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor art.7 alin.(1) CP, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, și nu de solicitările procurorului, iar instanțele de judecată, în prezenta cauză, analizând atît circumstanțele agravante, cît și cele atenuante, precum și împrejurările cauzei, corect au considerat posibilă aplicarea în privința condamnatului a prevederilor art.90 CP.

Prin urmare, recursul este și vădit neîntemeiat, motiv pentru care acesta este declarat inadmisibil.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-923/08 din 02.02.2008)

* * *

Potrivit prevederilor art.8 CP, care stipulează principiul acțiunii legii penale în timp, caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Cu toate acestea, în conformitate cu prevederile alin.(2) din art.10 CP, legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 aprilie 2007, C. a fost condamnat în baza art.196 alin.(4) CP la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

C. a fost condamnat pentru faptul că, în luna noiembrie 1996, aflându-se în or. Anenii Noi, i-a cauzat părții vătămate B. daune materiale în proporții mari, în sumă de 4.200 de dolari SUA, ceea ce constituie 19.439,7 lei, prin înșelăciune și abuz de încredere, fără scop de însușire.

Tot el, în luna martie 2000, aflându-se în mun. Chișinău, i-a cauzat părții vătămate M. daune materiale în proporții mari, în sumă de 10.000 de dolari SUA, ceea ce constituie 125.829 de lei, prin înșelăciune și abuz de încredere, fără scop de însușire.

Tot el, în luna iunie 2001, aflându-se în mun. Chișinău, i-a cauzat părții vătămate G. daune materiale în proporții mari, prin înșelăciune și abuz de încredere, fără scop de însușire, în sumă de 6.000 de dolari SUA, ceea ce constituie 77.530,8 lei.

În total, C. le-a cauzat părților vătămate daune materiale în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 283.345 lei, prin înșelăciune și abuz de încredere, fără scop de însușire.

Sentința nominalizată a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care C. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.195 alin.(2) CP, din motiv că vina inculpatului este pe deplin dovedită prin cumulul de probe administrate în cauza dată, cărora instanța de judecată le-a dat o apreciere juridică greșită, iar faptei comise i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Apel a declarat și inculpatul C., care a solicitat casarea sentinței de condamnare și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a sa, pe motiv că, între el și părțile vătămate, erau relații cu caracter civil.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2007, apelurile procurorului și inculpatului au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate.

Procurorul a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel, din motiv că vina lui C. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.195 alin.(2) CP este pe deplin confirmată prin cumulul de probe administrate în dosar, care demonstrează faptul că, la momentul depozitării de mijloace bănești a părților vătămate, C. a avut drept scop însușirea acestora, însă instanța de judecată nu a ținut cont de acestea și a dat o încadrare juridică greșită faptei comise de inculpat. Recurentul mai invocă faptul că, calificînd acțiunile lui C. în baza art.196 alin.(4) CP, instanțele de judecată au încălcat prevederile art.10 alin.(2) CP.

În recursul declarat de condamnatul C., se solicită casarea hotărîrilor instanțelor de fond și de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care el să fie achitat, din motiv că, în acțiunile lui, lipsesc elementele infracțiunii incriminate, între el și părțile vătămate existînd doar relații de ordin civil.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis.

Instanțele de judecată, contrar prevederilor art.8 și 10 alin.(2) CP, au calificat acțiunile inculpatului în baza art.196 alin.(4) CP – cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire –, care prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 6 ani.

Însă, potrivit prevederilor art.8 CP, care stipulează principiul acțiunii legii penale în timp, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvîrșirii faptei.

Conform materialelor cauzei, C. a comis infracțiunile în perioada de timp noiembrie 1996 – iunie 2001, adică pînă la intrarea în vigoare a noului Cod penal (12 iunie 2003). Potrivit acestei prevederi legale expuse mai sus, acțiunile inculpatului urmau a fi calificate în baza art.126 alin.2 CP (1961), normă ce era în vigoare la momentul săvîrșirii infracțiunii, care prevedea pedeapsa privativă de libertate pînă la 3 ani, ținîndu-se cont de prevederile art.10 alin.(2) CP (2002), potrivit cărora legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Aceste împrejurări determină Colegiul penal lărgit să conchidă asupra necesității admiterii recursurilor, cu casarea deciziei instanței de apel și cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel de către aceeași instanță, în alt complet de judecători.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-10/2008 din 15.01.2008)

* * *

Potrivit art. 10¹ CP, dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și pînă la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximumul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvîrșită.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 februarie 2009, D.A. a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (4) CP, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, la pedeapsa dată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2007, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 8 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

În conformitate cu prevederile art. 103 Cod penal, i-a fost aplicată măsura de constrîngere cu caracter medical sub formă de tratament medical forțat contra narcomaniei pe perioada executării pedepsei.

Prin aceeași sentință, procesul penal intentat în privința lui D.A. în baza art. 190 alin. (1) CP a fost încetat în legătură cu împăcarea părților.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că D.A., la 04 decembrie 2007, aflîndu-se pe str. Calea Moșilor, a fost reținut de colaboratorii de poliție și condus la sectorul de poliție nr. 5, unde, în urma percheziției corporale, în ciorapul stîng a fost depistat și ridicat un pachetel de hîrtie, în care se afla masă vegetală de culoare verde, uscată, care, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 1075 din 06.12.2007, constituia marijuana, cu masa de 6,65 g, pe care o păstra pentru consum propriu.

De către organul de urmărire penală, D.A. a fost învinuit pentru faptul că, la 27 august 2007, avînd scopul însușirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, acționînd cu intenție directă, sub pretextul urgentării perfectării actelor de divorț, a telefonat-o pe partea vătămată E.C., pe care a cunoscut-o prin intermediul rețelei Internet, și a cerut să-i transmită suma de 1.000 de lei.

În acest sens, E.C., la 27.08.2007, aproximativ la ora 12.00, aflîndu-se pe str. Calea Ieșilor 8, mun. Chișinău, a transmis suma de bani menționată unui taximetrist, neidentificat de organul de urmărire penală, pe nume N., care a transmis-o inculpatului D.A.

În aceeași zi, fiind contactată de D.A., care a cerut transmiterea încă a 600 de lei, E.C., aproximativ la ora 17.00, aflându-se lângă blocul locativ din str. Gheorghe Topîrceanu 27, mun. Chișinău, a adus suma de bani solicitată taximetristului C., care a transmis-o inculpatului D.A.

Cu apel, sentința a fost contestată de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea unei pedepse mai blânde și excluderea art. 103 CP, invocând că, în penitenciar, a trecut un curs de dezintoxicare. La fel, apelantul a invocat că masa indicată pe pachet nu corespunde realității și semnătura de pe pachet nu este a lui.

Apel a declarat acuzatorul de stat, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care D.A. să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) și 217 alin. (2) CP, invocând că vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) CP este confirmată prin probele administrate în dosar.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2009, apelurile procurorului și inculpatului au fost respinse ca nefondate.

Decizia a fost contestată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanță de apel, motivînd că instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate și a emis o hotărîre ilegală și neîntemeiată.

Recurs a declarat și condamnatul, care solicită aplicarea în privința sa a modificărilor operate în Codul penal și excluderea aplicării prevederilor art. 103 CP.

Verificînd argumentele recursurilor în raport cu împrejurările cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins, iar recursul ordinar declarat de inculpat – admis, cu casarea hotărîrilor, din următoarele considerente:

Conform art. 427 alin. (1) CPP, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel numai în cazurile prevăzute de această normă legală.

Examinînd cauza, Colegiul penal conchide că instanța de apel just a stabilit starea de fapt și de drept, pronunțîndu-se clar asupra tuturor motivelor invocate în apelurile inculpatului și procurorului, apreciînd fiecare probă din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei și toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor, adoptînd în așa mod o hotărîre legală și întemeiată, ținînd cont de prevederile art. 101 CPP.

Colegiul penal consideră că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, din care motiv invocarea în recursul procurorului a faptului că instanța de apel a apreciat eronat probele administrate este neîntemeiată, recursul urmînd a fi respins.

Aplicarea de către instanțele de judecată a măsurii de constrîngere cu caracter medical sub formă de tratament medical forțat contra narcomaniei pe perioada executării pedepsei a fost dispusă legal, în conformitate cu prevederile art. 103 Cod penal, din care motiv solicitarea condamnatului privind excluderea aplicării tratamentului medical forțat este neîntemeiată.

Instanțele de fond și de apel corect au stabilit starea de fapt, însă hotărîrile nominalizate urmează a fi parțial casate dat fiind modificările efectuate în Codul penal al Republicii Moldova.

Prin Legea pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 277-XVI din 18.12.2008, a fost modificată sancțiunea art. 217 alin. (2) CP, din închisoare pînă la 3 ani, în închisoare pînă la 1 an.

Potrivit art. 10¹ CP, dacă, după rămînerea definitivă a hotărîrii de condamnare și pînă la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximumul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvîrșită.

Ținîndu-se cont de aceste prevederi ale legii penale și aplicîndu-se principiul retroactivității legii penale, se impune casarea hotărîrilor judecătorești contestate, fapt ce atrage incontestabil necesitatea admiterii recursului condamnatului.

În această situație, se constată circumstanțele prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 11) CPP, care stipulează că hotărîrea de condamnare poate fi atacată cu recurs ordinar în scopul reparării erorilor de drept în cazul cînd aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege.

La caz, pedeapsa închisorii în privința lui D. este parțial înlăturată printr-o nouă lege și, conform principiului retroactivității legii penale, termenul de pedeapsă urmează a fi redus.

Considerentele enunțate determină modificarea hotărîrilor atacate sub aspectele expuse, fapt ce atrage incontestabil necesitatea admiterii recursului declarat de condamnat.

Colegiul penal lărgit decide să respingă, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procuror și să admită recursul declarat de condamnat.

Se casează parțial sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 februarie 2009 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2009 în privința lui D., referitor la stabilirea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărîri în această privință.

D. este condamnat în baza art. 217 alin. (2) CP la 1 an închisoare.

În baza art. 84 alin. (4) CP, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, la pedeapsa dată i se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2007, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 2 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

În rest, hotărârile contestate se mențin.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-128/10 din 16.02.2010)

* * *

Conform prevederilor art.10 Cod penal, legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 26.12.2008, C.A. a fost condamnat în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal (redacția din 18.04.2002) la 5 ani închisoare.

C.A. a fost condamnat pentru faptul că a păstrat la sine ilegal, fără scop de înstrăinare, fără autorizația corespunzătoare și fără prescripția medicului, substanța narcotică „marijuana”, în cantitate de 416 g, ceea ce constituie proporții deosebit de mari; a păstrat-o la sine într-un pachet o perioadă de timp nedeterminată – pînă la 27.08.2008, cînd a fost depistată și ridicată de către colaboratorii poliției.

Tot el, acționînd în scopul consumului substanțelor narcotice, a cultivat ilegal 655 de fire de cînepă în grădina sa din s.Clișova, r-nul Orhei, o perioadă de timp nedeterminată – pînă la 03.09.2008, cînd a fost depistată și ridicată de către colaboratorii poliției, în urma percheziției la domiciliu.

Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpatul C.A., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, nonprivativă de libertate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04.05.2009, apelul inculpatului C.A. a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 26.12.2008.

Sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 26.12.2008 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04.05.2009 au fost contestate în recurs ordinar de către condamnatul C.A., care a solicitat casarea acestora, cu adoptarea unei hotărîri de atenuare a pedepsei penale în temeiul art.10 Cod penal.

Verificînd argumentele recursului în anulare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul pasibil de admitere din următoarele motive:

Instanța de judecată, la momentul condamnării, corect a stabilit starea de fapt și just a încadrat acțiunile condamnatului C.A. în prevederile art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal (redacția din 04.11.2005), conform normelor penale în vigoare.

Totodată, în legătură cu modificările efectuate în Codul penal, urmează a fi casate parțial sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 26.12.2008 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04.05.2009, și anume în partea stabilirii pedepsei.

C.A. a fost condamnat în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal (redacția din 04.11.2005), pentru circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor fără scop de înstrăinare, săvîrșită în proporții deosebit de mari, care se pedeapsea cu închisoare de la 4 la 6 ani.

Conform tabelului aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.43 din 26.01.2009 (MO nr.19-21 din 03.02.2009), cantitatea de 416 g de marijuana, depistată la condamnat la 27.08.2008, în prezent, constituie proporții mari, și nu proporții deosebit de mari, însă, deoarece pe episodul din 03.09.2008 cantitatea de cînepă depistată constituie și în prezent proporții deosebit de mari, se menține calificarea acțiunilor condamnatului C.A. în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal (redacția din 18.12.2008).

Conform legislației în vigoare, în urma modificărilor efectuate în Codul penal prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 24.02.2009 și intrată în vigoare la 24.05.2009, art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal prevede pedeapsa închisorii de la 1 la 6 ani.

Potrivit prevederilor art.10 Cod penal, legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa, prin urmare, noile prevederi legale urmează a fi aplicate față de condamnatul C.A.

La stabilirea pedepsei condamnatului C.A., Colegiul lărgit va ține cont de prevederile Capitolului VIII al Codului penal, privind individualizarea pedepselor, de circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, precum și de personalitatea condamnatului, așa cum acestea au fost reținute de către instanța de fond, iar pedeapsa, care va fi stabilită sub formă de închisoare, se va încadra în limitele sancțiunii articolului nominalizat.

Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de condamnatul C.A., casează, în partea stabilirii pedepsei, sentința Judecătoriei Botanica, mun.

Chișinău din 26.12.2008 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04.05.2009 în privința lui C.A., rejudecă cauza și pronunță următoarea hotărâre:

Lui C.A., condamnat în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal (redacția 18.12.2008), i se aplică pedeapsa de 4 (patru) ani și 9 (nouă) luni închisoare.

Conform art.85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugarea parțială la pedeapsa aplicată a părții neexecutate a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 19.01.2007, lui C.A. i se stabilește pedeapsa definitivă de 4 (patru) ani și 10 (zece) luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Termenul de executare a pedepsei i se va calcula lui C.A. din 08.12.2009, cu deducerea din acest termen a perioadei arestului preventiv și a termenului de pedeapsă deja executat, din 29.08.2008 pînă în 08.12.2009.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1097/2009 din 08.12.2009)

* * *

Pedeapsa aplicată condamnatului nu depășește maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită și aceasta se încadrează în limitele sancțiunii legii în baza căreia el a fost condamnat.

Prin sentința Judecătoriei Orhei din 29.03.2007, S.I. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal la 3 ani închisoare, iar în temeiul art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Orhei din 27.09.2006, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa de 6 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea de la S.I. în beneficiul lui V.V. a prejudiciului material în mărime de 4.680 de lei.

În fapt, instanța de fond a constatat că S.I., la 20.12.2006, la ora 16.00, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în apartamentul nr.46 din str.Negruzzi 117, or.Orhei, de unde pe ascuns a sustras bunuri materiale în valoare totală de 8.350 de lei, cauzîndu-i părții vătămate V.V. o daună materială considerabilă.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către inculpatul S.I., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, pe motiv că instanța i-a fixat o pedeapsă prea aspră, fără a ține cont de circumstanțele atenuante, că a reparat prejudiciul părții vătămate, care nu are față de el pretenții.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31.05.2007, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatului S.I., cu menținerea sentinței contestate.

În ordine de recurs ordinar, hotărîrea dată nu a fost atacată, devenind astfel irevocabilă.

Împotriva hotărîrilor judecătorești, a declarat recurs în anulare condamnatul S.I., care a solicitat casarea acestora, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, în legătură cu modificările operate în sancțiunea art.186 alin.(2) Cod penal prin Legea nr.599 din 11.08.2006, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, cu aplicarea art.79 Cod penal, luîndu-se în considerație circumstanțele atenuante, faptul că s-a căit sincer de cele comise, a restituit benevol prejudiciul cauzat părții vătămate, aceasta neavînd pretenții față de el.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 04.03.2009, a fost respins, ca inadmisibil, recursul în anulare declarat de condamnatul S.I., pe motiv că nu a fost utilizată calea de atac a recursului ordinar și recursul în anulare este vădit neîntemeiat.

Hotărîrile judecătorești nominalizate sînt atacate cu recurs în anulare de către condamnatul S.I., care solicită casarea parțială a acestora și pronunțarea unei noi hotărîri, în partea stabilirii pedepsei, în legătură cu modificările operate în sancțiunea art.186 alin.(2) Cod penal prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale date, luîndu-se în considerație că este orfan, are un copil minor și se căiește de cele comise.

Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Plenul consideră că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente:

Potrivit art.453 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, hotărîrea de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept în cazul în care de o nouă lege a fost înlăturată aplicarea pedepsei ori există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Condamnatul S.I., la moment, execută pedeapsa închisorii în mărime de 3 ani, pentru furt, adică pentru sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvîrșit prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune încorporată în prevederile art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, care stabilește pedeapsa închisorii de pînă la 5 ani.

Potrivit alin.(1) al art.10¹ Cod penal, dacă, după rămînerea definitivă a hotărîrii de condamnare și pînă la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a intervenit o lege care prevede o pedeapsă cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximumul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvîrșită.

Conform modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009, sancțiunea art.186 alin.(2) Cod penal stabilește pedeapsa închisorii de pînă la 4 ani.

Astfel, pedeapsa aplicată condamnatului S.I. în baza hotărîrilor contestate – de 3 ani închisoare – nu depășește maximumul prevăzut de legea nouă pentru

infracțiunea săvârșită și aceasta se încadrează în limitele sancțiunii legii în baza căreia a fost condamnat.

Prin urmare, legea nouă nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în niciun alt mod situația condamnatului.

Argumentul recurentului privind aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege Plenul îl consideră neîntemeiat, deoarece circumstanțe excepționale instanțele nu au stabilit, iar la stabilirea pedepsei condamnatului, s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei: de caracterul și gradul pericolului social al faptei săvârșite, de personalitatea acestuia, de circumstanțele atenuante – recunoașterea vinei și căința sinceră, fiindu-i aplicată o pedeapsă în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat.

În consecință, se apreciază că nu există temeii legal pentru admiterea recursului în anulare declarat de condamnat și, potrivit legii, se impune respingerea recursului ca inadmisibil, cu menținerea hotărârilor atacate, ca fiind legale și întemeiate.

(Extras din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4-1re-372/2010 din 01.04.2010)

INFRAȚIUNEA

* * *

În sensul prevederilor art.14, 51 și 52 CP, nu poate fi incriminată drept infracțiune fapta care nu conține semnele unei componente de infracțiune.

Prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 25 decembrie 2006, S.S. și S.N. au fost achitați pentru infracțiunile prevăzute de art.324 alin.(3) lit.b) CP și, respectiv, de art.42, 324 alin.(3) lit.b) CP, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

S.S. a fost pus sub învinuire pentru faptul că, la 09 noiembrie 2002, activînd în funcția de medic, șef adjunct al Azilului Republican pentru Invalizi și Pensionari din mun. Chișinău, fiind persoană cu funcție de răspundere, contrar interdicțiilor prevăzute în art.8 alin.(1) lit.f), e) din Legea nr.900 din 27.06.1996 privind combaterea corupției și protecționismului, conform cărora funcționarului i se interzice să beneficieze de privilegiu pentru a procura bunuri imobiliare sau alte bunuri și să întreprindă acțiuni pentru a obține venituri și avantaje materiale de altă natură, profitînd de situația sa de serviciu, a obținut procura cu dreptul de a înstrăina apartamentul nr.74 din bd. Dacia 11/3, mun. Chișinău, de la proprietara R.M., născută în anul 1951, invalid de gradul II, pentru acordarea ajutorului la cazarea în Azilul Republican pentru Invalizi și Pensionari din mun. Chișinău și repartizarea unei odăi separate – acțiuni realizate la data de 21 noiembrie 2002. La data de 04 ianuarie 2003, S.S., acționînd în baza procurii eliberate de R.M., a vîndut în interes personal, prin înțelegere prealabilă cu soția sa, S.N., apartamentul nr.74 de pe bd. Dacia 11/3, mun. Chișinău, la un preț diminuat – de 50.000 de lei, acesteia din urmă, care deținea funcția de medic terapeut în același azil, înregistrînd apartamentul pe numele ei de pînă la căsătorie – C., în scopul tănuirii bunului dobîndit pe cale criminală.

S.N. a fost pusă sub învinuire în baza art.42, 324 alin.(3) lit.b) CP, pentru faptul că, la 04 ianuarie 2003, în interes personal, prin înțelegere prealabilă, în scopul înlăturării obstacolelor la dobîndirea dreptului de proprietate, a cumpărat

apartamentul nr.74 de pe bd. Dacia 11/3, mun. Chișinău, la un preț diminuat – de 50.000 de lei, de la soțul său, S.S., care acționa în baza procurii cu dreptul de înstrăinare a apartamentului nominalizat, eliberate de R.M., și căruia, fiind persoană cu funcție de răspundere, potrivit art.8 alin.(1) lit.f), e) din Legea privind combaterea corupției și protecționismului, îi era interzis, profitând de situația sa de serviciu, să beneficieze de privilegii ca să procure bunuri imobiliare sau alte bunuri ori să întreprindă acțiuni pentru a obține venituri și avantaje materiale de altă natură; în vederea tănuirii bunului obținut pe cale criminală, beneficiind de faptul că nu și-a modificat pașaportul de tip sovietic în legătură cu căsătoria și alegerea numelui de familie al soțului, pașaport care, potrivit art.5 lit.c) din Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, se considera nevalabil, a înregistrat apartamentul sus-menționat pe numele său de pînă la căsătorie – C.

Sentiința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care S.S. și S.N. să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza articolelor care prevăd infracțiunile incriminate, pe motiv că vina acestora în săvîrșirea infracțiunilor imputate este pe deplin dovedită prin cumulul de probe administrate în cauza dată, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere juridică greșită.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2007, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

Procurorul a declarat recurs, solicitînd casarea hotărîrii instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocînd că vina inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate este pe deplin dovedită prin probele administrate în cauza dată, printre care sînt declarațiile martorilor E.F., V.R., Gh.B., cărora instanțele de judecată nu le-au dat aprecierea juridică convenită, adică invocă aceleași argumente ca și în apel.

Colegiul penal lărgit respinge recursul ca inadmisibil din următoarele considerente:

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) CPP, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Însă, la judecarea cauzei date în instanța de recurs, acest temei nu și-a găsit confirmare.

Conform prevederilor art.389 alin.(1) CPP, sentința de condamnare se adoptă numai în cazul în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în conformitate cu alin.(2) din același articol, sentința de condamnare nu poate

fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

Totodată, conform prevederilor art.8 alin.(3) CPP, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

Ambele instanțe, în conformitate cu prevederile art.101 CPP, au cercetat sub toate aspectele probele aduse de partea acuzării, și-au expus părerea asupra acestora și în mod motivat au ajuns la concluzia că faptele lui S.S. și S.N. nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate lor, corect achitându-i.

Astfel, din materialele cauzei, rezultă că R.M. a fost cazată în Azil prin intermediul Direcției asistență socială a sect. Botanica și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, inculpații S.S. și S.N. neavând niciun aport la acest lucru, iar faptul procurării apartamentului acesteia de către inculpați nu poate fi calificat ca o acțiune de corupere, deoarece apartamentul a fost procurat în mod legitim, contractul de vânzare-cumpărare nefiind contestat de nimeni și rămânând în vigoare. Însăși R.M. a declarat că a vândut apartamentul nr.74, situat pe bd. Dacia 11/3, mun. Chișinău, familiei S. contra sumei de 9.000 de dolari SUA din inițiativă proprie, nefiind silită de nimeni, pretenții materiale față de soții S. nu are, fiindu-le recunoscătoare că a primit costul apartamentului și nu a fost înșelată de alte persoane, la înstrăinarea apartamentului nu au avut condiții reciproce, iar de cazarea sa în Azil s-a ocupat ea personal.

Argumentele recurentului referitoare la faptul că vina inculpatului este pe deplin dovedită prin declarațiile martorilor E.F., V.R. nu sînt întemeiate și contravin circumstanțelor cauzei, or, declarațiile acestora nu indică direct asupra mecanismului acțiunilor de corupere pasivă și, astfel, nu pot fi considerate probe concludente care să demonstreze vinovăția inculpaților, prin urmare instanțele de judecată corect au concluzionat că aceste declarații nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare. Mai mult decît atît, depozițiile martorilor sus-menționați contravin declarațiilor martorilor V.B., V.B., Gh.B., care pun la îndoială vinovăția adusă lui S.S. și S.N.

Recursul declarat de procurorul Serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, C.S., împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2007 în cauza penală privindu-i pe S.S. și S.N. este respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-47/2008 din 26.02.2008)

* * *

Conform art.17 CP, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Prin sentința Judecătorei Telenești din 19 august 2009, S.L. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.d) CP la 2 ani închisoare.

În baza art.90 alin.(1) CP, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probă un an.

Instanța de fond a reținut că S.L., la 15 decembrie 2008, la ora 12.00, fiind în automobilul său de model „W-Getta” cu n/î TL AD – 484, parcat lângă piața comercială din or. Telenești, avînd acces liber la telefonul mobil al lui C.V.de model „Simens MC 60” cu cartela SIM nr. 069284105, cu scop de profit, în mod intenționat și pe ascuns, în lipsa lui C.V. a sustras telefonul mobil cu prețul de 2.500 de lei, cauzîndu-i astfel proprietarului un prejudiciu considerabil.

Sentința în cauză a fost atacată de către avocatul O.D., care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care S.L. să fie achitat, motivînd că sentința este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța nu a apreciat probele din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, ajungînd la o concluzie greșită privind condamnarea acestuia, iar în acțiunile inculpatului nu au fost constatate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.c) CP.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2009, a fost admis apelul, casată total sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care S.L. a fost achitat pentru infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(2) lit.d) CP, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a argumentat că, în cauză, nu este prezentă latura subiectivă, care se caracterizează prin intenție directă, cu scop de profit, îndreptată spre sustragerea averii străine și însușirea ei, astfel acțiunile lui S.L. nu pot fi calificate în baza legii ce prevede răspunderea penală pentru sustragere.

În recursurile ordinare declarate, se solicită menținerea sentinței de condamnare.

Partea vătămată C.V. își exprimă dezacordul față de decizia instanței de apel, considerînd că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.186 CP și nu s-au luat în considerație declarațiile martorului Ș.C.

Procurorul, în recursul său, s-a bazat pe prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 12) CPP, considerînd că probele administrate de partea acuzării au fost apreciate de către instanța de fond drept suficiente, concludente și pertinente, demonstrînd

nu numai fapta infracțională, dar și vinovăția inculpatului S.L. în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) CP.

Colegiul a stabilit că, conform art.414 alin.(2) CPP, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare; ea este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. În speța discutată, instanța de apel, fără a face trimitere la această normă, a rejudecat cauza și a adoptat o nouă hotărâre.

Potrivit cerințelor art.414 CPP, chestiunile de fapt asupra cărora se pronunță ori trebuie să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări a fost comisă; dacă probele corect au fost apreciate; dacă, toate în ansamblu, au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP.

La chestiuni de drept, se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și dacă hotărîrea adoptată conține răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit menționează că nu toate aceste prevederi obligatorii ale Codului de procedură penală au fost întocmai respectate, din care motiv decizia instanței de apel nu poate fi menținută.

Instanța de apel a reprodus în decizie, toate probele administrate la dosar, atît cele care incriminează vinovăția inculpatului, cît și cele care confirmă nevinovăția lui, însă, la aprecierea acestora, s-a referit doar la cele din urmă, fără a respinge în mod motivat probele aduse de procuror în ansamblul lor, inclusiv declarațiile părții vătămate și ale martorului Ș.C.

După cum a reținut instanța de apel și în textul deciziei, acest martor, aflînd că partea vătămată și-a pierdut telefonul, i-a comunicat (cităm din procesul-verbal) „că înainte de anul nou am auzit că S.L. vorbea la telefon și a spus vorbele: ia seama că telefonul este al unui ment. După aceea, stînd de vorbă cu S.L., i-am zis: întoarce-i mai bine telefonul ca să nu ai probleme” (am încheiat citatul).

Aceste declarații ale martorului au fost aduse de către procuror ca probe de vinovăție a inculpatului, că acesta și-a însușit telefonul lăsat (uitat) de partea vătămată în salonul automobilului ce îi aparține inculpatului.

În acest sens, au fost apreciate și reținute declarațiile martorului Ș.C. și de către instanța de fond.

Ca probă, acestea sînt indirecte, însă, în raport cu declarațiile părții vătămate, cu circumstanțele de fapt, confirmă cu certitudine că telefonul părții vătămate a

fost găsit și ridicat din salonul automobilului, apoi a fost folosit de către copiii inculpatului, împrejurare la fel cunoscută de S.L., astfel au format convingerea judecătorului instanței de fond că a avut loc sustragerea bunului proprietarului.

Instanța de apel, la motivarea soluției de achitare a inculpatului, a apreciat critic declarațiile părții vătămate C.V. din motiv că acesta nu a indicat circumstanțele în care ar fi fost comis furtul telefonului.

Dintr-o lectură profundă a declarațiilor părții vătămate, după cum acestea au fost reținute de către instanța de fond, Colegiul a constatat că aceasta a explicat în detalii când, cum și unde a lăsat el telefonul mobil, astfel concluzia și motivul de apreciere critică a declarațiilor părții vătămate nu rezultă din materialele dosarului.

Mai mult ca atât, sintagma „aprecierea critică” a probei nu rezultă dintr-o anumită normă a procedurii penale.

Instanța de fond, conform sentinței, ca probă de vinovăție a lui S.L., a făcut trimitere la datele descifrărilor convorbirilor telefonice, conform cărora, la 16 decembrie 2008 (la 15 decembrie 2008 telefonul a fost pierdut), de pe numărul telefonului părții vătămate s-a făcut un apel telefonic, probă pe care instanța de apel nu a verificat-o și nu s-a pronunțat asupra ei.

Instanța de apel a conchis că, în acțiunile inculpatului, lipsește latura subiectivă: intenția directă și scopul de profit.

Conform art.17 CP, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Colegiul menționează că practica judiciară confirmă că infracțiunea de sustragere a bunurilor proprietarului se săvârșește, de regulă, prin acțiuni reale, întreprinse în scopul obținerii rezultatului. Însă, din sensul art.17 CP citat, rezultă că infracțiunea se consideră săvârșită cu intenție și în rezultatul inacțiunii prejudiciabile, dorite sau admise în mod conștient de persoană.

Având în vedere declarațiile părții vătămate, care, ulterior, i-a comunicat inculpatului că a lăsat telefonul mobil în salonul automobilului, raportate la declarațiile martorului Ș.C., expuse mai sus, și ale martorilor S.S. și S.V., care au găsit, au ridicat și au folosit telefonul părții vătămate, împrejurare cunoscută de inculpat, dar care nu au fost verificate pe deplin de către instanța de apel, concluzia acesteia din urmă privind lipsa laturii subiective a infracțiunii în acțiunile lui S.L. Colegiul a considerat-o pripită, iar, din acest punct de vedere, decizia instanței de apel cade sub incidența art.427 alin.(1) pct.6) CPP: nu conține o motivare, care să ofere răspuns referitor la toate circumstanțele de vinovăție ori nevinovăție a

inculpatului; prin urmare, s-a comis o eroare de drept care servește drept temei de recurs.

Colegiul penal lărgit admite recursurile ordinare declarate de partea vătămată C.V. și de procurorul Serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Bălți, N.B., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2009 și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-429/10 din 18.05.2010)

* * *

Dacă persoana a fost condamnată la o pedeapsă mai blândă decât închisoarea și nu a executat-o, atunci se consideră că ea mai posedă antecedente penale. În așa caz, pedeapsa urmează a fi stabilită potrivit prevederilor articolului 34 din Codul penal.

Prin sentința Judecătoriei Bălți din 14 august 2007, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, N.V. a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) CP la 4 ani și 6 luni închisoare.

Conform prevederilor art. 90 CP, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a reținut că inculpatul N.V., într-o zi nestabilită și într-un loc nestabil, ilegal a procurat paie de mac, pe care le-a adus la el acasă pe str. 1 Mai 7^a, ap. 31, după care a uscat și a fărâmițat masa dată și, folosindu-se de dizolvant, pe cale de evaporare, a preparat în apartamentul său substanțe narcotice pentru întrebuințare proprie, fără scop de înstrăinare, și, în data de 06.07.2007, colaboratorii de poliție, prin cercetarea locuinței respective, au depistat și au ridicat un recipient de plastic cu volumul de 1,5 l, în care se afla lichid de culoare cafenie-închisă, o bucată de țesătură de culoare albă, în care se afla o masă vegetală fărâmițată umedă de culoare cafenie-închisă, o cratiță emailată, în care se afla o masă vegetală fărâmițată de culoare cafenie-închisă, o mașină de tocat carne, în care se afla o masă vegetală de culoare cafenie-închisă, o seringă medicală de 5 ml, în care se aflau rămășițe de lichid de culoare cafenie-închisă.

Paiele de mac sînt incluse în lista nr. 1, tabelul 1 „Substanțele narcotice și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale” din Hotărîrea Guvernului RM nr.1088 din 05.10.2004. Conform acestui tabel, masa vegetală cu greutatea de 261 g, ce a fost depistată la N.V., care era mac, se consideră în proporții deosebit de mari.

Sentința primei instanțe a fost atacată cu recurs de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin

care N.V. să fie condamnat în baza art.217 alin. (4) lit. b) CP la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2007, recursul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței Judecătorei Bălți din 14 august 2007, în latura aplicării pedepsei, și, prin rejudecare, a fost adoptată o nouă hotărîre, prin care N.V. a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) CP la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a exercita funcții sau activitate în legătură cu substanțele narcotice pe un termen de 2 ani. Condamnatul N.V. a declarat recurs în anulare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2007. Invocînd aceleași temeuri, condamnatul solicită rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, declarat de condamnat împotriva hotărîrii instanței de recurs, consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil. Motivele de drept penal sînt următoarele:

Colegiul penal consideră că instanțele de judecată, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, au ținut cont de prevederile art. 61 și 75 CP.

Din materialele cauzei rezultă că N.V. a fost condamnat prin sentința Judecătorei Bălți din 23.06.2006, în baza art. 217 alin. (2) CP, la amendă în mărime de 400 de unități convenționale, care, la 06.07.2007, cînd a fost comisă infracțiunea, nu era achitată.

Conform prevederilor art. 111 alin. (1) lit. e) CP, se consideră ca neavînd antecedente penale persoana condamnată la o pedeapsă mai blîndă decît închisoarea – după executarea pedepsei.

La data de 06.07.2007, cînd a fost comisă infracțiunea, pedeapsa nu era executată, astfel antecedentul penal al condamnatului N.V. nu a fost stins.

În sensul art. 34 alin.(1) CP, infracțiunea de circulație ilegală a substanțelor narcotice săvîrșită la 06.07.2007 se consideră recidivă, iar pedeapsa urma să-i fie aplicată condamnatului în conformitate cu prevederile art. 82 alin. (2) Cod penal. În cazul dat, pedeapsa maximă, conform prevederilor art. 80 CP, se va reduce cu o treime, constituind 4 ani închisoare, iar pedeapsa aplicată lui N. V., potrivit cerințelor art. 82 alin. (2) CP, nu poate fi mai mică de 2 ani închisoare și mai mare de 4 ani închisoare.

Astfel, solicitarea condamnatului N.V. de aplicare față de el a unei pedepse mai blînde este inadmisibilă, deoarece însuși acordul de recunoaștere a vinovăției prevede aplicarea unei pedepse mai blînde, în baza art. 80 CP, adică pedeapsa pentru infracțiunea imputată se reduce cu 1/3 din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune.

Potrivit celor expuse, se impune soluția respingerii recursului în anulare declarat de condamnatul N.V., ca fiind inadmisibil.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-208/2008 din 20 februarie 2008)

* * *

Se consideră infracțiune excepțional de gravă infracțiunea săvârșită cu intenție pentru care legea penală prevede detențiune pe viață. Persoanelor, care au săvârșit infracțiuni excepțional de grave, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică (art.90 alin.(4) CP).

Prin sentința Judecătorei Fălești din 22 septembrie 2009, Ț.V. a fost condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a), 70, 79 Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori, începând cu 22 septembrie 2009.

Instanța de fond a constatat că, la 18 iulie 2009, inculpatul Ț.V., împreună cu o persoană în privința căreia există o ordonanță de neîncepere a urmăririi penale, aflându-se în clădirea fostei stîni de oi din s. Hîncești, r-nul Fălești, știind cu certitudine că minora M.A., a.n. 10.09.2002, nu a atins vârsta de 14 ani, profitînd de imposibilitatea acesteia de a se apăra datorită vârstei fragede, și-a satisfăcut cu ea pofta sexuală în formă perversă.

Tot el, la 19 iulie 2009, în aceleași circumstanțe, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă cu aceeași parte vătămată.

Inculpatul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie atenuată pedeapsa.

El a menționat că „instanța de fond n-a luat în considerație faptul că este minor, nu a fost anterior judecat, a recunoscut vina pe deplin și se căiește sincer de cele comise, este orfan și are o stare materială grea”.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2009, a fost admis apelul inculpatului, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, în al cărei dispozitiv s-a indicat că „Ț. V. se consideră condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu numirea pedepsei, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) și art. 79 alin. (1) CP, de 3 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei, numindu-i lui Ț. V. un termen de probă de 2 ani, obligîndu-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțămîntul organului competent”.

Procurorul a declarat recurs ordinar, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a specificat „că decizia instanței de apel este ilegală în partea ce ține de aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și pasibilă casării din considerente că sancțiunea art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 10 la 20 de ani sau detențiune pe viață, ceea ce, conform prevederilor alin. (6) al art. 16 Cod penal, se atribuie la infracțiuni excepțional de grave. Iar prevederile alin. (4) al art. 90 Cod penal stipulează că persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică”.

Judecând recursul specificat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal îl admite.

Astfel, se reține că, conform prevederilor art. 16 alin. (6), 75 alin. (1), 90 alin. (4) Cod penal, infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani, iar excepțional de grave – pentru care legea penală prevede detențiune pe viață. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

Potrivit deciziei contestate, Ț.V. a fost condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, pentru comiterea unei infracțiuni excepțional de grave, deoarece sancțiunea acestui articol prevede pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani sau a detențiunii pe viață.

Rezultă că instanța de apel a aplicat incorect față de Ț.V. prevederile art. 90 Cod penal, deoarece condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni excepțional de grave, astfel acestuia i-au fost aplicate pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Instanța de recurs casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-452/2010 din 08.06.2010)

* * *

Se consideră că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod

ușuratic că ele vor putea fi evitate ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă (art.18 CP), iar fapta se consideră săvârșită fără vinovăție (caz fortuit) dacă persoana care a comis-o nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile și, conform circumstanțelor cauzei, nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă (art.20 CP).

Orice formă de participație în cadrul infracțiunilor comise din imprudență se exclude.

Prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 11 decembrie 2008, D.V. a fost condamnat în baza art. 149 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

P. I. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

D.V. a fost condamnat pentru faptul că, la 03.04.2008, la ora 15.30, fiind treaz cu permis de conducere și aflându-se la volanul camionului de model „URAL 432 D” cu n/î C JX 611, în curtea casei nr.47 din str. Sf. Gheorghe, orașelul Codru, mun. Chișinău, cu ajutorul legăturii mecanice flexibile a efectuat remorcarea camionului de model „VOLVO FL 6” cu n/î UN AV 224, la al cărui volan se afla șoferul P.I.; în acel moment, știind cu certitudine că, în apropierea camioanelor, se afla S.M., care era în stare de ebrietate, nu și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă, și a continuat remorcarea camionului de model „VOLVO FL 6”, care a derapat spre dreapta și l-a strivit pe S.M. cu partea dreaptă a caroseriei de peretele din piatră al gardului din curtea casei, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora, la 13.04.2008, acesta a decedat.

De către organul de urmărire penală, P.I. a fost învinuit de faptul că, la 03.04.2008, la ora 15.30, fiind treaz cu permis de conducere și aflându-se la volanul camionului de model „VOLVO FL 6” cu n/î UN AV 224, care, cu ajutorul legăturii mecanice flexibile, era remorcat de către D.V., aflat la volanul camionului de model „URAL 432 D” cu n/î C JX 611, din curtea casei nr. 47 din str. Sf. Gheorghe, orașelul Codru, mun. Chișinău; în acel moment, atât P.I., cât și D.V., știind cu certitudine că, în apropierea camioanelor, se afla S.M., care se afla în stare de ebrietate, nu și-au dat seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și nu au

prevăzută posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile, deși trebuia și puteau să le prevadă, și au continuat remorcarea camionului de model „VOLVO FL 6”, care a derapat spre dreapta și l-a strivit pe S.M. cu partea dreaptă a caroseriei de peretele din piatră al gardului din curtea casei, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora, la 13.04.2008, acesta a decedat.

Sentiința a fost contestată cu apel de către inculpatul D.V., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, argumentînd că instanța de fond eronat a apreciat probele administrate în ședința de judecată, deoarece el nu a prevăzută consecințele date, nu putea și nici nu trebuia să le prevadă, el a întreprins toate măsurile necesare și posibile pentru a asigura securitatea în procesul remorcării.

Nefiind de acord cu sentiința, acuzatorul de stat a declarat apel, în care a solicitat casarea acesteia ca fiind ilegală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.I. și D.V. să fie declarați vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal și să fie condamnați fiecare la cîte un an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, motivînd că instanța incorect a apreciat cumulul de probe prezentate spre examinare în ședința de judecată, care confirmă vinovăția inculpaților.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2009, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de inculpatul D.V., admis parțial apelul declarat de acuzatorul de stat, casată sentiința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform cărei D.V. și P.I. au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.157 Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 de unități convenționale fiecăruia.

Instanța de apel a concluzionat că, în acțiunile inculpaților, este prezentă forma de vinovăție – imprudența manifestată prin neglijență –, adică ambii inculpați nu și-au dat seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sau inacțiunilor sale, nu au prevăzută posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile – provocarea leziunilor corporale grave, care au dus la decesul victimei –, deși trebuiau să le prevadă.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, motivînd că instanța de apel corect a constatat starea de fapt, însă incorect a încadrat acțiunile inculpaților, nu a ținut cont de faptul că art. 157 CP nu cuprinde survenirea consecințelor, cum ar fi provocarea decesului, însă, potrivit raportului de expertiză la care s-a referit instanța de apel, decesul victimei a survenit în urma acțiunilor inculpaților.

În recursul ordinar declarat de condamnatul D.V., se solicită casarea sentinței și deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să fie achitat din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, argumentînd că ambele instanțe nu au examinat probele la justa lor valoare și au dat prioritate mai mult celor prezentate de partea acuzării; el, fiind la fața locului, a insistat ca S.M. să plece din apropierea automobilelor, iar în procesul remorcării, de la locul său de lucru nu putea vedea apariția părții vătămate în spatele camionului remorcat și se conducea de indicațiile martorului N.S., care era între automobile, în cîmpul de vizibilitate; a întreprins toate măsurile pentru asigurarea securității circulației și nu a primit nicio indicație de la N.S. de a se opri; nu a putut și nici nu putea să prevadă consecințe prejudiciabile, astfel urmează ca, cazul dat să fie calificat ca unul fortuit.

La fel, decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar și de către avocatul V.N. în numele condamnatului P.I., care solicită casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri prin care acesta să fie achitat din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, motivînd că instanța de fond a motivat suficient și convingător soluția de achitare a inculpatului P.I., însă instanța de apel, fără a-și motiva soluția, a dispus condamnarea acestuia în baza art. 157 CP; mai mult, declarațiile martorului N.S. transcrise în decizia Curții de Apel nu corespund celor date de acesta în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță; instanța de apel, fără a-și motiva soluția, a constatat că infracțiunea pentru care D.V. și P.I. au fost condamnați a fost comisă în rezultatul participației simple, însă latura obiectivă a participației simple presupune că, la săvîrșirea infracțiunii, au acționat în comun, în calitate de coautori, două sau mai multe persoane, fiecare realizînd latura obiectivă a infracțiunii.

Colegiul penal admite recursurile.

Instanța de recurs menționează că instanța de apel, ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpaților și pronunțînd o hotărîre de condamnare a acestora în baza art. 157 Cod penal, nu a luat în considerație următoarele fapte.

Latura obiectivă a infracțiunii date se exprimă prin acțiuni sau inacțiuni, care provoacă vătămarea gravă sau medie a integrității corporale sau a sănătății și fără soldarea urmărilor grave, cum ar fi decesul persoanei.

Pentru calificarea acțiunilor vinovatului conform art. 157 Cod penal, o importanță decisivă o are latura subiectivă, care se exprimă prin vinovăție din imprudență (încrederea în sine exagerată sau neglijența criminală).

Vătămarea gravă sau medie a integrității corporale sau a sănătății, cauzată de încrederea în sine exagerată, are loc în cazul în care vinovatul prevede posibilitatea survenirii acestor urmări prejudiciabile ale faptei sale, dar, fără a avea temeieri suficiente, în mod ușuratic consideră că ele nu vor surveni și vor putea fi evitate.

Neglijența criminală are loc în cazul în care făptuitorul nu prevedea posibilitatea producerii vătămării grave sau medii a integrității corporale sau a sănătății în rezultatul acțiunilor sale, cu toate că trebuia și putea să o prevadă.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 149 Cod penal, la fel, se realizează prin acțiuni sau inacțiuni, însă, în cazul dat, vinovatul prevede că acțiunea sau inacțiunea sa poate avea ca urmare moartea victimei, dar consideră că o poate evita.

Mai mult, potrivit art. 18 Cod penal, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Instanța de recurs mai relevă că, în conformitate cu prevederile art. 20 Cod penal, fapta se consideră săvârșită fără vinovăție (cazul fortuit) dacă persoana care a comis-o nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile și, conform circumstanțelor cauzei, nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă.

Astfel, instanța de apel urma să verifice dacă a avut loc un caz fortuit, să determine rolul fiecărui inculpat și dacă infracțiunea a fost sau nu săvârșită din imprudență.

Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău se casează și se dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-154/2010 din 23.02.2010)

* * *

În conformitate cu art.20 al Codului penal, fapta se consideră săvârșită fără vinovăție dacă persoana care a comis-o nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile și, conform circumstanțelor cauzei, nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 decembrie 2005, în conformitate cu art. 55 Cod penal, a fost încetat procesul penal în privința lui B.P. intentat în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, cu tragerea inculpatului la răspundere contravențională, fiindu-i stabilită sancțiunea contravențională sub forma de amendă în mărime de 75 de unități convenționale.

De către organul de urmărire penală, B.P. a fost învinuit de faptul că el, la 14 septembrie 2003, fără a respecta măsurile de precauție necesare la mînuirea armei de foc încărcate, mergînd la deal spre iazul din s. Chiștelnița, r-nul Telenești, unde se ducea la vînătoare de rațe, și urmîndu-l pe Gh.T., s-a împiedicat și, din imprudență, a acționat trăgaciul armei, efectuînd o împușcătură în capul lui Gh.T., care, în urma vătămărilor corporale grave, a decedat pe loc.

Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, procurorul a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, de condamnare a lui B.P. în baza art. 149 alin. (1) Cod penal la pedeapsă penală în limitele sancțiunii acestei norme.

De asemenea, sentința a fost contestată cu recurs ordinar de către avocatul P.C., care, acționînd în interesele inculpatului B.P., a solicitat casarea hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare a acestuia din motiv că fapta comisă de el nu întrunește elementele infracțiunii, iar acțiunile civile înaintate de părțile vătămăte în prezenta cauză penală să fie lăsate fără soluționare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2006, recursul procurorului a fost respins ca nefondat.

Prin aceeași decizie, a fost admis recursul avocatului P.C., sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 decembrie 2005 fiind casată, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care B.P. a fost achitat pentru infracțiunea prevăzută de art. 149 alin. (1) Cod penal pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Adjunctul Procurorului General a declarat recurs în anulare, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești adoptate în privința lui B.P. anterior, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acesta să fie condamnat în baza art. 149 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, motivînd că, concluziile instanței de recurs ordinar contravin cumulului de probe administrate în cauză.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2006, recursul în anulare declarat de avocatul V.C. în interesele părților vătămăte în latura penală a fost respins ca inadmisibil; recursul în anulare declarat de avocat în latura civilă, precum și recursul adjunctului Procurorului General au fost admise, cu casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2006 în cauza privindu-l pe B.P. și remiterea cauzei la rejudecare în ordine de apel, în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecători.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 decembrie 2006, adoptată în conformitate cu modificările introduse în art. 332 alin. (4) Cod de procedură penală prin Legea nr. 264-XVI din 28 iulie 2006, care a intrat în vigoare la 03 noiembrie 2006, apelurile părților vătămăte declarate în latura

penală au fost respinse ca inadmisibile, iar apelul procurorului a fost respins ca nefondat; apelul declarat de apărătorul inculpatului, P.C., a fost admis, sentința instanței de fond fiind casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care B.P. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal pe motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor constitutive ale infracțiunii.

Procurorul Serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău și avocatul părților vătămate, V.C., au declarat recursuri ordinare împotriva sentinței Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 05 decembrie 2005 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 decembrie 2006, adoptate în cauza penală în privința lui B.P., solicitând casarea acestora și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecători.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 iunie 2007, recursul avocatului V.C. declarat în interesele părților vătămate în latura penală a fost respins ca inadmisibil.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2007, apelul procurorului a fost respins ca nefondat; apelul avocatului C.P. declarat în interesele inculpatului B.P. a fost admis, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care B.P. a fost achitat pentru infracțiunea prevăzută de art. 149 alin. (1) Cod penal pe motiv că fapta a fost comisă de inculpat fără vinovăție, reprezentând, în conformitate cu art. 20 Cod penal, un caz fortuit, și nu poate fi considerată drept o infracțiune, fiind absente elementele acesteia.

Procurorul Serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău în privința lui B.P., cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, într-un alt complet de judecători.

În argumentarea recursului, procurorul a invocat că soluția instanței de apel contravine probelor administrate în cauză, inclusiv rapoartelor de expertiză și experimentelor procesuale, întrucât B.P., deși nu-și dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale și nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, trebuia și putea să le prevadă. Inculpatul nu a fost absolvit de obligația de a lua toate măsurile elementare de protecție la mînuirea unei arme de foc, era obligat să se abțină de la preluarea acesteia de la victimă. Totodată, procurorul consideră că, ținînd cont de circumstanțele și locul faptei, era imposibil de a produce împușcătura fără tragerea trăgaciului armei. Recurentul a menționat, de asemenea, că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel a ignorat indicațiile date de Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în decizia din 12 iunie 2007, analizînd formal circumstanțele cauzei și pronunțînd o decizie ilegală.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, verificînd argumentele recurentului în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, reține următoarele:

Toate argumentele procurorului, expuse în recursul ordinar, au fost combătute totalmente de către Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău la rejudecarea apelului, fiind, totodată, respectate și indicațiile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, date în decizia din 12 iunie 2007. Astfel, inculpatul B.P., pe tot parcursul procesului penal, nu și-a recunoscut vina. S-a constatat că însăși partea vătămată, Gh.T., care era posesorul legal al armei de vânătoare – prin urmare, purta răspunderea directă pentru păstrarea corectă a acesteia –, încălcând pct. 31 al Regulilor de vânătoare din Republica Moldova și demonstrând neglijență, cu toate că B.P. nu era vânător, i-a transmis temporar arma, neasigurând securitatea ei. Inculpatul, în absența statutului de posesor de armă, atribuit lui în ordinea prevăzută de lege, nu cunoștea și nici nu era obligat să cunoască regulile de vânătoare, prin urmare nu putea stabili nesiguranța armei transmise lui de către partea vătămată, precum și să prevadă consecințele încălcării regulilor de purtare a acesteia. Din depozițiile inculpatului, raportul de expertiză balistică din 10 noiembrie 2003 și explicațiile experților I.C. și B.R., rezultă că arma, transmisă lui B.P. de către Gh.T., era încărcată, fără a fi pusă pe piedica de siguranță și, luând în considerație starea tehnică defectată a armei, împușcătura a putut fi produsă în urma acțiunii unor obiecte străine. Potrivit depozițiilor martorilor C.A., M.G., P.L., C.O. și certificatului Serviciului Hidrometeorologic de Stat, împușcătura a fost produsă din arma în cauză în câmp, unde erau diferite plante și rămășițe după recoltare, care au putut reacționa trăgaciul armei, precum și pământul în ziua producerii faptei era umed după ploaie, lunecos, ceea ce, de asemenea, confirmă versiunea părții apărării, acceptată de către instanța de apel, precum că împușcătura a fost produsă din motiv că inculpatul B.P., mergând la deal, în urma lui Gh.T., a lunecat și a căzut jos, arma lovindu-se de picior și de pământ, iar gloanțele au nimerit în capul victimei.

Astfel, potrivit cumulului de probe, instanța de apel corect a concluzionat că acțiunea lui B.P. s-a produs datorită unei forțe, a cărei intervenție nu a putut fi prevăzută de către inculpat, și fapta dată a fost comisă fără vinovăție, ceea ce, potrivit art. 20 Cod penal, constituie temei pentru pronunțarea unei sentințe de achitare.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul Serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2007, adoptate în cauza penală privind învinuirea lui B.P., pe motiv că nu corespunde cerințelor de conținut și este vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-72/2008 din 10.01.2008)

* * *

Conform prevederilor art.27 CP, tentativă de infracțiune se consideră acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Prin sentința Judecătorei Ungheni din 06 decembrie 2007, C.Gh. a fost condamnat în baza art.27, 42 alin. (3), 145 alin.(3) lit. m) Cod penal la 18 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanța a constatat că C.Gh., fiind în relații ostile cu I.C. și urmărind scopul omorului acestuia, la mijlocul lunii aprilie 2007, a început să caute o persoană care să execute omorul la comandă.

Din sursele operative, informația privind pregătirea omorului lui I.C. a fost înregistrată în modul stabilit de către organele operative de investigație ale MAI, care au planificat și au întreprins măsuri îndreptate spre controlul informației operative privind intențiile criminale, iar în cazul confirmării acestora – spre preîntâmpinarea infracțiunii.

În acest scop, la 19 aprilie 2007, L.P., inspector principal al DCCO a DSO MAI, în calitate de colaborator de poliție infiltrat, deplasându-se în satul Petrești, raionul Ungheni, unde s-a întâlnit cu C.Gh., s-a prezentat ca persoană dispusă să execute comanda de omor al lui I.C. contra sumei de 2.000 de dolari SUA.

La a doua întâlnire dintre L.P. și C.Gh., din 20 aprilie 2007, acesta din urmă și-a asumat responsabilitatea achitării pentru omorul lui I.C. prin transmiterea automobilului său de model „RENAULT- R19” cu numărul de înmatriculare UN AR 970, pe care l-a estimat la prețul de 2.000 de dolari SUA.

La 22 aprilie 2007, aproximativ la ora 04.00, a fost înscenat omorul lui I.C. precum că, împușcat în automobilul său de model „NIVA”, a fost depistat în s. Petrești, raionul Ungheni, cu urme de sânge pe el.

La 23 aprilie 2007, L.P., întâlnindu-se cu C.Gh. în or. Ungheni, str. Decebal 36a, i-a comunicat despre executarea omorului lui I.C., iar C.Gh. s-a achitat pentru aceasta, transmîțîndu-i pașaportul tehnic de la automobilul „RENAULT- R19”.

Intenția lui C.Gh. îndreptată spre omorul lui I.C., din cauze independente de voința sa, nu și-a produs efectul.

Cu apel, sentința a fost contestată de către avocatul T.C. în numele inculpatului, care a solicitat casarea ei, cu achitarea lui C.Gh. din lipsa faptului infracțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 martie 2008, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

Instanța a constatat că desfășurarea urmăririi penale a fost în limitele procesuale penale, probele administrate sînt pertinente și concludente, iar, în ansamblul lor, acestea confirmă legalitatea concluziilor instanței de fond.

Atît decizia, cît și încheierea au fost contestate de către avocat și condamnat, care au solicitat casarea acestora, cu achitarea condamnatului și anularea amenzii aplicate.

Verificînd argumentele recursurilor în raport cu materialele cauzei și prevederile legale în vigoare, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile.

În această privință, Colegiul menționează că procesul de obținere a probelor pe parcursul urmăririi penale s-a desfășurat fără abateri de la Codul de procedură penală și de la Legea privind activitatea operativă de investigații nr. 45 din 12.04.1994, iar probele administrate, în ansamblu, cu certitudine demonstrează vinovăția lui C.Gh. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 42 alin.(3), 145 alin.(3) lit.m) CP – organizator al tentativei de omor intenționat, la comandă.

La calificarea faptei lui C.Gh., instanțele de judecată au dat deplină eficiență prevederilor art.42 alin.(3) CP, conform cărora organizator al infracțiunii este persoana care a organizat săvîrșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, just conchizîndu-se asupra aplicabilității acestora față de condamnat.

De asemenea, în mod argumentat s-a concluzionat asupra incriminării prevederilor art.27 CP – tentativă de infracțiune, deoarece norma legală enunțată definește tentativa ca acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvîrșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Făptuitorul, prin actele de executare, atentează la obiectul concret și creează pericolul real de a-i cauza o daună.

În speță, condamnatul, în rolul său de organizator al omorului intenționat, a întreprins toate acțiunile necesare din punctul său de vedere: a contactat persoana care urma să execute omorul; a stabilit prețul pentru omorul victimei; cînd a aflat despre executarea omorului, a achitat costul acestuia, prin predarea actelor pe automobil.

Colegiul constată că acțiunile de organizator al omorului au fost duse pînă la capăt de către condamnat, însă moartea lui I.C. nu a survenit din motive independente de voința lui C.Gh.

Faptul că nu au survenit consecințele caracteristice omorului intenționat, în vederea realizării cărora a acționat C.Gh., se datorează unor circumstanțe independente de voința acestuia, iar acțiunile sale întrunesc totalmente elementele unei tentative consumate.

Suplimentar, Colegiul penal lărgit opinează că, în situația descrisă, nu poate fi vorba despre o pregătire de infracțiune, deoarece aceasta presupune înțelegerea prealabilă de a săvîrși o infracțiune, procurarea, fabricarea sau adaptarea mijloacelor ori instrumentelor ori crearea intenționată, pe altă cale, de

condiții pentru săvârșirea ei dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, infracțiunea nu și-a produs efectul.

Acțiunile condamnatului au depășit faza pregătirii infracțiunii în momentul când a negociat prețul pentru omorul intenționat și a achitat costul acestuia, prin transmiterea automobilului. Alte acțiuni caracteristice organizării unei infracțiuni de omor intenționat C.Gh. nu mai putea să întreprindă, ceea ce denotă că au fost epuizate toate „atribuțiile” sale de organizator, dar consecințele nu au survenit din motive independente de voința sa, fapt ce formează o tentativă la săvârșirea infracțiunii de omor intenționat la comandă.

În această ordine de idei, se observă cert că fapta corect a fost încadrată în prevederile art.145 alin.(3) lit.m) – omorul intenționat la comandă, care presupune uciderea unei persoane în schimbul unei remunerații.

Se enunță că și practica judiciară aferentă prezentei situații incriminează fapta persoanei care a comandat omorul prin prisma art.42 CP, în cauza dată – organizarea omorului la comandă.

Recursurile ordinare declarate de avocatul T.C. și de condamnatul C.Gh. sînt respinse ca inadmisibile.

(Extras din Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-868/08 din 08.07.2008)

* * *

Infracțiunea se consideră săvârșită cu intenție directă, dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și le-a dorit (art.17 CP).

Tentativa de omor este posibilă numai în cazul intenției directe.

Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 02 noiembrie 2007, I.A. a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal și, conform art. 82 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 13 ani și 6 luni închisoare.

În conformitate cu art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa dată a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 decembrie 2006, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani și 6 luni închisoare și amendă în mărime de 150 de unități convenționale, cu executarea în penitenciar de tip închis.

I.A., la 16 septembrie 2007, la ora 14.30, aflându-se în apartamentul nr.46, str. Podul Înalt nr.12/1, mun. Chișinău, și avînd scopul de a-l omorî pe cet. A.B., i-a aplicat acestuia o lovitură cu un cuțit în regiunea cervicală; pentru a-și atinge

scopul, a încercat să-l mai lovească o dată, însă nu și-a dus intențiile pînă la capăt, acțiunile lui fiind curmate de către partea vătămată și cet. M.Gr.

Hotărîrea instanței de fond a fost contestată cu apel de către inculpat și de avocatul E.V. în interesele acestuia, care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, invocînd că inculpatul nu a acționat cu intenție directă, intenția fiind îndreptată spre cauzarea leziunilor corporale.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 11 decembrie 2007, ajungînd la concluzia că inculpatul nu a urmărit numai o simplă vătămare corporală, ci suprimarea vieții, situație în care nu se poate reține săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal, a respins, ca nefondate, apelurile declarate.

Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul V.S. în interesele condamnatului, care solicită casarea hotărîrii atacate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, cu reîncadrarea acțiunilor condamnatului în prevederile art. 151 alin. (1) Cod penal și aplicarea unei pedepse echitabile ținînd cont de sancțiunea acestui articol.

Colegiul penal consideră recursul inadmisibil.

Deși condamnatul nu și-a recunoscut vina în comiterea tentativei de omor și, împreună cu avocatul ales, a solicitat reîncadrarea acțiunilor în prevederile art. 151 alin. (1) Cod penal, acesta, fiind interogat la urmărirea penală în calitate de bănuit, apoi în calitate de învinuit, în ambele cazuri în prezența avocatului, a confirmat că a lovit partea vătămată cu cuțitul în regiunea gîtului, intenționînd să-l mai lovească o dată cu cuțitul, însă nu a reușit, deoarece în odaie a intrat cet. M.Gr., care l-a deposedat de cuțit.

Aceste depoziții au fost susținute la urmărirea penală și de martorul M.Gr., declarațiile acestuia fiind date citirii în ședința de judecată.

Materialele cauzei cu certitudine confirmă că I.A. a acționat cu intenția directă de a-l omorî pe cet. A.B.

Potrivit pct. 3 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 15 noiembrie 1993 „Cu privire la practica judiciară în cauzele despre omor premeditat” (cu modificările ulterioare), tentativa de omor este posibilă numai cu o intenție directă, adică atunci cînd acțiunile vinovatului demonstau despre aceea că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfîrșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui.

Nerecunoașterea vinei de către condamnat în comiterea infracțiunii imputate nu poate servi ca temei pentru reîncadrarea acțiunilor lui în prevederile art. 151 alin. (1) Cod penal, de vreme ce, în cursul judecării cauzei, au fost administrate

suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția lui în comiterea tentativei de omor, și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul obținerii unei pedepse mai blânde.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-442/08 din 19.03.2007)

* * *

Conform prevederilor art.34 alin.(1) CP, se consideră recidivă de infracțiuni comiterea cu intenție a unei sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție. În cazul recidivei, persoana posedă antecedente penale nestinse la momentul săvârșirii noii infracțiuni intenționate.

Prin sentința Judecătorei Edineț din 13.12.2006, B.M. a fost condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 300 de unități convenționale și închisoare pe termen de cinci ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de patru ani; a art.332 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 300 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de doi ani.

În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 400 de unități convenționale și închisoare pe un termen de cinci ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de cinci ani.

În baza art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de patru ani.

Instanța de fond a constatat că B.M., activînd în funcția de secretar al Consiliului orășenesc și al Primăriei Edineț, numit în această funcție prin decizia Consiliului orășenesc Edineț din 07.07.1999, fiind persoană cu funcție

de răspundere, avînd o serie de atribuții funcționale prezentate de art. 44 al Legii privind administrația publică locală, inclusiv avizarea proiectelor de decizii ale Consiliului local, asumîndu-și răspunderea pentru legalitatea acestora, într-o zi nestabilă a lunii martie 2006, intenționat, din interes material, a pretins de la I.C., fost posesor al locuinței nr.17 de pe șoseaua Bucovinei 15 din or. Edineț, o remunerare ilicită, ce nu i se cuvenea, în sumă de 500 de dolari SUA, care, conform cursului valutar, constituiau la acel moment 6.507,95 de lei, pentru a nu iniția procedura de anulare a deciziei Consiliului orașenesc Edineț nr. 22/3-8 din 31.03.2005, privind modificarea contractului de închiriere a spațiului locativ cu suprafața locativă de 45,68 m² de pe numele lui pe numele lui L.B., acțiuni ce intră în cercul obligațiilor funcționale. Ulterior, la data de 12.04.2006, pe la ora 15.00, în incinta biroului său de serviciu din localul Primăriei Edineț, primind suma pretinsă, a fost reținut de către colaboratorii CCCEC.

Executînd cele promise, din interes material, urmărind scopul modificării ilegale a contractului de închiriere a spațiului locativ în sensul înlocuirii chiriașului principal, într-o zi nestabilă a anului 2005, B.M. a falsificat decizia Consiliului orașenesc Edineț nr. 22/3-8 din 31.03.2005, introducînd în ea date vădit false privind modificarea contractului de închiriere a locuinței de pe șoseaua Bucovinei 15/17 din mun. Edineț, cu suprafața locativă de 45,68 m², de pe numele lui I.C. pe numele lui L.B., întrebare ce nu a fost examinată la ședința respectivului consiliu.

Aceste acțiuni ale inculpatului B.M. au fost încadrate în prevederile art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu calificativul „corupere pasivă” în prezența circumstanței agravante „extorcare”, și, respectiv, în prevederile art. 332 alin. (1) Cod penal – falsul în acte publice.

În afară de aceasta, din învinuirea formulată față de B.M., instanța de fond a exclus episodul „coruperii pasive”, prin care acestuia i se incrimina faptul că el, în legătură cu exercitarea obligațiilor de serviciu, prevăzute de art. 44 al Legii RM privind administrația publică locală din 18.03.2003, în care intră înregistrarea contractelor de locațiune, în virtutea funcției deținute, sub pretextul urgentării îndeplinirii unor acțiuni ce intrau în sfera obligațiilor sale de serviciu, legate de repartizarea lui B. și O.T. a locuinței nr.2 de pe str. Independenței 163 din or. Edineț, începînd cu una din zilele lunii martie 2003, nestabilă de către organul de urmărire penală, prin extorcare, din interes material, a pretins și a primit de la respectivele persoane suma de 400 de dolari SUA, care constituiau 5.815,32 de lei. Ulterior, într-o zi nestabilă a lunii aprilie 2003, în biroul său de serviciu, din localul Primăriei Edineț, a primit suplimentar o remunerare ilicită, ce nu i se cuvenea, în sumă de 370 de dolari SUA.

Odată cu excluderea ultimului episod din învinuirea formulată inculpatului, precum și cu excluderea criteriului „persoană cu înaltă funcție de răspundere”,

instanța de fond, prin sentința adoptată, a exclus circumstanțele agravante prevăzute de art.324 alin.(2) lit.a) – „repetat”, și d) – „în proporții mari”, precum și circumstanța agravantă stipulată în alin.(3) lit. a) al aceluiași articol – „persoană cu înaltă funcție de răspundere”, efectuând încadrarea juridică sus-indicată.

Sentința a fost contestată cu apel de către:

- procuror, care a argumentat dezacordul cu reîncadrarea acțiunilor inculpatului din prevederile art.324 alin. (3) lit. a) în cele ale art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, „corupere pasivă”, cu excluderea circumstanței agravante „săvârșită de o persoană cu înaltă funcție de răspundere”, precum și cu excluderea din învinuirea adusă a episodului de corupere pasivă săvârșit cu participarea fraților B. și O.T. în luna martie 2003, urmată de excluderea circumstanțelor agravante prevăzute la alin. (2) lit. a) și d) – „repetat” și „în proporții mari” –, solicitând stabilirea unei pedepse cu închisoarea ținându-se cont de starea de recidivă în acțiunile lui;
- apărător și B. M., care au solicitat achitarea inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, dat fiind că banii pe care i-a primit de la I.C. și care au fost depistați și ridicați în momentul reținerii erau destinați lui V.I., întru stingerea datoriei pe care primul o avea față de al doilea. Cît privește episodul de falsificare a deciziei Consiliului orașenesc Edineț, pe acesta îl recunoaște integral, însă neagă că ar fi efectuat aceste acțiuni contra unei remunerări ilicite, motiv pentru care se solicită condamnarea doar în baza art.332 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse minime, prevăzute de sancțiunea respectivei norme penale.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28.03.2007, toate apelurile declarate au fost respinse, fiind menținută sentința instanței de fond.

Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs de către procuror, care a contestat-o invocând motivele expuse în apelul inițial declarat de partea acuzării, argumentând că instanța de apel incorect a respins apelul, precum și că nu s-a ținut cont de faptul că, în acțiunile inculpatului, este prezentă starea de recidivă.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16.10.2007, a fost casată decizia instanței de apel, fiind dispusă rejudecarea cauzei penale în ordine de apel, pe motivul aplicării eronate de către instanțele ierarhic inferioare a prevederilor art. 34, 82, 79 și 90 Cod penal referitoare la recidiva de infracțiuni și mărimea pedepsei penale aplicate în acest sens.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2008, a fost respins integral apelul inculpatului și al apărătorului său și admis parțial apelul declarat de procuror, fiind casată sentința în latura penală, cu adoptarea în această parte a unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

B.M. a fost condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 3.000 de unități convenționale, ceea ce constituie 60.000 de lei, și la 5 ani de închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 4 ani; a art. 332 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor aplicate, i s-a stabilit spre executare pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 3.100 unități convenționale, ceea ce constituie 62.000 de lei, și închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 5 ani.

În recursul ordinar declarat de avocat, se solicită casarea deciziei, cu dispunerea achitării condamnatului, invocându-se următoarele:

- organul de urmărire penală nu era în drept să pornească urmărirea penală în baza art.324 alin.(2) lit.c) CP, deoarece nu existau informații că B.M. ar fi extorcat sume de bani;
- probele administrate în dosar nu au fost pe deplin cercetate și nu au fost just apreciate de către instanța de apel;
- falsul imputat condamnatului nu a fost săvârșit din interes material;
- incorect au fost aplicate regulile referitoare la starea de recidivă, deoarece, conform art.97 alin.(1) lit.a) CP, expirase termenul de executare a sentinței precedente.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, din următoarele motive:

Atît instanța de fond, cît și cea de apel au examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv, probele administrate în dosar, în strictă conformitate cu prevederile art.101 CPP, întemeiat punîndu-le la baza concluziei privind vinovăția condamnatului, care era persoană cu funcție de răspundere, în săvîrșirea infracțiunilor:

- de pretindere, extorcare și primire a mijloacelor bănești pentru grăbirea îndeplinirii unor acțiuni legate de obligațiile lui de serviciu, precum și pentru

neîndeplinirea acțiunilor ce intră în obligațiunile sale de serviciu – art.324 alin.(2) lit.c) CP;

- de falsificare a documentelor oficiale din interes material – art.332 alin.(1) CP.

Rejudecând cauza, Curtea de Apel a analizat suplimentar ansamblul de probe administrate, respingând în mod întemeiat argumentele formulate în apelurile apărătorului și condamnatului, care au fost reiterate și în prezentul recurs, conchizându-se asupra legalității concluziilor instanței de fond, cu corectarea erorii admise de această instanță în ceea ce privește stabilirea pedepselor pentru infracțiunile săvârșite de B. M., fiind luat în considerare faptul existenței stării de recidivă în acțiunile acestuia.

În această privință, instanța de apel corect a invocat prevederile art.34 alin. (1) CP, conform căruia se consideră recidivă de infracțiuni comiterea cu intenție a unei sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

Conform materialelor cauzei, fapta pe episodul cu I.C., pentru care B.M. a fost condamnat, a fost comisă în una din zilele lunii martie ale anului 2006, de unde rezultă că, la data săvârșirii respectivei infracțiuni, condamnatul avea precedent penal nestins, el fiind condamnat prin sentința Judecătorei Edineț din 01.03.2004 în baza art. 327 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 150 de unități convenționale, achitată de el abia la data de 11.12.2006, cu două zile pînă la pronunțarea sentinței în cauza dată.

Dat fiind cele constatate, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind eronate și neîntemeiate argumentele recursului în această privință, deoarece infracțiunea pentru care a fost anterior condamnat B.M. prin sentința Judecătorei Edineț din 01.03.2004 – în baza art.327 alin.(1) CP, prin prisma art.16 CP – este o infracțiune mai puțin gravă, pentru care, în temeiul prevederilor art.97 alin.(1) lit.b) CP, prescripția de executare a sentinței expiră peste 6 ani de la data pronunțării.

Astfel, la data săvârșirii infracțiunii, în luna martie 2006, B.M. avea precedent penal nestins, care, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) lit.e) Cod penal, în cazul pedepsei cu amenda, se consideră stins la data achitării integrale a amenzii.

Colegiul penal constată că instanța de apel a respectat regulile privind individualizarea pedepsei în privința condamnatului, stabilindu-i acestuia pedepse în limitele sancțiunilor articolelor incriminate.

Recursul ordinar este declarat inadmisibil.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-846/08 din 18.06.2008)

* * *

În temeiul art.34 alin.(2) lit.b) Cod penal, se consideră recidivă periculoasă de infracțiuni dacă persoana, fiind anterior condamnată pentru o infracțiune gravă sau deosebit de gravă, a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă sau deosebit de gravă.

Prin sentința Judecătorei Sîngerei din 03.12.2007, C.V. a fost condamnat în baza art.27, 145 alin.(2) lit.c) Cod penal la 16 ani închisoare. În temeiul art.85 Cod penal, la pedeapsă i-a fost cumulat parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința precedentă, din 24.10.2006, stabilindu-i-se spre executare pedeapsa definitivă de 17 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

C. V. a fost condamnat pentru faptul că, la 10.04.2007, pe la ora 18.30, în apropierea barului „Usatii și C.” din or. Sîngerei, fiind în stare de ebrietate narcotică, încălcînd în mod grosolan ordinea publică, în prezența minorilor C. U., D. N., L. T. și S. V., neîntemeiat, exprimîndu-se în public cu cuvinte necenzurate și nereacționînd la observațiile aduse de I. C., continuîndu-și acțiunile huliganice, folosind un motiv josnic, în scopul omorului celui din urmă, intenționat i-a aplicat acestuia trei lovituri cu cuțitul în regiunea toracică, însă, din motive independente de voința sa, condiționată de intervenirea minorilor sus-enunerați, fapta realizată de el nu și-a produs efectul dorit, victimei I.C. fiindu-i cauzată o vătămare corporală ușoară, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Cu apel, sentința a fost atacată de către procuror, care, fără contestarea legalității încadrării juridice a acțiunilor infracționale, a solicitat casarea sentinței, pe motivul nerespectării dispozițiilor art.82 alin.(2) Cod penal, în ceea ce privește stabilirea pedepsei penale pentru recidiva periculoasă de infracțiuni și adoptarea unei hotărîri noi, cu stabilirea unei pedepsei mai aspre.

Apel a declarat și inculpatul, care a negat fapta penală imputată, precum și existența intenției, argumentînd că s-a aflat în stare de legitimă apărare față de agresivitatea cu care a fost tratat de victima I. C., motiv pentru care a solicitat achitarea sa de învinuire.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 20.02.2008, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței și adoptarea unei hotărîri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care C. V. a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit.c) Cod penal la 16 ani și 8 luni închisoare; conform art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i s-a cumulat parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința precedentă, din 24.10.2006, stabilindu-i-se spre executare pedeapsa definitivă de 17 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, iar apelul inculpatului a fost respins ca nefondat.

Totodată, instanța a menționat că, la stabilirea pedepsei de către prima instanță, urma să se țină cont că, în temeiul art.34 alin.(2) lit.b) Cod penal, se consideră recidivă periculoasă de infracțiuni dacă persoana, fiind anterior condamnată pentru o infracțiune gravă sau deosebit de gravă, a săvârșit din nou cu intenție o infracțiune gravă sau deosebit de gravă. Componenta de infracțiune prevăzută de art.217¹ alin.(3) lit. f) Cod penal, pentru care anterior a fost condamnat inculpatul C.V., în conformitate cu prevederile art.16 alin.(4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, pentru care legea penală prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de cinci ani. Respectiv, fapta penală pentru care acesta a fost condamnat în prezenta cauză penală, în temeiul art.16 alin.(5) Cod penal, face parte din categoria crimelor deosebit de grave.

Prin urmare, în acțiunile lui C.V., este prezentă recidiva periculoasă, care, în conformitate cu dispoziția alin.(2) al art. 82 Cod penal, condiționează stabilirea pedepsei penale în mărime de 2/3 din maximumul celei mai aspre pedepse stabilite pentru respectiva componentă de infracțiune.

Colegiul penal constată că instanța de apel a respectat regulile privind individualizarea pedepsei condamnatului, stabilindu-i acestuia pedeapsa cu închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin.(2) lit.c) Cod penal.

Recursul este considerat neîntemeiat, motiv pentru care este declarat inadmisibil.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-858/08 din 18.06.2008)

* * *

Potrivit art.34 alin.(5) lit.e) CP (2008), la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Prin sentința Judecătorei Botanica, mun.Chișinău din 17.04.2008, D.G. a fost condamnat în baza art.273 alin.(2) lit.d) Cod penal la 5 ani închisoare.

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 29.10.2007 și i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 5 ani și 1 (una) lună închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Conform sentinței pronunțate, D.G. a fost condamnat pentru faptul că, la data de 18.02.2008 spre 19.02.2008, lucrînd în calitate de maistru la autoservice-ul „Reno Service”, situat pe str.Sarmizegetusa 26A, mun.Chișinău, urmărind scopul răpirii mijlocului de transport fără scop de însușire, aflîndu-se pe teritoriul autoservice-ului nominalizat, care era îngădit și păzit, a răpit automobilul de model „Mitsubishi Eclipse”, care aparținea cet. C.I., și, cu automobilul răpit, a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzîndu-i lui C.I. o daună materială în sumă de 41.000 de lei.

Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, motivînd că partea vătămată nu are pretenții materiale și morale față de el, nu a solicitat aplicarea pedepsei cu închisoarea, dar instanța de fond, ținînd cont de circumstanțele atenuante, totuși i-a aplicat o pedeapsă aspră.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07.08.2008, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatului și menținută sentința.

Condamnatul, nefiind de acord cu hotărîrile adoptate, a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, motivînd că nu au fost luate în considerație toate circumstanțele atenuante la stabilirea pedepsei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17.12.2008, a fost respins, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de condamnat și menținute hotărîrile contestate.

În recursul în anulare declarat de condamnat, se solicită casarea hotărîrilor judecătorești, aplicarea în privința sa a principiului retroactivității legii penale, cu reîncadrarea acțiunilor sale în prevederile art.192 Cod penal și stabilirea unei pedepse mai blînde.

Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Plenul consideră că recursul în anulare urmează a fi admis din următoarele considerente:

Instanțele de fond, de apel și de recurs corect au stabilit, la momentul condamnării, starea de fapt, circumstanțele cauzei și just au calificat acțiunile condamnatului D.G. în baza art.273 alin.(2) lit.d) Cod penal – răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire, prin pătrundere pe teritoriu îngădit și păzit.

Totodată, hotărîrile atacate urmează a fi casate parțial, în partea încadrării juridice și stabilirii pedepsei condamnatului, din următoarele motive:

Prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal, publicată în Monitorul Oficial nr.41-44 din 24.02.2009, intrată în vigoare la 24.05.2009, art.273 Cod penal a fost exclus, iar răpirea mijlocului

de transport fără scop de însușire, prin pătrundere pe teritoriu îngrădit și păzit, actualmente, formează infracțiunea prevăzută de art.192¹ alin.(2) Cod penal (red. 2009), care sancționează fapta cu închisoare de la 2 la 5 ani, adică stabilește o pedeapsă mai blândă.

Conform prevederilor art.10 Cod penal, legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa, prin urmare noile prevederi legale urmează a fi aplicate și față de condamnatul D.G.

Astfel, acțiunile lui D.G. urmează a fi reîncadrate din prevederile art.273 alin.(2) lit.d) Cod penal (2002) în cele ale art.192¹ alin.(2) lit.c) Cod penal (2008), ca răpire a mijlocului de transport fără scop de însușire, prin pătrundere în spații îngrădite și păzite, iar pedeapsa acestuia urmează a-i fi stabilită în limitele sancțiunii normei vizate.

Totodată, Plenul menționează că, potrivit art.34 alin.(5) lit.e) Cod penal (2008), la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, ținînd seama de faptul că, prin sentința Judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 29.10.2007, D.G. a fost condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 1 an și 6 luni, Plenul consideră necesar de a exclude prevederile art.34 și 82 Cod penal – recidiva de infracțiuni – cu dispunerea executării pedepsei de către acesta în penitenciar de tip semiînchis.

Considerentele enunțate determină incontestabil concluzia de admitere a recursului în anulare declarat de condamnat, cu casarea hotărîrilor judecătorești referitor la încadrarea juridică și stabilirea pedepsei.

În acest context, hotărîrile judecătorești urmează a fi casate și în partea aplicării art.85 Cod penal la stabilirea pedepsei prin cumul de sentințe.

(Extras din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4-1re-266/2010 din 08.02.2010)

* * *

La stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei (art.34 alin.(5) lit.e) CP).

Prin sentința Judecătoreiei Cantemir din 22 decembrie 2008, B.P. a fost condamnat în baza art.171 alin.(2) lit.c) CP la 5 ani închisoare, în baza art.172 alin.(2) lit.c), CP la 5 ani închisoare.

Conform art.84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța a stabilit că B. P., împreună cu complicii săi, la 04 iulie 2008, aflându-se în casa lui B. N., situată în satul Lingura, raionul Cantemir, fiind în înțelegere prealabilă s-o violeze pe M. I., aplicînd față de aceasta constrîngerea fizică și psihică, contrar voinței victimei au întreținut rapoarte sexuale și și-au satisfăcut pofta sexuală în formă perversă.

Procurorul și inculpatul B. P. au declarat apeluri împotriva sentinței, prin care: partea acuzării a solicitat stabilirea unei pedepse mai aspre inculpatului pe motiv că acesta a săvîrșit infracțiunile în stare de recidivă, fiind în perioada termenului de probă, iar B.P. a solicitat achitarea de învinuirea adusă pe motiv că nu a săvîrșit infracțiunile imputate, iar partea vătămată l-a calomniat.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 26 mai 2009, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat și a fost admis apelul declarat de procuror, sentința în privința lui B. P. a fost casată și a fost pronunțată o nouă hotărîre, prin care B.P. a fost condamnat în baza art.171 alin. (2) lit. c) CP la 8 ani închisoare, în baza art.172 alin.(2) lit.c) CP la 8 ani închisoare, iar în baza art. 84 CP, pentru concurs de infracțiuni, i-a fost stabilită pedeapsa de 8 ani și 6 luni închisoare. Conform art.85 CP, prin cumul de sentințe, i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 aprilie 2008, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Instanța de apel a menționat că probele administrate confirmă vinovăția lui B. P. în săvîrșirea infracțiunilor imputate, însă a corectat eroarea admisă de prima instanță, care nu a ținut cont de condamnarea anterioară a acestui inculpat și de faptul că acțiunile lui constituie recidivă de infracțiuni.

Hotărîrile au fost contestate cu recurs ordinar de către condamnat, care a solicitat casarea lor, cu achitarea sa de învinuirea adusă, argumentînd că nu a săvîrșit infracțiunile imputate și, în această privință, nu există probe pentru a-l incrimina.

Verificînd argumentele recursului în corelație cu materialele cauzei, raportate la prevederile legale în vigoare, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, din alte motive decît cele invocate.

Instanțele de fond și de apel corect au stabilit starea de fapt și just au calificat acțiunile acestuia, stabilindu-i pedepse în limitele articolelor nominalizate.

Curtea de apel a corectat eroarea admisă de prima instanță și a luat în considerație faptul că infracțiunile săvîrșite de B. P. reprezintă recidivă, aplicîndu-i

pedepse prin prisma art.82 CP, iar la stabilirea pedepsei definitive, s-a ținut cont de condamnarea precedentă a acestuia, fiind aplicate prevederile art.85 CP.

Ambele instanțe de judecată au apreciat la justa lor valoare ansamblul probelor administrate în dosar, în mod întemeiat ajungând la concluzia nominalizată.

Argumentul recurentului referitor la denunțul calomnios din partea victimei nu poate constitui un temei de recurs ordinar și de casare a hotărârilor, din motiv că instanța de recurs, în procedura recursului ordinar, este competentă să repare erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel și nu poate examina fondul cauzei.

Pentru aceste motive, argumentele recursului ordinar declarat de B.P. sînt neîntemeiate, însă hotărârile contestate urmează a fi casate, din alte motive decît cele invocate, dat fiind modificările operate în Codul penal.

Prin Legea nr.277 din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova (M.O. nr. 41-44 din 24.02.2009), au fost operate modificări în sancțiunile art.171 alin.(2) și 172 alin.(2) CP, fiind reduse limitele maxime ale pedepselor prevăzute de aceste articole de la 15 la 12 ani închisoare.

Prin aceeași lege, au fost operate modificări și în conținutul art.34 alin.(5) CP.

După intrarea în vigoare a acestor modificări, avînd în vedere faptul că, prin sentința precedentă, pronunțată de Judecătoria Centru, mun. Chișinău la 25 aprilie 2008, lui B. P. executarea pedepsei cu închisoarea pe un termen de 4 ani i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani, faptele pentru care inculpatul a fost condamnat în prezenta procedură nu mai constituie o recidivă.

Colegiul penal lărgit menționează că noile prevederi legale au incidență și asupra situației condamnatului prin prisma art.10 CP.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei, Colegiul va ține cont de faptul că infracțiunile săvîrșite de B.P. nu mai constituie recidivă și sancțiunile acestora au fost micșorate, menținînd aplicarea art.85 CP.

De asemenea, avînd în vedere prevederile art.72 alin.(3) CP, coroborate cu prevederile art.16 alin.(4) CP, se va dispune executarea pedepsei de către B. P. în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, recursul în anulare declarat de condamnatul B.P. este admis.

Parțial sînt casate sentința Judecătoriei Cantemir din 22 decembrie 2008 și decizia Curții de Apel Comrat din 26 mai 2009, referitor la stabilirea pedepsei și a categoriei penitenciarului lui B. P., și este pronunțată o nouă hotărîre sub aceste aspecte.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-159/10 din 23 martie 2010)

CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CARACTERUL PENAL AL FAPTEI

* * *

Dacă persoana, prin fapta sa, nu respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public, atunci ea nu se consideră a fi în legitimă apărare (art.36 alin.(2) CP).

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 aprilie 2007, G.M. a fost achitat de învinuirea înaintată lui în baza art. 152 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că există o cauză care înlătură caracterul penal al faptei, și anume legitima apărare.

De către organul de urmărire penală, G.M. a fost învinuit de faptul că el, la 21 iunie 2006, aproximativ la ora 20.00, aflându-se pe teritoriul Cooperativei de construcție a garajelor nr. 41, situate în mun. Chișinău, str. Cernăuți 3, fiind în relații ostile cu fratele său, G.V., i-a aplicat acestuia lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale medii.

Sentința menționată, în latura penală, a fost atacată în ordine de apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care G.M. să fie condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. c) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că instanța de fond în mod neîntemeiat a dispus achitarea inculpatului, când vina lui în comiterea faptei incriminate a fost confirmată pe deplin prin cumulul de probe, administrate în cauză; că, în acțiunile lui G.M., sînt absente semnele de legitimă apărare, întrucît din partea părții vătămate G. V. nu a venit niciun atac direct, imediat, material și real. Instanța de fond în mod neîntemeiat a bazat concluziile sale pe depozițiile martorului apărării A.V., care, fiind socrul inculpatului, este o persoană interesată

de cauza dată, depozițiile lui sînt contradictorii și contravin celor ale martorului acuzării T.V. și ale părții vătămate. Instanța, cu toate că nu le-a apreciat critic, nu a pus la baza sentinței depozițiile martorului G.R., nu a analizat depozițiile martorului I.Gh., care reprezintă o probă indirectă a învinuirii și coroborează cu alte probe; că nu a fost demonstrat faptul că leziunile corporale, stabilite la G.M. în baza raportului de expertiză medico-legală din 22 iunie 2006, i-au fost cauzate inculpatului anume de către partea vătămată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2007, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 24 aprilie 2007 adoptate în privința lui G.M.

Procurorul Serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, T.P., a declarat recurs ordinar, solicitînd casarea sentinței instanței de fond și a deciziei instanței de apel menționate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Autorul recursului a invocat ilegalitatea hotărîrilor contestate, întrucît acțiunile lui G.M. de cauzare lui G.V. a vătămarilor corporale medii nu constituiau legitimă apărare.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificînd argumentele recurentului în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, reține următoarele:

- Instanța de apel nu a analizat argumentele apelului procurorului precum că:
- în cadrul cercetării judecătorești, s-a constatat că partea vătămată G. V., neavînd intenția de a-l lovi pe G.M., a aruncat ferăstrăul în direcția acestuia și obiectul dat a căzut la cîțiva metri de inculpat și nu a nimerit în nimeni, ceea ce se confirmă prin depozițiile martorului T.V. Partea vătămată nu a mai ridicat ferăstrăul de jos. Prin urmare, din acest moment, atacul s-a consumat, iar atacul fizic ce a urmat ulterior din partea lui G.M. este un atac aparte și nu reprezintă un răspuns direct la acțiunile părții vătămate;
 - în cazul atacului cu ferăstrăul, între G.M. și G.V. era o distanță mai mare în spațiu, ceea ce i-ar fi permis lui G.M. să evite agresarea din partea lui G.V. În aceste condiții, de asemenea, atacul direct nu a existat;
 - atacul cu ferăstrăul s-a consumat odată cu aruncarea ferăstrăului de către G.M. în direcția părții vătămate pentru a doua oară, prin urmare nici atacul imediat nu a avut loc.

Instanța de apel a menținut concluzia instanței de fond că atacul din partea lui G.V. se confirmă prin informația parvenită din Spitalul de Urgență în legătură cu cauzarea lui G.M. a comotiei cerebrale la 21 iunie 2006 și prin raportul de examinare medico-legală a inculpatului nr. 3174 din 22 iunie 2006, potrivit

căruia la acesta au fost stabilite leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. Însă nu a fost apreciat argumentul procurorului, invocat în apel, precum că probele menționate, de sine stătător, nu demonstrează faptul cauzării acestor leziuni de către G.V., în absența hotărîrii respective a organului competent.

De asemenea, gravitatea vătămarilor corporale cauzate lui G.V. de către G.M. relativ la cele descrise în actul de examinare medico-legală a inculpatului din 22 iunie 2006, în condițiile în care pricinuirea acestora de către partea vătămată ar fi fost dovedită în modul stabilit de lege, demonstrează depășirea vădită de către G. M. a limitelor legitimei apărări. Instanțele ierarhic inferioare urma să argumenteze în hotărîrile adoptate că curmarea presupusului atac ar fi fost posibilă în exclusivitate prin cauzarea părții vătămate a vătămarilor corporale medii, ceea ce nu a fost respectat de către instanțele de fond și de apel.

Invocînd neconcludența depozițiilor părții vătămate, instanța de apel a argumentat această concluzie în exclusivitate prin aceea că G.V. nu a menționat existența ferăstrăului circular, însă nu a apreciat celelalte declarații ale acestuia, expuse în apelul procurorului întru confirmarea vinovăției inculpatului. Instanța de apel s-a referit în mod declarativ la depozițiile martorului T.V., care, de fapt, reprezintă probă a acuzării, precum și la depozițiile martorului A.A. și ale inculpatului G.M., fără a specifica și fără a analiza conținutul acestor probe. Mai mult ca atît, instanța de apel nu s-a pronunțat și în privința temeiurilor de apreciere critică a depozițiilor martorului A.V. și ale inculpatului G.M., invocate de către procuror în apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să examineze pe deplin și să prezinte o apreciere și analiză completă, în fapt și în drept, a tuturor argumentelor expuse în apelul acuzatorului de stat. Pentru a stabili faptul acționării inculpatului G.M. în stare de legitimă apărare, instanța de apel urmează să verifice probele și circumstanțele cauzei prin prisma art. 36 alin. (2) Cod penal, care prevede condițiile cumulative ale acestui temei de înlăturare a răspunderii penale, și, ca rezultat, să adopte o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 413- 419 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție casează decizia Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2007, adoptată în cauza penală în privința lui G. M., și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet de judecători.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-41/2008 din 22.01.2008)

* * *

În conformitate cu prevederile art.36 alin.(2) CP, este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Prin sentința Judecătorei Slobozia din 18 octombrie 2007, T.V. a fost condamnat în baza art.155 CP la 200 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

În fapt, instanța de fond a constatat următoarele:

La 03.05.2007, aproximativ la ora 13.30, în timp ce câțiva locuitori ai s. Talmază, inclusiv E.S., făceau ordine, cu permisiunea primăriei, pe cărarea spre fântâna obștească, T.V., cu scopul de a schimba conduita lui E.S., cu agresivitate și cu intenția de a-i inspira temere pentru a nu rezista constrângerii, aflându-se la o distanță de 2-3 m de E. S., a îndreptat spre acesta pistolul cu gaz de model „Reck” și, amenințându-l cu moartea, a trecut imediat la înlăturarea amenințării, apăsând pe trăgaci, dar împușcătura nu s-a produs. Aceste acțiuni i-au provocat părții vătămate o stare de temere, amenințarea fiind percepută de el ca fiind reală, cu realizare imediată.

Fapta respectivă a fost încadrată în prevederile art.155 CP – amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.

Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitat, motivînd că nu a săvârșit nicio infracțiune, și-a apărut proprietatea, E. S. avea în mâini un ciocan mare și îl amenința.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 4 decembrie 2007, a fost respins apelul declarat de inculpat și menținută sentința atacată.

În recurs, condamnatul solicită casarea deciziei și a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitat, motivînd că nu este vinovat, el s-a apărat; urmărirea penală și judecarea cauzei au avut loc cu încălcarea normelor de procedură, sentința de condamnare se întemeiază doar pe declarațiile părții vătămate și ale martorilor, care sînt rudele acestuia; E.S. a vrut să-l lovească cu ciocanul și numai după aceasta el a încercat să efectueze o împușcătură.

Colegiul admite recursul, casează decizia și sentința în partea pedepsei stabilite lui T.V., rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre în această parte.

În recurs, se invocă temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct. 10) CPP – s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanța de fond și cea de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză.

La baza hotărîrii de condamnare, au fost puse probe pertinente și concludente, care, în ansamblu cu circumstanțele cauzei, dovedesc că T.V. l-a amenințat pe E.S. cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.

În conformitate cu prevederile art.36 CP, este în stare de legitimă apărare persoana care săvîrșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Din materialele cauzei nu rezultă existența unui atac direct, imediat, material și real îndreptat împotriva condamnatului, prin urmare argumentele condamnatului că s-ar fi aflat în stare de legitimă apărare sînt vădit neîntemeiate.

Nerecunoașterea vinovăției de către condamnat este apreciată ca o modalitate de apărare și nu echivalează cu achitarea, de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii – declarațiile părții vătămate E.S., declarațiile martorilor P.V., B.L., S.D., S.I., procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.05.2007 și schema la el – dovedesc vinovăția lui T.V. în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Totodată, se evidențiază că, la stabilirea pedepsei, instanțele de judecată nu au acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 67, 75 CP.

În conformitate cu prevederile art.75 CP, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont, în afară de alte circumstanțe, și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În conformitate cu prevederile art.67 CP, munca neremunerată în folosul comunității constă în antrenarea condamnatului, în afara timpului serviciului de bază sau de studii, la muncă, determinată de autoritățile administrației publice locale.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.4 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nimeni nu poate fi constrîns să execute o muncă forțată sau obligatorie.

Prin urmare, munca neremunerată în folosul comunității este o pedeapsă care poate fi stabilită doar cu acordul inculpatului.

Călăuzitoare, în acest sens, sînt și prevederile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.8 din 04.07.2005 „Despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației naționale și internaționale privind aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și

executarea acestei pedepse”. Punctul 5 al acestei Hotărâri prevede: „Regulile 31 și 35 (Recomandarea nr.R 16 (92) a Comitetului de Miniștri al CoE, adoptată la 19 octombrie 1992 de către statele membre, referitoare la Regulile Europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate) evidențiază că spre deosebire de pedepsele cu închisoare sau amendă, care pot fi aplicate coercitiv, indiferent de voința infractorului, sancțiunile și măsurile comunitare, necesită cooperarea acestuia pentru a-și atinge scopurile, de aceea munca neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea pedeapsă.

Neconstatarea acceptului inculpatului la executarea unei asemenea pedepse apriori poate duce la stabilirea unei pedepse care nu va fi executată, deci va fi aplicată o pedeapsă care nu va influența asupra corectării și reeducării inculpatului, criteriu obligatoriu prevăzut de art.75 CP pentru individualizarea pedepsei și o atare pedeapsă ulterior va fi înlocuită cu o altă pedeapsă mai gravă.”

Din procesul-verbal al ședinței de judecată și din procesul-verbal de interogare a inculpatului, rezultă că instanța de judecată nu a constatat dacă inculpatul acceptă să i se aplice pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Mai mult ca atât, acordul inculpatului de a i se stabili o astfel de pedeapsă ar însemna recunoașterea tacită a vinovăției, însă T.V., atât în timpul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată, nu și-a recunoscut vinovăția.

Pe această linie de considerente, sentința și decizia sînt casate în partea stabilirii pedepsei condamnatului, este rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre în această parte.

T.V. este recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.155 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa amenzii în mărime de 200 de unități convenționale – 6.000 de lei.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-608/08 din 06.05.2008)

PARTICIPAȚIA

* * *

Instigator se consideră persoana care, prin orice metode, determină o altă persoană să săvârșească o infracțiune (art.42 alin.(4) CP).

Prin sentința Judecătorei Basarabeasca din 18.10.2007, F.I., fiind învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(4), 325 alin.(1) CP, a fost achitat din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

De către organul de urmărire penală, F.I. a fost învinuit de faptul că, deținând funcția de inspector superior al Grupului Delicte Transfrontaliere și Informaționale al CPR Basarabeasca, fiind persoană cu funcție de răspundere, în ale cărui atribuții intră prevenirea, descoperirea și curmarea infracțiunilor de ordin economic, a actelor de corupție și protecționism, a delictelor de pe piața internă de consum, la data de 16 mai 2006, examinând, în conformitate cu prevederile Codului cu privire la contravențiile administrative, cazul de bănuire a lui S.M., intenționat, cu scopul obținerii unor indici sporțiți în activitatea de combatere a corupției, aflându-se în exercițiul funcțiunii, în sediul CPR Basarabeasca, l-a determinat pe acesta să întocmească un proces-verbal cu privire la contravenția administrativă prevăzută de art. 161² CCA.

Prin comportament coruptiv, incompatibil cu funcția și statutul deținut, F.I., neadoptând o poziție fermă și o decizie în cazul examinat, prin întrebări și adresări repetate, provocatoare și sugestive, de genul: care ar fi soluția cazului din punctul de vedere al lui S.M., cum dorește să soluționeze cazul, ce dorește să-i propună pentru a soluționa cazul contrar prevederilor legale, în folosul său, să-i ofere și să-i dea două sute de lei moldovenești pentru eliberarea lui de răspundere și a mărfii reținute, adică să accepte ideea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.325 alin.(1) Cod penal, comițând infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (4), 325 alin. (1) Cod penal conform indicilor: instigare la corupere activă, adică la oferirea și darea unei persoane cu funcție de răspundere, personal, de bani, ce nu i se cuvin, pentru a nu îndeplini o acțiune legată de obligațiile ei de serviciu.

Sentiința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat pronunțarea unei hotărâri de condamnare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27.03.2008, a fost respins apelul procurorului ca nefondat, menținându-se sentiința.

Procurorul a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, în care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, argumentînd că probele administrate au fost eronat apreciate și instanța de apel nu a ținut cont de declarațiile unor martori, care, în opinia recurentului, demonstrează vinovăția lui F.I. în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

Instanța de apel a examinat argumentele recurentului, dat fiind că acestea au fost invocate și în apel, ajungînd la concluzia întemeiată privind legalitatea sentiinței de achitare a lui F.I. de învinuirea adusă din motivul că acțiunile lui nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(4), 325 alin.(1) CP.

Colegiul menționează că infracțiunea de instigare la corupere activă se constituie din totalitatea acțiunilor intenționate ale oricărei persoane care determină o altă persoană să ofere sau să acorde un avantaj, bunuri, bani, valori, prestări servicii, ce nu i se cuvin unei persoane cu funcție de răspundere ca agent public, direct sau prin mijlocitor, pentru ca acest agent public să acționeze ori să se abțină și să nu acționeze în exercițiul funcțiunii sale oficiale în favoarea făptuitorului sau să obțină de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o altă decizie favorabilă pentru sine ori pentru o altă persoană.

În prezenta cauză, după cum au menționat și instanțele de fond și de apel, S.M. nu a fost instigat să săvîrșescă acțiunile descrise, ci el, chiar de la bun început, din momentul reținerii camionului, a încercat să-i mituiască pe colaboratorii poliției, faptă care a finalizat cu oferirea banilor în sumă de 200 de lei polițistului F.I.

La baza acestei concluzii, corect au fost puse probele administrate în dosar, cum sînt depozițiile inculpatului, ale martorilor V.R., P.G., O.P., S.P., V.B., care au afirmat că S.M. a recunoscut că i-a transmis inculpatului suma de 200 de lei, precum și ale martorului V.N., care a declarat că, la stoparea camionului condus de S.M., acesta din urmă i-a propus bani pentru a-i permite plecarea.

Prin urmare, recursul declarat de procuror este considerat vădit neîntemeiat și declarat inadmisibil.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1044/08 din 10.09.2008)

* * *

Una și aceeași persoană poate realiza atât rolul de instigator (art.42 alin. (4) CP), cât și cel de complice (art.42 alin.(5) CP) la comiterea infracțiunii. Aceasta are loc în cazul în care persoana în cauză determină o altă persoană să săvârșească infracțiunea și tot ea, în același timp, contribuie, prin prestare de informații, acordare de mijloace, înlăturare de obstacole etc., la comiterea infracțiunii de către autor.

Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 27 decembrie 2006, R.A. a fost condamnat în baza art.42 alin.4), 5), art.145 alin.(2) lit.a), c) Cod penal la 18 ani închisoare și în baza art.290 alin.(1) CP la 2 ani închisoare. În temeiul art.84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 19 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință, a fost condamnat și B.R., în privința căruia sentința nu se contestă.

R.A. a fost condamnat pentru faptul că, la 16.12.2005, la ora 11.00, aflându-se la volanul automobilului de model „Volvo 940” cu n/î CGD 004, la intersecția străzilor Socoleni și Ceucari, mun.Chișinău, a intrat în conflict cu conducătorul autocamionului de model „Gaz 53” cu n/î CFM 953, F.I. Considerându-se umilit de acesta, R.A., folosind ca pretext motivele neînsemnate ale conflictului iscat, a hotărât să-l omoare pe F.I., recrutându-l în acest scop pe B.R., care și-a dat acordul său pentru omorul acestuia.

În acest scop, B.R. și R.A. s-au deplasat la domiciliul acestuia din urmă, de unde au luat un pistol confecționat artizanal de tipul „Baical”, cu calibrul de 9 mm, procurat anterior de R.A. de la B.R., și cartușe de calibrul 9 mm, procurate de la persoane neidentificate.

Aționînd de comun acord și prin înțelegere prealabilă, în aceeași zi, pe la ora 11.30, aceștia s-au deplasat pe str.Ceucari, unde se afla F.I. și unde inculpatul R.A., cu automobilul său, a blocat ieșirea autocamionului „Gaz 53” la str.Ceucari, iar B.R., fiind înarmat cu pistolul care i l-a dat R.A., încărcînd din mers arma, manifestînd o vădită lipsă de respect față de societate și fără niciun pretext însemnat pentru omor, a urcat pe pragul camionului „Gaz 53” și în mod intenționat a efectuat un foc țintind în direcția lui F.I., provocîndu-i acestuia leziuni corporale grave, care au dus la decesul victimei.

Tot el, R.A., la 07.12.2005, fără a avea autorizația MAI și cu încălcarea prevederilor Legii cu privire la arme nr.110 din 18.05.1994 și ale Regulilor cu privire la comercializarea, achiziționarea, păstrarea, portul, aplicarea și transportarea

armelor individuale și a munițiilor aferente, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.44 din 18.01.1995, a procurat de la B.R. la prețul de 300 de dolari SUA un pistol de calibrul 9 mm, cu amortizator de sunete, confecționat de persoane neidentificate în mod artizanal din pistol cu țevă scurtă cu calibrul de 4,5 mm, de tipul pistoalelor pneumatice cu balon de gaze CO₂ de model MP-654, apreciat prin concluzia de expertiză balistică nr.3266 drept armă de foc atipică cu lovitură centrală, și muniții, pe care le-a păstrat în continuare ilegal în apartamentul său nr.79 din str.Gh.Madan 87/2, mun.Chișinău, pînă la 16.12.2005.

Împotriva sentinței, au declarat apeluri avocatul condamnatului, F.R., și inculpatul R.A., ambii solicitînd achitarea acestuia din urmă pentru infracțiunea prevăzută de art.42 alin.(4), (5), art. 145 alin.(2) lit.a), c) CP. În argumentarea acestor cerințe, s-a invocat că omorul cet.F.I. nu a fost săvîrșit de către inculpat, iar instanța greșit a ajuns la concluzia că infracțiunea dată a fost realizată intenționat și prin înțelegere prealabilă, pe cînd inculpatul nu a planificat omorul din timp, nu avea asupra sa arma la momentul săvîrșirii infracțiunii, nu știa că B.R. avea pistol la el, iar cu F.I. s-au întîlnit întîmplător și împușcătura în cabina autocamionului de model „Gaz 53” s-a produs involuntar, fapt confirmat prin declarațiile martorilor G.R.,A.Ț. și O.A.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2007, apelurile respective au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate, din motivul că probele prezentate în sprijinul învinuirii, relevate în sentință, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului R.A. în săvîrșirea infracțiunilor imputate prevăzute de art.42 alin.(4), (5), art. 145 alin.(2) lit.a), c), art. 290 alin. (1) CP.

Hotărîrile judecătorești au fost atacate cu recurs ordinar de către condamnatul R.A., care a solicitat casarea lor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare a sa, pe motiv că dînsul nu a săvîrșit acțiuni intenționate, nemijlocit îndreptate spre comiterea omorului cet.F.I. și că instanța de fond nu a stabilit motivele și scopul omorului.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 04 martie 2008, recursul ordinar a fost admis, fiind casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2007, cu dispunerea rejudecării cauzei în privința lui R.A.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2008, au fost respinse apelurile inculpatului R.A. și avocatului F.R. ca nefondate, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de fond, obiectiv și sub toate aspectele, a apreciat și a examinat probele administrate, din materialele cauzei.

În recursul ordinar declarat de avocatul V.V. în interesele condamnatului, invocîndu-se temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.8) și 12) CPP, se solicită

casarea parțială a hotărîrilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărîri, de achitare a lui R.A. pentru infracțiunea prevăzută de art.42 alin.4), 5), art.145 alin. (2) lit.a), c) CP, pe motiv că lipsesc probe care să confirme că R.A. a organizat ori a săvîrșit omorul lui F.I.; că nu s-au luat în considerație declarațiile acestuia date atît în cadrul urmării penale, cît și în instanțele de judecată, în care a relatat că, între el și B.A., nu a fost înțelegere prealabilă de a săvîrși omorul lui F.I., fapt confirmat de însuși B.R., ale cărui depoziții, la fel, nu au fost luate în considerație; că niciun martor nu a declarat că inculpatul a avut intenția să-l omoare pe F.I.

Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul consideră că hotărîrile judecătorești adoptate în cauză sînt legale și întemeiate, iar recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente:

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textele sentinței și deciziei instanței de apel. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Ambele instanțe de judecată și-au motivat concluzia privind vinovăția lui R.A. și corect au calificat acțiunile acestuia în baza art.42 alin.4), 5), art.145 alin.(2) lit.a), c) CP, ca acțiuni intenționate, manifestate în determinarea unei persoane de a comite omorul unei alte persoane cu premeditare și din intenții huliganice, prin prestare de informații, acordare de mijloace și înlăturare de obstacole.

Din conținutul hotărîrilor judecătorești, rezultă că această concluzie s-a tras avîndu-se în vedere declarațiile: condamnatului B.R., date în prezența avocatului la urmărirea penală și susținute în ședința de judecată în fața judecătorului de instrucție, care corect au fost puse la baza sentinței, prin care se confirmă faptul că R.A. i-a dat arma în drum spre locul infracțiunii, a blocat ieșirea autocamionului și i-a cerut să se clarifice cu șoferul; martorului A.Ț., care a declarat că anume de la B.R. cunoaște că acesta a fost rugat de R.A. să-l pedepsească pe un șofer al camionului cu care a avut un conflict la intersecția str.Ceucari, pentru ce au plecat la R.A. acasă, de unde au luat un pistol, pe care R. anterior îl procurase de la B.R.; martorului T.P., care a indicat că, peste vreo 30 min. de la conflictul neînsemnat, care a avut loc între F.I. și R.A., în momentul căruia pasageri în automobilul acestuia din urmă nu se aflau, a observat din nou automobilul condus de R.A., care a blocat trecerea camionului lui F.I., iar peste cîteva secunde, a auzit o bubuitură și a observat că F.I. este rănit; martorului M.A., care a confirmat faptul că R.A., cu automobilul, a blocat trecerea camionului condus de F.I. și că, de pe bancheta din față, a coborît B.R., care din mers a încărcat arma, s-a urcat pe pragul autocamionului și a împușcat țintind în F.I., apoi, împreună cu R.A. au plecat de la locul infracțiunii.

Solicitînd casarea deciziei instanței de apel, recurentul a mai invocat ca temei art.427 alin. (1) pct.12) CPP – faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. Colegiul conchide că temeiul invocat nu este prezent în cauză, deoarece instanțele de judecată nu au făcut o altă încadrare juridică a faptelor, decît acea pentru care a fost pus sub învinuire R.A.

Colegiul consideră hotărîrile judecătorești legale și întemeiate, iar recursul avocatului V.V. în interesele condamnatului îl respinge ca vădit nefondat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1185/08 din 22.10.2008)

* * *

Cooperarea cu intenție a două sau mai multe persoane la săvîrșirea unei infracțiuni intenționate se consideră participație (art.41 CP).

Prin sentința Judecătoriei Dondușeni din 24 septembrie 2007, au fost condamnați:

- V.E. în baza art.190 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 de unități convenționale;
- H.V. în baza art.42, 190 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2.000 de unități convenționale;
- V.P. în baza art.42, 190 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 de unități convenționale.

În baza art.1 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției R.Moldova, procesul penal în privința lui V.P. a fost încetat.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că V.E., ocupînd funcția de director al școlii din s.Plopi și activînd în această funcție din 16 iulie 1989 pînă în 01 noiembrie 2006, fiind persoană cu funcție de răspundere, folosindu-se intenționat de situația de serviciu, avînd dreptul de a numi și de a elibera din post personalul didactic auxiliar, precum și personalul tehnico-administrativ, avînd interes personal și material, l-a angajat pe soțul său, V.P., ca lucrător auxiliar la bucătărie pe anul de studii 2002-2003, pentru care i-a fost achitat salariu în mărime de 1.305 lei 48 bani; pe anul de studii 2002-2003, V.P. a fost numit laborant de chimie, funcție pe care intenționat nu a îndeplinit-o, însă i-a fost achitat salariu în mărime de 1.305 lei 48 bani. În anii de studii 2000-2002, V.P. a fost angajat în

calitate de laborant de fizică, cu toate că nu a îndeplinit această funcție, i-a fost achitat salariu în sumă de 1.547 lei 25 bani.

Tot ea, a angajat-o, în anii de studii 2002-2003, 2003-2004, pe H.V., care este sora ei, în funcția de soră medicală și în calitate de garderobieră și, cu toate că aceasta din urmă nu a îndeplinit aceste funcții, i-a fost achitat salariu în mărime de 2.445 lei 33 bani, iar în anul de studii 2003-2004, H.V. a fost angajată în calitate de ajutor de educator și, cu toate că nu a îndeplinit această funcție, i-a fost achitat salariu în mărime de 530 lei 03 bani. În anul de studii 2005-2006, H.V. a fost angajată în calitate de laborant de fizică și, cu toate că nu a îndeplinit această funcție, i-a fost achitat salariu în mărime de 3.773 lei 48 bani.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către inculpații V.E., H.V., V.P. și avocatul lor, I.Ț., care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie achitați, motivînd că urmărirea penală în cazul dat a fost efectuată cu încălcări ale legislației, că instanța de judecată incorect a apreciat probele, că vina inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate nu a fost dovedită.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2007, apelul declarat de inculpați și apărătorul lor a fost admis, sentința atacată fiind casată parțial, din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei hotărâri noi, după cum urmează:

V.E. a fost condamnată în baza art.190 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, la amendă în mărime de 150 de unități convenționale, ceea ce constituie de 3.000 lei.

H.V. a fost condamnată în baza art.42, 190 alin.(2) lit.d) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la amendă în mărime de 150 de unități convenționale, ceea ce constituie 3.000 de lei.

În baza art.1 al Legii nr.278-XV din 16 iulie 2004 privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției R.Moldova, procesul penal în privința lui V.P. pentru infracțiunea prevăzută de art.42, 190 alin.(2) lit.d) Cod penal a fost încetat.

În recursul ordinar declarat de condamnați în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, s-a solicitat casarea sentinței Judecătorei Dondușeni din 24 septembrie 2007 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2007, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare.

Recurenții susțin că urmărirea penală în cazul dat s-a efectuat cu încălcări ale legislației procesuale penale, că instanțele de fond și de apel incorect au apreciat probele, că vina condamnaților în comiterea infracțiunilor imputate nu a fost dovedită.

Verificînd argumentele recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal îl consideră inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-451/08 din 19.03.2008)

* * *

Dacă două sau mai multe persoane nu au realizat în comun latura obiectivă a infracțiunii (nici în întregime, nici măcar parțial), ele nu pot fi considerate coautori, iar cele comise nu pot fi calificate ca participație simplă.

Prin sentința Judecătorei Hîncești din 15 iunie 2007, R.V.a fost condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.c) CP, cu aplicarea art.79 CP, la amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale și la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 2 ani, în baza art.327 alin.(1) CP la amendă în mărime de 200 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 2 ani; în baza art.84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 1.100 de unități convenționale și de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 2 ani; în baza art.90 CP, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată pe un termen de 3 ani; C.A. a fost achitată, cu încetarea procesului penal intentat în baza art.327 alin.(1) CP, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

R.V. a fost condamnat pentru faptul că, activînd, conform ordinului nr.206 „f” din 11 iunie 2004, în funcția de șef al secției poliției criminale a Comisariatului Raional de Poliție Hîncești, avînd statut de ofițer de urmărire penală, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia i s-au acordat anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a comis infracțiunile de corupere pasivă și de abuz de serviciu în următoarele împrejurări:

În perioada octombrie 2005 – 24 martie 2006, fiind sesizat verbal de către inspectorul secției poliției criminale a CRP Hîncești, șeful major de pază al „Detașamentului pază Paramilitară”, A.B., și de șefa depozitului Companiei de stat „Poșta Moldovei”, or.Hîncești, A.G., despre sustragerea, la 26 august 2005, de către V.S. a trei telefoane fixe și a 100 de dolari SUA din depozitul nominalizat, urmărind scopul pretinderii și primirii, prin extorcare, a bunurilor ce nu i se cuvin, contrar cerințelor art.57 alin.(2) pct.1), 263 alin.(5) CPP, prevederilor art.12 pct.3) din Legea nr.416 – XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, precum

și prevederilor imperative ale pct.10 și 12 din Ordinul comun nr.124/319/46/172 – O/101 din 26 august 2003, în interes personal și material, nu a înregistrat în CRP Hîncești informația parvenită cu privire la infracțiune pentru examinarea și adoptarea hotărîrii în conformitate cu prevederile art.274 CPP.

Astfel, la 15 februarie 2006, R.V., fără a avea spre examinare în ordinea art.274 CPP materiale aferente furtului care ar fi fost comis la 26 august 2005 de către V.S., avînd țelul realizării intențiilor sale criminale, aflîndu-se în biroul său de serviciu, prin amenințare cu începerea urmăririi penale și privarea de libertate, a primit în scris explicație de la V.S., prin care acesta a recunoscut comiterea sustragerii a trei telefoane fixe și a 100 de dolari SUA din depozitul Companiei de stat „Poșta Moldovei”, or. Hîncești.

Ulterior, la 28 martie 2006, pe la ora 09.00, R.V., aflîndu-se în biroul de serviciu, amplasat în sediul CRP Hîncești din or. Hîncești, str. M.Moraru 93, și avînd ca temei explicația din 15 februarie 2006, conform căreia V.S. își recunoaște vina în comiterea furtului din depozitul Companiei de Stat „Poșta Moldovei”, or. Hîncești, i-a cerut acestuia ca, pînă la 29 martie 2006, să recupereze paguba materială în sumă de 1.700 lei. Tot atunci, prin amenințare cu pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală conform art.186 CP, R.V. a pretins, prin extorcare, de la V.S. bunuri materiale, și anume 20 l de benzină, care, la acel moment, valorau 218 lei, pentru a nu îndeplini atribuțiile sale de serviciu la înregistrarea și examinarea sesizării despre infracțiune.

Asemenea acțiuni de pretindere, prin extorcare, de la V.S. a bunurilor materiale s-au repetat și la data de 29 martie 2006, în jurul orei 16.00.

Conform rechizitorului, lui C.A. a fost învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) CP, precum că ea, activînd în funcția de inspector al secției poliției criminale a Comisariatului Raional de Poliție Hîncești, conform ordinului nr.115ef din 29 aprilie 2005, avînd statut de ofițer de urmărire penală și fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia i s-au acordat anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, prin participație simplă, în coautorat cu șeful secției poliției criminale a Comisariatului Raional de Poliție Hîncești, R.V., a comis infracțiunea prevăzută de art.327 alin.(1) CP, și anume că, în luna octombrie 2005, C.A. a fost sesizată verbal de către șeful major de pază al „Detașamentului pază Paramilitară”, A.B., iar ulterior de șefa depozitului Companiei de stat „Poșta Moldovei”, or. Hîncești, A.G., despre sustragerea, la 26 august 2005, de către V. S. din depozitul dat a trei telefoane fixe și a 100 de dolari SUA; că, în aceeași perioadă de timp, C.A., acționînd intenționat și cunoscînd cu certitudine că infracțiunea despre care i s-a comunicat se atribuie la categoria de infracțiuni grave și presupunînd că această infracțiune nu va putea fi descoperită, de comun acord cu R.V., în interes personal, urmărind scopul

diminuării artificiale a numărului de crime grave nedescoperite din sectorul lor de activitate și voalării incompetenței sale profesionale, manifestate prin imposibilitatea stabilirii făptuitorului infracțiunii, au tănuțit de la înregistrare infracțiunea în cauză.

Sentița a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotăriri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care C.A. să fie condamnată în baza art.327 alin.(1) CP, iar în privița inculpatului R.V. să fie exclusă aplicarea prevederilor art.79 CP.

Apel împotriva sentiței a depus și inculpatul R.V., care a solicitat pronunțarea unei noi hotăriri, de achitare, în legătură cu lipsa elementelor infracțiunii, motivînd că instanța de fond a pronunțat o sentiță de condamnare care nu are un suport probant și legal.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2007, apelurile procurorului și inculpatului R.V. au fost respinse, cu menținerea sentiței.

În recursul declarat de procuror, invocîndu-se temeiul prevăzut de art.427 alin. pct.6) și 10) CPP, se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanță de apel.

Colegiul penal lărgit consideră hotăririle adoptate în cauză legale și întemeiate.

Colegiul constată că soluțiile, atît a instanței de fond, cît și a instanței de apel, de achitare a inculpatei sînt legale și întemeiate. Concluziile acestor instanțe că C.A. nu a săvîrșit infracțiunea de abuz în serviciu prin tănuțirea unei infracțiuni rezultă din însăși învinuirea formulată de procuror în privița lui R.V., în a cărui subordonare era C.A. Și dînsa, aflînd în mod particular de la A.B. și A.G. despre faptele lui V.S., l-a informat pe R.V. ca șef. Astfel, în continuare, adoptarea deciziilor respective privitor la înregistrarea infracțiunii în modul prevăzut de lege și exercitarea acțiunilor de investigație țineau de competența lui R.V. și, după cum s-a constatat, acesta nu și-a îndeplinit în modul corespunzător atribuțiile de serviciu, săvîrșind infracțiunea prevăzută de art.327 alin.(1) CP.

În cauză, corect s-a constatat că, în perioada 16 octombrie 2006 – 16 decembrie 2006, atunci cînd A.B. și A.G. au informat-o pe C.A. despre săvîșirea furtului, aceasta din urmă nu se afla în exercițiul nemijlocit al atribuțiilor de serviciu, ci era într-o deplasare, la cursuri de perfecționare. Aceste circumstanțe corect au fost apreciate în favoarea inculpatei C.A.

Potrivit învinuirii, dînsa a săvîșit infracțiunea de abuz în serviciu în coautorat cu R.V., deci procurorul consideră că a avut loc participația simplă. În asemenea caz, avînd în vedere cerința că învinuirea sub care este pusă persoana trebuie să fie concretă, lui C.A. urma să i se formuleze învinuirea cu trimitere la art.44 CP, normă care nu i s-a imputat, fapt care, la fel, a fost interpretat în favoarea acesteia.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că soluțiile adoptate referitor la C.A. nu conțin erori de drept și, din acest punct de vedere, recursul se consideră neîntemeiat.

Recursul declarat de procurorul Serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2007 în cauza privindu-i pe R.V. și C.A. este considerat neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-336/08 din 25.03.2008)

* * *

Infrațiunea se consideră săvârșită cu participație complexă dacă la săvârșirea ei participanții au contribuit în calitate de autor, organizator, instigator sau complice. Este important ca, în afară de autor, la săvârșirea infracțiunii să participe, cel puțin, încă o persoană, care execută un alt rol decât autorul.

Prin sentința Judecătorei Strășeni din 27 noiembrie 2008, au fost condamnați:

- M.I., în baza art.45, 145 alin. (3) lit. f) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori de tip închis;
- C.Gh. (anterior condamnat de trei ori), în baza art. 45, 145 alin. (3) lit. f) Cod penal, la 25 de ani închisoare, în baza art.208 alin.(1) Cod penal, la 4 ani închisoare, în baza art.290 alin.(1) Cod penal, la 4 ani închisoare, iar potrivit art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 28 de ani închisoare; conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată a fost adăugată integral partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Strășeni din 19 decembrie 2006, sub formă de 2 ani închisoare, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 30 de ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Instanța de fond a constatat că inculpatul C.Gh., în participație complexă cu minorul M.I., la 16 noiembrie 2007, aproximativ la ora 21⁰⁰, aflându-se în s. Scoreni, r-nul Strășeni, ambii fiind în stare de ebrietate alcoolică, premeditat, de comun acord, după un plan bine pregătit, cu repartizarea rolurilor, cu scopul omorului premeditat și acționând întru răzbunarea cu cet. P.M., a.n. 1948, pentru că anterior l-a denunțat pe C.Gh. organelor de drept referitor la furtul bunurilor materiale din casa sa, și cu scopul de a-i sustrage armele pe care considerau că le posedă P.M., M.I. l-a chemat la poarta gospodăriei, iar când acesta s-a apropiat,

C.Gh., intenționat, întru realizarea intenției de omor, a efectuat în direcția lui P.M. o împușcătură dintr-o armă de foc, în urma căreia victima a decedat.

Tot C.Gh., la 16 noiembrie 2007, în jurul orei 21⁰⁰, aflându-se în s. Scoreni, r-nul Strășeni, și știind cu certitudine că M.I. este minor, urmărind scopul provocării dorinței acestuia din urmă de a participa la infracțiune, l-a atras în activitate criminală, instigându-l la săvârșirea omorului cetățeanului P.M., astfel a influențat dăunător și negativ asupra educării și dezvoltării minorului ca personalitate.

Tot C.Gh., în perioada de la 18 octombrie 2007 pînă la 13 ianuarie 2008, a purtat și a păstrat fără autorizația corespunzătoare arma de foc, care, conform raportului de expertiză nr. 103 din 28.01.2008, este atipică, modificată din arma de vînătoare cu țeava lisă, de calibrul 16 mm, cu lovitură centrală, cu cocoșul exterior, de model „IJ-17”, prin retezarea țeavii pînă la lungimea de 507 mm, cu care, la 16.11.2007, a săvîrșit omorul cet.P.M.

Sentința a fost atacată cu apel de către inculpați: C.Gh. a solicitat stabilirea unei pedepse cu aplicarea art.79 Cod penal, iar M.I. – casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare, motivînd că nu știa despre intenția lui C.Gh. și nu a comis omorul dat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2009, au fost admise apelurile, casată sentința, rejudecată cauza, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, și pronunțată o nouă hotărîre.

C.Gh. a fost condamnat, în baza art. 145 alin.(1) Cod penal, la 14 ani închisoare, în baza art.208 alin.(1) Cod penal, la 4 ani închisoare, în baza art.290 alin.(1) Cod penal, la 2 ani închisoare. Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i-a fost stabilită pedeapsa de 17 ani închisoare. Potrivit art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Strășeni din 19.12.2006 și i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 19 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

M.I. a fost condamnat în baza art.42 alin.(5), 145 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Soluția respectivă a fost motivată prin faptul că probele administrate confirmă, în mod obiectiv, vinovăția inculpaților în comiterea omorului intenționat al lui P.M., în care C.Gh. a fost autor, iar M.I. – complice, fiind atras în comiterea omorului de către C.Gh., care știa cu certitudine că acesta este minor.

Această circumstanță denotă că fapta dată a fost comisă cu participație, prevăzută de art.41 Cod penal. În cazul dat, M.I. și C. Gh. au cooperat la comiterea omorului lui P.M. în scopul de a-i sustrage armele, pe care le avea asupra sa. În calitate de complice, M.I. a avut rolul de a-l striga pe P.M., ca acesta să iasă din casă, iar C.Gh. – de a-l împușca.

S-a dovedit că vinovăția comună a făptuitorilor a fost de a săvârși omorul dat și că ei doi au acționat prin comunitate de intenții. Ambii inculpați au sesizat că acționează în comun și fiecare dintre ei își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și de acțiunile celuilalt participant.

Ambii au acționat cu intenție directă. Ținând cont de aceste circumstanțe, Curtea de Apel a încadrat acțiunile de omucidere ale lui M.I. în prevederile art.42 alin.(5),145 alin.(l) Cod penal și ale lui C. Gh. – în prevederile art.145 alin.(l) Cod penal.

Rejudecând cauza în ceea ce privește infracțiunea de omor, instanța de apel, în fapt, a constatat că inculpații M.I. și C. Gh., la 16.11.2007, aproximativ la ora 21.00, cu participație, aflându-se în s.Scoreni, r-nul Strășeni, ambii fiind în stare de ebrietate alcoolică, premeditat, de comun acord, după un plan bine pregătit cu repartizarea rolurilor, cu scopul omorului premeditat și acționând întru răzbunarea cu cet.P.M., a.n. 1948, pentru că anterior acesta l-a denunțat pe C.Gh. organelor de drept referitor la furtul bunurilor materiale din casa sa, și cu scopul de a-i sustrage armele, pe care considerau că le posedă P.M., după ce M.I. l-a chemat la poarta gospodăriei pe P.M., când acesta din urmă s-a apropiat, C.Gh., intenționat, întru realizarea intenției de omor, a efectuat în direcția lui P.M. o împușcătură dintr-o armă de foc, care, conform raportului de expertiză nr.103 din data de 28.01.2008, este atipică, modificată prin retezarea țevii din arma de vânătoare cu țeava lisă, de calibrul 16 mm, de modelul „IJ -17”, în urma cărei împușcături a survenit decesul lui P.M..

De către condamnatul C.Gh. a fost declarat recurs ordinar, în care s-a solicitat casarea hotărârilor adoptate și reindividualizarea pedepsei, în cauză fiind aplicabil principiul retroactivității legii penale.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit admite recursul, casează decizia instanței de apel și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel.

În speța dată, în decizia instanței de apel nu se cuprinde fapta constatată prevăzută de art.290 alin.(1) Cod penal.

Conform textului deciziei recurate, s-a constatat comiterea omorului cu premeditare de către două persoane cu repartizarea rolurilor, din interes material (sustragerea armelor), dar soluția nu conține nicio motivare a concluziei de reîncadrare a acțiunilor făptașilor.

La rejudecare, instanța de apel urmează să se pronunțe și asupra argumentelor invocate de inculpatul C.Gh. în recursul declarat și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-16/10 din 19.01.2010)

* * *

Potrivit art.46 CP, prin grup criminal organizat se înțelege o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni. Grupul criminal organizat se caracterizează:

- prin stabilitatea reuniunii, în sens că activează un timp îndelungat;
- prin prezența în componență a unui conducător (lider), căruia îi revin atribuții de dirijare, coordonare a acțiunilor criminale ale grupului, de menținere a unei discipline bazate pe subordonare și pe autoritatea conducătorului (împuternicit să dea ordine obligatorii pentru alți membri, să rezolve conflictele dintre aceștia ș. a.);
- prin elaborarea prealabilă a planurilor săvârșirii infracțiunilor și repartizarea obligatorie a rolurilor membrilor grupului la etapa pregătirii infracțiunii;
- prin săvârșirea mai multor infracțiuni;
- în cazul săvârșirii unei infracțiuni, pregătirea îndelungată și minuțioasă a acesteia (urmărirea persoanei, supravegherea obiectului, programului de activitate ș.a.);
- prin asigurarea tehnică a grupului.

Dacă aceste trăsături caracteristice lipsesc, atunci nu poate fi vorba despre un grup criminal organizat.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 19 decembrie 2007, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- L.A., în baza art.217/1 alin.(4) lit.a), b), d) Cod penal, la 13 ani și 4 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani; în baza art.243 alin. (3) lit.b) Cod penal, la 6 ani și 8 luni închisoare. În baza art.84 Cod penal, prin cumul parțial, pentru concurs de infracțiuni, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

Conform art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința anterioară, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei;

- Ț.V., în baza art. 217/1 alin.(4) lit.a), b), d) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Potrivit sentinței, L.A. și Ț.V. au fost condamnați pentru faptul că, acționând în mod intenționat și din interes material, urmărind scopul desfășurării circulației ilegale a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, la începutul lunii aprilie 2006, împreună cu alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, s-au reunit într-un grup criminal organizat, al cărui scop consta în procurarea, păstrarea, distribuirea și înstrăinarea contra mijloace bănești a substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari, activitate criminală desfășurată în mod continuu în perioada de timp a lunilor aprilie 2006 – mai 2007 la domiciliul său din mun.Bălți, str.Moscovei 43/1, și la reședința din mun.Bălți, str.Păcii 103, activitate criminală organizată pe distribuirea fixă a funcțiilor membrilor săi, în cadrul căreia L.A. era responsabilă de păstrarea și înstrăinarea contra mijloacelor bănești a substanțelor narcotice, de păstrarea tuturor mijloacelor bănești rezultate din comercializarea substanțelor narcotice și de întreprinderea de măsuri în vederea atribuirii unui aspect legal provenienței mijloacelor bănești obținute din activitatea criminală desfășurată, iar Ț.V. era responsabil de păstrarea și înstrăinarea contra mijloacelor bănești a substanțelor narcotice, de paza domiciliului și reședinței în care se desfășura activitatea criminală, alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală fiind responsabile de procurarea substanțelor narcotice și transmiterea acestora în condiții de securitate lui L.A., în vederea înstrăinării ulterioare.

Urmărind scopul măririi volumului substanțelor narcotice comercializate, în perioada nominalizată de timp, L.A. și Ț.V. au atras în activitatea criminală și persoane minore: C.V., născut la 15.06.1990, și G.T., născut la 20.03.1991, care, la solicitările adresate de L.A. și Ț.V., în schimbul unei plăți de 5 lei, transmiteau persoanelor interesate substanțele narcotice procurate, precum și întreprindeau măsuri în vederea identificării unor noi persoane, doritoare de a procura substanțe narcotice.

Acțiunile de păstrare, distribuire și înstrăinare a substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari, desfășurate în perioada nominalizată de timp de către L.A. și Ț.V., au fost curmate la data de 10.05.2007, operațiune în cadrul căreia, la reședința lui L.A. din str.Păcii 103, asupra acesteia au fost depistate o sticlă cu soluție de culoare cafenie în volum de 40 ml, care, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.413 din 11 mai 2007, reprezenta opium acetilat cu greutatea de 4,4 g (masa uscată), care conținea alcoloizi narcotici de opiu: codeină, tebaină ș.a., care, prin urmare, se atribuie la substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, precum și mijloace bănești în sumă totală de 37.625 de lei și 1000 de euro.

Tot ea, L.A., acționând în mod intenționat și din motive cupidante, pentru a legaliza mijloacele bănești obținute în urma săvârșirii infracțiunilor, fiind membră a unui grup criminal organizat, constituit la începutul lunii aprilie

2006, împreună cu Ț.V. și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, în scopul procurării, păstrării, distribuirii și înstrăinării contra mijloace bănești a substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari, activitate criminală desfășurată în mod continuu în perioada de timp a lunilor aprilie 2006 – mai 2007 la domiciliul său din mun.Bălți, str.Moscovei 43/1, și la reședința din mun.Bălți, str.Păcii 103, activitate criminală organizată pe distribuirea fixă a funcțiilor membrilor săi, în cadrul căreia L.A. era responsabilă de păstrarea și înstrăinarea contra mijloacelor bănești a substanțelor narcotice, de păstrarea tuturor mijloacelor bănești rezultate din comercializarea substanțelor narcotice și de întreprinderea de măsuri în vederea atribuirii unui aspect legal provenienței mijloacelor bănești obținute din activitatea criminală desfășurată, obținând, de la începutul lunii aprilie anul 2006 pînă la data de 10.05.2007, mijloace bănești din comercializarea substanțelor narcotice într-o sumă nestabilă de organul de urmărire penală, schimbînd preventiv o parte din mijloacele bănești, obținute din comercializarea substanțelor narcotice, în dolari SUA, a depus pe contul valutar nr. 2252672549, deschis pe numele său în filiala Bălți a BCA „ Agroindbank”, la 08.06.2006 și la 01.06.2006, suma de 8.000 dolari SUA, echivalentul a 105.903,20 lei, și, respectiv, suma de 12.000 de dolari SUA, echivalentul a 159.237,60 lei, iar la 11.07.2006 și la 14.07.2006, a primit în numerar de pe contul nominalizat, respectiv, suma de 13.000 de dolari SUA, echivalentul a 172.799,90 lei, cu care a procurat de la N.Ș. imobilul din str.Păcii 103, mun.Bălți, și suma de 7.000 de dolari SUA, echivalentul a 93.015,30 lei, pe care i-a utilizat în scopuri neidentificate de organul de urmărire penală.

Din mijloacele bănești obținute de la începutul lunii aprilie anul 2006 pînă la data de 10.05.2007 din comercializarea substanțelor narcotice într-o sumă nestabilă de organul de urmărire penală, schimbînd preventiv o parte din bani în euro, a depus pe contul valutar nr.2252687777, deschis pe numele său în filiala Bălți a BCA „ Agroindbank”, la 14.07.2006, 03.08.2006, 11.08.2006, 04.09.2006, 13.09.2006, 18.09.2006, 25.09.2006, 03.10.2006, 06.10.2006, sumele de 6.225 de euro, 200 euro, 350 euro, 700 euro, 850 euro, 600 euro, 300 euro, 600 euro, 900 euro, iar la 25.07.2006, 17.08.2006, 30.08.2006 și 09.10.2006, a primit în numerar de pe contul nominalizat, respectiv, sumele de 925 euro, 300 euro, 1.350 euro, 8.150 de euro, pe care i-a utilizat în scopuri neidentificate de organul de urmărire penală. Acțiunile de spălare a banilor, desfășurate în perioada nominalizată de timp de către L.A., au fost curmate la data de 10.05.2007, ca urmare a raidului organizat de reprezentanții serviciilor operative ale Comisariatului de Poliție Bălți la reședința lui L.A. din mun.Bălți, str.Păcii 103, operațiune în cadrul căreia asupra lui L.A. au fost depistate o sticlută cu soluție de culoare cafenie în volum de 40 ml, care, conform raportului de constatare tehnico-științifică, reprezenta

opium acetat cu greutatea de 4,4 g (masa uscată), precum și mijloace bănești în sumă totală de 37.625 lei și 1.000 euro, obținuți din comercializarea substanțelor narcotice, bani pe care L.A. i-a dobândit și îi posedă cunoscând faptul că aceștia provin din săvârșirea de infracțiuni.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către L.A. și Ț.V., care au solicitat casarea ei ca fiind ilegală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2008, apelurile inculpaților au fost respinse ca fiind nefondate.

Împotriva deciziei instanței de apel au depus recurs ordinar avocatul O.T. în interesele condamnatei L.A. și condamnată, care au solicitat anularea hotărârilor atacate, cu achitarea acesteia din lipsa în acțiunile ei a elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate, și avocatul G.I. în interesele condamnatului Ț.V. și condamnatul, care au solicitat anularea hotărârilor instanțelor judecătorești, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui să fie recalificate în baza art.217 alin.(4) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa cu aplicarea art.79 CP.

Verificând argumentele invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră că recursurile urmează a fi admise.

Calificând faptele lui Ț.V. și L.A. în baza art.217/1 alin.(4), iar ale condamnatei și în baza art.243 alin.(3) CP, instanța urma, în conformitate cu prevederile art.394 alin.(1) CPP, să constate faptele criminale considerate ca fiind dovedite, indicând locul, timpul, modul săvârșirii lor, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunilor; probele pe care se întemeiază concluziile instanței și motivele pentru care a respins alte probe.

Potrivit materialelor cauzei, nici din ordonanța de punere sub învinuire, nici din rechizitoriu, nici din conținutul sentinței Judecătoriei Bălți din 19 decembrie 2007, o astfel de constatare nu rezultă, nu sînt indicate elementele ce constituie latura obiectivă a circulației ilegale a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare: în ce lună, zi, an, în ce loc au fost comise acțiunile incriminate și venitul obținut în urma săvârșirii acestor fapte. Astfel, conform art.281 CPP, ordonanța de punere sub învinuire trebuie să cuprindă formularea învinuirii care să conțină, în mod obligatoriu, data, locul, mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii, motivele etc. Instanța de fond, pentru a-i condamna pe Ț.V. în baza art.217/1 alin.(4) CP, iar pe L.A. și în baza art.243 alin.(3) CP, în conformitate cu prevederile art.394 CPP, era obligată să stabilească aceste circumstanțe de bază ale infracțiunii. Însă, din textul sentinței, rezultă că nu există nicio mențiune despre timpul, locul săvârșirii infracțiunii, genul și cantitatea substanțelor narcotice comercializate de inculpați, căror persoane au fost vîndute acestea și venitul obținut în urma săvârșirii acestor fapte, instanța

limitându-se doar la indicarea că L.A. și Ț.V., în perioada de timp a lunilor aprilie 2006 – mai 2007, la domiciliul său din mun. Bălți, str. Moscovei 43/1, și la reședința din mun. Bălți, str. Păcii 103, transmiteau substanțele narcotice persoanelor interesate, obținând mijloace bănești într-o sumă nestabilă de organul de urmărire penală.

Nu a stabilit aceste circumstanțe de bază ale infracțiunii nici instanța de apel, care s-a limitat doar la a copia mot à mot partea descriptivă a sentinței.

Astfel, Colegiul conchide că nestabilirea datei, locului, timpului, mijloacelor și a modului de săvârșire a infracțiunii, a genului și cantității substanțelor narcotice comercializate de inculpați, a faptului căror persoane real le-au fost comercializate acestea și a venitului obținut în urma săvârșirii acestor fapte nu numai că denotă lipsa laturii obiective a infracțiunii, ci și faptul încălcării grave a drepturilor lui L.A. și Ț.V. la apărare, prevăzute atât de Codul de procedură penală, cât și de Constituția R. Moldova, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea învinuirii lui L.A. și Ț.V. de comiterea infracțiunilor ce le-au fost incriminate, instanța de apel a reținut, ca probe admisibile, declarațiile martorilor G.S., C.V., S.R., L.A., S.A., B.V., N.O., B.T., B.R., O.V., H.O., B.Ia., P.A., ce au declarat că sînt consumatori de substanțe narcotice, procurînd drogurile de la L.A. și Ț.V., indicînd că, pentru procurarea lor săptămînal, plăteau sume impunătoare, care ajungeau pînă la de 3.000 lei.

Totodată, instanța de apel a lăsat fără răspuns argumentele apelanților referitoare la depozițiile martorilor G., L., S., N., B., T., depuse în ședința de judecată – care, la fel, sînt probe în cauză și corespund criteriilor de relevanță, concludentă și utilitate –, conform cărora aceștia au negat faptul procurării de la Ț.V. a substanțelor narcotice, declarînd că nu cunosc ca acesta să se fi ocupat cu vînzarea drogurilor, iar martorii Ț. și G. au declarat că nu au procurat substanțe narcotice de la condamnați, aceasta din urmă confirmînd faptul că, colaboratorii de poliție, de cîteva ori, au aplicat asupra ei influența psihică pentru ca ea să dea declarații precum că procura substanțe narcotice de la condamnați. Nu s-a pronunțat instanța nici asupra motivului din apelul lui Ț. referitor la faptul că P., în anii 2003, după cum acesta afirmă, nu putea procura de la el substanțe narcotice, deoarece, în perioada din 2002 – 2005, dînsul executa pedeapsa cu închisoarea în locurile de detenție.

Au fost lăsate fără apreciere și argumentele apelanților referitoare la faptul interogării martorilor sus-menționați în ședința închisă, în lipsa lor, fără a li se da posibilitatea de a le înainta acestora întrebări, astfel încălcîndu-li-se drepturile lor la apărare.

Instanțele judecătorești, indicînd că sursele bănești depistate la L.A. și aflate pe numele ei pe contul bancar, sînt obținute din comercializarea substanțelor

narcotice, nu au apreciat și nu au reținut ca probe patenta cu dreptul de ocupare cu activitate comercială eliberată pe numele lui L.A., anexată la materialele dosarului prin decizia instanței de fond, și depozițiile martorului N.N., fără a motiva respingerea probelor date, și nu s-au pronunțat asupra argumentului apelantei L. că acestea au fost acumulate în urma activității comerciale, iar lăntișorul din aur aparține nepoatei sale.

Nu au fost reținute ca probe nici depozițiile lui L.A. și Ț.V., care, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată, au negat faptul atragerii în activitate criminală a persoanelor minore, al participării lor în vreun grup organizat criminal și al îndeplinirii unor obligațiuni ca membri ai unui astfel de grup, și nu a fost argumentat care este motivul că declarațiile acestora au fost respinse.

Referitor la calificarea acțiunilor condamnărilor în baza art.217/1 alin.(4) CP, iar ale lui L.A. și în baza art.243 alin.(3) CP, după semnul calificativ „grup criminal organizat”, Colegiul constată următoarele:

Potrivit art.46 CP, sub grup criminal organizat se înțelege o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni.

Astfel, atât săvârșirea circulației ilegale a substanțelor narcotice, cât și spălarea banilor de către un grup criminal organizat au loc atunci când fapta este comisă de o reuniune stabilă de persoane, care s-au organizat în prealabil pentru săvârșirea actelor de activitate ilegală privind circulația substanțelor narcotice, spălarea banilor, precum și a altor infracțiuni. Colegiul menționează că grupul criminal organizat se caracterizează:

- prin stabilitatea reuniunii, în sens că activează un timp îndelungat;
- prin prezența în componență a unui conducător (lider), căruia îi revin atribuții de dirijare, coordonare a acțiunilor criminale ale grupului, de menținere a unei discipline bazate pe subordonare și pe autoritatea conducătorului (împuternicit să dea ordine obligatorii pentru alți membri, să rezolve conflictele dintre aceștia ș. a.);
- prin elaborarea prealabilă a planurilor săvârșirii infracțiunilor și repartizarea obligatorie a rolurilor membrilor grupului la etapa pregătirii infracțiunii;
- prin săvârșirea mai multor infracțiuni;
- în cazul săvârșirii unei infracțiuni, pregătirea îndelungată și minuțioasă a acesteia (urmărirea persoanei, supravegherea obiectului, programului de activitate ș.a.);
- prin asigurarea tehnică a grupului.

Raportînd aceste criterii obligatorii ale semnelui calificativ „grup criminal organizat” la cazul lui L.A. și Ț.V., Colegiul, ținînd seama de materialele dosarului, constată lipsa acestor criterii.

Din textul sentinței instanței de fond, se observă că aceasta, în partea descriptivă, a concluzionat că, condamnații, împreună cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, s-au reunit într-un grup criminal organizat al cărui scop consta în procurarea, păstrarea, distribuirea și înstrăinarea contra mijloacelor bănești a substanțelor narcotice, fapt confirmat prin declarațiile unui număr impunător de martori, care au indicat rolurile pe care le aveau inculpații în activitatea lor ilegală de desfacere a mijloacelor narcotice.

Pentru această constatare, nici instanța de fond și nici cea de apel nu au reținut concret probe care să confirme faptul dat, iar din declarațiile martorilor făcute atît în perioada urmăririi penale, cît și în ședința de judecată astfel de afirmații nu rezultă.

Prin urmare, nici instanța de fond, nici instanța de apel nu au constatat criteriile specifice grupului criminal organizat, și anume: cînd acesta s-a format și cît era de stabil, prin ce se caracterizează stabilitatea reuniunii, dacă avea acest grup criminal un conducător și cine era acesta și prin ce acțiuni și probe se demonstrează aceste circumstanțe.

În situația cînd niciuna dintre celelalte persoane a așa-numitului „grup criminal organizat” nu a fost identificată de către organul de urmărire penală, nu a fost interogată în general asupra circumstanțelor infracțiunii și în special referitor la semnul calificativ al infracțiunilor de circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare și de spălare a banilor – „grup criminal organizat”, concluziile trase la acest capitol de ambele instanțe de judecată sînt pripite.

Recursurile ordinare ale avocaților O.T. și I.G. și ale condamnaților împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 aprilie 2008 în cauza privindu-i pe L.A. și Ț.V. sînt admise și este dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, într-un alt complet de judecători.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgital Curții Supreme de Justiție nr.1ra-948/08 din 19.08.2008)

LIBERAREA DE RĂSPUNDERE PENALĂ

* * *

Potrivit prevederilor art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă, din ziua săvârșirii infracțiunii ușoare pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată (art. 60 alin.(2) CP), au expirat 2 (doi) ani.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15 iulie 2008, B.N. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art.327 alin. (2) lit.a) și art.332 alin.(2) lit.a) Cod penal, pe motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

Instanța de fond și-a motivat soluția de achitare prin faptul că, în cadrul judecării cauzei, nu au fost administrate probe incontestabile, care ar dovedi existența în acțiunile lui B.N. a interesului personal în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.327 alin.(2) lit.a) Cod penal (abuzul de serviciu, în mod repetat, adică folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interesele personale, care a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice și ale unei persoane fizice), precum și a infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(2) lit.a) Cod penal (falsul în acte publice, acțiuni manifestate în înscrierea în mod repetat de către o persoană cu funcție de răspundere în documentele oficiale a unor date vădit false), acțiuni săvârșite din interes personal, în timp ce era obligatoriu de a proba existența motivului intenției, care întotdeauna reprezintă un interes material sau personal.

În opinia instanței de fond, acuzarea nu a probat cert și în mod pertinent existența unor interese personale ale lui B.N. în comiterea faptelor incriminate, deoarece atît prin declarațiile inculpatului, precum și prin declarațiile martorului acuzării A.Gh. și ale martorilor apărării M.S., M.V. și B.M., s-a confirmat că numărul de procese-verbale privind contravențiile administrative nu influențează asupra aprecierii activității inspectorului de sector și acest indice nu aduce niciun fel de satisfacții, mulțumiri, avansări sau alte remunerări în procesul activității unui inspector de sector.

Sentiința de achitare, pronunțată în privința lui B.N., a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea hotărârii atacate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care B.N. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.327 alin.(2) lit.a) și art.332 alin.(2) lit.a) Cod penal, cu aplicarea art.84 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții (publice) pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, potrivit prevederilor art.90 Cod penal, pe un termen de probă de 3 ani.

Întru argumentarea soluției solicitate, procurorul a invocat că, în scopul demonstrării vinovăției inculpatului B.N. în comiterea infracțiunilor incriminate, precum și stabilirii adevărului în acest caz, în cadrul urmăririi penale au fost acumulate suficiente probe pentru a-l acuza pe B.N., probe care, ulterior, au și fost examinate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, care urma să fie apreciate de către instanța de judecată ca fiind incontestabile și să fie puse la baza unei sentințe de condamnare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința atacată, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia B.N. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.327 alin.(2) lit.a) și art.332 alin.(2) lit.a) Cod penal cu aplicarea pedepsei:

- în baza art.327 alin.(2) lit.a) Cod penal – 500 de unități convenționale de amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități în OAI a RM pe un termen de trei ani;
- în baza art.332 alin.(2) lit.a) Cod penal – 500 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități în OAI a RM pe un termen de 3 ani.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 600 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități în OAI a RM pe un termen de 3 ani.

Pentru a pronunța decizia nominalizată, instanța de apel a considerat ca fiind constatate următoarele fapte:

B.N., la 06 septembrie 2006, activînd în calitate de inspector de sector la Sectorul de poliție nr.6 al CPS Botanica, mun. Chișinău, și fiind persoană cu funcție de răspundere, folosindu-se intenționat de situația sa de serviciu, în scopul majorării artificiale a indicelui personal de activitate, și anume în scopul majorării numărului proceselor-verbale administrative întocmite de el, a întocmit o explicație în numele directorului filialei liceului primar „D.

Cantemir”, cet. L.L., care nu a fost chestionată, adresată comisarului CPS Botanica, mun. Chişinău, în care a indicat date vădit denaturate, precum că liceul a primit sesizările înaintate în adresa lor de CPS Botanica, mun. Chişinău.

În continuare, B.N., realizându-şi intenţiile sale ilegale, la 06 septembrie 2006, folosind intenţionat situaţia de serviciu în interese personale, în temeiul atribuţiilor funcţiei pe care o deţinea, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţia administrativă prevăzută de art.174⁹ CCA, cu nr.14804 din 06 septembrie 2006, în care a indicat date vădit denaturate, precum că cet.L.L., deţinând funcţia de răspundere de director al filialei liceului, nu a înlăturat în termen neajunsurile înaintate în cele 14 sesizări din 21 iunie 2006 cu nr.10093, expediind acest material cu conţinut fals în instanţa de judecată pentru examinare în fond, cauzându-i lui L.L. daune în proporţii considerabile, manifestate prin inventarea artificială a unei contravenţii administrative inexistente, urmate de intenţia de tragere la răspundere administrativă a unei persoane neculpabile şi lezarea prin aceasta a imaginii poliţiei, ca organ de drept al autorităţilor publice, în care B.N. activa, fiind chemat să apere ordinea publică, interesele societăţii şi ale statului.

Tot el, la 06 septembrie 2006, activînd în calitate de inspector de sector la Sectorul de poliţie nr.6 al CPS Botanica, mun. Chişinău, astfel fiind persoană cu funcţie de răspundere, folosindu-se intenţionat de situaţia sa de serviciu, în scopul majorării artificiale a indicelui personal de activitate, şi anume în scopul majorării numărului proceselor-verbale administrative întocmite de el, în mod repetat, la 06 septembrie 2006, a întocmit o explicaţie în numele directorului AMT Botanica, cet. P.V., adresată comisarului CPS Botanica, mun. Chişinău, în care a indicat date vădit denaturate, precum că P.V. a primit sesizările înaintate de către CPS Botanica, mun. Chişinău.

După întocmirea explicaţiei menţionate, B.N., realizându-şi în continuare intenţiile sale ilegale, folosind intenţionat situaţia sa de serviciu în interese personale, la 06 septembrie 2006, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţia administrativă prevăzută de art.174⁹ CCA, invocînd date vădit denaturate, precum că P.V., deţinînd funcţia de răspundere de medic-şef al Policlinicii nr. 2, nu a înlăturat neajunsurile în termen, înaintate în cele 10 sesizări din 25 iulie 2006, expediind acest material administrativ în instanţă de judecată pentru examinare în fond, cauzându-i lui P.V. daune în proporţii considerabile, manifestate prin inventarea artificială a unei contravenţii administrative inexistente, urmate de tragerea la răspunderea administrativă a unei persoane neculpabile şi lezarea prin aceasta a imaginii poliţiei, ca organ de drept al autorităţilor publice.

Tot el, B.N., activînd în calitate de inspector de sector la Sectorul de poliție nr.6 al CPS Botanica, mun. Chișinău, fiind persoană cu funcție de răspundere, acționînd în interese personale, urmărind scopul ridicării artificiale a numărului de contravenții administrative din sectorul său de activitate, a înscris datele de identitate ale cet. L.L. și ale cet. P.V. vădit false, falsificînd semnăturile acestora în actele oficiale, și anume în procesele-verbale cu privire la contravenția administrativă nr.14804 din 06 septembrie 2006 și nr.14809 din 06 septembrie 2006, totodată introducînd date vădit denaturate, la fel ca și semnăturile lui L.L. și P.V., în explicațiile acestora.

Instanța de apel, pronunțînd o nouă hotărîre, de condamnare, și-a argumentat soluția adoptată prin aceea că, concluzia instanței de fond privind lipsa în acțiunile lui B.N. a elementului obligatoriu, a motivului – „interesul personal” – săvîrșirii infracțiunii prevăzute de art.327 Cod penal este greșită, deoarece latura obiectivă a infracțiunii nominalizate se realizează printr-o acțiune în cazul îndeplinirii defectuoase a unui act sau printr-o inacțiune în cazul neîndeplinirii unui act care urma să fie îndeplinit, iar prin alte interese personale se înțelege dorința făptuitorului de a avea avantaje nepatrimoniale, acceptarea de funcții, protecție de serviciu, susținere profesională sau de a-și ascunde incompetența, iar totalitatea probelor administrate în cauză indică direct asupra interesului personal de serviciu al inculpatului, care, pentru a demonstra atitudinea sîrguincioasă față de obligațiunile sale de serviciu, precum și ridicarea numărului de procese-verbale administrative întocmite în baza art.174⁹ CCA, și anume că în această direcție se efectuează lucrul de profilaxie de către organele de poliție la întreprinderi, organizații și instituții, a întocmit procesele-verbale false în privința lui L.L. și P.A. privind comiterea contravenției administrative prevăzute de art.174⁹ CCA.

Împotriva deciziei instanței de apel, avocatul A.B. a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărîrii atacate, pe motiv că apelul procurorului a fost greșit admis, cu menținerea sentinței de achitare pronunțate de instanța de fond în privința lui B.N., ca fiind legală și întemeiată.

Recurentul a menționat că acțiunile lui B.N. nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate, și anume lipsesc latura obiectivă și latura subiectivă, nefiind dovedit interesul personal sau material al lui B.N., adică motivul comiterii infracțiunilor incriminate.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei în raport cu argumentele recursului, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi admis, însă din alte motive decît cele invocate de recurent, cu casarea parțială a hotărîrii atacate, cauza urmînd să fie rejudecată cu pronunțarea unei noi hotărîri, din următoarele considerente:

Acțiunile lui B.N., de către organul de urmărire penală și de către instanța de apel, au fost încadrate în prevederile art.327 alin.(2) lit.a) și art.332 alin.(2)

lit.a) Cod penal, după semnul calificativ „săvârșirea infracțiunilor nominalizate în mod repetat”, considerîndu-se că, condamnatul, fiind persoană cu funcție de răspundere, a comis două infracțiuni de abuz de serviciu și două infracțiuni de fals în acte publice, acțiuni care s-au manifestat prin întocmirea, la 06 septembrie 2006, de către dînsul, aflîndu-se în funcția de inspector de sector al CPS Botanica, mun. Chișinău, a două procesele-verbale administrative cu privire la contravenția administrativă prevăzute de art.174⁹ CCA, respectiv în privința lui L.L. și P.V., invocînd în aceste două documente oficiale niște date vădit false.

Instanța de recurs a constatat că ambele procese-verbale cu privire la contravenția administrativă prevăzută de art.174⁹ CCA au fost întocmite concomitent, în același timp, urmărindu-se unicul scop și motiv – „interesul personal” – și, din aceste considerente, Colegiul apreciază că, în ambele cazuri, lipsește semnul calificativ „repetat”, deoarece prin noțiunea de „faptă săvârșită în mod repetat” se subînțelege cazul în care făptuitorul a săvârșit de două sau de mai multe ori infracțiunea respectivă.

Ținînd cont de cele expuse, Colegiul reîncadrează acțiunile lui B.N. din prevederile art.327 alin.(2) lit.a) și art.332 alin.(2) lit.a) Cod penal în cele ale art.327 alin.(1) Cod penal, ca abuz de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu în interese personale, care a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice și ale unei persoane fizice, și în cele ale art.332 alin.(1) Cod penal, ca fals în acte publice, adică înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere în documentele oficiale a unor date vădit false, săvârșită din interese personale.

Totodată, instanța de recurs notează că sancțiunea pentru infracțiunea prevăzută de art.332 alin.(1) Cod penal este amenda în mărime de pînă la 500 de unități convenționale sau închisoarea pe un termen de pînă la 2 (doi) ani, iar în conformitate cu art.16 alin.(2) Cod penal, infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.

Potrivit prevederilor art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă, din ziua săvârșirii infracțiunii ușoare pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată, au expirat 2 (doi) ani.

Fapta prevăzută de art.332 alin.(1) Cod penal a fost comisă la 06 septembrie 2006, prin urmare, din ziua săvârșirii infracțiunii, au expirat mai mult de 3 (trei) ani, temei care atrage necesitatea de a înceta procesul penal intentat în baza acestui articol în privința lui B.N., cu liberarea de răspundere penală pe motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală.

Totodată, ținând seama că B.N. a săvârșit pentru prima dată infracțiunea, care se consideră de legea penală mai puțin gravă, că, din momentul comiterii infracțiunii, au trecut mai mult de trei ani, că se caracterizează pozitiv, Colegiul ajunge la concluzia că B.N., potrivit prevederilor art.55 Cod penal, poate fi liberat de răspundere penală, cu aplicarea sancțiunii administrative sub formă de amendă.

Astfel, Colegiul penal admite recursul ordinar declarat de avocat în interesele condamnatului B.N., casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2008, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, după cum urmează.

Potrivit art.332 alin.(1) Cod de procedură penală și art.60 Cod penal, este încetat procesul penal în privința lui B.N. pe capătul de învinuire în baza art.332 alin.(1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În baza art.55 Cod penal, B.N. este liberat de răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută de art.327 alin.(1) Cod penal, cu tragerea la răspundere administrativă, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 100 de unități convenționale (2.000 de lei).

În rest, hotărîrea atacată este menținută.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-156/2009 din 17.02.2009)

* * *

Doar în cazul în care condițiile stipulate în art.55 CP, și anume:

1) persoana a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă;

2) persoana și-a recunoscut vina;

3) persoana a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune;

4) instanța de judecată a constatat că, corectarea persoanei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale, sînt întrunite cumulativ, este îndreptățită aplicarea art.55 CP al RM, adică persoana poate fi liberată de răspundere penală, cu tragerea la răspundere contravențională.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 decembrie 2007, M.S. a fost absolvit de pedeapsa penală prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal și, conform art. 55 Cod penal, a fost încetată procedura penală, cu tragerea lui la

răspundere administrativă, aplicându-i-se sancțiunea administrativă sub formă de amendă în mărime de 150 de unități convenționale – 3.000 de lei, în contul statului.

De către organul de urmărire penală, M.S. a fost pus sub învinuire pentru faptul că, la 30 iunie 2006, la ora 01.00, aflându-se în fața discotecii „Anastasia” a ÎI „Puiu” din or. Ialoveni, str. Basarabia 2/2, s-a apropiat de I. B. și, adresându-i cuvinte indecente, fără niciun motiv, i-a aplicat o lovitură cu pumnul la cap și câteva lovituri cu piciorul în corp, iar când I. B. a căzut, l-a lovit de câteva ori cu piciorul în abdomen, provocându-i leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, apoi s-a apropiat de A. S., pe care, fără niciun motiv, l-a lovit de două ori cu pumnul în abdomen și o dată cu pumnul în față; ca urmare, A. S. a căzut și s-a rostogolit într-o rîpă, alegîndu-se cu leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. Continuîndu-și acțiunile huliganice, el l-a chemat pe D. C., pe care l-a lovit cu cotul în față și cu piciorul în spate, provocându-i dureri fizice.

Sentița a fost atacată cu apel de către procurorul secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale, care a solicitat casarea ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri prin care M.S. să fie condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în cadrul MAI pe un termen de 5 ani, motivînd că instanța de fond a dat o apreciere incorectă probelor prezentate, neținînd cont de faptul că o parte dintre părțile vătămate și martori știau că M.S. este polițist.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2008, sentița atacată a fost casată, cauza a fost rejudecată și s-a pronunțat o nouă hotărîre, conform căreia M.S. a fost condamnat în baza 328 alin. (2) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul MAI pe un termen de 3 ani.

M.S. a fost declarat vinovat de faptul că, deținînd funcția de șef al secției poliției criminale a CPR Ialoveni, fiindu-i atribuit statut de ofițer de urmărire penală în grad de căpitan și fiind persoană cu funcție de răspundere, investită cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a comis infracțiunea de exces de putere în următoarele circumstanțe:

La 30 iunie 2006, în jurul orei 01.00, fiind în stare de ebrietate și aflându-se în fața discotecii „Anastasia” a ÎI „Puiu” din or. Ialoveni, str. Basarabia 2/2, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24.07.1997), conform cărora nimeni nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante,

avînd intenția de a săvîrși acte care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, s-a apropiat de cet. I. B., căruia, contrar prevederilor art. 4 al Legii Republicii Moldova cu privire la poliție nr. 416-XII din 18.12.1990, care prevede că poliția nu intervine în drepturile și libertățile cetățenilor decît în cazul în care nu-și poate exercita atribuțiile, și ale art. 15 al aceleiași legi, care stipulează că, colaboratorii de poliție aplică forța fizică, inclusiv procedeele speciale de luptă, pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrîngerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, din cauza că I.B. i-a prezentat legitimația de serviciu și s-a prezentat ca ofițer de urmărire penală al CPS Botanica, mun. Chișinău, adresîndu-se cu cuvinte indecente în adresa acestuia, fără motive și temeuri legale, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea capului și cîteva lovituri cu piciorul în corp și, cînd I. B. a căzut, el a continuat să-i aplice acestuia lovituri cu piciorul în regiunea abdomenului.

Astfel, în urma acestor acțiuni, cetățeanului I. B. i-au fost provocate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2057/D din 21.09.2006, edeme posttraumatice ale țesuturilor moi în proiecția maleolelor bilateral a gambei drepte, care se califică drept leziuni corporale fără pricinuirea prejudiciului sănătății, fiind cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, prin încălcarea drepturilor lui fundamentale, prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția R. Moldova, care statuează că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, iar libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile.

Tot el, la aceeași dată, în același loc, continuîndu-și acțiunile sale infracționale, avînd aceeași intenție, încălcînd prevederile legale menționate mai sus, în jurul orelor 01.00-02.00, s-a apropiat de cet. A.S., căruia, fără motive și temeuri legale, i-a aplicat două lovituri cu pumnul în regiunea abdomenului și o lovitură cu pumnul în față, în urma căreia partea vătămată a căzut, rostogolindu-se într-o rîpă.

Astfel, în urma acestor acțiuni, cetățeanului A.S. i-au fost provocate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2058/D din 21.09.2006, edeme posttraumatice ale țesuturilor moi pe partea piloasă a capului, care se califică drept leziuni corporale fără pricinuirea prejudiciului sănătății, fiind cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale cet. A.S., fiindu-i încălcate drepturile fundamentale prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția R. Moldova, care statuează că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, iar libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile.

Tot el, continuîndu-și acțiunile sale infracționale, încălcînd prevederile legale sus-menționate, în jurul orei 02.00, chemîndu-1 la sine pe cet. D.C., din cauza că

acesta s-a adresat în public cu un cuvânt trivial, fără motive și temeieri legale, i-a aplicat o lovitură cu cotul în față și o lovitură cu piciorul în regiunea spatelui, provocându-i dureri fizice și cauzând daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale cet. D. C., și anume drepturilor prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția R. Moldova, care statuează că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, iar libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile.

Această hotărîre este atacată cu recurs ordinar de către avocatul I. V. în interesele condamnatului M.S., care solicită casarea ei și menținerea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 decembrie 2007 în cauza privindu-l pe M.S., motivînd că faptei săvîrșite de inculpat instanța de apel i-a dat o încadrare juridică incorectă, deoarece greșit a apreciat probele administrate, neținînd cont de faptul că acțiunile lui M.S. nu erau legate nemijlocit de activitatea lui de serviciu.

Recurentul și-a bazat recursul pe art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, considerînd că faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată următoarele:

Instanța de fond a examinat sub toate aspectele probele prezentate, însă le-a dat o apreciere incorectă și a adoptat în baza lor o hotărîre ilegală în ceea ce privește situația de fapt și de drept, iar instanța de apel, în baza probelor administrate, a adoptat o decizie legală și întemeiată în ceea ce privește situația de fapt și de drept.

Concluziile instanței de apel referitoare la faptul că M.S. a săvîrșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin aceasta cauzînd daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, cu aplicarea violenței, sînt juste și întemeiate, fiind bazate pe probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele.

Circumstanțele stabilite de instanța de apel se confirmă prin depozițiile părților vătămate I. B., A. S. și D. C., ale martorilor M. C., V.U., O.C., V.V., A.V. și A. D., prin rapoartele de expertiză medico-legală nr. 1861/D din 06 septembrie 2006 și nr. 2057/D din 19-21.09.2006 în privința lui I. B., prin rapoartele de expertiză medico-legală nr. 1862/D din 06.09.2006 și nr. 2058/D din 19-24.09.2006 în privința lui A. S., conform cărora ambilor le-au fost cauzate leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, din care rezultă că, condamnatul a comis cele incriminate lui.

Acțiunile lui M. S. corect au fost calificate în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal de către instanța de apel, iar pedeapsa i-a fost stabilită în limitele sancțiunii acestui articol.

Astfel, argumentele avocatului nu au suport juridic, deoarece nu corespund stării de fapt constatate.

Pentru aceste motive, recursul este respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-914/08 din 02.07.2008)

* * *

Potrivit art.58 CP al RM, persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă, datorită schimbării situației, se va stabili că persoana sau fapta săvârșită nu mai prezintă pericol social.

Prin sentința Judecătorei Dubăsari din 01 iunie 2007, S.S. a fost condamnat în baza art.290 alin.(1) Cod penal, iar în baza art. 58 Cod penal, S.S.a fost liberat de răspundere penală din motiv că el nu prezintă pericol social.

Instanța de fond, pe baza probelor administrate în dosar, a constatat că S.S., în perioada lunii iulie 2005, pe malul râului Răut, în apropierea s. Ustia, r-nul Dubăsari, a găsit 6 cartușe, pe care le-a păstrat ilegal, fără autorizația corespunzătoare, în dormitorul casei părinților săi, situate în s. Ustia, r-nul Dubăsari.

La 21 martie 2007, în jurul orei 12.00, în cadrul efectuării de către organul de urmărire penală a percheziției la domiciliul lui S.S., au fost depistate și ridicate 6 cartușe de calibrul 5,45 mm, care, conform raportului de constatare tehnico-științific nr.833 din 03 aprilie 2007, erau cartușe ale pistolului automat de model „Kalașnikov”, care se atribuie la categoria munițiilor.

Împotriva sentinței nominalizate, procurorul a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, din motiv că instanța de fond, la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de intenția directă a acestuia, de caracterul social periculos al faptei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2007, apelul acuzatorului de stat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Nefiind de acord și cu această decizie, acuzatorul de stat a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanță de apel, din motiv că, la aplicarea art.58 Cod penal, instanțele de judecată și-au motivat în mod declarativ soluțiile sale.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 ianuarie 2008, a fost admis recursul ordinar al procurorului, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2007 în privința lui S.S., cu dispunerea rejudecării apelului la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2008, apelul acuzatorului de stat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței Judecătoriei Dubăsari din 01 iunie 2007 în privința lui S.S.

Împotriva deciziei instanței de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanță de apel, în alt complet de judecători.

Recurentul a invocat faptul că instanța de apel incorect a indicat în decizia sa care situație s-a schimbat și că s-a pierdut pericolul social al faptei comise. S-a subliniat că faptul că inculpatul a predat cartușele nu poate fi considerat ca o schimbare a situației, aceasta se poate lua în vedere la aplicarea măsurii de pedeapsă. Deși infracțiunea este mai puțin gravă, aceasta nu poate schimba aprecierea pericolului acestei fapte, precum și al persoanei.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, verificând argumentele din recurs în raport cu actele cauzei, constată următoarele:

Atît instanța de fond, cît și instanța de apel, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate în dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît cele obținute în procesul anchetei preliminare, cît și cele din cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face ca, concluzia privind liberarea lui S.S. de răspundere penală în baza art.58 Cod penal să fie justă și întemeiată.

În susținerea acesteia, corect a fost menționat că, condamnatul a găsit cartușele pe malul râului, neconștientizînd faptul că păstrarea lor este o infracțiune, explicînd că le păstra „de frumusețe”, acesta predîndu-le benevol.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare corect au concluzionat că, în cazul dat, a avut loc schimbarea situației și pierderea pericolului social al condamnatului, precum și al faptei comise.

Mai mult ca atît, just a fost menționat faptul că lipsa antecedentelor penale, vîrsta tînă, caracterizarea pozitivă a persoanei duc la concluzia că reeducarea persoanei și corectarea acesteia nu este necesară.

Totodată, Colegiul constată că recurentul invocă aceleași argumente în recurs ca și în apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat în mod argumentat și pe deplin.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție declară recursul inadmisibil.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1034/08 din 10.09.2008)

* * *

În conformitate cu prevederile art.60 alin.(4) CP, prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1) al acestui articol, persoana va săvîrși o infracțiune pentru care, conform Codului penal, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvîrșirii unei infracțiuni noi.

Prin sentința Judecătorei Leova din 15 octombrie 2007, B.V. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. b), c), d) CP la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; a fost achitat de învinuirea săvîrșirii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b) CP, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de el; a fost achitat de învinuirea săvîrșirii infracțiunii prevăzute de art.360 alin.(1) CP, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de fond a constatat că B.V., prin înțelegere prealabilă cu două persoane, una dintre care a decedat, iar în privința alteia cauza a fost disjunsă, aflîndu-se la Stația de alimentare cu petrol din s. Sărăteni, r-nul Leova, cînd operatorul S.V. se afla într-o altă încăpere, i-au sustras pe ascuns gentuța în care se aflau bani în sumă totală de 6.729 de lei, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile.

Fapta respectivă a fost încadrată în prevederile art.186 alin.2 lit. b), c), d) CP – furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

De către organul de urmărire penală, B.V. a fost învinuit și pentru că, la 07.09.2000, aproximativ la ora 22.00, împreună cu alte persoane, avînd scopul însușirii prin înșelăciune a averii proprietarului, fiind în stare de ebrietate alcoolică, au comandat de la operatorul Stației de alimentare cu petrol SRL „Gazoterm” din s. Pleșeni, r-nul Cantemir, M. C., 30 litri de benzină și, neachitînd suma datorată de 171 de lei, au părăsit Stația de alimentare cu petrol; la 08.09.2000, prin înțelegere prealabilă, împreună cu alte persoane, aflîndu-se la Stația de alimentare cu petrol din s. Sărăteni, r-nul Leova, în mod deschis au sustras de la operatorul S.V. gentuța în care se aflau bani în sumă totală de 6.729 lei, pașaportul tehnic al automobilului, permisul de conducere și pașaportul acestuia.

Faptele respective, de către organul de urmărire penală, au fost calificate în baza art.190 alin.(2) lit. b) CP – însușirea bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvîrșită de mai multe persoane; și în baza art.360 alin.(2) CP – sustragerea documentelor importante.

Sentiința nominalizată a fost atacată cu apel de către avocatul E.V. în interesele inculpatului și de către inculpat, care au solicitat casarea ei, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, motivînd că sentiința de condamnare se întemeiază doar pe declarațiile părții vătămate; la momentul săvîrșirii infracțiunii, B.V. nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 25 decembrie 2007, au fost admise apelurile declarate de avocatul E.V. și inculpat, casată sentiința în latura penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, prin care B.V. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. b), c), d) CP la 2 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; celelalte dispoziții ale hotărârii atacate au fost menținute.

Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs de către condamnat și de către avocat în interesele condamnatului.

În recurs, condamnatul solicită casarea deciziei și a sentiinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, motivînd că nu a săvîrșit infracțiunea imputată, instanțele de judecată, apreciind probele administrate în cauză, nu au respectat prevederile art.101 CPP, hotărîrea de condamnare se bazează pe presupuneri, ceea ce contravine prevederilor art.26, 389 CPP. La fel, condamnatul invocă faptul că i-au fost încălcate drepturile prevăzute de art.6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În recurs, avocatul solicită casarea deciziei și a sentiinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința lui B.V. să fie încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut în art.60 CP, motivînd că infracțiunea a fost săvîrșită în septembrie 2000 și, potrivit prevederilor art.60 CP, a expirat termenul prescripției de tragere la răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută la art.186 alin.(2) CP.

Colegiul penal conchide următoarele:

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanța de fond concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză.

Instanța de apel, respectînd prevederile art.414 CPP, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și just a concluzionat că din materialul probator al cauzei rezultă vinovăția lui B.V. în sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvîrșită de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Nerecunoașterea vinei de către condamnat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce, în cursul judecării cauzei, au fost prezentate probe în sprijinul învinuirii, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Astfel, din declarațiile părții vătămate S.V., din procesele-verbale din 08.09.2000 de cercetare a automobilelor de model „Golf 2” cu n/î CH AI 423 și „Ford Scorpio” cu n/î CFC 960, din recipisa eliberată de S.V. la 08.09.2000, rezultă vinovăția lui B.V. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) CP.

Fiecare probă, cu respectarea prevederilor art.101 CPP, a fost apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel în mod întemeiat a considerat că pedeapsa aplicată lui B.V. de instanța de fond este prea aspră și, ținând seama de circumstanțele cauzei, i-a stabilit o pedeapsă mai blândă.

Prin urmare, motivele invocate în recurs de către condamnat privind nevinovăția sa sînt vădit neîntemeiate.

Sînt neîntemeiate și motivele invocate în recurs de către avocat în ceea ce privește expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

În conformitate cu prevederile art.60 alin.(4) CP, prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1) al acestui articol, persoana va săvîrși o infracțiune pentru care, conform Codului penal, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvîrșirii unei infracțiuni noi.

Din materialele cauzei, rezultă că, la 10 iunie 2004, B.V. a săvîrșit o infracțiune prevăzută de art.187 alin.(2) CP.

Sancțiunea art.187 alin.(2) CP prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani.

Raportînd prevederile enunțate la situația stabilită în cauză, se evidențiază că termenul prescripției de tragere la răspundere penală în baza art.186 alin.(2) CP pentru B. V. s-a întrerupt la 10.06.2004, cînd el a săvîrșit o nouă infracțiune, și prescripția se calculează din această dată.

Astfel, se constată că nu a expirat termenul prescripției de tragere la răspundere penală a lui B.V. în baza art.186 alin.(2) CP.

Recursurile ordinare declarate de condamnat și de avocat sînt declarate inadmisibile din motivul că sînt vădit neîntemeiate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-521/08 din 02.04.2008)

* * *

Instanța de fond a aplicat greșit în privința condamnatului prevederile art.55 Cod penal, deoarece nu a ținut cont de faptul că acesta nu și-a recunoscut vina.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău 10.12.2008, a fost încetată cauza penală privind învinuirea lui S.G. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal; conform art.55 Cod penal, S.G. a fost liberat de răspundere penală și tras la răspundere administrativă, fiindu-i aplicată o sancțiune administrativă sub formă de amendă în mărime de 100 de unități convenționale, ceea ce constituie 2000 de lei.

În fapt, instanța de fond, pe baza probelor administrate în dosar, a constatat că S.G., la 12.07.2008, aproximativ la ora 19.45, fiind în stare de ebrietate alcoolică și fiind indignat de faptul că, colaboratorii de poliție ai Comisariatului de poliție Botanica, mun.Chișinău, l-au escortat în comisariat pe Ș.A., o cunoștință a sa, s-a deplasat la Comisariatul de poliție Botanica, mun.Chișinău, situat pe str. Cuza-Vodă 9/3, mun.Chișinău.

În curtea Comisariatului de poliție, intenționat și încălcând grosolan ordinea publică, a exprimat o vădită lipsă de respect față de societate și organele de drept, în văzul mai multor colaboratori de poliție aflați în exercițiul funcțiunii, demonstrativ, i-a numit cu diverse cuvinte necenzurate, i-a amenințat cu răfuiala fizică și cu destituirea acestora, totodată încercând să-i lovească, astfel înjosind onoarea și demnitatea lor.

Manifestînd prin acțiunile sale un cinism și o deosebită obrăznicie, S.G. a continuat o perioadă îndelungată acțiunile sale huliganice în incinta Comisariatului de poliție, acțiuni care, prin conținutul lor, au dus la încălcarea grosolană a ordinii publice și a zădărnicit pe o perioadă îndelungată de timp activitatea normală a Comisariatului de poliție Botanica, mun.Chișinău, împiedicînd documentarea eficientă a persoanelor care se adresau sau care erau aduse la comisariat.

Tot atunci, S.G., fiind reținut și încarcerat într-o celulă în care, ulterior, a fost adus contravenientul, T.M., continuîndu-și acțiunile sale huliganice, fără motiv, i-a aplicat acestuia două lovituri cu pumnul în regiunea feței, provocîndu-i dureri fizice. Pentru a fi curmate acțiunile lui S.G., a fost nevoie de intervenția inspectorului superior al unității de gardă, care l-a transferat pe T.M. în altă celulă.

Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 10.12.2008, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit căreia S.G. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal la 220 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a menționat că prima instanță greșit a conchis asupra aplicării în privința lui S.G. a prevederilor art.55 Cod penal, pedeapsa stabilită fiind prea blîndă în raport cu infracțiunea pe care acesta a comis-o și cu faptul că, la urmărirea penală, inculpatul nu și-a recunoscut vina.

Sentiința Judecătorei Botanica, mun.Chișinău din 10.12.2008 a fost contestată cu apel de către avocații V.R. și P.U. în interesele inculpatului S.G., care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care S.G. să fie achitat, invocând drept temei faptul că, concluziile instanței de fond expuse în sentință vin în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, deoarece ea nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04.03.2009, apelul avocaților V.R. și P.U. în interesele inculpatului S.G. a fost respins ca nefondat; apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței Judecătorei Botanica, mun.Chișinău din 10.12.2008, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care S.G. a fost condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 400 de unități convenționale, adică 8.000 de lei.

Pentru a-și motiva soluția, instanța de apel a enunțat că argumentele invocate de avocații V.R. și P.U. în interesele lui S.G. sînt neîntemeiate, deoarece probele administrate în cauză, care au fost examinate complet și obiectiv și care, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au fost verificate sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, confirmă vinovăția lui S.G. în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, iar nerecunoașterea vinei este doar o poziție aleasă în vederea evitării răspunderii penale.

Totodată, Curtea de Apel a reținut că instanța de fond a aplicat greșit în privința lui S.G. prevederile art.55 Cod penal, deoarece nu a ținut cont de faptul că acesta nu și-a recunoscut vina.

Împotriva sentinței Judecătorei Botanica, mun.Chișinău din 10.12.2008 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04.03.2009, au declarat recursuri ordinare condamnatul S.G. și avocatul V.C. în interesele acestuia, care solicită casarea hotărârilor contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care S.G. să fie achitat, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Recurenții, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 13) Cod de procedură penală, solicită repunerea în termen a recursurilor declarate și menționează că hotărârile atacate nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția. Totodată, ei enunță că instanțele de judecată, fără a verifica sub toate aspectele circumstanțele de fapt în coroborare cu probele administrate în cauză, ignorînd prevederile art.8 și 389 Cod de procedură penală, le-au dat acestora o apreciere greșită și unilaterală.

De asemenea, S.G. și avocatul lui, V.C., invocă și principiul retroactivității legii penale, deoarece, prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 24.02.2009 și intrată în vigoare la 24.05.2009, a fost modificată dispoziția art.287 Cod penal, fiind excluse cuvintele „și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate”, iar după cuvintele „de opunere de rezistență”, s-a introdus cuvântul „violentă”, în același timp fiind modificată și sancțiunea acestei norme penale.

Suplimentar, recurenții menționează că instanța de apel, examinând apelurile declarate, a dat o nouă apreciere probelor din dosar, fără ca acestea să fie cercetate în ședința de judecată, conform modului stabilit pentru prima instanță.

Verificînd argumentele din recursurile ordinare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea urmează să fie admise din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărîrilor instanțelor de apel este de două luni de la data pronunțării deciziei, dacă legea nu dispune altfel, iar în cazul redactării deciziei – de două luni după înștiințarea în scris a părților despre semnarea deciziei redactate de judecătorii completului de judecată.

Termenul de declarare a recursului pentru inculpatul care a lipsit atît de la dezbateri, cît și de la pronunțarea deciziei, chiar dacă a fost reprezentat de avocat, curge de la data înmînării copie de pe hotărîrea judecătorească.

În cazul în care recursul este depus peste termenul prevăzut de lege, instanța este obligată să stabilească motivele întîrzierii și, dacă constată motive întemeiate, trimite recursul pentru judecare.

Colegiul penal constată că urmează a fi considerat ca depus în termen recursul înaintat de S.G. la data de 26.06.2009, în cancelaria Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, fiindcă recurentul a primit decizia redactată a Curții de Apel Chișinău din 04.03.2009 abia la data de 22.06.2009, din motive independente de voința lui, și anume din motiv că, în perioada de la 08.04.2009 pînă la 18.06.2009, s-a aflat în arest preventiv, în temeiul mandatului de arest eliberat în baza încheierii Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 08.04.2009, în cauza pornită pe faptul comiterii de către S.G. a infracțiunilor prevăzute de art.339 și 285 Cod penal.

Călăuzitoare, în acest sens, sînt și prevederile pct.9 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 30.10.2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor

invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

În conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

După cum se vede din decizia instanței de apel, aceste prevederi legale nu au fost totalmente respectate.

Probele administrate în cadrul urmăririi penale, precum și cele din ședințele de judecată, inclusiv versiunea lui S.G., precum că el nu a comis infracțiunea ce i se incriminează, urmau a fi verificate în strictă conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, prin cercetarea din punctul de vedere al coroborării lor.

În contextul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și, în special, al hotărîrii din 25.06.2000 în cauza penală *Tierce și alții împotriva San Marino*, s-a susținut că instanța de apel, care are obligațiunea de a examina o cauză în fapt și în drept, nu poate proceda la o apreciere globală a vinovăției sau nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta pe acesta și fără a evalua, în mod direct, elementele de probă prezentate de părți, în caz contrar, procedura derulată în fața lor neîndeplinind exigențele unui proces echitabil – drept garantat de art.6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

La fel, este necesar de menționat că, și în cauza *Ekbatani contra Suediei*, Curtea a declarat că, atunci cînd o instanță de apel este sesizată cu o cauză în fapt și în drept și studiază în ansamblu problema vinovăției sau nevinovăției, ea nu poate, din motive de echitate a procesului, să se pronunțe asupra acestor chestiuni fără aprecierea directă a mărturiilor prezentate personal de acuzatul care susține că nu a comis fapta considerată ca infracțiune.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că, în aceste condiții, hotărîrea instanței de apel în prezenta cauză, care se bazează exclusiv pe analiza probelor administrate de prima instanță, este nelegală, iar împrejurarea că inculpatului i-a fost acordat ultimul cuvînt nu dispensează instanța de apel de obligația de a-l audia.

Cum, potrivit dispozițiilor legale, procedura în fața instanței de apel urmează aceleași reguli ca și cea din fața primei instanțe, instanța de apel avînd competența de a se pronunța atît asupra chestiunilor de fapt, cît și asupra celor de drept, această instanță poate, dar numai după administrarea de probe, inclusiv audierea inculpatului, conform principiului nemijlocirii, să dispună achitarea ori

condamnarea inculpatului.

Colegiul penal lărgit enunță că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale în mod determinant pe probele cercetate de către instanța de fond, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Curtea de Apel, motivându-și soluția, a făcut trimitere la un șir de probe, înscrisuri, precum declarațiile martorilor T.N., S.P., I.G., P.V., M.T., V.V. etc., care, de fapt, au fost contestate în apel de avocații V.R. și P.U., fără a le da citire și a le verifica în ședința de judecată a instanței de apel.

Astfel, în procesul-verbal al ședinței de judecată din 25.02.2009, menționi precum că probele indicate au fost citite și examinate lipsesc.

Călăuzitoare, în acest sens, sînt și prevederile pct.14 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”.

Prin urmare, instanța de recurs concluzionează că a avut loc o încălcare de procedură esențială, întrucît, din examinarea coroborată a materialelor dosarului, rezultă existența unui viciu juridic la stabilirea temeiurilor de fapt și de drept.

Acest viciu se exprimă prin modul de percepție și analiză a materialului probator al cauzei. În așa caz, decizia atacată prezintă deficiențe sub aspectul motivării, nefiind respectate cerințele stipulate în art.414 alin.(2), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărîre ilegală, neîntemeiată și nemotivată.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecători.

În procesul rejudecării cauzei, instanța urmează să țină cont de argumentele formulate în apel și de cele expuse în prezenta decizie, să înlătore erorile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Ținînd cont de cele expuse, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în temeiul art.434 și 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, admite recursurile ordinare declarate de condamnatul S.G. și avocatul V.C. în interesele acestuia; casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04.03.2009 în cauza penală în privința lui S.G., cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-265/2010 din 02.03.2010)

* * *

Potrivit prevederilor art.55 CP, persoana poate fi liberată de răspundere penală cu tragerea la răspundere administrativă în cazul în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 09.10.2009, G.A. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.155 CPP, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii; a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(1) CP și, în baza art.55 CP, procesul penal a fost încetat cu tragerea lui la răspundere administrativă, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 de unități convenționale.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate, B.M., a fost respinsă.

În fapt, prima instanță a reținut că G.A. este învinuit de faptul că, la mijlocul lunii iulie 2009, aflându-se pe str.Sarmizegetusa 47 „a”, mun.Chișinău, cu scopul obținerii unor informații de la cet. G.V., despre care știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 18 ani, l-a deținut în lipsa voinței acestuia într-un microbuz de modelul „Mercedes 310 D Sprinter”, cu n/î CMV 898, pe o perioadă cuprinsă între ora 21.00 și ora 01.00, aplicând asupra părții vătămate violența fizică și amenințările cu omor, utilizând în acest scop, drept unealtă de intimidare, arma de foc de model „Margo 22 LK” și cartușele pentru aceasta, precum și un baston de lemn, amenințările au fost sesizate de către G.V. ca fiind reale și în orice moment existînd pericolul realizării acestor amenințări.

În drept, prima instanță a calificat fapta inculpatului G.A. în baza art.166 alin.(1) CP – privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea acesteia.

Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care G.A. să fie condamnat în baza art.155 CP la 1 an închisoare, în baza art.166 alin.(2) lit.c), f) CP la 3 ani închisoare; în baza art.84 CP, pentru concurs de infracțiuni, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis; în baza art.106 CP, să fie confiscate în folosul statului corpurile delictive: microbuzul de model „Mercedes 310 D Sprinter”, cu n/î CMV 898, pistolul de model „Margo 22 LR” cu 7 cartușe, telefonul mobil „Nokia N73” – bunuri utilizate în scopul săvârșirii infracțiunii; motivînd că instanța greșit a constatat că fapta lui G.A.

nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.155 CP, deoarece pericolul realizării amenințărilor a fost cu certitudine perceput ca fiind real de către partea vătămată. Astfel, instanța de judecată urma să aprecieze gradul de percepere a evenimentelor comise anume ținând cont de declarațiile părții vătămate, dar a ajuns la o concluzie greșită bazându-se numai pe declarațiile inculpatului, care nu putea să cunoască gradul psihologic de dezvoltare a părții vătămate minore, precum și modul de percepere de către aceasta a evenimentelor. La fel, a invocat apelantul, instanța greșit a efectuat recalificarea acțiunilor făptuitorului prin excluderea circumstanțelor agravante „cu bună-știință asupra unui minor” și „cu aplicarea armei sau a altor obiecte folosite în calitate de armă”, deoarece însuși inculpatul percepea vârsta și dezvoltarea minorului, în cadrul amenințărilor sale i-a comunicat „a să-și strice viața că este tânăr”. În opinia apelantului, instanța de judecată ilegal a aplicat prevederile art.55 CP, deoarece inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția și a solicitat achitarea sa; acțiunea civilă înaintată în interesele părții vătămate minore a fost respinsă ilegal, deoarece G.A. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(1) CP, astfel fiind neglijat dreptul legal al părții vătămate de a recupera prejudiciul moral cauzat prin infracțiune.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.12.2009, a fost respins apelul procurorului ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul V.E., care solicită casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, motivînd că au fost prezentate probe ce dovedesc vinovăția lui G.A. în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art.155 și 166 alin.(2) lit.c) CP; din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă că instanța nu a făcut analiza tuturor probelor prezentate de procuror și nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, iar în expunerea argumentărilor, a admis doar niște concluzii de ordin general.

Colegiul penal conchide: admite recursul ordinar declarat, casează decizia instanței de apel și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Concluzia respectivă rezultă din următoarele motive:

În recursul ordinar declarat, se invocă temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) CPP – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din prevederile art.414 alin.(3) CPP, rezultă că instanța de apel, judecînd apelul, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul deciziei instanței de apel, instanța de recurs constată că aceste prevederi legale nu au fost totalmente respectate, și anume instanța de apel nu

s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului expuse în pct.3 din prezenta decizie.

Nepronunțându-se asupra motivelor invocate de apelant, instanța de apel s-a redus la fraze generale, fără a stabili temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de procuror.

Astfel, instanța de apel unilateral a făcut trimitere la unele probe din dosar, dînd prioritate declarațiilor martorului G.S., concluzionînd că acestea confirmă nevinovăția lui G.A. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.155 CP și excluzîndu-le pe altele.

Motivele din apel trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, fiind confruntate cu întreg materialul probator al cauzei. Motivele apelului expuse în pct.3 din prezenta decizie, de fapt, constituie fondul apelului și nepronunțarea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Potrivit prevederilor art.55 CP, persoana poate fi liberată de răspundere penală cu tragerea la răspundere administrativă în cazul în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

În motivarea deciziei, instanța de apel a indicat că „Argumentele apelantului precum că inculpatul nu recunoaște vina și asta ar împiedica aplicarea art.55 CP, nu sînt relevante”, dar instanța de recurs constată că, atît în procesul-verbal din 09.09.2009 al ședinței din prima instanță, cît și în cel din 03.12.2009 al ședinței din instanța de apel, este indicat că G.A. nu-și recunoaște vinovăția.

În atare situație, se apreciază că, la aplicarea pedepsei lui G.A. pentru infracțiunea comisă, instanțele nu au acordat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 CP, eronat au interpretat și au aplicat prevederile art.55 CP.

Conform prevederilor art.417 alin.(1) pct.6) CPP, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță.

Instanța de recurs constată că, în decizia instanței de apel, este indicat că „Pentru pronunțarea sentinței instanța de fond a constatat că inculpatul G.A., la mijlocul lunii iulie 2009...”, dar în sentință, deși G.A. a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.166 alin.(1) CP, nici nu a fost descrisă starea de fapt constatată de prima instanță, fiind indicat că „G.A. se învinuiește în aceea că el, la mijlocul lunii iulie 2009...”. Instanța de apel a descris fapta ca fiind constatată de prima instanță în privința lui G.A. referitor la săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.155 CP, dar conform sentinței, pentru infracțiunea prevăzută de acest articol, inculpatul a fost achitat.

Apelul procurorului produce efect devolutiv față de toate persoanele care au fost părți în proces, atît în latura penală, cît și în cea civilă. Astfel, instanța de apel

nu a examinat și nu s-a pronunțat asupra motivului invocat de apelant referitor la acțiunea civilă înaintată în interesele părții vătămate minore G.V.

Nerespectarea cerințelor stipulate de art.414 alin.(3), 417 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărîre ilegală, neîntemeiată și nemotivată.

Erorile judiciare menționate constituie temei pentru recurs, prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) CPP. Aceste erori nu pot fi corectate în instanța de recurs, deoarece chestiunile privind aplicarea prevederilor legale la judecarea cauzei în fond țin de competența instanței de apel.

Prin prisma considerentelor relevate, se apreciază temeinicia recursului nominalizat, impunîndu-se admiterea lui, casarea integrală a deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel.

Procedura de rejudecare, inclusiv limitele acesteia, se va desfășura în condițiile prevăzute la art.436 CPP, concomitent verificîndu-se și motivele invocate în recursul ordinar în limita competenței.

Vizavi de motivele și temeiurile relevate, se impune soluția enunțată în concluzie.

Colegiul penal admite recursul ordinar declarat de procurorul V.E., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.12.2009 în cauza penală privindu-l pe G.A. și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-674/2010 din 06.07.2010)

PEDEAPSA PENALĂ

* * *

Instanța de apel incorect a apreciat scopul aplicării pedepsei penale, și anume: de a restabili echitatea socială; la fel, incorect a aplicat prevederile art.79 CP, deoarece, în speță, nu au fost stabilite circumstanțe excepționale ale cauzei care ar îndreptăți aplicarea acestor prevederi legale.

Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 februarie 2006, Ț.S. a fost condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit.d) CP la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita activitate legată de folosirea armei de foc pe un termen de 4 ani.

Instanța de fond a stabilit că Ț.S., deținând funcția de subofițer de poliție la Direcția Pază de Stat Chișinău, la 17 septembrie 2004, pe la ora 03.30, împreună cu sergentul major de poliție C.A., au venit la semnalul de alarmă declanșat de paza clubului de agrement „BIAX”, situat pe bd. Moscovei 21, mun. Chișinău, unde au reținut și au imobilizat un grup de persoane ce încălcau ordinea publică; în lipsa oricărui pericol real și vădit pentru viața și sănătatea sa, precum și în lipsa intenției de capturare prin violență a armei de foc, contrar prevederilor art.17 al Legii cu privire la poliție, Ț.S. a aplicat arma din dotare, pistolul „Makarov PK 8360”, efectuând o împușcătură în direcția lui S.A., care se afla la pământ, pricinuindu-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Sentința instanței de fond a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat rejudecarea cauzei penale din considerentul că din imprudență a cauzat leziuni corporale grave victimei, invocând că probele acumulate nu confirmă vinovăția lui în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.d) CP, el nu a avut intenția să efectueze o împușcătură țintită în direcția victimei S.A., totul întîmplîndu-se în urma neglijenței comise de el.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2006, apelul inculpatului a fost admis, sentința a fost casată, cu rejudecarea cauzei în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ț.S. a fost recunoscut vinovat de comiterea

infrațiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit.d) CP, cu aplicarea art.79 CP, fiindu-i stabilită pedeapsa amenzii în cuantum de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei.

Împotriva deciziei menționate, recursuri ordinare au declarat:

- procurorul, care, invocînd că instanța de apel a pronunțat o decizie neîntemeiată și fără motive a aplicat prevederile art. 79 CP, stabilindu-i condamnatului o pedeapsă prea blindă, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond;
- avocatul P.D. în interesele părții vătămate S.A., care, invocînd ilegalitatea deciziei în cauză și faptul că instanța de apel a examinat cauza în ordine de apel în lipsa părții vătămate și a avocatului său, a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 noiembrie 2006, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror, avocatul P.D. și partea vătămată S.A., fiind casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2006 în cauza penală privindul pe Ț.S., cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători, din considerentele că, din materialele cauzei, rezultă că partea vătămată S.A. și apărătorul său, P.D., nu au participat la judecarea apelului și confirmare că au fost citați legal nu există, că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2007, a fost admis apelul inculpatului Ț.S., casată sentința instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care Ț.S. a fost condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 800 de unități convenționale, adică 16.000 de lei, în beneficiul statului; în rest, sentința a fost menținută.

Împotriva deciziei menționate, procurorul Serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău a declarat recurs ordinar, solicitînd casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond, invocînd că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și apelul inculpatului a fost greșit admis; în cauză, nu există circumstanțe excepționale, care permit aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal la stabilirea pedepsei.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit îl admite din următoarele considerente: Starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanța de fond concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărîrilor atacate.

Totodată, se constată că, la stabilirea pedepsei pentru această infracțiune, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 și 75 Cod

penal, în care se prevede că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, urma să se țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de consecințele survenite, și anume că, în urma acțiunilor infracționale, partea vătămată a rămas invalid pe viață. În asemenea circumstanțe, instanța de apel în mod pripit a ajuns la concluzia privind posibilitatea aplicării față de condamnatul Ț.S. a prevederilor art. 79 Cod penal.

Instanța de fond i-a stabilit lui Ț.S. o pedeapsă minimă (la acea perioadă), prevăzută de sancțiunea articolului în baza căruia a fost condamnat, deci pedeapsa stabilită este potrivită celor săvârșite de el.

Pe această linie de idei, se constată că instanța de fond, la stabilirea pedepsei, s-a conformat cerințelor legii. Prin urmare, sentința este legală și întemeiată, motiv pentru care se apreciază că apelul a fost greșit admis.

Astfel, concluzia instanței de fond privind vinovăția lui Ț.S. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit.d) Cod penal este întemeiată, legală și motivată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție admite recursul ordinar declarat de procurorul Serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău și casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2006 în cauza penală privindu-l pe Ț.S., cu menținerea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 iunie 2007.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-22/08 din 22.01.2008)

* * *

În conformitate cu prevederile art. 64 alin. (5) Cod penal, în caz de eschivare cu rea-voință a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor prevăzute de art. 70 CP. Suma amenzii se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o lună de închisoare pentru 50 de unități convenționale.

Prin sentința Judecătoriei Ocnița din 28 ianuarie 2008, A.C.a fost condamnat în baza art. 27, 248 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 200 de unități convenționale; în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 400 de

unități convenționale; potrivit art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în cuantum de 400 de unități convenționale.

Ulterior, la 14.03.2008, Oficiul de executare Călărași s-a adresat în Judecătoria Ocnița cu demers privind înlocuirea pedepsei amenzii, stabilite prin sentința Judecătoria Ocnița din 28 ianuarie 2008, cu închisoare, din motiv că, condamnatul nu a întreprins nicio măsură în vederea achitării amenzii și se eschivează cu rea-voință de la executarea acestei pedepse.

La 11 aprilie 2008, prin încheierea Judecătoria Ocnița, pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoria Ocnița din 28 ianuarie 2008 sub formă de amendă în mărime de 400 de unități convenționale a fost înlocuită cu închisoare pe un termen de 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Nefiind de acord cu hotărîrea în cauză, condamnatul a declarat recurs în anulare, solicitînd casarea acesteia și menținerea sentinței prin care i-a fost stabilită pedeapsa amenzii, deoarece dînsul nu s-a eschivat de la achitarea amenzii, dar s-a dus în Rusia, Ucraina, în căutarea unui loc de muncă, nimeni nu i-a adus la cunoștință că trebuie să se prezinte la judecată, la examinarea cauzei nu a fost prezent translatorul.

Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal îl respinge din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 64 alin. (5) Cod penal, în caz de eschivare cu rea-voință a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor prevăzute de art. 70 CP.

Prin urmare, instanța de judecată, constatînd încălcările sistematice ale obligațiilor stabilite lui A.C., a dispus anularea pedepsei stabilite sub formă de amendă cu închisoarea.

După cum rezultă din materialele dosarului, condamnatul A.C. a fost înștiințat să se prezinte la Oficiul de executare Călărași la 03.03.2008, pentru a achita amenda stabilită prin sentința Judecătoria Ocnița din 11 aprilie 2008, în mărime de 8.000 de lei, iar conform adeverinței din 12.03.2008 cu nr. 387, acesta nu se afla pe teritoriul comunei Hîrjăuca.

Astfel, Colegiul penal a constatat că, cauza penală a fost examinată și sentința a fost pronunțată în prezența inculpatului, acesta încheind un acord de recunoaștere a vinovăției, care a fost acceptat de către instanța de judecată, despre pedeapsa cu amendă stabilită prin sentința dată avea cunoștință, însă nu a întreprins nicio măsură în vederea executării acesteia. Mai mult ca atît, știind despre necesitatea achitării amenzii, el a părăsit locul de trai, fapt apreciat de către instanță ca eschivare cu rea-voință.

Acest fapt demonstrează încă o dată că dînsul s-a eschivat de la executarea pedepsei respective.

Cît privește argumentul invocat de către recurent precum că, la examinarea acuzei în instanța de fond, nu a fost prezent translatorul, acesta este neîntemeiat.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 28.01.2008, la examinarea cauzei, a fost prezent traducătorul – C.N., căruia, în conformitate cu prevederile art. 357 Cod de procedură penală, i-a fost stabilită identitatea, iar conform art. 312 Cod penal, aceasta a fost preîntîmpinată despre răspunderea pentru traducerea incorectă făcută cu bună-știință.

Prin urmare, argumentele invocate de către recurent în recurs sînt declarative și combătute prin materialul probator al cauzei.

Recursul în anulare declarat de condamnatul A.C. împotriva încheierii Judecătoriei Ocnița din 11 aprilie 2008 este recunoscut inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-239/09 din 18.02.2009)

* * *

Conform prevederilor art.61 CP, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Prin sentința Judecătoriei Florești din 09 august 2007, B.D., fiind învinuit de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) CP, a fost condamnat în baza art.149 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare; cu aplicarea art.90 CP, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de trei ani.

Instanța de fond a stabilit că B.D., la 11.06.2007, aproximativ la ora 24.45, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflîndu-se în casa sa împreună cu consăteanul său, I.S., la propunerea acestuia de a-i arăta arma de vînătoare pe care o avea în posesie și o deținea ilegal, fără să-și dea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, fără a prevedea posibilitatea survenirii consecințelor prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă, a efectuat o împușcătură în direcția peretelui situat la o parte de I.S., care, în timpul producerii împușcăturii, din întîmplare s-a aflat în fața armei și împușcătura a nimerit în el; în rezultat, acesta a decedat.

Cu apel, a contestat sentința procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu condamnarea inculpatului conform învinuirii aduse, în baza art.145 alin.(1) CP,

argumentînd c a acesta  si d adea seama c a împușcătura efectuată poate duce la moartea victimei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2007, a fost admis apelul procurorului, cu casarea sentinței  i pronunțarea unei noi hot r ri, potrivit modului prevăzut pentru prima instanța, prin care B.D. a fost condamnat în baza art.145 alin.(1) CP la 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanța de apel a stabilit c a inculpatul, în circumstanțele descrise la pct.2 al prezentei decizii, d indu- i seama c a prin fapta sa pune în pericol via a lui I.S., prev z nd c a aceasta poate duce la moartea acestuia, însă având o atitudine indiferent  fața de survenirea ei, inten ionat a efectuat o împușcătură din armă în direcția victimei, în urma cărui fapt acesta a decedat.

 n recursul declarat de avocat, se solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței, argument ndu-se c a instanța de apel a făcut o încadrare juridică greșită faptei comise de condamnat, deoarece nu s-a demonstrat intenția indirectă a acestuia de a s v r i omorul, dat fiind c a victima urma să se afle în partea opusă direc iei de producere a  mpu c turii.

Colegiul penal lărgit consideră recursul întemeiat, motiv pentru care decizia instanței de apel este casată integral, iar sentința – parțial, cu rejudecarea cauzei conform procedurii stabilite pentru prima instanța, din următoarele considerente:

At t instanța de fond, c t  i cea de apel au verificat sub toate aspectele, complet  i obiectiv, circumstanțele cauzei, însă, la încadrarea juridică a infracțiunii s v r ite de B.D., Curtea de Apel a conchis eronat asupra intenției indirecte a condamnatului referitor la survenirea consecințelor.

Astfel, din materialele cauzei, s-a constatat că B.D., la 11.06.2007, aproximativ la ora 24.45, fiind în stare de ebrietate alcoolică, afl ndu-se în casa sa împreună cu consăteanul său, I.S., la propunerea acestuia de a-i arăta arma de v n toare pe care o avea în posesie, pe care o de inea ilegal, fără să- i dea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale  i fără a prevedea posibilitatea survenirii consecințelor prejudiciabile, deși trebuia  i putea să le prevadă, deoarece vizibilitatea era scăzută, fiind întuneric, a efectuat o împușcătură în direcția peretelui situat în direcția opusă amplasării lui I.S., care, în timpul producerii  mpu c turii,  i-a schimbat locul  i s-a aflat în fața armei, fiind  mpu cat în regiunea fe ei; în consecin a, acesta a decedat.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră că, în aceste circumstanțe, B.D., având o vizibilitate redusă  i neverific nd locul amplasării victimei, nu s-a asigurat că împușcătura nu-l va nimeri pe acesta, deși trebuia să se asigure de acest fapt, în rezultat s v r ind infracțiunea de lipsire de via a din impruden a, prevăzută de art.149 alin.(1) CP.

Pentru aceste motive, decizia instanței de apel urmează a fi casată, din care considerent recursul este admis.

Instanța de fond corect a conchis asupra încadrării juridice a faptei săvârșite de condamnat, însă, la stabilirea măsurii de pedeapsă, nu a ținut pe deplin cont de prevederile art.61 CP, conform căruia pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, motiv pentru care Colegiul penal lărgit consideră necesară stabilirea unei pedepse cu închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art.149 alin.(1) CP, fără aplicarea în privința condamnatului a prevederilor art.90 CP.

Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit admite recursul declarat de avocat, casează integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2007 și parțial sentința Judecătoriei Florești din 09 august 2007 în privința lui B.D., rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

B.D. este condamnat în baza art.149 alin.(1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-446/08 din 22.04.2008)

* * *

Conform art.70 alin.(3) CP, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Prin sentința Judecătoriei Fălești din 17 martie 2007:

- H.I. a fost condamnat în baza art. 186 alin.(2) lit.a), b), c), d) CP la 3 ani închisoare, iar conform art.85 CP, prin adăugarea parțială a părții neexecutate a pedepsei aplicate prin decizia Curții de Apel Bălți din 01.02.2006, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru minori;
- E.V. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) CP la 4 ani închisoare, iar conform art.84 alin.(4) CP, i-a fost adăugat parțial termenul pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Bălți, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 4 ani și o lună închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Prima instanță a reținut că H.I. și E.V., într-o zi nestabilită a lunii august 2006, seara, au pătruns în una din secțiile SA „Constructorul”, de unde au sustras cablu, piese de la motor electric și alte bunuri în sumă totală de 2.700 de lei.

Tot ei, într-o zi nestabilită a lunii august 2006, au pătruns în secția administrativă și în ospătăria SA „Constructorul”, de unde în mod repetat au sustras blocuri din aluminiu și alte bunuri în sumă totală de 6.650 de lei, cauzând o daună în proporții considerabile SA „Constructorul”.

Cu apel, sentința a fost contestată de către ambii inculpați, care au invocat: H.I. – că el este bolnav psihic și urmează a fi trimis la tratament în Spitalul de Psihiatrie, iar E.V. – precum că el nu a comis infracțiunile incriminate, a găsit doar o bucată de cablu, pe care a vândut-o, H.I. a fost impus să-și recunoască vina în cadrul urmăririi penale prin influență fizică și psihică aplicată de colaboratorii poliției.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2007, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a conchis că, în ansamblu, probele administrate confirmă vinovăția ambilor inculpați în comiterea sustragerilor, față de aceștia, în cadrul urmăririi penale, nu a fost aplicată violența din partea organului de urmărire penală, iar H.I. nu este bolnav psihic.

În recursul declarat, E.V. solicită achitarea sa, argumentând că nu a comis faptele imputate, pe parcursul urmăririi penale față de el a fost aplicată violența, fiind impus să-și recunoască vinovăția, iar la acest fapt instanțele de judecată nu au atras atenția.

H.I., în recursul său, solicită diminuarea pedepsei stabilite, cu luarea în considerație a faptului că este minor, și-a recunoscut fapta și se căiește de cele comise.

Verificând argumentele recursurilor în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că recursul declarat de H.I. urmează a fi admis, iar cel înaintat de E.V. – respins, din următoarele considerente:

Acțiunile condamnaților H.I. și E.V. just au fost calificate în baza art. 186 alin. (2) lit. a), b), c), d) CP, după indicii calificativi: sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane comisă în mod repetat, de două persoane, prin pătrundere în alt loc de depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanțele de judecată în mod argumentat au respins versiunea condamnatului E.V. privind aplicarea față de acesta a violenței fizice din partea organului de urmărire penală, punând la baza acestei concluzii atât ansamblul probelor administrate în cauză, care direct și indirect confirmă vinovăția acestuia, precum și ordonanța procurorului din 31.05.2007 privind refuzul pornirii urmăririi penale și materialul de control.

Aceste argumente și constatări fac ca recursul condamnatului E.V. să fie neîntemeiat, motiv pentru care el urmează a fi respins.

Cu toate acestea, Colegiul constată că, la stabilirea pedepsei condamnatului H.I., atât instanța de fond, cât și cea de apel au admis unele incorectitudini, care necesită a fi corectate în prezenta procedură.

Conform art.70 alin.(3) CP, modificat prin Legea nr. 184-XVI din 29.06.2006 în vigoare din 11.08.2006, la stabilirea pedepsei cu închisoare pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

H.I. a săvârșit sustragerile în luna august 2006, adică în timpul minoratului și, de aceea, pedeapsa închisorii aplicată în baza art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) CP, coroborat cu art.70 alin.(3) CP (în redacția Legii din 29.06.2006), nu poate depăși 2 ani și 6 luni, pe când acesta a fost condamnat la 3 ani închisoare.

Colegiul penal lărgit constată necesitatea casării în această privință a hotărârilor judecătorești nominalizate, cu corectarea erorii admise și stabilirea unei pedepse cu închisoare lui H.I. în strictă conformitate cu normele legale enunțate, motive pentru care recursul acestui condamnat se admite.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de condamnatul E.V.

Este admis recursul condamnatului H.I.

Se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2007 și sentința Judecătoriei Fălești din 17 martie 2007, în partea stabilirii pedepsei lui H.I., se rejudecă cauza și se pronunță o nouă hotărâre în această privință după cum urmează:

H.I. este condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) Cod penal la 2 (doi) ani și 6 (luni) închisoare, iar conform art.85 CP, prin adăugarea parțială a părții neexecutate a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 01.02.2006, i se stabilește pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru minori.

În rest, hotărârile contestate sînt menținute.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-69/07 din 29.01.2008)

* * *

Cu toate că, în art.70 alin.(3) CP, este stipulat că la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de

legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate, conform art.79 alin.(1) CP, în cazul în care există mai multe circumstanțe care atenuază răspunderea penală, dintre care și minoratul persoanei, care ea singură este considerată circumstanță excepțională, aplicarea prevederilor art.79 CP este îndreptățită.

Prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 21 mai 2009, B.D. a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa de 8 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru minori.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că B.D., la 18 noiembrie 2008, în jurul orei 20.00, aflându-se în centrul satului Carahasani, r-nul Ștefan Vodă, din motiv de răzbunare, intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii în regiunea capului lui B.V., pricinuindu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 124 din 01.12.2008, leziuni corporale grave, în rezultatul cărora acesta, peste un timp nestabil, a decedat, fiind depistat la fața locului pe data de 19 noiembrie 2008, în jurul orei 08.40.

Sentința a fost contestată cu apel de către avocat în interesele reprezentantului legal al inculpatului și în interesele inculpatului minor B.D., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare în privința lui B.D.

Curtea de Apel Bender, constatând că apelul declarat de avocat este întemeiat, prin decizia din 25 iunie 2009, l-a admis, a casat sentința contestată și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care B.D. a fost condamnat în baza art.151 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 70 Cod penal, la 7 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Reprezentantul legal al condamnatului minor, B.L., a înaintat recurs ordinar, în care a solicitat casarea sentinței Judecătorei Ștefan Vodă din 21 mai 2009 și a deciziei Curții de Apel Bender din 25 iunie 2009 și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare în privința lui B.D., totodată solicitând și stabilirea unei pedepse nonprivative de libertate sau mai blânde, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele din dosar, îl admite parțial.

Instanța de recurs ordinar conchide că instanța de apel just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept și a concluzionat corect că anume B.D. a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal, corect i-a stabilit pedeapsa lui B.D., cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) Cod penal. Însă, instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului, urma să țină cont și de faptul că, anterior, B.D. nu a fost tras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv, iar infracțiunea a fost săvârșită la o vîrstă fragedă, de 16 ani. Aceste circumstanțe instanța de

judecată le poate aprecia ca fiind excepționale și, în virtutea acestora, legea penală permite aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța de recurs ordinar va ține cont de prevederile art. 61, 70, 75, 79 Cod penal, de gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, de persoana celui vinovat, precum și de circumstanțele agravante și atenuante ale cauzei, reținute de instanțele judecătorești.

Ținând cont de cele expuse, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție admite recursul ordinar declarat de reprezentantul legal, B.L., în interesele condamnatului minor B.D.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Bender din 25 iunie 2009 în cauza penală în privința lui B.D., în latura stabilirii pedepsei acestuia, se rejudecă cauza și se pronunță o nouă hotărâre.

Lui B.D. i se stabilește pedeapsa în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) și 79 Cod penal, de 6 (șase) ani și 6 luni închisoare, cu ispășirea acesteia în penitenciar pentru minori.

În rest, dispozițiile hotărârii contestate se mențin.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-47/10 din 09.02.2010)

* * *

Instanța de apel greșit a stabilit categoria penitenciarului unde condamnatul urma să execute pedeapsa.

Conform prevederilor art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciare de tip semiînchis, execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție, iar conform prevederilor art. 72 alin. (4) Cod penal, în penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și persoanele care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă.

În cazul dat, starea de recidivă nu poate fi invocată, deoarece, potrivit art.34 alin.(5) lit.b) Cod penal, la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale pentru infracțiunile săvârșite din imprudență.

Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 29 noiembrie 2007, B.Gh. a fost condamnat în baza art. 273 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea ei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită

pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, susținând că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că inculpatul anterior a fost condamnat, nu a restituit paguba materială și a săvârșit infracțiunea fiind în stare de ebrietate alcoolică.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2008, a fost admis apelul procurorului, casată, în partea stabilirii pedepsei, sentința atacată și, prin rejudecare, pronunțată o hotărâre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

B.Gh. a fost condamnat în baza art. 273 alin. (2) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

De către instanța de apel, B.Gh. a fost condamnat pentru faptul că, la 29 august 2006, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o altă persoană, neidentificată de organele de urmărire penală, ambii fiind în stare de ebrietate alcoolică, aproximativ la ora 10.00, având acces liber în gospodăria cet. E.R. din s. Merești, r-nul Hîncești, fără scop de însușire, a răpit automobilul de modelul „VAZ-2106”, cu numărul de înmatriculare DB AD 744, ce aparținea cet. M.G., care se afla în ospeție la E.R., și, deplasându-se cu el, a săvârșit un accident rutier, cauzându-i astfel părții vătămate o pagubă materială în valoare de 10.200 de lei moldovenești.

În recursul ordinar declarat, condamnatul B.Gh. a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2008 și, prin rejudecarea cauzei, menținerea sentinței Judecătoriei Hîncești din 29 noiembrie 2007, susținând că și-a recunoscut vina, a contribuit la descoperirea infracțiunii, are la întreținere un copil minor și de aceste circumstanțe atenuante să se țină cont la stabilirea pedepsei.

Verificând argumentele recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră recursul pasibil de admitere din următoarele motive:

Instanțele de fond și de apel corect au constatat starea de fapt și vinovăția condamnatului în baza cumulului de probe administrate și examinate de instanțe.

Însă, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, la stabilirea pedepsei condamnatului, ținând cont de persoana condamnatului, că el anterior a fost condamnat, că a săvârșit infracțiunea fiind în stare de ebrietate alcoolică, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, just a ajuns la concluzia că educarea și corectarea condamnatului poate fi realizată doar prin izolarea lui de societate, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare, dar a greșit la stabilirea tipului penitenciarului.

Așa fiind, instanța de apel greșit a stabilit categoria penitenciarului – de tip închis.

Conform prevederilor art. 72 alin. (4) Cod penal, în penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și persoanele care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă.

Conform art. 34 Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

Anterior, B.Gh. a fost condamnat în baza art. 157 Cod penal, pentru vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății din imprudență.

Așadar, condamnatul B.Gh. nu a comis infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave și nicio infracțiune ce constituie recidivă, de aceea urmează a fi corectată această greșeală, fiind schimbată categoria penitenciarului în care condamnatul urmează să execute pedeapsa cu închisoare, din penitenciar de tip închis, în penitenciar de tip semiînchis, fiind casată parțial decizia instanței de apel.

Colegiul penal lărgit admite recursul ordinar declarat de condamnatul B.Gh., casează, în partea stabilirii categoriei penitenciarului, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2008, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre:

B.Gh. este condamnat în baza art. 273 alin. (2) lit. b) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare și urmează să execute pedeapsa în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, este menținută decizia instanței de apel.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re -944/2008 din 09.09.2008)

* * *

Pedeapsa penală are drept scop corectarea și reeducarea condamnatului, iar executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Prin sentința Judecătoriei Rezina din 29.06.2009, G.R. și T.V. au fost condamnați în baza art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal la câte 3 ani și 6 luni închisoare, fiecare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință, a fost condamnat și P.V., în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

Potrivit sentinței, G.R. și T.V. au fost condamnați pentru faptul că, la data de 11.01.2009, ora 19.15, prin înțelegere prealabilă, împreună cu P.V., din intenții de

profit, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, fiind în stare de ebrietate, aplicînd violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, pe scările ce intersectează str.Păcii, or.Rezina, în apropierea gimnaziului, în mod deschis au sustras de la cet. V.I. o căciulă din blană la prețul de 200 de lei și un telefon mobil de model „Siemens A-55” la prețul de 150 de lei, iar în total – bunuri în valoare de 350 de lei.

Tot ei, la 11.01.2009, ora 19.20, împreună și prin înțelegere prealabilă, din intenții de profit, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, fiind în stare de ebrietate, aplicînd violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, lîngă cinematograful din str.27 August, or.Rezina, în mod deschis au sustras de la cet. G.I. un telefon mobil de marcă „Samsung” la prețul de 1500 de lei și bani în sumă de 50 de lei, iar de la cet. G.T. – un pandantiv de aur la prețul de 600 de lei, cauzîndu-i fiecăreia un prejudiciu material considerabil.

Împotriva sentinței, au declarat apeluri inculpații T.V. și G.R., care au solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în partea dată, prin care să le fie aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate, deoarece cea fixată este prea aspră, ținînd, totodată, cont că prejudiciul cauzat a fost restituit părților vătămate, ei și-au recunoscut vina, se căiesc de cele comise, nu au antecedente penale, sînt angajați în cîmpul muncii, iar G.R. are la întreținere un copil minor.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05.10.2009, au fost respinse apelurile declarate de inculpații T.V. și G.R., ca fiind nefondate.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a respectat cerințele art.75-78 Cod penal, ținînd seama că infracțiunea comisă se atribuie la categoria celor grave, că inculpații anterior nu au fost condamnați, însă ținînd cont de faptul că pătimiților le-au fost cauzate prejudicii materiale și morale, corect a concluzionat că, în scopul restabilirii echității sociale și atingerii scopurilor prevăzute de art.61 Cod penal, pentru corijarea și reeducarea inculpaților, este necesară aplicarea unei pedepse privative de libertate, aceasta fiind stabilită în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia au fost declarați vinovați.

Împotriva deciziei instanței de apel, au declarat recursuri ordinare condamnații T.V. și G.R., care solicită:

- condamnatul T.V. – casarea hotărîrilor judecătorești în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, nonprivativă de libertate, ținîndu-se cont de faptul că și-a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, că pentru prima dată a comis o infracțiune, a reparat prejudiciul material părților vătămate, precum și de caracteristicile pozitive eliberate de la locul de muncă și la locul de trai;

- condamnatul G.R. – casarea hotărîrilor judecătorești în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, deoarece atît instanța de fond, cît și cea de apel, la stabilirea pedepsei, nu au ținut cont de faptul că însuși procurorul a solicitat aplicarea unei pedepsei cu suspendarea executării ei și nici nu au luat în considerație faptul că și-a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, anterior nu a fost tras la răspundere penală, a comis infracțiunea fiind la o vîrstă tînă, prejudiciul material a fost reparat părților vătămăte, la locul de lucru și locul de trai se caracterizează pozitiv, este unicul întreținător în familie, avînd la întreținere un copil minor, tatăl, care este șomer, și mama, invalid de gradul I, iar infracțiunea comisă nu face parte din categoria infracțiunilor periculoase pentru viața și sănătatea persoanelor și nu poartă un caracter de pericol social sporit.

Judecînd recursurile în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursurile urmează a fi admise din următoarele considerente:

Verificînd legalitatea hotărîrilor atacate pe baza materialelor cauzei, instanța de recurs consideră că vinovăția condamnaților în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal este pe deplin stabilită, iar calificarea acțiunilor lui T.V. și G.R. în baza normei penale menționate este corectă și corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei.

În același timp, Colegiul menționează că, la stabilirea pedepsei, instanțele de judecată nu au reținut în deplină măsură prevederile art.75 Cod penal, care stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, menționăm, echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana este declarată vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special prevederile art.79, 90 Cod penal.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Consultînd textele sentinței și deciziei instanței de apel, Colegiul reține că ambele instanțe de judecată, cu trimitere la caracterul prejudiciabil al infracțiunii

comise, care este gravă, că părților vătămate le-a fost cauzat un prejudiciu material, au concluzionat că reeducarea și corectarea condamnaților nu este posibilă fără izolare de societate.

Cu adevărat, infracțiunea săvârșită de T.V. și G.R., prevăzută de art.187 alin.(2) Cod penal, conform art.16 Cod penal, se consideră gravă. Însă, ținând seama de circumstanțele atenuante prezente în cauză și de personalitatea condamnaților, care se caracterizează pozitiv atât la locul de muncă, cât și la locul de trai, că și-au recunoscut vina și s-au căit sincer de cele comise, că au reparat prejudiciul material părților vătămate, că G.R. are la întreținere un copil minor, anterior nu au săvârșit delikte ori infracțiuni, se poate de conchis că acest fapte în viața lor sînt unice.

Avînd în vedere atât principiul prevăzut în art.4 Cod penal – umanismul legii penale –, cât și cel stipulat în art.61 alin.(2) Cod penal – pedeapsa penală are drept scop corectarea condamnatului, iar executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate –, precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării vinovaților, Colegiul ajunge la concluzia că nu este rațional ca aceștia să execute pedeapsa aplicată, ci va dispune suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probă, deoarece pedeapsa a fost stabilită pînă la 5 ani închisoare, iar interdicții de aplicare a art.90 Cod penal nu sînt, din care motive consideră posibilă aplicarea față de condamnații T.V. și G.R. a prevederilor art.90 Cod penal.

Prin urmare, recursurile vor fi admise, cu casarea parțială a sentinței instanței de fond și a deciziei instanței de apel, și, în latura stabilirii pedepsei, se va pronunța o nouă hotărîre.

Colegiul penal lărgit admite recursurile ordinare declarate de condamnații G.R. și T.V., casează parțial sentința Judecătoriei Rezina din 29.06.2009 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05.10.2009, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza în partea dată și pronunță o nouă hotărîre după cum urmează.

G.R. și T.V. sînt condamnați în baza art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal la cîte 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, fiecare, fără amendă.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui G.R. și T.V. se suspendă condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani, pentru fiecare.

Se dispune eliberarea lui G.R. și T.V. de sub arest în sala de judecată. G.R. și T.V. s-au aflat în stare de arest de la 09.02.2009 pînă la 08.06.2010.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-561/2010 din 08.06.2010)

* * *

Retragerea gradului militar poate fi aplicată numai ca pedeapsă complementară pentru infracțiunile grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii și de persoana infractorului.

Prin sentința Judecătorei Militare, mun.Chișinău din 29.10.2008, P.S. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că, de către organul de urmărire penală, P.S. a fost învinuit de faptul că, la 05.02.2008, aproximativ la ora 10.00, fiind în stare de ebrietate, în biroul său de serviciu în Penitenciarul nr.4, com. Cricova, a încălcat grav cerințele art.1 alin.(1), art.2 alin.(1), art.20 alin.(2) lit.a), art.30 alin.(2) lit.a) din Legea cu privire la sistemul penitenciar, ale pct.46 alin.1, 2, 4, 5, pct.60 lit.c) din Regulamentul cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.950 din 14.10.1997, i-a maltratată pe condamnații frații L.V. și L.P., aplicându-le multiple lovituri cu pumnii, picioarele și o bară metalică, provocându-le acestora leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății sub formă de excoriații, echimoze și edemuri pe diferite părți ale corpului și capului.

Împotriva sentinței, au declarat apel procurorii militari, care au solicitat casarea sentinței Judecătorei Militare, mun.Chișinău din 29.10.2008, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui P.S. în baza art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele Ministerului Justiției pe un termen de 5 ani, cu retragerea gradului special – maior de justiție – și casarea încheierii interlocutorii din 29.10.2008, din motivul inexistenței încălcărilor procesuale.

Sentința menționată a fost atacată cu apel și de către părțile vătămate L.P. și L.V., care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.S. să fie condamnat în baza art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal, invocând, practic, aceleași argumente ca și în apelul declarat de procurori.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.01.2009, au fost admise parțial apelurile procurorilor Procuraturii Militare și părților vătămate, casată sentința atacată, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal intentat în baza art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal în privința lui P.S. a fost încetat, acesta fiind liberat

de răspundere penală, cu tragerea la răspundere administrativă, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 de unități convenționale, echivalentul a 3.000 de lei. În rest, apelurile procurorilor Procuraturii Militare și părților vătămate L.V. și L.P. au fost respinse ca nefondate.

Hotărîrea dată a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, pe motiv că au fost aduse suficiente probe care dovedesc incontestabil vina lui P.S. în comiterea infracțiunii incriminate, însă instanțele judecătorești au dat o apreciere unilaterală probelor acumulate în cauză.

Avocatul S.T., în interesele inculpatului P.S., a contestat cu recurs ordinar decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.01.2009, solicitînd casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocînd că instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor administrate în cauză, iar fapta nu a fost comisă de către inculpat.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19.05.2009, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, V.V., și de avocatul S.T. în interesele inculpatului P.S., casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.01.2009, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Rejudecînd cauza, instanța de apel, prin decizia din 18.12.2009, a admis parțial apelurile procurorilor militari și părților vătămate, casînd sentința Judecătoriei Militare, mun.Chișinău din 29.10.2008, și, rejudecînd cauza, a pronunțat o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.S. a fost condamnat în baza art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal (red. Legii nr.277-XVI din 18.12.2008) la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele Ministerului Justiției RM pe un termen de 3 ani; în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an.

Acțiunile civile înaintate de L.P. și L.V. au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Încheierea interlocutorie din 29.10.2008 emisă în adresa Procuraturii Generale și Procuraturii Militare, mun.Chișinău, a fost casată.

Împotriva hotărîrii nominalizate, au declarat recursuri ordinare procurorul V.V., avocatul S.T. în interesele inculpatului P.S. și părțile vătămate L.P. și L.V., care au solicitat:

- procurorul, invocînd temeiul prevăzut în art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală – casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la

rejudecare în aceeași instanță, pe motiv că pedeapsa stabilită de instanța de apel nu-și va atinge scopul, instanța în mod nejustificat nu a aplicat pedeapsa complementară – retragerea gradului militar special, sancțiune prevăzută de art.66 Cod penal;

- avocatul, invocând temeiurile prevăzute de art.427 pct.6) și 8) – casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.12.2009, cu menținerea sentinței de achitare;
- părțile vătămate, invocând blîndețea pedepsei, și anume că, la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art.75 Cod penal, totodată incorect au fost aplicate prevederile art.90 Cod penal, fără a se ține cont de gravitatea infracțiunii comise – casarea deciziei instanței de apel, cu excluderea aplicării art.90 Cod penal și admiterea integrală a acțiunii civile.

Verificînd argumentele invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile inadmisibile din următoarele considerente:

În recursul declarat de procuror, se invocă ca temei prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și anume: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Însă Colegiul penal constată că textul recursului declarat de procuror nu cuprinde o motivare ori argumentare din punctul de vedere al temeiurilor stipulate în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Din conținutul recursului, rezultă că procurorul nu este de acord doar cu pedeapsa aplicată lui P.S.

Procurorul este de acord cu circumstanțele de fapt stabilite de instanța de apel și critică hotărîrea doar în partea aplicării pedepsei, nefiind de acord cu neaplicarea de către instanța de apel a prevederilor art.66 Cod penal – pedeapsa complementară.

Conform art.66 Cod penal, retragerea gradului militar poate fi aplicată numai ca pedeapsă complementară pentru infracțiunile grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, ținînd cont de circumstanțele săvîrșirii infracțiunii și de persoana infractorului.

Infracțiunea comisă de P.S. se atribuie la categoria celor grave.

În sensul art.65 alin.(1) Cod penal, la aplicarea pedepsei principale prevăzute de legea penală, instanța de judecată este în drept să aplice sau să nu aplice pedeapsa complementară – retragerea gradului militar, atunci cînd aceasta nu este obligatorie.

Colegiul menționează că critica adusă de recurent faptului neaplicării pedepsei complementare condamnatului în baza art.328 alin.(2) Cod penal este neîntemeiată, deoarece instanța de apel, la stabilirea pedepsei lui P.S., și-a motivat concluzia, reținând circumstanțele atenuante stabilite de instanța de apel și ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei: caracterul și gradul pericolului social al faptelor săvârșite, de persoana condamnatului, că este la prima abatere, se caracterizează pozitiv la locul de trai și la locul de muncă și că anterior nu a fost judecat, a considerat că, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără aplicarea pedepsei complementare – retragerea gradului militar, deoarece nu există temeiuri pentru aplicarea acestora.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Avocatul S.T. în interesele condamnatului P.S. nu este de acord cu aprecierea dată de către instanța de apel probelor adunate și cercetate pe parcursul ședințelor de judecată.

Conform art.27 și 414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Motivele avocatului precum că, în acțiunile lui P.S., nu se conțin elementele infracțiunii pentru care a fost condamnat și, în special, nu s-a constatat vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii de exces de putere, adică a acțiunilor care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, când aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței, se bazează pe aprecierea probelor administrate din punctul de vedere al apărării.

Colegiul constată că eroarea de drept la care se referă autorul recursului în cauza dată nu este prezentă. Instanța de apel a concluzionat că acțiunile lui P.S. conțin elementele infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal (red. Legii nr.277-XVI din 18.12.2008) și au descris în amănunte circumstanțele și împrejurările derulării evenimentelor la săvârșirea infracțiunii de exces de putere, au făcut trimitere la depozițiile părților vătămate, ale martorilor, la probele scrise, și anume la registrul de evidență a colaboratorilor penitenciarului nr.4, de unde rezultă că P.S., la data de 05.02.2008, de la ora 09.35 pînă la ora 10.20, s-a aflat pe teritoriul penitenciarului, la rapoartele de expertiză medico-legală nr.973/D și 974/D din 30.04.2008, de unde rezultă că părții vătămate L.P. i-au fost cauzate

defectul de smalț al dintelui, edemul în țesuturile moi faciale și echimoze pe membrele inferioare, iar lui L.V. i-au fost cauzate excoriații în țesuturile moi pericraniene ale regiunii parietale pe dreapta, echimoză pe peretele toracal posterior, care sînt calificate ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Instanța de apel, judecînd apelul, a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor noi prezentate instanței de apel, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Probele au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor.

Faptul că inculpatul nu-și recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii imputate nu poate servi ca temei pentru achitarea acestuia, de vreme ce, în cursul judecării cauzei, au fost admise suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii.

Sub acest aspect, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de apel privind vinovăția lui P.S. și încadrarea acțiunilor acestuia în baza art.328 alin. (2) lit.a) Cod penal ca fiind corectă și întemeiată, bazată pe cumulul de probe administrate, ample analizate și just apreciate, iar pedeapsa i-a fost stabilită în strictă conformitate cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal.

În recursul declarat de părțile vătămate L.P. și L.V., se critică blîndețea pedepsei, autorii invocînd că instanța de apel, contrar prevederilor art.75 Cod penal, greșit a aplicat în privința lui P.S. prevederile art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită fiind prea blîndă în raport cu infracțiunea pe care acesta a comis-o.

Instanța de recurs consideră că recursurile declarate de părțile vătămate sînt neîntemeiate.

Astfel, Curtea de Apel, reținînd că P.S. se caracterizează pozitiv la locul de trai și la locul de lucru, nu are antecedente penale, corect a concluzionat asupra posibilității aplicării în privința acestuia a prevederilor art.90 Cod penal.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvîrșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate persoanei vinovate, stabilindu-i termen de probă în limitele de la 1 la 5 ani.

Excepție de la această regulă, potrivit art.90 alin.(4) Cod penal, face doar cazul infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave.

Pentru infracțiunea de a cărei comitere P.S. a fost recunoscut vinovat și condamnat (art.328 alin.(2) Cod penal) se prevede pedeapsa închisorii de la 2 la 6 ani, iar potrivit art.16 Cod penal, aceasta face parte din categoria infracțiunilor grave.

Pedeapsa penală, potrivit art.61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Prin urmare, legislatorul nu a stabilit restricții în ceea ce privește suspendarea condiționată a executării pedepsei în cazul săvârșirii infracțiunii care, prin prisma art.16 Cod penal, se clasifică ca una gravă.

Instanța de apel a admis în principiu acțiunile civile înaintate de părțile vătămate, oferindu-le posibilitatea să-și recupereze despăgubirile în ordinea procedurii civile, prezentând probele ce confirmă cuantumul acestora.

Argumentele invocate în recursurile declarate nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție respinge recursurile ordinare declarate de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, V.V., de avocatul T.S. în interesele condamnatului P.S. și de părțile vătămate L.P. și L.V. împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.12.2009 în cauza penală în privința lui P.S., ca fiind inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-643/2010 din 15.06.2010)

* * *

Potrivit prevederilor art.70 alin.(3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoanele care, la data săvârșirii infracțiunii, nu au atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 12.04.2005, Z.C. a fost condamnat în baza art.171 alin.(2) lit.b), c) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Prin aceeași sentință, au fost condamnați și P.V. și Z.I., în privința cărora hotărârile nu se contestă.

Potrivit sentinței, Z.C. a fost condamnat pentru faptul că, la 09.11.2004, ora 23.00, după o înțelegere prealabilă, împreună cu P.V. și minorul Z.I., toți fiind în stare de ebrietate alcoolică și urmărind scopul săvârșirii violului minorei C.C., a.n. 03.02.1989, au dus-o pe aceasta la marginea s.Ruseștii Noi, r-nul Ialoveni, unde au întreținut cu ea câte un raport sexual violent, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2978 din 11.11.2004, leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul M.R. în interesele inculpatului P.V., avocatul R.G. în interesele inculpatului Z.I. și inculpații P.V, Z.I. și Z.C., care au solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că nu recunosc infracțiunea incriminată, vina nu a fost dovedită și în acțiunile lor lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii.

La fel, împotriva sentinței au declarat apel partea vătămată C.C. și reprezentantul ei legal, Gh.C., care au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților să le fie stabilită o pedeapsă mai aspră, deoarece, în urma celor comise, partea vătămată a avut de suferit, fiind bătută de inculpați, în rezultatul acțiunilor acestora a fost internată în spital pentru a primi tratamentul corespunzător.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23.06.2005, au fost respinse, ca nefondate, apelurile avocatului M.R. în interesele inculpatului P.V. și avocatului R.G. în interesele inculpatului Z.I, ale inculpaților P.V., Z.I. și Z.C., iar ca inadmisibil – apelul părții vătămate și al reprezentantului ei legal, cu menținerea sentinței atacate.

Hotărârile judecătorești au fost atacate cu recurs în anulare de către condamnatul Z.C., care a solicitat să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, pe motiv că a intervenit o lege penală nouă, care este mai favorabilă pentru el.

Judecând recursul în anulare în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate de părți, Colegiul penal lărgit conchide că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform art.453 alin.(1) lit.c) Cod de procedură penală, hotărârea de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept în cazul când există o cauză de înlăturare a răspunderii penale ori aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege.

Potrivit textului recursului, condamnatul este de acord cu circumstanțele de fapt stabilite de instanțele de fond și de apel și critică hotărârile date doar în partea aplicării pedepsei, argumentându-și cerințele prin prisma modificărilor operate în legislația penală.

Din actele cauzei, rezultă că, condamnatul Z.C., la moment, execută pedeapsa de 7 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de viol, adică a raportului sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică, asupra unei minore, de mai multe persoane, infracțiune calificată în baza art.171 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, care prevedea pedeapsa cu închisoare de la 5 la 15 ani.

Deci, la data condamnării, pedeapsa stabilită condamnatului minor Z.C. concorda cu legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În prezent însă, conform modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009, art.171 alin.(2) Cod penal prevede pentru fapta săvârșită de Z.C. pedeapsa închisorii de la 5 la 12 ani.

Din actele cauzei, rezultă că Z.C. a săvârșit infracțiunea fiind minor.

Potrivit prevederilor art.70 alin.(3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoanele care, la data săvârșirii infracțiunii, nu au atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Conform sancțiunii art.171 alin.(2) Cod penal, pedeapsa maximă a închisorii este de 12 ani. Raportînd aceste date la prevederea art.70 alin.(3) Cod penal, Colegiul constată că, pentru Z.C., pedeapsa maximă pe care dînsul urmează să o execute pentru infracțiunea săvârșită nu poate depăși 6 ani închisoare.

Prevederile legale favorabile condamnatului Z.C. au apărut după ce sentința și decizia instanței de apel au devenit irevocabile și se aplică în privința lui în baza art.10 Cod penal.

În atare circumstanțe, hotărîrile judecătorești adoptate în privința lui Z.C. urmează a fi modificate în latura aplicării pedepsei dînsului, al cărui termen trebuie redus pînă la maximul prevăzut de lege – 6 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art.453 alin.(1) lit.c), 435 alin.(1) pct.2) lit.c), 457 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de condamnatul Z.C., casează parțial sentința Judecătoriei Ialoveni din 12.04.2005, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, conform cărei Z.C. este condamnat în baza art.171 alin.(2) lit.b), c) Cod penal la 6 ani închisoare.

Termenul executării pedepsei lui Z.C. se calculează din 02.06.2009, cu deducerea din termenul pedepsei stabilite a duratei pedepsei executate de el de la 11.11.2004 pînă la 02.06.2009.

Pedeapsa stabilită urmează să fie executată de către Z.C. în penitenciar de tip semiînchis.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-524/2009 din 02.06.2009)

* * *

Potrivit prevederilor art.70 alin.(3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoanele care, la data săvârșirii infracțiunii, nu au atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Prin sentința Judecătorei Florești din 19.07.1995, C.I. a fost condamnat în baza art.15, 119 alin.(3) Cod penal la 5 ani închisoare, fără confiscarea averii.

În temeiul art.43 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Prin aceeași sentință, a fost condamnat și S.M., în privința căruia hotărîrea nu se contestă.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că C.I., la 08.05.1995, prin înțelegere prealabilă, împreună cu S.M., avînd scopul sustragerii bunurilor proprietarului, au pătruns prin fereastră în incinta centrului comercial Florești din str.M.Viteazu 19^a, însă, din motive independente de voința lor, nu și-au dus intenția pînă la capăt, fiind reținuți de colaboratorii de poliție la locul infracțiunii.

Pe căile ordinare de atac, sentința nominalizată nu a fost atacată, devenind irevocabilă.

În recursul în anulare declarat de procuror, invocîndu-se temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) pct.1) lit.c) CPP, prin prisma modificărilor operate în legislația penală, se solicită casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile condamnatului să fie reîncadrate din prevederile art.15,119 alin.3 CP în cele ale art.27, 186 alin.(2) lit.b), c) CP, cu stabilirea pedepsei de un an închisoare, iar în temeiul art.90 CP, executarea pedepsei fixate să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Judecînd recursul în anulare în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate de părți, Colegiul penal lărgit conchide că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente:

Potrivit art.452 alin.(2) CPP, o hotărîre irevocabilă poate fi atacată cu recurs în anulare în cazul în care nu au fost utilizate căile ordinare de atac dacă o situație favorabilă condamnatului a apărut, după irevocabilitatea hotărîrii atacate.

Conform materialelor cauzei, C.I. a fost condamnat în baza art.15,119 alin.3 Cod penal, pentru săvîrșirea infracțiunii de tentativă de furt, adică de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, în urma înțelegerii prealabile, de un grup de persoane, prin pătrundere în încăpere, pentru care se prevedea pedeapsa închisorii de la 5 la 15 ani.

Astfel, la data condamnării lui C.I., încadrarea juridică a acțiunilor lui și măsura de pedeapsă stabilită erau corecte.

Însă, în prezent, acțiunile lui C.I., în conformitate cu modificările operate în Codul penal prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009, urmează a fi recalificate în baza art.27,186 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, ca tentativă de furt, adică de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în încăpere sau alt loc de depozitare, pentru care se prevede pedeapsa închisorii de pînă la 4 ani.

Potrivit art.10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin urmare, aplicîndu-se principiul retroactivității legii penale, acțiunile condamnatului C.I. urmează a fi reîncadrate din prevederile art.15,119 alin.3 Cod penal în cele ale art.27, 186 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, deoarece acestea din urmă sînt favorabile condamnatului, comparativ cu legea penală în vigoare la momentul săvîrșirii faptei.

Totodată, din actele cauzei, rezultă că C.I. a săvîrșit infracțiunea fiind minor.

Potrivit prevederilor art.70 alin.(3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoanele care, la data săvîrșirii infracțiunii, nu au atins vîrsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvîrșită, reduse la jumătate.

Conform sancțiunii art.186 alin.(2) Cod penal, pedeapsa maximă a închisorii este de 4 ani. Raportînd aceste date la prevederea art.70 alin.(3) Cod penal, Colegiul constată că pentru C.I. pedeapsa maximă, pe care dînsul urmează să o execute pentru infracțiunea săvîrșită, nu poate depăși 2 ani închisoare.

Ținînd cont de faptul că, condamnatul a comis o tentativă de infracțiune ce nu constituie recidivă, mărimea pedepsei, potrivit prevederilor art.81 alin.(3) Cod penal, nu poate depăși trei pături din maximul cele mai aspre pedepse, astfel pedeapsa aplicată lui C.I. nu va depăși 1 an și 6 luni închisoare.

Prin urmare, hotărîrea atacată urmează a fi parțial casată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, ținîndu-se seama de prevederile art.75, 70, 81 Cod penal, inclusiv de circumstanțele atenuante și agravante reținute de instanța de fond.

Se menține aplicarea în privința lui C.I. a prevederilor art.43 Cod penal.

Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de procurorul general adjunct.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-1405/2009 din 22.09.2009)

* * *

În cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța acceptă acest acord, pedeapsa pentru infracțiunea incriminată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 02.03.2009, P.V. a fost condamnată în baza art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) Cod penal (CP), cu aplicarea prevederilor art.80 CP, la 3 ani închisoare, iar în temeiul art.90 CP, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Prin aceeași sentință, a fost condamnată și T.A., în privința căreia hotărîrea nu se contestă.

Acțiunile civile ale părților vătămate N.C., A.P. și E.B. au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

În fapt, instanța de fond, acceptînd acordul de recunoaștere a vinovăției, a constatat că P.V.:

- la 06.12.2008, ora 17.15, prin înțelegere prealabilă, împreună cu T.A., aflîndu-se în salonul „F” amplasat în incinta Cinematografului „Patria”, mun.Bălți, au sustras pe ascuns un telefon mobil de marca „Nokia 2760” la prețul de 1.400 lei, cu cartela SIM la prețul de 50 de lei, pe al cărei cont se aflau minute de convorbiri în sumă de 300 de lei, cauzîndu-i părții vătămate N.C. o daună materială considerabilă, în sumă totală de 1.750 de lei;
- la 31.12.2008, ora 24.00, prin înțelegere prealabilă, împreună cu minorul A.M., avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în ograda casei nr.35 din str.Smolean, mun.Bălți, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale în sumă de 1.300 de lei, cauzîndu-i părții vătămate A.P. o daună materială considerabilă;
- la 01.01.2009, ora 02.00, prin înțelegere prealabilă, împreună cu minorul A.M., avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în ograda casei nr.14 din str.Televiziunii, mun.Bălți, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale, cauzîndu-i părții vătămate E.B. o daună materială considerabilă, în sumă de 1.750 de lei.

Pe căile ordinare de atac, sentința nu a fost contestată, devenind, prin neatacare, definitivă și irevocabilă.

În recursul în anulare declarat de avocatul V.Z. în interesele condamnatei P.V., invocîndu-se prevederile art.435 alin.(2) lit.c) CPP, se solicită casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care

condamnatei să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, în legătură cu modificările operate prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009, fiind aplicabile prevederile art.10 CP.

Judecând recursul în anulare în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate de părți, Colegiul penal conchide că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform art.452 alin.(2) Cod de procedură penală, hotărîrea irevocabilă poate fi atacată cu recurs în anulare în cazul în care nu au fost utilizate căile ordinare de atac dacă o situație favorabilă condamnatului a apărut după irevocabilitatea hotărîrii atacate.

Potrivit art.453 alin.(1) lit.c) Cod de procedură penală, hotărîrea de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept în cazul în care aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege ori există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Condamnata P.V., la moment, execută pedeapsa închisorii în mărime de 3 ani, pentru furt, adică pentru sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvîrșit de două sau mai multe persoane, în mod repetat, prin pătrundere în încăpere și în alt loc de depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune încorporată în prevederile art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) CP, care stabilea pedeapsa închisorii de pînă la 5 ani.

Astfel, la data condamnării lui P.V. în baza art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor ei și măsura de pedeapsă stabilită erau corecte.

Potrivit modificărilor operate prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009, din art.186 alin.(2) CP a fost exclus semnul calificativ lit.a) – „săvîrșirea infracțiunii în mod repetat”, iar articolul dat stabilește pedeapsa închisorii de pînă la 4 ani.

Conform art.10 alin.(1) CP, legea penală care ușurează pedeapsa sau, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin urmare, aplicînd principiul retroactivității legii penale, semnul calificativ lit.a) din art.186 alin.(2) CP, în baza căruia a fost condamnată P.V., urmează a fi exclus din învinuire și acțiunile ei urmează a fi reîncadrate din prevederile art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) CP în cele ale art.186 alin.(2) lit.b), c), d) CP.

Din actele cauzei, rezultă că P.V. a săvîrșit infracțiunea fiind minoră.

Conform prevederilor art.70 alin.(3) CP, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoanele care, la data săvîrșirii infracțiunii, nu au atins vîrsta de 18 ani,

termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Articolul 186 alin.(2) CP prevede pedeapsa maximă a închisorii de 4 ani. Raportînd aceste date la prevederea art.70 alin.(3) CP, Colegiul constată că pentru P.V. pedeapsa maximă, care urmează a-i fi aplicată pentru infracțiunea săvârșită, nu poate depăși 2 ani închisoare.

Totodată, cauza penală a fost examinată în procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției.

Potrivit prevederilor art.80 CP, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța acceptă acest acord, pedeapsa pentru infracțiunea incriminată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune. Prin urmare, pedeapsa maximă aplicată condamnatului V.P. în baza art.186 alin.(2) CP nu poate fi mai mare de 1 an și 4 luni închisoare.

Astfel, la stabilirea pedepsei închisorii condamnatului, se va ține seama de prevederile art.75, 70, 80, 90 CP, inclusiv de circumstanțele atenuante și agravante constatate de instanța de fond, fiindu-i aplicată pedeapsa în limitele sancțiunii legii penale noi.

Colegiul penal admite recursul în anulare declarat de avocatul V.Z. în interesele condamnatului P.V., casează parțial sentința Judecătoria Bălți din 02.03.2009 în cauza penală în privința lui P.V. și T.A., rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre după cum urmează.

Acțiunile condamnatului P.V. se reîncadrează din prevederile art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) CP în cele ale art.186 alin.(2) lit.b), c), d) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa de 1 (un) an și 4 (patru) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art.90 CP, executarea pedepsei stabilite se suspendă condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-643/2010 din 27.04.2010)

* * *

Instanța de fond, încalcînd prevederile art.17, art.72 alin.(3) CP, incorect a stabilit tipul de penitenciar.

Prin sentința Judecătoria Dubăsari din 24.06.2008, P.V. a fost condamnat în baza art.264 alin.(4) CP la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, și în baza art.266 CP la 1 an închisoare.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui P.V. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Acțiunea civilă înaintată de S.V. a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

În fapt, instanța de fond, examinînd cauza în ordinea procedurii de încheiere a acordului de recunoaștere a vinovăției, a reținut că P.V., la 04 mai 2008, aproximativ la ora 19.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică și neavînd permis de conducere a mijloacelor de transport, se afla la volanul autoturismului de model „Peugeot-405” cu n/î CFA 293, deplasîndu-se pe drumul central din s.Molovata, r-nul Dubăsari, neregulamentar, cu o viteză de aproximativ 70 km/oră, neținînd cont de regulile de securitate a circulației rutiere prevăzute de pct.10 alin.(2) lit.a), pct.14 lit.a), pct.39 alin.(1), pct.45 alin.(1) lit.a), b), c), pct.45 alin.(2), pct.46 lit.a), pct.47 alin.(1) lit.a) din Regulamentul circulației rutiere, care prevăd că, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice; prealabil schimbării direcției de mers conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic; el trebuie să conducă autovehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, el trebuie să reducă viteza sau să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului; trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza pînă la limita care i-ar asigura securitatea circulației sau chiar să oprească în cazurile cînd se deplasează pe lîngă copii; limita de viteză a vehiculelor în localități este de 60 km/oră; nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și a ieșit pe partea stîngă a carosabilului, unde l-a lovit cu partea stîngă din față a automobilului pe minorul S.P., a.n. 04.02.2005, care stătea pe loc la o distanță de 1,5 m de la trotuar, lîngă gospodăria părintească, cauzîndu-i acestuia, conform raportului de expertiză medico-legală nr.74/D din 08.05.2008, leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora victima a decedat pe loc. După ce l-a lovit pe minorul S.P., care, în urma accidentului, a decedat, inculpatul P.V. a părăsit locul accidentului rutier.

Împotriva sentinței, a declarat recurs inculpatul P.V, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, deoarece se căiește de cele comise, este de acord să repare prejudiciul material, precum și cel moral, anterior nu a fost judecat, se va angaja la lucru și va duce un mod cinstit de viață.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apei Chișinău din 23.09.2008, a fost respins recursul inculpatului P.V. ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate, pe

motiv că instanța de fond obiectiv și sub toate aspectele a apreciat și a examinat probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui P.V. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(4) și 266 CP, iar la stabilirea formei și mărimii pedepsei penale, instanța a ținut cont de cerințele art.7, 61, 75-77 CP, de personalitatea acestuia, de circumstanțele care îi atenuează ori agravează răspunderea, însă la stabilirea tipului de penitenciar, instanța de fond a încălcat prevederile art.17, 72 alin.(3) CP, dat fiind faptul că infracțiunea prevăzută de art.266 CP este din categoria celor săvârșite cu intenție și, prin urmare, trebuia să fie stabilit penitenciarul de tip semiînchis, însă în această parte acuzatorul nu a atacat sentința, iar instanța de recurs nu poate să-i agraveze situația inculpatului în propria cale de atac.

În recursul în anulare declarat de avocatul V.Z. în interesele condamnatului P.V., se solicită casarea deciziei instanței de recurs, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care condamnatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, luându-se în considerație faptul că el dorește să repare prejudiciile cauzate, nu are antecedente penale, se va încadra în câmpul muncii și va duce un mod cinstit de viață. Totodată, recurentul consideră că decizia instanței de recurs este contrară legii, deoarece concluzia din partea descriptivă a hotărârii, în ceea ce privește tipul penitenciarului în care urmează a fi executată pedeapsa, nu corespunde cu concluzia din dispozitivul hotărârii.

Judecând recursul în anulare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi parțial admis din următoarele considerente:

Instanțele de fond și de recurs, la judecarea cauzei privindu-l pe V.P., pe deplin și corect au stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei, pronunțând în această latură hotărâri temeinice și legale, dând o calificare corectă acțiunilor infracționale ale acestuia.

Referitor la pedeapsa stabilită, Colegiul consideră că instanțele judecătorești, încadrând corect acțiunile lui V.P. în prevederile art.264 alin.(4) și art.266 CP, au stabilit termenul de pedeapsă în limitele sancțiunilor acestor norme, ținând seama de prevederile art.75 CP, de gradul pericolului social al infracțiunilor comise, de personalitatea condamnatului, de circumstanțele atenuante și agravante, de faptul că acesta și-a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, astfel că temeiuri de a interveni în această parte nu s-au stabilit.

În același timp, instanța de recurs, în decizia din 23.09.2008, corect a menționat în partea descriptivă că instanța de fond, încălcând prevederile art.17, 72 alin.(3) CP, incorect a stabilit tipul penitenciarului – deschis –, din moment ce, la stabilirea pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni din care una este din imprudență, iar alta intenționată, clasificată ca infracțiune ușoară, instanța

urma să stabilească penitenciarul de tip semiînchis, dar, deoarece în această parte acuzatorul de stat nu a atacat sentința, instanța de recurs nu poate să-i agraveze situația inculpatului în propria cale de atac. Totodată însă, în dispozitivul deciziei, respingînd recursul inculpatului și menținînd sentința instanței de fond, prin care lui V.P. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare, incorect s-a indicat că pedeapsa urmează a fi executată în penitenciar de tip închis.

Astfel, în această parte, instanța de recurs a comis o eroare de drept, care urmează a fi corectată prin casarea deciziei în această parte, cu menținerea în vigoare a sentinței, prin care s-a stabilit executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

În conformitate cu prevederile art.453 alin.(1), 457 CPP, Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de avocatul V.Z. în interesele condamnatului P.V., casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 23.09.2008 în cauza privindu-l pe P.V., în partea stabilirii tipului de penitenciar, cu menținerea în această parte a sentinței Judecătoriei Dubăsari din 24.06.2008 – pedeapsa stabilită de 5 ani și 6 luni închisoare se va executa în penitenciar de tip deschis.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-511/2009 din 12.05.2009)

INDIVIDUALIZAREA PEDEPSELOR

* * *

Articolul 79 CP prevede că instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele excepționale ale cauzei și de persoana vinovatului și socotind necesar să treacă la o altă pedeapsă mai blândă, poate admite o asemenea ușurare a pedepsei, arătând în mod obligatoriu motivele. În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe, ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.

Împrejurările obișnuite sînt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Conform art.90 alin.(1) CP, în cazul în care circumstanțele cauzei și datele privind personalitatea celui vinovat permit să se conchidă că nu este rațional ca vinovatul să execute pedeapsa stabilită, instanța, dacă dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, trebuie numai decît să indice motivele acestei concluzii.

Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 28 septembrie 2007, P.I. a fost achitat pentru infracțiunea prevăzută de art.217 alin.(2), pe motivul neconstatării existenței infracțiunii, și pentru infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(2) lit.b), c), d), e), f) CP, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat; J.S. a fost achitat pentru infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(2) lit.b), c), d), e), f) CP, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat; totodată, P.I. și J.S. au fost condamnați în baza art. 188 alin.(2) lit.b), c), e), f) CP la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Potrivit sentinței, P.I. și J.S., împreună cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală, prin înțelegere prealabilă, la 30 decembrie 2006, la ora 03.20, fiind în stare de ebrietate, acționînd de comun acord, împărțînd rolurile între ei, fiind înarmați cu un pistol de model „Super – P 35”, care face parte din categoria

armelor cu gaze și nu este util pentru trageri, fiind defectat, avînd cagule pe față, au pătruns în sala de jocuri a SRL „Cipserg Plus” din mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa 1, cu scop de sustragere, l-au atacat pe P.V., care lucra în calitate de casier-operator, și, cu folosirea pistolului, aplicîndu-i lovituri cu pistolul în cap, deschis i-au sustras un portmoneu din piele, în care erau 1.000 de lei, un lăncișor de aur, un inel de aur, 9 chei de la aparatele de joc, alte două chei de la un safeu metalic, acestea fiind bani și bunuri în valoare totală de 10.476 de lei – aparținînd lui P.V., și de 2.200 de lei – aparținînd SRL „Cipserg Plus”, în total cauzînd un prejudiciu părților vătămate în proporții mari.

Tot ei, au fost învinuiți că, la 10 ianuarie 2007, la ora 02.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, împreună și prin înțelegere prealabilă, acționînd de comun acord, împărțînd rolurile între ei, fiind înarmați cu un pistol de model „Super – P 35”, avînd cagule pe față, avînd scopul sustragerii, au pătruns în încăperea stației de alimentare cu petrol a SRL „Avante”, cu sediul în str. Tighina 10, or. Sîngerei, mun. Chișinău, unde, amenințîndu-l pe B.I., care îndeplinea funcția de casier-operator, cu aplicarea violenței periculoase pentru viață, aplicîndu-i lovituri cu pistolul în cap, cauzîndu-i leziuni corporale ușoare, deschis au sustras 1.800 de lei, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu considerabil.

P.I. a fost învinuit că a procurat în circumstanțe necunoscute substanță narcotică de origine vegetală, uscată, pe care a adus-o și o păstra la domiciliul său, substanța dată fiind depistată și ridicată în urma percheziției efectuate la 09 februarie 2007.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat condamnarea lui P.I. și J.S. conform învinuirii înaintate, în baza art. 195 alin.(1) CP (pe episodul din 30 decembrie 2006) și a art. 188 alin.(2) lit.b), c), d), e), f) CP (pe episodul din 10 ianuarie 2007), argumentînd că instanța de fond în mod neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza unei legi mai blînde (în baza art.188 alin.(2) CP) și a dispus achitarea pe episodul din 10 ianuarie 2007, aplicînd, prin urmare, o pedeapsă penală necorespunzătoare.

În ceea ce privește episodul referitor la faptul circulației ilegale de substanțe narcotice, acesta de către procuror nu a fost contestat.

Inculpații P.I și J.S., în apelurile sale, au solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, în care acțiunile lor în ceea ce privește episodul din 30 decembrie 2006 să fie încadrate în baza art.187 CP, fiindu-le stabilită o pedeapsă mai blîndă.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2007, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului, din alte motive au fost admise apelurile condamnaților, casată sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 septembrie 2007 în partea stabilirii măsurii de pedeapsă, cu pronunțarea

unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.I. și J.S. au fost considerați culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit.b), c), e), f) CP, cu aplicarea art.79 CP, fiindu-le stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, fiecăruia, fără aplicarea amenzii, iar în baza art. 90 CP, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an; în rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin aceea că instanța de fond just a calificat acțiunile inculpaților în baza art.188 alin.(2) lit.b), c), f), e) CP (pe episodul din 30 decembrie 2006) și corect a ajuns la concluzia de achitare a inculpaților pentru infracțiunile prevăzute de art.188 alin.(2) lit.b), c), d), e), f) CP pe motivul că fapta nu a fost săvârșită de ei. De asemenea, instanța a exclus din lista probelor declarațiile „de recunoaștere” date în cadrul urmăririi penale, deoarece, în urma depozițiilor martorilor, s-a constatat că aceștia au fost maltratați. Iar la stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de caracterul și de gradul de pericol social al infracțiunii, și de un șir de circumstanțe atenuante.

În recursul ordinar declarat de procuror, invocându-se temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10) CPP, se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanță de apel, argumentându-se că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și că au fost aplicate alte pedepse decât cele prevăzute de lege.

În dezvoltarea motivelor, recurentul a invocat că Curtea de Apel eronat a concluzionat:

- asupra faptului că valoarea bunurilor sustrase la 30 decembrie 2006 de către inculpați nu constituie suma de 10.476 de lei – de la P.V., și de 2.200 de lei – de la SRL „Cipserg Plus”;
- că atacul tîlhăresc din 10 ianuarie 2007 nu a fost săvârșit de către inculpați;
- precum a conchis eronat și instanța de fond, că, în cadrul urmăririi penale, la faza respectivă, J.S. și P.I. au fost maltratați de către colaboratorii poliției, obținînd declarații-probe, care, ulterior, au fost respinse.

Judecînd recursul în baza materialelor dosarului și a motivelor invocate de procuror, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis.

Din conținutul deciziei, rezultă că instanța de apel, în cauza dată, nu a respectat prevederile legale, nu a efectuat analiza tuturor probelor pe care s-a bazat procurorul și, în expunerea argumentărilor sale, nu a dat răspuns în detalii, în cazul în care instanța de fond le-a respins.

Astfel, în primul episod al tîlhăriei, săvârșite de condamnații J.S. și P.I. la 30 decembrie 2006, instanța de fond a conchis că s-au sustras bunuri ale părții vătămate, și anume: portmoneul cu 1.000 de lei, un lăntșor și un inel de aur, fără însă a constata prețul acestora, motivînd că procurorul nu a prezentat probe referitor la costul lor. Această concluzie a fost susținută de către instanța de apel,

deși procurorul, în apelul său, a criticat-o și a menționat că probe sînt declarațiile părții vătămate, declarații consecvente, date în faza urmăririi penale și în ședința de judecată, în care aceasta indică și prețurile acestor obiecte de aur.

Din declarațiile condamnaților, s-a stabilit că obiectele de aur au fost vîndute de ei unor persoane necunoscute.

În asemenea situație, respingerea de către instanța de apel a declarațiilor părții vătămate în această parte este neîntemeiată, deoarece, în rest, informațiile comunicate de partea vătămată s-au considerat ca fiind veridice, corespunzătoare realității.

Instanța de apel a susținut concluzia de achitare a lui J.S. și P.I. referitor la episodul de tîlhărie din 10 ianuarie 2007.

În această parte, s-a făcut referire la aceleași argumente descrise în sentință.

De fapt, urmărind textul sentinței și confruntîndu-l cu textul deciziei, s-a constatat că instanța de apel a copiat în întregime motivarea făcută de instanța de fond.

În cazul unei asemenea interpretări a lucrului efectuat de instanța de fond, în opinia Colegiului penal, se consideră că nu a avut loc verificarea motivelor apelului.

Respingînd proba cu declarațiile depuse de J.S. și P.I. referitor la acest episod în cadrul urmăririi penale, instanța de fond a conchis precum că aceștia, la faza respectivă, au fost maltratați, fără însă a deține, cu privire la această chestiune, o concluzie scrisă din partea organului competent în ceea ce privește faptul dacă au avut sau nu au avut loc asemenea acțiuni.

Astfel, potrivit art.12, 13 ale Convenției împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 10 decembrie 1984, la care Republica Moldova a aderat, fiecare stat parte va lua măsuri pentru ca autoritățile sale competente să procedeze imediat la o anchetă imparțială, ori de cîte ori există motive întemeiate de a crede că pe teritoriul aflat sub jurisdicția sa a fost comis un act de tortură; fiecare stat parte va lua măsuri pentru ca orice persoană care pretinde că a fost supusă torturii pe teritoriul aflat sub jurisdicția sa să aibă dreptul de a prezenta o plîngere în fața autorităților competente ale statului respectiv, care vor proceda imediat, în mod imparțial, la examinarea cazului.

Aceste prevederi ale actului internațional își găsesc reflectare și în legislația procesuală națională, conform cărei, în desfășurarea procesului penal, nimeni nu poate fi supus la tortură sau la tratamente cu cruzime, inumane ori degradante (art.10 alin.(3) CPP) și orice declarație, plîngere sau alte circumstanțe ce oferă temei de a presupune că persoana a fost supusă acțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant urmează a fi examinate de către procuror, în modul prevăzut la art.274 CPC, în procedură separată (art. 298 alin.(4) CPP).

Prin urmare, ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal lărgit menționează că, în cazul în care, în fața instanței de apel, au fost menținute declarațiile privind maltratarea, instanța urma să discute în ședință și să pună în sarcina procurorului, ca organ abilitat cu dreptul de verificare a unor asemenea declarații, inițierea unei proceduri de examinare a acestei chestiuni, iar concluzia să fie prezentată instanței.

Colegiul penal lărgit menționează că, în asemenea situație, instanța de apel urma să invoce prevederile pct.21.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, conform cărora, în condițiile când inculpatul înaintează versiuni de aplicare a constrângerii în timpul urmăririi penale, dacă acestea nu au fost obiect de discuții în instanța de fond, acestea urmează, prin intermediul procurorului, să fie verificate într-un termen stabilit la judecarea apelului.

Totodată, instanța de apel urma să verifice aceste împrejurări, deoarece aceasta s-a solicitat și în apel, în raport cu materialele cauzei: procesele-verbale de audiere a bănuților, învinuților J.S. și P.I.; procesele-verbale de comunicare a drepturilor acestora la faza urmăririi penale; procesele-verbale de informare despre finalizarea urmăririi penale și procesele-verbale de luarea la cunoștință, împreună cu apărătorii, de toate materialele dosarului; și, în dependență de datele acestora, să aprecieze situația privind maltratarea lor și de ce nu li s-a comunicat organelor respective despre asemenea acțiuni la momentul potrivit.

Conform art.93 alin.(2) pct.1) CPP, ca probe, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea împrejurărilor cauzei, servesc și declarațiile bănuțului, învinuțului, dobândite de organul de urmărire penală cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală.

Neadmiterea acestora ca probe poate avea loc numai atunci când cu certitudine s-a constatat una sau mai multe din situațiile prevăzute la art.94 CPP.

Având în vedere că instanța de apel nu a verificat probele și nu și-a motivat pe deplin concluziile sale, Colegiul conchide, la fel, că în mod pripit s-a decis menținerea sentinței de achitare a lui J.S. și P.I. referitor la săvârșirea episodului de tâlhărie din 10 ianuarie 2007.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, prin faptul că nu a oferit răspunsuri detaliate la motivele apelului, nu și-a motivat soluția în modul prevăzut de lege și a comis eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) CPP, eroare ce servește ca temei de recurs, cu casarea acestei soluții.

O altă eroare gravă de drept a fost comisă de instanța de apel la stabilirea altor măsuri de pedeapsă condamnaților J.S. și P.I., atunci când a aplicat prevederile art.79 și 90 CP.

Articolul 79 CP prevede că instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele excepționale ale cauzei și de persoana vinovatului și socotind necesar să treacă la o altă pedeapsă, mai blândă, poate admite o asemenea ușurare a pedepsei, indicînd în mod obligatoriu motivele. Prin urmare, în spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe, ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.

În speța dată, circumstanțele la care s-a făcut trimitere sînt împrejurări obișnuite, care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și, deci, nu pot fi considerate ca fiind excepționale. Ele, de fapt, se referă la circumstanțele atenuante prevăzute de art.76 CP, care au fost reținute, în principiu, de prima instanță la motivarea pedepsei.

Redozînd pedeapsa, instanța de apel a afirmat că prejudiciul material a fost pe deplin reparat, însă nu a specificat cînd, de cine, cui și în ce sumă a fost acesta restituit. În materialele dosarului, nu se conțin date în acest sens, astfel concluzia instanței de apel nu se bazează pe date ale dosarului penal.

Este vădit greșită concluzia instanței de apel precum că antecedentele penale ale condamnatului P.I. sînt stinse. El a fost condamnat de mai multe ori, ultima dată fiind condamnat, pînă la sentința discutată, în baza art.186 alin.(2) CP la amendă în mărime de 10.000 de lei. Pînă la expirarea termenului de un an, pe cînd sentința nu era executată, la 30 decembrie 2006, dînsul a săvîrșit o nouă infracțiune gravă, deci este prezentă o recidivă.

Conform art.79 alin.(4) CP, în cazul unei recidive de infracțiuni, persoanelor nu li se poate stabili o pedeapsă sub limita minimă a sancțiunii legii penale sau nu se poate trece la o altă categorie de pedeapsă.

J.S., de asemenea, a fost condamnat de mai multe ori, inclusiv la 02 martie 2006, în baza art.287 alin.(1) CP, la 240 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, care s-a considerat executată în legătură cu faptul că a fost ținut în stare de arest. Însă, la scurt timp, în același an, acesta din nou a săvîrșit o infracțiune gravă în pofida faptului că, după ce a fost eliberat din arest, la 31 martie 2006, a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) CP la amendă – 300 de unități convenționale de amendă.

Instanța de apel a aplicat, odată cu reducerea termenului de pedeapsă, și prevederile art.90 CP: a decis ca, condamnații să execute condiționat pedeapsa stabilită.

Conform art.90 alin.(1) CP, în cazul în care circumstanțele cauzei și datele privind personalitatea celui vinovat permit să se conchidă că nu este rațional ca vinovatul să execute pedeapsa stabilită, instanța, dacă dispune suspendarea

condiționată a executării pedepsei, trebuie numai de cît să indice motivele acestei concluzii.

Instanța de apel, suspendînd executarea pedepsei, a invocat motivul precum că partea vătămată P.V. greșit a fost recunoscută de către organul de urmărire penală ca parte civilă: acesta nu a înaintat acțiunea civilă în modul prevăzut de art.221-222 CPP și, astfel, această situație oferă dreptul de a aplica art.90 CP.

O asemenea motivare nu ține de personalitățile condamnaților J.S. și P.I. și se consideră că instanța de apel, de fapt, nu a motivat aplicarea prevederilor art.90 CP, astfel greșit individualizînd pedeapsa, deci a comis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin.(1) pct.10 CPP, care, la fel, este temei de casare a soluției adoptate și de dispunere a rejudecării cauzei în ordine de apel, deoarece erorile comise nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel este obligată să respecte întru totul prevederile art. 414 CPP referitoare la verificarea legalității și temeiniciei hotărîrii atacate și, ținînd seama de circumstanțele expuse în prezenta decizie, să se pronunțe asupra tuturor motivelor apelului, inclusiv să verifice mărimea daunei cauzate părții vătămate în episodul din 30 decembrie 2006, precum și veridicitatea probelor prezentate în susținerea învinuirii lui J.S. și P.I. de săvîrșirea actului de tîlhărie din 10 ianuarie 2007, iar în cazul stabilirii vinovăției acestora și pe acest episod, să verifice prezența ori lipsa recidivei și gradul acesteia în privința vinovaților și, cu respectarea tuturor criteriilor de individualizare, să aplice pedepse corespunzătoare faptelor săvîrșite.

Astfel, Colegiul penal lărgit admite recursul procurorului serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, S.B., casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2007 în privința lui P.I. și J.S. și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel de către aceeași instanță, într-un alt complet de judecători.

Măsura preventivă pentru P.I. și J.S. s-a stabilit arestul, stare în care aceștia s-au aflat pînă la casarea sentinței.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-3/09 din 03.02.2009)

* * *

La aplicarea pedepsei în conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) CP, instanța de fond a comis o eroare, stabilindu-i condamnatului pedeapsa definitivă prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, or, aplicarea pedepsei prin absorbire poate avea loc doar în cazurile cînd persoana a fost declarată vinovată de săvîrșirea a două sau mai multe infracțiuni ușoare

și/sau mai puțin grave. În speță, este aplicabilă metoda cumulului parțial al pedepselor aplicate.

Infraacțiunile de a căror săvârșire persoana a fost recunoscută vinovată, conform art.16 CP, se consideră grave.

Prin sentința Judecătorei Criuleni din 29 ianuarie 2008, B.I. a fost condamnat în baza art.151 alin.(2) lit.h) CP, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 4 ani închisoare; art.152 alin.(2) lit.i) CP, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 2 ani închisoare; în temeiul art.84 Cod penal, prin absorbirea pedepsei mai blânde de pedeapsa mai aspră, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, iar în baza art.90 CP, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 ani.

Instanța de fond a acceptat acordul de recunoaștere a vinovăției și a constatat că B.I., la data de 10 octombrie 2007, la ora 16.00, aflându-se pe podul traseului Criuleni-Chișinău, situat în apropierea gospodăriei cetățenilor B.M. și B.S. din s.Coșernița, r-nul Criuleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, a inițiat un conflict cu cet. B.M., în procesul căruia, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, intenționat, cu scopul vătămării integrității corporale, l-a aruncat pe acesta de pe pod, cauzându-i astfel vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de fractură închisă transtrohanteriană a femurului stîng cu deplasarea fragmentelor.

Împotriva sentinței date, procurorul a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul B.I. să fie condamnat la închisoare, pe motiv că pedeapsa stabilită este prea blîndă și nu corespunde gradului de pericol social; instanța de fond incorect a aplicat în privința acestuia prevederile art.90 CP, deoarece prejudiciul material cauzat părții vătămate B.M. nu au fost reparat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a constatat că B.I., la data de 10 octombrie 2007, la ora 16.00, aflându-se pe podul traseului Criuleni-Chișinău, situat în apropierea gospodăriei cetățenilor B.M. și B.S. din s.Coșernița, r-nul Criuleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, a inițiat un conflict cu cet. B.M., în procesul căruia, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, intenționat, cu scopul vătămării integrității corporale, l-a aruncat pe acesta de pe pod, cauzându-i astfel vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de fractură închisă transtrohanteriană a femurului stîng cu deplasarea fragmentelor.

Tot atunci, continuându-și acțiunile sale huliganice față de B.S., care a încercat să curme acțiunile acestuia, manifestând o deosebită obrăznicie, intenționat, cu scopul vătămării integrității corporale, i-a aplicat acestuia mai multe lovituri cu pumnii în diferite părți ale corpului, în rezultatul cărora i-a cauzat vătămări corporale medii, sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, comotie cerebrală, plagă contuză în regiunea frontală pe dreapta, echimoză pe torace, care au dus la dereglarea sănătății de lungă durată, însă nu erau periculoase pentru viață și nu au provocat urmările prevăzute de art.151 CP.

Pentru aceste fapte, B.I. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.151 alin.(2) lit.h) Cod penal, aplicându-i-se pedeapsa de 6 ani închisoare, și de art.152 alin.(2) lit.i) CP, aplicându-i-se pedeapsa de 3 ani închisoare. În temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

În recursul declarat de condamnat, se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii instanței de fond, pe motiv că instanța de apel nu a luat în considerație că faptele incriminate s-au datorat acțiunilor huliganice ale părților vătămate, care se exprimau cu cuvinte necenzurate în adresa lui, și că ei înșiși au provocat conflictul, el fiind nevoit să se apere; în procesul conflictului, lovindu-se reciproc unul pe altul, B.M. din neatenție a căzut de pe pod; i-a reparat prejudiciul material părții vătămate, care nu are pretenții materiale față de el; se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor și a încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției.

Colegiul penal lărgit constată următoarele:

Potrivit art.427 alin. (1) pct.10) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Instanțele de fond și de apel, la judecarea cauzei în privința lui B.I., pe deplin și corect au stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei, pronunțând în această latură hotărâri temeinice și legale și corect calificând acțiunile infracționale ale acestuia.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, prin admiterea apelului procurorului, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri în privința lui B.I., cu stabilirea unei noi pedepse, mai aspre decât cea stabilită de prima instanță, a comis o eroare de drept la acest capitol.

Prima instanță, după cum reiese din textul sentinței, inclusiv din dispozitiv, a aplicat prevederile art.79 CP și i-a stabilit lui B.I. o pedeapsă sub formă de închisoare sub limita minimă a sancțiunii art.151 alin.(2) și 152 alin.(2) CP. Această soluție a fost motivată ținându-se seama de gravitatea infracțiunii

săvârșite, de circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de personalitatea celui vinovat, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond, făcînd trimitere la faptul că B.I. și-a recunoscut vina pe deplin, căindu-se sincer de fapta comisă, că a contribuit activ la descoperirea ei, a încheiat un acord de recunoaștere a vinovăției, anterior a fost condamnat, însă antecedentul penal este stins, este tînăr, are la întreținere un copil nou-născut, la locul de trai se caracterizează pozitiv, cu trimitere la art.79 CP, a reținut aceste circumstanțe ca fiind excepționale.

Astfel, concluzia instanței de apel că în privința lui B.I. instanța de fond nu a argumentat aplicarea pedepsei sub limita minimă a sancțiunii contravine materialelor cauzei.

Casînd sentința în latura stabilirii pedepsei, instanța de apel a menționat că prima instanță nu a ținut seama că, în cauză, sînt prezente circumstanțe agravante, și anume: săvîrșirea infracțiunii de persoana care anterior a mai săvîrșit o infracțiune intenționată în grup de persoane, care, după expirarea termenului de probă, a comis din nou o infracțiune intenționată; astfel greșit individualizînd-o.

Colegiul constată că, reținînd această circumstanță agravantă ca fiind prezentă în cauză, circumstanță ce nu a fost indicată în rechizitoriul în privința condamnatului B.I., instanța de apel a comis o eroare de drept, depășind volumul învinuirii.

În această parte, instanța a încălcat prevederea art.111 alin.(1) lit.d) CP, conform căreia se consideră ca neavînd antecedente penale persoana condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei dacă, în termenul de probă, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu a fost anulată.

Din datele cauzei, rezultă că, condamnarea lui B.I. la 19.09.2003, în baza art.187 CP, la 4 ani închisoare, cu aplicarea art.90 CP, condiționat pe un termen de probă de doi ani este de mult stinsă și dînsul se consideră ca neavînd antecedent penal.

Ținînd cont de faptul dat și avînd în vedere că inculpatul, pe parcursul urmăririi penale și în instanța de judecată, s-a căit sincer de cele comise de el, recunoscîndu-și pe deplin vina și încheind acordul de recunoaștere a vinei, ținînd seama de personalitatea lui, de vîrsta lui tînă, că la locul domiciliului se caracterizează pozitiv, este încadrat în muncă neoficial, instanța de fond a conchis că nu este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită și, cu referire la art.90 CP, a dispus suspendarea executării acesteia.

Colegiul constată că această concluzie a instanței de fond corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, deoarece suspendarea

condiționată a executării pedepsei conform art.90 alin.(4) CP poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave. Astfel, pedeapsa a fost aplicată de către instanța de fond în limitele legii.

În situația în care instanța de apel, nereținând alte circumstanțe, inclusiv circumstanțe agravante, greșit a admis apelul și a pronunțat o nouă hotărâre, de condamnare, aceasta a comis eroarea prevăzută de art.427 alin.(1) pct.10) CPP – a aplicat o pedeapsă mai gravă decât cea aplicată de instanța de fond, nerespectând prevederile legii.

Având în vedere datele privind personalitatea lui B.I. și că, în cauză, sînt prezente circumstanțe excepționale, Colegiul consideră că sentința primei instanțe în ceea ce privește termenul de pedeapsă stabilit este echitabilă și urmează a se menține acest termen, fiind casată decizia instanței de apel în această parte.

Totodată, Colegiul menționează că, la aplicarea pedepsei în conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) CP, instanța de fond a comis o eroare, aplicîndu-i condamnatului pedeapsa definitivă prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, or, aplicarea pedepsei prin absorbire poate avea loc doar în cazurile cînd persoana a fost declarată vinovată de săvîrșirea a două sau mai multe infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave. Infracțiunile de a căror săvîrșire B.I. a fost recunoscut vinovat, conform art.16 CP, se consideră grave și, în legătură cu aceasta, Colegiul consideră necesar de a casa și sentința instanței de fond în partea aplicării prevederilor art.84 CP, cu emiterea unei noi hotărîri, conform cărei lui B.I. să i se stabilească pedeapsa în baza art.84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate.

Colegiul penal lărgit admite recursul condamnatului B.I., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 08 aprilie 2008 și parțial sentința Judecătorei Criuleni din 29 ianuarie 2008, în partea aplicării prevederilor art.84 CP, rejudecă cauza, cu pronunțarea unei noi hotărîri.

Se menține condamnarea lui B.I. conform sentinței Judecătorei Criuleni din 29 ianuarie 2008: în baza art.151 alin.(2) lit. h) CP, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 4 ani închisoare și a art.152 alin. (2) lit.i) CP, cu aplicarea art.79 CP, la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui B.I. i se stabilește pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare.

Conform art.90 CP, se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 ani.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-994/08 din 28.10.2008)

* * *

În sensul prevederilor art.79 CP, minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională, care permite aplicarea prevederilor acestui articol.

Prin sentința Judecătoriei Orhei din 28 mai 2009, B.C. a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la 10 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Instanța de fond a constatat că inculpatul minor B.C., la 05.02.2009, la ora 22.00, aflându-se acasă, în s. Susleni, r-nul Orhei, unde locuia împreună cu mama sa, C.D., și concubinul ei, C.S., fiind în stare de ebrietate, în urma unui conflict dintre el și concubinul mamei sale, C.S., a.n.17.04.1957, urmărind scopul de a-l omorî pe acesta, cu ajutorul unui cablu electric, l-a strangulat, provocându-i moartea.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către inculpatul B.C., care a solicitat casarea ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, invocînd faptul că instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că el și-a recunoscut vina pe deplin și sincer se căiește de cele comise, este minor și a suferit o intervenție chirurgicală la cap.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2009, apelul inculpatului B.C. a fost respins ca nefondat.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, prima instanță a respectat prevederile art. 61, 75, 78 Cod penal, a ținut cont de persoana vinovatului, care are antecedente penale stinse, de faptul că a comis o infracțiune excepțional de gravă aflîndu-se în stare de ebrietate.

Hotărîrile nominalizate au fost atacate cu recurs ordinar de către condamnatul B.C., care a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, indicînd că el este minor și că a săvârșit infracțiunea fiind în stare de ebrietate, dar și-a recunoscut culpa, sincer s-a căit și a contribuit activ la descoperirea crimei.

Examinînd argumentele recursului ordinar în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că recursul urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărîrilor judecătorești, din următoarele considerente:

Colegiul penal lărgit menționează că instanțele de fond și de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată prin prisma art. 100 CPP, cărora le-a dat o apreciere justă, potrivit art. 101 CPP, din punctul de vedere al pertinentei, utilității, concludenței,

veridicității lor, iar tuturor în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării, au stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și au ajuns la concluzia corectă cu privire la vinovăția condamnatului B.C. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal – omorul intenționat al unei persoane, săvârșit cu o deosebită cruzime.

La individualizarea pedepsei inculpatului B.C., instanțele de fond și de apel au reținut ca fiind o circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, dar nu au acordat deplină eficiență circumstanțelor excepționale și nici nu a conchis că acestea există, astfel au trecut sub tăcere faptul că minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională, că minorul B.C. a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, că și-a recunoscut vina în cele comise și sincer s-a căit și că el se consideră persoană fără antecedente penale, iar succesorul părții vătămate a solicitat ca inculpatul minor să nu fie pedepsit aspru.

Aceste circumstanțe sînt calificate de către instanța de recurs ca fiind excepționale, fapt ce face posibilă aplicarea prevederilor art.79 Cod penal în privința inculpatului B.C., fiindu-i stabilită o pedeapsă sub limita maximă de 10 ani închisoare, ce rezultă din aplicarea prevederilor art.70 alin.(3) Cod penal raportate la legea penală în vigoare – sancțiunea alin. (2) al art. 145 Cod penal în redacția Legii nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008 pentru modificarea și completarea Codului penal, intrate în vigoare la 24.05.2009.

În astfel de circumstanțe, se constată că instanța de apel nu s-a pronunțat în mod argumentat asupra motivelor invocate în apelul declarat de inculpatul minor B.C. referitoare la individualizarea pedepsei, iar această omisiune egalează cu o eroare de drept în sensul art.427 alin.(1) pct.6) CPP – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție admite recursul ordinar declarat de condamnatul B.C., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2009 și sentința Judecătoriei Orhei din 28 mai 2009 în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre.

Lui B.C., condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, i se stabilește pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, de 8 ani închisoare, cu ispășirea ei în penitenciar pentru minori.

Celelalte dispoziții ale hotărîrii atacate se mențin.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-239/10 din 20.04.2010)

* * *

În conformitate cu art.75 alin.(2) CP, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Prin sentința Judecătorei Ungheni din 01 decembrie 2006, a fost încetat procesul penal în privința lui J.V. și J.Gh. intentat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu tragerea lor la răspundere administrativă în baza art.47¹ alin.1 Cod cu privire la contravențiile administrative, cu stabilirea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de cincisprezece unități convenționale fiecăruia.

Instanța de fond a considerat că, comportamentul lui J.V. și J.Gh., în urma căruia i-au fost cauzate vătămări corporale părții vătămate și lui J.Gh., a fost provocat anume din cauza relațiilor ostile, apărute spontan, și inculpații nu au manifestat o vădită lipsă de respect față de societate.

În fapt, instanța de fond a constatat că J.V., la 23.07.2006, la ora 23.00, apropiindu-se de un grup de băieți care se aflau în fața clubului din s.Năpădeni, r-nul Ungheni, în incinta căruia avea loc discoteca, i-a spus lui A.O. să-și întoarcă chipiul, întorcându-i-l și boțindu-l. Atunci, fratele acestuia, A.V., i-a făcut observație, iar J.V. i-a reproșat că mănâncă semințe și l-a lovit cu pumnul în piept, după care ei au început să se bată, ajungând la câțiva metri de căminul cultural. Apoi, în conflict a intervenit și J.Gh., care, cu coada unei furci, i-a aplicat lui A.V. câteva lovituri în piept, cauzându-i vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, iar lui J.Gh. i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a contestat atât încadrarea juridică a acțiunilor, cât și măsura de pedeapsă fixată inculpaților, considerând-o drept necorespunzătoare gradului prejudiciabil al infracțiunii comise și contrară prevederilor legale, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care J.V. și J.Gh. să fie condamnați conform învinuirii formulate, cu stabilirea unei pedepse privative de libertate.

În apelul declarat de partea vătămată A.V., se solicita casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care inculpaților să le fie stabilită o pedeapsă mai aspră.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2007, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, iar apelul părții vătămate A.V. – ca inadmisibil, fiind menținută sentința.

Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs de către procuror, care a solicitat casarea ei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanță de apel, deoarece, în cauză, au fost prezentate suficiente probe care dovedesc vinovăția lui J.V. și J.Gh. în săvîrșirea faptei pentru care au fost învinuiți.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2007, a fost admis recursul, casată decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de apel, pe motiv că aceasta nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2007, apelul părții vătămate A.V. a fost respins ca inadmisibil, iar al procurorului a fost admis, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, conform cărei J.V. și J.Gh. au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei: lui J.V. – de 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis; lui J.Gh. – de 4 ani și 8 luni închisoare, iar în baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa fixată i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Grigoriopol din 06.07.1999, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Soluția respectivă a fost argumentată prin aceea că instanța de judecată în mod neîntemeiat a încetat urmărirea penală și a încadrat acțiunile inculpaților în prevederile art. 47¹ alin. 1 CCA, deoarece, atît în cadrul urmăririi penale, cît și în timpul cercetării judecătorești, în prezenta cauză penală nu s-a stabilit să fi existat anterior relații ostile între inculpați și partea vătămată. Constatarea instanței că au existat relații personale ostile spontane nu se bazează pe probele administrate. Instanța incorect a constatat că inculpații nu au acționat din intenții huliganice și că lipsește motivul huliganismului în acțiunile lui J.Gh., care se prezumă că a intervenit în conflictul deja desfășurat cu scopul de a-și apăra fratele, deoarece, prin probe, se confirmă că, la momentul cînd J.Gh. a intervenit în conflict, și mai ales cu un așa obiect ca furca, nu exista o asemenea necesitate. Conflictul dat s-a petrecut în loc public, în prezența mai multor persoane, de aceea fapta inculpaților întrunește elementele infracțiunii de huliganism agravat.

Instanța de apel a constatat că inculpații J.V. și J.Gh., la 23.07.2006, la ora 23.00, ambii fiind în stare de ebrietate și aflîndu-se cu automobilul de modelul „Luaz-969 M”, n/î TL AB 021, la volanul căruia era J.V., din intenții huliganice, intenționat, cu automobilul au urcat pe scările pragului Căminului cultural din s. Năpădeni, r-nul Ungheni, deteriorînd parțial a treia scară. Continuîndu-și acțiunile sale huliganice, J.V., apropiindu-se de un grup de băieți care se aflau în fața căminului, fără niciun

motiv, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în piept lui A.V., care a încercat să plece de la fața locului, însă J.V. și J.Gh., ajungându-l din urmă, l-au apucat de haine, rupându-i mîneca, apoi acesta, fiind împrîncit, a căzut jos. În acest timp, J.Gh., luînd o furcă cu coadă de lemn din automobilul fratelui său, s-a apropiat de A.V. și i-a aplicat cîteva lovituri cu furca în piept. Datorită cetățenilor A.O. și S.S., care s-au implicat, conflictul a fost stopat. În urma acestor acțiuni, lui A.V. i-au fost cauzate vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Împotriva acestei hotărîri, au declarat recursuri apărătorul G.Iu. în interesele condamnaților, precum și înșiși condamnații J.V. și J.Gh., care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) și 15) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, pe motiv că această instanță nu a cercetat obiectiv și multilateral toate circumstanțele cauzei, ajungînd la o concluzie pripită privind prezența în acțiunile lui J.V. și J.Gh. a elementelor infracțiunii de huliganism.

Judecînd recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că recursul declarat de condamnatul J.Gh. și apărătorul său urmează a fi respins, iar recursul declarat de condamnatul J.V. și apărătorul său – admis, însă din alte motive decît cele invocate, din următoarele considerente:

Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a adoptat o hotărîre legală și întemeiată în ceea ce privește concluzia privind vinovăția lui J.V. și J.Gh. în comiterea infracțiunii de huliganism agravat. Argumentele recurențelor privind prezența în acțiunile lor a contravenției administrative au fost obiectul judecării în apel și au fost respinse ca neîntemeiate. S-a constatat că fapta a fost comisă de către condamnați în loc public (art.131 Cod penal) și vinovăția lor se confirmă integral prin probe pertinente și concludente, care au fost cercetate de instanță și care, în ansamblul lor, din punctul de vedere al coroborării, nu trezesc îndoieli.

Cele enunțate permit aprecierea argumentelor recursurilor ca fiind inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată încălcarea cerințelor legii la aplicarea pedepsei în privința lui J.V.

Articolul 287 alin.(2) lit.b) Cod penal prevede pedepse alternative – amendă sau închisoare.

J.V. a fost condamnat la închisoare, pe cînd art.75 alin.(2) Cod penal stipulează că o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Articolul 394 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală obligă instanța de judecată să motiveze stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedeapsă. Despre necesitatea respectării acestor prevederi legale atenționează și Plenul Curții Supreme de Justiție în pct.22 lit.a) din Hotărîrea nr.5 din 19 iunie 2006 „Privind sentința judecătorească” și în pct.14 din Hotărîrea nr.16 din 31 mai 2004 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale”.

În motivarea aplicării pedepsei cu închisoare, instanța a invocat numai că J.V. la locul de trai se caracterizează mai puțin satisfăcător.

Colegiul constată că este nemotivată stabilirea celei mai aspre pedepse persoanei respective în astfel de circumstanțe. Plenul Curții Supreme de Justiție, în Hotărîrea nr.16 din 31 mai 2004 sus-indicată, recomandă ca nerespectarea principiului individualizării pedepsei penale să fie considerată drept stabilire a unei pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege și a pus în sarcina instanțelor de apel și de recurs corectarea la timp a greșelilor comise de instanțele ierarhic inferioare în ceea ce privește cerințele legii la aplicarea pedepselor.

Luînd în considerare că instanța judecătorească nu exprimă alte interese decît interesele legii, iar potrivit art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza în folosul condamnaților și în baza temeiurilor neinvocate, Colegiul penal lărgit casează decizia adoptată în latura stabilirii pedepsei și pronunță o nouă hotărîre, de aplicare în privința lui J.V. a pedepsei sub formă de amendă.

Colegiul penal lărgit respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de condamnatul J.Gh. și apărătorul său, cu menținerea în privința lui J.Gh. a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2007; admite, din alte motive, recursul ordinar declarat de condamnatul J.V. și apărătorul său; casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2007 în cauza penală privindu-l pe J.V., în latura stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre în această parte.

J.V. este condamnat în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal la amendă în mărime de 400 (patru sute) de unități convenționale, ceea ce constituie 8.000 (opt mii) de lei.

În baza art.398 alin.(1) Cod de procedură penală, se dispune eliberarea imediată a lui J.V. în sala ședinței de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărîrii atacate se mențin.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-689/08 din 24.06.2008)

* * *

Prevederile art.79 și art.90 CP corect au fost aplicate de instanța de fond și menținute de instanța de apel.

Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2007, L.S. a fost condamnată în baza art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 79 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități aducătoare de venit sau obștești în domeniul drepturilor minorilor pe un termen de 2 ani; în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, dacă în acest termen nu va comite o altă infracțiune, fiind obligată ca, în termenul de probă, să nu părăsească teritoriul R. Moldova fără consimțământul organului competent.

L.S. a fost declarată vinovată de faptul că, înțelegându-se în prealabil cu niște persoane neidentificate de organul de urmărire penală din Cipru și Turcia, pe parcursul lunii octombrie 2007, în scopul exploatării sexuale comerciale, i-a propus cet. E.P., născută la 02 decembrie 1989, practicarea prostituției în Turcia și, știind cu certitudine că aceasta este minoră, a convins-o, prin promisiunea de obținere în urma acestei activități a unui câștig bun. Prin aceste acțiuni, inculpata a recrutat-o, a îndemnat-o și a determinat-o pe minora E.P. la practicarea prostituției, întru realizarea scopului său. L.S. a suportat toate cheltuielile în legătură cu perfectarea pentru partea vătămată a pașaportului în mod de urgență, iar de la părinții acesteia S.P. și E.P. a obținut procura autenticată notarial, care îi acorda dreptul de a însoți partea vătămată peste hotarele Republicii Moldova.

La 17 octombrie 2007, la ora 17.00, L.S., însoțind-o pe E.P., s-a deplasat la Aeroportul Internațional Chișinău, unde, prezentând actele de identitate, a primit biletele de avion la ruta aeriană Chișinău-Istanbul-Erhan pentru data de 17 octombrie 2007, ora 19.05, însă, în timpul înregistrării la această rută, E.P. nu a fost admisă la bordul navei din motiv că angajații CPT aerian au remarcat scopul ilegal al plecării ei în Turcia și faptul contribuiri la această deplasare a cet. L.S.

Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și aplicarea lui L.S. a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani fără aplicarea art. 79 Cod penal, motivînd că pedeapsa stabilită este prea blîndă.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2008, a fost respins apelul procurorului ca nefondat și menținută sentința Judecătoriei Botanica din 16 noiembrie 2007 în privința lui L.S.

Hotărîrea instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea ei parțială, în partea stabilirii pedepsei lui L.S., cu remiterea cauzei la rejudecare, motivînd că stabilirea pedepsei cu aplicarea art. 79 și 90 Cod penal nu poate duce la corectarea condamnatei și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni.

Procurorul și-a bazat recursul pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10 CPP, considerînd că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil din următoarele motive:

Instanța de fond a examinat sub toate aspectele probele prezentate, dîndu-le o apreciere corectă, și a adoptat în baza lor o hotărîre legală și întemeiată în ce privește situația de fapt și de drept, iar instanța de apel corect a respins apelul procurorului ca nefondat.

După cum s-a menționat, autorul recursului consideră că pedeapsa stabilită condamnatei de instanța de fond și menținută de instanța de apel este prea blîndă. Colegiul consideră că, în această parte, hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Instanțele de judecată, la stabilirea pedepsei lui L.S., corect au ținut cont de prevederile art. 7, 75 și 79 Cod penal, precum și de explicațiile Plenului Curții Supreme de Justiție date în pct. 6 al Hotărîrii nr. 16 din 31 mai 2004 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale”, luînd în considerație gravitatea infracțiunii săvîrșite, motivul acesteia, persoana vinovată și circumstanțele agravante și atenuante, și anume că ea și-a recunoscut vina și s-a căit sincer, că, deși a săvîrșit o infracțiune gravă, aceasta nu s-a soldat cu urmări grave, că nu are antecedente penale și că are la întreținere doi copii de vîrstă fragedă, corect apreciînd aceste circumstanțe în cumul ca fiind excepționale și stabilindu-i o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale incriminate.

Totodată, instanțele de judecată corect au aplicat și prevederile art. 90 Cod penal, motivînd că, copiii inculpatei sînt la vîrsta cînd au nevoie de grija mamei.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra -1105/2008 din 18.11.2008)

* * *

Instanța de apel, ținând cont de prevederile art.79 CP, corect a individualizat pedeapsa penală.

Prin sentința Judecătorei Drochia din 06.07.2007, C.R. a fost condamnat în baza art.152 alin.(1) CP, cu aplicarea art.79 CP, la amendă în mărime de 400 de unități convenționale și a dispus încasarea în folosul lui P.P. a prejudiciului material în valoare de 334 de lei și a celui moral în mărime de 1.000 de lei.

C.R. a fost condamnat pentru faptul că, la 09 aprilie 2007, aproximativ la ora 12.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în gospodăria lui P.P. din s. Miciurin, r-nul Drochia, intenționat, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu o căldare în diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale medii, care au provocat dereglarea sănătății pe un timp îndelungat.

Cu apeluri, au contestat sentința procurorul, care a solicitat condamnarea inculpatului conform învinuirii aduse – în baza art.152 alin.(2) lit.i) CP, argumentînd că nu au fost luate în considerație probele administrate, care confirmă vinovăția acestuia în cauzarea leziunilor din intenții huliganice; și inculpatul, care a solicitat stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și respingerea acțiunii civile în partea reparării prejudiciului moral.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți 26 septembrie 2007, apelul procurorului a fost respins ca nefondat; apelul declarat de inculpat a fost admis și lui C. R. i s-a stabilit în baza art.152 alin.(1), cu aplicarea art.79 CP, pedeapsa amenzii în mărime de 150 de unități convenționale. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța a considerat că mărimea pedepsei aplicate inculpatului nu este corespunzătoare faptei comise de acesta și pedeapsa nu a fost individualizată corect, reducîndu-i amenda pînă la 150 de unități convenționale, iar apelul procurorului l-a respins, deoarece nu s-au confirmat intențiile huliganice ale făptuitorului.

În recursul declarat, procurorul a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în ordinea procedurii de apel, argumentînd că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de procuror și neîntemeiat i-a redus condamnatului pedeapsa.

Verificînd argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului, deoarece a stabilit că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, apreciind la justa lor valoare probele administrate în dosar, iar concluzia acesteia privind lipsa calificativului „din intenții huliganice” a fost corect bazată pe declarațiile părții

vătămate și ale martorilor, conform cărora între condamnat și victimă au mai avut loc conflicte, iar fapta a fost comisă la domiciliu, și nu într-un loc public.

Totodată, a fost corect individualizată pedeapsa cu amendă aplicată condamnatului, deoarece C.R. are la întreținere trei copii minori, soția nu lucrează, iar sancțiunea de 400 de unități convenționale l-a pus într-o situație materială extrem de grea, acesta fiind în imposibilitate să achite amenda, iar instanța de apel i-a stabilit acestuia o sancțiune cu amendă în mărime de 150 de unități convenționale cu aplicarea art.79 CP, apreciind drept excepționale circumstanțele expuse mai sus.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra argumentelor apelului declarat de procuror și a respectat prevederile legale referitoare la judecarea cauzei în ordinea procedurii de apel, ajungând la concluzia justă privind necesitatea respingerii acestuia ca nefondat.

Din aceste considerente recursul procurorului este declarat vădit neîntemeiat și este respins.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-99/08 din 10.01.2008)

* * *

Instanța de recurs a reținut că prevederile art. 79 și 90 ale Codului penal sînt norme de drept imperative, care se aplică la stabilirea pedepsei în strictă conformitate cu dispozițiile acestora, fără a fi supuse unor interpretări, fiind aplicabile principiile și criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate de art. 7, 61 și 75 Cod penal.

Conform prevederilor art.79 alin.(3) Cod penal, în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de Codul penal pentru infracțiunea săvîrșită.

Prevederile art.90 Cod penal în acest caz nu erau aplicabile.

Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 23 iunie 2009, V. V. a fost achitat de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Potrivit sentinței, instanța a reținut că, de către organul de urmărire penală, V.V. a fost învinuit de faptul că, fiind numit, prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1810 din 13 mai 2004, în funcția de judecător la Judecătoria Cahul

pe un termen de 5 ani, fiind persoană cu funcție de răspundere – purtător al puterii judecătorești, autorizat, în conformitate cu art.6 pct.22, 23 din Codul de procedură penală, să judece cauzele penale aduse în fața instanței de judecată, cu soluționarea prin sentință a fondului cauzelor penale, îndeplinind justiția, fiind obligat să adopte acte judiciare legale și întemeiate, a săvârșit acțiuni care au subminat autoritatea și prestigiul justiției, discreditând înalta funcție de judecător, pronunțând cu bună-știință o sentință contrară legii în următoarele circumstanțe:

La 03 iulie 2007, prin rezoluția președintelui Judecătoriei Cahul, E. Gh., judecătorul V.V. a primit spre judecare cauza penală privind învinuirea lui M.T. și O.N. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Examinând fondul cauzei, V.V., la 12 februarie 2008, a adoptat sentința de condamnare, prin care M.T. și O.N. au fost recunoscute vinovate de comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal; plus la aceasta, V.V., soluționând, în conformitate cu art.385 Cod de procedură penală, chestiunea privind mărirea pedepsei, a hotărât să aplice inculpatelor M.T. și O.N., în conformitate cu art.79 Cod penal, o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală. Totodată, fiind obligat să se conducă de criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal, care stabilesc că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal, știind că, în conformitate cu art.16 din Codul penal, infracțiunea prevăzută de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal se consideră o infracțiune intenționată deosebit de gravă, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 10 la 20 de ani, V.V., încălcând dispozițiile prevăzute de art.79 alin.(3) Cod penal, care stipulează că, în cazul condamnării persoanelor pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de Codul penal pentru infracțiunea săvârșită, acționând cu scopul pronunțării cu bună-știință a sentinței contrare legii, ilegal, le-a stabilit inculpatelor M.T. și O.N. o pedeapsă mai mică de două treimi din minimul pedepsei prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, și anume pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani pentru fiecare din condamnate.

Mai mult decât atât, V.V., fiind obligat, în conformitate cu art.15 alin.(1) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544 din 20 iulie 1995, la îndeplinirea justiției, să execute întocmai cerințele legii, încălcând art. 90 alin.(4) Cod penal, care prevede că persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave, nu se aplică condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, ilegal,

a luat decizia de condamnare a lui M.T. și O. N. cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu stabilirea unui termen de probă, corespunzător, de un an și de trei ani.

Finisînd acțiunile sale criminale, conștientizînd că sentința din 12 februarie 2008 este contrară legii, V.V. a semnat-o.

Împotriva sentinței instanței de fond, a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, conform învinuirii înaintate, cu condamnarea lui V.V. în baza art. 307 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele de drept pe un termen de 5 ani.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2009, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

În recursul declarat de procuror, invocîndu-se temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2009, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, de către alt complet de judecată, pe motiv că instanța de apel a dat o apreciere unilaterală circumstanțelor constatate și în mod neîntemeiat a ignorat un șir de probe, care confirmă vinovăția lui V.V. prin prisma art.101 Cod de procedură penală, încălcînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, conform cărora instanța de apel, judecînd apelul, urma să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, urmînd să dea o nouă apreciere probelor din dosar, făcînd trimitere unilateral la declarațiile inculpatului, ignorînd, în acest sens, și prevederile pct.14 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările ulterioare din 30 martie 2009, care stipulează că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost cercetate în ședința instanței de apel și trecute în procesul-verbal al ședinței, deoarece, după luarea de cuvînt de către părți, instanța de apel trece la verificarea probelor examinate de prima instanță conform materialelor din dosar, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea acestui fapt în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Colegiul penal lărgit constată că prevederile obligatorii ale legii procesuale penale nu au fost respectate întocmai, decizia instanței de apel neîntrunind elementele obligatorii.

Instanța de apel nu a analizat în ansamblul lor toate probele administrate în dosar, nici cele care incriminează vinovăția inculpatului și nici cele care confirmă nevinovăția lui în comiterea infracțiunilor incriminate, dar s-a referit doar la cele din urmă, fără a aprecia la justa lor valoare probele aduse de procuror.

Instanța de recurs reține că prevederile art. 79 și 90 ale Codului penal sînt norme de drept imperative, care se aplică la stabilirea pedepsei în strictă conformitate cu dispozițiile acestora, fără a fi supuse unor interpretări, fiind aplicabile principiile și criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate de art. 7, 61 și 75 Cod penal.

Conform prevederilor art.79 alin.(3) Cod penal, în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de Codul penal pentru infracțiunea săvîrșită.

În speță, instanța, stabilind vinovăția lui M.T. și N.O. în comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, care, potrivit art.16 Cod penal, se atribuie la categoria celor deosebit de grave, era în drept să le stabilească pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal pe un termen nu mai mic de 6 ani și 8 luni închisoare fiecareia, iar prevederile art.90 Cod penal în acest caz nu erau aplicabile.

Dat fiind cele enunțate, Colegiul penal lărgit consideră că urmează a fi admis recursul declarat de procuror, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău și dispusă rejudecarea apelului de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-422/10 din 11.05.2010)

* * *

Instanța de apel incorect a stabilit pedeapsa penală. Conform prevederilor art. 79 alin. (3) Cod penal, în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de Codul penal pentru infracțiunea săvîrșită.

Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 12 decembrie 2007, inculpata B.M. a fost condamnată în baza art. 165 alin. (2) lit. a), d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la 7 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

Instanța de fond a reținut că inculpata B.M., în perioada lunii noiembrie 2005, a înșelat-o pe cet. B.E., a.n. 04.12.1985, locuitoare a s. Cîrpești, r-nul Cantemir, că o ajută să plece în Turcia pentru a lucra la un magazin de haine, unde va avea salariul de 800 de dolari SUA. Împreună cu B. E., s-au deplasat cu rutiera din s. Cîrpești în or. Chișinău, unde au fost întâmpinate de o persoană, care a achitat deplasarea din s.Cîrpești, dînsule s-au urcat în automobilul condus de aceasta și s-au deplasat în regiunea sectorului Ciocana din municipiul Chișinău, unde lui B.E, i-au făcut cunoștință cu alte două persoane, al căror dosar de urmărire penală a fost disjuns într-o procedură aparte, care, la fel, au convins-o că se va duce în Turcia pentru a lucra la un magazin. A doua zi, au dus persoana vătămată la BEDP Chișinău, unde, timp de o zi, i-au perfectat pașaportul de uz extern pe numele lui B. E., apoi la o firmă de turism i-au procurat bilet la avion și, la data de 03.12.2005, împreună cu o persoană din cele trei al căror dosar a fost disjuns într-o procedură aparte, a zburat cu avionul spre Turcia, unde a fost organizată chemarea persoanelor pentru acordarea serviciilor sexuale contra plată, obținându-se foloase de la fiecare client.

Tot ea, la data de 05.06.2006, printr-o înțelegere prealabilă cu o persoană de origine moldoveană și soțul ei de origine turcă, al căror dosar de urmărire penală a fost disjuns într-o procedură aparte, din interes material, prin înșelăciune, i-a perfectat lui B.E. actele de identitate, i-a organizat transportarea ei, prin punctul de frontieră Basarabeasca, în Turcia, unde, în perioada lunilor iunie-iulie 2006, i-au organizat chemarea persoanelor pentru acordarea serviciilor sexuale contra plată, obținînd foloase de la fiecare client.

Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpata B.M., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare, în temeiul lipsei componentei de infracțiune.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 10 aprilie 2008, apelul inculpatei a fost admis, cu casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care B.M. a fost condamnată în baza art. 165 alin. (2) lit. a), d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la 6 ani și 7 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

Împotriva deciziei menționate, recursuri ordinare au declarat:

- procurorul, care a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 10 aprilie 2008, cu menținerea sentinței instanței de fond, invocînd ilegalitatea pedepsei aplicate față de B.M., că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Recurentul a considerat că instanța de apel ilegal a casat sentința, deoarece instanța de fond, la stabilirea

pedepsei, a ținut cont de circumstanțele agravante și atenuante, stabilind o pedeapsă echitabilă, sub limita minimă prevăzută de lege, iar instanța de apel în mod declarativ și nemotivat a casat sentința;

- inculpata B.M., care a solicitat casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile ei să fie recalificate în baza art. 220 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate. Ulterior, prin recurs suplimentar, recurenta a solicitat achitarea sa pentru infracțiunea prevăzută de art. 165 alin. (2) Cod penal, motivînd că instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere greșită probelor administrate în dosar și verificate în ședința de judecată, iar fapta sa nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Verificînd argumentele invocate în recursurile ordinare declarate de procuror și condamnată B.M. în raport cu critica formulată și actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că recursul procurorului urmează a fi admis, iar recursul condamnatei – respins din următoarele considerente:

În recursul procurorului, se invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanțele de fond și de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, verificate și apreciate din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor, astfel faptele lui B.M., la momentul condamnării, corect au fost încadrate în prevederile art. 165 alin. (2) lit. a), d) Cod penal

Totodată, s-a constatat că, la stabilirea pedepsei pentru această infracțiune, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 și 75 Cod penal, în care se prevede că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel urma să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de consecințele survenite, și anume că, în urma acțiunilor infracționale, victima B.E. a fost exploatată sexual.

Instanța de apel în mod pripit a ajuns la concluzia că pedeapsa aplicată de instanța de fond față de condamnată B.M. este prea aspră.

E de menționat că infracțiunea săvîrșită de B.M., prevăzută de art. 165 alin. (2) lit. a), d) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, pedeapsa fiind de la 10 la 20 de ani închisoare.

Instanța de fond i-a stabilit lui B.M. o pedeapsă minimă prevăzută de sancțiunea articolului în baza căreia a fost condamnată, deci, pedeapsa stabilită este corespunzătoare faptelor săvîrșite de ea.

Mai mult ca atât, pedeapsa aplicată de Colegiul penal al Curții de Apel Cahul din 10 aprilie 2008 contravine prevederilor art. 79 alin. (3) Cod penal, deoarece, în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de Codul penal pentru infracțiunea săvârșită, astfel pedeapsa a fost stabilită în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Pe această linie de idei, se constată că instanța de fond, la stabilirea pedepsei, s-a conformat cerințelor legii, prin urmare sentința este legală și întemeiată, motiv pentru care se apreciază că apelul a fost greșit admis.

Prin cumulul de probe pertinente și concludente prezentate în sprijinul învinuirii, a fost dovedită cu certitudine vinovăția condamnată în comiterea infracțiunii imputate.

Colegiul penal lărgit menționează că, la stabilirea pedepsei, instanța de fond just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul de pericol social al infracțiunii comise, personalitatea celui vinovat, circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, aplicându-i acesteia o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal. Temeiuri de a pune la îndoială aceste concluzii Colegiul penal nu a găsit.

Astfel, s-a dovedit cu certitudine că, condamnată B.M. a organizat transportarea lui B.E. în vederea deplasării în Turcia, unde aceasta urma să fie exploatată sexual.

Colegiul penal lărgit reține că, în recursul înaintat de condamnată B.M. la 13.05.2008, s-a invocat că instanțele de judecată greșit au calificat acțiunile ei în baza art. 165 alin. (2) Cod penal, pe când urma acesteia urma să fie încadrate în prevederile art. 220 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate, iar prin recursul din 12.06.2008, s-a invocat nevinovăția acesteia în comiterea infracțiunii imputate, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Nerecunoașterea vinovăției privind săvârșirea infracțiunii imputate nu echivalează cu achitarea inculpatului, de vreme ce circumstanțele cauzei, în raport cu probele din dosar, în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția.

Colegiul penal lărgit constată că decizia în cauza dată urmează a fi casată, cu menținerea sentinței instanței de fond și respingerea recursurilor condamnată ca inadmisibile.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-939/08 din 26.08.2008)

* * *

Potrivit prevederilor art.80 Cod penal, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța acceptă acest acord, pedeapsa pentru infracțiunea imputată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 noiembrie 2006, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, B.S. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 2 luni închisoare; conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani și 4 luni închisoare; potrivit art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 iulie 2006, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori.

Instanța de fond a acceptat acordul de recunoaștere a vinovăției și a constatat că inculpatul B.S., în a doua jumătate a lunii septembrie 2005, pe ascuns, de la intrarea din barul „D-D”, situat pe str. Sprîncenoaia, mun. Chișinău, a sustras o bicicletă cu costul de 1.000 lei, cauzîndu-i părții vătămate L.O. o daună materială considerabilă; că tot el, la 20 august 2006, a pătruns în subsolul casei nr.47, str. Lomonosov, mun. Chișinău, de unde pe ascuns a sustras bunuri materiale în sumă de 350 de lei, cauzîndu-i părții vătămate C.V. o daună materială considerabilă.

Împotriva sentinței, a declarat recurs inculpatul, care a solicitat casarea acesteia pe motivul că se căiește de cele comise, a săvîrșit infracțiunea fiind minor, a achitat paguba, dînsului urmînd a-i fi aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2007, a fost casată parțial sentința din 03 noiembrie 2006, cu pronunțarea unei noi hotărîri. B.S. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 2 luni închisoare. În conformitate cu art.84 alin.(4) Cod penal, prin cumularea parțială la pedeapsa aplicată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Grigoriopol din 08 septembrie 2006, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 2 ani și 3 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru minori. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin aceea că, la pronunțarea sentinței, incorect au fost aplicate prevederile art.84 și 85 Cod penal, astfel, avînd în vedere că ultima infracțiune B.S. a comis-o pînă la pronunțarea sentinței din 08 septembrie 2006, pedeapsa definitivă urmează să fie stabilită doar conform art.84 Cod penal, ținîndu-se cont și de toate circumstanțele atenuante invocate de inculpat.

În recursul în anulare declarat de Procurorul General adjunct, invocându-se temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) pct.1) lit.c) CPP, s-a solicitat casarea parțială a hotărârii judecătorești, cu stabilirea pedepsei în limitele sancțiunii art.186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal în redacția Legii nr.184-XVI din 29.06.2006, ținându-se seama de prevederile art.70 alin.(3) Cod penal și art.80 Cod penal, propunându-se stabilirea pedepsei definitive în baza art.84 Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 11 luni.

Judecând recursul în anulare în baza materialelor dosarului și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis cu următoarea motivație:

Prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.184-XVI din 29.06.2006, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.126-130 din 11.08.2006, sancțiunea art.186 alin.(2) a fost modificată, maximul pedepsei cu închisoarea fiind redus de la 7 la 5 ani.

Potrivit aceleiași legi, s-a modificat și art.70 alin.(3) CP, care stipulează că, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Conform art.10 Cod penal, legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a legii penale, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa.

S-a constatat că, în privința lui B.S., există situația care ușurează pedeapsa.

Cauza penală a fost examinată în procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției.

Potrivit prevederilor art.80 Cod penal, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța acceptă acest acord, pedeapsa pentru infracțiunea imputată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune. Prin urmare, ținînd cont de prevederile art.70 alin.(3) și 80 Cod penal, pedeapsa aplicată condamnatului minor în baza art.186 alin.(2) Cod penal nu poate fi mai mare de 1 an și 8 luni închisoare.

Art. 453 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod de procedură penală prevede că hotărîrea de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept în cazul în care aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege.

La caz, pedeapsa închisorii în privința lui B.S. este parțial înlăturată de o nouă lege și, conform principiului retroactivității legii penale, termenul de pedeapsă urmează a fi redus pînă la limita prevăzută de lege în prezent, aplicîndu-se și principiul adăugirii parțiale a părții neexecutate a pedepsei stabilite prin sentința

Judecătoria Grigoriopol din 08 septembrie 2006, cu modificările operate prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 ianuarie 2008.

Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de procurorul general adjunct împotriva sentinței Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 03 noiembrie 2006 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2007 în privința lui B.S., casează parțial hotărârile contestate și pronunță o nouă hotărâre, conform cărei B.S. este condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal la 1 an și 8 luni închisoare.

Potrivit art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa aplicată se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoria Grigoriopol din 08 septembrie 2006, cu modificările operate prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 ianuarie 2008 – 3 luni închisoare, și lui B.S. i se stabilește pedeapsa definitivă de 1 an și 11 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru minori.

În rest, hotărârile atacate se mențin.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-35/08 din 29.01.2008)

* * *

Nici instanța de fond, nici cea de apel nu au respectat prevederile art.81 CP.

Potrivit art. 81 alin. (3) CP, mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din partea specială a Codului penal pentru infracțiunea consumată. Conform alin. (4) al acestei norme, pentru tentativă de infracțiune pedeapsa detențiunii pe viață nu poate fi aplicată.

Prin sentința Judecătoria Cimișlia din 16 februarie 2007, au fost condamnați B.S., R.S. și M.Iu. în baza art.187 alin.(2) lit.b) CP la 4 ani închisoare fiecare; în baza art. 27, 145 alin.(3) lit.f) CP la 20 de ani închisoare fiecare și, conform art.84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, li s-a stabilit pedeapsa definitivă de 21 de ani închisoare fiecăruia.

Instanța de fond a stabilit că B.S., M.Iu. și R.S., la 11 august 2006, aproximativ la ora 16.30, toți aflându-se în stare de ebrietate alcoolică și fiind în înțelegere prealabilă, aflându-se în magazinul Î.I. „Universul Matei”, situat în s. Valea Perjei, raionul Cimișlia, în mod deschis, în prezența vânzătorului A. V., au sustras de pe

teighea 3 sticle de bere „Chișinău”, pricinuindu-i părții vătămate M.A. o pagubă materială în sumă de 33 de lei.

La 11 august 2006, aproximativ la ora 17.00, B.S., fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în satul Artimonovca, r-nul Cimișlia, în casa în care locuia P. Iu., împreună cu R.S. și M.Iu., avînd scopul de a-l omorî pe P.Iu., sub pretextul că acesta a furnizat informație organelor Afacerilor Interne, i-au aplicat lui P.Iu. o lovitură cu cuțitul în abdomen, apoi i-au aplicat mai multe lovituri în regiunea abdomenului cu cioburi de sticlă, l-au lovit cu mâinile și picioarele în corp, pricinuindu-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață în momentul cauzării. M.Iu., urmărind același scop, intenționat i-a aplicat lui P.Iu. mai multe lovituri cu cioburi de sticlă în corp, l-a lovit cu mâinile și picioarele în corp, cauzîndu-i leziuni corporale ușoare, cu dereglarea sănătății pe timp scurt. R.S., urmărind același scop – de a-l omorî pe P.Iu., intenționat i-a aplicat lui P.Iu. mai multe lovituri cu cioburi de sticlă în corp, apoi l-a lovit cu o bucată de cărămidă, cu mâinile și picioarele în cap, pricinuindu-i leziuni corporale ușoare, cu dereglarea sănătății pe timp scurt. B.S., R.S. și M.Iu., cu scopul de a-l omorî, au încercat să-l stranguleze pe P.Iu. cu un cablu, însă, din cauza că cablul s-a rupt și că au fost prinși în flagrant de colaboratorii CPR Cimișlia, nu și-au dus intenția pînă la capăt.

Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul B.S., care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri de achitare pentru infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit.b) CP, deoarece nu au fost acumulate probe ce ar dovedi vina lui. De asemenea, apelantul a considerat că nu a fost dovedită nici vina sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin.(3) lit.f) CP, deoarece nu a avut intenția să-l omoare pe P.I., a dorit doar să se clarifice.

Inculpatul M.Iu., în apel, a solicitat achitarea sa, motivînd că a fost acuzat pentru o faptă pe care nu a săvîrșit-o, fapt dovedit prin aceea că, ulterior, i-a acordat ajutor medical pătimitului P.Iu.

Inculpatul R.S. a solicitat rejudecarea cauzei, motivînd că a fost acuzat în mod neîntemeiat de sustragerea berii, el nu a avut intenția de a și-o însuși, considerînd că greșit a fost acuzat de omor, deoarece pătimitul este viu.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2007, au fost admise parțial apelurile inculpaților.

În privința inculpatului M.Iu., a fost casată sentința Judecătoriei Cimișlia din 16 februarie 2007 și pronunțată o nouă hotărîre, prin care pentru infracțiunea prevăzută de art.27, 145 alin.(3) lit.f) CP a fost achitat din lipsa elementelor infracțiunii.

Acțiunile inculpaților B.S., M.Iu. și R.S. au fost reîncadrate din prevederile art. 187 alin.(2) lit. b) CP în cele ale art.186 alin.(2) lit.b) CP, cu încetarea procesului penal și tragerea lor la răspundere administrativă în baza art.51 CCA, fiindu-le stabilite amenzi a cîte 5 unități convenționale fiecăruia.

Din sentința a fost exclusă condamnarea în baza art.84 CP în privința lui B.S. și R.S., aceștia fiind condamnați în baza art.27, 145 alin.(3) lit.f) CP la cîte 20 de ani închisoare. În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin aceea că, prin probele cercetate în ședința de judecată, vina inculpatului M.Iu. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.27,145 alin.(3) lit.f) CP nu a fost dovedită, constatîndu-se că acesta nu a participat la săvîrșirea tentativei de omor.

Instanța de apel a considerat că acțiunile inculpaților de sustragere deschisă a trei sticle de bere greșit au fost calificate în baza art.187 alin.(2) lit.b) CP, fiind necesar de încadrat corect acțiunile acestora ca sustragere în proporții mici din avutul proprietarului, și că lui B.S. și R.S. corect i-au fost stabilite pedepse în baza art.27, 145 alin.(3) lit.f) CP.

În recursul ordinar declarat de procuror, invocîndu-se temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) CPP, se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2007, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care aceștia să fie condamnați în baza art.27,145 alin.(3) lit.f) CP la 18 ani și 9 luni închisoare fiecare.

În opinia recurentului, decizia instanței de apel este considerată neîntemeiată în partea achitării inculpatului M.Iu. pentru infracțiunea prevăzută de art.27, 145 alin.(3) lit.f) CP, iar în partea stabilirii pedepsei în privința lui B.S. și R.S. în baza art.27, 145 alin.(3) lit.f) CP, ambele instanțe de judecată nu au respectat prevederile art. 81 alin. (3) CP.

Inculpatul B.S., în recursul său, solicită achitarea de învinuirea înaintată și stabilirea unei pedepse nonprivative de libertate, deoarece dînsul nu este vinovat de tentativă de omor al părții vătămate, acțiunile sale au fost cu intenții huliganice, ce au dus la o ceartă, și nicidecum la omor.

Judecînd recursurile procurorului și condamnatului B.S. în baza materialelor dosarului și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente:

Colegiul conchide că, concluzia de vinovăție a lui B.S. și R.S. în comiterea tentativei de omor săvîrșit de două persoane este corectă, trasă în baza probelor adunate – probe pertinente, concludente și utile, administrate de instanțele de judecată și obiectiv apreciate în ansamblul lor. Conținutul probatoriu al acestora este descris în sentința și în decizia instanței de apel, astfel nu sînt temeiuri de a le pune la îndoială. Mai mult ca atît, de fapt, înșiși condamnații nu neagă aplicarea intenționată a unor lovituri părții vătămate.

Colegiul consideră corectă și calificarea juridică a faptelor comise în baza art. 27, 145 alin. (3) CP, ca tentativă de omor intenționat al unei persoane, săvîrșită de două persoane.

Referitor la procedura stabilirii pedepsei, Colegiul conchide că ambele instanțe de judecată nu au respectat prevederile art. 81 alin. (3) CP, comițînd astfel o eroare de drept.

Potrivit art. 81 alin. (3) CP, mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximumul celei mai aspre pedeapsă prevăzute la articolul corespunzător din partea specială a Codului penal pentru infracțiunea consumată. Conform alin. (4) al acestei norme, pentru tentativă de infracțiune pedeapsa detențiunii pe viață nu poate fi aplicată.

Conform sancțiunii art. 145 alin. (3) CP, în afară de pedeapsa detențiunii pe viață, care, după cum s-a menționat, nu poate fi aplicată în cazul tentativei de infracțiune, se prevede pedeapsa cu închisoarea de la 20 la 25 de ani.

Astfel, conform sentinței, pedeapsa stabilită condamnaților B.S. și R.S. este de 20 de ani închisoare. Deși instanța de apel a menționat prevederea art. 81 CP, aceasta nu a verificat dacă acest termen de pedeapsă se încadrează în prevederea art. 81 alin. (3) CP. Calculînd $\frac{3}{4}$ din maximumul pedepsei prevăzute de art. 145 alin. (3) CP, la caz, din 25 de ani închisoare, Colegiul conchide că condamnaților B.S. și R.S. li se putea aplica pedeapsa cu închisoarea, dar care nu putea să depășească 18 ani și 9 luni închisoare. Această eroare comisă de instanțele de fond și de apel se încadrează în prevederea art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP – s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege, și servește ca temei de casare a hotărîrilor adoptate, în scopul reparării erorii comise.

Colegiul menționează că, stabilind pedeapsa în speță, termenul de $\frac{3}{4}$ calculat din maximumul pedepsei, deși este mai mic decît minimumul pedepsei închisorii prevăzut de sancțiunea art. 145 alin. (3) CP, nu este cazul ca instanța să discute aplicarea art. 79 CP, adică motivarea necesității aplicării pedepsei sub limita minimă a sancțiunii.

Avînd prevederea legală că, în cazul tentativei de infracțiune și lipsei recidivei de infracțiuni, vinovatul se pedepsește cu închisoare, dar pe un termen care nu poate depăși $\frac{3}{4}$ din maximumul pedepsei prevăzute, atunci, dacă, în urma calculării, rezultatul obținut este un termen mai mic decît minimumul sancțiunii, trimiterea sau motivarea aplicării art. 79 CP nu este necesară, deoarece, printr-o altă normă specială a Codului penal, se reglementează procedura de stabilire a pedepsei (art. 81 CP).

Mai mult ca atît, în cazul examinat, circumstanțe excepționale nu s-au stabilit, prin urmare termenul de pedeapsă stabilit condamnaților se va reduce doar pînă la acel termen, care a fost obținut în urma calculului respectiv.

În ceea ce privește recursul procurorul referitor la inculpatul M. Iu., Colegiul constată că decizia instanței de apel în această parte este legală și întemeiată.

Verificînd legalitatea și temeinicia sentinței, instanța de apel a dat o nouă apreciere probelor administrate de către instanța de fond, în special declarațiilor

părții vătămate P.Iu. despre acțiunile și rolul lui M.Iu. în derularea evenimentelor, conform cărora M.Iu. întreprindea acțiuni ca B.S. și R.S. să înceteze aplicarea violenței asupra acestuia și ulterior i-a acordat și ajutor medical – date care, în cumulul lor, corect au format convingerea instanței de apel privind nevinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin.(3) lit.f) CP. Această concluzie este motivată de către instanța de apel în soluția adoptată, astfel Colegiul, din lipsa temeiurilor de casare, o va menține, respingând recursul ca neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul reține că, în recursul de bază, recurentul a menționat că soluția instanței de apel referitor la achitarea lui M.Iu. pentru infracțiunea prevăzută de art.27,145 alin.(3) lit.f) CP nu se contestă și numai în recursul declarat suplimentar a invocat o altă opinie, care, după cum s-a menționat, se consideră neîntemeiată.

Colegiul respinge motivul condamnatului B.S. precum că dînsul nu este vinovat de tentativă de omor al părții vătămate, deoarece, potrivit textului sentinței și deciziei instanța de apel, acestea au verificat și au dat răspuns la acest motiv, care, de fapt, în mod repetat a fost invocat în recurs.

Colegiul penal lărgit respinge, ca inadmisibil, recursul procurorului serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, A. L., declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2007 în privința lui M.I., cu menținerea în această parte a deciziei atacate, și admite recursul procurorului serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, A. L., și recursul condamnatului B.S., casează parțial sentința Judecătoriei Cimișlia și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2006 în privința lui B.S. și R.S. și dispune rejudecarea cauzei în privința lor, cu pronunțarea unei noi hotărâri, conform căreia B.S. și R.S. sînt condamnați în baza art.27, 145 alin. (3) lit.f) CP la cîte 18 (optsprezece) ani și 9 (nouă) luni închisoare fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În rest, dispozițiile sentinței și deciziei se mențin.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-54/08 din 12.02.2008)

* * *

Conform art.84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni, poate fi stabilită pedeapsa penală definitivă prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 03 decembrie 2008, H.A. a fost condamnat în baza art.171 alin.(2) lit.a), f), g) CP la 12 ani, în baza art.172 alin. (2) lit.a), e) CP la 12 ani închisoare, în baza art.166 alin.(2) lit.b) CP la 6 ani închisoare

și în baza art.179 alin.(2) CP la 4 ani închisoare; conform art.84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 21 de ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de fond a constatat că H.A., la data de 3 iunie 2008, între orele 09.00 și 19.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul satisfacției sexuale, pe teritoriul unei fișii forestiere a com. Băcioi, prin constrângere fizică, psihică și prin amenințare cu moartea, a întreținut cu Ș.C., contrar voinței acesteia, mai multe rapoarte sexuale.

Tot atunci, prin constrângere fizică și psihică, manifestată prin amenințarea victimei cu moartea, cauzându-i leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, H.A. și-a satisfăcut cu Ș.C., contrar voinței acesteia, pofta sexuală în formă perversă.

Tot el, avînd scopul privării ilegale de libertate a victimelor Ș.C. și N.O., acționînd în mod ilegal, cu forța, le-a transportat pe acestea cu un automobil neidentificat într-o fișie forestieră, amplasată în com. Băcioi, unde, la 3 iunie 2008, în perioada de timp de la 09.00 pînă la 19.00, le-a lipsit de libertate pe acestea, împiedicîndu-le de a se deplasa și de a acționa în conformitate cu voința lor.

Tot el, H.A., pe data de 7 iunie 2008, aproximativ la ora 21.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, avînd scopul pătrunderii ilegale în domiciliul lui M.Ț., fără consimțămîntul acesteia, a pătruns ilegal în domiciliul ei, amplasat pe str. Cosmonauților 14, com. Băcioi, unde i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, astfel cauzându-i leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

După aceasta, fiind în stare de ebrietate alcoolică, H.A., urmărind scopul satisfacției sexuale, aflîndu-se pe str. Cosmonauților 20, com. Băcioi, prin constrângere psihică și fizică, manifestată prin torturarea victimei, a întreținut un raport sexual cu C.L., contrar voinței acesteia, cauzându-i leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, iar după aceasta, contrar voinței victimei, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă.

Sentița a fost contestată cu apel de către avocatul S.B. în numele inculpatului, care a solicitat casarea ei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie determinat gradul prejudiciabil al acțiunilor lui A.H., stabilindu-i-se o pedeapsă echitabilă, argumentîndu-și cerința prin aprecierea eronată a probelor administrate în dosar.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2009, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța a considerat că probele administrate în dosar au fost corect apreciate, acțiunile inculpatului just au fost încadrate, iar pedeapsa stabilită este echitabilă, corespunzătoare faptelor săvîrșite.

Hotărârile au fost contestate cu recurs ordinar de către condamnat, care a solicitat recalificarea acțiunilor în legătură cu modificările operate în Codul penal, cu stabilirea unei pedepse mai blânde, ținând cont de sancțiunile noi, și a criticat aprecierea probelor obținute pe parcursul urmăririi penale, care, în opinia lui, nu indică direct asupra vinovăției sale.

Verificând argumentele recursului în relație cu materialele cauzei, raportate la prevederile legale în vigoare, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis.

Instanțele de fond și de apel corect au stabilit starea de fapt, însă, la calificarea acțiunilor condamnatului, au fost admise unele abateri. Ulterior, au fost operate modificări în Codul penal, ce au incidență asupra condamnării lui H.A., din care considerente hotărârile nominalizate urmează a fi parțial casate.

După cum a constatat și instanța de apel, vinovăția condamnatului pe fiecare capăt de învinuire a fost confirmată prin ansamblul probelor administrate, în special prin declarațiile părților vătămate, care au dat aceleași depoziții consecvente, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, prin declarațiile martorilor G.C., S.N. ș.a., prin constatările rapoartelor de expertiză medico-legală etc. – motiv pentru care instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului referitor la lipsa probelor ce l-ar incrimina.

Cu toate acestea, calificând acțiunile condamnatului în baza art.171 alin.(2) lit.f) – „violul însoțit de torturarea victimei”, nici instanța de apel și nici prima instanță nu au ținut cont de faptul că, în baza acestei norme, sînt calificate cazurile în care violul este săvîrșit prin supunerea victimei la dureri violente: chinuri fizice sau psihice, dureri groaznice ș.a., care au un caracter relativ de lungă durată, dar care nu au fost prezente în acțiunile condamnatului. Aplicarea violenței la săvîrșirea infracțiunii de viol constituie obiectul infracțiunii, dar aceasta nu înseamnă tortură.

Din acest considerent, din învinuirea lui H.A. va fi exclusă calificarea acțiunilor acestuia în baza art.171 alin.(2) lit.f).

De asemenea, prin Legea nr.277 din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova (M.O. nr. 41-44 din 24.02.2009), au fost operate modificări în art.171 alin.(2) CP, fiind:

- înlocuit calificativul prevăzut la lit.a) – săvîrșit repetat, la aceeași literă, cu un alt conținut – săvîrșit de către o persoană care anterior a săvîrșit un viol prevăzut la alin.(1);
- exclus calificativul prevăzut la lit.g) – însoțit de amenințarea victimei cu moartea.

Prin urmare, acțiunile acestuia, după intrarea în vigoare a modificărilor enunțate, formează componența infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1)

CP – violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei, motiv pentru care acțiunile lui H.A. vor fi reîncadrate din prevederile art.171 alin.(2) lit.a), f), g) CP în cele ale art.171 alin.(1) CP (2008).

Prin aceeași lege, au fost operate modificări și în art.172 alin.(2) CP, în rezultatul cărora calificativul prevăzut la lit.a) – săvârșite repetat, a fost înlocuit cu „lit.a) săvârșite de o persoană care anterior a săvârșit o faptă prevăzută la alin. (1)”, iar lit.e) – însoțite de amenințarea cu moartea sau cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, a fost exclusă.

Modificările enunțate conduc la reîncadrarea acțiunilor celui vinovat din prevederile art.172 alin.(2) lit.a), e) CP (2003) în cele ale art.172 alin.(1) CP (2008) – satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșită prin constrângere fizică și psihică a persoanei.

Modificări au fost operate și în sancțiunea art.179 alin.(2) CP, fiind redusă limita maximă a pedepsei cu închisoare de la 5 ani la 3 ani, pentru săvârșirea infracțiunii de violare de domiciliu, săvârșită cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei.

Colegiul penal lărgit menționează că noile prevederi legale au incidență și asupra situației condamnatului prin prisma art.10 CP, conform căruia legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa.

Prin urmare, acțiunile condamnatului trebuie recalificate conform modalității descrise, stabilindu-i-se pedepse în limitele sancțiunilor în vigoare la data judecării prezentului recurs ordinar, iar în baza art.179 alin.(2) CP (2008) pedeapsa va fi stabilită conform modalității stipulate în art.10¹ alin.(1) CP (2008) – prin reducerea pedepsei la maximumul prevăzut de noua lege.

Condamnarea lui H.A. în baza art.166 alin.(2) lit.b) CP, Colegiul penal lărgit o menține, argumentînd că în ceea ce privește situația acestuia nu s-au creat premise favorabile.

Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de condamnat, casează parțial sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 03 decembrie 2008 și decizia Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2009, referitor la încadrarea acțiunilor și stabilirea pedepsei lui H.A., și pronunță o nouă hotărîre sub aceste aspecte.

Acțiunile lui H.A. sînt reîncadrate din prevederile art.171 alin.(2) lit.a), f), g) CP (2003) în cele ale art.171 alin.(1) CP (2008), fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare; din prevederile art.172 alin.(2) lit.a), e) CP (2003) în cele ale art.172 alin.(1) CP (2008), fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare.

H.A. este condamnat în baza art.179 alin.(2) CP (2008), fiindu-i redusă pedeapsa pînă la 3 (trei) ani închisoare.

Se menține condamnarea în baza art.166 alin.(2) lit.b) CP la 6 ani închisoare.

Conform art.84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepse, lui H.A. i se stabilește pedeapsa definitivă de 10 (zece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, hotărârile sînt menținute.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-247/10 din 09.03.2010)

* * *

Nerecunoașterea vinovăției de către condamnat nu echivalează cu achitarea acestuia dacă există probe pertinente și concludente care, în ansamblu cu circumstanțele cauzei, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunilor incriminate.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 iunie 2009, M.M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal la 12 ani închisoare; în baza art. 349 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare; în baza art. 290 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare; conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 15 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată în cauză a fost admisă, dispunîndu-se încasarea de la M.M. în beneficiul lui BC „Mobiasbancă” SA a sumei de 71.944,7 lei moldovenești și a echivalentului în lei moldovenești al sumelor de 1.600 de dolari SUA, 1.180 de euro, 2.000 de ruble rusești, calculat conform cursului oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei la data achitării.

Instanța de fond a constatat că inculpatul M.M., la 17 aprilie 2008, în jurul orei 10.30, fiind înarmat cu un automat de model „AK-47”, a pătruns în incinta filialei nr. 4 „Dacia” a Băncii Comerciale BC „Mobiasbancă” SA din str. Ioan Vodă Viteazul nr. 15, unde a efectuat o împușcătură în direcția casierei, după care, acționînd cu aplicarea violenței periculoase pentru viața persoanei agresate, a sustras bani în sumă de 1.900 de dolari SUA, 1.950 de euro, 2.000 de ruble rusești și 82.994,7 lei moldovenești, care, la ziua comiterii infracțiunii, constituiau

suma totală de 136.140,08 lei moldovenești, calculată conform cursului oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei. După comiterea infracțiunii, inculpatul M.M. a părăsit locul comiterii faptei.

Tot el, la 20 aprilie 2008, la intersecția str. Paris și T. Vladimirescu din mun. Chișinău, cu scopul eschivării de la urmărire, a aruncat în direcția colaboratorilor SPC CGP mun. Chișinău o grenadă de luptă de tip „RDG-5”.

Tot el, în diferite perioade de timp, a procurat, a păstrat și a purtat ilegal un pistol-mitralieră de model „AK-74” cu cartușe, o grenadă de luptă de model „RG-42”, precum și șase cartușe de pistol cu calibrul de 9 mm.

Sentiința în cauză a fost atacată cu apeluri de către inculpatul M.M. și apărătorul său, Ș.N., care au solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (5), 349 alin. (1) și 290 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu a comis faptele care îi sînt incriminate.

În apelul declarat de inculpat la 28 iulie 2009, acesta a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea sa de învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (5), 349 alin. (1) Cod penal, iar în baza art. 290 alin. (1) Cod penal să-i fie aplicată pedeapsa în limitele sancțiunii acestei norme.

În argumentarea apelurilor, inculpatul M.M. și apărătorul său au invocat că:

- faptele stabilite în instanță se contrazic cu cele invocate în sentință, în aceasta făcîndu-se referire la declarațiile martorilor C.D., S.S., G.D., C.L., C.A., T.L., T.M., G.E., L.V. și L.AL. depuse în cadrul urmăririi penale, pe cînd în ședința judiciară ei nu l-au indicat pe inculpat ca fiind persoana care nemijlocit a participat la săvîrșirea atacului asupra BC „Mobiasbancă” SA;
- instanța de judecată a pus la baza sentinței de condamnare probe obținute cu încălcarea esențială a prevederilor Codului de procedură penală, făcînd referire la percheziția efectuată la domiciliul inculpatului și la restituirea mijloacelor bănești depistate în portbagajul motoretei reprezentantului băncii;
- inculpatul și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate drept consecință a maltratărilor la care a fost supus de către colaboratorii organului de urmărire penală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2009, apelurile declarate de avocatul Ș.N. și inculpatul M.M. au fost respinse ca nefondate, cu menținerea hotărârii atacate.

Împotriva hotărîrilor judecătorești menționate, a declarat recurs ordinar avocatul Ș.N. în interesele condamnatului M.M., care, invocînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora,

rejudicarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care M.M. să fie achitat de învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (5), 349 alin. (1) Cod penal, iar în baza art. 290 alin. (1) Cod penal să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În argumentarea recursului declarat, avocatul a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și anume asupra următoarelor:

- semnalmentele fiziologice ale inculpatului nu se aseamănă cu cele ale persoanei date în căutare pentru tâlhăria comisă la BC „Mobiasbancă” SA;
- la cercetarea la fața locului la etajul nr. 3 al casei nr. 16/2 din str. Dacia, mun. Chișinău, unde a fost depistată bicicleta de model „Desna”, care a servit la comiterea infracțiunii, nu au fost ridicate amprente digitale de pe aceasta, respectiv nu s-a stabilit cine s-a folosit și cui aparține această bicicletă;
- instanța de apel, verificând declarațiile depuse în instanța de fond de martorii C.D., G.D., C.L., C.A., T.L. cu cele stipulate în sentință, a constatat corespunderea lor, excluzând doar unele afirmații, ceea ce nu corespunde realității, deoarece, conform proceselor-verbale ale instanței de fond, aceștia în unanimitate au declarat că M.M. categoric nu seamănă cu persoana care a săvârșit atacul tâlhăresc asupra BC „Mobiasbancă” SA la 17 aprilie 2008;
- instanța de apel, punând la baza hotărârii de condamnare a lui M. M. procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24 aprilie 2008, efectuată la domiciliul lui G.E., nu a atras atenția la neconcordanța dintre acesta și declarațiile lui G.E. date în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond;
- instanța de apel nu a motivat suficient din care considerente a ajuns la concluzia că percheziția efectuată la domiciliul lui M.M. de pe str. Paris 53/3, ap.9, mun. Chișinău, corespunde prevederilor art. 127 Cod de procedură penală;
- instanța de apel, excluzând vreo influență asupra lui M.M. aplicată la verificarea depozițiilor, din motiv că această acțiune de urmărire penală s-a efectuat în prezența avocatului, nu a ținut cont de depozițiile condamnatului depuse în instanța de fond, unde acesta a declarat că a fost amenințat de către colaboratorii organului de urmărire penală cu maltratarea în cazul în care nu va repeta versiunea lor la efectuarea acțiunii procesuale menționate;
- recunoașterea vinei de către M.M. nu poate fi luată în calitate de probă, din motiv că a fost obținută cu aplicarea violenței.

Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor cauzei și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul concluzionează că acest temei nu și-a găsit confirmare.

Instanța de apel just a stabilit starea de fapt și de drept, pronunțîndu-se detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de inculpatul M.M. și de avocatul acestuia, apreciind fiecare probă din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor, adoptînd, în așa mod, o hotărîre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a respins toate argumentele invocate de partea apărării în cererea de apel, pronunțîndu-se amănunțit asupra lor, fapt ce reiese din textul deciziei recurate, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

La fel, instanțele de fond și de apel corect au evaluat probatoriul administrat în cauză, judicios constatînd vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunilor imputate, condamnarea acestuia în baza art. 188 alin. (5), 349 alin. (1) și art. 290 alin. (1) Cod penal fiind corectă.

Nerecunoașterea vinovăției de către condamnat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce există probe pertinente și concludente, care, în ansamblu cu circumstanțele cauzei, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunilor incriminate.

Ținînd cont de circumstanțele indicate, Colegiul penal conchide că argumentele recurentului sînt combătute de materialele cauzei, iar hotărîrea judecătorească contestată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocat în interesele condamnatului M.M., acesta fiind vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-463/10 din 07.04.2010)

* * *

În sensul prevederilor art.87 CP, alte pedepse principale, decît munca neremunerată în folosul comunității, cumulate cu închisoarea se execută de sine stătător.

Prin sentința Judecătorei Edineț din 03 noiembrie 2009, P.O. și P.A. au fost condamnați în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal la cîte 4 ani închisoare fiecare, iar conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată li s-a adăugat integral pedeapsa fixată prin sentința Judecătorei Edineț din 26 decembrie 2008, fiindu-le stabilită pedeapsa definitivă a cîte 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, și amendă în mărime de 500 de unități convenționale fiecăruia, cu executarea pedepselor de sine stătător, conform art. 87 Cod penal.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că P.O., împreună cu P.A., la 05.02.2009, în timpul zilei, pe una din străzile s. Gordineștii Vechi, r-nul Edineț, i-au aplicat lui C.A. mai multe lovituri în regiunea capului cu un furtun de tensiune înaltă, cauzîndu-i leziuni corporale ușoare, din motivul că C.A., îndeplinindu-și datoria obștească, a curmat acțiunile lui P.O. și P.A. în timpul cînd îl maltratau pe B.A.

Sentința instanței de fond a fost atacată cu apel de către avocatul Gh.R. în interesele inculpaților P.O. și P.A., pe motivul ilegalității sentinței, considerînd că, în acțiunile inculpaților, lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, deoarece partea vătămată C.A. nu este persoană cu funcție de răspundere și nici persoană care îndeplinește o funcție obștească, solicitînd casarea sentinței, cu achitarea inculpaților.

Sentința instanței de fond a fost atacată cu apel și de către avocatul S.B., care a invocat că sentința nu este motivată, lipsind deducțiile instanței referitor la faptul din care motiv a stabilit că partea vătămată C.A. își îndeplinea datoria obștească pentru curmarea unei infracțiuni, că în sentință nu s-a invocat de către cine au fost cauzate leziunile corporale părții vătămate, că vina inculpaților în cele incriminate nu a fost dovedită, astfel a solicitat casarea acesteia, cu achitarea inculpaților.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2009, au fost admise apelurile avocaților, însă din alte motive, casată parțial sentința instanței de fond, în latura penală, și pronunțată o nouă hotărîre, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui P.O. și P.A. intentat în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, deoarece fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii, dar constituie o contravenție administrativă prevăzută de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, iar conform art. 30 alin. (2), 441 alin. (1) lit. b) Cod contravenți-

onal, procesul contravențional a fost încetat, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere contravențională.

În recursul declarat de procuror, s-a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței instanței de fond, pe motiv că instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor administrate în dosar, ce dovedesc pe deplin vinovăția inculpaților P.O. și P.A. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, cărora, în opinia recurentului, instanța de apel nu le-a dat aprecierea cuvenită, fiind criticată aprecierea probelor care au stat la baza hotărîrii adoptate.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, audiind părțile și verificînd argumentele din recurs în raport cu materialele cauzei, consideră că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele motive:

Hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, conform prevederilor art. 415 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, rejudecînd cauza în ordine de apel, poate admite apelul, casînd sentința instanței de fond parțial sau total, inclusiv din oficiu, și, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Verificînd prezența vreunei erori din cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit reține că asemenea erori nu s-au constatat.

Potrivit deciziei instanței de apel, aceasta a constatat și a descris circumstanțele de fapt, astfel corect a decis încetarea procesului penal în privința lui P.O. și P.A. intentat în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, deoarece fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii, prin urmare instanța de apel just a stabilit că acțiunile lor se încadrează în prevederile art. 78 alin. (3) Cod contravențional, însă, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere contravențională prevăzut de art. 30 Cod contravențional, procesul contravențional a fost încetat.

La fel, instanța de apel corect a menționat că P.O. și P.A. au fost puși sub învinuire în baza art. 349 alin. (2) Cod penal, pentru amenințarea cu vătămarea integrității corporale și a sănătății împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea și curmarea unei fapte antisociale, însoțită de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei amenințate, în ordonanța de punere sub învinuire fiind adăugat semnul calificativ „lit. a”, fără confirmarea în scris, conform prevederilor art. 248 Cod de procedură penală.

Judecînd cauza, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel a cercetat sub toate aspectele, complet și obiectiv, probele prezentate și le-a apreciat din punctul de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora, probe care, în ansamblul lor, au confirmat vinovăția lui P.O. și P.A. în comiterea contravenției administrative. Temeiuri de a pune la îndoială aceste concluzii Colegiul penal nu a găsit.

Motivul aduse de recurent precum că instanța de apel nu a dat aprecierea cuvenită probelor din dosar ține de starea de fapt și nu este prevăzut ca temei pentru recurs în art. 427 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul serviciului reprezentate a învinuirii în Curtea de Apel Bălți împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2009 în cauza penală în privința lui P.O. și P.A., cu menținerea hotărîrii atacate.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-595/10 din 08.06.2010)

* * *

Articolul 88 alin.(3) CP stabilește că timpul aflării persoanei sub arest preventiv pînă la judecarea cauzei se include în termenul muncii neremunerate în folosul comunității, calculîndu-se o zi de arest preventiv pentru două ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22.12.2006, G.G. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) CP la 240 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu încasarea prejudiciului cauzat părții vătămate C.V. în valoare de 4.300 lei.

Instanța de fond a stabilit că inculpatul, pe data de 14 august 2005, la ora 05.00, avînd scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin alegere de chei, a pătruns în ap.24 din str. Costiujeni 3/18, mun. Chișinău, de unde a sustras pe ascuns bunuri a căror valoare nu a fost posibil de evaluat, un telefon mobil la prețul de 300 de lei și bani în sumă de 4.300 de lei, pricinuindu-i părții vătămate C.V. o daună materială considerabilă.

Procurorul a contestat sentința cu apel, în care a solicitat aceasta să fie casată și să fie pronunțată o nouă hotărîre, prin care G.G. să fie condamnat în baza art.195 alin.(1) CP, deoarece valoarea bunurilor sustrase constituie 17.400 de lei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2007, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatului.

G.G. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c), d) CP și i-a fost stabilită pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, acesta fiind arestat imediat în sala de judecată, calculându-i-se executarea pedepsei din 20.09.2007.

Instanța de apel a considerat că prima instanță corect a încadrat fapta săvârșită, însă, la stabilirea măsurii de pedeapsă, nu s-a ținut cont de faptul că G.G., pe tot parcursul anchetei judiciare, nu a manifestat căință sinceră și nu a întreprins nimic pentru a-i întoarce părții vătămate măcar o parte din banii sustrași, a manifestat indiferență față de soluționarea cât mai rapidă a cauzei și lipsă de stimă față de Lege, fapt ce îl caracterizează din punct de vedere negativ – motive pentru care Curtea de Apel a ajuns la concluzia că, pentru corijarea și reeducarea lui G.G. și prevenirea comiterii unor astfel de infracțiuni, s-a impus necesitatea aplicării în privința acestuia a unei pedepse cu închisoare.

Condamnatul și soția acestuia, V.G., au contestat cu recursuri ordinare decizia instanței de apel, prin care solicită casarea acesteia, cu stabilirea unei pedepse fără privarea de libertate. În susținerea solicitărilor, se invocă faptul că, la judecarea cauzei, instanța de apel greșit a individualizat pedeapsa și nu a ținut cont de ansamblul circumstanțelor atenuante enunțate de instanța de fond: a reparat paguba, a restituit bunurile sustrate, se căiește sincer de cele comise, are la întreținere copii minori; greșit admitând unele din acestea ca circumstanțe agravante. De asemenea, nu s-a luat în considerație faptul că acesta s-a aflat în stare de arest în perioada 03.11.2005 – 17.11.2005.

Verificând argumentele recursurilor în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că recursul condamnatului urmează fi admis, iar cel declarat de soția acestuia – respins, din următoarele considerente:

Conform art.75 CP, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. De asemenea, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

După cum s-a stabilit, G.G. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. c), d) CP, care prevede în calitate de pedepse amenda în mărime de la 300 la 2.000 de unități convenționale, munca neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau închisoare de pînă la 5 ani.

Astfel, atât instanța de fond, cât și cea de apel corect au considerat inoportună aplicarea pedepsei cu amenda, de vreme ce motivul săvârșirii sustragerii a fost lipsa mijloacelor financiare suficiente.

La stabilirea pedepsei cu închisoarea însă, instanța de apel eronat a aplicat prevederile legale și, enunțând ca circumstanțe agravante împrejurările că G.G. nu a manifestat căință sinceră și nu a întreprins nimic pentru a-i întoarce părții vătămate măcar o parte din banii sustrași, a manifestat indiferență față de soluționarea cât mai rapidă a cauzei și lipsă de stimă față de Lege, fapt ce îl caracterizează din punct de vedere negativ, i-a aplicat acestuia pedeapsa de 2 ani închisoare.

Curtea de Apel nu și-a argumentat concluzia prin prisma posibilității aplicării pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității în privința condamnatului și nu a ținut cont de ansamblul circumstanțelor atenuante ale cauzei, printre care: recunoașterea parțială a vinovăției, prezența la întreținere a copiilor minori, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave.

Mai mult, instanța de apel a apreciat ca fiind circumstanțe agravante anumite împrejurări, care nu sînt prevăzute de art.77 CP ca circumstanțe agravante, admitînd astfel o abatere de la lege, dat fiind că lista acestora este exhaustivă și nu poate fi completată aleatoriu cu diferite împrejurări, atîta timp cît ele nu sînt expres atribuite în această categorie.

Colegiul penal lărgit constată că individualizarea pedepsei a fost îndeplinită corect de către instanța de fond, care i-a stabilit condamnatului o pedeapsă cu munca neremunerată în folosul comunității, pentru care motiv decizia instanței de apel se impune a fi casată, cu admiterea în această privință a recursului declarat de condamnat.

Concomitent, Colegiul menționează necesitatea aplicării prevederilor art.88 alin.(3) CP, potrivit cărora timpul aflării persoanei sub arest preventiv pînă la judecarea cauzei se include în termenul muncii neremunerate în folosul comunității, calculîndu-se o zi de arest preventiv pentru două ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel, G.G. s-a aflat sub arest de la 03.11 pînă la 17.11.2005 și din 20.09.2007 pînă în 19.02.2008, perioade care compensează pedeapsa cu munca neremunerată în folosul comunității, fapt ce determină concluzia că pedeapsa a fost executată.

În ceea ce privește recursul declarat de soția condamnatului, Colegiul penal lărgit menționează că, prin prevederile art.421 CPP, coroborate cu art.401 CPP, sînt enunțate expres persoanele și participanții la proces care pot declara recurs împotriva unei hotărîri judecătorești. Această listă nu include soția condamnatului, care nu are vreun statut procesual și, prin urmare, nu este în drept să conteste cu recurs decizia instanței de apel, pentru care motiv recursul acesteia se respinge ca inadmisibil.

Astfel, Colegiul penal lărgit admite recursul declarat de condamnat, casează parțial sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2006 și integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2007 în privința lui G.G., rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

G.G., în baza art.186 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, este condamnat la muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 de ore.

Conform art.88 alin.(3) CP, prin computarea termenului aflării sub arest, pedeapsa stabilită lui G.G. este considerată executată.

Se dispune eliberarea imediată a lui G.G. din arest, în sala de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-75/08 din 19.02.2008)

* * *

Instanța de apel corect i-a atenuat pedeapsa inculpatului.

Potrivit art.88 alin.(5) CP, condamnatului care s-a aflat sub arest preventiv pînă la numirea cauzei spre judecare, la stabilirea în calitate de pedeapsă principală a amenzii, a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, instanța de judecată, ținînd cont de termenul aflării sub arest preventiv, îi atenuază pedeapsa stabilită sau îl liberează complet de executarea acesteia.

Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 11 iunie 2007, B.Șt. a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că B.Șt., la 01 iulie 2006, aproximativ la orele 19.00-20.00, aflîndu-se în curtea Liceului „Ion Vatamanu”, amplasat în or. Strășeni, încălcînd grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, l-a numit pe G.S. cu cuvinte necenzurate, aplicîndu-i și o lovitură cu o bîtă din lemn în cap, în rezultat G.S. căzînd jos, după care, B.Șt., cu aceeași bîtă, i-a aplicat mai multe lovituri în diferite părți ale corpului, cauzîndu-i părții vătămăte leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat și avocatul V.N. în interesele acestuia, care au solicitat casarea hotărîrii instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2007, au fost admise parțial apelurile declarate, casată sentința în partea stabilirii

pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre, prin care B.Șt. a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 500 de unități convenționale.

În conformitate cu prevederile art. 88 alin. (5) Cod penal, ținându-se cont de faptul că B.Șt. s-a aflat în stare de arest în perioada de la 11 iunie 2007 pînă la 19 septembrie 2007, i-a fost atenuată pedeapsa stabilită, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1.000 de lei.

Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care solicită casarea hotărîrii atacate, cu menținerea sentinței, invocînd netemeinicia hotărîrii instanței de apel.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal îl consideră inadmisibil din următoarele considerente:

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege.

Instanța de apel, judecînd apelul, a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor suplimentar administrate, pronunțîndu-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin recursul declarat, se contestă pedeapsa stabilită condamnatului de către instanța de apel, aceasta fiind apreciată ca o pedeapsă prea blîndă.

Pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, urmărindu-se scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirii săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane – cerințe stipulate în art. 61 Cod penal.

La stabilirea pedepsei, urmează a se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, de persoana celui vinovat, de gravitatea infracțiunii, de motivul comiterii acesteia, de toate circumstanțele cauzei.

Stabilindu-i condamnatului o pedeapsă nonprivativă de libertate, cu aplicarea art. 79 Cod penal, instanța de apel și-a motivat soluția invocînd mai multe circumstanțe atenuante, pe care, în cumul, le-a apreciat ca circumstanțe excepționale: recunoașterea vinovăției și căința sinceră, restituirea integrală a daunei materiale cauzate, partea vătămată nu are pretenții față de condamnat.

Instanța de apel a argumentat și posibilitatea atenuării pedepsei aplicate, în conformitate cu prevederile art. 88 alin. (5) Cod penal.

Din materialele cauzei, rezultă că, conflictul dintre partea vătămată și inculpat s-a iscat din faptul că partea vătămată a parcat neregulamentar autoturismul în preajma porții liceului, creînd obstacole la intrarea și ieșirea de pe teritoriul liceului, adică, într-o oarecare măsură, conflictul a fost provocat de partea vătămată.

Instanța de recurs a considerat că, la aplicarea pedepsei condamnatului, Curtea de Apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, iar motive pentru a admite recursul declarat nu s-au stabilit.

Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție declară inadmisibil recursul ordinar depus de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2007 în cauza penală în privința lui B. Șt., acesta fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărîrii atacate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-316/08 din 27.02.2007)

* * *

Instanța de apel a admis greșit apelul, a ignorat prevederile legale privind principiile de individualizare a pedepsei, în mod nemotivat și neîntemeiat i-a aplicat inculpatului cea mai aspră pedeapsă din numărul celor alternative și, astfel, a comis o eroare prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală – a aplicat o pedeapsă mai gravă decît cea stabilită de instanța de fond, nerespectînd prevederile legii și stabilindu-i, astfel, condamnatului o pedeapsă inequitabilă.

Instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa aplicată infractorului. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesare și suficiente pentru realizarea scopurilor legii și pedepsei penale.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal și art. 394 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Astfel, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspun-

derea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform art. 75 alin. (2) Cod penal, instanța de judecată este în drept să stabilească o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura scopul pedepsei penale. Instanța de judecată este obligată să motiveze stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedeapsă.

Prin sentința Judecătorei Hîncești din 05 mai 2009, G.V. a fost condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 1.000 (una mie) unități convenționale, ceea ce constituie 20.000 (douăzeci de mii) de lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a desfășura activitate de întreprinzător pe un termen de 3 (trei) ani.

Instanța de fond, pe baza probelor administrate în dosar, a constatat că G.V., în perioada anilor 2006-2007, în scop de profit, a organizat intrarea și șederea ilegală în Italia a persoanelor care nu sînt cetățeni sau rezidenți ai acestei țări, și anume a lui I. G., I.R., Ig.R., Iu.I., Gh. M., E. T., M. I., Ig. B. și I. B., primind de la I.G. suma de 1.600 de euro, de la I. R. suma de 2.750 de euro, de la Ig. R. suma de 3.000 de euro, de la Iu. I. suma de 2.000 de euro, de la Gh.M. suma de 3.000 de euro, de la E.T. suma de 1.200 de euro, de la M.I. suma de 3.000 de euro, de la I.B. suma de 1.900 de euro și de la Ig.B. suma de 1.900 de euro, iar în total – un profit ilegal în sumă de 20.350 de euro, ceea ce, conform informației BNM, constituie suma de 344.893,83 de lei, cauzînd astfel daune în proporții deosebit de mari intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care, invocînd blîndețea pedepsei, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit căreia G.V. să fie condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții pe un termen de 3 ani.

În apelul declarat de inculpatul G.V. și avocatul A.B. în interesele acestuia, s-a solicitat casarea sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2009, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatului G.V. și avocatului A.B. în interesele acestuia; a fost admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința Judecătorei Hîncești din 05 mai 2009, în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima in-

stanță, potrivit cărei G.V. a fost condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, deși instanța de fond a stabilit în mod corect starea de fapt și vinovăția inculpatului G.V. în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, greșit i-a aplicat acestuia pedeapsa sub formă de amendă, deoarece nu au fost stabilite circumstanțe atenuante în sensul prevederilor art. 76 Cod penal, circumstanțe care ar face posibilă aplicarea pedepsei sub formă de amendă.

Astfel, instanța de apel a enunțat că, caracteristica pozitivă, vârsta înaintată, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni nu constituie criterii unice de apreciere a conduitei inculpatului, care vor duce la corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În recursul ordinar declarat inițial de avocatul A.B. în interesele condamnatului G.V., s-a solicitat casarea hotărârilor judecătorești nominalizate, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Ulterior, în ședința de judecată a instanței de recurs, condamnatul și avocatul său și-au modificat cerințele expuse în recursul ordinar declarat inițial și au solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2009, cu menținerea sentinței Judecătoriei Hîncești din 05 mai 2009.

În motivarea cerințelor, avocatul A.B. în interesele condamnatului G.V. a menționat că G.V. își recunoaște vina și se căiește sincer de cele comise, promite că, fiindu-i stabilită o pedeapsă nonprivativă de libertate, va avea posibilitatea și va repara prejudiciul cauzat părților vătămate. Totodată, se solicită ca instanța de recurs să țină cont de vârsta condamnatului, de starea sănătății acestuia.

Condamnatul a susținut poziția expusă de avocatul său, indicînd că își recunoaște vina și se căiește sincer.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificînd argumentele din recurs în raport cu actele cauzei, ajunge la concluzia că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente:

Potrivit motivelor invocate de condamnat și de avocatul acestuia, A.B., în ședința instanței de recurs, aceștia sînt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată ierarhic inferioare și critică hotărîrea instanței de apel doar în partea stabilirii pedepsei, solicitînd ca, Colegiul penal lărgit să țină cont de faptul că G. V. își recunoaște vina și se căiește sincer de cele comise.

Colegiul penal lărgit, ținînd cont de motivele invocate de recurenți, constată că instanța de apel, prin admiterea apelului procurorului, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri în partea stabilirii măsurii de pedeapsă lui G. V., mai aspră decît cea stabilită de prima instanță, a comis o eroare de drept

la acest capitol, deoarece, la soluționarea cauzei, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență art. 61, 75 și 76 Cod penal.

Instanța de recurs menționează că individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesare și suficiente pentru realizarea scopurilor legii și pedepsei penale.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal și art. 394 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Astfel, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2009, G. V. a fost declarat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute în art. 362¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, a cărui sancțiune conține pedeapsa alternativă sub formă de amendă.

Conform art. 75 alin. (2) Cod penal, instanța de judecată este în drept să stabilească o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura scopul pedepsei penale. Instanța de judecată este obligată să motiveze stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedepse.

În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a motivat aplicarea celei mai aspre pedepse, adică sub formă de trei ani închisoare, prin faptul că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante în sensul prevederilor art. 76 Cod penal, circumstanțe care ar face posibilă aplicarea pedepsei sub formă de amendă.

Circumstanțele atenuante indicate în art. 76 Cod penal constituie niște împrejurări care relevă stări, calități sau situații legate de infracțiune sau de infractor și care atenuază răspunderea penală. Mai mult ca atât, art. 76 alin. (2) Cod penal dă posibilitate instanțelor judecătorești să recunoască ca fiind atenuante alte circumstanțe, care nu sînt prevăzute în această normă juridico-penală.

Astfel, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 61, 75 și 76 Cod penal, corect a invocat că, condamnatul se caracterizează pozitiv, este de vîrstă înaintată, a săvârșit o infracțiune pentru prima dată.

Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel a enunțat că, caracteristica pozitivă, vîrsta înaintată, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni nu con-

stituie criterii unice de apreciere a conduitei inculpatului, care va duce la corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, prin urmare, ținând cont de cele menționate, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a concluzionat că, corectarea lui G. V. va fi posibilă doar prin aplicarea acestuia a pedepsei cu închisoare.

Însă, instanța de recurs menționează că asemenea împrejurări nu se găsesc în lista circumstanțelor agravante, stipulate în art. 77 Cod penal. Totodată, este de reținut și faptul că, potrivit rechizitoriului și hotărîrilor judecătorești nominalizate, circumstanțe agravante în cauză nu au fost stabilite și invocate.

Prin urmare, după cum s-a stabilit, condamnatul nu neagă vinovăția sa și roagă să-i fie aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate, care îi va acorda posibilitatea de a le repara părților vătămate prejudiciul cauzat prin infracțiune.

În situația dată, instanța de apel, nereținând alte circumstanțe, inclusiv circumstanțe agravante, a admis greșit apelul în privința lui G.V., a ignorat prevederile legale privind principiile de individualizare a pedepsei, în mod nemotivat și neîntemeiat i-a aplicat acestuia cea mai aspră pedeapsă din numărul celor alternative și, astfel, a comis o eroare prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală – a aplicat o pedeapsă mai gravă decât cea stabilită de instanța de fond, nerespectînd prevederile legii și stabilindu-i, astfel, condamnatului o pedeapsă inechitabilă.

Colegiul conchide că această eroare urmează a fi corectată, avînd în vedere că apelul a fost admis în mod neîntemeiat, prin casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe în privința lui G.V.

Colegiul penal lărgit admite recursul ordinar declarat de avocatul A.B. în interesele condamnatului G. V.; casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2009 în cauza penală în privința lui G.V., cu menținerea sentinței Judecătoriei Hîncești din 05 mai 2009, potrivit cărei G.V. a fost condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 1.000 (una mie) de unități convenționale, ceea ce constituie 20.000 (douăzeci de mii) de lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a desfășura activitate de întreprinzător pe un termen de 3 (trei) ani.

Acțiunile civile ale părților vătămate I. R., Iu. I., Gh. M., E. T., M. I., M. B. au fost admise.

Se dispune eliberarea imediată a lui G.V. din arest, în sala de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-405/10 din 27.04.2010)

* * *

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Potrivit art.78 CP, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, dacă pedeapsa principală care se aplică este amenda, aceasta se poate coborî pînă la limita de jos, iar pedeapsa complementară poate fi înlăturată.

Prin sentința Judecătorei Florești din 04 martie 2008, B.L. a fost condamnată în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa amenzii în mărime de 150 de unități convenționale, adică de 3.000 de lei, în folosul statului, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele administrației publice locale.

Instanța de fond a constatat că inculpata, B.L., lucrînd în calitate de secretar al Consiliului local Vertujeni, r-nul Florești, numită în această funcție la 15.12.1999 în modul stabilit, fiind persoană cu funcție de răspundere, împuternicită prin Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală cu funcții de organizare, coordonare, fiind responsabilă de activitatea serviciului Stare Civilă, contrar funcțiilor sale, la 16.01.2007, depășind în mod vădit împuternicirile atribuite ei prin legea menționată, în lipsa persoanelor C.A. și Ș.A., a înregistrat ilegal căsătoria acestora și, la 16.02.2007, a eliberat certificatul de căsătorie cu seria CS-V 0501580.

Acțiunile respective au fost calificate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal – excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

Procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, D. D., nefiind de acord cu sentința instanței de fond, a atacat-o cu apel, solicitînd casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în această parte, prin care lui B.L. să i se stabilească în baza art. 328 alin. (1) Cod penal pedeapsa amenzii în mărime de 150 de unități convenționale, cu privarea

de dreptul de a ocupa funcție similară celei pe care a ocupat-o la momentul comiterii infracțiunii pe un termen de 1 an, pe motiv că pedeapsa aplicată inculpatei este prea blândă, iar posibilitatea deținerii pe viitor de către aceasta a funcției menționate nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale în conformitate cu art. 61 Cod penal, îndeosebi în ceea ce privește prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2008, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii atacate.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a menționat că vinovăția lui B.L. în comiterea infracțiunii imputate este confirmată prin cumulul de probe administrate și verificate în ședința de judecată.

Probele administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, confirmă vinovăția condamnatei B.L. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal – excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

În privința stabilirii pedepsei, instanța de fond a ținut cont în deplină măsură și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei stipulate la art.61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, aplicându-i pedeapsa în limita minimă a sancțiunii normei penale, luând în considerație circumstanțele atenuante, gradul de pericol social al infracțiunii și persoana celei vinovate, faptul că inculpata nu are antecedente penale, vina și-a recunoscut-o pe deplin, sincer se căiește de cele săvârșite, are la întreținere doi copii minori și se caracterizează pozitiv la locul trai.

Cu recurs ordinar, procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Bălți, V.D., a contestat sentința Judecătoriai Florești din 04 martie 2008 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2008, solicitând casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanță de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. (6) și (10) CPP.

Din conținutul recursului, rezultă că procurorul s-a referit în mod repetat la stabilirea pedepsei, în sens că pedeapsa aplicată inculpatei este prea blândă, aducând aceleași argumente.

Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal a conchis asupra inadmisibilității în principiu a recursului ordinar din următoarele considerente:

Potrivit art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală, recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele enumerate în art. 427 Cod de procedură penală – în cazul în care este prezentă încălcarea gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

Din materialele cauzei nu rezultă încălcări grave ale drepturilor persoanei ori faptul că această cauză reprezintă interes deosebit pentru jurisprudență.

Colegiul penal reține că instanțele ierarhic inferioare, în baza probelor administrate legal de organul de urmărire penală și de partea apărării, verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, utilității concluziei, veridicității și coroborării lor, au verificat și au stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția condamnatului B.L. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal – excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

În privința stabilirii pedepsei, instanța de fond a ținut cont în deplină măsură și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei stipulate la art.61 alin.(2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, aplicându-i pedeapsa în limita minimă a sancțiunii normei penale, luând în considerație circumstanțele atenuante, gradul de pericol social al infracțiunii și persoana celei vinovate, faptul că inculpatul nu are antecedente penale, vina și-a recunoscut-o pe deplin, sincer se căiește de cele săvârșite, are la întreținere doi copii minori și se caracterizează pozitiv la locul trai.

Colegiul penal declară inadmisibil în principiu recursul ordinar depus de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Bălți, V.D., împotriva sentinței Judecătoriai Florești din 04 martie 2008 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2008 în cauza penală privindul pe B.L., acesta fiind vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-932/08 din 09.07.2008)

* * *

Instanțele judecătorești au ignorat prevederile legale privind principiile de individualizare a pedepsei, în mod nemotivat și neîntemeiat i-au aplicat inculpatului cea mai aspră pedeapsă din numărul celor alternative, stabilindu-i, astfel, o pedeapsă inechitabilă.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 01.12.2008, adoptată în procedura privind acordul de recunoaștere a vinovăției, N.D. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, începînd cu 01.12.2008.

În fapt, instanța de fond a constatat că N.D., la 24.06.2008, pe la ora 22.00, aflîndu-se în automobilul de prestare a serviciilor de taximetrie, parcat pe str.V. Alecsandri, or.Durlești, mun.Chișinău, a sustras pe ascuns de pe bancheta din față telefonul mobil de model „Nokia 93”, cu cartela SIM, cauzîndu-i părții vătămate G.F. o daună în proporții considerabile, adică în valoare de 10.000 de lei.

Inculpatul a declarat recurs ordinar, solicitînd casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate.

El a invocat că este vinovat că nu a transmis telefonul găsit în automobil la poliție, însă instanța nu a ținut cont că familia lui se află într-o stare materială grea, că el întreține un copil minor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19.02.2009, recursul ordinar a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

Instanța de recurs a conchis că instanța de fond just a încadrat în drept acțiunile inculpatului în prevederile art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal și corect a decis în partea aplicării pedepsei, ținînd cont de toate circumstanțele stabilite în cauză și de personalitatea recurentului.

La 23.03.2009, 06.04.2009 și 11.05.2009, condamnatul a declarat recursuri în anulare, solicitînd pronunțarea unei hotărîri echitabile.

El a invocat că a găsit telefonul mobil în automobilul său peste mai mult timp după ce a transportat partea vătămată; că se consideră vinovat numai de faptul că nu a transmis telefonul la poliție, fiind nevoit să-l vîndă, și că partea vătămată a scris cerere că nu are pretenții față de el și este de acord să se împace.

Judecînd recursurile nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea sînt pasibile de admitere din următoarele considerente:

Potrivit art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei.

În pct.7 din Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 26.12.2000 „Cu privire la practica de examinare a cauzelor penale în ordine de recurs”, se atenționează că instanța de recurs controlează dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către instanțele judecătorești, respectîndu-se normele de drept material sau procesual.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de fond și cea de recurs au comis următoarea eroare de drept.

Potrivit art.75 alin.(1), (2) Cod penal, art.394 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal; la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia; o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei; instanța de judecată este obligată să motiveze stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedepse.

Conform hotărîrii contestate, recurentul a fost declarat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute în art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal, sancțiunea cărui conține pedepse alternative sub formă de amendă, muncă neremunerată în folosul comunității și închisoare.

În parte descriptivă a sentinței, prima instanță a motivat aplicarea celei mai aspre pedepse, adică sub formă de un an închisoare, prin faptul că inculpatul nu a reparat prejudiciul material și nu a prezentat probe care să confirme faptul că a achitat amenda stabilită prin sentința Judecătoriei Cantemir din 03.10.2002.

Însă asemenea împrejurări nu se găsesc în lista circumstanțelor agravante, stipulate în art.78 Cod penal.

Mai mult, instanța nu a constatat dacă inculpatul are antecedente penale ne-stinse și nu a luat în considerație prezența circumstanței atenuante, cum ar fi faptul că inculpatul are la întreținere un copil minor.

Prin urmare, ambele instanțe judecătorești au ignorat prevederile legale privind principiile de individualizare a pedepsei, în mod nemotivat și neîntemeiat i-au aplicat inculpatului cea mai aspră pedeapsă din numărul celor alternative, stabilindu-i, astfel, o pedeapsă inechitabilă.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal lărgit concluzionează asupra reparării erorii de drept nominalizate, prin reducerea termenului de pedeapsă aplicat condamnatului N.D. pînă la limita termenului de pedeapsă deja executat.

Astfel, recursurile de pe rol sînt întemeiate, impunîndu-se soluția casării parțiale, în latura pedepsei, a hotărîrilor atacate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în acest sens.

Conform art.457, 434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit admite recursurile în anulare declarate de condamnatul N.D., casează parțial sentința Judecătoreiei Buiucani, mun.Chișinău din 01.12.2008 și decizia Curții de Apel Chișinău din 19.02.2009, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, după cum urmează:

N.D. este condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa de 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei se calculează din 09.06.2009, deducîndu-se din acest termen durata pedepsei executate de la 01.12.2008 pînă la 09.06.2009.

N.D. urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă nu execută pedeapsa în baza altor hotărîri judecătorești.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-625/2009 din 09.06.2009)

* * *

Potrivit art.394 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze aplicarea unei pedepse mai ușoare decît cea prevăzută de lege (art.79 alin.(1) Cod penal).

Prin sentința Judecătoreiei Căușeni din 10.03.2009, inculpatul S.V. a fost condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, la amendă în mărime de 300 de unități convenționale, ceea ce constituie 6.000 de lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

S-a dispus încasarea de la partea civilmente responsabilă – Ministerul Afacerilor Interne al RM, în beneficiul lui Z.O. a prejudiciului material în sumă de 48.119 lei, în beneficiul lui S.G., P.A. și I.V. a prejudiciului moral – a cîte 7.000 de lei, în beneficiul lui N.S. – 5.000 de lei.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că inculpatul V.S., la 09.08.2007, în jurul orei 19.30, conducînd automobilul de model VAZ 2109, cu n/î MAI 8184, pe traseul Copanca-Leuntea, avînd în calitate de pasageri părțile vătămate A.P., G.S., V.I. și S.N., încălcînd pct.45 alin.(1) lit.a), b), d), e) și pct.42 alin.(2) din Regulamentul circulației rutiere, a tamponat pe banda cu sens opus

automobilul „Ford-Tranzit”, condus de O.Z., în urma cărui fapt părților vătămate li s-au cauzat leziuni corporale medii și grave, iar automobilul acestuia din urmă a fost deteriorat considerabil, în sumă de 47.543 de lei.

Procurorul a atacat cu apel sentința menționată, solicitând casarea acesteia în partea aplicării pedepsei și reparării prejudiciului moral, considerînd că sancțiunea aplicată față de inculpat este prea blîndă și cerînd stabilirea unei pedepse privative de libertate, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

În apelul părților vătămate, se solicită casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, cu admiterea integrală a acțiunii civile și dispunerea încasării prejudiciului moral de la partea civilmente responsabilă.

În apelul depus de partea civilmente responsabilă, MAI, se solicită casarea hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care prejudiciul material și moral să fie încasat de la inculpatul V.S., precum și diminuarea sumelor solicitate de părțile vătămate.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 22.04.2009, apelurile declarate de procuror, de partea civilmente responsabilă, MAI, de părțile vătămate S.G. și I.V. au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate.

Împotriva sentinței Judecătoreiei Căușeni din 10.03.2009 și deciziei Curții de Apel Bender din 22.04.2009, procurorul a declarat recurs, prin care solicită casarea hotărîrii instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, pe motivul blîndeții pedepsei aplicate față de V.S., considerînd că instanța de fond, la stabilirea pedepsei, incorect a aplicat prevederile art.79 Cod penal și, totodată, nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile înaintate de părțile vătămate. Ca temei, recurentul invocă art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, s-a aplicat o pedeapsă în alte limite decît cele prevăzute de lege.

În recursul părților vătămate, se solicită casarea hotărîrilor menționate și pronunțarea unei hotărîri prin care lui V.S. să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, cu aplicarea pedepsei complementare, precum și încasarea de la partea civilmente responsabilă a prejudiciului moral – a cîte 20.000 de lei pentru fiecare, pe motiv că instanțele de fond și de apel au dat o apreciere greșită circumstanțelor cauzei și ilegal i-a fost aplicată inculpatului o pedeapsă mai blîndă decît cea prevăzută de lege, și în mod nejustificat a fost stabilit cuantumul prejudiciului moral.

Hotărîrile menționate au fost atacate cu recurs de către partea civilmente responsabilă, MAI, care solicită casarea acestora în latura civilă, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care prejudiciul material și moral să fie încasat de la inculpatului V.S., precum și diminuarea sumelor solicitate de părțile vătămate, deoarece accidentul rutier a avut loc din vina inculpatului.

Judecând recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente:

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare; s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Potrivit prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeuriile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției respective.

În cauza dată, instanța de apel nu a îndeplinit aceste prevederi stricte ale legii și nu a ținut cont de explicațiile date de Plenul Curții Supreme de Justiție la pct.14 al Hotărârii nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, din al căror sens rezultă că nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Astfel, instanța de apel, judecând apelul, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, greșit a ajuns la concluzia respectivă, menținând erorile admise de instanța de fond, încălcând astfel prevederile art.417 Cod de procedură penală, și anume, în decizia sa, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra temeiurilor de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor, precum și la adoptarea soluției date.

Totodată, în pct.22 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 19.06.2006 „Privind sentința judecătorească”, se menționează că, potrivit art.394 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată *este obligată să motiveze aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege* (art.79 alin.(1) Cod penal).

Contrar acestor cerințe stricte ale legii, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel, ignorând stipulările normelor menționate, a comis erori de drept.

Potrivit prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, la rîndul său, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, la aplicarea pedepsei lui V.S. pentru infracțiunea comisă, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Cod penal, astfel în mod pripit a ajuns la concluzia privind aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, nu a argumentat care sînt circumstanțele excepționale ale cauzei, inclusiv referitoare la pedeapsa complementară obligatorie prevăzută de art.264 alin.(3) Cod penal, ce ar permite aplicarea pedepsei mai blînde decît cea prevăzută de lege, limitîndu-se doar la o frază: „V.S. a comis o infracțiune din imprudență, la locul de muncă se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor și de aceia instanța consideră aceste circumstanțe ca fiind excepționale și aplică o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală pentru infracțiunea comisă”.

Mai mult ca atît, infracțiunea pentru care V.S. a fost condamnat în baza art.264 alin.(3) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave, în conformitate cu art.16 Cod penal. Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța de fond urma să țină cont de gravitatea infracțiunii comise, precum și de alte criterii generale de individualizare a pedepsei.

În atare situație, se concluzionează că sentința privind aplicarea vinovatului a unei pedepsei mai blînde decît cea prevăzută de lege este ilegală și neîntemeiată – eroare care nu a fost corectată de către instanța de apel, deci, și această instanță a comis aceeași eroare de drept.

Totodată, instanța de fond, precum și cea de apel nu au motivat suficient admiterea acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate în cadrul procesului penal și încasarea prejudiciului material și moral, limitându-se la fraze de ordin general, cu referire doar la Codul civil.

Potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, dacă admite recursul, cu casarea deciziei instanței de apel, poate rejudeca cauza dacă nu se agravează situația condamnatului. O nouă soluție care se impune a fi adoptată poate agrava situația inculpatului și, din acest punct de vedere, Colegiul penal conchide că, odată cu casarea deciziei instanței de apel, cauza urmează a fi remisă la rejudecare în ordine de apel.

Se menționează faptul că, în cazul în care decizia instanței de apel este casată în temeiul menționat, urmează a fi admise și recursurile declarate de partea civilmente responsabilă, MAI, de părțile vătămate S.G. și I.V.

Referitor la motivele și considerentele relevante, se apreciază că instanța de apel a comis o eroare de drept, care nu poate fi corectată de instanța de recurs, ceea ce impune necesitatea casării deciziei instanței de apel și dispunerii rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, deoarece la Curtea de Apel Bender este imposibilă formarea altui complet.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-887/2009 din 04.08.2009)

* * *

Instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, dacă s-au constatat circumstanțe excepționale ale cauzei.

Prin sentința Judecătoreiei Șoldănești din 04.03.2008, T.A. a fost condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință, a fost condamnat și B.N., în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

În fapt, instanța de fond a constatat următoarele:

Inculpatul T.A., la 25.08.2007, în jurul orei 23.30, aflându-se în casa lui N.M. din s.Sămășcani, r-nul Șoldănești, fiind în stare de ebrietate, în urma înțelegerii prealabile, împreună cu B.N., cu scopul de a-i cauza leziuni corporale lui N.M., intenționat i-au aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și picioarele, ulterior și cu un furtun, în diferite părți ale corpului, îndeosebi în regiunea capu-

lui, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.238 „D” din 10.09.2007, leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de hemoragie în țesuturile moi pericraniene a regiunii fronto-temporale – parietală stînga, hematom subdural în regiunea frontală dreapta, hemoragie difuză sub-arahnoidiană, sînge lichid în ventriculii cerebrali, fractura coastelor din stînga 7-8-9 pe linia auxiliară medie, 10 pe linia omoplatului, cu hemoragii în mușchii intercostali, echimoze pe față, frunte, brațul drept, cutia toracică din stînga, umărul drept, fesiere, spate, plăgi contuze pe frunte, obrazul drept, în urma cărora, la 02.09.2007, N.M. a decedat în spitalul Șoldănești.

Fapta respectivă a fost calificată în baza art.151 alin.(4) Cod penal, ca vătămare intenționată gravă a sănătății, periculoasă pentru viață, săvîrșită de două persoane, care a provocat decesul victimei.

Inculpatul T.A. a atacat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, motivînd că instanța de fond nu a ținut cont în deplină măsură de toate circumstanțele ce îi atenuează vina, de faptul că are la educație și întreținere 5 copii minori, că și-a recunoscut vina sa integral, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și sincer se căiește de cele comise.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11.06.2008, apelul declarat de inculpat a fost admis, cu casarea sentinței contestate în partea stabilirii pedepsei lui T.A. și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care T.A. a fost condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea soluției date, instanța de apel a menționat că probele administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, confirmă vinovăția condamnatului T.A. în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (4) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvîrșită de două persoane, care a provocat decesul victimei, însă, la individualizarea pedepsei, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență circumstanțelor atenuante: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și rolul secundar al inculpatului la săvîrșirea infracțiunii, că el a participat la săvîrșirea infracțiunii sub influența lui B.N., care are antecedente penale, și că el întreține 5 copii minori.

În opinia instanței de apel, cu toate că prima instanță a constatat aceste circumstanțe, la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de ele, aplicîndu-i inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare aproximativ echivalentă cu cea aplicată lui

B.N., care este o persoană judecată de mai multe ori, a avut rolul de instigator și participant cel mai activ la săvârșirea infracțiunii.

Cu recurs ordinar, în temeiul art.427 alin.(1) pct.10) CPP, procurorul a contestat decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11.06.2008, solicitând casarea hotărârii menționate privitor la stabilirea pedepsei, pe motivul blîndeții acesteia, cu menținerea sentinței Judecătorei Șoldănești din 04.03.2008.

În motivarea recursului ordinar, procurorul invocă faptul că instanțele de fond și de apel corect au stabilit starea de fapt, ajungînd la concluzia corectă cu privire la vinovăția condamnatului T.A. în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvîrșită de două persoane, care a provocat decesul victimei – instanța de fond stabilindu-i o pedeapsă echitabilă – de 10 ani închisoare, însă instanța de apel greșit a admis apelul condamnatului și, fără a-și motiva suficient soluția, incorect a aplicat prevederile art.79 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă mai blîndă – de 5 ani închisoare.

Instanța de apel a reținut ca circumstanțe atenuante în privința lui T.A.: recunoașterea vinovăției, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, prezența copiilor minori în familia acestuia; și ca circumstanțe agravante: provocarea prin infracțiune a unor urmări grave, săvîrșirea infracțiunii prin orice formă de participare, săvîrșirea infracțiunii prin acte cu o deosebită cruzime și prin batjocorirea victimei, săvîrșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate.

Însă, în caz de concurs al circumstanțelor agravante și al celor atenuante, coborîrea pedepsei pînă la minimul sau ridicarea ei pînă la maximum prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal nu este obligatorie (art.78 alin.(4) CP).

Astfel, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, reținînd circumstanțele excepționale, nu le-a dat o apreciere cuvenită circumstanțelor agravante: că fapta s-a produs în casa victimei M.N., care le-a permis lui A.T. și B.N. să intre în casă, iar aceștia din urmă, fiind în stare de ebrietate, au început să-i aplice lovituri în corp, inclusiv în regiunea capului, cu pumnii și picioarele, iar mai apoi și cu furtunul, cauzîndu-i multiple leziuni corporale grave, în urma cărora a survenit decesul victimei.

Avocatul I.C. în interesele condamnatului T.A., în temeiul art.427 alin.(1) pct.10) CPP, a contestat cu recurs ordinar decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11.06.2008, solicitînd casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care față de condamnatul T.A. să fie aplicate prevederile art.90 Cod penal, deoarece instanța de apel nu a acordat deplină eficiență circumstanțelor atenuante: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și rolul secundar al inculpatului la săvîrșirea infracțiunii și că el întreține 5 copii minori.

Verificînd argumentele invocate în recursuri în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul ordinar declarat de procuror este întemeiat și urmează a fi admis, iar recursul ordinar declarat de avocat este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente:

Colegiul penal lărgit reține că instanțele ierarhic inferioare, în baza probelor administrate legal de organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, au stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungînd la concluzia corectă cu privire la vinovăția condamnatului T.A. în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvîrșită de două persoane, care a provocat decesul victimei.

La individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, instanța de fond a acordat deplină eficiență circumstanțelor atenuante și, în conformitate cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, ținînd cont și de circumstanțele agravante, i-a stabilit lui T.A. o pedeapsă echitabilă – de 10 ani închisoare – limita minimă fixată de art.151 alin.(4) Cod penal, totodată luînd în considerație și argumentele invocate de condamnat în apel și de avocatul acestuia, I.C., în recursul ordinar, descrise la pct.5.2. al prezentei decizii.

În atare situație, se consideră neîntemeiate motivele invocate în recurs de avocatul I.C. în interesele condamnatului T.A., privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința acestuia.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege

Motivele invocate de procuror la pct.5.1. al prezentei decizii, referitor la individualizarea pedepsei, Colegiul penal lărgit le consideră întemeiate, deoarece instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, luînd în considerație în mod preponderent circumstanțele atenuante.

Conform art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, pedeapsa avînd drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

În acest sens, concluzia instanței de apel precum că „... inculpatul are la în-

treținere și educație 5 copii minori dintre care ultimii născuți în anul 2004 sînt gemeni și lipsa îndelungată în sînul familiei a acestuia se va răsfrînge negativ atît asupra stării materiale ale familiei numeroase, cît și asupra climatului educațional al familiei” este greșită și nu poate servi ca temei legal pentru stabilirea unei pedepse mai blînde, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, sub limita minimă fixată de art.151 alin.(4) Cod penal.

Potrivit pct.13 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale” nr.16 din 31.05.2004, circumstanțele prevăzute la art.79 alin.(2) Cod penal se aplică numai în cazul dacă sînt respectate condițiile indicate la alin.(1) al aceluiași articol.

Articolul 79 alin. (1) Cod penal stipulează că instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, dacă s-au constatat circumstanțe excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvîrșite în grup la descoperirea acesteia.

În acest sens, instanța de apel s-a referit la unele circumstanțe excepționale descrise la pct.4 al deciziei, cum ar fi: *contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și rolul secundar al inculpatului la săvîrșirea infracțiunii, că el a participat la săvîrșirea infracțiunii sub influența lui B.N., care are antecedente penale, fiind instigator și cel mai activ participant la săvîrșirea infracțiunii.*

Se evidențiază că, nici în rechizitoriu și nici în sentința instanței de fond, astfel de circumstanțe nu au fost stabilite. Mai mult ca atît, instanța de apel, contrar prevederilor art.409 și 411 CPP, a hotărît și în privința coinalpatului B.N., care nu a declarat apel, creîndu-i o situație mai gravă – considerîndu-l „... *instigator și cel mai activ participant la săvîrșirea infracțiuni*”.

Însă, conform declarațiilor inculpatului B.N., descrise în sentința instanței de fond, anume inculpatul T.A. primul a propus să meargă acasă la M.N. și să-l bată, apoi ambii au intrat în mod forțat în casa acestuia și împreună l-au bătut cu picioarele și cu furtunul.

În fapt, instanța de fond, constatînd fapta incriminată, a stabilit că ambii inculpați au comis infracțiunea „... *prin înțelegere prealabilă, fiind în stare de ebrietate*”.

De asemenea, nu s-a constatat faptul că inculpatul T.N. ar fi „... *contribuit activ la descoperirea infracțiunii, avînd rolul secundar la săvîrșirea infracțiunii*”, deoarece, în cadrul urmăririi penale, prin ordonanța procurorului din 19.11.2007,

din motivul eschivării de la prezentarea la organul de urmărire penală, s-a dispus aducerea lui forțată la Procuratura Șoldănești, pentru înaintarea învinuirii, unde, fiind interogat în calitate de învinuit, a refuzat să facă declarații.

Prin urmare, instanța de apel, la aplicarea pedepsei condamnatului T.N., ignorând principiul individualizării pedepsei, nu a luat în considerație caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, circumstanțele ce agravează răspunderea și, neținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării inculpatului, incorect a aplicat în privința acestuia prevederile art.79 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă greșit individualizată în raport cu prevederile art.61, 75 Cod penal, art.427 alin.(1) pct.10) CPP.

Vizavi de considerentele relevate, se impun admiterea recursului ordinar declarat de procuror, casarea integrală a deciziei recurate, cu menținerea hotărârii instanței de fond, și respingerea recursului ordinar declarat de avocatul I.C. în interesele condamnatului T.A., ca fiind inadmisibil.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție admite recursul ordinar declarat de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Bălți, Gh.E., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11.06.2008 și menține sentința Judecătoriei Șoldănești din 04.03.2008 în cauza penală în privința lui T.A., prin care acesta a fost condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 10 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul I.C. în interesele condamnatului T.A. împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11.06.2008 în cauza penală în privința lui T.A.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1110/2008 din 18.11.2009)

* * *

Judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconcepută că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 12.06.2009, N.T. a fost condamnată în baza art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 4 ani și 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea resurselor umane pe un termen de 2 ani, și în baza art.220 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.79

CP, la un an închisoare; în baza art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui N.T. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea resurselor umane pe un termen de 2 ani.

Conform art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a constatat următoarele:

De către organul de urmărire penală, N.T. a fost învinuită de faptul că, în luna decembrie 2006, fiind într-o înțelegere prealabilă, împreună cu persoane neidentificate din Turcia, din interes material, în scop de exploatare sexuală comercială, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la muncă în or.Istanbul, Turcia, în calitate de chelneriță, abuzînd de poziția de vulnerabilitate a cet. C.C., a recrutat-o pe aceasta, îndemnînd-o să se deplaseze în Turcia.

Pentru a-și realiza intenția, N.T., aflîndu-se în s.Tartaul, r-nul Cantemir, i-a comunicat lui C.C. că o va ajuta să se angajeze în or.Istanbul, Turcia, în calitate de chelneriță. Primind acordul ei, N.T. i-a transmis acesteia bani în sumă de 1.300 de lei, pentru ca ea să-și perfecteze pașaportul.

La obținerea pașaportului de către C.C., N.T. le-a transmis persoanelor neidentificate din Turcia datele din pașaportul acesteia și, în complicitate cu aceste persoane, i-a procurat lui C.C. bilet de avion pe ruta Chișinău-Istanbul.

La 23.12.2006, N.T., împreună cu C.C., s-au deplasat în or.Istanbul Turcia, unde, în perioada decembrie 2006 – martie 2007, C.C. a fost supusă zilnic exploatării sexuale comerciale de către proxeneții turci, fiind vîndută zilnic contra a diferite sume de bani, pentru a satisface poftele sexuale ale diferitelor persoane. Banii obținuți în urma acestei activități ilegale erau însușiți de către proxeneți.

Tot ea a fost învinuită de faptul că, în perioada lunilor iulie-august 2007, fiind în înțelegere prealabilă, împreună cu C.C. și persoane neidentificate de organul de urmărire penală, au îndemnat-o pe C.V. să se deplaseze în Turcia pentru a practica prostituția.

În scopul favorizării practicării prostituției de către C.V., N.T., în complicitate cu persoane neidentificate, i-a perfectat acesteia pașaportul, a transportat-o în Ucraina, i-a procurat bilet de avion pe ruta Ismail-Istanbul, transportînd-o în Turcia pentru a o supune exploatării sexuale comerciale. În or.Istanbul, C.V. a practicat prostituția timp de o lună și jumătate.

Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea ei referitor la pedeapsa stabilită inculpatei, considerînd necesară aplicarea unei pedepse cu închisoare lui N.T. pentru infracțiunile săvîrșite.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05.11.2009, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o

hotărîre nouă, prin care N.T. a fost recunoscută vinovată de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) d) Cod penal și a fost condamnată la 7 ani închisoare, în baza art.220 alin.(1) Cod penal a fost condamnată la 2 ani închisoare, iar în baza art.84 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani și o lună închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip închis.

Instanța de apel a considerat că, la stabilirea pedepsei, au fost admise abateri de la lege, fiindcă, în cazul condamnării pentru infracțiunea prevăzută de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, nu pot fi aplicate prevederile art.79 Cod penal, deoarece acest articol nu se aplică față de persoanele care au săvîrșit infracțiuni deosebit de grave, și că față de inculpată este necesară aplicarea pedepsei fără suspendarea executării acesteia.

În recursul ordinar declarat de avocat în numele condamnatei, se solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței, invocîndu-se ca temei art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală – hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția –, argumentîndu-se că instanța de apel nu și-a motivat soluția de aplicare a pedepsei cu închisoare, eronat a considerat imposibilitatea aplicării art.79 Cod penal față de condamnată, că procurorul în apel nu a motivat care sînt temeiurile solicitărilor din cererea de apel, iar instanța a dedus în mod unilateral aceste temeiuri.

În recursul ordinar declarat de condamnată, se solicită casarea deciziei și sentinței pronunțate în privința acesteia, cu reîncadrarea acțiunilor din prevederile art.165 alin.(2) CP în cele ale art.220 alin.(1) Cod penal, argumentîndu-se că ea nu a avut intenția de a trafica partea vătămată.

Verificînd argumentele invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursurile ordinare urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecători, din următoarele considerente:

Conform prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond.

Potrivit explicațiilor oferite în Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante;

dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, judecînd apelul, instanța de apel nu se poate limita doar la redarea de la persoana a treia a circumstanțelor și împrejurărilor cauzei constatate de prima instanță, ci urmează să examineze și să supună verificării toate probele și argumentele aduse de apelant, respectînd prevederile legale enunțate anterior.

În această privință, se constată că instanța de apel a considerat ca fiind stabilită vinovăția lui N.T. în săvîrșirea infracțiunilor imputate de organul de urmărire penală, indicînd că aceasta a fost condamnată pentru faptele constatate de prima instanță.

Din textul sentinței, rezultă că faptele imputate lui N.T. nu au fost constatate ca fiind săvîrșite de aceasta, ci s-a menționat că organul de urmărire penală a învinuit-o pe N.T. că a săvîrșit infracțiunile nominalizate.

Această stare de lucruri contravine prevederilor art.394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, conform cărora partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Din sintagma constatată în sentință „că de către organul de urmărire penală N.T. a fost pusă sub învinuire”, rezultă că prima instanță, de fapt, nu a constatat faptele pentru care a condamnat persoana în cauză. Instanța de apel, la caz, nu a corectat eroarea de drept privitor la modul de întocmire a sentinței și nu a respectat explicațiile pct.21 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, conform căruia „în cazul cînd prima instanță nu a respectat prevederile art.394 CPP privind întocmirea sentinței, însă în fapt probele au fost cercetate, instanța de apel, cașînd sentința din acest motiv, va continua prin rejudecarea cauzei aprecierea tuturor împrejurărilor și, respectînd normele procedurale (art.393-397 CPP), va pronunța o nouă hotărîre conform ordinii stabilite pentru prima instanță”.

Conținutul actual al sentinței, precum și al deciziei, corespund prevederilor art.394 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală – partea descriptivă a sentinței

de achitare cuprinde indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinutului a fost trimisă în judecată –, însă această expunere nu poate fi acceptată în situația pronunțării unei hotărâri de condamnare.

Eroarea admisă de prima instanță nu a fost corectată de instanța de apel, care, cu toate că a indicat că rejudecă cauza și pronunță o hotărâre nouă referitor la pedeapsa stabilită inculpatei, nu a indicat ca fiind constatate anumite acțiuni infracționale în faptele lui N.T.

De asemenea, potrivit art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconcepută că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii.

Din examinarea deciziei atacate, rezultă că instanța de apel a preluat motivele apelului declarat de procuror și, la motivarea soluției sale cu privire la pedeapsa inculpatei, a acceptat pe deplin cerințele procurorului din apel, pe care le-a transcris în decizie, adoptând soluția doar în baza cerinței vagi indicate de procuror în apel: „... pedeapsa stabilită ... este blîndă, iar instanța de judecată nu a luat în considerație pericolul social al faptelor săvîrșite de ea”.

În așa mod, instanța de apel a reținut în mod generic că situația de fapt și de drept expusă în sentință în ceea ce privește pedeapsa inculpatei nu este corespunzătoare celor săvîrșite.

Procedînd în asemenea mod, instanța nu a acordat deplină eficiență recomandărilor stipulate în Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, și anume în punctul 22.2, care indică: „Dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțînd hotărîrea, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe. În partea descriptivă decizia trebuie să corespundă tuturor cerințelor art.394 Cod de procedură penală”.

În atare situație, Colegiul conchide că instanța de apel a comis o eroare de drept la judecarea apelului, care, conform art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, se consideră temei de casare a deciziei pronunțate.

Mai mult ca atît, în argumentarea soluției sale, Curtea de Apel a menționat că prevederile art.79 Cod penal nu pot fi aplicate în privința persoanelor care au săvîrșit infracțiuni deosebit de grave, raportînd aceste prevederi la condamnarea lui N.T. în baza art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Însă, conform dispozițiilor art.79 alin.(3) Cod penal, în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală,

dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de Codul penal pentru infracțiunea săvârșită. Totodată, art.79 Cod penal nu poate fi aplicat persoanelor adulte în cazul aplicării pedepsei detențiunii pe viață sau în cazul recidivei de infracțiuni, după cum expres interzice alin.(4) al acestei norme – impedimente care nu sînt întrunite în privința inculpatei.

Se mai evidențiază că, potrivit sentinței, condamnatei i-a fost stabilită pedeapsa cu aplicarea art.79 Cod penal și în baza art.220 alin.(1) Cod penal, însă, excluzînd aplicarea acestei prevederi din sentință, instanța de apel nu și-a motivat soluția și nu a argumentat care sînt considerentele ce au dus la pronunțarea acestei soluții.

Colegiul penal lărgit consideră că erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și de a se pronunța asupra legalității sentinței instanței de fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărîrii judecătorești.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecători.

În procesul rejudecării cauzei, instanța urmează să țină cont de argumentele formulate în apel și de cele expuse în prezenta decizie, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Potrivit pct.37 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova „Despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu” (nr.4 din 28.03.2005), în cazul judecării cauzei în ordine de apel sau de recurs, instanța este în drept să decidă și asupra măsurilor preventive în conformitate cu prevederile art.416, 450 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție admite recursurile ordinare declarate de avocatul N.M. în numele condamnatei și de condamnata N.T.; casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05.11.2009 în cauza penală în privința lui N.T., cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători.

Măsura preventivă în privința lui N.T. se modifică din arest în obligarea de nepărăsire a localității, ea fiind eliberată de sub arest imediat, în sala de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-819/2010 din 27.07.2010)

* * *

Potrivit prevederilor art.80 Cod penal, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța acceptă acest acord, pedeapsa pentru infracțiunea incriminată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune.

Prin sentința Judecătoriei Telenești din 20.11.2008, G.S., în cadrul procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, a fost condamnat, în baza art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, la 3 ani închisoare. Potrivit art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, i s-a adăugat parțial pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Telenești din 15.04.2008, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 30 de zile închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În fapt, instanța de fond a constatat că inculpatul G.S., la 21.07.2008, aproximativ la ora 03.00, a sustras pe ascuns, prin pătrundere în casa din str.D. Cantemir 26, or.Telenești, bunuri în valoare totală de 14.000 de lei, cauzându-i părții vătămate N.I. o daună materială în proporții considerabile.

Fapta respectivă a fost încadrată în prevederile art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, ca furt, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Împotriva sentinței, a declarat recurs inculpatul, care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25.02.2009, a fost respins, ca nefondat, recursul și menținută sentința.

În recursul în anulare declarat de condamnat, se solicită rejudecarea cauzei și stabilirea unei pedepse mai blânde.

Verificând argumentele invocate în recursul în anulare din punctul de vedere al criticii formulate și al materialelor cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis.

Instanțele de judecată corect au stabilit starea de fapt și au dat o apreciere juridică justă acțiunilor săvârșite de condamnat, calificând fapta în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, însă hotărârile pronunțate urmează a fi casate parțial din următoarele considerente:

Conform art.10¹ Cod penal, dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și pînă la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a intervenit o lege care prevede acest tip de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximumul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită.

Articolul 186 alin.(2) Cod penal în redacția Legii nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare de la 24.05.2009, prevede pentru fapta comisă de G.S. o pedeapsă maximă de pînă la 4 ani închisoare.

Cauza penală a fost examinată în procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției.

Potrivit prevederilor art.80 Cod penal, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța acceptă acest acord, pedeapsa pentru infracțiunea incriminată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune. Prin urmare, pedeapsa maximă aplicată condamnatului în baza art.186 alin.(2) Cod penal nu poate fi mai mare de 2 ani și 8 luni închisoare. La stabilirea pedepsei lui G.S., s-a comis o eroare de drept, stabilindu-i-se un termen de pedeapsă cu depășirea celui prevăzut de lege.

Conform art.453 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, hotărîrea irevocabilă de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în cazul în care recursul are efect cu privire la situația părții în proces atunci cînd aplicarea pedepsei în privința condamnatului a fost înlăturată de o nouă lege penală. Or, noua lege penală nu înlătură definitiv executarea pedepsei aplicate condamnatului, însă influențează situația lui în sens că termenul pedepsei, pe care el urmează să o execute pentru infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(2) Cod penal, nu poate depăși 2 ani și 8 luni închisoare.

La stabilirea pedepsei definitive, instanța de recurs va ține cont de prevederile art.85 Cod penal.

În conformitate cu art.457, 435 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de condamnatul G.S., casează parțial sentința Judecătoriei Telenești din 20.11.2008 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25.02.2009 în cauza penală privindu-l pe G.S., cu pronunțarea unei noi hotărîri, conform cărei lui G.S. i se reduce pedeapsa, aplicată în baza art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, pînă la 2 (doi) ani și 8 (opt) luni închisoare.

Potrivit art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, i se adaugă parțial pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Telenești din 15.04.2008 și i se stabilește lui G.S. pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani și 9 (nouă) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Termenul de executare a pedepsei se calculează de la 23.06.2009, cu deducerea din acest termen a perioadei de pedeapsă executată de la 20.11.2008 pînă la 23.06.2009.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-571/2009 din 23.06.2009)

* * *

În cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța acceptă acest acord, pedeapsa pentru infracțiunea incriminată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 02.03.2009, P.V. a fost condamnată în baza art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) Cod penal (CP), cu aplicarea prevederilor art.80 CP, la 3 ani închisoare, iar în temeiul art.90 CP, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Prin aceeași sentință, a fost condamnată și T.A., în privința căreia hotărîrea nu se contestă.

Acțiunile civile ale părților vătămate N.C., A.P. și E.B. au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

În fapt, instanța de fond, acceptînd acordul de recunoaștere a vinovăției, a constatat că P.V.:

- la 06.12.2008, ora 17.15, prin înțelegere prealabilă, împreună cu T.A., aflîndu-se în salonul „F” amplasat în incinta Cinematografului „Patria”, mun Bălți, au sustras pe ascuns un telefon mobil de marca „Nokia 2760” la prețul de 1.400 lei, cu cartela SIM la prețul de 50 de lei, pe al cărei cont se aflau minute de convorbiri în valoare de 300 de lei, cauzîndu-i părții vătămate N.C. o daună materială considerabilă, în sumă totală de 1.750 de lei;
- la 31.12.2008, ora 24.00, prin înțelegere prealabilă, împreună cu minorul A.M., avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în ograda casei nr.35 din str.Smolean, mun.Bălți, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale în sumă de 1300 lei, cauzîndu-i părții vătămate A.P. o daună materială considerabilă;
- la 01.01.2009, ora 02.00, prin înțelegere prealabilă, împreună cu minorul A.M., avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în ograda casei nr.14 din str.Televiziunii, mun.Bălți, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale, cauzîndu-i părții vătămate E.B. o daună materială considerabilă, în valoare de 1.750 de lei.

Pe căile ordinare de atac, sentința nu a fost contestată, devenind, prin neatacare, definitivă și irevocabilă.

În recursul în anulare declarat de avocatul V.Z. în interesele condamnatei P.V., invocîndu-se prevederile art.435 alin.(2) lit.c) CPP, se solicită casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care

condamnatei să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, în legătură cu modificările operate prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009, fiind aplicabile prevederile art.10 CP.

Judecând recursul în anulare în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate de părți, Colegiul penal conchide că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform art.452 alin.(2) Cod de procedură penală, hotărîrea irevocabilă poate fi atacată cu recurs în anulare în cazul în care nu au fost utilizate căile ordinare de atac dacă o situație favorabilă condamnatului a apărut după irevocabilitatea hotărîrii atacate.

Potrivit art.453 alin.(1) lit.c) Cod de procedură penală, hotărîrea de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept în cazul în care aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege ori există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Condamnata P.V., la moment, execută pedeapsa închisorii în mărime de 3 ani, pentru furt, adică pentru sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvîrșit de două sau mai multe persoane, în mod repetat, prin pătrundere în încăpere și în alt loc de depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune încorporată în prevederile art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) CP, care stabilea pedeapsa închisorii de pînă la 5 ani.

Astfel, la data condamnării lui P.V. în baza art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor ei și măsura de pedeapsă stabilită erau corecte.

Potrivit modificărilor operate prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009, din art.186 alin.(2) CP a fost exclus semnul calificativ lit.a) – „săvîrșirea infracțiunii în mod repetat”, iar articolul dat stabilește pedeapsa închisorii de pînă la 4 ani.

Conform art.10 alin.(1) CP, legea penală care ușurează pedeapsa sau, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin urmare, aplicînd principiul retroactivității legii penale, semnul calificativ lit.a) din art.186 alin.(2) CP, în baza căruia a fost condamnată P.V., urmează a fi exclus din învinuire și acțiunile ei urmează a fi reîncadrate din prevederile art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) CP în cele ale art.186 alin.(2) lit.b), c), d) CP.

Din actele cauzei, rezultă că P.V. a săvîrșit infracțiunea fiind minoră.

Conform prevederilor art.70 alin.(3) CP, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoanele care, la data săvîrșirii infracțiunii, nu au atins vîrsta de 18 ani,

termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Articolul 186 alin.(2) CP prevede pedeapsa maximă a închisorii de 4 ani. Raportînd aceste date la prevederea art.70 alin.(3) CP, Colegiul constată că pentru P.V. pedeapsa maximă, care urmează a-i fi aplicată pentru infracțiunea săvârșită, nu poate depăși 2 ani închisoare.

Totodată, cauza penală a fost examinată în procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției.

Potrivit prevederilor art.80 CP, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța acceptă acest acord, pedeapsa pentru infracțiunea incriminată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune. Prin urmare, pedeapsa maximă aplicată condamnatei V.P. în baza art.186 alin.(2) CP nu poate fi mai mare de 1 an și 4 luni închisoare.

Astfel, la stabilirea pedepsei închisorii condamnatei, se va ține seama de prevederile art.75, 70, 80, 90 CP, inclusiv de circumstanțele atenuante și agravante constatate de instanța de fond, fiindu-i aplicată pedeapsa în limitele sancțiunii legii penale noi.

Colegiul penal admite recursul în anulare declarat de avocatul V.Z. în interesele condamnatei P.V., casează parțial sentința Judecătorei Bălți din 02.03.2009 în cauza penală în privința lui P.V. și T.A., rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre după cum urmează.

Acțiunile condamnatei P.V. se reîncadrează din prevederile art.186 alin.(2) lit.a), b), c), d) CP în cele ale art.186 alin.(2) lit.b), c), d) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa de 1 (un) an și 4 (patru) luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art.90 CP, executarea pedepsei stabilite se suspendă condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-643/2010 din 27.04.2010)

★ ★ ★

În sensul art.81 Cod penal, tentativa de infracțiune urmează a fi pedepsită mai blînd decît infracțiunea consumată.

Prin sentința Judecătorei Cahul din 05.06.2008, N.V. a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal la 6 ani închisoare, cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei; în baza art.217 alin.(2) Cod penal la 2 ani închisoare.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui N.V. i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei.

În termenul pedepsei aplicate lui N.V., s-a inclus durata aflării lui sub arest preventiv de la 23.03.2008 pînă la 05.06.2008, calculîndu-i-se termenul executării pedepsei începînd cu 23.03.2008.

Măsura preventivă – arestul preventiv, aplicată în privința inculpatului N.V. s-a menținut pînă cînd sentința va rămîne definitivă.

Prin această sentință, a fost condamnat și C.A., în privința căruia sentința nu se contestă.

În fapt, instanța de fond a stabilit următoarele:

La data de 21.03.2008, aproximativ la ora 19.00, N.V., acționînd intenționat și prin înțelegere prealabilă cu C.A., urmărind scopul de a sustrage bunurile altei persoane, au pătruns în locuința lui Z.D., situată în orașul Cahul, str.V. Alexandri nr.55, de unde, aplicînd violența nepericuloasă pentru sănătate în privința lui Z.D. – multiple lovituri în regiunea capului –, și provocîndu-i acestuia leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, au sustras în mod deschis televizorul de model „Vesta” în valoare de 1.330 de lei.

Tot el, N.V., la data de 22.03.2008, aproximativ la ora 16.20, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a fost reținut pe str.Tîrgul Vechi, or.Cahul, și adus la Comisariatul de poliție raional Cahul, unde, în procesul examinării corporale a reținutului N.V., în buzunarul stîng al pantalonilor a fost depistată și ridicată o cutie de chibrituri cu masă vegetală de culoare verde, uscată, fărîmițată, care, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.54 din 24.03.2008, reprezenta marijuana, ce face parte din categoria substanțelor narcotice. Cantitatea de substanță narcotică alcătuită 4,68 grame.

Inculpatul N.V. a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare a sa.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06.11.2008, a fost admis parțial apelul inculpatului N.V., sentința a fost casată cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care N.V. a fost condamnat în baza art.27, 187 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal la 6 ani închisoare, cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei, și în baza art.217 alin.(2) Cod penal la 2 ani închisoare; conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui N.V. i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei.

Termenul ispășirii pedepsei va începe cu data de 06.11.2008, incluzându-se în termenul pedepsei perioada deținerii preventive de la 23.03.2008 pînă la 06.11.2008.

A fost menținută măsura de reprimare în privința lui N.V., sub formă de arest preventiv.

Instanța de apel, în motivarea hotărîrii, a menționat că, conform pct.23 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28 iunie 2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, furtul, jaful, escrocheria și delapidarea averii străine se consideră consumate din momentul în care făptuitorul, întrînd în posesia ilegală asupra bunurilor altei persoane, obține posibilitatea reală de a se folosi și de a dispune de acestea la dorința sa.

În ședința de judecată, ținîndu-se cont de declarațiile părții vătămate, s-a constatat că inculpații N.V. și C.A., după ce i-au aplicat lovituri părții vătămate, au ieșit din casă cu televizorul, însă partea vătămată a încercat să-i oprească strigînd după ajutor, atunci inculpații, lăsînd televizorul în stradă, au fugit. Martorii audiați au declarat că l-au găsit pe Z.D. lîngă televizorul său și acesta era bătut.

Astfel, instanța de apel a reîncadrat acțiunile inculpaților din prevederile art.187 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal în prevederile art.27, 187 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal – tentativă de jaf, adică de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, săvîrșită de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei, cu cauzarea daunei în proporții considerabile.

Decizia a fost contestată cu recurs ordinar de către condamnatul N.V., care a solicitat casarea hotărîrilor instanțelor ierarhic inferioare, cu remiterea cauzei la rejudecare, pentru adoptarea unei hotărîri legale, invocînd că vina lui nu este dovedită prin probe, că el a fost maltratată la poliție și relațiile dintre dînsul și Z.D. erau ostile, din care motiv s-au și bătut.

Verificînd materialele cauzei în raport cu argumentele recursului ordinar, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform prevederilor art.414 CPP, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Mai mult, conform explicațiilor oferite în Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale

în ordine de apel”, apelul este o cale de atac ordinară, care poate fi folosită împotriva hotărârilor pronunțate asupra fondului de către o instanță judiciară ierarhic inferioară, pentru ca pricina să fie supusă unei noi judecăți, în vederea reformării hotărârii nedefinitive.

Articolul 415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală stipulează că instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, poate adopta decizia de admitere a apelului, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În conformitate cu prevederile art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Prin hotărârile sale în cauzele Popovici împotriva R. Moldova din 27.11.2007, Spînu împotriva României din 29.04.2008, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO) a constatat ca fiind o încălcare a prevederilor art.6 par.1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04.11.1950 rejudecarea cauzelor fără examinarea probelor învinuirii în prezența inculpatului, fără audierea personală a inculpatului și fără audierea cel puțin a martorului acuzării într-o ședință publică, cu scopul de a asigura realizarea procedurii pe principiul contradictorialității.

Potrivit sentinței, instanța de fond, examinând în ședință probele, l-a condamnat pe N.V. în baza art.187 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal la 6 ani închisoare și la amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10000 de lei, și în baza art.217 alin.(2) Cod penal la 2 ani închisoare. Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui N.V. i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 6 luni, cu executarea ei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei.

Instanța de apel, fără a interoga inculpatul, partea vătămată, martorii acuzării, a adoptat decizia prin care a admis apelul inculpatului N.V., a casat sentința și a pronunțat o hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care N.V. a fost condamnat în baza art.27, 187 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal la 6 ani închisoare, cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei, și în baza art.217 alin.(2) Cod penal la 2 ani închisoare. Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui N.V. i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 6 luni, cu executarea ei în penitenciar de

tip închis, cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei.

Din procesul-verbal al ședinței instanței de apel, rezultă că instanța de apel nu a examinat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, deoarece nu a fost interogată inculpatul, nu au fost interogați partea vătămată și martorii, din care motiv urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei, fiindcă au fost încălcate prevederile art.6 par.1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și dispozițiile art.419 Cod de procedură penală, care prevede că, pentru a rejudeca cauza, instanța de apel urmează să desfășoare ședința potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Totodată, instanța de recurs menționează că instanța de apel, reîncadrând acțiunile inculpatului N.V. din prevederile art.187 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal în prevederile art.27, 187 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal, a aplicat aceeași pedeapsă, ceea ce, în viziunea Colegiului, nu este corect, fiindcă tentativa de infracțiune urma a fi pedepsită mai blând decât infracțiunea consumată, acest principiu fiind stipulat în art.81 Cod penal.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe, în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale, asupra tuturor motivelor invocate de inculpatul N.V. în apelul său, să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță și, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

Potrivit art.435 alin.(2), 416 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit menține măsura preventivă aplicată față de N.V. – arestarea preventivă.

Din materialele cauzei, rezultă că, în Curtea de Apel Cahul, nu este posibil de alcătuit un alt complet de judecată pentru a rejudeca cauza și, în legătură cu aceasta, se dispune rejudecarea cauzei în Curtea de Apel Comrat.

Pentru aceste motive, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în temeiul art.434 și 435 alin.(1) pct. 2) lit.c) Cod de procedură penală, admite recursul ordinar declarat de inculpatul N.V., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 06.11.2008 în privința acestuia, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Comrat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-635/2009 din 09.06.2009)

* * *

Conform dispoziției art.84 alin.(4) Cod penal, în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, acesteia i se stabilește pedeapsa conform prevederilor alin. (1)-(3) ale normei vizate.

Prin sentința Judecătoriei Cahul din 23.09.2008, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, C.V. a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) și art.351 alin.(2) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa:

- în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal – 8 ani închisoare, fără amendă;
- în baza art.351 alin.(2) Cod penal – 3 ani închisoare.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa de 9 ani închisoare.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Cahul din 27.09.2007, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 9 ani și 6 luni închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Măsura preventivă în privința inculpatului C.V. – arestul – a fost menținută.

Prin aceeași sentință, a fost condamnat și C.I., în privința căruia hotărârea judecătorească nu se contestă.

În fapt, instanța de fond, pe baza probelor administrate în dosar, a constatat că C.V. împreună cu C.I., la 07.08.2008, aproximativ la ora 22.00, acționând împreună și de comun acord, aflându-se în apropierea cafenelei „S” din or.Cahul, str. Selivestrov, și având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, prezentându-se drept colaboratori de poliție, i-au atacat pe cetățenii G.I. și Z.M. și, amenințându-i cu moartea, cu un pistol machetă, au sustras de la aceștia un telefon mobil de model „N” la prețul de 650 de lei și un telefon mobil de model „L” la prețul de 1.250 de lei, cauzându-le părților vătămăte daune considerabile, în sumă totală de 1.900 de lei.

Tot el, împreună cu C.I., la 07.04.2008, aproximativ la orele 21.30-22.30, acționând împreună și de comun acord, aflându-se în Parcul Central al or.Cahul, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, atribuindu-și fără drept calități oficiale, s-au prezentat cetățenilor G.I. și Z.M. drept colaboratori de poliție, ordonându-le să meargă la sediul Comisariatului de poliție Cahul, după care, în preajma cafenelei „S” din or.Cahul, str.Selivestrov, au comis asupra acestora un atac tâlhăresc.

Sentința nominalizată nu a fost contestată pe căile ordinare de atac, de aceea aceasta a devenit irevocabilă.

Împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 23.09.2008, invocând temeiurile prevăzute de art.453 alin.(1) pct. 1) lit.c) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare Procurorul General adjunct, I.S., care solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit cărei C.V. să fie condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) și art.351 alin.(2) Cod penal, cu aplicarea art.84 alin.(1) Cod penal, la 9 ani închisoare; conform art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa aplicată, prin cumul parțial, să i se adauge partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Cahul din 22.09.2008, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 9 ani și 6 luni închisoare.

În motivarea recursului, recurentul indică, că prima instanță, la stabilirea pedepsei, a aplicat incorect în privința lui C.V. prevederile art.85 Cod penal, deoarece condamnatul a comis infracțiunea nominalizată înainte de pronunțarea sentinței Judecătoriei Cahul din 22.09.2008. Respectiv, pedeapsa definitivă urmează să-i fie stabilită lui C.V. în conformitate cu prevederile art.84 alin.(4) Cod penal.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând argumentele din recursul în anulare în raport cu actele cauzei, consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele motive:

Instanța de judecată, la momentul condamnării, corect a stabilit starea de fapt și just a calificat acțiunile condamnatului C.V. în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) și art.351 alin.(2) Cod penal, conform normelor penale în vigoare la data comiterii faptei de către acesta.

Totodată, hotărârea contestată urmează a fi casată parțial, în partea stabilirii pedepsei.

Prin sentința Judecătoriei Cahul din 23.09.2008, C.V. a fost condamnat, pentru concursul infracțiunilor prevăzute de art.188 alin.(2) lit.b), e), f) și art.351 alin.(2) Cod penal, la 9 ani închisoare, iar în conformitate cu art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Cahul din 27.09.2007, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 9 ani și 6 luni închisoare.

Potrivit textului recursului și copiei sentinței Judecătoriei Cahul din 22.09.2008, anexate la recurs, C.V., prin sentința nominalizată, a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal, cu aplicarea art.34, 80, 82 CP, la 2 ani și 6 luni închisoare, iar în conformitate cu art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Cahul din 27.09.2007, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare.

Colegiul penal lărgit enunță că, potrivit celor menționate, acțiunile pentru care a fost condamnat C.V. în baza sentinței Judecătoriei Cahul din 23.09.2008 au fost comise de acesta înainte de pronunțarea sentinței Judecătoriei Cahul din 22.09.2008.

Conform dispoziției art.84 alin.(4) Cod penal, în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, acesteia i se stabilește pedeapsa conform prevederilor alin.(1)-(3) ale normei vizate. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, stabilite în baza primei sentințe.

Astfel, în privința condamnatului C.V. urmează a fi aplicate prevederile art.84 alin.(4) Cod penal, și nu prevederile art.85 Cod penal, iar la stabilirea pedepsei definitive, urmează să se țină cont de sentința Judecătorei Cahul din 22.09.2008, și nu de sentința Judecătorei Cahul din 27.09.2007.

Considerentele enunțate determină incontestabil concluzia că recursul în anulare declarat de Procurorul General adjunct, I.S., urmează a fi admis, cu casarea parțială, în partea stabilirii pedepsei, a hotărârii judecătorești atacate.

Astfel, sentința în această parte urmează a fi casată, iar la stabilirea pedepsei, Colegiul penal lărgit va lua în considerație circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, personalitatea vinovatului, așa cum acestea au fost reținute de prima instanța, precum și prevederile art.80 Cod penal, potrivit căruia, în cazul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, pedeapsa pentru infracțiunea incriminată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune.

Colegiul penal lărgit, în conformitate cu prevederile art.457, 435 alin.(1) pct. 2) lit.c) Cod de procedură penală, admite recursul în anulare declarat de Procurorul General adjunct, I.S., casează parțial sentința Judecătorei Cahul din 23.09.2008, referitor la stabilirea pedepsei lui C.V., re judecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

C. V. este condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) și art.351 alin.(2) Cod penal și i se stabilește pedeapsă, cu aplicarea art.80 Cod penal:

- în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal – 6 ani și 8 luni închisoare;
- în baza art.351 alin.(2) Cod penal – 2 ani și 8 luni închisoare.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i se stabilește pedeapsa de 9 ani închisoare.

Conform art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, la pedeapsa aplicată i se adaugă partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Cahul din 22.09.2008, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 9 ani și 3 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Termenul de executare a pedepsei lui C.V. se va calcula din 23.06.2009, cu deducerea perioadei pedepsei executate de la data de 09.08.2008.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-657/2009 din 23.06.2009)

* * *

Conform dispoziției art.84 alin.(4) CP, în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, acesteia i se stabilește pedeapsa conform prevederilor alin.(1)-(3) ale normei vizate.

Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 10.07.2007, I.O. a fost condamnată în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal (CP), cu aplicarea prevederilor art.80 CP, la 1 an închisoare.

Conform art.85 alin.(1) CP, la pedeapsa aplicată i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 28.09.2006, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani și 9 luni închisoare, cu ispășirea ei în penitenciar pentru femei.

În fapt, instanța de fond, acceptînd acordul de recunoaștere a vinovăției, a constatat că I.O., la 16.12.2006, la ora 20.00, aflîndu-se în oșpeție la B.A. în apartamentul nr.49 din str.Florilor 16/2, mun.Chișinău, folosindu-se de momentul că acesta și Iu.A., în urma consumului de băuturi spirtoase, au adormit, a sustras pe ascuns din casă un DVD-800 cu costul de 1.319 lei, ce aparținea lui B.A., și telefonul mobil de model „Philips” cu costul de 600 de lei, ce aparținea lui Iu.A., iar în total – bunuri în sumă de 1.919 lei, pricinuindu-le părților vătămate o daună materială considerabilă.

Sentința în cauză a fost atacată cu recurs de către inculpata I.O., care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri echitabile, pe motiv că nu se consideră vinovată, deoarece instanța de fond nu a cercetat probele și nu a luat în considerație perioadele de timp în care au fost comise infracțiunile imputate și termenul de pedeapsă deja executat, și nici nu a verificat legalitatea temeiurilor de intentare a dosarelor penale în privința ei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.12.2008, a fost respins, ca fiind depus peste termen, recursul condamnatei, cu menținerea sentinței.

Hotărîrile judecătorești sînt atacate cu recurs în anulare de către I.O., care, invocînd temeiurile prevăzute la art.453 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, solicită casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, deoarece lipsesc probe ce ar confirma vinovăția ei în săvîrșirea furtului la data indicată în sentință – 16.12.2006, deoarece, la această dată, era ținută în stare de arest, iar instanța de apel, în pofida faptului că apelul a fost depus peste termen, urma să intervină în latura stabilirii pedepsei definitive, pe motiv că, prin

hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 30.06.2008, în baza retroactivității legii penale, sentința Judecătoreiei Ciocana, mun.Chișinău din 14.03.2006 a fost parțial casată, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile ei au fost reîncadrate din prevederile art.195 alin.(2) CP în cele ale art.186 alin.(2) lit.d) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, care a fost ispășită la 27.07.2009; în legătură cu aceasta, sînt inaplicabile și prevederile art.85 CP, deoarece a expirat termenul pedepselor stabilite prin toate sentințele anterioare, ea urmînd a fi eliberată din locul de detenție.

Judecînd recursul în anulare în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate de părți, Colegiul penal lărgit conchide că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente:

După cum s-a menționat, recurenta invocă, drept motiv de casare a hotărîrilor judecătorești, temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, și anume că acțiunile ei nu conțin elementele infracțiunii pentru care a fost condamnată și, în special, nu s-a constatat vinovăția dînzei în comiterea infracțiunii de furt.

Din materialele cauzei, rezultă că instanța de fond a examinat cauza în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, conform art.506 Cod de procedură penală, pronunțînd sentința cu respectarea prevederilor art.509 Cod de procedură penală.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 10.07.2007, inculpatei i-au fost explicate condițiile și consecințele încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, această chestiune fiind discutată cu avocatul său, inculpata confirmînd că nu i s-au făcut promisiuni sau asigurări de altă natură pentru a o influența să adopte poziția de recunoaștere a vinovăției; procesul-verbal nu a fost contestat de către avocat și inculpată, deci, se concluzionează că atît avocatul, cît și inculpata au fost de acord cu conținutul acestuia.

Potrivit art.80, 509 alin.(4) Cod de procedură penală, la stabilirea pedepsei în cazul acceptării de către instanța de judecată a acordului de recunoaștere a vinovăției, individualizarea acesteia se efectuează reieșindu-se din limita maximă a celei mai aspre pedepse prevăzute de legea penală pentru infracțiunea respectivă, reduse cu o treime. Aceste prevederi ale legii penale nominalizate au fost respectate la stabilirea pedepsei condamnatei I.O.

În recursul declarat, condamnată I.O. solicită casarea hotărîrilor contestate, cu adoptarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că nu a săvîrșit la 16.12.2006 infracțiunea imputată.

Instanța de recurs menționează că, conform prevederilor art.509 alin.(6) Cod de procedură penală, sentința adoptată în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției poate fi atacată cu recurs, invocîndu-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită, dar nu și vinovăția, din care considerente recursul condamnatei în partea dată se va respinge ca inadmisibil.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei, rezultă că recursul declarat de I.O. împotriva sentinței primei instanțe a fost respins ca tardiv, fiind depus peste termenul prevăzut la art.402 Cod de procedură penală, din care considerente instanța de apel nu s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt ale cauzei și asupra legalității sentinței, nu a tras concluzii referitor la vinovăția ori nevinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii imputate, la încadrarea juridică a acțiunilor, precum și la măsura de pedeapsă aplicată, ceea ce, la rîndul său, împiedică instanța de recurs să verifice legalitatea hotărîrii referitor la fondul cauzei.

Argumentul recurenței, precum că, la data indicată în sentință, nu a săvîrșit infracțiunea imputată, nu poate servi ca temei de casare a hotărîrii atacate, deoarece în mod evident se constată că aceasta este o eroare de tipar strecurată în sentință, dat fiind faptul că, atât prin ordonanța de învinuire, cît și prin rechizitoriu, dînsa a fost învinuită că a comis furtul de la B.A. și Iu.A. în seara de 15.12.2005 spre 16.12.2005.

În același rînd, potrivit art.453 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, hotărîrea de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept în cazul în care aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege ori există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Condamnata I.O., la moment, execută pedeapsa închisorii în mărime de 1 an pentru săvîrșirea infracțiunii de furt, adică de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, comise cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune încorporată în prevederile art.186 alin.(2) lit.d) CP; iar în temeiul art.85 CP, i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 28.09.2006, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani și 9 luni închisoare.

Astfel, calificarea juridică a acțiunilor lui I.O. în baza art.186 alin.(2) lit.d) CP și măsura de pedeapsă stabilită – de 1 an închisoare – sînt corecte. Temeiuri de implicare în această parte în hotărîrile judecătorești nu sînt.

Totodată, instanța de recurs a stabilit că, prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20.04.2010, sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28.09.2006 a fost casată parțial și I.O. a fost condamnată în baza art.186 alin.(2) lit.d) CP la 2 ani și 8 luni închisoare și în baza art.217 alin.(2) CP la 8 luni închisoare, iar în temeiul art.84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai gravă, i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani și 8 luni închisoare.

Potrivit art.84 alin.(4) CP, prin adăugarea la pedeapsa stabilită a pedepsei fixate prin hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 30.06.2008 și sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 27.07.2006, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani și 9 luni închisoare.

Această circumstanță, apărută după irevocabilitatea hotărîrii contestate, este favorabilă condamnatului, deoarece îi ameliorează situația prin survenirea temeiului pentru modificarea pedepsei definitive aplicate acesteia.

La fel, ținînd cont de materialele cauzei, Colegiul penal constată că fapta pentru care a fost condamnată I.O. prin sentința contestată a fost comisă de aceasta înainte de pronunțarea sentințelor Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău din 14.03.2006 și ale Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 27.07.2006 și 28.09.2006.

Conform dispoziției art.84 alin.(4) CP, în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvîrșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, acesteia i se stabilește pedeapsa conform prevederilor alin.(1)-(3) ale normei vizate. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.

Astfel, în privința condamnatului I.O. urmează a fi aplicate prevederile art.84 alin.(4) CP, și nu prevederile art.85 CP, iar la stabilirea pedepsei definitive, urmează să se țină cont atît de decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20.04.2010, cît și de prevederile art.75 CP, inclusiv de circumstanțele atenuante și agravante reținute de instanța de fond.

Argumentul recurentului, precum că dînsa la data de 27.07.2009 a executat pedeapsa de 3 ani stabilită prin hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 30.06.2008 și urmează a fi eliberată din locul de detenție, nu poate fi luat în considerație, deoarece s-a constatat că, pînă la hotărîrea dată, în privința ei au mai fost pronunțate sentințe de condamnare, pedeapsa definitivă fiindu-i stabilită prin cumul de infracțiuni, conform prevederilor art.84 alin.(4) CP.

Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de condamnatul I.O., casează parțial sentința Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 10.07.2007, în partea stabilirii pedepsei definitive acesteia, rejudecă cauza în partea respectivă și pronunță o nouă hotărîre după cum urmează.

Se menține dispoziția privind condamnarea lui I.O. în baza art.186 alin.(2) lit.d) CP la 1 (un) an închisoare.

Potrivit art.84 alin.(4) CP, la pedeapsa aplicată se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20.04.2010, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă lui I.O. de 5 (cinci) ani și 9 (nouă) luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei condamnatului I.O. i se calculează din 27.04.2010, cu deducerea duratei pedepsei executate de ea de la 27.07.2006 pînă la 27.04.2010.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-538/2010 din 27.04.2010)

LIBERAREA DE PEDEAPSĂ PENALĂ

* * *

Instanța de fond și cea de apel au tras concluzii incorecte referitor la oportunitatea aplicării prevederilor art.91 CP.

Potrivit art.91 alin.(1) CP, persoanelor care execută pedeapsa închisorii și care au reparat daunele cauzate de infracțiunea pentru care sînt condamnate, care au ispășit două treimi din termenul de pedeapsă, care au participat la executarea și care nu au refuzat executarea, în conformitate cu prevederile art.253 Cod de executare, a muncilor remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de detenție li se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, dacă instanța va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei și condamnatul a executat efectiv termenul de pedeapsă prevăzut de alin.(4) al normei menționate.

Administrația Penitenciarului nr.8, mun.Bender, s-a adresat în judecată cu prezentare privind liberarea condiționată înainte de termen a condamnatului M. A., care ispășește pedeapsa de 10 ani închisoare, în baza art.151 alin.(4) CP, stabilită prin sentința Judecătoriei Căușeni din 30 septembrie 2004.

Prin încheierea Judecătoriei Bender din 07 august 2008, a fost respins, ca nefondat, demersul administrației Penitenciarului nr.8, mun.Bender, privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a condamnatului M.A.

Soluția respectivă a fost motivată prin faptul că, condamnatul nu a îndeplinit condițiile prevăzute de art.91 CP, și anume nu a executat 2/3 din termenul de pedeapsă stabilit și nu a reparat prejudiciul material cauzat în sumă de 5.893 de lei.

Împotriva încheierii nominalizate, a declarat recurs condamnatul M.A., care a solicitat admiterea acestuia, anularea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie dispusă eliberarea sa condiționată înainte de termen, pe motiv că, executînd pedeapsa în Penitenciarul nr.8, mun.Bender, și în Penitenciarul nr.18-Brănești, a acumulat 856 de zile privilegiate, care nu au fost incluse

în termenul de ispășire a pedepsei, muncește pentru a contribui la eliberarea sa înainte de termen, a stins pe deplin acțiunea civilă, a respectat cerințele legale și nu are sancțiuni disciplinare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2008, recursul condamnatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea încheierii atacate, pe motiv că instanța de fond corect a concluzionat că, condamnatul M.A. nu a ispășit 2/3 din pedeapsa stabilită, nu a reparat prejudiciul material în sumă de 5.893 de lei și în privința lui nu pot fi aplicate prevederile art.91 CP.

În recursul în anulare declarat de condamnatul M.A., se solicită casarea hotărârilor judecătorești pronunțate, cu aplicarea prevederilor art.91 Cod penal, pe motiv că, pe tot parcursul ispășirii pedepsei, a lucrat și are 856 de zile privilegiate, care trebuie să fie incluse în termenul de eliberare condiționată înainte de termen, a stins acțiunea civilă, nu are nicio încălcare disciplinară și respectă regulile regimului de întreținere a penitenciarului.

Judecând recursul în anulare în baza materialelor prezentate și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele motive:

Potrivit prevederilor art.91 alin.(1) CP, persoanelor care execută pedeapsa închisorii și care au reparat daunele cauzate de infracțiunea pentru care sînt condamnate, care au ispășit două treimi din termenul de pedeapsă, care au participat la executarea și care nu au refuzat executarea, în conformitate cu prevederile art.253 Cod de executare, a muncilor remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de detenție li se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă instanța va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei și condamnatul a executat efectiv termenul de pedeapsă prevăzut de alin.(4) al normei menționate.

Conform materialelor cauzei, M.A. a fost condamnat prin sentința Judecătorei Căușeni din 30.09.2004, în baza art.151 alin.(4) CP, la 10 ani închisoare. Potrivit prevederilor art.16 Cod penal, la moment, infracțiunea comisă de M.A. se consideră o infracțiune gravă.

Potrivit art.91 alin.(4) CP, condamnatul care execută pedeapsa închisorii pentru o infracțiune gravă poate fi liberat condiționat înainte de termen, dacă a executat efectiv două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru infracțiunea săvârșită.

În concluziile ambelor instanțe privind respingerea demersului administrației penitenciarului, se face trimitere la gravitatea infracțiunii comise, considerîndu-se inoportună și prematură liberarea condiționată de pedeapsă înainte de

termen a condamnatului, deoarece acesta nu a executat două treimi din termenul de pedeapsă stabilit și nu a reparat prejudiciul material cauzat.

Din certificatul eliberat de șeful penitenciarului unde condamnatul M.A. executa pedeapsa, reiese că acesta a început executarea pedepsei la 15.01.2004, deci, pînă la momentul adresării cu cerere în instanța de judecată (04.07.2008), condamnatul executase real din pedeapsă 4 ani 5 luni și 19 zile și 856 de zile privilegiate, pe care acesta le-a acumulat.

Colegiul ține să menționeze faptul că, potrivit prevederilor art.238 Cod de executare, condamnatului care execută pedeapsa privativă de libertate și este antrenat în câmpul muncii, care nu încalcă regimul de deținere și îndeplinește conștiincios sarcinile de producție, i se stabilește compensarea privilegiată a duratei pedepsei stabilite pentru executare cu zile de muncă.

Instanțele de judecată însă, examinînd prezentarea administrației penitenciarului privind liberarea condiționată înainte de termen a lui M.A., nu s-au pronunțat asupra acestei circumstanțe, care oferă condamnatului dreptul de a beneficia de prevederile art.238 Cod de executare și art.91 Cod penal și care are o importanță primordială pentru concluzia respectivă.

La fel, atît instanța de fond, cît și instanța de recurs, au indicat ca temei de respingere a prezentării menționate faptul că, condamnatul nu a reparat prejudiciul material în sumă de 5.893 de lei, pe cînd acesta afirmă că i-a achitat părții vătămate prejudiciul, care a fost încasat de la el, stabilit prin hotărîrea judecătorească – circumstanțe care nu au fost discutate și verificate de instanțele de judecată.

În atare situație, respingînd demersul administrației penitenciarului privind liberarea condamnatului înainte de termen, fără a verifica toate temeiurile invocate de recurent, inclusiv faptul încasării de la acesta a prejudiciului material în suma sus-indicată, emiterii titlului executoriu, punerii acestuia în executare, și fără o motivare prevăzută de lege, instanțele de judecată au adoptat hotărîri contrare legii.

Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de condamnatul M. A., casează încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Bender din 07 august 2008 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 16 octombrie 2008 și remite demersul administrației Penitenciarului nr.8, mun.Bender, privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a condamnatului M.A. pentru o nouă examinare în instanța de fond – Judecătoria Bender, de către un alt complet de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-310/09 din 17.03.2009)

* * *

Potrivit prevederilor art.90 alin.(4) CP, în caz de recidivă, nu poate fi aplicată condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06.06.2007, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, A.A. a fost condamnat în baza art. 217 alin.(2) CP la un an și șase luni închisoare. Conform art.85 CP, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial pedeapsa neispășită fixată prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 mai 2006, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de doi ani închisoare și 111 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Conform art.90 alin.(11) CP, i-a fost suspendată condamnatului executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de doi ani.

A.A., la 03 mai 2007, aflându-se pe str. Columna, mun. Chișinău, a găsit un blister cu 10 pastile cu inscripția „Tramadol”, pe care le-a luat cu el și le-a păstrat asupra sa cu scopul întrebuințării personale, știind cu certitudine că aceasta reprezintă substanță psihotropă.

În aceeași zi, în jurul orei 20.00, acesta, aflându-se pe str. Tighina, mun. Chișinău, fiind suspectat de consum de substanțe narcotice, a fost stopat de către colaboratorii de poliție ai CP s. Centru și condus în sectorul de poliție nr.8, unde, în timpul efectuării percheziției corporale, asupra sa au fost depistate aceste pastile, care, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.453 din 07.05.2007, reprezintă substanțe psihotrope, cu masa totală a componentului activ Tramadol, sub formă de hidrohloridă a câte 0,5 g în fiecare pastilă, de 5 g, care, conform Hotărârii Guvernului nr.79 din 23.01.2006 „Privind aprobarea listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, constituie proporții mari.

Cu recurs, legalitatea sentinței a contestat-o procurorul, care a solicitat casa-rea parțială a acesteia, cu stabilirea pedepsei cu închisoare condamnatului, deoarece nu s-a luat în considerație faptul că infracțiunea săvârșită de A.A. constituie recidivă.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2007, a fost admis recursul procurorului, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, fiind pronunțată o nouă hotărâre în această privință, conform cărei lui A.A. în baza art.217 alin.(2) CP i s-a stabilit pedeapsa de un an și 6 luni închisoare, iar conform art.85 CP, la această pedeapsă i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 mai 2006, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 2 ani o lună și 25 de zile închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Instanța de recurs și-a argumentat soluția prin faptul că prima instanță nu a ținut cont de faptul că infracțiunea săvârșită de condamnat, pe lângă faptul că a fost judecată în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, mai constituie și recidivă, în cauză nefiind aplicate prevederile art.82 CP, precum și prin faptul că art.90 CP nu se aplică în caz de recidivă.

În recursul în anulare declarat, condamnatul solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței, argumentînd că se căiește sincer de cele săvârșite.

Verificînd argumentele recursului în anulare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art.453 alin.(3) CPP, instanța de judecată decide că recursul în anulare declarat este inadmisibil în cazul în care constată că acesta nu se întemeiază pe motivele prevăzute în art.453 CPP.

Din textul recursului în anulare declarat, se vede că autorul nu a respectat aceste cerințe și nu a invocat expres niciun temei prevăzut la art.453 CPP.

Ținînd cont de aceasta, urmează a fi invocate prevederile art.453 alin.(3) CPP, conform cărora, dacă recursul în anulare nu se întemeiază pe motivele prevăzute de articolul menționat, acesta este considerat inadmisibil și urmează a fi respins ca atare.

Aceste prevederi sînt stipulate expres și în art.455 CPP, conform căruia cererea de recurs în anulare trebuie în mod imperativ să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art.453 CPP și cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate.

Odată ce acest motiv, cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate, nu se încadrează în temeiurile prevăzute expres de lege, recursul respectiv urmează a fi declarat inadmisibil.

Mai mult, hotărîrea contestată corespunde întocmai cerințelor imperative ale Codului de procedură penală, iar concluzia instanței de recurs ordinar, prin care a fost modificată sentința, este întemeiată și legală.

La stabilirea pedepsei, instanțele de judecată urma să țină cont atît de faptul că judecarea cauzei are loc în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, cît și de faptul că fapta săvârșită de A.A. constituie recidivă, iar în caz de recidivă, potrivit prevederilor art.90 alin.(4) CP, nu poate fi aplicată condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare – concluzie la care în mod întemeiat a ajuns Curtea de Apel Chișinău.

Colegiul penal decide că recursul în anulare declarat de condamnatul A.A. împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2007 este inadmisibil.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-656/08 din 11.06.2008)

* * *

Instanța de recurs a menționat că legislația în vigoare prevede posibilitatea liberării condiționate a condamnatului de orice pedeapsă înainte de termen, dar cu respectarea anumitor condiții, și anume: persoana respectivă, prin purtare exemplară și atitudine onestă, într-un anumit termen de executare a pedepsei aplicate, demonstrează că și-a corectat conduita.

Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 15 august 2001, V.I. a fost condamnat în baza art. 89, 95 alin. 1 Cod penal la 10 ani închisoare.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2008, a fost respinsă cererea condamnatului V.I. privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în conformitate cu art. 91 Cod penal.

Încheierea nominalizată a fost atacată cu recurs de către condamnatul V.I., care a solicitat casarea încheierii, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit cărei să fie dispusă liberarea lui condiționată de pedeapsă penală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2009, recursul condamnatului V.I. a fost respins ca nefondat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2008.

În recursul în anulare declarat de condamnat, s-a solicitat casarea încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2008 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2009, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă cererea lui privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, invocînd că hotărîrile judecătorești sînt contrare legii.

Totodată, V.I. consideră că cererea lui privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen urmează a fi admisă, deoarece sancțiunile disciplinare ce i-au fost aplicate sînt stinse, el nu poate munci din cauza stării de sănătate, s-a căsătorit și va avea un copil.

Colegiul penal constată următoarele:

Instanța de recurs reține că instanțele judecătorești ierarhic inferioare corect au respins demersul condamnatului V.I. privind liberarea sa condiționată de pedeapsă înainte de termen.

Conform art. 91 alin. (1) Cod penal, persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, care au reparat integral daunele cauzate de infracțiunea pentru care sînt condamnate, care au participat la executarea și care nu au refuzat executarea, în conformitate cu prevederile art. 253 din Codul de executare, a muncilor remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de detenție li se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă instan-

ța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei.

Colegiul, studiind cauza, reține că, din probele prezentate în ședința de judecată de către administrația penitenciarului unde condamnatul V. I. execută pedeapsa, instanța de fond corect a reținut faptul că acesta, pe parcursul executării pedepsei, a comis mai multe abateri disciplinare, pentru care a fost sancționat, și nu a fost încadrat în câmpul muncii.

Instanța de recurs menționează că legislația în vigoare prevede posibilitatea liberării condiționate a condamnatului de orice pedeapsă înainte de termen, dar cu respectarea anumitor condiții, și anume: persoana respectivă, prin purtare exemplară și atitudine onestă, într-un anumit termen de executare a pedepsei aplicate, demonstrează că și-a corectat conduita.

Astfel, instanțele de judecată, constatând că V.I., condamnat pentru comiterea mai multor infracțiuni contra persoanei, pe parcursul executării pedepsei, nu a avut o comportare corectă și exemplară, au reținut corect faptul că pedeapsa stabilită acestuia prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 15 august 2001 nu și-a atins scopul – corectarea și reeducarea condamnatului.

Prin urmare, argumentele condamnatului, precum că încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2008 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2009 urmează a fi casate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună liberarea lui condiționată de pedeapsă înainte de termen în conformitate cu art. 91 Cod penal, sînt neîntemeiate.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție decide că recursul în anulare declarat de condamnat este inadmisibil.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-92/10 din 03.02.2010)

* * *

Instanța de judecată nu are obligația, ci dispune de dreptul prevăzut la art. 92 alin. (1) Cod penal de a înlocui partea neexecutată a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă. În speța dată, este prematur de considerat că termenul pedepsei executate parțial de către condamnat și-a atins pe deplin scopul, care constă în corectarea și reeducarea lui, restabilirea echității sociale, precum și în prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni.

Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2006, S.Ig. a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 5 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

La 21 septembrie 2007, condamnatul S.Ig. s-a adresat în Judecătoria Rezina cu o cerere privind înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, pe motiv că el deja a executat o treime din termenul stabilit – de 5 ani închisoare, a reparat prejudiciul material, are la întreținere 3 copii minori și, pe parcursul executării pedepsei, nu a avut sancțiuni disciplinare.

Prin încheierea Judecătoriei Rezina din 16 octombrie 2007, în baza art. 92 Cod penal, cererea condamnatului S.Ig. privind înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă a fost respinsă ca nefondată.

În recursul declarat de condamnatul S.Ig., s-a invocat faptul că instanța de fond a adoptat o hotărîre ilegală, deoarece nu a luat în considerație argumentele invocate de el și neîntemeiat i-a respins cererea.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2007, recursul condamnatului a fost respins ca nefondat, pe motiv că, el fiind condamnat de 5 ori pentru comiterea unor infracțiuni grave și mai puțin grave, nu a pășit pe calea corectării și reeducării și din nou a comis o infracțiune – a șasea – pentru care a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2006, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 5 ani închisoare, și, în prezent, execută pedeapsa.

Cu recurs în anulare, condamnatul S.Ig. a contestat încheierea Judecătoriei Rezina din 16 octombrie 2007 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2007, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să i se înlocuiască partea neexecutată a pedepsei cu închisoare cu o pedeapsă mai blândă.

În opinia sa, la adoptarea hotărîrilor nominalizate, instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație că el deja a executat o treime din termenul stabilit – de 5 ani închisoare, a reparat prejudiciul material, are la întreținere 3 copii minori și, pe parcursul executării pedepsei, nu a avut sancțiuni disciplinare.

Verificînd argumentele recursului în anulare în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal conchide că recursul în anulare declarat de condamnatul S.Ig. este inadmisibil din următoarele considerente:

Conform art. 472 Cod de procedură penală, încheierile pronunțate de către judecătoria de instrucție privind soluționarea chestiunilor referitor la executarea hotărîrilor judecătorești pot fi atacate, în termen de 15 zile, cu recurs care se judecă conform prevederilor titl. II cap. IV secția a 2-a paragraful 2 din Partea specială.

Decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2007, ca instanță de recurs, adoptată în temeiul art. 449 Cod de procedură penală, este irevocabilă.

Conform art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile, altele decît cele menționate în alin. (1) al acestui articol, pot fi atacate cu recurs în anulare numai dacă sînt contrare legii.

Colegiul penal constată că hotărârile nominalizate nu sînt contrare legii și un asemenea temei nici nu a fost invocat de către recurent.

Conform art. 456 Cod de procedură penală, actele procedurale preparatorii ale instanței de recurs în anulare și procedura de admisibilitate a recursului în anulare se efectuează în conformitate cu prevederile art. 431, 432 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.

În conformitate cu prevederile art. 453 alin. (3) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în acest articol sau este declarat repetat, invocîndu-se aceleași motive, iar potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă conținutul și motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală și cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate, însă aceste prevederi legale nu au fost respectate de recurent.

Deoarece temeiurile pentru care se poate declara recurs în anulare sînt expres prevăzute de lege, rezultă că motivarea acestuia trebuie să se refere numai la acele temeiuri, cu indicarea expresă a textelor de lege pe care se întemeiază. Însă, condamnatul S.I., în recursul său, nu invocă niciun temei din cele stipulate în art. 453 Cod de procedură penală, prin urmare recursul în anulare declarat de acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanțele judecătorești de fond și de recurs concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărîrilor atacate, iar temeiurile prevăzute în cererea de recurs nu sînt prevăzute de lege și au fost invocate în mod repetat în instanțele ierarhic inferioare.

În conformitate cu art. 92 Cod penal, în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvîrșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, instanța de judecată, ținînd cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă.

Înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă.

Însă, în astfel de cazuri, instanța nu are obligația, ci dispune de dreptul prevăzut la art. 92 alin. (1) Cod penal de a înlocui partea neexecutată a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă.

Din materialele cauzei, rezultă că, condamnatul S.Ig., fiind condamnat de 5 ori pentru comiterea unor infracțiuni grave și mai puțin grave, nu a pășit pe calea corectării și reeducării și din nou a comis o infracțiune – a șasea –, pentru care a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 aprilie

2006, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 5 ani închisoare, și, în prezent, execută pedeapsa.

Astfel, s-a considerat prematură concluzia că termenul pedepsei executate parțial de către condamnat și-a atins pe deplin scopul, și anume al corectării și reeducării lui, al restabilirii echității sociale, precum și al prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a decis că recursului în anulare declarat de condamnatul S.Ig. împotriva încheierii Judecătoriei Rezina din 16 octombrie 2007 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2007 este inadmisibil în principiu, fiind vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-322/08 din 02.04.2008)

* * *

În conformitate cu prevederile art.95 alin.(2) CP, persoana care, după săvârșirea infracțiunii sau în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală gravă, alta decât cea specificată la alin. (1) al aceluiași articol, ce împiedică executarea pedepsei, poate fi liberată de executarea pedepsei de către instanța de judecată. În conformitate cu prevederile art.471 alin.(5) CPP, soluționarea chestiunilor privind liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanei grav bolnave se realizează în baza raportului expertizei medico-legale numite de către instanța de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 mai 2007, a fost respins demersul Comisiei medicale speciale DIP MJ RM în privința condamnatului C.Al. cu privire la liberarea de la executarea pedepsei a persoanei grav bolnave.

Încheierea nominalizată a fost atacată cu recurs de către condamnat, care a solicitat casarea încheierii, rejudecarea cauzei, admiterea demersului Comisiei medicale speciale DIP MJ RM și liberarea sa de la executarea pedepsei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 6 iulie 2007, a fost respins, ca fiind nefondat, recursul declarat de condamnat și menținută încheierea.

În recursul în anulare declarat, condamnatul solicită casarea deciziei și a încheierii și liberarea sa de la executarea pedepsei în temeiul art.95 alin.(2) CP, motivând că este grav bolnav și necesită tratament urgent, pe care nu-l poate primi în penitenciar.

Colegiul penal lărgit constată că, în conformitate cu prevederile art.95 alin. (2) CP, persoana care, după săvârșirea infracțiunii sau în timpul executării pe-

depsei, s-a îmbolnăvit de o boală gravă, alta decât cea specificată la alin. (1), ce împiedică executarea pedepsei, poate fi liberată de executarea pedepsei de către instanța de judecată.

Chestiunile privind schimbările în executarea pedepsei, în special liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanei grav bolnave, se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

În conformitate cu prevederile art.471 alin.(5) CPP, soluționarea chestiunilor privind liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanei grav bolnave se realizează în baza raportului expertizei medico-legale numite de către instanța de judecată.

Din materialele cauzei, rezultă că, în privința lui C.AL., instanța de fond nu a dispus efectuarea expertizei medico-legale și a adoptat hotărîrea doar în baza materialelor prezentate.

Instanța de recurs ordinar, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, nu a corectat eroarea admisă de instanța de fond, ci, dimpotrivă, și-a argumentat soluția privind respingerea recursului condamnatului prin aceleași motive ca și instanța de fond.

Eroarea judiciară admisă în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs în anulare, deoarece se referă la desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de fond și, pe această linie de idei, se consideră necesar și oportun de a casa ambele hotărîri (de fond și de recurs) și de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond.

Procedura de rejudecare, inclusiv limitele acesteia, se va desfășura în condițiile prevăzute la art.436 CPP, concomitent verificîndu-se și motivele invocate în recursul în anulare, în limita competenței.

Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de condamnat, ca-sează încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 mai 2007 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 6 iulie 2007 și dispune rejudecarea cauzei în privința lui C.AL. de către Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-24/08 din 22.01.2008)

Instanța de fond și cea de apel nu au acumulat toată informația necesară pentru a lua o hotărîre corectă privind oportunitatea liberării de la executarea pedepsei a persoanei grav bolnave în conformitate cu prevederile art.95 CP.

Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 mai 2007, a fost respins demersul Comisiei medicale speciale

DIP MJ RM privind liberarea de la executarea pedepsei a condamnatului P.V. în legătură cu faptul că este grav bolnav.

Instanța a concluzionat că P.V. a fost condamnat pentru o infracțiune deosebit de gravă și în materialele cauzei lipsește concluzia medicală privind imposibilitatea ispășirii pedepsei de către acesta.

Încheierea în cauză a fost atacată cu recurs de către condamnat, care a solicitat casarea acesteia și liberarea sa înainte de termen, pe motiv că este grav bolnav.

La 6 iulie 2007, Curtea de Apel Chișinău a respins, ca nefondat, recursul declarat de condamnat, cu menținerea hotărârii atacate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a respins demersul Comisiei medicale speciale DIP MJ RM privind liberarea de la executarea pedepsei a condamnatului P.V., în legătură cu faptul că acesta s-a îmbolnăvit pînă la comiterea infracțiunii date.

În recursul declarat de condamnat, se solicită casarea hotărârii în cauză și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie liberat de pedeapsă, deoarece este grav bolnav.

Judecînd recursul în cauză, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit îl admite din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 95 alin. (2) Cod penal, persoana care, după săvîrșirea infracțiunii sau în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală gravă, ce împiedică executarea pedepsei, poate fi liberată de executarea pedepsei de către instanța de judecată.

Potrivit raportului Comisiei medicale speciale DIP cu privire la examinarea condamnatului din 5 aprilie 2007, în rubrica *amnezia bolii*, se menționează că P.V. se consideră bolnav din 2001, însă starea generală a lui s-a agravat în decembrie 2006; din procesul-verbal al ședinței de judecată din 23 mai 2007, rezultă că medicul A.L. a declarat că, condamnatul s-a îmbolnăvit în timpul executării pedepsei.

Prin urmare, la examinarea prezentării înaintate, instanța de judecată urma să țină cont și de decizia comisiei medicale, unde, în concluzia finală, se menționează că există un risc major de moarte și, în corespundere cu pct. 7.2. din Lista bolilor care pot servi ca temei pentru liberarea condamnaților grav bolnavi de la executarea pedepsei, aprobată prin Ordinul nr. 331 din 6 septembrie 2006 al MJ al RM, condamnatul poate fi prezentat pentru liberare de la ispășirea pedepsei înainte de termen pe motiv de boală.

Conform Ordinului nr. 331 din 6 septembrie 2006 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prezentare a condamnaților grav bolnavi pentru liberarea de la executarea pedepsei”, în pct. 7.2. al anexei la regulament se indică bo-

lile somatice care constituie temeiul prezentării condamnaților grav bolnavi pentru liberarea de la executarea pedepsei – ciroze hepatice de etiologie diferite în stadiu decompensat cu hipertenzie portală, sindromul hepato-renal, hipersplenism.

Conform raportului Comisiei speciale DIP cu privire la examinarea condamnatului, acesta suferă de ciroză hepatică, etiologie virală „C”, sindromul hepato-renal – maladii specificate în pct. 7.2 sus-menționat.

La examinarea demersului, instanța de fond urma să țină cont și de prevederile art. 471 alin. (5) Cod de procedură penală, care stipulează că, la soluționarea chestiunilor prevăzute în art. 469 alin. (1) pct. 3) și 13) din aceeași normă, este obligatorie participarea reprezentantului comisiei medicale care a dat concluzia. Soluționarea chestiunilor în aceste cazuri se realizează în baza raportului expertizei medico-legale numite de către instanța de judecată.

Concomitent, Colegiul reține că instanța de judecată era obligată să stabilească perioada îmbolnăvirii condamnatului: pînă la săvîrșirea infracțiunii sau după; dacă poate el să execute pedeapsa sau nu – toate aceste întrebări urmează a fi puse, pentru rezolvare, expertului. În asemenea situație, survine necesitatea numirii unei expertize.

La o nouă examinare, instanța urmează să ia în considerație cele expuse în prezenta decizie, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs, să înlăture încălcările de lege menționate și să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

Colegiul penal lărgit admite recursul în anulare declarat de condamnat; ca-sează încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 mai 2007 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 6 iulie 2007 în cauza penală în privința lui P.V. și dispune rejudecarea cauzei în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, în alt complet de judecători.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-53/08 din 22.01.2008)

* * *

Articolul 96 alin.(1) Cod penal stabilește că femeilor condamnate gravide și celor care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, cu excepția celor condamnate la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave împotriva persoanei, instanța de judecată le poate amîna executarea pedepsei pînă la atingerea de către copil a vîrstei de 8 ani, iar art. 96 alin. (3) Cod penal prevede că, la atingerea de către copil a vîrstei de 8 ani, condamnată poate fi eliberată de către instanța de judecată de executarea părții neexecutate a pedepsei.

Prin sentința Judecătorei Cahul din 31 martie 2009, C.O. a fost condamnată în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal la 3 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

S-a dispus, în conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) Cod penal, amânarea executării pedepsei pînă la atingerea de către copilul acesteia, C.D., născută la 14 aprilie 2003, a vârstei de 8 ani.

C.O., la 3 august 2008, aproximativ la ora 15.00, aflîndu-se la intrarea în vama Giurgiulești a Republicii Moldova, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, deschis a sustras de la O.A. 6.907 lei, cauzîndu-i părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Împotriva sentinței, au declarat apeluri inculpata și apărătorul său, care au solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare, pe temeiul lipsei faptei infracțiunii.

Inculpata a invocat că instanța de fond superficial a examinat cauza, nu a luat în considerare toate probele prezentate de partea apărării și faptul că, pentru conflictul cu partea vătămată, a fost sancționată administrativ.

Apărătorul a considerat sentința ilegală, fiind bazată pe presupuneri și emisă în lipsa unor probe incontestabile.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 20 iulie 2009, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate și a fost menținută sentința, indicîndu-se că vina inculpatei a fost dovedită integral, instanța de fond corect a contestat circumstanțele de fapt și de drept, pronunțînd o sentință legală, întemeiată și motivată.

În recursul ordinar declarat de apărătorul C.E. în interesele condamnatei, invocîndu-se temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, se solicită casarea hotărîrilor adoptate și dispunerea achitării lui C.O.

Poziția procesuală aleasă este motivată prin faptul precum că, în cauză, nu a fost stabilit locul crimei și nu este justificată tragerea la răspundere penală conform legislației Republicii Moldova, există divergențe în declarațiile martorilor și ale părții vătămate referitor la circumstanțele cauzei, obiectul jafului nu a fost descris de nimeni, în afară de O.A., și nu s-a ținut cont că, pentru conflictul între partea vătămată și condamnată, aceasta din urmă a fost sancționată administrativ.

Colegiul penal lărgit constată următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate de această normă.

Potrivit dispoziției art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427

Cod de procedură penală invocate în recurs și explicarea problemei de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

Recurentul a invocat în recursul său temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală.

Articolul 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală stipulează că o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept în cazul în care instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclear, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Articolul 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală prevede eroarea de drept referitoare la încadrarea juridică greșită a faptei săvârșite.

Raportînd argumentele descrise în recurs la temeiurile invocate, Colegiul penal constată că acestea sînt lipsite de suport juridic, și anume:

- argumentul referitor la faptul că „... *nici instanțele de judecată, niciorganul de urmărire penală nu au stabilit cu certitudine locul săvîrșirii faptei...*” este neîntemeiat, pe motivul că procesul-verbal de cercetare la fața locului a fost întocmit în conformitate cu prevederile legii procesuale penale, cert indicîndu-se data, descrierea amănunțită a locului săvîrșirii faptei; în acest sens, competența teritorială la desfășurarea urmăririi penale și la judecarea cauzei penale a fost respectată;
- motivul privind neconcordanța între declarațiile martorilor, de asemenea, este neîntemeiat, deoarece instanța de apel a judecat în ordine de apel cauza penală dată sub toate aspectele, cu audierea participanților acestei cauze și cu cercetarea tuturor probelor administrate în cauza dată;
- invocarea faptului că, conținutul deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale a instanței de judecată nu corespunde cu partea descriptivă a sentinței de condamnare este lipsită de suport juridic și este apreciată ca un abuz al apărării, deoarece inculpa a fost condamnată pentru săvîrșirea infracțiunii de jaf, iar sancțiunea contravențională a fost aplicată pentru huliganism nu prea grav și înjosirea premeditată a persoanei, care sînt două fapte de sine stătătoare. Principiul *non bis in idem* nu și-a găsit reflectare sub aspectul invocat;
- argumentul că obiectul jafului nu a fost descris de nimeni este fără sens, or, organul de urmărire penală și instanțele de judecată au stabilit acest fapt (obiectul jafului) cu certitudine.

Prin urmare, temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, invocate în recurs, nu și-au găsit confirmare în argumentarea recursului.

Colegiul constată că atât instanța de fond, cât și instanța de apel au judecat cauza penală în conformitate cu prevederile art. 101, 414 Cod de procedură penală, au apreciat fiecare probă din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor. Instanța de apel s-a pronunțat clar asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, astfel adoptând o hotărîre legală și întemeiată. Instanța de recurs nu a stabilit erori de drept la judecarea acestei cauze.

Colegiul penal menționează că, în recurs, nu este specificat în ce constă problema de drept de importanță generală ce există în cauză și care este eroarea comisă de instanță, ce ar motiva casarea hotărîrii atacate.

S-a menționat că legislația penală (art. 96 alin. (3) Cod penal) prevede că, la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani, condamnată poate fi eliberată de către instanța de judecată de executarea părții neexecutate a pedepsei.

Colegiul penal respinge recursul ordinar al apărătorului C.E. în interesele lui C.O., declarat împotriva sentinței Judecătoriai Cahul din 31 martie 2009 și deciziei Curții de Apel Cahul din 20 iulie 2009, ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrilor contestate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-162/2010 din 02.03.2010)

* * *

Potrivit prevederilor art.90 alin.(1) CP, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Instanța de apel fără motive întemeiate a agravat pedeapsa aplicată condamnatului și în mod neîntemeiat a exclus aplicarea în privința lui a prevederilor art.90 CP.

Prin sentința Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 05 iulie 2007, M.G. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin.(1) CP la 4 ani închisoare, fără amendă, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 ani, conform prevederilor art.90 CP.

Conform sentinței pronunțate, M.G. a fost condamnat pentru faptul că, la 04 martie 2007, aproximativ la ora 17.00, aflîndu-se la intersecția străzilor Armeană și Șciusev din mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor

altei persoane, sub pretextul efectuării unui apel telefonic, a cerut și a primit de la S.R. telefonul mobil de marca „Siemens A 70”, în care era inserată cartela „MOLDCELL” cu nr.079754622. După efectuarea apelului, M.G. a ascuns telefonul mobil în buzunar, refuzînd să-l restituie proprietarului. În continuare, conștientizînd că sustragerea a căpătat un caracter deschis, în scopul menținerii bunului sustras, i-a aplicat lui S.R. o lovitură cu pumnul în față, cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.675/D din 21 martie 2007, fractura bilaterală a mandibulei în regiunea angulară pe dreapta și mentonieră stînga fără deplasare, care au dus la dereglarea sănătății de lungă durată, pentru mai mult de 21 de zile, în baza acestui criteriu fiind calificate ca vătămări corporale medii.

Sentița a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei inculpatului, pe motiv că instanța de fond, la stabilirea pedepsei lui M.G., în mod neîntemeiat a aplicat în privința acestuia prevederile art.90 CP.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2007, apelul procurorului a fost admis, fiind casată sentița în partea aplicării prevederilor art.90 CP, rejudecată cauza și pronunțată în această parte o nouă hotărîre, prin care lui M.G., recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiuni prevăzute de art.188 alin.(1) CP, i s-a stabilit pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Măsura preventivă – obligarea de nepărăsire a localității, a fost modificată în arest, M.G. fiind luat sub arest imediat în sala de judecată. În rest, sentița a fost menținută.

Avocatul D.F. a declarat recurs în interesele condamnatului, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei și menținerea sentiței instanței de fond, motivînd că M.G. și-a recunoscut vina pe deplin, se căiește sincer de cele comise, are la întreținere un copil minor, partea vătămată l-a iertat și a declarat că nu are pretenții față de el, iar instanța de apel în mod neîntemeiat a exclus aplicarea prevederilor art.90 CP la stabilirea pedepsei inculpatului.

Verificînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit îl admite din următoarele considerente:

Instanța de fond, în conformitate cu prevederile art.101 CPP, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv, circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția lui M.G. în comiterea infracțiunii incriminate, iar calificarea juridică a acțiunilor acestuia în baza art.188 alin.(1) CP este justă, ceea ce, de fapt, nici nu se contestă de către recurent.

Totodată, Colegiul constată că există temeiuri pentru casarea hotărârii instanței de apel în partea aplicării pedepsei inculpatului, deoarece, la soluționarea chestiunii respective, nu s-a acordat deplină eficiență art.61, 75 și 77 CP.

Potrivit prevederilor art.90 alin.(1) CP, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

După cum rezultă din materialele dosarului, inculpatul și-a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, are la întreținere un copil minor, iar partea vătămată în ședința de judecată a declarat că l-a iertat, rugînd să nu fie aspru pedepsit.

Instanța de fond, ținînd seama de circumstanțele enunțate, care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, a aplicat, la stabilirea pedepsei lui M.G., prevederile art.90 CP, dispunînd suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă.

Circumstanțele agravante sînt strict stipulate în art.77 CP, al cărui număr este strict limitat în norma legală menționată și nu poate fi extins, spre deosebire de circumstanțele atenuante.

Judecînd recursul procurorului și admițîndu-l în partea aplicării prevederilor art.90 CP, instanța de apel a indicat în decizie că „*infracțiunea dată reprezintă una dintre cele mai grave forme ale criminalității și în astfel de condiții a suspenda pedeapsa pentru autorul unei asemenea infracțiuni cu un impact social deosebit ar echivala cu încurajarea tacită a lui și a altora la săvîrșirea unor fapte similare*” – circumstanțe care, de fapt, nu sînt stipulate în art.77 CP și nu puteau fi considerate circumstanțe agravante – și, astfel, fără temeiuri întemeiate, i-a agravat pedeapsa aplicată lui M. G.

Prin urmare, se constată că, la stabilirea măsurii de pedeapsă condamnatului, instanța de apel în mod neîntemeiat a exclus aplicarea în privința lui M.G. a prevederilor art.90 CP, stabilindu-i acestuia o pedeapsă cu închisoare reală, fără a ține cont de cumulul circumstanțelor atenuante, care au fost deja menționate.

Colegiul conchide că apelul a fost greșit admis, ceea ce face ca decizia instanței de apel să fie casată, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Colegiul penal lărgit admite recursul ordinar declarat de avocatul D.F. în interesele condamnatului M.G., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2007, cu menținerea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 iulie 2007.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-106/2008 din 19.02.2008)

* * *

Instanța de apel în mod neîntemeiat a exclus aplicarea în privința condamnatului a prevederilor art.90 CP.

Prin sentința Judecătoria Ungheni din 08 mai 2008, P.N. a fost condamnată în baza art.217 alin.(4) lit.b) CP la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de administrarea substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani. În temeiul art.90 CP, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de un an.

Potrivit sentinței, P.N. a fost condamnată pentru faptul că, în vara anului 2007, intenționat, în vederea circulației ilegale a substanțelor narcotice, a semănat, a cultivat și a cules căciulii de mac, pe care le-a adus la domiciliul său. În data de 02.08.2007, la ora 08.30, în spatele gospodăriei sale din s.Gherman, r-nul Ungheni, a vândut o pungă cu căciulii de mac contra sumei de 400 de lei inspectorului GCCDI al CPT Ungheni, D.N., care efectua o achiziție de control autorizată. Tot atunci, fiind efectuată percheziția la domiciliul lui P.N., a fost depistată și ridicată o pungă de polietilenă, în care erau căciulii de mac uscate, care, conform raportului de expertiză tehnico-științifică nr.2052 din 03.08.2007, se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea lor fiind de 230 g + 435 g.

Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care P.N. să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) CP, fiindu-i stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, pe motiv că instanța de fond nu a cercetat sub toate aspectele, complet și obiectiv, probele prezentate de partea acuzării și incorect a reîncadrat acțiunile inculpatei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 iulie 2008, a fost admis parțial apelul procurorului, casată sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.N. a fost condamnată în baza art.217 alin.(4) lit.b) CP, stabilindu-i-se pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de administrarea substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, pe motiv că instanța de fond incorect a aplicat față de ea prevederile art.90 CP, fără a ține cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat.

În recursul declarat de condamnată, se solicită casarea hotărârilor judecătorești, pe motiv că ambele instanțe nu au ținut cont de faptul că, atât în cadrul

urmăririi penale, cât și pe parcursul anchetei judiciare, vina ei în cultivarea și vânzarea substanțelor narcotice nu a fost dovedită, fapt confirmat prin depozițiile martorilor S.P., S.E., M.Gh., E.E.; ambele instanțe au pus la baza sentinței de condamnare doar declarațiile martorilor N.D. și alții, care sînt colaboratori de poliție și sînt interesați de cauza dată, iar instanța de apel i-a aplicat o pedeapsă prea aspră, neținînd cont de circumstanțele atenuante.

Judecînd recursul în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente:

Instanțele de fond și de apel, la judecarea cauzei în privința lui P.N., pe deplin și corect au stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei, pronunțînd în această latură hotărîri temeinice și legale în conformitate cu prevederile art.101 CPP, dînd o calificare corectă acțiunilor acestuia – în baza art.217 alin.(4) CP.

În același rînd, Colegiul penal constată că instanța de apel, prin admiterea apelului procurorului, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri în privința lui P.N., cu stabilirea unui nou termen de pedeapsă, mai aspră decît cea stabilită de prima instanță, a comis o eroare de drept la acest capitol, deoarece, la soluționarea cauzei, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență art.61, 75 și 76 CP.

Casînd sentința în latura pedepsei stabilite lui P.N., instanța de apel a menționat că „instanță de fond incorect a aplicat față de inculpată prevederile art.90 CP și nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat”.

Colegiul constată că, reținînd acest temei, instanța de apel a comis o eroare de drept, deoarece din textul sentinței rezultă că prima instanță, la stabilirea pedepsei inculpatei, a ținut cont de gravitatea acțiunilor săvîrșite, de motivul acestora, de persoana inculpatei, care anterior nu a fost judecată, se caracterizează pozitiv, de condițiile de viață ale familiei acesteia, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate, considerînd că, corectarea și reeducarea ei este posibilă fără privarea ei de libertate.

Prin urmare, se constată că, la stabilirea măsurii de pedeapsă condamnatei P.N., instanța de apel în mod neîntemeiat a exclus aplicarea în privința ei a prevederilor art.90 CP, stabilindu-i acesteia o pedeapsă cu închisoare reală, fără a ține cont de cumulul circumstanțelor atenuante, care au fost stabilite de instanța de fond. Astfel, concluzia instanței de apel că, la aplicarea pedepsei condiționate lui P.N., instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat contravine materialelor cauzei.

Articolul 217 alin.(4) CP prevede pedeapsă cu închisoare de la 4 la 6 ani sau amendă în mărime de la 6.000 la 10.000 unități convenționale. Instanța de fond a stabilit pedeapsa inculpatei în limitele acestui termen, prin urmare a respectat prevederea legii. Avînd în vedere că, pe parcursul urmăririi penale și în instanța

de judecată, s-a stabilit că inculpata anterior nu a fost condamnată, se caracterizează pozitiv și ținând seama de condițiile de viață ale familiei acesteia, instanța de fond a conchis că nu este rațional ca inculpata să execute real pedeapsa stabilită și, aplicând prevederile art.90 CP, a dispus suspendarea executării acesteia.

Potrivit prevederilor art.90 alin.(1), la stabilirea pedepsei cu închisoare de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

În situația în care instanța de apel, nereținând alte circumstanțe, inclusiv circumstanțe agravante, greșit a admis apelul în privința lui P.N. și, prin pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare, a comis eroarea prevăzută de art.427 alin. (1) pct.10 CPP – a aplicat o pedeapsă mai gravă decât cea stabilită de instanța de fond, nerespectând prevederile legii.

Colegiul conchide că această eroare urmează a fi corectată, avînd în vedere că apelul în mod neîntemeiat a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe în privința lui P.N.

Colegiul penal lărgit admite recursul condamnatei P.N., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 iulie 2008 în cauza penală privind-o pe P.N., cu menținerea sentinței Judecătoriei Ungheni din 08 mai 2008, conform cărei P.N. a fost condamnată în baza art.217 alin.(4) lit.b) CP la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 3 (trei) ani; în conformitate cu art.90 CP, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe un termen de probă de un an.

Se dispune eliberarea imediată a lui P.N. din arest în sala de judecată.

Celelalte dispoziții a hotărârii atacate se mențin.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-22/2009 din 20.01.2009)

★ ★ ★

Instanța de recurs a reținut că pedeapsa stabilită condamnatului cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal de instanța de fond este corectă și corespunde circumstanțelor cauzei.

Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 12.12.2007, P.P. a fost condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal la 5 ani închisoare; în baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

Acțiunea civilă a părții vătămate Ch.V. a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Conform sentinței, P.P. a fost condamnat pentru faptul că, la 29.07.2007, în jurul orei 15.00, aflîndu-se în satul Tartaul, r-nul Cantemir, lîngă fîntîna din apropierea casei sale și a casei lui Ch.V., în virtutea unor relații ostile între dînșii, acționînd intenționat, prin surprindere, s-a năpustit asupra acestuia din urmă și, cu un obiect tăietor-despicător neidentificat, l-a lovit în cap, cauzîndu-i victimei leziuni corporale grave periculoase pentru viață, sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă, fractura liniară a osului parietal pe stînga, fractura înfundată a osului parietal pe dreapta, plăgi zdrobite ale regiunii parieto-occipitale pe stînga.

Procurorul a atacat sentința cu apel, în care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.P. să fie condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, motivînd că instanța de fond i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blîndă, fără a ține cont că P.P. nu i-a restituit părții vătămate Ch.V. dauna materială în sumă de 8.000 de lei, ceea ce e contrar prevederilor art.90 alin.(3) Cod penal.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 21.02.2008, apelul declarat de procuror a fost respins și a fost menținută sentința.

Instanța de apel a concluzionat că, la aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, luînd în considerație gradul prejudiciabil al faptei săvîrșite, circumstanțele concrete ale cauzei, persoana celui vinovat, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, cu respectarea prevederilor art.90 alin.(3) Cod penal, deoarece instanța de fond, pronunțînd sentința, a admis în principiu acțiunea civilă a părții vătămate Ch.V., pe cînd partea vătămată Ch.V., nici în cadrul urmăririi penale și nici în instanța de judecată, nu a depus nicio acțiune civilă în conformitate cu prevederile art.221 CPP.

Cu recurs ordinar, procurorul a contestat decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare, pe temeiul că soluția instanței de fond privind suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii aplicate lui P.P. este absolut nemotivată, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, partea civilă Ch.V. a prezentat probe scrise privind mărimea prejudiciului material cauzat și a solicitat anexarea acestor documente la materialele cauzei și satisfacerea acțiunii civile înaintate, însă instanța de apel în mod nemotivat a respins cererea înaintată de Ch.V. și eronat a hotărît că nu sînt restricții pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate lui P.P.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, la 24.06.2008, a admis recursul declarat de procuror, a casat decizia instanței de apel și a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de judecată, în alt complet de judecători.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 17.02.2009, a fost admis parțial apelul declarat de procuror, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit căreia P.P. a fost achitat de învinuirea săvîrșirii infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal din motiv că fapta nu a fost săvîrșită de el.

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a prezumat faptul că inculpatul a săvîrșit infracțiunea în cauză, nu este clară nici poziția instanței referitor la urmele săvîrșirii infracțiunii; mai mult ca atît, în cauză lipsesc probe directe ce ar demonstra vina lui P.P.

Acuzatorul de stat a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea sentinței și a deciziei instanței de apel din 17.02.2009, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată, motivînd că instanța de fond corect a calificat acțiunile inculpatului în baza art.151 alin.(1) Cod penal, însă incorect a aplicat în privința inculpatului prevederile art.90 CP, deoarece o condiție pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei este repararea integrală a daunei, însă inculpatul, pînă în prezent, nu a reparat-o; instanța de apel în mod neîntemeiat a dispus achitarea inculpatului, vina acestuia pe deplin a fost dovedită atît în cadrul urmăririi penale, cît și în ședința de judecată; instanța de apel, prin respingerea apelului declarat de procuror, a limitat dreptul părții vătămate la un proces echitabil, deoarece apelul a fost depus în favoarea părții vătămate.

Judecînd recursul în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente:

Colegiul penal consideră că instanța de apel, la rejudecarea cauzei, a emis o hotărîre greșită în ceea ce privește achitarea lui P.P. de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal din motiv că fapta nu a fost săvîrșită de el.

Instanța de fond a dat o apreciere juridică adecvată probelor cercetate și corect a ajuns la concluzia că vinovăția lui P.P. în săvîrșirea vătămării intenționate grave a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, pe deplin a fost dovedită.

Astfel, hotărîrea de condamnare este bazată pe următoarele probe:

- declarațiile părții vătămate Ch.V., potrivit cărora relațiile între ei erau ostile și, la acel moment, numai P.P. se afla în preajma sa (procesul-verbal din 27.11.2007);
- depozițiile martorului Ch.M., care a declarat că, după ce soțul ei a fost lovit, l-a văzut pe P. fugind în pădure; cu el avea deseori conflicte și anterior l-a amenințat pe soțul ei cu răzbunarea;
- depozițiile martorului O.Ch., care a declarat că, în una din zilele lunii decembrie 2006, s-a întîlnit în satul Tartaul cu P., care i-a spus că îi va tăia capul lui Ch.V., apoi a auzit de la fiul ei că P.P. l-a lovit pe Ch.V.;

- raportul de expertiză medico-legală nr.108 D din 11.09.2007, conform căruia, la 28.07.2007, Ch.V. a fost bătut de P.P., în urma acestui fapt fiindu-i cauzate leziuni corporale grave.

Probele indicate sînt pertinente, concludente și veridice, iar în ansamblu, coroborează între ele și nu prezintă nicio îndoială.

Concluzia instanței de apel că declarațiile părții vătămate nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, deoarece poartă un caracter prezumtiv, este neîntemeiată.

După cum rezultă din declarațiile părții vătămate Ch.V., la fîntînă, unde s-a dus să scoată apă, nu era nimeni în afară de P.P. și el consideră că anume dînsul l-a lovit, deoarece erau în relații ostile de mai mult timp cu acesta, astfel declarațiile victimei nu trezesc dubii în ceea ce privește veridicitatea lor și sînt consecvente, corespund celor date în cadrul urmăririi penale.

Cît privește argumentul invocat de acuzatorul de stat referitor la faptul că instanța de fond incorect a aplicat în privința condamnatului prevederile art.90 CP, deoarece o condiție pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei este repararea integrală a daunei, instanța de recurs relevă următoarele:

La momentul condamnării lui P.P., art.90 alin.(3) Cod penal prevedea că, în cazul condamnării pentru o infracțiune prin care s-au cauzat daune, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei cu condiția că daunele au fost integral reparate pînă la pronunțarea hotărîrii judecătorești.

Însă, ulterior, prin Legea nr.277 din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova (M.O. nr.41-44 din 24.02.2009), aliniatul (3) al articolului 90 Cod penal a fost exclus și, în prezent, neachitarea prejudiciului material nu reprezintă o restricție pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, instanța de recurs reține că pedeapsa stabilită lui P.P. cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal de instanța de fond este corectă și corespunde circumstanțelor cauzei, și își va atinge scopurile enunțate în art.61 Cod penal, și va duce la restabilirea echității sociale, la corectarea condamnatului, precum și la prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, motiv pentru care s-a conchis asupra necesității casării deciziei instanței de apel și menținerii sentinței.

Este neîntemeiată afirmația procurorului precum cum că instanța de apel, prin respingerea apelului declarat de procuror, a limitat dreptul părții vătămate la un proces echitabil, deoarece apelul a fost depus în favoarea părții vătămate.

Sub acest aspect, Colegiul penal ține să menționeze că acuzatorul de stat, declarînd apel, și-a exercitat nemijlocit atribuțiile de serviciu și, prin înaintarea acestui apel, a reprezentat interesele statului, și nu ale părții vătămate; mai mult

ca atât, a solicitat stabilirea unei pedepse mai aspre condamnatului, și nu admiterea acțiunii civile.

Din materialele dosarului, se constată că partea vătămată a fost de acord cu pedeapsa stabilită inculpatului și cu admiterea în principiu a acțiunii civile și nu a contestat cu apel sentința, și nici nu a fost lipsit de acest drept, la fel, nici P.P. nu a contestat sentința cu apel, considerînd-o legală.

Din considerentele sus-menționate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide asupra necesității casării deciziei instanței de apel și menținerii sentinței.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-898/2009 din 06.10.2009)

* * *

Concluzia instanței de apel privind posibilitatea aplicării în privința condamnatului a prevederilor art.90 Cod penal este greșită, deoarece, în urma infracțiunii comise, au decedat trei persoane, prin urmare infracțiunea incriminată condamnatului este gravă.

Prin sentința Judecătoriei Rezina din 14.03.2009, M.V. a fost condamnat în baza art.264 alin.(6) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

Potrivit sentinței, M.V. a fost condamnat pentru faptul că, la 24.05.2008, în jurul orei 04.00, conducînd, în stare de ebrietate alcoolică, automobilul personal marca „Volkswagen Golf”, cu n/î SD AD 706, pe traseul R-13 „Bălți-Șoldănești-Rezina”, avîndu-i în calitate de pasageri pe cetățenii B.V., B.V. și M.M., a încălcat cerințele pct.11 alin.(2), 14 lit.a), 45 alin.(1) lit.a), b), d), 47 alin.(1) lit.a) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.713 din 27.07.1999, nu s-a asigurat pe sine și nici pe pasageri cu centuri de siguranță, a depășit limita de viteză stabilită, aceasta fiind redusă, prin indicatorul de interzicere 3.27, la 50 km/oră, iar starea de ebrietate nu i-a permis să prevadă situațiile periculoase și condițiile rutiere. Ca rezultat, la km 99 al acestui traseu, inculpatul M.V. nu s-a isprăvit cu conducerea autoturismului, a ieșit pe banda opusă deplasării, unde s-a lovit de un copac și s-a răsturnat.

În urma accidentului rutier, pasagerii B.V., B.V. și M.M. au suferit vătămări corporale grave, soldate cu decesul lor pe loc.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către avocații V.V. și B.B. în interesele inculpatului M.V., care au solicitat casarea hotărîrii instanței de fond, cu

pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă fără izolarea lui de societate, aplicându-se art.90 Cod penal, motivînd că instanța de fond, la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de principiul de individualizare a pedepsei, de motivul și circumstanțele cauzei, de personalitatea și activitatea vinovatului – circumstanțe ce atenuează răspunderea, părerea și solicitările reprezentanților părților vătămate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.05.2009, a fost admis apelul avocaților V.V. și B.B. în interesele inculpatului M.V., casată sentința Judecătoriei Rezina din 14.03.2009 în partea stabilirii măsurii de pedeapsă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Executarea pedepsei stabilite inculpatului M.V. în baza art.264 alin.(6) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani. În rest, sentința primei instanțe a fost menținută.

În recursul ordinar declarat de procuror, se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.05.2009, cu menținerea sentinței Judecătoriei Rezina din 14.03.2009.

În recursul ordinar, procurorul menționează că pedeapsa penală stabilită lui M.V. este prea blîndă fiind aplicate prevederile art.90 Cod penal, deoarece, în urma infracțiunii comise, au decedat trei persoane, prin urmare infracțiunea incriminată lui este gravă.

Judecînd recursul ordinar declarat de procuror în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate de părți, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente:

Instanța de fond a verificat probele sub toate aspectele, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul M.V. a săvîrșit infracțiunea imputată, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate în materialele cauzei, care corect au fost apreciate, respectîndu-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor.

În conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, urma să verifice mai amănunțit legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

Casînd sentința în partea stabilirii măsurii de pedeapsă și stabilindu-i condamnatului M.V. pedeapsa cu aplicarea art.90 Cod penal – suspendarea condiționată a

executării pedepsei pe un termen de probă –, instanța de apel a reapreciat circumstanțele atenuante ale cauzei constatate de instanța de fond, fără însă a stabili altele noi, nu s-a pronunțat argumentat asupra regulilor de individualizare a pedepsei, asupra circumstanțelor cauzei și nu a ținut pe deplin cont de gravitatea infracțiunii, soldate cu decesul a trei persoane tinere, de personalitatea vinovatului, care, la momentul comiterii infracțiunii, se afla în stare de ebrietate, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, aceasta fiind o infracțiune gravă.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că pedeapsa stabilită de instanța de fond este echitabilă, corespunzătoare faptei comise de M.V., ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea vinovatului, de circumstanțele cauzei, și, din acest punct de vedere, concluzia instanței de apel privind posibilitatea aplicării în privința condamnatului a prevederilor art.90 Cod penal este greșită.

Astfel, se conchide că, în această parte, instanța de apel a comis o eroare de drept, care servește drept temei de recurs, prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, temei conform căruia soluția instanței de apel urmează a fi casată, cu menținerea sentinței.

Din motivele enunțate mai sus, instanța de recurs concluzionează că e necesar de a casa decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței.

Colegiul penal lărgit admite recursul ordinar declarat de procuror, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.05.2009, cu menținerea sentinței Judecătoriei Rezina din 14.03.2009, prin care M.V. a fost condamnat în baza art.264 alin.(6) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-973/2009 din 13.10.2009)

★ ★ ★

Potrivit prevederilor art.90 alin.(1) CP, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 29.01.2010, C.N. a fost condamnată în baza art.165 alin.(1) lit.a), b), c) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

Potrivit sentinței, C.N. a fost condamnată pentru faptul că, în vara anului 2007, aflându-se în s. Dubăsarii-Vechi, r-nul Criuleni, urmărind scopul exploatarea sexuală comercială a persoanei, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate a cet. B.A., a recrutat-o pe aceasta, cu consimțământul ei, promițându-i că va fi angajată la lucru în calitate de chelneriță într-un bar din Turcia.

Pentru realizarea intenției, C.N., prin înțelegere prealabilă, împreună cu o altă persoană, neidentificată de organul de urmărire penală, pe nume „M.”, i-au procurat lui B.A. bilet de avion la ruta Istanbul-Chișinău, iar la punctul de destinație, au întâlnit-o și, acționând de comun acord, au adăpostit-o într-un hotel din or. Istanbul, unde, aplicând violența fizică și psihică nepericuloasă pentru viața și sănătatea ei, i-au solicitat întoarcerea datoriei – a cheltuielilor în legătura cu transportarea ei –, a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, partea vătămată fiind impusă, contrar voinței ei, să acorde servicii sexuale contra plată diferitor bărbați timp de mai multe zile.

Împotriva sentinței, a declarat apel avocatul C.A. în interesele inculpatei C.N., care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că, în cadrul ședinței instanței de fond, nu au fost aduse probe veridice ce ar confirma vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, deoarece nu a fost demonstrată exploatarea sexuală comercială a victimei, care se realizează prin amenințare, înșelăciune, abuz de poziție de vulnerabilitate; la baza sentinței de condamnare au stat doar declarațiile contradictorii ale părții vătămate, care nu corespund realității, deoarece aceasta, de la bun început, cunoștea că va merge în Turcia pentru a practica prostituția, deținea bilet de avion tur-retur, nefiind lipsită de libertatea de a se deplasa; că incorect inculpata a fost pusă sub învinuire pentru aplicarea violenței fizice și psihice, fiindcă însăși partea vătămată a declarat că violența fizică și psihică față de ea a fost aplicată de către persoana turcă „M.”, dar nu de către inculpată, că declarațiile martorului V.B. nu pot sta la baza sentinței de condamnare, deoarece acesta nu a fost audiat de către organul de urmărire penală și nu a fost realizată confruntarea cu C.N., iar prin refuzul său de a da declarații, aceasta din urmă a lipsit participanții la proces de posibilitatea de a da întrebări; instanța, recunoscând-o vinovată pe inculpată, urma să-și motiveze soluția privind stabilirea pedepsei cu închisoare și urma să considere drept circumstanțe atenuante faptul că aceasta anterior nu a fost condamnată, faptul că este angajată în câmpul muncii, că se caracterizează pozitiv și are la întreținere un copil minor.

Totodată, în cadrul examinării cauzei, inculpata C.N., susținută de avocatul său, C.A., și-a modificat cerințele, solicitând să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, pe motiv că își recunoaște vina, se căiește de cele comise, este mamă solitară, are la întreținere un copil minor și este unicul întreținător în familie.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02.03.2010, a fost admis apelul avocatului C.A. în interesele inculpatei C.N., casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care C.N. a fost condamnată în baza art.165 alin.(1) lit.a), b), c) Cod penal la 5 ani închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că prima instanță, analizând cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, just a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatei C.N. în comiterea infracțiunii imputate și acțiunile ei corect le-a încadrat în prevederile art.165 alin.(1) lit.a), b), c) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a conchis că pedeapsa închisorii stabilită de prima instanță nu corespunde principiilor generale de aplicare a pedepsei. Instanța de apel a indicat că, conform materialelor cauzei administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, s-a constatat că inculpata este trasă pentru prima dată la răspundere penală, se căiește sincer de cele comise, are un copil minor, pe care îl întreține singură, fiind mamă solitară, este angajată în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv și partea vătămată nu are pretenții materiale sau morale față de ea.

Astfel, instanța de apel a menționat că, la stabilirea pedepsei inculpatei, urmează să se țină cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de prevederile art.7, 61, 75-76 Cod penal, care stipulează că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și are drept scop restabilirea echității sociale, iar persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, conform legii penale, în limitele sancțiunii, care, în speța dată este de la 5 la 12 ani închisoare.

Instanța de apel a concluzionat că, în cauză, au fost stabilite circumstanțe care micșorează esențial gravitatea infracțiunii comise de inculpata C.N., iar instanța de fond, la aplicarea pedepsei, nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și i-a stabilit acesteia o pedeapsă prea aspră în raport cu fapta comisă și cu cumulul de circumstanțe atenuante prezente în cauză, care esențial micșorează răspunderea penală a inculpatei, iar toate acestea, luate în ansamblu, permit instanței de a aplica în privința inculpatei o pedeapsă mai blândă, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă.

Nefiind de acord cu decizia nominalizată, procurorul a declarat recurs ordinar, în care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, pe motiv că pedeapsa stabilită în baza art.165 alin.(1) Cod penal este

prea blîndă, nu va atinge scopul pedepsei penale – restabilirea echităţii sociale, corectarea şi corijarea condamnatei –, iar concluzia instanţei privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este pripită şi neîntemeiată, deoarece temeuri pentru aplicarea acestora în cauză lipsesc; motivarea stabilirii pedepsei nu cuprinde motivele aplicării unei pedepse mai uşoare decît cea prevăzută de lege, ignorîndu-se astfel prevederile art.75 Cod penal.

Judecînd recursul în raport cu materialele dosarului şi motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente:

Potrivit textului recursului, procurorul invocă drept temeuri de casare a deciziei instanţei de apel art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanţei de apel conţine o eroare de drept atunci cînd instanţa nu s-a pronunţat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunţat după deliberare, s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege.

Colegiul constată că niciunul din prevederile art.427 alin.(1) pct.6) şi 10) Cod de procedură penală, la care se referă autorul recursului, nu sînt aplicabile din punctul de vedere al prezenţei erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanţei de recurs în sensul casării deciziei instanţei de apel.

Totodată, Colegiul reţine că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanţele de judecată, precum şi cu încadrarea juridică a acţiunilor condamnatei, şi critică această hotărîre numai referitor la pedeapsa închisorii, stabilită lui C.N. cu suspendarea condiţionată a executării ei pe un termen de probă.

Conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a acestuia.

Astfel, Colegiul reţine că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancţiunii articolului în baza căruia persoana este declarată vinovată. În acelaşi rînd, după caz, instanţa este în drept să aplice şi prevederile Părţii generale a Codului penal, în special prevederile art.90 Cod penal.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată are obligaţia să ţină cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

În același rînd, Colegiul penal constată că instanța de apel, prin admiterea apelului avocatului în interesele inculpatei, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui C.N. i-a fost redusă pedeapsa închisorii, fiind considerată pedeapsa fixată de instanța de fond prea aspră în raport cu fapta comisă și cu cumulul de circumstanțe atenuante, fiind aplicate și prevederile art.90 Cod penal, a stabilit o pedeapsă mai blîndă decît cea aplicată de prima instanță, acordînd deplină eficiență prevederilor art.61, 75 și 76 Cod penal.

Articolul 165 alin.(1) Cod penal, în baza căruia C.N. a fost declarată vinovată, prevede pedeapsa închisorii pe un termen de la 5 la 12 ani. Prin decizia instanței de apel, lui C.N. i s-a stabilit pedeapsa de 5 ani închisoare, deci, rezultă că s-a aplicat pedeapsa în limitele acestui termen, prin urmare au fost respectate prevederile legii.

Instanța de apel, ținînd cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză și de personalitatea condamnatului, care este trasă pentru prima dată la răspundere penală, și-a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, este angajată în cîmpul muncii, are la întreținere un copil minor și, fiind mamă solitară, este unicul întreținător al familiei, se caracterizează pozitiv, de faptul că partea vătămată nu are pretenții materiale și morale față de ea, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite, a considerat irațional ca aceasta să execute real pedeapsa stabilită și, cu referire la art.90 Cod penal, a dispus suspendarea executării acesteia.

Potrivit prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul conchide că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, deoarece suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art.90 alin.(4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvîrșirii unei infracțiuni grave. Astfel, pedeapsa a fost aplicată de către instanța de apel în limitele legii.

Din acest punct de vedere, se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care se face referință, deci, nu există temei pentru casarea soluției adoptate.

Astfel, ținînd cont de circumstanțele indicate, Colegiul consideră decizia instanței de apel legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi respins ca inadmisibil.

Colegiul penal lărgit respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, V.G., împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02.03.2010 în cauza privind-o pe C.N., cu menținerea hotărîrii atacate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-718/2010 din 22.06.2010)

* * *

Aplicarea prevederilor art.96 alin.(1) CP, privind amânarea executării pedepsei pentru femeile condamnate gravide și cele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, este posibilă în toate cazurile, cu excepția celor de condamnare la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave împotriva persoanei.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 11.06.2009, C.G. a fost condamnată în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) CP la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani; C.I. a fost condamnată în baza art.217 alin.(4) lit.b) CP la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

În fapt, prima instanță a reținut următoarele:

C.G., în circumstanțe nestabilite, a procurat substanțe narcotice sub formă de paie de mac, pe care, cu scopul vânzării ulterioare, le păstra în casa închiriată de la cet. S.G., amplasată în s.Cubolta, r-nul Sîngerei. La 24.08.2008, aproximativ la ora 15.00, aflîndu-se în casa închiriată, i-a vîndut ilegal cet. C.I. 50 de pahare de paie de mac, contra sumei de 1.500 lei, pe care aceasta din urmă trebuia să le transporte în mun.Chișinău, folosindu-se de serviciile taxi „1445”, automobilul „Daewoo Nexia”, condus de cet. M.S. În aceeași zi, aproximativ la ora 17.15, la ieșirea din mun.Bălți, la PC „Chișinău”, automobilul menționat a fost stopat de către colaboratorii de poliție, care, verificînd salonul automobilului, pe podea, în spatele scaunului șoferului, au depistat și au ridicat un pachet de polietilenă de culoare neagră, în care era o masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare galben-cafenie, care, conform încheierii tehnico-științifice din 25.08.2008, reprezenta paie de mac în cantitate de 1 kg 700 g.

C.I., la 24.08.2008, cu scopul procurării ilegale a substanțelor narcotice, folosindu-se de serviciile taxi „1445”, s-a deplasat în s.Cubolta, r-nul Sîngerei, unde, contra sumei de 1.500 de lei, a procurat ilegal de la cunoscuta sa, C.G., 50 de pahare de paie de mac, pe care le-a păstrat ilegal, pentru uz personal, transportîndu-le în salonul automobilului taxi. Aproximativ la ora 17.15, la ieșirea din mun. Bălți, la PC „Chișinău”, automobilul menționat a fost stopat de către colaboratorii de poliție, care, verificînd salonul automobilului, pe podea, în spatele scaunului șoferului, au depistat și au ridicat un pachet de polietilenă de culoare neagră, în care era o masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare galben-cafenie, care,

conform încheierii tehnico-științifice din 25.08.2008, reprezenta paie de mac în cantitate de 1 kg 700 g.

În drept, prima instanță a calificat fapta inculpatei C.G. în baza art. 217¹ alin. (4) lit.d) CP – procurarea și păstrarea substanțelor narcotice, săvârșite cu scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari; și fapta inculpatei C.I. în baza art.217 alin.(4) lit.b) CP – procurarea, păstrarea ilegală a substanțelor narcotice, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

Sentința nominalizată a fost atacată cu apeluri de către inculpata C.G., avocatul P.I. în interesele inculpatei C.G., avocatul V.V. în interesele inculpatei C.I.

În apelurile declarate de avocatul P.I. și inculpata C.G., s-a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, motivându-se că instanța nu a luat în considerație faptul că este grav bolnavă, nu are antecedente penale, are la întreținere copii minori.

În apelul declarat de avocatul V.V. în interesele inculpatei C.I., s-a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, motivându-se că instanța în mod neîntemeiat a calificat acțiunile ei drept comitere a infracțiunii în stare de recidivă periculoasă, fapt care contravine prevederilor art.10 alin.(2) CP.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20.01.2010, au fost admise parțial apelurile declarate de avocatul P.I. și inculpata C.G., casată sentința în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care C.G. a fost condamnată în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) CP la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani; în baza art.96 alin.(1) CP, în privința inculpatei C.G. s-a dispus amânarea executării pedepsei cu închisoare pînă la atingerea de către fiica C.V., a.n. 22.08.2003, a vârstei de 8 ani; apelul avocatului V.V. în interesele inculpatei C.I. a fost respins ca nefondat.

Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Bălți, E.Gh., care solicită casarea deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, motivînd că ilegal au fost aplicate prevederile art.96 alin.(1) CP în privința condamnatei C.G., deoarece i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare de 7 ani, pe cînd dispoziția art.96 CP se referă la pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 5 ani; C.G. a săvârșit o infracțiune deosebit de gravă, din care motiv nu pot fi aplicate prevederile art.96 alin.(1) CP; hotărârile instanțelor de judecată sînt ilegale în ceea ce privește aplicarea pedepsei complementare obligatorii condamnatelor C.G. și C.I. – privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani –, deoarece s-a constatat că, condamnatele nu s-au folosit de funcții.

Colegiul penal conchide: admite recursul ordinar declarat de procuror, ca-sează decizia instanței de apel în partea amânării executării pedepsei în privința condamnatului C.G. și menține sentința primei instanțe în partea respectivă.

Concluzia respectivă rezultă din următoarele motive:

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de prima instanță în partea condamnării lui C.G. concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză.

Probele au fost administrate și cercetate cu respectarea normelor procesuale penale, iar aprecierea lor a fost efectuată în conformitate cu prevederile art.101 CPP.

Instanța de apel, casînd sentința în partea stabilirii pedepsei lui C.G. și pronunțînd o nouă hotărîre, prin care C.G. a fost condamnată în baza art.217¹ alin. (4) lit.d) CP la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art.96 alin. (1) CP, s-a dispus amînarea executării pedepsei cu închisoare pînă la atingerea de către fiica C.V., a.n. 22.08.2003, a vîrstei de 8 ani, și-a motivat această soluție prin faptul că infracțiunea săvîrșită nu este împotriva persoanei, iar legiuitorul le-a oferit instanțelor de judecată posibilitatea (cu excepția restricțiilor expres prevăzute de normă) de a dispune amînarea executării pedepsei pentru femeile condamnate gravide și femeile care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani.

Instanța de recurs constată că, concluzia instanței de apel privind aplicarea în privința C.G. a prevederilor art.96 alin.(1) CP este incorectă și, în atare situație, decizia atacată este ilegală și neîntemeiată.

Aplicarea prevederilor art.96 alin.(1) CP, privind amînarea executării pedepsei pentru femeile condamnate gravide și cele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, este posibilă în toate cazurile, cu excepția celor de condamnare la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave împotriva persoanei.

Cu certitudine s-a constatat că C.G. a săvîrșit o infracțiune deosebit de gravă împotriva persoanei, deoarece procurarea și păstrarea substanțelor narcotice, săvîrșite cu scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, atentează la interesele și drepturile persoanei.

Astfel, concluzia primei instanțe este corectă și, în această ordine de idei, just s-a concluzionat că, corectarea și reeducarea lui C.G. este posibilă numai în condițiile izolării de societate.

Instanța de recurs reține că pedeapsa stabilită de prima instanță este echitabilă, corespunzătoare faptei comise de C.G., deoarece își va atinge scopurile enunțate în prevederile art.61 CP și va duce la restabilirea echității sociale, la corectarea acesteia, precum și la prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

În acest context, concluzia instanței de apel privind aplicarea în privința inculpatei C.G. a prevederilor art.96 alin.(1) Cod penal este incorectă și, în atare situație, se impune casarea deciziei instanței de apel în partea amânării executării pedepsei, cu menținerea sentinței în partea respectivă.

Motivul invocat de procuror precum că a fost aplicată ilegal pedeapsa complementară în privința lui C.G. și C.I. este neîntemeiat, deoarece privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate este prevăzută ca fiind obligatorie în sancțiunea art.217¹ alin.(4) lit.d) și art. 217 alin. (4) lit.b) CP, astfel hotărîrea atacată urmează a fi menținută în partea respectivă.

În consecință, potrivit legii, se impune soluția enunțată în concluzie.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție admite recursul ordinar declarat de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Bălți, E.Gh., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20.01.2010 în partea amânării executării pedepsei în privința condamnatei C.G., cu menținerea sentinței Judecătorei Bălți din 11.06.2009 în cauza penală privind-o pe C.G.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-697/2010 din 06.07.2010)

MĂSURILE DE SIGURANȚĂ

* * *

În speță, au fost ignorate prevederile art.105 alin.(3) Cod penal, care stipulează că la luarea deciziei privind expulzarea cetățenilor străini și apatrizilor care au fost condamnați pentru săvârșirea unor infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova trebuie să se țină cont de dreptul la respectarea vieții private a acestora.

Prin sentința Judecătorei Taracia din 13 martie 2008, procesul penal în privința lui L.V. intentat în baza art.362 alin.(1) Cod penal a fost încetat, cu liberarea acestuia de răspundere penală în baza art.55 Cod penal și tragerea la răspundere administrativă, stabilindu-i-se pedeapsa amenzii în mărime de 50 de unități convenționale, ceea ce constituie 1.000 de lei.

Prin aceeași hotărâre judecătorească, s-a dispus interzicerea aflării lui L.V. pe viitor pe teritoriul Republicii Moldova.

Pentru a pronunța sentința, în baza acordului de recunoaștere a vinovăției încheiat între inculpat și acuzatorul de stat, care a fost acceptat, prin încheierea instanței de judecată, la 13.03.2008, instanța de fond a constatat că L.V., la 11 martie 2008, aproximativ la ora 12.00, fiind preîntâmpinat de către Serviciul de Grăniceri al Republicii Moldova despre faptul că, până la 03.05.2008, îi este interzisă intrarea pe teritoriul Republicii Moldova, cu scopul deplasării la cunoștința sa din mun. Chișinău, Republica Moldova, pe jos, ocolind posturile vamale și punctele de trecere a frontierei ale Republicii Moldova, ilegal a trecut frontiera de stat a Republicii Moldova; la intrare, care trece la sud-vest de s. Mirnoe, r-nul Taracia, RM, și la distanța de 100 metri de la punctul de trecere și control „Mirnoe”, a fost reținut de către militarii Serviciului de Grăniceri al Republicii Moldova.

Sentința nominalizată nu a fost contestată pe căile ordinare de atac și a devenit irevocabilă.

Condamnatul L.V. a declarat recurs în anulare, prin care solicită casarea parțială a sentinței și excluderea din dispozitivul sentinței a dispoziției privind interzicerea aflării sale pe viitor pe teritoriul Republicii Moldova, motivând că această

„interzicere” este neîntemeiată și a fost aplicată ca măsură de pedeapsă cu grave încălcări.

Colegiul penal lărgit constată următoarele:

Articolul 7 par.1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950, în vigoare pentru Republica Moldova din 12 septembrie 1997, prevede că „*nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era în vigoare în momentul săvârșirii infracțiunii.*”

Conform sentinței instanței de fond, L.V. a fost pedepsit în conformitate cu prevederile art.55 alin.(2) lit.a) Cod penal, care prevede „*amendă în mărime de pînă la 150 de unități convenționale*”, acestuia fiindu-i aplicată pedeapsa amenzii în mărime de 50 de unități convenționale.

Totodată, prin aceeași sentință, în privința lui L.V. au fost aplicate fără nicio motivare dispozițiile art.105 Cod penal, „*Expulzarea*”, fiind menționată în dispozitiv „*interzicerea rămîinerii pe viitor pe teritoriul Republicii Moldova.*”

Articolul 394 Cod de procedură penală prevede ce trebuie să cuprindă partea descriptivă a sentinței de condamnare. Alineatul (2) al normei vizate stipulează motivarea pedepselor aplicate.

Potrivit art.105 alin.(3) Cod penal, „*la luarea deciziilor privind expulzarea persoanelor prevăzute la alin.(1) se va ține cont de dreptul la respectarea vieții private a acestora*”.

Conform materialelor dosarului, L.V. s-a născut pe teritoriul Republicii Moldova în or. Călărași; și-a făcut studiile în Republica Moldova; este căsătorit cu o cetățeană a Republicii Moldova; în or. Călărași domiciliază mama lui, născută în anul 1922, care, în prezent, este bolnavă; el se ocupă de perfectarea documentelor de repatriere în Republica Moldova – toate aceste circumstanțe, care se referă la viața privată a condamnatului L.V., au fost total ignorate de către instanța de fond, dispunîndu-se expulzarea lui.

Ținînd cont de aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că instanța de fond, fără motivarea cuvenită, ilegal a aplicat față de L.V. prevederile art.105 Cod penal, „*Expulzarea*”.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție admite recursul în anulare declarat de condamnatul L.V., casează sentința Judecătoriei Taraclia din 25 mai 2008 în cauza penală privindu-l pe L.V. în partea „*interzicerii aflării pe viitor a acestuia pe teritoriul Republicii Moldova*”, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre.

Din sentință este exclusă dispoziția privind „*interzicerea aflării pe viitor a lui L.V. pe teritoriul Republicii Moldova*”.

În rest, hotărîrea atacată se menține.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1re-277/2009 din 17.03.2009)

* * *

În conformitate cu art.103 alin.(1) CP, în caz de săvârșire a infracțiunii de către un alcoolic sau un narcoman, instanța de judecată, concomitent cu pedeapsa pentru infracțiunea săvârșită, poate să aplice acestei persoane tratamentul medical forțat.

Prin sentința Judecătorei Botanica din 27 iulie 2009, Z.V. a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b), f) CP la 6 ani și 6 luni închisoare. Totodată, în baza art.103 CP, lui Z.V. i-a fost aplicat tratament medical forțat împotriva narcomaniei.

Potrivit sentinței, s-a stabilit că Z.V., la 22 februarie 2009, la ora 05.00, împreună și de comun acord cu V.A., în privința căruia urmărirea penală a fost încetată în legătură cu decesul acestuia, aflându-se pe str. I. V. Viteazul, mun. Chișinău, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aplicînd violența periculoasă pentru viață și sănătatea persoanei, i-a cauzat lui A. N. vătămări corporale ușoare și a sustras de la acesta bunuri materiale în sumă totală de 9.250 de lei.

Sentința a fost atacată de către condamnat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri, în viziunea sa, întemeiate, corespunzătoare faptelor săvârșite, argumentînd că instanța de fond incorect i-a calificat acțiunile în baza art.188 alin.(2) lit.b), f) CP, deoarece nu s-a constatat că el a aplicat violența și amenințarea cu arma, iar bunurile i-au fost transmise benevol.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2009, a fost respins, ca nefondat, apelul condamnatului, cu menținerea sentinței instanței de fond.

În urma verificării și aprecierii probelor administrate, în conformitate cu art.101 și art.414 alin.(2) CPP, Colegiul penal a ajuns la concluzia că prima instanță corect și în mod competent a apreciat probele administrate, din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, din care motive nu se impune necesitatea de a se da o nouă apreciere probelor din dosar, iar argumentul că bunurile au fost transmise benevol este o versiune înaintată de inculpat în scopul eschivării de la răspunderea penală.

Împotriva acestor hotărîri, a declarat recurs condamnatul, care, neinvocînd niciun temei din cele prevăzute de art.427 CPP, a solicitat numai verificarea cauzei.

Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului condamnatului în baza materialelor dosarului și motivelor invocate, Colegiul penal îl consideră inadmisibil, deoarece nu corespunde după conținut prevederilor art. 430 CPP.

Din textul recursului, rezultă că Z.V. pune la îndoială legalitatea hotărîrilor judecătorești adoptate în privința lui.

Conform art.101 alin.(2) CPP, la faza judecării cauzei, judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Potrivit materialelor dosarului, textelor sentinței și deciziei instanței de apel, probele prezentate de procuror au fost administrate și apreciate în mod obiectiv, în ansamblu cu probele apărării, la fel administrate și apreciate în mod obiectiv, și acestea au format convingerea judecătorilor că vinovăția lui Z.V. este dovedită, acțiunile lui fiind calificate în baza art. 188 alin.(2) lit.b), f) CP, cu aplicarea pedepsei în limitele sancțiunii acestei norme și cu deplina respectare a prevederilor art.75 CP.

O nouă reapreciere a probelor nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept, prevăzute de lege și invocate în recurs.

Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de condamnatul Z.V., acesta fiind necorespunzător după conținut și vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-526/10 din 21.04.2010)

* * *

Conform art.106 alin.(1) CP, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunii sau rezultate din infracțiuni; în cazul în care bunurile utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni nu mai există sau nu se găsesc, se confiscă contravaloarea acestora.

Prin sentința Judecătoriei Briceni din 25 iunie 2007, G.N. a fost condamnată în baza art.249 alin.(1) CP la amendă în mărime de 300 de unități convenționale – 6.000 de lei; s-a dispus încasarea de la G.N. în beneficiul statului a plății vamale neachitate în sumă de 22.515 lei 97 bani, iar bunurile evaluate în sumă de 63.375 lei 52 bani i-au fost restituite.

Instanța de fond a constatat că G.N., la 10.05.2007, între orele 16.00-17.00, avînd intenția de a trece frontiera vamală a R.Moldova și de a nu achita plățile vamale, traversînd frontiera din R.Ucraina în R.Moldova, cu autoturismul de model „Opel Vectra”, prin postul vamal „Criva”, a trecut frontiera nedeclarînd mărfuri industriale în valoare de 63.575,52 de lei.

Instanța de fond a reîncadrat acțiunile lui G.N. din prevederile art.248 alin. (5) lit.d) CP în cele ale art.249 alin.(1) CP – eschivarea de la achitarea plăților vamale.

Sentiința nominalizată a fost contestată cu apel de către procuror. În apelul procurorului, s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care G.N. să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit.d) CP, cu aplicarea pedepsei în limitele acestei norme penale, motivându-se că instanța incorect a calificat acțiunile inculpatei în baza art.249 alin.(1) CP, deoarece probele prezentate dovedesc vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2007, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs de către procuror.

În recurs, procurorul a solicitat casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, motivând că instanțele au ajuns la o concluzie eronată privind prezența în acțiunile condamnatei a elementelor infracțiunii prevăzute de art.249 alin.(1) CP, neluând în considerație faptul încălcării de către condamnată a dispozițiilor art. 173,178 Cod vama.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2008, recursul a fost admis, a fost casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2007 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 mai 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința Judecătoriei Briceni din 25 iunie 2007 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care G.N. a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(1) CP, stabilindu-i-se pedeapsa cu amendă în mărime de 300 de unități convenționale – 6.000 de lei. În baza art.106 alin.(1) CP, s-a dispus confiscarea specială a obiectelor, iar în lipsa acestora – a contravalorii lor în sumă de 63.575,52 de lei.

Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs de către condamnată. În recursul condamnatei, se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 mai 2008 și menținerea sentinței Judecătoriei Briceni din 25 iunie 2007, motivându-se că instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele la calificarea acțiunilor și la aplicarea pedepsei.

Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente:

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate conform materialelor din dosar, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.436 alin.(2) CPP și a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La stabilirea pedepsei inculpatei, s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 CP. În contextul dat, corect au fost aplicate prevederile art.106 CP privind confiscarea specială, deoarece marfa industrială ridicată în timpul cercetării la fața locului constituie bunuri utilizate la săvârșirea infracțiunii.

Motivele invocate în recurs precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită sînt neîntemeiate.

Astfel, G.N. susține că s-a eschivat de la achitarea plăților vamale și, în așa mod, pledează pentru menținerea sentinței de condamnare în baza art.249 alin. (1) CP.

Declarațiile inculpatei nu au suport probatoriu în sensul recalificării faptei, deoarece analiza elementelor constitutive ale faptei conduc la concluzia că ea a săvârșit infracțiunea de contrabandă. Cu certitudine s-a stabilit că, prin acțiunile sale ilegale, prin nedeclarare în documentele vamale, în mod intenționat, a trecut peste frontiera vamală a R.Moldova mărfuri industriale în valoare de 63.375,52 lei, astfel fapta respectivă se încadrează în prevederile art.248 alin.(1) CP.

Prin urmare, Colegiul respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de condamnată împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 mai 2008, pe motivul că este vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărîrii atacate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1228/08 din 05.11.2008)

* * *

Nici instanța de fond, nici instanța de apel nu au acordat deplină eficiență prevederilor art.106 CP.

Prin sentința Judecătoriai Taraclia din 17 aprilie 2009, M.P. a fost condamnat în baza art.248 alin.(5) lit.b) CP la 3 ani închisoare, în baza art.362 alin.(1) CP la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 150 de unități convenționale; în baza art.84, 87 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, lui M.P. i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare și amendă în mărime de 150 de unități convenționale; în baza art.90 CP, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Prima instanță a reținut următoarele:

M.P., avînd scopul trecerii peste frontiera vamală a RM a autoturismului de model Kamaz, la 05.11.2008, aproximativ la ora 12.00, împreună cu C.I., s-au deplasat cu automobilul VAZ 2161 lângă pădurea care se află lângă frontiera de stat a Moldovei cu Ucraina, în regiunea postului de grăniceri 0732/06, unde i-a arătat

persoanei neidentificate de organul de urmărire penală, care conducea automobilul Kamaz, drumul de trecere peste frontieră, care era deja pregătit într-un șanț, cu copaci tăiați, prin care a trecut automobilul Kamaz în valoare de 58.240 de lei pe teritoriul Ucrainei.

Tot el, la 05.11.2008, aproximativ la ora 12.00, cu scopul realizării faptei infracționale de trecere ilegală peste frontiera vamală a RM a automobilului Kamaz, pentru aflarea locului de trecere, M.P. a trecut ilegal frontiera de stat a RM, în direcția s.Tvardița-Moloiaroslaveț 2, în regiunea postului de grăniceri 0732/06, după care a fost reținut de grănicerii RM.

Prima instanță a încadrat faptele lui M. P. în prevederile:

- art.248 alin.(5) lit.b) CP – contrabanda, trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectului în proporții mari, eludându-se controlul vamal, săvârșită de două sau mai multe persoane;
- art.362 alin.(1) CP – trecerea ilegală a frontierei de stat a Republicii Moldova.

Sentiința nominalizată a fost atacată cu apel de către procurorul L.N., care a solicitat casarea sentiinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care M.P. să fie condamnat în baza art.248 alin.(5) lit.b) CP la 10 ani închisoare, în baza art.362 alin.(1) CP la 1 an închisoare; în baza art.84 CP, lui M.P. să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis; în baza art.106 CP, să fie confiscate de la M.P. contravaloarea automobilului Kamaz, automobilul VAZ și telefonul mobil de model „Nokia”, motivînd că instanța de judecată i-a aplicat o pedeapsă blîndă și nu a argumentat aplicarea art.90 CP, nefiind stabilite circumstanțe atenuante în cauza dată, precum și că nu a fost aplicat art.106 CP privind confiscarea obiectelor contrabandei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 iunie 2009, a fost respins, ca neîntemeiat, apelul procurorului, cu menținerea sentiinței atacate.

Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Cahul, M. V., care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei la aceeași instanță de apel, invocînd ca temei prevederile art.427 alin.(1) pct.6) CPP, motivînd că instanța de apel nu s-a pronunțat în mod argumentat asupra motivelor invocate în apel, limitîndu-se doar la fraze generale, și nu a fost aplicată confiscarea obiectelor care au fost utilizate la săvîrșirea infracțiunii.

Colegiul penal lărgit constată următoarele:

Din prevederile art.414 alin.(3) CPP, rezultă că instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu și-a exercitat în deplină măsură aceste atribuții prevăzute de lege.

Termenul de apel este termen legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea termenului. Conform prevederilor art.402 alin.(1) CPP, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale sau, în cazul înaintării cererii în condițiile art.399 alin.(2) CPP, de la data înmînării copiei de pe sentința redactată.

Din materialele cauzei, rezultă că sentința apelată a fost pronunțată la 17.04.2009, iar apelul a fost declarat de către procuror la 07.05.2009.

În atare situație, se constată că apelurile nominalizate au fost declarate peste termenul prevăzut de art.402 alin.(1) CPP.

Articolul 403 alin.(1) CPP stipulează că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Deși avocatul A.A., în ședința instanței de apel, a atenționat asupra acestui fapt, din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel nu a determinat motivele întârzierii și nu a soluționat chestiunea privind repunerea în termen a apelului.

În context, se apreciază că de soluționarea repunerii în termen a apelului depindea judecarea obiectivă și completă a apelului, deoarece art.415 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP prevede soluția de respingere a apelului din motivul că a fost depus peste termen.

Călăuzitoare în acest sens sînt și prevederile pct.8 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în odine de apel”, care stipulează că repunerea în termen a apelului este o prerogativă a instanței de apel, care urmează să se pronunțe cu motivația respectivă în textul deciziei.

Prin urmare, instanța de apel era obligată să verifice motivele întârzierii declarării apelului și, după caz, dacă constata că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, urma să repună în acest termen apelul și, respectiv, să judece fondul apelului.

Instanța de recurs, verificînd legalitatea hotărîrii atacate, evidențiază și o altă eroare judiciară comisă de instanța de apel.

În apel, procurorul a invocat motivul că instanțele de judecată nu au aplicat prevederile art.106 CP – confiscarea specială. Instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu a argumentat respingerea motivului invocat, limitîndu-se doar la o frază generală, care a fost expusă și în sentință: „Atît în ședința de judecată cît și la ancheta penală n-au fost aduse probe cine este proprietarul automobilului de marca Kamaz cu n/i C KA 220 , la prețul de 58240 de lei, totodată, colegiul consideră că automobilul de marca Vaz 21061 cu n/i TR AH 979 și telefonul mobil de marca „Nokia”, nu pot fi confiscate, deoarece acestea n-au servit ca obiecte de contrabandă.”

Această motivare este vagă, sumară și incompletă, astfel, procedînd în asemenea mod, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.106 CP.

Conform normei penale menționate, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor utilizate la săvîrșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiune. În cazul în care bunurile utilizate la săvîrșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni nu mai există sau nu se găsesc, se confiscă contravaloarea acestora.

Din conținutul hotărîrii, rezultă că, în sarcina condamnatului M.P., s-a reținut săvîrșirea contrabandei și obiectul juridic este automobilul Kamaz.

Prin urmare, instanța era obligată să se pronunțe asupra chestiunii privind confiscarea specială prin prisma art.106 CP, raportat la starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanța de fond.

Călăuzitoare, în acest sens, sînt și prevederile pct.16 al Hotărîrii Plenului CSJ din 10.07.1997 „Despre practica judiciară în cauzele privind contrabanda și contravențiile administrative vamale”, mărfurile și obiectele, care constituie obiectul contrabandei, se confiscă în beneficiul statului. Deși s-a constatat că obiectul contrabandei este automobilul Kamaz, instanța de apel nu a argumentat respingerea motivului privind aplicarea art.106 CP.

La fel, în decizia instanței de apel nu se cuprinde fapta constatată de prima instanță și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului procurorului, fapt ce contravine dispozițiilor art.417 pct.6) și 8) CPP, ceea ce, la fel, echivalează cu erori judiciare.

Instanța de recurs a observat că M.P. a fost învinuit și condamnat în baza art.248 alin.(5) lit.b) CP, pentru trecerea peste frontiera vamală a RM a obiectului în proporții mari, eludîndu-se controlul vamal, săvîrșită de două sau mai multe persoane. Atît în rechizitoriu, cît și în sentință, este indicat că valoarea automobilului Kamaz este de 58.240 de lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari. Însă, conform prevederilor art.325 alin.(1) CPP, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, prin urmare nu există posibilități de a interveni pentru corectarea acestei erori de drept.

Nerespectarea cerințelor prevăzute de art.414, 417 CPP echivalează cu erori judiciare, care nu pot fi corectate de instanța de recurs, astfel impunîndu-se casarea deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Colegiul penal lărgit decide admiterea recursului ordinar declarat de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Cahul, M.V., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 iunie 2009 în cauza penală privindu-l pe M.P. și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-26/10 din 19.01.2010)

* * *

Potrivit art.46 al Constituției RM, averea dobândită licit nu poate fi confiscată.

Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 12.10.2009, procesul penal intentat în privința lui M.V. în baza art.248 alin.(1) CP a fost încetat, cu tragerea acestuia la răspundere administrativă, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 de unități convenționale. Prin aceeași sentință, s-a dispus confiscarea în folosul statului a corpurilor delictive: două televizoare LCD de model „SONY BRAVIA KDL-52V5500”, iar corpurile delictive: facturile de vânzare-cumpărare nr.40210473 din 22.05.2009 și nr.40160055 din 22.05.2009, s-a dispus să fie păstrate în materialele cauzei penale.

În fapt, instanța de fond a constatat că inculpatul M.V., la 04.06.2009, la ora 18.30, la linia de control intrare-camioane a postului vamal Leușeni – Albița (auto), la prezentarea autovehiculului de model „IVECO”, cu numărul de înmatriculare CLS 296, care tracta o remorcă cu numărul de înmatriculare CAS 161, cu care se deplasa din Belgia în RM, cu marfă „profil-metal”, sub acoperirea carnetului TIR numărul și seria PX60667752, în cadrul controlului vamal al unităților de transport menționate, nu a declarat în declarația vamală și nu a prezentat controlului vamal două televizoare LCD de model „SONY BRAVIA KDL 52V5500”, ambele avînd valoarea în vamă de 57.360 MDL.

Sentința a fost atacată în ordine de apel de către avocatul U.Gh. și martorul V.V., care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în partea confiscării corpurilor delictive: a televizoarelor LCD și a facturilor de vânzare-cumpărare nr.40210473 din 22.05.2009 și nr.40160055 din 22.05.2009, cu restituirea acestor bunuri proprietarului V.V.

Întru motivarea apelului declarat, apelanții au invocat următoarele:

- faptul că televizoarele date aparțin lui V.V. se confirmă prin facturile de vânzare-cumpărare a televizoarelor;
- la pronunțarea sentinței în partea confiscării corpurilor delictive, instanța de judecată nu a luat în considerație prevederile art.46 Constituției, art.106 alin. (1) și (3) CP al RM și art.162 alin.(2) și (4) și art.158 CPP al RM;
- totodată, instanța de fond nu a luat în considerație recomandările Curții Europene a Drepturilor Omului în cauze similare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.12.2009, a fost admis apelul lui V.V. și al avocatului său, U.Gh., fiind casată sentința atacată în partea confiscării corpurilor delictive și pronunțată în această parte o nouă hotărîre, prin care corpurile delictive – 2 (două) facturi cu nr.40210473 și nr.40160055

din 22.05.2009, privind vânzarea-cumpărarea a 2 (două) televizoare LCD de model „SONY BRAVIA KDL 52V5500” cu nr. de serie 9310452 și 9310459 –, confiscate prin hotărârea indicată, au fost restituite proprietarului legal, V.V., cu condiția achitării de către acesta a tuturor plăților vamale stabilite de legislația fiscală; în rest, hotărârea atacată a fost menținută.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a indicat că, potrivit art.46 al Constituției RM, averea dobândită licit nu poate fi confiscată.

În conformitate cu art.106 alin.(2) lit.a) CP, sînt supuse confiscării speciale bunurile rezultate din fapta prevăzută de Codul penal, precum și orice venituri la aceste bunuri, cu excepția bunurilor și veniturilor care urmează a fi restituite proprietarului legal, iar art.162 alin.(1) pct.4) CPP prevede că bunurile asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului legal, iar dacă acesta nu a fost identificat, se trec în proprietatea statului.

Astfel, instanța de apel, întemeindu-și soluția pe aceste prevederi legale, a concluzionat că V.V. este proprietar de bună-credință al televizoarelor LCD de model „SONY BRAVIA KDL 52V5500” cu nr. de serie 9310452 și 9310459, fiind procurate de către acesta, fapt confirmat prin facturile de vânzare-cumpărare nr.40210473 din 22.05.2009 și nr.40160055 din 22.05.2009.

Mai mult, instanța de apel a opinat că V.V. nu a avut vreo înțelegere cu inculpatul M.V. ca să prejudicieze statul, acesta nu a fost nici măcar suspectat de comiterea unei ilegalități.

Ceea ce ține de calitatea sa procesuală, V.V. a pretins să fie recunoscut ca victimă și audiat în calitate de parte vătămată în corespundere cu toate drepturile atribuite de legea procesuală penală.

Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) CPP, a declarat recurs ordinar, solicitînd casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Autorul recursului a menționat faptul că instanța de apel, în cauza dată, nu a respectat prevederile art.414, 417 alin.(1) pct.7), 8) CPP, pct.14, 23 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”.

Mai mult, recurentul a indicat că motivarea soluției contrazice dispozitivul deciziei, deoarece, potrivit părții descriptive a deciziei instanței de apel, „apelul dat urmează să fie admis, televizoarele confiscate ca obiecte recunoscute corpuri delictive, a fi restituite proprietarului legal, după ce el va achita toate plățile vamale stabilite de legislația fiscală”, iar în dispozitiv se dispune admiterea apelului și „corpurile delictive – 2 (două) facturi cu nr.40210473 și nr.40160055 din 22.05.2009, privind vânzarea-cumpărarea a 2 (două) televizoare LCD de model „SONY BRAVIA KDL 52V5500” cu nr. de serie 9310452 și 9310459 – confiscate

prin hotărîrea indicată – a le restitui proprietarului legal V.V., după ce el va achita toate plățile vamale stabilite de legislația fiscală”.

Recurentul consideră că cele două televizoare sînt bunuri dobîndite în urma săvîrșirii infracțiunii, care ar putea fi restituite doar părții vătămate, însă, în cauza penală respectivă, nicio persoană nu a fost recunoscută în această calitate, potrivit art.59 alin.(2) CPP, de către organul de urmărire penală, inacțiune care nu a fost contestată de către martorul V.V.

Verificînd argumentele recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul nu este întemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive:

În motivarea recursului, acuzatorul de stat a invocat ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Însă aceste temeuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat.

Din materialele cauzei, rezultă că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, și, respectînd prevederile art.414, 417 alin.(1) pct.7) și 8) CPP, a făcut analiza probelor prezentate de procuror, cu expunerea argumentărilor sale, iar probele administrate în cauză au fost verificate și apreciate în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității lor, iar în ansamblu, fiind coroborate cu alte probe, precum și cu sursa lor, din care provin, astfel fiindu-le dată o apreciere justă.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit constată că, în speța dată, temeuriile invocate de procuror la pct.5 al prezentei decizii sînt combătute prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusele erori de drept, astfel instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind descrise detaliat și argumentat la pct.4.1 al deciziei, din care rezultă că apelul lui V.V. și al avocatului său, U.Gh., în mod întemeiat a fost admis, cu casarea sentinței Judecătorei Hîncești din 12.10.2009 în partea confiscării corpurilor delictive și pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri, prin care corpurile delictive – 2 (două) facturi cu nr.40210473 și nr.40160055 din 22.05.2009, privind vînzarea-cumpărarea a 2 (două) televizoare LCD de model „SONY BRAVIA KDL 52V5500” cu nr. de serie 9310452 și 9310459 –, confiscate prin hotărîrea indicată, au fost restituite proprietarului legal, V.V., cu condiția achitării de către acesta a tuturor plăților vamale stabilite de legislația fiscală.

Or, potrivit art.46 al Constituției RM, averea dobândită licit nu poate fi confiscată.

În conformitate cu art.106 alin.(2) lit.a) CP, sînt supuse confiscării speciale bunurile rezultate din fapta prevăzută de Codul penal, precum și orice venituri la aceste bunuri, cu excepția bunurilor și veniturilor care urmează a fi restituite proprietarului legal, iar art.162 alin.(1) pct.4 CPP prevede că bunurile asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului legal, iar dacă acesta nu a fost identificat, se trec în proprietatea statului.

Caracterul ilicit al dobîndirii televizoarelor nu a fost demonstrat și această circumstanță nu a fost luată în considerație de către instanța de fond, care, dispunînd confiscarea acestora, s-a bazat pe faptul că televizoarele au constituit obiectul infracțiunii de contrabandă, în calitate de corpuri delictive.

Colegiul penal lărgit menționează că obiect al infracțiunii de contrabandă constituie relațiile sociale referitoare la regimul vamal, relații a căror desfășurare normală și dezvoltare este condiționată de respectarea regulilor impuse de lege privind controlul vamal de mărfuri sau de alte bunuri. Avînd în vedere faptul că intenția inculpatului M.V. constituia nu dobîndirea ilicită a televizoarelor, ci încălcarea regulilor privind controlul vamal de bunuri, pentru ce și a fost recunoscut vinovat în baza art.248 alin.(1) Cod penal. Astfel, acesta a acționat contrar bunei înțelegeri dintre proprietarul televizoarelor V.V., de la care primise documentele de proveniență în original, obligîndu-se să asigure transportarea televizoarelor și trecerea controlului vamal în condițiile legii.

Din aceste motive, Colegiul penal lărgit consideră neîntemeiată dispunerea confiscării în folosul statului a celor două televizoare LCD de model „SONY BRAVIA KDL 52V5500”, ambele avînd valoarea în vamă de 57.360 MDL.

Potrivit teoriei dreptului penal, măsura de siguranță a confiscării speciale constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor utilizate la săvîrșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni, a căror deținere, datorită naturii lor, prezintă pericol că, pe viitor, vor fi comise noi fapte prevăzute de legea penală.

Or, cauza stării de pericol în cazul privind aplicarea confiscării speciale decurge din faptul deținerii anumitor lucruri care au legătură cu săvîrșirea infracțiunii ori care ar putea fi folosite la săvîrșirea în viitor a unor fapte prevăzute de legea penală.

Deși cele două televizoare au fost folosite la săvîrșirea infracțiunii de contrabandă, acestea nu puteau fi corpuri delictive în această speță, în cazul în care, în materialele cauzei, nici nu se conțin date că acestea au fost dobîndite ilicit ori că aveau menirea de a fi utilizate în scopuri criminale. Astfel, intenția condamnatului M.V. a fost îndreptată doar spre ilegalitatea încălcării ordinii de trecere peste

frontiera vamală a mărfurilor și a altor valori în proporții mari. În acest caz, televizoarele nu pot fi recunoscute ca fiind corpuri delictive în sensul art.106 CPP și urmează a fi utilizate în continuare după destinația lor, astfel nu poate fi aplicată confiscarea specială în privința acestor bunuri.

Această concluzie rezultă și din jurisprudența în materie penală a Curții Europene a Drepturilor Omului: a se vedea cauza Grifhorst v. Franța din 26.02.2009, în care s-a constatat încălcarea dreptului la proprietate în rezultatul confiscării speciale a bunurilor reclamantului.

În astfel de circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel corect a aplicat prevederile art.106 Cod penal, dispunând restituirea bunurilor confiscate proprietarului legal, V.V., care deja a achitat taxa vamală în sumă de 16.735 de lei la 11.02.2010 și a primit cele două televizoare de la depozitul vamal.

Încheierea instanței de apel din 19.02.2010 privind corectarea erorii materiale evidente este legală și întemeiată, fiind adoptată în condițiile legii.

În baza celor constatate, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a adoptat o hotărîre legală, întemeiată și motivată, iar argumentele invocate în recursul ordinar au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, care a dat răspuns la toate motivele invocate de partea acuzării; în consecință, recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.12.2009 în cauza penală privindu-l pe M.V., cu menținerea hotărîrii atacate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-646/2010 din 08.06.2010)

CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA PENALĂ SAU CONSECINȚELE CONDAMNĂRII

* * *

Potrivit prevederilor art. 107 Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia este un act de caritate, de exprimare a umanismului, care urmărește scopul de a încuraja persoanele aflate sub acțiunea legii penale să treacă pe calea corectării, prin înlăturarea răspunderii sau pedepsei penale ori reducerea pedepsei penale aplicate, sau comutarea acesteia, și aceasta este scoasă de sub incidența regulilor generale penale, fiind o excepție de la aceste reguli.

Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Soroca din 21 decembrie 2005, a fost respinsă cererea condamnatului I.G. privind aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției R. Moldova.

Instanța a reținut că în privința condamnatului nu este posibilă aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a adoptării Constituției Republicii Moldova, deoarece sentința prin care I. G. a fost condamnat a devenit definitivă la 7 decembrie 2004.

Hotărîrea în cauză a fost atacată cu recurs de către condamnat, care a solicitat casarea ei și aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia, motivînd că în privința sa pot fi aplicate prevederile legii menționate, deoarece sentința a devenit definitivă.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2006, a fost respins recursul condamnatului ca fiind declarat peste termen.

Împotriva acestor hotărîri, I. G. a declarat recurs în anulare, în care solicită anularea lor și reducerea în jumătate a termenului pedepsei neexecutate, conform prevederilor art. 10 alin. (1) din Legea nr. 278-XV din 16 iulie 2004 privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției Republicii Moldova, argumentînd că, la momentul săvîrșirii infracțiunii, era minor.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră recursul inadmisibil, acesta urmînd a fi respins ca vădit neîntemeiat, din următoarele motive:

Potrivit prevederilor art. 107 Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Amnistia este un act de caritate, de exprimare a umanismului, care urmărește scopul de a încuraja persoanele aflate sub acțiunea legii penale să treacă pe calea corectării, prin înlăturarea răspunderii sau pedepsei penale ori reducerea pedepsei penale aplicate, sau comutarea acesteia, și aceasta este scoasă de sub incidența regulilor generale penale, fiind o excepție de la aceste reguli.

În asemenea situație, Colegiul menționează că actul de amnistie – Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a a adoptării Constituției Republicii Moldova din 16 iulie 2004 –, prin art.3, absolvă de pedeapsă penală numai persoanele condamnate prin hotărîre definitivă la data intrării în vigoare a acesteia – 30 iulie 2004, data publicării în Monitorul Oficial.

Practica aplicării amnistiei în baza art.3 al acestei legi a fost definitivată și prin hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4-1re-65/2005 din 26 septembrie 2005, conform cărei prevederile art.3 al Legii nr.278 din 16 iulie 2004 privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a a adoptării Constituției RM se referă doar la persoanele în privința cărora sentința de condamnare era definitivă la data adoptării acestei legi, precum și a fost explicată prin Informația Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție referitoare la aplicarea Legii privind amnistia, publicată în Buletinul Curții Supreme de Justiție nr.9 din 2004.

Ținînd cont de faptul că hotărîrea de condamnare în privința lui I.G. a devenit definitivă la 7 decembrie 2004, în privința acestuia nu pot fi aplicate prevederile art. 3 al Legii privind amnistia, ceea ce determină necesitatea respingerii recursului în anulare ca fiind vădit neîntemeiat.

Mai mult ca atît, Colegiul conchide că și argumentul recurentului precum că, la momentul comiterii infracțiunii, era minor este lipsit de suport juridic, deoarece acesta nu a adus nicio probă întru confirmarea acestor circumstanțe.

De asemenea, Colegiul menționează că, potrivit prevederilor art.453 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de judecată decide asupra inadmisibilității recursului în anulare în cazul în care constată că acesta nu se întemeiază pe motivele prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală.

Din textul recursului în anulare declarat, se vede că autorul nu a respectat aceste cerințe și nu a invocat expres niciun temei din cele prevăzute la art. 453 Cod de procedură penală, iar argumentarea ilegalității hotărîrii contestate este vădit neîntemeiată.

Ținând cont de aceasta, se invocă prevederile art. 453 alin. (3) Cod de procedură penală, conform cărora, dacă recursul în anulare nu se întemeiază pe motivele prevăzute de articolul menționat, el este considerat inadmisibil și urmează a fi respins.

Aceste prevederi expres sînt stipulate și în art. 455 Cod de procedură penală, conform căruia cererea de recurs în anulare trebuie în mod imperativ să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 CPP și cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate.

Odată ce acest motiv nu se află printre temeiurile prevăzute expres de lege, recursul respectiv urmează a fi respins și ca inadmisibil.

Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului în anulare, ca fiind vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1re-120/08 din 06.02.2008)

* * *

Instanțele ierarhic inferioare just au admis împăcarea părților și au încetat procesul penal în privința vinovatului intentat în baza art. 157 alin. (1) Cod penal, deoarece infracțiunea comisă este o infracțiune ușoară.

Prin sentința Judecătoriai Ungheni din 15 aprilie 2008, procesul penal în privința lui C.S. intentat în baza art. 157 alin. (1) Cod penal a fost încetat din motivul împăcării părților.

C.S. a fost condamnat pentru faptul că, la 09.01.2008, aproximativ la ora 22.00, aflîndu-se în barul „Augustin”, din satul Valea Mare, r-nul Ungheni, în urma relațiilor ostile apărute spontan, s-a îmbrîncit cu A.P.; acesta din urmă împiedicîndu-se de o masă, ambii au căzut jos; în rezultat, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 2 din 10.01.2008, lui A. P. i-au fost cauzate leziuni corporale medii.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit cărei C.S. să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. i) CP și, cu aplicarea art. 79 CP, să-i fie stabilită o amendă în mărime de 600 de unități convenționale.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2008, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror și menținută sentința.

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului în prevederile art. 157 alin. (1) Cod penal și a admis împăcarea părților, dispunînd încetarea procesului penal.

În recursul ordinar declarat de procuror, s-a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, motivîndu-se că acțiunile inculpatului incorect au fost calificate în baza art. 157 alin. (1) Cod penal, deoarece vătămarile medii pe care le-a provocat acesta părții vătămate au fost cauzate din intenții huliganice.

Colegiul penal concluzionează că, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din materialele cauzei, rezultă că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, probele au fost apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală

Din materialul probator al cauzei, rezultă faptul că C.S. i-a cauzat leziuni corporale lui A. P., dar nu din intenții huliganice; la fel, nu s-a stabilit că leziunile corporale au fost cauzate intenționat.

Mai mult ca atît, s-a constatat că de către ei ordinea publică nu a fost încălcată, iar după ce s-au îmbrîncit unul pe altul, s-au îmbrățișat și, în acel moment, întîmplător împiedicîndu-se de masă, au căzut jos.

Astfel, instanța de recurs conchide că acțiunile inculpatului corect au fost calificate în baza art. 157 alin. (1) Cod penal, cu semnul calificativ „vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență”.

Totodată, Colegiul penal menționează că art. 109 alin. (1) Cod penal stipulează că împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Infracțiunea pentru care C.S. a fost condamnat se atribuie la infracțiuni ușoare.

În atare situație, Colegiul penal enunță că instanțele ierarhic inferioare just au admis împăcarea părților și au încetat procesul penal în privința lui C.S. intentat în baza art. 157 alin. (1) Cod penal.

Colegiul penal consideră inadmisibil recursul ordinar al procurorului serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Bălți împotriva sentinței Judecătoriai Ungheni din 15 aprilie 2008 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2008 în cauza penală în privința lui C.S., acesta fiind vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1187/08 din 22.10.2008)

* * *

A fost considerat neîntemeiat argumentul procurorului privind imposibilitatea aplicării art. 109 Cod penal, deoarece instituția împăcării părților, ca o condiție pentru aplicarea ei, nu prevede recunoașterea vinovăției de către cel vinovat, important este că:

- **împăcarea părților se poate realiza doar în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede această modalitate de înlăturare a răspunderii penale;**
- **împăcarea are loc între infractor, pe de o parte, și persoana vătămată, pe de altă parte;**
- **împăcarea trebuie să fie exprimată în mod clar, și nu presupusă pe baza anumitor situații sau împrejurări;**
- **împăcarea trebuie să fie totală, necondiționată și definitivă;**
- **împăcarea trebuie să fie personală ș.a.**

Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2008, C.A. a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

C.A., la 15 aprilie 2008, aproximativ la ora 00.10, aflându-se în incinta internet-cafeului de pe bd. Mircea cel Bătrîn 7, mun. Chișinău, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobîndit de la R.N. telefonul mobil de marca „Nokia 5300” la prețului de 2.600 de lei, în care se afla cartela SIM cu prețului de 50 lei și cartela flash cu prețului de 500 de lei, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială considerabilă, în sumă de 3.150 de lei.

Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul C.A. și de către apărătorul său, care au solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. a), d) Cod penal, invocînd că C.A. a comis infracțiunea de furt; mai mult, s-a împăcat cu partea vătămată, care l-a iertat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2009, au fost admise apelurile declarate de inculpatul C.A. și apărătorul său, casată sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2008, rejudicată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care C.A. a fost recunoscut culpabil de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. a) și d) Cod penal; a fost încetat procesul penal în privința lui C.A. învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. a) și d) Cod penal, din motiv că partea vătămată s-a împăcat cu inculpatul.

Decizia menționată a fost contestată cu recurs ordinar de către procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, V.B., care, invo-

cînd drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecători.

În argumentarea recursului declarat, procurorul a invocat că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia că, în acțiunile condamnatului, sînt prezente semnele compo-
nenței de infracțiune prevăzute de art. 186 Cod penal – furt –, deoarece s-a constatat cu certitudine că inculpatul a dobîndit telefonul mobil prin înșelăciune și că instanța de apel incorect a încetat procesul penal în legătură cu împăcarea părților, deoarece inculpatul nu a recunoscut săvîrșirea sustragerii telefonului de la partea vătămată.

Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, la care face referire recurentul, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul conchide că aceste temeuri nu și-au găsit confirmare.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate pe baza materialelor cauzei, Colegiul reține că instanța de apel corect a stabilit starea de fapt și vinovăția lui C. A. anume în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. a), d) Cod penal, în concordanță deplină cu probele administrate, în baza principiului contradictori-
alității, amplu analizate și just apreciate.

Probele indicate sînt pertinente, concludente, utile și veridice, coroborează între ele și nu prezintă motive de îndoială.

Deci argumentul invocat de procuror, precum că faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, este neîntemeiat.

A fost considerat neîntemeiat și argumentul procurorului privind imposibilitatea aplicării art. 109 Cod penal, deoarece instituția împăcării părților, ca o condiție pentru aplicarea ei, nu prevede recunoașterea vinovăției de către cel vinovat, important este că:

- împăcarea părților se poate realiza doar în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede această modalitate de înlăturare a răspunderii penale;
- împăcarea are loc între infractor, pe de o parte, și persoana vătămată, pe de altă parte;
- împăcarea trebuie să fie exprimată în mod clar, și nu presupusă pe baza anumitor situații sau împrejurări;
- împăcarea trebuie să fie totală, necondiționată și definitivă;
- împăcarea trebuie să fie personală ș.a.

Colegiul penal lărgit respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, acesta fiind vădit neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-272/10 din 27.04.2010)

* * *

Împăcarea nu este posibilă. Infracțiunea comisă în speță – tentativa de omor intenționat – potrivit art.16 alin.(5) Cod penal, se consideră o infracțiune deosebit de gravă, iar potrivit prevederilor art.109 Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, prevăzute la capitolele II-VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Prin sentința Judecătoriei Taraclia din 18 iulie 2007, M.I. a fost condamnat în baza art.27, 145 alin.(1) Cod penal la 13 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Inculpatul M.I., în noaptea spre 6 decembrie 2006, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în apartamentul său nr.2 de pe str.Lesnaia 4, or.Taraclia, în timpul unei certți, apărute între el și C. L., a luat de la bucătărie un cuțit și, cu scopul de a-l omorî pe cel din urmă, i-a aplicat o lovitură în piept în regiunea inimii, cauzându-i vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată, de la 6 pînă la 21 de zile, însă nu și-a atins scopul din motive independente de voința sa.

Împotriva sentinței, au declarat apeluri apărătorul C.I. în interesele inculpatului, precum și însuși inculpatul, care au invocat că instanța de fond greșit a considerat întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă de omor, întrucît acțiunile lui M.I. nu erau îndreptate spre curmarea vieții părții vătămate și urmau a fi încadrate în prevederile art.153 Cod penal.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 15 noiembrie 2007, apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

Respectiva soluție a fost motivată prin faptul că, din declarațiile părții vătămate, ale martorilor oculari, din raportul de expertiză medico-legală din 20.03.2007, rezultă că inculpatul a comis o tentativă de omor, acțiune intenționată îndreptată spre curmarea vieții lui C.L., însă sfîrșitul letal nu a survenit din motive independente de voința făptuitorului, și anume din cauza că cuțitul, cu care a aplicat lovitura, s-a oprit în coastele 4-5 ale victimei, iar acțiunile ulterioare ale inculpatului au fost neutralizate de persoanele prezente la locul infracțiunii.

În recursul declarat de condamnat, s-a solicitat casarea hotărîrilor pronunțate, cu adoptarea unei noi hotărîri, prin care să fie schimbată încadrarea juridică a faptei săvîrșite din infracțiunea de tentativă de omor, prevăzută de art.27, 145 alin.(1) Cod penal, în infracțiunea de vătămare intenționată ușoară a integrității corporale, prevăzută de art.153 Cod penal, pe motiv că partea vătămată singură s-a rănit, căzînd de la lovitura cu capul aplicată de M.I. Recurentul a solicitat încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, susținînd că, încă la

etapa judecării cauzei în instanța de fond, partea vătămată a înaintat o asemenea cerere, care însă a rămas fără soluționare.

Verificînd legalitatea hotărîrilor atacate pe baza materialelor cauzei, instanța de recurs consideră că instanțele corect au stabilit starea de fapt și vinovăția lui M.I. în săvîrșirea infracțiunii de tentativă de omor, în concordanță deplină cu probele administrate în baza principiului contradictorialității, amplu analizate și just apreciate. Instanțele de fond și de apel au cercetat toate probele prezentate de părți și le-au apreciat din punctul de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textele sentinței și deciziei instanței de apel, iar temeuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Colegiul penal reține că fapta săvîrșită de condamnat întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă de omor intenționat, prevăzute de art.27, 145 alin.(1) Cod penal, și nu ale celei de vătămare corporală ușoară, prevăzute de art.153 Cod penal, după cum solicită recurentul.

Colegiul constată că, în cauză, este vorba de infracțiunea de omor sub forma tentativei, întrucît este adevărat că, din punct de vedere subiectiv, forma vinovăției pentru existența infracțiunii în discuție este „intenția”. Potrivit pct.3 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 1993 „Cu privire la practica judiciară în cauzele despre omor premeditat”, tentativa de omor este posibilă numai cu o intenție directă, adică atunci cînd acțiunile vinovatului demonstau că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfîrșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor independente de voința lui. La stabilirea intenției cu care a acționat făptuitorul, se au în vedere, între altele, obiectul vulnerant folosit, zona spre care au fost îndreptate și exercitate actele de violență, comportarea anterioară a vinovatului și a victimei, relațiile dintre ei.

În speță, condamnatul, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.61 din 06.04.2007, i-a cauzat victimei o plagă prin tăiere-întepare, nepenetrantă, aflată în proiecția organelor de importanță vitală, drept obstacol de pătrundere a armei folosite în cavitatea pleurală din stînga putea servi coasta a IV-a, care se află în proiecția tăierii. Astfel, împrajurarea că inculpatul i-a aplicat victimei, cu un cuțit, o lovitură într-o regiune vitală a corpului (regiunea inimii) constituie dovada că M.I. a lovit cu intenție directă, adică a prevăzut și a urmărit rezultatul faptei sale, care nu a survenit din motive independente de voința sa. Răspunderea penală pentru dauna cauzată *de facto* (de exemplu, pentru vătămarea integrității corporale), după cum solicită recurentul, survine doar în prezența intenției indirecte.

Prin urmare, Colegiul conchide că fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă de omor intenționat, iar motivația recurentului se consideră neîntemeiată.

Referitor la argumentele recurentului precum că procesul penal în privința sa urma a fi încetat în legătură cu împăcarea părților, Colegiul menționează următoarele:

Potrivit prevederilor art.109 Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, prevăzute la capitolele II-VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

Infracțiunea comisă de M.I. – tentativa de omor intenționat – potrivit art.16 alin.(5) Cod penal, se consideră o infracțiune deosebit de gravă. În atare situație, cînd nu sînt îndeplinite condițiile stipulate la art.109 Cod penal, voința părților cu scop de împăcare nu poate produce efecte juridice. Astfel, și din acest punct de vedere, argumentele recursului se resping ca vădit neîntemeiate.

Colegiul penal consideră inadmisibil recursul depus de condamnat împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 15 noiembrie 2007 în cauza penală în privința sa.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-503/08 din 02.04.2008)

* * *

Instanța de apel a încălcat prevederea art.111 alin.(1) lit.d) CP, conform cărei se consideră ca neavînd antecedente penale persoana condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, dacă, în termenul de probă, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu a fost anulată.

Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 29 ianuarie 2008, B.I. a fost condamnat în baza art.151 alin.(2) lit.h) CP, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 4 ani închisoare; art.152 alin.(2) lit.i) CP, cu aplicarea art.79 Cod penal la 2 ani închisoare; în temeiul art.84 Cod penal, prin absorbirea pedepsei mai blînde de pedeapsa mai aspră, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, iar în baza art.90 CP, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 ani.

Instanța de fond a acceptat acordul de recunoaștere a vinovăției și a constatat că B.I., la data de 10 octombrie 2007, la ora 16.00, aflîndu-se pe podul traseului Criuleni-Chișinău, situat în apropierea gospodăriei cetățenilor B.M. și B.S. din s.Coșernița r-nul Criuleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, a inițiat un conflict cu cet.B.M. în procesul căruia, încălcînd grosolan ordi-

nea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, intenționat, cu scopul vătămării integrității corporale, l-a aruncat pe acesta de pe pod, cauzîndu-i astfel vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de fractură închisă transtrohanteriană a femurului stîng cu deplasarea fragmentelor.

Împotriva sentinței date, procurorul a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul B.I. să fie condamnat la închisoare, pe motiv că pedeapsa stabilită este prea blîndă și nu corespunde gradului de pericol social; instanța de fond incorect a aplicat în privința acestuia prevederile art.90 CP, deoarece prejudiciul material cauzat părții vătămate B.M. nu a fost reparat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a constatat că B.I., la data de 10 octombrie 2007, la ora 16.00, aflîndu-se pe podul traseului Criuleni-Chișinău, situat în apropierea gospodăriei cetățenilor B.M. și B.S. din s.Coșernița r-nul Criuleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, a inițiat un conflict cu cet.B.M., în procesul căruia, încălcînd grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, intenționat, cu scopul vătămării integrității corporale, l-a aruncat pe acesta de pe pod, cauzîndu-i astfel vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de fractură închisă transtrohanteriană a femurului stîng cu deplasarea fragmentelor.

Tot atunci, continuîndu-și acțiunile sale huliganice față de B.S., care a încercat să curme acțiunile acestuia, manifestînd o deosebită obrăznicie, intenționat, cu scopul vătămării integrității corporale, i-a aplicat acestuia mai multe lovituri cu pumnii în diferite părți ale corpului, în rezultatul cărora i-a cauzat vătămări corporale medii, sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, comoție cerebrală, plagă contuză în regiunea frontală pe dreapta, echimoză pe torace, care au dus la dereglarea sănătății de lungă durată, însă nu erau periculoase pentru viață și nu au provocat urmările prevăzute de art.151 CP.

Pentru aceste fapte, B.I. a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art.151 alin.(2) lit.h) Cod penal, aplicîndu-i-se pedeapsa de 6 ani închisoare, și de art.152 alin.(2) lit.i) CP, aplicîndu-i-se pedeapsa de 3 ani închisoare. În temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

În recursul declarat de condamnat, se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii instanței de fond, pe motiv că instanța de apel nu a luat în considerație că faptele incriminate s-au datorat acțiunilor huliganice ale

părților vătămate, care se exprimau cu cuvinte necenzurate în adresa lui, și că ei înșiși au provocat conflictul, el fiind nevoit să se apere; în procesul conflictului, lovindu-se reciproc unul pe altul, B.M. din neatenție a căzut de pe pod; i-a reparat prejudiciul material părții vătămate, care nu are pretenții materiale față de el; se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor și a încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției.

Colegiul penal lărgit constată următoarele:

Potrivit art.427 alin. (1) pct.10) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Instanțele de fond și de apel, la judecarea cauzei în privința lui B.I., pe deplin și corect au stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei pronunțând în această latură hotărâri temeinice și legale și corect calificând acțiunile infracționale ale acestuia.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, prin admiterea apelului procurorului, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri în privința lui B.I., cu stabilirea unei noi pedepse, mai aspre decât cea stabilită de prima instanță, a comis o eroare de drept la acest capitol.

Prima instanță, după cum reiese din textul sentinței, inclusiv din dispozitiv, a aplicat prevederile art.79 CP și i-a stabilit lui B.I. o pedeapsă sub formă de închisoare sub limita minimă a sancțiunii art.151 alin.(2) și 152 alin.(2) CP. Această soluție a fost motivată ținându-se seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de personalitatea celui vinovat, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond, făcând trimitere la faptul că B.I. și-a recunoscut vina pe deplin, căindu-se sincer de fapta comisă, că a contribuit activ la descoperirea ei, a încheiat un acord de recunoaștere a vinovăției, anterior a fost condamnat, însă antecedentul penal este stins, este tânăr, are la întreținere un copil nou-născut, la locul de trai se caracterizează pozitiv, cu trimitere la art.79 CP, a reținut aceste circumstanțe ca fiind excepționale.

Astfel, concluzia instanței de apel că în privința lui B.I. instanța de fond nu a argumentat aplicarea pedepsei sub limita minimă a sancțiunii contravine materialelor cauzei.

Casînd sentința în latura stabilirii pedepsei, instanța de apel a menționat că prima instanță nu a ținut seama că, în cauză, sînt prezente circumstanțe agravante, și anume: săvîrșirea infracțiunii de persoana care anterior a mai săvîrșit o infracțiune intenționată în grup de persoane, care, după expirarea termenului de probă, a comis din nou o infracțiune intenționată; astfel greșit individualizînd-o.

Colegiul constată că, reținând această circumstanță agravantă ca fiind prezentă în cauză, circumstanță ce nu a fost indicată în rechizitoriul în privința condamnatului B.I., instanța de apel a comis o eroare de drept, depășind volumul învinuirii.

În această parte, instanța a încălcat prevederea art.111 alin.(1) lit.d) CP, conform cărei se consideră ca neavînd antecedente penale persoana condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei dacă, în termenul de probă, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu a fost anulată.

Din datele cauzei, rezultă că, condamnarea lui B.I. la 19.09.2003, în baza art.187 CP, la 4 ani închisoare, cu aplicarea art.90 CP, condiționat pe un termen de probă de doi ani este de mult stinsă și dînsul se consideră ca neavînd antecedent penal.

Ținînd cont de faptul dat și avînd în vedere că inculpatul, pe parcursul urmării penale și în instanța de judecată, s-a căit sincer de cele comise de el, recunoscîndu-și pe deplin vina și încheind acordul de recunoaștere a vinei, ținînd seama de personalitatea lui, de vîrsta lui tînără, că la locul domiciliului se caracterizează pozitiv, este încadrat în muncă neoficial, instanța de fond a conchis că nu este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită și, cu referire la art.90 CP, a dispus suspendarea executării acesteia.

Colegiul constată că această concluzie a instanței de fond corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, deoarece suspendarea condiționată a executării pedepsei conform art.90 alin.(4) CP poate avea loc și în cazul săvîrșirii unei infracțiuni grave. Astfel, pedeapsa a fost aplicată de către instanța de fond în limitele legii.

În situația în care instanța de apel, nereținînd alte circumstanțe, inclusiv circumstanțe agravante, greșit a admis apelul și a pronunțat o nouă hotărîre, de condamnare, aceasta a comis eroarea prevăzută de art.427 alin.(1) pct.10) CPP – a aplicat o pedeapsă mai gravă decît cea aplicată de instanța de fond, nerespectînd prevederile legii.

Avînd în vedere datele privind personalitatea lui B.I. și că, în cauză, sînt prezente circumstanțe excepționale, Colegiul consideră că sentința primei instanțe în ceea ce privește termenul de pedeapsă stabilit este echitabilă și urmează a se menține acest termen, fiind casată decizia instanței de apel în această parte.

Totodată, Colegiul menționează că, la aplicarea pedepsei în conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) CP, instanța de fond a comis o eroare, aplicîndu-i condamnatului pedeapsa definitivă prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, or, aplicarea pedepsei prin absorbire poate avea loc doar în cazurile cînd persoana a fost declarată vinovată de săvîrșirea a două sau mai multe infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave. Infracțiunile de a căror săvîrșire B.I. a fost re-

cunoscut vinovat, conform art.16 CP, se consideră grave și, în legătură cu aceasta, Colegiul consideră necesar de a casa și sentința instanței de fond în partea aplicării prevederilor art.84 CP, cu emiterea unei noi hotărâri, conform cărei lui B.I. să i se stabilească pedeapsa în baza art.84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate.

Colegiul penal lărgit admite recursul condamnatului B.I., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 08 aprilie 2008 și parțial sentința Judecătoriei Criuleni din 29 ianuarie 2008, în partea aplicării prevederilor art.84 CP, rejudecă cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Se menține condamnarea lui B.I. conform sentinței Judecătoriei Criuleni din 29 ianuarie 2008 în baza art.151 alin.(2) lit. h) CP, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 4 ani închisoare și a art.152 alin. (2) lit.i) CP, cu aplicarea art.79 CP, la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 CP pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui B.I. i se stabilește pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare.

Conform art.90 CP, se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 ani.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-994/08 din 28.10.2008)

* * *

Aplicarea prevederilor art.55 CP de către instanța de fond a fost considerată legală și întemeiată, deoarece, conform art.111 alin.(3) CP, stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 28 mai 2007, C. V. a fost condamnat în baza art. 287 alin.(1) CP și, în baza art.55 CP, a fost liberat de răspunderea penală, cu tragerea la răspundere administrativă, aplicându-se amenda în mărime de 20 de unități convenționale – 400 de lei.

C.V., la 18 ianuarie 2007, aproximativ la ora 19.20, fiind în stare de ebrietate alcoolică, pe str. Alba-Iulia 196/1, acționînd cu intenție, a încălcat grosolan ordinea publică și, exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, dînd dovadă de o deosebită obrăznicie, fără niciun motiv a acostat-o pe vînzătoarea SRL „Leoplast Prim”, C.E., apoi a lovit cu pumnul în geamul buticului, deteriorîndu-l, cauzînd un prejudiciu întreprinderii de 620 de lei.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare conform învinuirii for-

multe – în baza art.287 alin.(1) CP, pe motiv că instanța de fond, liberându-l pe C.V. de răspundere penală, nu a ținut cont de personalitatea acestuia și nici de gravitatea infracțiunii intenționate comise.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2007, apelul a fost admis, cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia C.V. a fost condamnat în baza art.287 alin.(1) CP, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 de unități convenționale – 4.000 de lei.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că a calificat corect acțiunile inculpatului în baza art.287 alin.(1) CP, dar în ceea ce privește liberarea de pedeapsa penală, Colegiul a considerat-o neîntemeiată, deoarece aceasta se aplică persoanei care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă; în cauza privind-l pe C.V., instanța consideră că el a comis infracțiunea pentru a doua oară, deși antecedentul penal este stins, deci, greșit s-au aplicat prevederile art.55 CP.

În recursul declarat de condamnat, se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel în mod nejustificat a exclus aplicarea prevederilor art.55 CP, neluând în considerație că antecedentele penale ale acestuia sînt stinse și nu au temei juridic la stabilirea pedepsei. Recurentul s-a mai referit și la circumstanțele de fapt stabilite, cu încadrarea faptelor în prevederile art.198 alin.(1) CP.

Colegiul penal lărgit constată că recursul este întemeiat și urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform criteriilor prevăzute de art.75 CP, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în sancțiunea normei penale din Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Casînd sentința în latura stabilirii pedepsei, instanța de apel a menționat că prima instanță nu a ținut seamă că, în cauză, sînt prezente circumstanțe agravante, și anume: săvârșirea infracțiunii de persoana care anterior a mai săvârșit infracțiuni, și greșit a aplicat prevederile art.55 CP, deoarece această normă poate fi aplicată persoanei care prima oară săvârșește o infracțiune.

Colegiul constată că, reținînd această circumstanță agravantă ca fiind prezentă în cauză, instanța de judecată a comis o eroare de drept.

Conform art.111 alin.(3) CP, stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale. C.V. a fost condamnat la 15 octombrie 1992, în baza art.123 alin.2 CP (red.1961), la amendă, condamnare care este stinsă, astfel dînsul se consideră ca neavînd antecedente penale și, în temeiul art.111 alin.(3) CP, orișice incapacitate ori decădere din drepturi este anulată. Prin urmare, lui C.V. nu i se mai poate imputa faptul că cîndva a fost condamnat. Din aceste puncte de vedere, aplicarea prevederilor art.55 CP de către instanța de fond se consideră legală și întemeiată. Eroarea comisă de instanța de apel s-a referit la procedura de stabilire a pedepsei și se consideră că, în speța examinată, instanța de apel a stabilit greșit pedeapsa, astfel că există temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.10) CPP, eroare care urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

În ceea ce privește motivele recurentului privind reaprecierea circumstanțelor de fapt, cu încadrarea juridică a faptelor în prevederile art.198 alin.(1) CP, acestea au fost respinse ca inadmisibile, deoarece C.V. nu a atacat sentința cu apel referitor la calificarea faptelor lui în baza art.287 alin.(1) CP.

Colegiul penal lărgit admite recursul, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2007 în privința lui C.V. și dispune menținerea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 mai 2007.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-59/08 din 12.02.2008)

* * *

Conform art.5 al Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, se absolvă de pedeapsa stabilită persoana condamnată la pedeapsă cu închisoarea pe un termen de pînă la 7 ani inclusiv care, la data intrării în vigoare a acestei legi, nu a împlinit vîrsta de 21 de ani.

Condamnatul V.T. a înaintat cerere în Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău, în care a solicitat aplicarea în privința sa a prevederilor art.5 al Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, deoarece, la data adoptării acestei legi, nu avea vîrsta de 21 de ani.

Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 27.11.2008, a fost respinsă cererea condamnatului ca inadmisibilă și refuzată aplicarea în privința acestuia a Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului.

Încheierea în cauză a fost contestată cu recurs de către avocatul M.M. în interesele condamnatului, care a solicitat casarea acesteia și aplicarea în privința lui

V.T. a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, cu absolvirea lui de pedeapsă.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17.03.2009, a fost respins, ca nefondat, recursul declarat de avocatul M.M. în interesele condamnatului, cu menținerea încheierii judecătorului de instrucție.

Avocatul I.U. în interesele condamnatului a declarat recurs în anulare, în care a solicitat casarea încheierii și a deciziei, pronunțarea unei hotărâri prin care în privința lui V.T. să fie aplicate prevederile art.5 al Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului și acesta să fie absolvit de pedeapsă.

Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente:

Colegiul menționează că instanțele de fond și de apel în mod neîntemeiat au concluzionat că în privința condamnatului nu pot fi aplicate prevederile art.5 al Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, deoarece sentința a devenit definitivă la 16.09.2008, după intrarea în vigoare a acestei legi, și V.T. nu avea statut de condamnat.

Conform art.5 al Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, se absolvă de pedeapsa stabilită persoana condamnată la pedeapsă cu închisoarea pe un termen de până la 7 ani inclusiv care, la data intrării în vigoare a acestei legi, nu a împlinit vârsta de 21 de ani.

După cum rezultă din materialele cauzei, V.T. a fost condamnat la pedeapsă cu închisoare pe un termen de 3 ani, este născut la 20.05.1988, astfel, la data intrării în vigoare a acestei legi, V.T. nu avea împlinită vârsta de 21 de ani.

După pronunțarea sentinței, procurorul a depus apel, care a fost examinat la 03.04.2008.

Conform art.417 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, după examinarea apelului, instanța face mențiunea că ea este executorie (definitivă), iar potrivit art.418 alin.(6) din același cod, după redactarea deciziei, instanța de apel remite, în termen de 5 zile, dosarul penal în instanța de fond pentru executare.

În atare situație, la data adoptării legii menționate privind amnistia, adică la 10.07.2008, V.T. avea statut de condamnat, deoarece sentința de condamnare devenise definitivă la 03.04.2008, și nu la 16.09.2008, la care fapt face trimitere instanța de apel.

Prin urmare, condamnatul întrunește condițiile art.5 al normei sus-citate și în privința lui urmează a fi aplicate prevederile art.5 al Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului, cu dispunerea rejudecării cauzei, casarea încheierii judecătorului de instrucție și a deciziei instanței de apel și absolvirea lui de pedeapsă.

În conformitate cu prevederile art.457, 434-435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal admite recursul în anulare declarat de avocatul

I. U. în interesele condamnatului; casează încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 27.11.2008 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17.03.2009, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, potrivit căreia V.T., în baza art.5 al Legii privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului nr.188-XVI din 10.07.2008, se absolvă de pedeapsa stabilită și se dispune eliberarea imediată a condamnatului din instituția penitenciară în care își execută pedeapsa.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-611/2009 din 09.06.2009)

* * *

În urma aplicării principiului retroactivității legii penale la examinarea cauzei în instanță de recurs, acțiunile condamnatului au fost reîncadrate din prevederile art.195 alin.(1) CP în cele ale art.186 alin.(2) lit.c), d) CP. Procesul penal a fost încetat în legătură cu încheierea în perioada examinării cauzei în instanță de fond a tranzacției de împăcare în baza art.109 Cod penal.

Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău din 04 decembrie 2007, R.D. a fost condamnat în baza art.195 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 6 ani și 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că R.D., în perioada de timp 3 iulie 2007 – 8 octombrie 2007, a sustras pe ascuns, din troliurile ascensoarelor, bobine electrice de modelul „MP 201”, și anume:

- din scara nr.1 a casei nr.59/1, str.A.Russo, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/39 o daună în valoare de 1.548 lei;
- din scara nr.3 a casei nr.11 de pe str. Mircea cel Bătrîn, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/219 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei;
- din scara nr.10 a casei nr.4/1 de pe str.P.Zadnipru, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/167 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei;
- din scara nr.2 a casei nr.55 de pe str.A.Russo, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/167 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei;
- din scara nr.2 a casei nr.14/2 de pe str.Voluntarilor, mun.Chișinău, cauzînd APLP 52/369 o daună materială în valoare de 1.192,30 lei;
- din scara nr.1 a casei nr.14/2 de pe str.Voluntarilor, mun.Chișinău, cauzînd APLP 52/369 o daună materială în valoare de 1.192,30 lei;
- din scara nr.1 a casei nr.24/1 de pe str.A.Russo, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/197 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei;

- din scările nr.1, 2 și 3 ale casei nr.61/2 de pe str.A.Russo, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/385 o daună materială în valoare totală de 3.576,90 de lei;
- din scara nr.1 a casei nr.31/4 de pe str. Mircea cel Bătrîn, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/35 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei;
- din scara nr.2 a casei nr.38/1 de pe str. Mircea cel Bătrîn, mun.Chișinău, cauzînd CCL 178 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei.

În total, în perioada indicată, inculpatul a sustras pe ascuns bunuri materiale în valoare de 14.589,80 lei.

Sentiința a fost atacată cu apel de către avocatul S.P. în numele inculpatului, care, invocînd neaprecierea reală a daunelor materiale cauzate de către inculpat și motivul precum că reprezentanților părților vătămate le-a fost recuperată dauna materială, cu ei fiind încheiate tranzacții de împăcare în conformitate cu prevederile art.109 Cod penal, a solicitat casarea sentiinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, legale.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 29 ianuarie 2008, constatînd că, la baza hotărîrii de condamnare, sînt puse probe cercetate de instanța de fond sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar la stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor comise și de toate circumstanțele cauzei și a respins, ca nefondat, apelul declarat.

Împotriva hotărîrilor nominalizate, condamnatul și avocatul S.P. au declarat recursuri ordinare, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, cu aplicarea modificărilor care au avut loc în legislația penală și, totodată, în conformitate cu prevederile art.109 Cod penal, cu încetarea procesului penal.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificînd argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele din dosar, consideră că acestea urmează a fi admise prin prisma retroactivității legii penale.

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei în cazul în care a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

R.D. corect a fost condamnat în baza art.195 alin.(1) Cod penal, pentru sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane în valoare de 14.589,80 lei, adică în proporții mari.

Prin Legea nr.292-XVI din 21 decembrie 2007 (Monitorul Oficial al R.Moldova din 8 februarie 2008), dispoziția alin.(1) al art.126 Cod penal, care stabilește proporțiile deosebit de mari, proporțiile mari, daunele considerabile și daunele esențiale, a fost modificată.

Astfel, conform legii penale menționate, proporții mari se consideră valoarea

daunei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 2.500 de unități convenționale.

După cum s-a menționat, valoarea pagubei pricinuite este de 14.589,80 de lei, echivalentul a 729 de unități convenționale, care, respectiv, nu se încadrează în noțiunea de proporții mari.

Potrivit art.10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Ținînd cont de aceste dispoziții ale legii penale, acțiunile lui R.D. urmează a fi reîncadrate din prevederile art.195 alin.(1) Cod penal în cele ale art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, ca furt, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În instanța de fond, în temeiul art.109 Cod penal, între părțile vătămate și inculpat au fost încheiate acorduri de împăcare, însă procesul penal nu a fost încetat, deoarece R.D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.195 alin.(1) Cod penal, adică pentru comiterea unei infracțiuni deosebit de grave.

În urma aplicării principiului retroactivității legii penale, acțiunile lui R.D. au fost reîncadrate în prevederile art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, iar efectele încheierii tranzacției de împăcare în baza art.109 Cod penal nu și-au pierdut valabilitatea.

În sensul art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată temeiul prevăzut de art.391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală (împăcarea părților), instanța de judecată încetează procesul penal în cauza respectivă.

Colegiul penal lărgit admite recursurile ordinare declarate de avocatul S.P. și condamnatul R.D., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2008 și sentința Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău din 4 decembrie 2007 în cauza penală privindu-l pe condamnatul R.D., rejudecă cauza și pronunță o hotărîre nouă, după cum urmează.

Acțiunile lui R.D. se reîncadrează din prevederile art.195 alin.(1) Cod penal în cele ale art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal.

În temeiul art.391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, se încetează procesul penal în privința lui R.D. în legătură cu împăcarea părților.

Se dispune eliberarea imediată a lui R.D. în sala de judecată, în cazul în care nu execută pedeapsa închisorii în baza altor hotărîri judecătorești.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-127/2009 din 17.02.2009)

* * *

Împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Prin sentința Judecătorei Hîncești din 27.01.2010, M.Gh. a fost condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal la 4 ani închisoare; în baza art.152 alin.(2) lit.c¹) Cod penal la 3 ani închisoare; în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că M.Gh., în noaptea de 25.10.2009 spre 26.10.2009, aflîndu-se la domiciliu, în s.Mingir, r-nul Hîncești, aflîndu-se în stare de ebrietate, în urma relațiilor ostile apărute între el și fratele său, M.Gh., intenționat i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea cutiei toracice, cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.209 „D” din 09.11.2009, vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

Tot el, în aceeași noapte și în aceleași circumstanțe, continuîndu-și acțiunile sale, în urma relațiilor ostile apărute între el și tatăl său, M.M., a.n. 1929, profitînd de starea de neputință a acestuia datorită vârstei înaintate, intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.211 „D” din 12.11.2009, vătămări corporale medii.

Sentința a fost contestată cu apel de către inculpatul M.Gh., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitat, deoarece nu a comis infracțiunile incriminate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30.03.2010, apelul inculpatului M.Gh. a fost respins ca nefondat.

Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare, în baza art.427 pct.10) Cod de procedură penală, de către părțile vătămate, care solicită casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în partea pedepsei stabilite, cu aplicarea față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, deoarece s-au împăcat.

Cu recurs ordinar, condamnatul M.Gh. a atacat hotărîrea menționată și, fără a invoca vreun temei din cele prevăzute în art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu aplicarea față de el a unei pedepse mai blînde, invocînd că a fost iertat de părțile vătămate, care nu au pretenții față de el.

Verificînd argumentele invocate în recursurile declarate în raport cu materiile cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibile recursurile din următoarele motive:

Potrivit textului recursului, părțile vătămate invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel, art.427 alin. (1) pct.10) Cod de procedură penală – s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Colegiul constată că temeiul la care se referă autorii recursului nu este aplicabil din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor din dosar și probelor noi prezentate instanței de apel, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel, așa cum prevede art.414 Cod de procedură penală.

Fiecare probă, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, urmează a fi apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor.

Aceste prevederi obligatorii ale legii procesuale penale au fost respectate la judecarea apelului de către instanța de apel.

După cum rezultă din recursurile declarate, autorii acestuia sînt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului, dar critică această hotărîre numai referitor la pedeapsa aplicată lui M.Gh. în baza art.151 alin.(1) și 152 alin.(1) lit.c¹) Cod penal, considerînd că instanța de apel i-a aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Sub acest aspect, Colegiul remarcă faptul că, conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana este declarată vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În ceea ce privește argumentele recurențelor privind aplicarea în privința condamnatului a prevederilor art.90 Cod penal, Colegiul le consideră neîntemeiate, deoarece, la stabilirea pedepsei condamnatului, s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei: de caracterul și gradul de pericol social al faptelor săvîrșite, de persoana acestuia, care se caracterizează extrem de negativ, fapt confirmat și prin copia procesului-verbal din 23.09.2009 cu privire la contravenția aplicată în baza art.355 alin.(1) Cod contravențional, de recunoașterea și conștientizarea

de către inculpat a faptului că, atunci când servește alcool, este foarte agresiv, că nu este încadrat în câmpul muncii; precum și de circumstanțele atenuante: recunoașterea vinei, căința pentru cele comise, fiindu-i aplicată o pedeapsă în limitele prevăzute de sancțiunile normelor penale în baza cărora a fost declarat vinovat.

Din acest punct de vedere, se conchide că, de fapt, în cauză, nu s-a comis eroarea de drept la care se face referință, deci, nu este prezent temeiul de casare a soluției adoptate.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

În recursul declarat de condamnat, se solicită casarea hotărîrilor contestate, rejudecarea cauzei și aplicarea unei pedepse mai blînde, nonprivative de libertate, invocîndu-se că părțile vătămate s-au împăcat cu condamnatul și nu au pretenții materiale sau morale față de acesta.

Articolul 285 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală prevede posibilitatea încetării urmăririi penale în cazul în care părțile s-au împăcat și legea penală permite împăcarea.

Împăcarea este prevăzută de art.109 Cod de procedură penală, care stipulează că aceasta este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Infrațiunile (art.151 alin.(1) și 152 alin.(2) lit.c¹) Cod penal) săvîrșite de condamnatul M.Gh., conform art.16 Cod penal, se atribuie la infracțiuni grave și, la momentul comiterii acestora, condamnatul nu era minor – motive ce împiedică încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

Din cele menționate, Colegiul conchide că pedeapsa aplicată condamnatului M.Gh. este echitabilă, aplicată în limitele prevăzute de lege, iar hotărîrile atacate se consideră legale și întemeiate.

În consecință, se apreciază că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare și, potrivit legii, se impune respingerea acestora ca inadmisibile, cu menținerea, ca fiind legale și întemeiate, a hotărîrilor atacate.

Argumentele invocate în recursurile declarate nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție respinge recursurile ordinare declarate de părțile vătămate M.Gh., M.M. și de condamnatul M.Gh. împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești din 27.01.2010 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30.03.2010 în cauza penală în privința lui M.Gh., ca fiind inadmisibile, cu menținerea hotărîrilor atacate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-754/2010 din 06.07.2010)

CALIFICAREA INFRAȚIUNILOR

* * *

Conform art.113 alin.(1) CP, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 1 august 2007, O.I. a fost condamnat în baza art.220 alin.(1) CP la amendă în mărime de 200 de unități convenționale; G.A. a fost condamnată în baza art.220 alin.(1) CP la amendă în mărime de 200 de unități convenționale.

Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care O.I. și G.A. să fie condamnați în baza art.206 alin.(2) lit.b) CP la 17 și, respectiv, 16 ani închisoare, motivînd că vinovăția lor în săvârșirea acestei infracțiuni rezultă din declarațiile părții vătămate V.B., ale martorului T.C., din procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografii, din descifrările convorbirilor telefonice.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2007, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care O.I. a fost condamnat în baza art.206 alin.(1) lit. a) CP la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; G.A. a fost condamnată în baza art.206 alin.(1) alin.(1) lit. a) CP, cu aplicarea art.79 CP, la amendă în mărime de 500 de unități convenționale.

În fapt, instanța de apel a constatat că O.I., prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, neidentificate de organul de urmărire penală, împreună și de comun acord cu G.A., pe parcursul lunii octombrie 2005, în scopul exploatării sexuale comerciale, au recrutat-o pe V.B. (a.n. 24.04.1988), despre care știau cu certitudine că este minoră, abuzînd de poziția de vulnerabilitate a acesteia, înșelînd-o că îi vor acorda ajutor la plecarea ei în Germania și o vor angaja la un loc de muncă nelegat de prestarea serviciilor sexuale, au transportat-o din s. Țîpala, r-nul Ialoveni, în mun. Chișinău, unde au adăpostit-o în apartamentul inculpatei G.A. de

pe bd. Dacia, mun. Chișinău, și, pe parcursul următoarelor câteva zile, la domiciliul temporar din str-la Studenților 4/1, fiind supravegheată de către aceasta, apoi, împreună cu persoane neidentificate de organul de urmărire penală, au organizat deplasarea minorei V.B. și au însoțit-o pînă în apropierea hotarului R. Moldova cu Ucraina, partea vătămată fiind transmisă altor persoane, care au transportat-o ilegal în Germania, unde s-a aflat pînă în ianuarie 2007, fiind impusă în această perioadă să presteze servicii sexuale contrar voinței sale de către M.M., care, ulterior, a transmis-o, în același scop, unei persoane de origine albaneză.

Fapta respectivă a fost calificată în baza art. 206 alin.(1) lit. a) CP – recrutarea, transportarea, adăpostirea și primirea unui copil în scopul exploatării sexuale comerciale.

Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs de către procuror, avocatul N.C. în interesele condamnatei G.A. și avocatul N.G. în interesele condamnatului O.I.

În recurs, procurorul solicită casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, motivînd că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în ceea ce privește încadrarea juridică a faptei condamnaților, iar la stabilirea pedepsei condamnatei G.A., instanța de apel nu a motivat aplicarea prevederilor art.79 CP.

În recurs, avocatul N.C. în interesele condamnatei G.A. solicită casarea deciziei și menținerea sentinței, motivînd că inculpații nu cunoșteau vîrsta părții vătămate V.B., G.A. nu a știut nimic despre soarta de mai departe a acesteia, nu s-a stabilit că, condamnată a avut venit în rezultatul infracțiunii.

În recurs, avocatul N.G. în interesele condamnatului O.I. a solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței, motivînd că instanța de apel greșit a încadrat fapta condamnaților, ei nu cunoșteau vîrsta părții vătămate și ea a fost de acord să plece în Germania pentru a practica prostituția; declarațiile părții vătămate din timpul urmăririi penale nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, deoarece ea a fost speriată de către colaboratorii poliției.

Colegiul conchide: admite recursurile, casează decizia și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs apreciază drept corectă stabilirea situației de fapt de către instanța de apel, dar calificarea infracțiunii reținute în sarcina condamnaților a fost efectuată incomplet, adică constatarea juridică nu corespunde exact în ceea ce privește semnele faptei prejudiciabile săvîrșite de condamnați și semnele componentei infracțiunii prevăzute de art.206 alin.(1) lit.a) CP.

În cazul dat, decizia instanței de apel trebuia să cuprindă toate elementele unei sentințe de condamnare, inclusiv calificarea infracțiunii.

Conform art.113 alin.(1) CP, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudi-

ciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Latura obiectivă a art.206 alin.(1) CP în cazul prevăzut la lit. a) se realizează în scopul „exploatării sexuale, comerciale și necomerciale, în prostituție sau în industria pornografică”. De aici rezultă că traficul de copii, în cazul exploatării sexuale comerciale, poate fi realizat în scopul:

- exploatării sexuale comerciale în prostituție;
- exploatării sexuale comerciale în industria pornografică.

Concluzia respectivă coroborează cu prevederile pct.4.1 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii”, care stipulează că, prin exploatare sexuală comercială, se înțelege activitatea aducătoare de profituri, care are drept urmare majorarea activului patrimonial al făptuitorului sau al altor persoane, exprimîndu-se în folosirea victimei prin constrîngere în prostituție sau în industria pornografică.

Prin urmare, instanța de judecată, calificînd fapta inculpatului în baza art.206 alin.(1) lit. a) CP, ca trafic de copii săvârșit în scopul exploatării sexuale comerciale, trebuia să se pronunțe și asupra chestiunii unde a avut loc exploatarea sexuală: în prostituție sau în industria pornografică.

Instanța de apel, la calificarea faptei condamnaților, nu a soluționat această chestiune referitoare la latura obiectivă a infracțiunii (nu sînt întrunite toate condițiile impuse de norma de incriminare privitoare la actul de conduită al vinovatului pentru existența infracțiunii), ceea ce denotă că nu au fost respectate cerințele prevăzute de lege pentru calificarea oficială a infracțiunii.

Procedînd în asemenea mod, instanța de apel a comis o încălcare a legii.

La fel, la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75, 79 CP.

În conformitate cu prevederile art.61 CP, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni.

Articolul 75 CP prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, iar în conformitate cu prevederile art.79 CP, ținînd cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie.

Atît O.I., cît și G.A. au fost recunoscuți vinovați de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.206 alin.(2) lit. a) CP. În privința ambilor, instanța de apel a stabilit existența aceluiași circumstanțe atenuante: anterior nu au fost condamnați, se caracterizează pozitiv, pretenții materiale față de ei lipsesc. Lui O.I. însă instanța

de apel i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare, iar lui G.A., fără a indica motivele care ar permite tragerea concluziei că, corectarea și reeducarea acesteia este posibilă fără izolarea de societate, precum și fără a indica circumstanțele excepționale (dacă sînt prezente în cauză), i-a stabilit pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art.79 CP, sub formă de amendă.

Procedînd în asemenea mod, instanța de apel, soluționînd chestiunea de aplicare a pedepsei condamnăților, a încălcat prevederile legii.

Încălcările legii admise de instanța de apel echivalează cu erori judiciare care nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece se referă la desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanță de apel.

Colegiul penal lărgit admite recursurile ordinare declarate de procuror, avocatul N.C. în interesele condamnatei G.A. și avocatul N.G. în interesele condamnatului O.I., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2007 și dispune rejudecarea cauzei penale respective de către aceeași instanță de apel.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-534/08 din 22.04.2008)

* * *

Potrivit prevederilor art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 04 martie 2008, inculpații P.A. și P.S. au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la cîte 3 ani închisoare fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că P.A. și P.S., la 06.12.2006, în jurul orei 19.00, aflîndu-se în stare de ebrietate în barul „Vorfolomei” din s. Fîrlădeni, r-nul Căușeni, încălcînd grosolan ordinea publică, fără motive, l-au bătut pe V.M., care a intrat în acest bar pentru a servi băuturi cu prietenul său, cauzîndu-i leziuni corporale ușoare.

Împotriva sentinței instanței de fond, au declarat apeluri avocații A.C. și N.M., în interesele inculpaților P.S. și P.A., care au solicitat casarea acesteia, cu achitarea inculpaților de învinuirea adusă, pe motiv că ei au acționat în condițiile

legitimei apărări, argumentînd că probele nu au fost apreciate la justa valoare, iar concluziile instanței sînt neîntemeiate, însuși conflictul a fost provocat de partea vătămată, care i-a și atacat pe inculpați.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 22 aprilie 2008, au fost admise apelurile, casată parțial sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărîre, prin care P.A. și P.S. au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la cîte 3 ani închisoare fiecare, iar în baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an fiecăruia.

Instanța de apel și-a argumentat soluția prin faptul că instanța de fond a dat o apreciere corectă faptelor săvîrșite de inculpați – în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – însă, la stabilirea pedepsei, nu s-a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, de circumstanțele atenuante și agravante, precum și de starea de ebrietate a părții vătămate, de comportarea acesteia în bar, de faptul că inculpații se caracterizează pozitiv, anterior nu au fost judecați, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora – circumstanțe care au dat posibilitatea de a suspenda condiționat executarea pedepsei, cu stabilirea unui termen de probă.

În recursul ordinar declarat de avocatul N.M., s-a solicitat casarea hotărîrilor instanțelor judecătorești, cu achitarea ambilor condamnați, pe motiv că aceștia au acționat în legitimă apărare, invocîndu-se că probele administrate au fost apreciate eronat, fapta constatată de instanță este în contradicție cu dispozitivul hotărîrilor de condamnare, deoarece inițiatorul conflictului a fost partea vătămată, iar condamnații au ripostat la atacurile acestuia, probele și argumentele aduse în susținerea nevinovăției lui P.A. și P.S. nu au fost luate în considerație de către instanță și au fost lăsate fără o justă apreciere.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 noiembrie 2008, a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul N.M., casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 22 aprilie 2008 și dispusă rejudecarea cauzei în privința lui P.S. și P.A. de către Curtea de Apel Chișinău, din considerentele că instanțele de judecată urma să stabilească expres care din acțiunile săvîrșite de condamnați formează latura obiectivă a infracțiunii imputate, însă Curtea de Apel a constatat că acțiunile ilegale ale părții vătămate au stat la baza conflictului apărut. La elucidarea stării de fapt, s-au admis abateri de la prevederile legale în vigoare, care nu au fost înlăturate pe deplin de către instanțele de fond și de apel, iar la baza soluției de condamnare au fost puse exclusiv probele ce îi incriminează lui P.S. și P.A. săvîrșirea infracțiunii, cum ar fi: declarațiile lui V.M., raportul de examinare medico-legală a acestuia; însă au fost lăsate fără o justă apreciere declarațiile ambilor condamnați, ale martorului V.C., precum și raportul de examinare medico-legală nr. 83/D din 19.03.2008, instanțele ad-

miștând astfel o abatere de la prevederile art. 101 CPP, iar asemenea erori judiciare nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

Rejudecând apelurile, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 10 februarie 2009, a admis parțial, inclusiv din oficiu, apelurile avocaților A.C., N.M. în interesele inculpaților, a casat parțial sentința instanței de fond, a rejudecat cauza și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.S. și P.A. au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la câte 3 ani închisoare fiecare, iar conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an fiecăruia. În rest, apelurile înaintate de avocați au fost respinse ca nefondate, menținându-se celelalte dispoziții ale hotărârii atacate.

Cu recurs ordinar, avocatul N.M. în interesele condamnatului P.A. a atacat hotărârea nominalizată, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare în privința lui P.A., motivând că instanțele de fond și de apel au dat o apreciere greșită probelor administrate în dosar și verificate în ședința de judecată, care nu dovedesc vinovăția inculpatului în cele imputate, pronunțând hotărâri ilegale și neîntemeiate; astfel, recurentul s-a referit la starea de fapt, cu analizarea probelor, expunându-și propria părere.

Verificând argumentele prezentate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, însă din alte considerente decât cele invocate, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

În cauza dată, instanța de apel nu și-a exercitat în deplină măsură atribuțiile prevăzute de lege.

Pronunțând o nouă hotărâre, prin care au fost respinse și au fost admise din alte considerente apelurile avocaților și inculpații P.A. și P.S. au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel era obligată să constate circumstanțele și împrejurările infracțiunii în modul prevăzut de art. 394 Cod de procedură penală, să analizeze cauza sub toate aspectele ei.

Călăuzitoare, în acest sens, sînt prevederile pct. 22.2. din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, care stipulează că: „Partea descriptivă a deciziei se începe cu expunerea succintă a faptelor de săvîrșirea cărora inculpatul este declarat vinovat sau a învinuirii sub care a fost pus, apoi se expune fondul apelului, conținutul solicitărilor părților participante în ședința judiciară, argumentele suplimentare. În continuare în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelului și temeiurile de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apel. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fon-

dului apelului. În cazul cînd instanța de apel, la cererea părților, a administrat probe noi, ea urmează să le descrie în textul deciziei, cu aprecierea lor. Dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțînd hotărîrea, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe. În partea descriptivă, decizia trebuie să corespundă tuturor cerințelor art. 394 CPP.” Din decizie, rezultă că aceste prevederi nu s-au respectat.

Din conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău în cauză, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază încălcarea prevederilor procesuale penale sus-indicate în cadrul rejudecării apelurilor: că instanța de apel nu a apreciat probele puse la baza sentinței instanței de fond, adică nu a expus totalmente motivele pe care se întemeiază soluția.

Potrivit art. 287 Cod penal, prin huliganism, se au în vedere acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Drept călăuză în această parte servește Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19.06.2006 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism”.

Din materialele cauzei penale, rezultă ca instanța de apel a dat o nouă interpretare probelor, adică și-a întemeiat judecata pe probele examinate de prima instanță. Astfel, din procesul-verbal al ședinței de judecată, rezultă că partea vătămată, respectiv martorii, nu au fost cercetați în ordinea și modul stabilite pentru prima instanță.

Așadar, modalitatea de motivare a soluției în cauza dată, fără audierea celorlalți participanți la proces, denotă faptul că instanța de apel nu a apreciat probele la justa valoare, în ansamblu, din punctul de vedere al coroborării lor, punînd la baza condamnării doar declarațiile inculpaților, ale martorului V. C. și alte probe, ignorînd, în același timp, faptul că aceste declarații sînt în contradicție cu declarațiile părții vătămate.

Mai mult ca atît, rejudecînd cauza, instanța de apel în decizia sa urma să expună circumstanțele săvîrșirii infracțiunii de huliganism, cu indicarea locului, timpului, modului de săvîrșire a ei, a formei și gradului de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii și, respectiv, încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

În acest context, se observă că instanța de apel a dat o nouă apreciere probelor din dosar, fără ca acestea să fie cercetate în ședința de judecată conform modului stabilit pentru prima instanță. (Hotărîrea CEDO din 29.04.2008, Spînu versus România).

Mai mult ca atît, motivarea concluziei instanței de apel este sumară și incompletă, fără a fi stabilite temeiurile de fapt și de drept, fapt care a dus la admiterea apelurilor avocaților și respingerea din alte considerente a acestora.

Instanța de apel, motivîndu-și soluția de condamnare, a făcut trimitere la probele acuzării, fără a le cerceta (audia părțile în proces) în ședința de judecată a instanței de apel în modul prevăzut pentru prima instanță, astfel, în procesul-verbal al ședinței de judecată din 10.02.2009, lipsesc mențiuni cu privire la interogarea părții vătămate, a martorilor și cercetarea materialelor cauzei penale; mai mult ca atît, ședința de judecată s-a desfășurat în absența părții vătămate, aceasta nefiind legal citată, contra semnătură, precum și în absența avocatului acestuia, iar din conținutul apelurilor apărării, se relevă că s-a invocat nevinovăția inculpaților, precum și s-au contestat probele administrate în dosar.

Potrivit prevederilor art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Ținînd seama de faptul că instanța de apel a fost sesizată cu judecarea cauzei în fapt și în drept, se consideră că aceasta era obligată să analizeze în ansamblu probele prezentate de părțile în proces, să stabilească vinovăția sau nevinovăția inculpaților, fără aprecierea directă a declarațiilor prezentate personal de partea vătămată, de martori și fără aprecierea fiecărei probe din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar a tuturor probelor în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării.

De asemenea, instanța de recurs a menționat și faptul că, în partea descriptivă a deciziei instanței de apel, este fixat că apelurile declarate sînt neîntemeiate și urmează a fi respinse, pe cînd în dispozitivul deciziei este indicat că acestea sînt admise, este casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, deci hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii.

Mai mult ca atît, potrivit prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel nu a îndeplinit indicațiile instanței de recurs din 04 noiembrie 2008.

În consecință, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel, la judecarea apelurilor, a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Colegiul penal lărgit consideră că erorile judiciare comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și de a se pronunța asupra legalității sentinței instanței de fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărîrii judecătorești.

Erorile admise de instanța de apel, exprimate prin neaprecierea probelor ce au stat la baza sentinței casate, în sensul art. 435 CPP, nu pot fi corectate în instanță de recurs, pentru care motiv Colegiul penal lărgit consideră necesar de a admite recursul avocatului, de a casa în totalitate decizia Curții de Apel Chișinău din 10.02.2009 adoptată în cauza penală în privința lui P.A. și P.S., ca nelegitimă și neîntemeiată, și de a trimite cauza penală pentru rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-83/2010 din 23.02.2010)

ÎNȚELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN PREZENTUL COD

* * *

Conform art.126 Cod penal, proporții deosebit de mari, proporții mari se consideră valoarea pagubei pricinuite ce depășește 5.000 și, respectiv, 2.500 de unități convenționale de amendă.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 aprilie 2007, în privința lui V.A., conform art.55 Cod penal, a fost încetat procesul penal intentat în baza art.352 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea sancțiunii administrative sub formă de amendă în mărime de 50 de unități convenționale.

Instanța de fond a reținut că s-a confirmat vina inculpatului V. A. în aceea că, în perioada de timp 06.09.2001 – 06.10.2001, deținând funcția de director al SRL „Triada”, după ce a depus cerere de demisionare din această funcție, exercitând în mod arbitrar un drept presupus, sub pretextul compensării restanței la salariu și recuperării datoriilor personale ale fondatorilor față de el, a ridicat în mod samavolnic și și-a însușit bunuri în valoare de 23.351,16 lei, pricinuindu-i părții vătămate daune în proporții mari.

Împotriva sentinței, a declarat apel reprezentantul părții vătămate, P.M., care a solicitat casarea acesteia în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasată de la V.A. în beneficiul SRL „Triada” suma de 150.000 de dolari SUA și 36.670 de lei, iar în folosul SA „Euro-Alco” – suma de 26.898,61 de lei. Întru argumentarea apelului, s-a invocat că SRL „Triada” a avut o ofertă din partea unei firme de procurare a bazei de date la un preț de 150 mii dolari SUA, însă din cauza însușirii acesteia de către V.A., tranzacția nu a avut loc. Costul bunurilor luate de V.A. constituie 36.680 de lei, însă instanța în mod neîntemeiat l-a micșorat, bazându-se pe raportul de expertiză. În privința acțiunii SA „Euro-Alco”, au fost prezentate suficiente probe, care dovedesc cheltuielile efectuate în legătură cu restabilirea mărcilor de comerț, precum și faptul că V.A. și-a însușit aceste certificate, iar potrivit art.1398 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit este obligat să repare prejudiciul cauzat.

Sentiința a fost atacată cu apel și de către V.A., care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care el să fie achitat, motivînd că, la emiterea sentinței, au fost comise unele încălcări. Instanța de fond l-a recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii de samavolnicie, fără a demonstra că a fost cauzat un prejudiciu real părții vătămate, ceea ce constituie elementul de bază la calificarea acestei infracțiuni, învinuirea fiind bazată doar pe presupuneri. Apelantul a susținut că nu a cauzat vreun prejudiciu firmei „Triada” și nici nu a avut intenția aceasta; mai mult ca atît, SRL „Triada”, la momentul concedierii lui V.A., îi datora mult mai mulți bani decît valorau bunurile însușite de dînsul; a luat bunurile considerînd că, dacã conflictul cu fondatorul SRL „Triada” nu va fi soluționat, litigiul va fi transmis spre soluționare în instanța de judecată; concluziile instanței de fond cu privire la cuantumul prejudiciului material cauzat au fost făcute cu încălcarea prevederilor art.8 Cod penal, fiind bazate pe presupuneri, și nu pe probe veridice. În opinia apelantului, conform art.1392-1393 Cod civil, bunurile urma să fie întoarse în natură, și nu să se încaseze costul acestora, în situația în care aceste bunuri se află la V.A; aplicîndu-i pedeapsa administrativă, instanța de fond a ignorat prevederile art.60 alin.(2) lit.b) Cod penal, or, a expirat termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2007, apelul reprezentantului părții vătămate, P.M., a fost respins ca nefondat, iar apelul lui V.A. – admis, cu casarea parțială a sentinței atacate și pronunțarea unei noi hotărâri, conform cărei procesul-penal în privința lui V.A. intentat în baza art.352 alin.(1) Cod penal a fost încetat, în temeiul art.275 pct.4) Cod de procedură penală și art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, pe motiv că a intervenit termenul de prescripție. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, după săvîrșirea infracțiunii, au trecut mai mult de 5 ani și a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală, prevăzută în art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

În recursul declarat de V.A., invocîndu-se temeiurile prevăzute de art.427 alin. (1) pct. 6), 8), 11), 12) Cod de procedură penală, s-a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.352 alin.(1) Cod penal.

În dezvoltarea motivelor de recurs, s-au invocat următoarele:

- există hotărîri judecătorești definitive, prin care s-au examinat cerințele firmei „Triada” și ale fondatorilor acesteia către V.A., astfel, prin admiterea acțiunii civile în cadrul procesului penal, cerințele materiale au fost examinate de două ori;
- litigiul în cauză este de natură civilă, și nu constituie o infracțiune prevăzută de art.352 alin.(1) Cod penal, nefiind prezent niciobiectul acesteia, precum și nefiind dovedită cauzarea daunei în proporții mari, iar concluzia instanțelor în această parte se bazează pe presupuneri;

- averea luată de recurent îi aparține dînsului, și nu SRL „Triada”, conform contractului cu fondatorii acestei firme, care nici nu a fost contestat;
- încasarea echivalentului bănesc a averii ridicate contravine prevederilor art.1392 alin.(1), 1393 Cod civil;
- a expirat termenul de prescripție pentru încasarea de la recurent a sumei de 23.351,16 lei.

În recursul declarat de reprezentantul părții civile, invocîndu-se temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală, s-a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărîri în această parte, prin care să se încaseze de la de la V.A. în beneficiul SRL „Triada” bani în sumă de 150.000 de dolari SUA și 36.670 de lei, iar în beneficiul SA „Euro Alco” – 26.898,61 de lei.

Colegiul penal lărgit constată că starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanțele de fond și de apel în partea încadrării juridice a faptei lui V.A. concordă cu circumstanțele stabilite și probele cercetate în cauză. Probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost obiect de judecare în procesul penal, dovedesc cu certitudine vinovăția lui V.A. în săvîrșirea infracțiunii de samavolnicie.

După cum s-a menționat, reprezentantul părții civile solicită încasarea de la V. A. în beneficiul SRL „Triada” a banilor în sumă de 150.000 de dolari SUA și 36.670 de lei, iar în beneficiul SA „Euro Alco” – 26.898,61 de lei. La acest capitol, Colegiul reține că instanțele ierarhic inferioare corect au constatat că partea civilă nu a prezentat suficiente probe, ce ar confirma valoarea bazei de date informaționale, precum și că partea acuzării nu a demonstrat vinovăția inculpatului în sustragerea certificatelor mărcilor de control, care aparțineau SA „Euro Alco”, și au exclus din învinuire acest capăt de acuzare. În atare situație, motivele invocate de recurent sînt neîntemeiate.

Referitor la temeiurile invocate de V.A., Colegiul conchide că niciuna din prevederile art. 427 Cod de procedură penală, la care se face trimitere, nu este aplicabilă din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care să servească ca temei de casare a deciziei instanței de apel. Din textul deciziei instanței de apel, rezultă că aceasta și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la toate motivele apelului declarat. Eroarea de drept comisă de instanța de apel și esența acesteia nu se specifică în recursul declarat de V.A.; el, de fapt, nu este de acord cu aprecierea dată de către instanțele de fond și de apel probelor adunate și cercetate pe parcursul ședințelor de judecată.

Conform art. 27 și 414 alin. (2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie rezultă din prevederile art. 427 Cod de procedură penală. Aprecierea probelor, ca temei de recurs, nu se specifică în norma vizată.

Motivul recurentului precum că fapta sa nu conține elementele infracțiunii se bazează pe aprecierea probelor administrate din punctul de vedere al apărării.

Colegiul reține că, în temeiul art.6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul la un proces echitabil trebuie interpretat în lumina preambulului convenției, care enunță preeminența dreptului ca element de patrimoniu comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care susține, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie repusă în cauză. Acest principiu insistă asupra faptului că nicio parte în proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cazului. Competența de rejudecare a hotărârilor judecătorești definitive poate fi exercitată pentru a corecta erorile de drept, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Existența a două păreri (la caz, părerea recurentului contra concluziilor instanțelor de judecată) asupra aceleiași probleme nu poate servi ca temei pentru reexaminarea cazului (*Hotărârea CEDO din 16.01.2007, cazul Bujnița versus Moldova*). Din aceste considerente, motivele recursului sînt neîntemeiate, iar decizia atacată este legală și întemeiată.

În același timp, Colegiul penal lărgit constată că, la data pronunțării deciziei instanței de apel, samavolnicia cu cauzarea daunei în mărime de 23.351 lei 16 bani (1.167 de unități convenționale de amendă) constituia o infracțiune cu indicele calificativ „cauzarea daunei în proporții mari intereselor persoanei juridice”.

Între timp, prin Legea nr.292-XVI din 21 decembrie 2007, publicată la 08 februarie 2008, art.126 Cod penal a fost modificat și proporții deosebit de mari, proporții mari se consideră valoarea pagubei pricinuite ce depășește 5.000 și, respectiv, 2.500 de unități convenționale de amendă.

Potrivit prevederilor art.10 Cod penal, legea care în vreun mod ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea ei în vigoare.

În atare situație, V.A. beneficiază de efectul retroactiv al legii penale, deoarece fapta comisă, la momentul examinării recursului ordinar, constituie o contravenție administrativă – samavolnicia prevăzută de art.175 Cod cu privire la contravențiile administrative.

Situația expusă constituie temei pentru recurs, prevăzut de art.427 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, dat fiind că aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege.

Potrivit art.332 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform Codului cu privire la contravențiile administrative.

S-a constatat comiterea contravenției administrative prevăzute de art.175 Cod cu privire la contravențiile administrative, pentru care V.A., în conformitate cu art.37 Cod cu privire la contravențiile administrative, nu poate fi sancționat, fiindcă a expirat termenul de un an de la data comiterii contravenției.

Asupra cazului administrativ, Colegiul pronunță decizia de clasare a cazului conform art.269 pct.3) Cod cu privire la contravențiile administrative.

În consecință, Colegiul penal lărgit admite recursurile declarate de reprezentantul părții civile, P.M., și de V.A.; casează sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 aprilie 2007 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2007, cu încetarea procesului penal intentat în baza art.352 alin. (1) Cod penal în privința lui V.A., pe motiv că fapta lui constituie o contravenție administrativă, prevăzută de art.175 Cod cu privire la contravențiile administrative; în conformitate cu art.269 alin.(3) Cod cu privire la contravențiile administrative, clasează cazul în legătură cu expirarea termenului prevăzut de art.37 Cod cu privire la contravențiile administrative.

În rest, recursurile au fost respinse.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-119/08 din 13.03.2008)

* * *

Fapta a fost comisă de către condamnați în loc public și vinovăția lor se confirmă integral prin probe pertinente și concludente, care au fost cercetate de instanță și care, în ansamblul lor, din punctul de vedere al coroborării, nu trezesc îndoieli. Art.131 Cod penal definește fapta săvârșită în public.

Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 01 decembrie 2006, a fost încetat procesul penal în privința lui J.V. și J.Gh. intentat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu tragerea lor la răspundere administrativă în baza art.47¹ alin.1 Cod cu privire la contravențiile administrative, cu stabilirea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de cincisprezece unități convenționale fiecăruia.

Instanța de fond a considerat că, comportamentul lui J.V. și J.Gh., în urma cărui le-au fost cauzate vătămări corporale părții vătămate și lui J.Gh., au fost provocate anume din cauza relațiilor ostile, apărute spontan și n-a exprimat o vădită lipsă de respect față de societate din partea inculpaților.

În fapt, instanța de fond a constatat că, J.V., la 23.07.2006, orele 23.00, apropiindu-se de un grup de băieți ce se aflau în fața clubului din s.Năpădeni, r-nul Ungheni, în incinta cărui se petrecea discoteca, i-a spus lui A.O. să-și întoarcă chipiul, întorcându-l și boțindu-l. Atunci, fratele acestuia, A.V., i-a făcut observație, iar J.V. i-a reproșat că mănâncă semnițe și l-a lovit cu pumnul în piept, după ce ei au început să se bată ajungând la câțiva metri de căminul cultural. Apoi în conflict a intervenit și J.Gh., care cu coada unei furci i-a aplicat lui A.V. câteva lovituri în piept, cauzându-i vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, iar lui J.Gh. i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a contestat atât încadrarea juridică, cât și măsura de pedeapsă, fixată inculpaților, considerând-o drept necorespunzătoare gradului prejudiciabil al infracțiunii comise și contrară prevederilor legale, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care J.V. și J.Gh. să fie condamnați conform învinuirii formulate, cu stabilirea unei pedepse privative de libertate.

În apelul declarat de partea vătămată A.V. se solicita casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care inculpaților să le fie numită o pedeapsă mai aspră.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2007, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, iar apelul părții vătămate A.V.- ca inadmisibil, fiind menținută sentința.

Hotărârea nominalizată a fost atacată cu recurs de către procuror, care a solicitat casarea ei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, deoarece în cauză au fost prezentate suficiente probe, care dovedesc vinovăția lui J.V. și J.Gh. de săvârșirea faptei pentru care au fost învinuiți.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2007, recursul a fost admis, casată decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de apel, pe motiv că aceasta nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2007, apelul părții vătămate A.V. a fost respins ca inadmisibil, iar al procurorului – admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, conform cărei J.V. și J.Gh. au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei: lui J.V.– 3 ani închisoare în

penitenciar de tip semiînchis, lui J.Gh.- 4 ani și 8 luni închisoare, iar în baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa fixată i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Grigoriopol din 06.07.1999, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Soluția respectivă a fost argumentată prin aceea că, instanța de judecată neînțemeiat a încetat urmărirea penală și a încadrat acțiunile inculpaților pe art. 47/1 alin. 1 CCA, deoarece, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în timpul cercetării judecătorești pe prezenta cauză penală nu s-a stabilit să fi existat anterior careva relații ostile între inculpați și partea vătămată. Constatarea instanței, că a existat relații personale ostile spontane, nu se bazează pe probele administrate. Instanța incorect a constatat, că inculpații nu au acționat din intenții huliganice și că lipsește motivul huliganismului în acțiunile lui J.Gh., care chipurile a intervenit în conflictul deja desfășurat cu scopul de a-și apăra fratele, deoarece prin probe se confirmă, că la momentul când J.Gh. a intervenit în conflict, și mai ales cu un așa obiect ca furca, nu era o asemenea necesitate. Conflictul dat s-a petrecut în loc public, în prezența mai multor persoane, de aceea fapta inculpaților întrunește elementele infracțiunii de huliganism agravat.

Instanța de apel a constatat că, inculpații J.V. și J.Gh., la 23.07.2006, orele 23.00, ambii fiind în stare de ebrietate și, aflându-se cu automobilul de modelul „Luaz-969 M”, n/î TL AB 021, la volanul căruia era J.V., din intenții huliganice, intenționat, cu automobilul, au urcat pe scările pragului căminului cultural din s. Năpădeni, r-nul Ungheni, deteriorând parțial a treia scară. Continuându-și acțiunile sale huliganice, J.V., apropiindu-se de un grup de băieți, ce se aflau în fața căminului, fără niciun motiv, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în piept lui A.V., care a încercat să plece de la fața locului, însă J.V. și J.Gh., ajungându-l din urmă, l-au apucat de haine, rupându-i mîneca, apoi, fiind îmbrîncit, a căzut jos. În acest timp J.Gh., luînd o furcă cu coadă de lemn din automobilul fratelui său, s-a apropiat de A.V. și i-a aplicat cîteva lovituri cu furca în piept. Datorită cet. A.O. și S.S., care s-au implicat, conflictul a fost ameliorat. În urma acestor acțiuni lui A.V. i-au fost cauzate vătămări corporale, fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Împotriva acestei hotărîri au declarat recursuri apărătorul G.Iu. în interesele condamnaților, precum și însăși condamnații J.V. și J.Gh., care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) și 15) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, pe motiv că această instanță nu a cercetat obiectiv și multilateral toate circumstanțele cauzei, ajungînd la o concluzie pripită privind prezența în acțiunile lui J.V. și J.Gh. a elementelor infracțiunii de huliganism.

Judecînd recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că recursul declarat de condamnatul J.Gh. și apărătorul său, urmează a fi respins, iar recursul declarat de condamnatul J.V. și apărătorul său – admis, însă din alte motive decît cele invocate, din următoarele considerente:

Colegiul penal a conchis că instanța de apel a adoptat o hotărîre legală și întemeiată în ceea ce privește concluzia de vinovăție a lui J.V. și J.Gh. de comiterea huliganismului agravat. Argumentele recurențelor privind prezența în acțiunile lor a contravenției administrative au fost obiectul judecării în apel și s-au respins ca neîntemeiate. S-a constatat că fapta a fost comisă de către condamnați în loc public (art.131 Cod penal) și vinovăția lor se confirmă integral prin probele pertinente și concludente, care au fost cercetate de instanță și care, în ansamblul lor, din punctul de vedere al coroborării, nu trezesc îndoieli.

Cele enunțate permit aprecierea argumentelor recursurilor ca inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

Totodată, Colegiul penal a constatat încălcarea cerințelor legii la aplicarea pedepsei în privința lui J.V.

Sancțiunea art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal prevede pedepse alternative – amendă sau închisoare.

J.V. a fost condamnat la închisoare, pe cînd art.75 alin.(2) Cod penal stipulează că, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Articolul 394 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală obligă instanța de judecată să motiveze stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedeapsă. Despre necesitatea respectării acestor prevederi legale atenționează și Plenul Curții Supreme de Justiție în pct.22 lit.a) din Hotărîrea nr.5 din 19 iunie 2006 „Privind sentința judecătorească” și pct.14 din Hotărîrea nr.16 din 31 mai 2004 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale”.

În motivarea aplicării pedepsei cu închisoarea instanța a invocat numai că J.V. la locul de trai se caracterizează mai puțin satisfăcător.

Colegiul a constatat ca nemotivată stabilirea celei mai aspre pedepse persoanei nominalizate în astfel de circumstanțe. Plenul Curții Supreme de Justiție în Hotărîrea nr.16 din 31 mai 2004 sus-indicată recomandă ca nerespectarea principiului individualizării pedepsei penale să fie considerată drept stabilire a unei pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege și a pus în sarcina instanțelor de apel și recurs corectarea la timp a greșelilor comise de instanțele inferioare a cerințelor legii la aplicarea pedepselor.

Luînd în considerare că instanța judecătorească nu exprimă alte interese decît interesele legii, iar potrivit alin.(2) art.424 Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza în folosul condamnaților și în baza temeiurilor neinvocate, Colegiul penal lărgit, a casat decizia adoptată în latura pedepsei, și a pronunțat o nouă hotărîre, de aplicare în privința lui J.V. a pedepsei sub formă de amendă.

Colegiul penal lărgit a respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de condamnatul J.Gh. și apărătorul său, cu menținerea în privința acestuia a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2007.

A admis din alte motive recursul ordinar declarat de condamnatul J.V.și apărătorul său.

A casat parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2007 în cauza penală privindu-l pe J.V. în latura pedepsei, a rejudecat cauza și a pronunțat o nouă hotărâre în această parte.

J. V. a fost condamnat în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal la amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ce constituie 8 000 (opt mii) de lei.

În baza art.398 alin.(1) Cod de procedură penală, a fost anulată starea de arest și pus J.V. imediat în libertate în sala ședinței de judecată.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale hotărârii atacate.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1 ra-689/08 din 24.06.2008)

**PARTEA
SPECIALĂ**

INFRAȚIUNI CONTRA VIEȚII ȘI SĂNĂȚĂȚII PERSOANEI

* * *

Pătrunderea pe timp de noapte a părții vătămate în domiciliul făptuitorului, unde a manifestat acțiuni violente în privința acestuia, un comportament agresiv și imoral față de concubina condamnatului, i-a creat acestuia din urmă subit o stare de afect.

Prin sentința Judecătorei Strășeni din 07 martie 2007, B.V. a fost condamnat în baza art.156 Cod penal la un an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În fapt, instanța de fond a constatat că inculpatul B.V., la 22.10.2005, la ora 03.00, aflându-se la domiciliul său, în s.Pănășești, r-nul Strășeni, în timp ce dormea, fiind trezit de săteanul Gh. I., aflat în stare de ebrietate, care a pătruns samavolnic în casă, comportându-se agresiv, l-a lovit pe inculpat, a stricat lampa electrică, dezbrăcându-se, cu intenții sexuale, a agresat-o pe concubina inculpatului, a lovit-o și pe ea, înjura, amenința, și, ca revoltă și răspuns la acest comportament imoral și ilegal al victimei, inculpatul a luat o toporișcă și, cu muchia, l-a lovit pe Gh.I. de câteva ori în regiunea capului, cauzându-i vătămări corporale grave (cu dereglarea îndelungată a sănătății).

Instanța de fond a reîncadrat acțiunile lui B.V. din prevederile art.27, 145 alin.(1) Cod penal în prevederile art.156 Cod penal, motivându-și soluția prin faptul că înjurăturile, loviturile, becul stricat, acțiunile victimei îndreptate spre săvârșirea actului sexual urmează a fi considerate ca acte de violență și insultă gravă, care au provocat starea de afect, survenită în mod subit.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui B. V. conform învinuirii formulate, motivînd că instanța de fond nu a dat o apreciere corectă acțiunilor inculpatului în raport cu probele administrate în cadrul urmăririi penale, care demonstrează intenția acestuia de a omorî partea vătămată.

În apelul inculpatului, s-a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, pe motiv că a acționat în stare de legitimită apărare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2007, apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

Soluția respectivă a fost motivată prin faptul că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului în prevederile art.156 Cod penal, ținând cont de probele administrate în ședință de judecată, care dovedesc că B.V. a acționat în stare de afect, survenită în mod subit, provocată de comportamentul ilegal și imoral al victimei.

În recursul declarat de procuror, invocându-se temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, se solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui B. V. în baza art.27, 145 alin.(1) Cod penal la 15 ani închisoare, motivându-se că instanțele de judecată din proprie inițiativă au stabilit starea de afect fiziologic, pe când aceasta se constată prin raportul de expertiză medico-legală, din care însă rezultă că inculpatul era responsabil, acționa cu discernământ. În afară de aceasta, prin probele prezentate de partea acuzării, este combătută versiunea inculpatului, care în mod neîntemeiat a fost pusă la baza hotărârilor atacate. În opinia recurentului, localizarea vătămarilor pe corpul părții vătămate, obiectul cu care s-au aplicat acestea denotă că acțiunile lui B.V. poartă un caracter intenționat, îndreptat spre omorul persoanei, decesul victimei nesurvenind datorită ajutorului medical.

Colegiul penal respinge recursul ca fiind vădit neîntemeiat și menționează următoarele:

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Acest temei nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat. Probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost cercetate în cadrul examinării cauzei, dovedesc cu certitudine vinovăția lui B.V. în săvârșirea faptei în stare de afect.

Astfel, din materialul probator al cauzei – declarațiile părții vătămate, care a confirmat că, fiind în stare de ebrietate, nu și-a dat seama de acțiunile sale, declarațiile condamnatului și ale concubinei sale, S.M., privind actele de violență și insultă gravă pe timp de noapte în casa lor, comise de partea vătămată, procesul-verbal de cercetare la fața locului, raportul de expertiză medico-legală –, rezultă că B.V. i-a provocat vătămarea gravă a integrității corporale lui Gh.I. fiind în stare de afect, survenită în mod subit, stare care, în final, se apreciază și se constată de instanța de judecată. Neconstatarea unei asemenea stări în rezultatul unei eventuale expertize nu lipsește instanța de judecată de dreptul de a o stabili pe parcursul judecării cauzei.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-46/08 din 25.03.2008)

* * *

Aplicarea multiplelor lovituri cu cuțitul (62 la număr) pe corpul victimei, inclusiv în părțile vitale, cu lezarea organelor interne, ce produc dureri, chinuri și suferințe victimei, înțelese și dorite ori acceptate de făptuitor, constituie omor săvârșit cu o deosebită cruzime.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 31 mai 2007, P. V. a fost condamnat în baza art.145 alin.(3) lit.f), h) Cod penal la 22 de ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință, a fost condamnat și B.B., în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

Potrivit sentinței, inculpatul P.V., în noaptea spre 25.05.2006, pe la ora 03.00, aflându-se în locuința nr.30 de pe str.Calea Ieșilor 106 din mun.Bălți, împreună cu B.B. și cu victima G. S., cu care s-au cunoscut în acea seară, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul relațiilor ostile spontan apărute între victimă și inculpați, aceștia din urmă luând cuțitele, au ieșit în stradă, unde între ei și victimă a continuat cearta, în rezultatul căreia inculpații, acționând cu scopul de a-l omorî pe G. S., l-au atacat cu cuțite, manifestând o deosebită cruzime, prin provocarea de chinuri și suferințe cet. G.S., i-au aplicat multiple lovituri în corp, inclusiv în piept, cap, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urmă cărora victima a decedat în ambulanță.

Împotriva sentinței, au declarat apeluri inculpatul P. V. și apărătorul, care au solicitat reîncadrarea juridică a acțiunilor comise din componența infracțiunii de „omor agravat”, prevăzut de art.145 alin.(3) lit.h) CP, în prevederile art. 151 alin. (4) CP, drept cauzare a vătămarilor corporale grave urmate de decesul victimei, negîndu-se intenția de a lipsi victima G.S. de viață.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 august 2007, apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

Respectiva soluție a fost motivată prin faptul că prezența pe cadavrul victimei a multiplelor plăgi penetrante tăiat-înțepate (șazeci și două la număr), recunoscute a fi grave, periculoase pentru viață, localizarea lor în regiunea organelor vitale importante permit a se concluziona că inculpații au acționat cu intenția de a lipsi victima de viață, manifestînd o deosebită cruzime. Folosirea cuțitelor și numărul mare de vătămări corporale grave confirmă intenția inculpaților de a curma viața persoanei atacate de ei, rezultat obținut într-un timp foarte scurt.

În recursurile declarate de avocat și condamnat, invocîndu-se temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) CPP, se solicită casarea hotărîrilor judecătorești, cu adoptarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile lui P.V. să fie recalificate în baza

art.151 alin.(4) CP, cu aplicarea unei pedepse mai blânde, motivele fiind aceleași ca și în apel.

Recursurile se resping din următoarele considerente:

Potrivit art.424 alin.(2) CPP, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 CPP. Din conținutul recursului, rezultă că apărătorul și condamnatul invocă drept temei de recurs art.427 alin.(1) pct.8) CPP, care stipulează ca hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de aceasta atunci cînd nu sînt întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor recalificării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.

Sub aspectul situației de neîntrunire a elementelor infracțiunii, se înțeleg acele cazuri cînd a avut loc condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă ori legătura causală dintre acestea).

Potrivit recursului, recurenții, de fapt, nu neagă faptul săvîrșirii infracțiunii, însă au criticat aprecierea juridică a acțiunilor comise de P.V., solicitînd calificarea acestora în baza art.151 alin.(4) CP. Acest motiv invocat nu se încadrează în prevederile art.427 alin.(1) pct.8) CPP, după cum nu este prezentă aici situația pronunțării unei hotărîri de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care P.V. a fost pus sub învinuire, deoarece dînsul a fost învinuit, și ulterior condamnat, pentru una și aceeași faptă – omor intenționat, săvîrșit cu o deosebită cruzime.

Instanțele de fond și de apel au cercetat toate probele prezentate de părți și le-au apreciat din punctul de vedere al pertinentei, concludenței și utilității, probe care, în ansamblul lor, au confirmat vinovăția condamnatului P.V. în săvîrșirea omorului intenționat al cet. G.S. cu o deosebită cruzime. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textele sentinței și deciziei instanței de apel. Temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Ambele instanțe de judecată și-au motivat concluzia privind vinovăția lui P. V. și corect au calificat acțiunile dînsului în baza art.145 alin.(3) lit.f), h) Cod penal, ca omor intenționat, săvîrșit cu o deosebită cruzime de două persoane.

Din conținutul hotărîrilor judecătorești, rezultă că această concluzie s-a tras avîndu-se în vedere datele raportului de expertiză medico-legală, conform căruia s-a constatat că moartea victimei a survenit în rezultatul vătămărilor corporale grave, sub formă de multiple plăgi penetrante, cu lezarea organelor interne, provocate cu lamele de cuțit ridicate de la locul unde s-a comis infracțiunea. La acest capitol, Colegiul respinge, ca neîntemeiată, propunerea recurenților de reînca-

drare a faptelor din omor intenționat săvârșit cu o deosebită cruzime în cauzare intenționată a vătămarilor corporale grave, urmate de decesul victimei.

Instanțele de judecată corect au conchis că, în situația în care condamnații, inclusiv P. V., intenționat au aplicat multiple lovituri cu cuțitul (în total, 62 la număr) în părțile vitale ale corpului omenesc (cap, gât, piept, abdomen), se demonstrează intenția directă a acestora de a curma viața victimei, deoarece rezultatul a survenit îndată după încetarea aplicării loviturilor.

Conform explicațiilor din pct.15 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 1993 „Cu privire la practica judiciară în cauzele despre omor premeditat”, se consideră că persoana manifestă o deosebită cruzime când provoacă suferințe deosebite prin aplicarea multiplelor lovituri, care au scopul de a produce dureri, chinuri victimei respective. În cazul lui P.V., materialele dosarului și, în special, raportul de expertiză medico-legală confirmă că acesta într-un asemenea fel a și procedat, astfel motivația recurențelor precum că nu s-a dorit survenirea morții părții vătămate a fost considerată neîntemeiată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-151/2008 din 23.01.2008)

* * *

Amenințarea părții vătămate cu un pistol cu gaze, însoțită de amenințări cu omorul, i-au creat victimei o stare de temere reală că făptuitorul își poate realiza intenția.

Prin sentința Judecătoriei Slobozia din 18 octombrie 2007, T.V. a fost condamnat în baza art.155 CP la amendă în mărime de 300 de unități convenționale (6.000 de lei).

În fapt, instanța de fond a constatat că, la 03.05.2007, aproximativ la ora 13.30, în timp ce câțiva locuitori ai s. Talmaza, inclusiv E. S., făceau ordine, cu permisiunea primăriei, pe cărarea spre fântâna obștească, T.V., cu scopul de a schimba conduita lui E. S., cu agresivitate și cu intenția de a-i inspira temere pentru a nu rezista constrângerii, aflându-se la o distanță de 2-3 m de E. S., a îndreptat spre acesta pistolul cu gaze de model „Reck” și, amenințându-l cu moartea, a apăsat pe trăgaci, dar împușcătura nu s-a produs. Aceste acțiuni i-au provocat părții vătămate o stare de temere, amenințarea fiind percepută de el ca fiind reală, cu realizare imediată.

Hotărârea nominalizată a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, motivînd că nu a săvârșit nicio infracțiune, și-a apărut proprietatea, E. S. avea în mâini un ciocan mare și îl amenința.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 4 decembrie 2007, a fost respins apelul declarat de inculpat și menținută sentința atacată.

În recurs, condamnatul solicită casarea deciziei și a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, motivînd că nu este vinovat, el s-a apărat; urmărirea penală și judecarea cauzei au avut loc cu încălcarea normelor de procedură, sentința de condamnare se întemeiază doar pe declarațiile părții vătămate și ale martorilor, care sînt rudele acestuia; E. S. a vrut să-l lovească cu ciocanul și numai după aceasta el a încercat să efectueze o împușcătură.

Instanța de recurs menține hotărârile atacate, remarcînd că starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanța de fond și cea de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză.

La baza hotărîrii de condamnare, au fost puse probe pertinente și concludente, care, în ansamblu cu circumstanțele cauzei, dovedesc că T. V. l-a amenințat pe E.S. cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății și a existat pericolul realizării acestei amenințări.

În conformitate cu prevederile art.36 CP, este în stare de legitimă apărare persoana care săvîrșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Din materialele cauzei nu rezultă existența unui atac direct, imediat, material și real îndreptat împotriva condamnatului, prin urmare argumentele condamnatului că s-ar fi aflat în stare de legitimă apărare sînt vădit neîntemeiate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-608/08 din 06.05.2008)

* * *

Calificativul omorului „săvîrșit cu o deosebită cruzime” trebuie să fie invocat în actul de învinuire a inculpatului, cu descrierea esenței cruzimii manifestate de către acesta. Lipsa unei asemenea descrieri afectează dreptul inculpatului la apărare, iar concretizarea, din oficiu, de către instanța ce judecă cauza a „cruzimii deosebite” manifestate de inculpat ar însemna că instanța a încălcat prevederile art.325 CPP privind limitele judecării cauzei. Omorul premeditat există atunci cînd făptuitorul din timp se pregătește pentru săvîrșirea faptei prin alegerea uneltelor, chibzuirea acțiunilor referitor la locul și timpul convenabil, precum și la alte împrejurări.

C. O. a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală pentru aceea că, la 18 iulie 2008, aproximativ la ora 21.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în casa sa, situată în s. Arionești, r-nul Dondușeni, în urma unei certți între el și concubina sa, R. V., care a trecut în bătaie, avînd scopul de a o omorî, cu o deosebită cruzime, i-a aplicat acesteia multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i victimei vătămări corporale grave, incompatibile cu viața, în urma cărora aceasta a decedat.

Procurorul a calificat faptele lui C.O. în baza art.145 alin.(3), lit.h) Cod penal, ca omorul unei persoane, săvîrșit cu premeditare și cu o deosebită cruzime.

Prin sentința Judecătorei Ocnița din 30 ianuarie 2009, C. O. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.145 alin.(1) Cod penal – omorul unei persoane, în lipsa calificativelor agravante prevăzute de această normă.

Instanța a reținut că inculpatul C. O., la 18 iulie 2008, la ora 21.00, fiind în stare de ebrietate, în gospodăria sa din s. Arionești, r-nul Dondușeni, în urma unei certți cu concubina sa, R. V., care a trecut în bătaie, intenționat i-a aplicat acesteia multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, pricinuindu-i victimei, potrivit raportului de expertiză medico-legală, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, care au condiționat survenirea decesului victimei la scurt timp de la provocarea lor.

În apelul declarat, procurorul a invocat că „deosebita cruzime în acțiunile lui C. O. se dovedește prin aplicarea unui număr mare de leziuni provocate concubinei sale, fapt confirmat și prin raportul de expertiză medico-legală nr.45 D din 22 iulie 2008, de asemenea se manifestă și prin săvîrșirea omorului în prezența rudelor apropiate ale victimei, și anume a copiilor minori, fapt confirmat prin înseși depozițiile inculpatului”.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2009, apelul declarat de procuror a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Instanța de apel și-a argumentat hotărîrea adoptată prin următoarele:

Procurorul, contrar prevederilor art.281 alin.(2) și art.296 Cod de procedură penală, nu a adus învinuirea sub aspectul pe care îl susține în apelul declarat, astfel punînd instanța de judecată în situația de a ieși din limitele învinuirii formulate.

Astfel, în apelul declarat, autorul acestuia susține că probele administrate demonstrează vina lui C.O. în omorul premeditat, săvîrșit cu o deosebită cruzime, însă, în învinuirea adusă acestuia, nu a specificat în ce constau aceste elemente calificative, în mod arbitrar ieșind din limitele învinuirii formulate.

Mai mult ca atât, nu se cuprind elementele respective, adică caracteristicile omorului premeditat, nici în actul de învinuire (rechizitoriu), învinuirea reducându-se doar la niște formulări declarative; acuzarea nu a specificat în ce constau acele acțiuni ale inculpatului în cauză care ar permite a se deduce că acesta ar fi pregătit, ar fi chibzuit, ar fi cîntărit bine acțiunile sale, aflîndu-se în activitate continuă, acțiuni de asigurare a planului de omor.

Instanța de apel a mai menționat că manifestarea cruzimii deosebite se îmbină cu acțiuni sadice, adică cu tendința anormală spre cruzime, plăcere bolnăvicioasă de a vedea pe cineva suferind sau de a pricinui suferințe, însă, în actul de învinuire a lui C. O., partea acuzării a descris doar mecanismul producerii leziunilor corporale la victimă (aplicarea multiplelor lovituri în diferite părți ale corpului, care confirmă intenția de omor), însă nu au specificat prin ce s-au manifestat acțiunile inculpatului, care ar permite a se deduce că omorul a fost săvîrșit cu o deosebită cruzime, de aceea, în timp ce în actul de învinuire (rechizitoriu) partea acuzării nu a specificat în ce s-a exprimat deosebita cruzime pe care ar fi manifestat-o inculpatul, instanța de judecată este lipsită de dreptul de a specifica aceasta din proprie inițiativă, întrucît o atare acțiune din partea instanței de judecată ar fi în contradicție cu prevederile art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează că judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Soluțiile adoptate sînt atacate cu recurs de către procuror, care considera că acțiunile lui O. C. urmează a fi reîncadrate în prevederile art.145 alin.(3) lit.h) Cod penal, ca omor al unei persoane, săvîrșit cu premeditare și cu o deosebită cruzime.

În opinia recurentului, deosebita cruzime în acțiunile condamnatului s-a manifestat prin aplicarea unui număr mare de leziuni victimei și prin săvîrșirea omorului în prezența rudelor apropiate ale victimei, și anume a copiilor minori, fapt confirmat prin înseși depozițiile inculpatului.

Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Argumentele procurorului privind necesitatea recalificării acțiunilor lui C. O. în baza art.145 alin.(3) lit.h) Cod penal deja au fost obiect de discuție în instanța de apel, fiind, în opinia Colegiului, argumentat și întemeiat respinse, deoarece contravin circumstanțelor de fapt și probelor administrate în cauză, astfel ambele hotărîri judecătorești sînt legale și întemeiate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-917/09 din 30.07.2009)

* * *

Amenințarea părții vătămate cu arma de vânătoare prezintă un pericol real de survenire a oricărei urmări descrise în dispoziția art.155 CP.

Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 23 ianuarie 2009, B. D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 155 Cod penal la amendă în mărime de 200 de unități convenționale (4.000 de lei).

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 19 august 2008, aproximativ la ora 22.00, B. D., aflându-se în s. Lărguța, r-nul Cantemir, a mers la domiciliul consăteanului A. T., pe care l-a chemat la poartă, și, având asupra sa arma de vânătoare cu țeavă lisă, de model CBC MOD 586, calibrul 12, nr. 80841, s-a adresat cu cuvinte necenzurate: să o scoată afară pe concubina B. M. din domiciliu. Ulterior, pe fonul relațiilor conflictuale izbucnite la acel moment, condiționate de faptul că partea vătămată ar fi ascuns-o pe B. M. la el la domiciliu, a îndreptat arma și l-a amenințat cu moartea, iar la retragerea lui A. T., a efectuat o împușcătură fără o țintă stabilită.

Inculpatul B. D. a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat din motiv că nu a săvârșit infracțiunea imputată, sentința de condamnare bazându-se doar pe declarațiile părții vătămate, care nu corespund depozițiilor martorilor audiați în cauză, amenințarea cu moartea nefiind reală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 04 iunie 2009, apelul declarat de inculpat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

Condamnatul B. D. a declarat recurs, în care, invocând temeiul prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor instanțelor de fond și de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, motivele fiind cele invocate în apel.

Instanța de recurs respinge recursul, menționând că, potrivit materialelor cauzei, condamnatul nu a intenționat să comită omorul părții vătămate ori să-i cauzeze vătămări corporale grave, însă, prin acțiunile real întreprinse cu arma pe care o purta, a creat, în viziunea părții vătămate, o teamă reală că acela poate să-și realizeze amenințările expuse, astfel infracțiunea prevăzută de art.155 CP fiind deja consumată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1208 din 23.12.2009)

* * *

Omorul a fost săvârșit în stare de afect, survenită în mod subit, provocată de acte de violență sau de insulte grave ori de alte acte ilegale sau imorale din partea victimei.

Prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 25 decembrie 2007, F. A. a fost condamnată în baza art.146 CP la 5 ani închisoare; conform art. 90 CP, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Instanța de fond a reținut că, la 26 martie 2007, la ora 23.00, F. A., aflându-se în casa proprie, în stare de afect, l-a omorât pe fostul ei soț, F. Gr., care a inițiat o ceartă, insultînd-o, folosind cuvinte necenzurate și amenințînd-o cu moartea. Fiind bătută, inculpata a încercat să fugă din casă, însă toate ușile erau încuiate. Atunci ea a alergat în dormitor și, din safeu, a luat pistolul, pe care îl deținea legitim; ieșind din bucătărie, inculpata l-a văzut pe fostul soț cu pistolul lui în mîină. Cînd fostul soț și-a îndreptat pistolul spre dînsa, spunîndu-i că o împușcă, F. A., fiind speriată și șocată, a tras cu pistolul de cîteva ori, revenindu-și alături de fostul soț, care era decedat.

Sentința dată a fost atacată cu apeluri de către procuror și reprezentantul legal al victimei, care au solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care F. A. să fie condamnată în baza art. 145 alin. (1) CP – omorul intenționat al unei persoane.

Apelanții au motivat că, în momentul săvîrșirii infracțiunii, F. A. nu era în stare de afect, iar noțiunea acesteia este una juridică și urmează a fi constatată de către instanțele de judecată, și nu de instituțiile medicale.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și rejudecată cauza, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care F. A. a fost condamnată în baza art. 145 alin.(1) CP și, cu aplicarea art.79 CP, i-a fost stabilită pedeapsa de 9 ani închisoare.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că starea de afect apare prompt și imediat, durează un timp scurt, iar în cazul dat, inculpata s-a deplasat în odaia de alături, a luat pistolul din safeu, s-a întors în bucătărie și a tras în victimă, astfel s-a scurs timp în care starea de afect s-a consumat. Acțiunile inculpatei au fost recalificate în baza art.145 alin.(1) CP – omor intenționat al unei persoane, deoarece ea a acționat intenționat, își dădea seama de caracterul acțiunilor sale și de urmările lor prejudiciabile și le dorea.

În recursul declarat de avocat în interesele condamnatei, invocîndu-se temeiul art.427 alin.(1) pct.8), 12) CPP, s-a solicitat casarea totală a deciziei Colegiului

penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2008, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul s-a referit la probele administrate, care dovedesc prezența stării de afect la comiterea infracțiunii imputate condamnatei.

Colegiul penal admite recursul din următoarele considerente:

În cazul examinat, instanța de apel, casînd sentința, cu adoptarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui F. A. pentru săvîrșirea omorului premeditat, a pus la baza deciziei aceleași probe administrate de instanța de fond, reținîndu-le conținutul în modul în care a fost constatat de prima instanță.

Totodată, considerînd că, la momentul efectuării împușcăturilor, inculpata nu a fost în stare de afect, instanța de apel a pus la bază, ca probă, explicațiile acesteia din 27 martie 2007, care, după cum rezultă din procesele-verbale ale instanțelor de fond și de apel, nu au fost administrate. Aceste explicații F. A., ulterior, fiind audiată în calitate de bănuită, învinuită și inculpată, nu le-a mai repetat ori confirmat.

Potrivit art. 384 alin.(4) CPP, instanța, la adoptarea sentinței de condamnare, este obligată să o întemeieze numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Raportînd această prevedere la faptul reținerii de către instanța de apel a explicațiilor lui F. A. din 27 martie 2007, instanța de recurs conchide că greșit au fost reținute acestea ca probă la adoptarea deciziei atacate, deoarece acestea nu au o asemenea calitate.

Prin sentință, corect s-a constatat că inculpata a acționat aflîndu-se în stare de afect, care a apărut subit, în rezultatul acțiunilor violente, precum și al insultelor grave, al amenințărilor cu moartea din partea victimei în privința inculpatei, nu numai în ziua și la momentul apariției conflictului, ci și anterior și în mod repetat. Această constatare este argumentată de prima instanță prin declarațiile martorului minor – F. D., fiul victimei și condamnatei, ale martorilor B. R., B. Șt., B. A., printr-un șir de probe, din care rezultă că victima, din diferite motive, în stare de ebrietate, deseori își insulta și își bătea soția, o amenința cu omorul.

Conform datelor raportului de expertiză medico-legală, la inculpată s-au depistat vătămări corporale, inclusiv în regiunea gîtului, fapt ce confirmă declarațiile acesteia că a fost bătută de soț.

Din procesul-verbal de examinare a locului infracțiunii, rezultă că, în imediata apropiere a cadavrului, se afla pistolul decedatului, fapt ce confirmă declarațiile inculpatei referitoare la amenințarea cu omor.

Sînt confirmate de către instanța de fond și afirmațiile inculpatei că soțul, inițiind conflictul, a încuiat ușile și dînsa nu a putut să fugă din casă, care cu adevărat avea ușile încuiate, fapt constatat în instanța de fond.

Starea de afect, subit apărută, este argumentată de către instanța de fond și prin raportul de expertiză psihiatrică-psihologică, la care a fost supusă inculpata. Colegiul susține concluzia instanței de fond, bazată pe datele redade în raport de către specialiști în domeniu, conform cărora, în situația apărută, inculpata era în stare de afect, dar care nu a atins gradul superior al afectului fiziologic, ce s-ar afla la periferia afectului patologic, care poate exclude în general răspunderea penală.

Colegiul menționează că, de fapt, și instanța de apel a reținut că decedatul a manifestat în relațiile cu inculpata un comportament violent și agresiv – împrejurare care trebuia să fie privită nu numai referitor la chestiunea aplicării pedepsei, ci și a aprecierii juridice a faptelor comise de inculpată.

În consecință, Colegiul penal conchide că instanța de apel a dat faptelor săvârșite de inculpata F. A. o încadrare juridică greșită, comițând astfel o eroare de drept care se cuprinde în art. 427 alin.(1) pct.12) CPP, eroare care este corectată prin menținerea sentinței instanței de fond, ca legală și întemeiată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-965/08 din 14.10.2008)

* * *

Omorul se consideră săvârșit în stare de afect atunci când starea de afect a survenit în mod subit, în rezultatul actelor de violență ori de insultă gravă a victimei. În cazul în care între inculpat și victimă, într-un anumit loc, s-a derulat un conflict, inițiatorul fiind inculpatul, și conflictul a continuat într-un alt loc, însoțit de acte de violență și insulte din partea victimei, între părți au apărut relații ostile, și nu o stare de afect a inculpatului.

Prin sentința Judecătoreiei Hîncești din 06 noiembrie 2007, C. R. a fost condamnat în baza art.145 alin.(3) lit.h) Cod penal la 21 de ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În fapt, instanța de fond a constatat că inculpatul C. R., la 10 mai 2007, la ora 00.30, aflându-se într-o casă părăsită, situată în or.Basarabeasca, str.Gării 140, fiind în stare de ebrietate alcoolică, l-a maltratat pe C. Gr., aplicându-i lovituri cu mână peste față, iar apoi, cu scopul săvârșirii omorului premeditat, i-a aplicat cu cuțitul, cu o deosebită cruzime, 35 de lovituri în diferite părți ale corpului, care, în ansamblu, au fost calificate ca vătămări corporale grave, care au dus, prin șocul hemoragic-traumatic, la decesul victimei.

Împotriva sentinței, au declarat apeluri inculpatul și apărătorul, care au solicitat reîncadrarea acțiunilor lui C. R. din prevederile art.145 alin.(3) lit.h) în cele ale art.146 Cod penal, motivînd că inculpatul a săvârșit omorul lui C. Gr. fiind în stare de afect, deoarece anterior acesta din urmă a înjurat-o pe mama inculpatului, a amenințat familia lui cu moartea, fapt confirmat de părinții inculpatului; iar în noaptea spre 10 mai 2007, victima iar l-a înjurat și l-a lovit pe inculpat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2008, au fost admise apelurile, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform cărei C. R. a fost condamnat în baza art.146 Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În fapt, instanța de apel a constatat că inculpatul C.R., la 10 mai 2007, la ora 01.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, într-o casă părăsită, situată în or.Basarabeasca, str.Gării 140, în urma unui conflict apărut între el și C. Gr., a fost lovit în corp și înjosit de acesta din urmă prin înjurături; în rezultat, s-a lovit cu fruntea și spinarea de ușă; sculându-se și auzind înjurături și ofense în adresa mamei sale, aflându-se în stare de afect, survenită în mod subit, provocată de acte de violență și de insulte grave, cu cuțitul avut la el i-a aplicat victimei multiple lovituri, în total 35 de plăgi tăiat-înțepate, care, în ansamblu, au fost calificate ca vătămări corporale grave, care au dus, prin șocul hemoragic-traumatic, la decesul victimei.

Instanța de apel a conchis că starea de afect la C. R. a apărut subit în urma lovirii capului de ușă, deși își dădea seama de acțiunile sale, în mare măsură și-a pierdut controlul asupra lor, ceea ce a fost confirmat prin concluziile psihologului-consultant T. A. în timpul efectuării expertizei psihiatrice a lui C.R.

În recursul ordinar declarat de procuror, se invocă faptul că instanța de apel a dat o apreciere unilaterală probelor administrate, ajungând la o concluzie pripită privind săvârșirea omorului în stare de afect. În opinia recurentului, instanța de fond corect a respins concluziile psihologului-consultant, care nu se raportează pe deplin la circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești. Împrejurările cauzei, mecanismul de cauzare a vătămărilor corporale, localizarea loviturilor, numărul acestora în ansamblu denotă intenția directă a lui C. R. de a omorî victima.

Recursul este admis din următoarele considerente:

Potrivit art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Conform art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

În acest sens, în caz de admitere a apelului și rejudecare a cauzei, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța de fond, urmează să se indice din ce motive ele sînt considerate insuficiente pentru confirmarea concluziilor instanței ierarhic inferioare, care cerințe ale legii au fost încălcate de către această instanță, motivele pentru care se resping probele aduse în sprijinul acuzării, apoi motivele adoptării soluției respective de instanța de apel.

După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel, în prezenta cauză, nu a respectat aceste prevederi legale, nu a efectuat o analiză amplă a tuturor probelor pe care s-a bazat instanța de fond, dar, contrar art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, a evidențiat din cumulul de probe una din variantele depozițiilor făptuitorului, ajustată la raportul de expertiză medico-legală nr.192 din 14 mai 2007 și la sesizarea psihologului, concluzionînd că „starea de afect la C. R. a apărut subit, în urma lovirii capului de ușă”.

Instanța de recurs remarcă faptul că raportul de expertiză medico-legală în privința lui C. R. conține date privind posibilitatea apariției excoriațiilor atît la 10 mai, cît și la 12 mai 2007, pe cînd dînsul a fost reținut la 10 mai 2007, urmele digitale la locul omorului au fost șterse, iar cuțitul a fost depistat la domiciliul inculpatului.

Potrivit declarațiilor martorului C.V.(asupra cărora instanța de apel a omis să se pronunțe), s-a afirmat că, în casa lui, între părți a izbucnit o ceartă, victima a fost amenințată cu cuțitul și bătută de către C. R. Urmărirea penală a fixat urme de sînge, atît în casa martorului, cît și pe distanța de aproximativ 100 m pînă la casa unde a fost depistat cadavrul. Pe lîngă aceasta, concluzia psihologului este numai una din probe, iar potrivit art.101 Cod de procedură penală, nicio probă nu are o valoare dinainte stabilită, fiecare probă urmînd a fi apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor.

În această ordine de idei, Colegiul penal conchide că instanța de fond corect a stabilit starea de fapt, conform căreia s-a constatat că, între inculpat și victimă, conflictul a apărut în casa martorului C.V., unde condamnatul, avînd un cuțit, a amenințat și apoi a lovit victima. Ulterior, aceștia au plecat din casa martorului într-un alt loc, unde s-au derulat faptele constatate de instanța de fond, astfel instanța le-a dat o încadrare juridică corespunzătoare, calificîndu-le ca omor al unei persoane, săvîrșit cu o deosebită cruzime.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-653/08 din 17.06.2008)

* * *

Aplicarea unei lovituri cu capul și cauzarea în rezultat a vătămării corporale medii urmează a fi considerate ca o acțiune intenționată, și nu din imprudență, deoarece făptuitorul a prevăzut urmările prejudiciabile ale faptei și a admis în mod conștient survenirea acestora.

Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 29 iunie 2007, B. S. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.157 Cod penal și, în conformitate cu art.55 Cod penal, a fost liberat de răspundere penală, cu tragerea la răspundere administrativă sub formă de amendă în mărime de 15 unități convenționale – 300 (trei sute) de lei.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că B. S., la 31 iulie 2005, în jurul orei 21.00, aflându-se în casa mamei sale din s. Cojușna, raionul Strășeni, unde se afla și barul acesteia – „La taifas”, la solicitarea mamei sale, pentru ajutor, a intrat în încăperea barului, unde a văzut-o pe mama sa, care se ținea de piept, și pe D. R. împreună cu alți băieți, care strigau cuvinte necenzurate, dădeau din mâini, toți fiind în stare de ebrietate și foarte agresivi; el a încercat să-i liniștească, apucându-l pe D. R. de umeri și intenționând să-l scoată de pe teritoriul barului, însă acesta din urmă se smucea și, în acel moment, din neatenție, B. S. l-a lovit cu capul în față, cauzându-i vătămări corporale medii, sub formă de comoție cerebrală și fractură a maxilarului, după care partea vătămată D. R. s-a rupt din mâinile lui și a fugit.

Sentința a fost atacată cu apel de către partea vătămată D. R., care a solicitat rejudecarea cauzei, cu recalificarea acțiunilor lui B. S. în baza art.152 alin.(1) Cod penal și stabilirea pedepsei în limitele acestui articol.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2008, a fost admis apelul părții vătămate, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care B.S. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin. (1) Cod penal și, în conformitate cu art.55 Cod penal, a fost liberat de răspundere penală, cu tragerea la răspundere administrativă, stabilindu-i-se o amendă în mărime de 50 de unități convenționale – 1.000 de lei.

Instanța a menționat că probele administrate confirmă că B. S., la 31 iulie 2005, în împrejurările descrise la pct.2 din prezenta decizie, intenționat l-a lovit cu capul în față pe D. R., cauzându-i leziuni corporale medii, cu dereglarea de lungă durată a sănătății (peste 21 de zile).

În recursul ordinar declarat împotriva deciziei, partea vătămată solicită casarea acesteia, cu condamnarea lui B.S. la o pedeapsă penală în baza art.152 alin.(1) CP, conform sancțiunii acestei norme penale.

Recursul este respins din următoarele considerente:

Judecând cauza în ordinea apelului, Curtea de Apel a efectuat o analiză amplă a tuturor motivelor invocate de apelant, ajungând la concluzia privind necesitatea recalificării acțiunilor persoanei vinovate, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre.

Potrivit faptelor constatate de instanța de apel, condamnatul B.S. a lovit cu capul partea vătămată în față nu din imprudență, ci intenționat, iar în rezultatul acestei lovituri, au survenit vătămările corporale medii. Astfel, se consideră că, atunci când B.S. a lovit victima, avându-se în vedere urmările, rezultă că el a lovit cu putere, deci a procedat intenționat și a admis survenirea a oricăre urmări, inclusiv a vătămărilor corporale medii, prin urmare fapta a primit o apreciere juridică corectă, fiind încadrată în prevederile art. 152 alin.(1) CP.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-950/08 din 09.07.2008)

* * *

Infrațiunea de omor prevăzută de art.145 CP poate fi săvârșită numai cu intenție, (directă ori indirectă). În cazul în care, în acțiunile făptuitorului, nu a fost constatat scopul omorului, fapta urmează a fi calificată în dependență de urmările survenite.

Prin sentința Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 04 iunie 2007, V. S. a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal la 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că V. S., la 30 septembrie 2006, aproximativ la ora 23.00, fiind în stare de ebrietate și aflându-se în curtea casei nr. 11 din str. Minerilor, or. Cricova, mun. Chișinău, în urma unui conflict cu cet. P. Al., i-a aplicat acestuia o lovitură în cap cu un ciocan, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora, la 09 octombrie 2006, victima a decedat.

Sentința a fost atacată cu apel de către avocat, care, pe motiv că învinuirea adusă inculpatului se bazează doar pe presupuneri și nu corespunde circumstan-

țelor reale, a solicitat casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în prevederile art. 149 alin. (1) Cod penal.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 04 octombrie 2007, a respins, ca nefondat, apelul avocatului, menținând sentința, menționând că vinovăția lui V. S. și-a găsit confirmare pe deplin în ședința de judecată, iar instanța de fond corect a calificat acțiunile lui în baza art. 145 alin. (1) Cod penal.

Împotriva hotărârilor judecătorești, avocatul a declarat recurs, invocând că acțiunile condamnatului incorect au fost încadrate în prevederile art.145 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta a fost comisă din imprudență.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție admite recursul, cu următoarea motivație:

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Atît în cadrul urmăririi penale, cît și la judecarea cauzei, condamnatul și-a negat vinovăția în comiterea omorului, explicînd că, în urma conflictului apărut între el și partea vătămată, el a încercat să caute o piatră pe jos pentru a-l lovi, însă nu a găsit, dar a dat peste un ciocan, cu care l-a lovit o dată, după care l-a aruncat și a fugit, neavînd scopul de a-l omorî pe P.Al. și nedorind survenirea morții acestuia.

Cele menționate mai sus au fost confirmate în ședința de judecată prin depozițiile martorilor V. S., A. G., A. Gh. și alții, prin alte probe administrate.

Probele administrate confirmă versiunea condamnatului că el nu l-a amenințat cu moartea și nu a urmărit scopul curmării vieții lui P. Al., el, avînd posibilitatea de a-i cauza și alte lovituri, nu a făcut acest lucru, dar benevol a aruncat ciocanul și a dispărut de la locul crimei.

Se menționează și faptul că moartea victimei a survenit peste 9 zile de la momentul cauzării leziunilor corporale.

Potrivit pct. 3 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 15 noiembrie 1993 „Cu privire la practica judiciară în cauzele despre omor premeditat”, cu modificările ulterioare, omorul premeditat presupune existența intenției pentru cauzarea morții victimei.

Această intenție nu și-a găsit confirmare prin probele administrate.

De astfel, nici instanțele judecătorești, în hotărârile sale în partea stabilirii faptei, nu au specificat că V.S. a aplicat lovitura în scop de omor, ci au constatat doar fapta și consecințele survenite în urma aplicării loviturii.

Din considerentele menționate, Colegiul penal lărgit reîncadrează acțiunile lui V. S. din prevederile art. 145 alin. (1) Cod penal în cele ale art. 151 alin. (4) Cod penal, drept cauzare a vătămarilor corporale grave, urmate de decesul victimei.

Argumentele invocate de recurent privitor la recalificarea acțiunilor condamnatului în baza art. 149 alin. (1) Cod penal nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate, de vreme ce au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine că, condamnatul în mod intenționat, prin aplicarea unei lovituri cu ciocanul – acțiune conștient întreprinsă de vinovat –, i-a cauzat părții vătămate vătămări corporale grave, aflate în legătură causală cu survenirea morții.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-134/08 din 12.02.2008)

* * *

Acțiunea făptuitorului de a aplica o a doua lovitură cu un cuțit în regiunea cervicală a victimei, care însă a fost curmată de o altă persoană, constituie tentativă de omor, și nu o vătămare intenționată gravă, deoarece sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu au depins de voința făptuitorului.

Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 02 noiembrie 2007, I. A. a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal (tentativă de omor) și, conform art. 82 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 13 ani și 6 luni închisoare.

Instanța a reținut că I. A., la 16 septembrie 2007, aflându-se în apartamentul nr.46, str. Podul Înalt nr.12/1, mun. Chișinău, și avînd scopul de a-l omori pe cet. A.B., i-a aplicat acestuia o lovitură cu un cuțit în regiunea cervicală, care i-a provocat o vătămare corporală gravă părții vătămate, iar pentru a-și atinge scopul, a încercat să-l mai lovească o dată, însă nu și-a dus intențiile pînă la capăt, acțiunile lui fiind curmate de către partea vătămată și cet. M. Gr.

Sentința a fost contestată cu apel de către inculpat și avocat, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în prevederile art. 151 alin. (1) Cod penal, invocînd că inculpatul nu a acționat cu o intenție directă, intenția fiind îndreptată doar spre cauzarea leziunilor corporale.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 11 decembrie 2007, ajungând la concluzia că inculpatul nu a urmărit numai o simplă vătămare corporală, ci suprimarea vieții, situație în care nu se poate reține săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal, a respins, ca nefondate, apelurile declarate.

Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs, prin care s-a solicitat casarea hotărârilor pronunțate în cauză, cu reîncadrarea acțiunilor condamnatului în prevederile art. 151 alin. (1) Cod penal, invocându-se, la fel, motivul lipsei intenției de a omorî victima.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal declară inadmisibil recursul din următoarele considerente:

Fiind interogat la urmărirea penală în calitate de bănuțit, apoi în calitate de învinuit, în ambele cazuri în prezența avocatului, I.A. a confirmat că l-a lovit pe pătimit cu cuțitul în regiunea gâtului, intenționând să-l mai lovească o dată cu cuțitul, însă nu a reușit, deoarece în odaie a intrat cet. M. Gr., care l-a deposedat de cuțit.

Aceste depoziții au fost susținute la urmărirea penală și de martorul M. Gr., declarațiile acestuia fiind administrate în ședința de judecată.

Materialele cauzei cu certitudine confirmă că I. A. a acționat cu intenția directă de a-l omorî pe cet. B. A. (parte vătămată).

Potrivit pct. 3 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 15 noiembrie 1993 „Cu privire la practica judiciară în cauzele despre omor premeditat” (cu modificările ulterioare), tentativa de omor este posibilă numai cu intenție directă, adică atunci când acțiunile vinovatului demonstau despre aceea că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui.

Nerecunoașterea vinei de către condamnat în comiterea infracțiunii imputate nu poate servi ca temei pentru reîncadrarea acțiunilor lui în prevederile art. 151 alin. (1) Cod penal, de vreme ce, în cursul judecării cauzei, au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția lui în comiterea tentativei de omor, și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărindu-se scopul obținerii unei pedepse mai blânde.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-442/08 din 19.03.2008)

* * *

Efectuarea împușcării din arma de vânătoare în timpul vînatului, în rezultatul căreia a survenit decesul unei persoane, care speria animalele: să fugă spre un loc anumit, a fost considerată ca lipsire de viață din imprudență.

Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 11 iunie 2007, M.N. a fost condamnat în baza art. 149 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare.

În fapt, instanța de fond a constatat următoarele:

Inculpatul, la 25 iulie 2004, aproximativ la ora 06.00, împreună cu pădurarul Z. Gh., care avea asupra sa arma de vânătoare deținută legal, de model IJ-26, cu nr. A 30683, cu trei cîini de vânătoare, au plecat să controleze loturile de pădure arendate de mai multe persoane, inclusiv de M. N., care răspundea de paza și hrana animalelor.

După efectuarea controlului, în jurul orei 10.00, M.N. și Z. Gh. au hotărît să vîneze. Acesta din urmă i-a transmis arma sa de vânătoare inculpatului și s-a dus în pădure cu cîinii, pentru a speria animale sălbatice, iar M. N. a plecat în pădure la o distanță de aproximativ 700 m, la un loc, unde s-au înțeles să se întâlnească cu Z.Gh. și unde puteau apărea animale sălbatice. Oprindu-se la locul indicat, M.N. stătea pe pîndă, iar peste aproximativ 15-20 min., la o distanță de 40 de metri, a observat un animal sălbatic și a efectuat o împușcătură, însă nu l-a nimerit și, concomitent, din direcția unde s-a produs împușcătura, a auzit un strigăt de om. Apropiindu-se de locul unde s-a auzit glasul, M. N. l-a văzut pe Z.Gh. căzut la pămînt. A încercat să-l ridice, însă a constatat că acesta nu respiră și este decedat.

În perioada de la 25 iulie 2004 pînă la 25 octombrie 2004, inculpatul nu a putut vorbi despre cele întîmplate. Începînd cu data de 26 iulie 2004, a început căutarea lui Z.Gh. Inculpatul, fiind în stare de stres, nu a întreprins acțiuni pentru relatarea faptei și doar la 25 octombrie 2004 a depus autodenunțarea.

Procurorul a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, de condamnare a lui M. N. în baza art. 145 alin. (2) lit. a) CP, pentru omor premeditat al unei persoane.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2007, apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate, conform art. 101 Cod de procedură penală, și a ajuns la concluzia justă privitor la calificarea acțiunilor lui M. N. drept lipsirea cet. Z. Gh. de viață din imprudență, menționînd că M. N., pe tot parcursul urmăririi penale, și-a re-

cunoscut parțial vina; prin depozițiile inculpatului și ale martorilor s-a confirmat că relațiile între el și victimă erau bune. M. N. nu a ascuns de nimeni că s-a dus la vânătoare cu pădurarul, acest fapt fiind cunoscut mai multor persoane. Necomunicarea nimănui a faptului lipșirii de viață a victimei a explicat-o prin starea psihică și stres, apărute în rezultatul acțiunilor sale. În cumul, aceste circumstanțe exclud presupunerea procurorului privind comiterea premeditată și intenționată a omorului cet. Z.Gh. Afirmațiile inculpatului, pe parcursul urmăririi penale și în instanța de judecată, nu au fost combătute.

Hotărârile adoptate în cauză au fost atacate de către procuror cu recurs, care, prin decizia instanței de recurs, a fost respins ca neîntemeiat. Instanța a remarcat că, din datele constatate de ambele instanțe de judecată, rezultă că împușcătura a fost efectuată în scopul de a doborî un animal aflat în câmpul vizual al vânătorului. Faptul aflării victimei în apropierea locului de unde s-a produs împușcătura nu era cunoscut de M.N., deși acesta putea și trebuia să prevadă o asemenea situație.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-109/08 din 16.01.2008)

* * *

Amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății există atunci când pericolul realizării amenințărilor este real, concluzie care urmează a fi trasă ținând seama de împrejurările concrete ale cauzei.

De către organul de urmărire penală, G. Al. a fost pus sub învinuire pentru faptul că, la 14 aprilie 2008, aproximativ la ora 12.15, împreună cu o persoană neidentificată, s-au apropiat de poarta casei cet. B. L., situată pe str. Decebal 17/1, mun. Bălți, dorind să intre în ograda casei pentru a discuta cu ea, însă aceasta a refuzat să le permită, comunicându-le că aude bine peste poartă. În cadrul discuției, sus-numiții au început a se contra și, ca rezultat, G. Al. a asigurat-o pe B. L. că, „dacă în ziua când a avut loc accidentul rutier ultima n-a fost tamponată mortal, atunci în continuare el se va ocupa de acest lucru”. După aceste cuvinte, B. L. a înțeles că G. Al. a sosit la ea pentru a se răzbuna și a perceput aceste amenințări ca fiind reale.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în dispoziția art. 155 Cod penal – amenințarea cu omor și cu vătămarea gravă a integrității corporale.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 28 septembrie 2008, G. Al. a fost achitat, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror și de către partea vătămată, B. L.

Apelanții au invocat că amenințările lui G. Al. referitoare la trimiterea lui B.L. pe lumea cealaltă, aceasta le-a perceput ca fiind reale și, la moment, îi este frică că G. Al. își va îndeplini amenințările în adresa ei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2009, apelul procurorului și al părții vătămate, B. L., au fost respinse ca nefondate și a fost menținută sentința instanței de fond de achitare.

Instanța de apel și-a argumentat soluția prin faptul că probele prezentate de partea acuzării au multe contradicții și nu sînt suficiente pentru pronunțarea unei hotărîri de condamnare.

Decizia menționată a fost contestată cu recurs de către procuror și partea vătămată, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, invocînd că, Curtea de Apel nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor, nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță. Partea vătămată a perceput amenințările ca fiind reale, deoarece G.Al. avea motive de amenințare: feciorul acestuia este cercetat penal.

Instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursurilor din următoarele considerente:

Instanța de apel, judecînd cauza, a examinat-o sub toate aspectele, complet și obiectiv, și, respectînd prevederile art. 414, 417 alin. (1) pct. 7), 8) Cod de procedură penală, a făcut analiza probelor prezentate de procuror, cu expunerea argumentărilor sale, iar probele administrate în cauză le-a apreciat și le-a verificat în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității lor, iar probele, în ansamblu, le-a coroborat cu alte probe, astfel dîndu-le o apreciere justă.

În acest sens, instanțele judecătorești au menționat că, la 14.04.2008, G. Al. nu a întreprins acțiuni de influență psihică, prin care să-i insufle lui B. L. frica că față de ea vor fi întreprinse acte de lipsire de viață sau de vătămare gravă a integrității corporale, pe care aceasta le-ar fi perceput ca fiind reale, deoarece, chiar din declarațiile părții vătămate, rezultă că G. Al. s-a prezentat în miezul zilei, a vorbit cu ea de după poartă, fără a pătrunde abuziv în gospodăria acesteia, iar cînd a început a o amenința, ea a intrat în casă, fapt din care rezultă că, în acțiunile lui

G. Al., lipsește unul din elementele obligatorii ale laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute de art. 155 Cod penal, și anume lipsa existenței pericolului de a fi realizată amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

Mai mult, această circumstanță impune prezența a două condiții: apariția la victimă a temerii pentru viața și sănătatea sa, în cazul punerii amenințării în executare, și apariția pericolului realizării amenințării, care implică un șir de împrejurări, cum ar fi modul de exprimare a amenințării; personalitatea amenințătorului; faptul deținerii de către amenințător a armelor sau a altor obiecte care pot fi utilizate pentru lipsirea de viață ori vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății; locul, timpul și ambianța în care a fost expusă amenințarea. În speța discutată, asemenea circumstanțe nu s-au stabilit.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-548/10 din 21.04.2010)

* * *

Fapta medicului de întrerupere a cursului sarcinii ce depășește 12 săptămâni, inclusiv în incinta instituției ori a cabinetului medical, fără a dispune de indicații medicale, prescrise de către Ministerul Sănătății al RM, constituie infracțiune prevăzută de art. 159 alin.(1) lit. c) CP.

Prin sentința Judecătorei Fălești din 11 iunie 2009, F.V. a fost condamnat în baza art. 159 alin. (1) lit. c) Cod penal la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 de unități convenționale.

Potrivit sentinței, F. V. a fost condamnat pentru faptul că, activînd în funcția de medic obstetrician-ginecolog și șef al Secției de obstetrică și ginecologie din cadrul IMPS „Spitalul Raional Fălești”, adică fiind persoană care are studii medicale superioare speciale, la 22.03.2008, în incinta Secției de obstetrică și ginecologie din cadrul IMPS, în condiții sanitare, în lipsa indicațiilor medicale, stabilite de Ministerul Sănătății prin Ordinul nr. 313 din 25.07.2006, prin metoda medicamentoasă, a întrerupt cursul sarcinii ce depășea 12 săptămâni la pacienta gravidă minoră L. I., a cărei sarcină, conform certificatului eliberat de Consiliul medical consultativ din cadrul IMSP „Centrul Medicilor de Familie Fălești”, era de 21 de săptămâni.

Sentința a fost contestată cu apel de către avocat în numele inculpatului, care

a solicitat casarea ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care F.V. să fie achitat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 februarie 2010, apelul a fost respins ca nefondat.

Avocatul I.M. în numele condamnatului a declarat recurs, în care, invocând ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, solicită casarea soluțiilor adoptate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a inculpatului, motivînd că vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate nu a fost dovedită, instanța de apel nu a dat o apreciere corectă probelor și în mod neîntemeiat l-a condamnat pe acesta; avortul pacientei L. I. nu a fost efectuat de către inculpat, iar acțiunile întreprinse de F.V. în privința părții vătămate nu demonstrează prezența intenției acestuia de a efectua un avort, cu atît mai mult un avort ilegal.

Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente:

Din textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta, în motivarea soluției adoptate, just a indicat că probele administrate au dovedit cert și univoc că lui F. V. i-a fost adus la cunoștință ordinul Ministerului Sănătății nr. 313 din 25.07.2006, potrivit căruia întreruperea sarcinii ce depășește 12 săptămîni poate avea loc numai în baza hotărîrii comisiei de medici; și ordinul nr. 138 din 16.08.2006, emis de medicul-șef al raionului; condamnatul, fiind inclus ca membru al acestei comisii, cunoștea care sînt membrii comisiei și, cu toate acestea, unipersonal a luat hotărîrea privind întreruperea sarcinii, fără a înștiința administrația IMSP „Spitalul Raional Fălești”.

Atît instanța de fond, cît și cea de apel, punînd la baza soluției sale declarațiile martorilor E. I., I. C., I. I., raportul de expertiză nr. 181, efectuat între 06.06.2008 și 03.10.2008, certificatul nr. 499 eliberat de Comisia medico-consultativă, fișa medicală a bolnavului de staționar nr. 1724 din 21.03.2008, just au conchis că ordinul nr. 138 „Cu privire la constituirea comisiei competente de a soluționa chestiuni despre necesitatea întreruperii cursului sarcinilor ce depășesc 12 săptămîni”, aprobat de medicul-șef al Spitalului raional Fălești la 16.08.2006, nu a fost respectat de către F.V.

Conform regulamentului din anexa nr. 2 la Ordinul MSPS nr. 313 din 25.07.2006 „Cu privire la întreruperea cursului sarcinii după primele 12 săptămîni de graviditate”, numai membrii comisiei raionale unanim puteau decide asupra întreruperii sarcinii după 12 săptămîni, și nu un sigur membru al comisiei.

Instanța de apel a mai menționat că efectuarea avortului în cazul sarcinii ce depășește 12 săptămâni, în situația existenței contraindicațiilor medicale pentru efectuarea unei asemenea operații, este ilegală, deoarece prezintă un pericol real pentru viața și sănătatea femeii însărcinate.

După cum rezultă din materialele dosarului, F. V., fiind medic obstetrician-ginecolog, conștientiza faptul că efectua un avort la o femeie a cărei sarcină depășea 12 săptămâni și, în lipsa indicațiilor medicale și sociale, a luat unipersonal hotărârea privind întreruperea sarcinii în privința lui L.I., acțiuni care corect au fost încadrate în prevederile art. 159 alin. (1) lit. c) CP.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-746/10 din 09.06.2010)

* * *

Aruncînd intenționat o bucată de țevă metalică într-un grup de persoane, făptuitorul dorea să lovească pe oricare persoană din grup și își dădea sama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, deci în mod conștient admitea cauzarea unor vătămări corporale. Lovirea uneia din persoane, cu cauzarea vătămarilor corporale grave, constituie infracțiune prevăzută de art.151 CP.

Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău din 29 februarie 2008, I. I. a fost condamnat în baza art.151 alin.(2) lit.h) CP, cu aplicarea art.79 CP, la 3 ani închisoare.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că I. I., la data de 19 decembrie 2007, aproximativ la ora 23.00, aflîndu-se pe str. Uzinelor 186, mun.Chișinău, în preajma teritoriului SRL „Iacobaș-Construct”, în rezultatul unui conflict apărut între prietenii săi și cet. G. A., U. T., B. S., S. A., S. I., intenționat, din intenții huliganice, cu scopul vătămării integrității corporale sau a sănătății persoanelor, a aruncat în direcția grupului menționat o țevă metalică cu diametrul aproximativ de 2 cm și lungimea de 60 cm; ca rezultat, l-a lovit pe S.I. cu țeva în regiunea frontală a capului, cauzîndu-i vătămări corporale grave.

Împotriva sentinței, a declarat apel avocatul D.A., care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie calificate în baza art.157 CP, motivînd că I.I. nu a avut intenția să lovească partea vătămată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2008, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției, instanța a menționat că instanța de fond a făcut o încadrare juridică justă a acțiunilor inculpatului, bazându-se pe probe verificate în ședință.

Decizia nominalizată, invocându-se aceleași motive, a fost atacată de către avocat cu recurs, care este respins din următoarele considerente:

Verificând prezența erorii prevăzute de art.427 pct.12) CPP, Colegiul penal menționează că, pentru a trage concluzia referitor la faptul dacă s-a dat o încadrare juridică corectă ori greșită, instanța de recurs reține faptele așa cum au fost stabilite în mod suveran de către instanța de fond sau de apel și apreciază dacă aceste fapte au fost încadrate în norma penală corectă. Dacă fapta a fost încadrată într-o altă normă penală, înseamnă că faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul consideră corecte concluziile instanțelor de judecată, deoarece acestea corespund circumstanțelor de fapt ale cauzei. Colegiul respinge, ca neîntemeiată, propunerea avocatului de recalificare a faptelor de la art. 151 alin.(1) la art.157 CP. Conform art.18 CP, infracțiunea se consideră că a fost săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau infracțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă. Aceste criterii nu sînt prezente în speța examinată.

Potrivit faptelor constatate în hotărârile atacate, I.I. intenționat a aruncat țeava metalică (la caz, obiect destul de periculos) în grupul de persoane, admitînd că poate să lovească cu acest obiect pe careva dintre aceștia, prin urmare el își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale și în mod conștient a admis cauzarea unor vătămări corporale. În rezultatul acestor acțiuni, părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale grave, astfel instanțele de judecată corect au conchis că, condamnatul I.I. a săvârșit infracțiunea cu intenție indirectă.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1065/08 din 17.09.2008)

* * *

Faptul că, în continuarea acțiunilor infracționale, prin care s-au cauzat vătămări corporale grave, ce au provocat decesul, făptuitorul a izbit victima,

care a căzut din căruță, și, ca rezultat, au survenit suplimentar alte vătămări corporale, inclusiv grave (dar din imprudență), nu necesită o calificare separată în baza art.157 alin.(1) CP, deoarece aceste acțiuni se cuprind în dispoziția art.151 alin.(4) CP și reprezintă o activitate infracțională continuă a vinovatului.

Prin sentința Judecătoriei Călărași din 06 iulie 2006, M.N. a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit sentinței, acesta, la 21 septembrie 2005, la ora 22.00, fiind în stare de ebrietate și aflându-se pe str. Dragoș Vodă din or. Călărași, în urma relațiilor ostile, l-a bătut pe A. M., aplicându-i multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, manifestate prin lezarea organelor interne, multiple rupturi ale coastelor, ale splinei și ficatului. În continuare, M.N. a pus victima în căruță și, la un moment, când aceasta a încercat să se salveze, a izbit-o și aceasta a căzut din căruță, fracturându-și un segment al coloanei vertebrale, leziune atribuită la vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață. În urma tuturor vătămarilor corporale grave, la 23.09.2005, victima a decedat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 decembrie 2006, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului E. T., cu menținerea sentinței.

Ambele hotărâri judecătorești au fost atacate cu recursuri de către avocatul E.T. și condamnatul M.N., ambii solicitând casarea hotărârilor atacate, rejudecarea cauzei și recalificarea acțiunilor condamnatului în baza art. 149 alin. (1) Cod penal și stabilirea pedepsei cu aplicarea art. 90 Cod penal, motivînd că M. N. nu a avut intenția să-i cauzeze victimei vătămări corporale grave, acestea survenind din imprudență.

Colegiul penal respinge recursul din următoarele considerente:

Motivul principal invocat de avocat este cel prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) CPP – faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită –, în sens că moartea victimei a survenit din imprudență, ca rezultat al căderii și lovirii cu capul de inima căruței. Însă, argumentînd recursul în baza acestor împrejurări, autorul a lăsat într-o parte un cumul de alte circumstanțe confirmate prin probe pertinente, concludente și utile, administrate de instanța de judecată și obiectiv apreciate în ansamblul lor, care confirmă cu certitudine concluzia trasă de instanțele de judecată că, la caz, a avut loc cauzarea intenționată de vătămări corporale grave, urmate de decesul victimei.

Recurentul afirmă că, în afară de vătămarea cauzată în rezultatul căderii, alte lovituri victimei condamnatul nu i-a aplicat.

Potrivit materialelor cauzei, această afirmație este combătută de către instanțele de judecată, care au făcut trimitere la raportul de expertiză medico-legală – probă administrată în ședința instanței de fond –, conform căruia, la decedatul A. M., s-au depistat echimoze în jurul ochilor, hemoragii subarahnoidale pe suprafețe superioare ale emisferelor cerebrale, contuzia cerebrală în regiunea emisferei cerebrale drepte, o plagă în regiunea gâtului, excoriații pe partea toracică a corpului, multiple fracturi ale coastelor pe ambele părți, rupturi ale splinei și la ficat, echimoză în regiunea gâtului.

În cumul, aceste vătămări corporale se consideră grave, pricinuite cu un obiect dur contondent, în rezultatul cărora a survenit moartea lui A. M. Din aceste date, rezultă că au fost aplicate mai multe lovituri. Colegiul conchide că instanțele de fond și de apel au tras concluzii juste la aprecierea stării de fapt în sens că vătămrile corporale au fost cauzate de condamnat în rezultatul loviturilor intenționate aplicate cu pumnul și piciorul, pînă la cădere din căruță.

Că asemenea lovituri i-au fost aplicate victimei de către condamnat, însuși M.N. a recunoscut în declarațiile sale depuse ca bănuit și învinuit – probe adunate cu respectarea procedurii penale și verificate în instanță. Raportînd aceste declarații la raportul de expertiză medico-legală, se conchide pertinenta, concludența și utilitatea lor ca probe de vinovăție a condamnatului.

Ca fiind adevărate, instanța de fond a reținut și declarațiile martorului P. C., din care, la fel, rezultă faptul lovirii victimei de către condamnat.

Martorul V. V. a declarat că partea vătămată a fost bătută de către condamnat. Din starea de fapt constatată de instanțele de judecată, rezultă că, condamnatul intenționat i-a aplicat lovituri părții vătămate în partea toracică a corpului și în cap, pînă la căderea acesteia din căruță, loviturile și căderea soldîndu-se cu vătămări corporale grave, care, ulterior, au dus la decesul victimei.

Prin urmare, calificarea acestor fapte ale condamnatului în baza art. 151 alin. (4) CP Colegiul o consideră corectă.

Faptul că, în continuarea acțiunilor, victima a fost izbită și, în rezultatul căderii, au mai survenit vătămări corporale, inclusiv grave, nu necesită o calificare separată, deoarece aceste acțiuni se cuprind în dispoziția art. 151 alin. (4) CP și reprezintă o activitate infracțională continuă a vinovatului.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-440/07 din 25.04.2007)

* * *

Participarea inculpatei, împreună cu alte persoane, la aplicarea violenței față de victimă, aducerea din altă odaie a unei bare de metal, cu care celelalte persoane au continuat aplicarea loviturilor în scop de omor, greșit au fost calificate în baza art.323 CP, ca favorizare a infracțiunii.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21.12.2007, P. N. a fost condamnată în baza art. 323 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință, au fost condamnați și G. V., în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, la 11 ani închisoare, și C. N., la fel în baza art.151 alin. (4) Cod penal, la 13 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În fapt, instanța de fond a constatat următoarele:

La 17.08.2007, aproximativ la orele 17.00-18.00, inculpatul G. V. împreună cu S. T. se aflau în ospetie la domiciliul lui P. N. pe str. Sarmizegetusa 78, mun. Chișinău. Peste un timp aceasta din urmă a sosit, împreună cu C. N. și V. V. Aflându-se cu toții la masă, unde serveau băuturi alcoolice, G. V. a auzit cum V. V. i-a propus lui P.N. să se retragă în altă cameră; despre acest fapt el i-a comunicat lui C. N. Împreună ei au intrat în odaia unde se aflau P. N. cu V. V. și G.V. a întrebat-o pe P.N. dacă ei au avut relații, la ce aceasta a răspuns afirmativ și a ieșit din odaie.

Atunci G. V. și C. N. i-au aplicat victimei V. V. multiple lovituri cu mâinile și picioarele în diferite părți ale corpului, apoi au luat din apartamentul lui P.N. o țeavă de metal cu lungimea de 63 cm și C. N. l-a lovit pe V. V. de 4-5 ori în regiunea capului, după care și G.V., cu același obiect, i-a aplicat 4-5 lovituri, pricinuindu-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, în urma cărora V. V. a decedat pe loc. Văzînd că V. V. nu mai respiră, G. V. a găsit în buzunarul victimei un telefon mobil – „Nokia 3311”, l-a sustras și, ulterior, l-a vîndut la piață. După cele comise, G.V. și C.N. s-au întors în odaia unde se aflau P. N. cu T. S. și au prelungit consumarea alcoolului. Peste un timp, G.V. s-a culcat, iar C. N., P. N. și T. S. au scos cadavrul lui V. V. în drum.

Procurorul a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 21.12.2007, solicitînd casarea sentinței nominalizate în privința inculpatei P. N., cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care ea să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art.42 alin. (5), 145 alin. (3) lit. f) Cod penal, pe motiv că instanța de fond a dat o apreciere incorectă circumstanțelor cauzei și probelor administrate de către organul de urmărire penală și verificate în ședința

de judecată, astfel pronunțând o sentință ilegală, de condamnare a acesteia în baza art. 323 alin. (1) Cod penal.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 21.12.2007, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P. N. a fost condamnată în baza art. 42 alin. (5), 145 alin. (3) lit. f) Cod penal la 20 de ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a constatat că inculpații G. V., C. N. și P. N. au comis omorul intenționat al cetățeanului V. V. în următoarele circumstanțe:

La data da 17.08.2007, aproximativ la orele 17.00-18.00, C. N. se afla împreună cu G. V., V. V. și T.S. la domiciliul inculpatei P. N. din str. Sarmizegetusa 78, mun. Chișinău, unde toți împreună serveau băuturi spirtoase. Fiind în stare de ebrietate alcoolică, G. V. și C. N. au intrat în conflict cu V. V., în timpul căruia G. V., C. N. și P.N., urmărind scopul omorului intenționat, i-au aplicat victimei multiple lovituri cu mâinile și picioarele, apoi inculpata P. N. a adus o țeavă de metal cu lungimea de 63 cm, după care toți trei au continuat să-l lovească pe V. V. cu țeava de metal în diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora victima a decedat pe loc.

În continuare, aproximativ la orele 03.00-04.00, după comiterea omorului, inculpatul C.N., de comun acord, împreună cu inculpații T.S. și P. N., acționând cu intenție, în scopul de a ascunde omorul lui V. V., au scos cadavrul acestuia din casă și l-au aruncat în preajma casei nr. 80 de pe str. Sarmizegetusa, mun. Chișinău.

La adoptarea soluției respective, instanța de apel a menționat că instanța de fond a dat o apreciere incorectă probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și verificate în ședința de judecată, probe care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei P. N. în comiterea infracțiunii incriminate ei în baza art. 42 alin. (5), 145 alin. (3) lit. f) Cod penal.

În opinia instanței de apel, instanța de fond în mod neîntemeiat a ajuns la concluzia privind reîncadrarea acțiunilor inculpatei N. P. Din prevederile art. 42 alin. (5), 145 alin. (3) lit. f) Cod penal în cele ale art. 323 alin. (1) Cod penal – favorizarea dinainte nepromisă a infracțiunii grave –, pe motivul că, în procesul cercetării judecătorești, acuzatorul de stat nu a prezentat instanței de judecată probe incontestabile, care să confirme contribuirea în calitate de complice a in-

culpatei N. P. la săvârșirea infracțiunii de omor intenționat, comis cu premeditare, de mai multe persoane.

Instanța de apel în mod argumentat s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, făcând o analiză amplă a probelor administrate în dosar și dându-le o apreciere nouă:

- raportul ofițerului de urmărire penală din 18.08.2007;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.08.2007;
- procesul-verbal din 05.09.2007 de reconstituire de către bănuitul C. N. a faptei la fața locului;
- procesul-verbal din 05.09.2007 de reconstituire de către bănuitul G.V. a faptei la fața locului;
- ordonanța din 20.09.2007 de recunoaștere a lui V.V. în calitate de parte vătămată;
- raportul nr.1666 din 20.08.2007 de expertiză medico-legală a cadavrului cet. V.V., conform căruia s-a constatat că moartea lui a survenit în rezultatul hemoragiilor intracerebrale apărute ca urmare a traumei cranio-cerebrale închise, fiind depistate următoarele leziuni corporale: plăgi contuze pe față și pe partea piloasă a capului, echimoze pe față, hemoragii în țesăturile moi pericraniene; hemoragii subarahnoidene, dilacerare parțială a cerebelului, hemoragii intracerebrale; echimoze și excoriații pe torace, hemoragii în țesuturile moi ale toracelui, fracturi ale coastelor 5, 9, 10, 11, 12 pe dreapta și 4, 10, 11 (cu lezarea pleurei) pe stînga, contuzia pulmonului drept; echimoză pe gît, plăgi contuze și echimoze pe membre –leziuni ce au apărut intravital, cu puțin timp înainte de deces, la acțiunea traumatică (prin mecanism de lovire) a unui(-or) corp(-uri) contondent(-e), dur(-e), posibil în timpul și circumstanțele indicate; care prezintă pericol pentru viață și, conform acestui criteriu, în ansamblu, se califică drept vătămări corporale grave, care au dus la decesul victimei;
- ordonanța de recunoaștere drept corp delict al țevii de metal ridicate în timpul cercetării la fața locului privind cazul omorului cet. V.V. de pe str. Sarmizegetusa, mun. Chișinău, săvârșit pe data de 18.08.2007, care a fost anexată la materialele dosarului;
- corpul delict – țeava de metal, cercetată în ședința de judecată;
- declarațiile inculpaților C.N. și G.V., care, audiați în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuiți și învinuiți, au declarat că, după ce P.N. le-a răspuns că a avut relații sexuale cu V. V., ei l-au lovit pe acesta cu pumnii în piept, apoi

cu picioarele și pumnii în diferite părți ale corpului și, în acest moment, în cameră a intrat inculpata P.N., care avea în mână o țeava de metal cu o lungime de 63 cm și i-a aplicat victimei câteva lovituri în corp, după care ei au luat țeava de metal și au continuat să lovească cu ea victima în tot corpul, pînă ce au simțit că victima nu se mișcă și este rece la palpate.

Inculpatul G.V. a mai concretizat că, la un moment dat, el încetase să mai lovească victima, însă inculpata P.N. i-a spus să continue și el a lovit din nou victima de câteva ori; după aceasta, ei s-au încredințat că V. V. este mort.

Fiind audiați și în ședința instanței de apel, inculpații C. N. și G.V. au confirmat faptul că țeava de metal a fost adusă de către P.N., care, de asemenea, i-a aplicat părții vătămate câteva lovituri cu țeava.

Instanța de apel a apreciat critic și declarațiile inculpatei P. N., care a recunoscut numai faptul că, la ea în casă, după consumul de băuturi alcoolice, inculpații C. N. și G.V. au început să-l bată cu pumnii pe V. V., apoi l-au mai lovit cu o țeavă de metal, iar cînd s-au încredințat că acesta a decedat, ea împreună cu C. N. și T.S. au dus cadavrul în drum, lîngă o clădire din vecinătate; considerînd că aceste declarații au fost depuse în scop de apărare, inculpata urmărind scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru infracțiunea comisă, aceste declarații fiind în contradicție cu alte probe administrate în dosar.

Recursul ordinar declarat de condamnată P. N. este respins ca inadmisibil. Instanța de recurs reține că rejudecarea cauzei de către instanța de apel s-a efectuat conform prevederilor art. 413-414, 417 CPP, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 101 CPP, din punctul de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, fiind verificate și stabilite cu certitudine toate aspectele de fapt, s-a constatat scopul și motivul infracțiunii și corect au fost încadrate acțiunile infracționale ale condamnatei P. N. în prevederile art. 42 alin. (5), 145 alin. (3) lit. f) Cod penal – contribuirea în calitate de complice la săvîrșirea infracțiunii de omor intenționat, comis cu premeditare de mai multe persoane.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1052/08 din 17.09.2008)

INFRAȚIUNI CONTRA LIBERTĂȚII, CINSTEI ȘI DEMNITĂȚII PERSOANEI

* * *

Deosebirea dintre infracțiunea de trafic de ființe umane prevăzută de art.165 CP și cea de proxenetism prevăzută de art.220 CP rezultă din obiectul juridic al acestora, respectiv din valoarea socială diferită, protejată de legiuitor.

În cazul infracțiunii prevăzute de art. 165 CP, obiectul constă în apărarea dreptului la libertatea de voință și acțiune a persoanei, iar în cazul infracțiunii prevăzute de art.220 CP, obiectul constă în apărarea bunelor moravuri în relațiile de conviețuire socială și de asigurare licită a mijloacelor de existență. Latura obiectivă a traficului de ființe umane include acțiuni de recrutare, transportare, transfer, adăpostire sau primire a persoanei – acțiuni ce nu sînt cuprinse în latura obiectivă a proxenetismului.

Prin sentința Judecătorei Ungheni din 06 februarie 2009, C.M. a fost condamnată în baza art. 220 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 400 de unități convenționale, ceea ce constituie 8.000 de lei.

De către organul de urmărire penală, C.M. a fost pusă sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, adică pentru faptul că, prin înșelăciune, abuzînd de poziția de vulnerabilitate a cet. P.G., a recrutat-o pe aceasta în scop de exploatare sexuală comercială și a transportat-o în Turcia.

Instanța de fond, reținînd aceleași circumstanțe, a constatat că acțiunile acesteia urmează a fi reîncadrate din prevederile art.165 alin.(1) lit.b), c) CP în cele ale art. 220 alin. (1) Cod penal, ca proxenetism, din motiv că P. G a acceptat de bunăvoie să plece în Turcia la muncă.

Împotriva sentinței, au declarat apel procurorul și partea vătămată, care au solicitat casarea ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, de condamnare a inculpatei C. M. în baza art. 165 alin. (2) lit. b), c) CP.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 septembrie 2009, au fost admise apelurile, casată sentința, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit cărei C. M. a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 165 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții organizatorico-administrative în organele administrației publice locale, întreprinderi, instituții și organizații pe un termen de 5 ani.

Instanța de apel a constatat că C. M., urmărind scopul de exploatare sexuală comercială, prin abuz de poziție de vulnerabilitate, cu consimțământul cet. P. G., a.n. 1987, care, fiind într-o stare materială grea, orfană, nefiind angajată în câmpul muncii și neavând surse de existență, și-a dat acordul să plece în Turcia, prin înșelăciune a recrutat-o și, la 09 noiembrie 2006, a organizat transportarea acesteia în or. Antalya, Turcia, unde partea vătămată a fost exploatată sexual.

Instanța de apel și-a motivat decizia prin aceea că, deși C. M. nu și-a recunoscut vina, starea de fapt și vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), c) Cod penal au fost dovedite incontestabil prin cumulul de probe examinate complet și obiectiv, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Condamnata C.M. a declarat recurs ordinar împotriva deciziei, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței Judecătoriei Ungheni.

În motivarea recursului, condamnata a invocat că nu a comis fapta ce i se incriminează și este nevinovată, dat fiind că partea vătămată a dorit și benevol a mers în Turcia.

Instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente:

Instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate în dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, fapt ce face ca, concluzia privind vinovăția lui C. M. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), c) Cod penal să fie justă și întemeiată.

În susținerea soluției respective, instanța de apel a menționat că declarațiile părții vătămate P. G. și ale martorului P. R., coroborate cu celelalte materiale ale dosarului, confirmă că, condamnata C. M. a comis fapta imputată.

Potrivit art.220 CP, infracțiunea de proxenetism constă în „îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană”.

Pe de altă parte, în conformitate cu art. 165 alin.(1) CP, traficul de ființe umane constă în acțiuni de „recrutare, transportare, transfer, adăpostire sau primire a unei persoane, cu sau fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală

comercială sau necomercială, prin muncă sau servicii forțate, pentru cerșetorie, în sclavie sau în condiții similare sclaviei, de folosire în conflicte armate sau în activități criminale, de prelevare a organelor sau țesuturilor, săvârșită prin:” condițiile enumerate la lit.a), b) și c) ale aliniatului citat.

Ca urmare, atâta timp cât dispoziția art.220 CP nu conține acțiunile enumerate în art. 165 alin. (1) CP, săvârșirea acestora constituie infracțiunea de trafic de ființe umane, și nu de proxenetism.

Așadar, criteriul de distincție între infracțiunea de trafic de ființe umane și infracțiunea de proxenetism constă în obiectul juridic generic al acestor infracțiuni, adică în valoarea socială diferită protejată de legiuitor prin textele incriminatorii ale acestor două norme penale. În acest sens, în timp ce valoarea socială apărută prin textul art.165 CP este dreptul la libertatea de voință și acțiune proprii fiecărei persoane, valoarea socială protejată de art. 220 CP rezidă tocmai în bunele moravuri din cadrul relațiilor de conviețuire socială și de asigurare licită a mijloacelor de existență.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-217/10 din 03.02.2010)

* * *

Infracțiunea de răpire are ca obiect ocrotirea libertății fizice a persoanei, adică a posibilității de a se deplasa, de a acționa după propria voință. Infracțiunea se săvârșește cu intenție și are ca scop restrângerea anume a acestor drepturi ale persoanei.

Prin sentința Judecătorei Orhei din 19 aprilie 2007, au fost condamnați:

- U. V. în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;
- C. V. în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 11 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;
- M. N. în baza art. 323 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 400 de unități convenționale, ceea ce constituie 8.000 de lei.

De către organul de urmărire penală, U. V. și C. V. au fost puși sub învinuire în baza art. 145 alin. (3) lit. f), h) Cod penal și M.N. – în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Instanța de fond, reîncadrând acțiunile inculpaților U. V. și C. V. din prevederile art. 145 alin. (3) lit. f), h) Cod penal în prevederile art. 151 alin. (4) Cod penal și ale lui M. N. din prevederile art. 164 alin. (2) lit. e) în prevederile art. 323 alin. (1) Cod penal, a reținut următoarele:

U. V. și C. V., la 17.12.2006, la ora 02.00-02.30, în s. Mîrzești, r-nul Orhei, au intrat în gospodăria lui V. N. Și, în curte, i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului; ulterior, l-au pus în portbagajul automobilului de model „AUDI-100”, cu n/î ORAN 398, condus de taximetristul M. N., l-au dus pe V.N. pe malul râului Nistru, în apropierea s. Jora de Sus, r-nul Orhei, unde l-au scos din portbagaj și, la distanța de aproximativ 50 de metri de automobilul „AUDI”, în apropierea râului Nistru. i-au mai aplicat multiple lovituri lui V. N., cu mâinile și picioarele în cutia toracică și alte părți ale corpului, cauzîndu-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață (descrise în raportul de expertiză medico-legal nr. 310 din 05.02.2007), în urma cărora V.N. a decedat peste puțin timp, deoarece nu i s-a acordat în timp scurt ajutorul specializat medical calificat (raportul de expertiză nr. 310 din 05.02.2007).

La 17.12.2006, la ora 02.00-02.30, inculpatul M.N., cînd a ajuns în s. Mîrzești, r-nul Orhei, împreună cu inculpații C. V. și U. V., care l-au angajat să le acorde servicii de transport cu automobilul de model „AUDI-100”, cu n/î ORAN 398, a plecat cu acest automobil la distanța de 100-150 de metri de gospodăria lui V. N. După aceasta, la rugămintea lui C. V., M.N. a venit cu automobilul la poarta gospodăriei lui V. N., a deschis portbagajul automobilului, iar inculpații C. V. și U. V. l-au pus pe V. N. în portbagaj. Pe urmă, la rugămintea lui U. V., s-au deplasat la S. V. din aceeași localitate, unde inculpații C.V. și U.V. au intrat în casă, iar M.N. a rămas să aștepte în automobil, în al cărui portbagaj se afla V. N. Peste vreo 20-30 min., inculpații C. V. și U. V. au ieșit, au urcat în automobil și împreună au plecat pe malul râului Nistru, în apropierea s. Jora de Sus, r-nul Orhei, unde M.N. a deschis portbagajul automobilului, iar inculpații C. V. și U.V. l-au scos pe V. N. din portbagaj și l-au dus la o distanță de vreo 50 de metri de automobil, pe malul râului, unde i-au aplicat multiple lovituri, cauzîndu-i victimei leziuni corporale grave, periculoase pentru viață.

Procurorul a contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpații C. V. și U. V. să fie condamnați pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (3) lit. f), h) Cod penal, iar inculpatul M. N. să fie condamnat la închisoare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, pe motiv că probele administrate și verificate în ședința de judecată confirmă vinovăția lor, iar instanța de fond le-a dat o apreciere greșită, pronunțînd o sentință ilegală și neîntemeiată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2007, a fost admis apelul procurorului, casată sentința Judecătoriei Orhei din 19.04.2007, rejudecată cauza penală și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia inculpații U.V. și C.V. au fost recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (3) lit. f), h) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa de 20 de ani închisoare fiecăruia,

cu executarea ei în penitenciar de tip închis; inculpatul M.N. a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 7 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

La adoptarea soluției respective, instanța de apel a menționat că instanța de fond, dînd o apreciere juridică greșită probelor administrate în cadrul ședinței de judecată, incorect a calificat acțiunile inculpaților U.V. și C.V. în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, iar ale lui M.N. în baza art. 323 alin. (1) Cod penal.

În recursurile ordinare declarate de condamnatul M. N. și avocatul S. S. în interesele acestuia, se solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței instanței de fond, pe motiv că instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor administrate și verificate în ședința de judecată, fapt ce a adus la condamnarea ilegală a lui M.N. în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal: dînsul nu a avut intenția de a răpi pe cineva ori să fi știut despre acțiunile celorlalți condamnați, deoarece în ședința judiciară nu au fost prezentate probe suficiente ce ar dovedi culpabilitatea lui în comiterea infracțiunii imputate, și anume că acesta, prin acțiunile întreprinse, a urmărit intenția de a răpi partea vătămată ori de a o priva de dreptul de deplasare sub anumite motive.

Verificînd argumentele invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursurile declarate de condamnatul M. N. și avocatul S. S. urmează de admis parțial.

Instanța de fond a stabilit cu certitudine, în baza probelor prezentate și cercetate în ședința de judecată, că M. N. a comis infracțiunea prevăzută de art. 323 alin. (1) Cod penal, cu indicele calificativ „favorizarea dinainte nepromisă a infracțiunii grave”. Calificarea acțiunilor lui M. N. în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal – răpirea unei persoane, săvîrșită de mai multe persoane – nu este corectă și nu coroborează cu probele cercetate.

M. N., la rîndul său, doar a favorizat acțiunile condamnaților U. V. și C. V., acordîndu-le doar servicii de transport cu automobilul propriu contra unei recompense bănești. Această favorizare nu a fost dinainte promisă, deoarece M.N. nu a fost preîntîmpinat că partea vătămată V. N. va fi bătut, apoi transportat în portbagajul mașinii și lăsat pe malul rîului Nistru. Vinovăția condamnatului M. N. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 323 alin. (1) Cod penal este dovedită cu certitudine prin probele prezentate și administrate, raportate la împrejurările stabilite în prezenta cauză. Prin prisma aspectelor analizate, fapta condamnatului M. N. se încadrează în prevederile art. 323 alin. (1) Cod penal – favorizarea dinainte nepromisă a infracțiunii grave.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-473/08 din 22.04.2008)

* * *

În dispozițiile art. 220 CP, nu sînt cuprinse acțiunile de recrutare, de adăpostire și de transportare în scop de exploatare sexuală comercială a persoanei. Săvîrșirea acestora constituie infracțiunea de trafic de ființe umane, și nu de proxenetism.

Prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 04 iulie 2007, L.I. a fost condamnată în baza art. 165 alin.(2) lit, d) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa, cu aplicarea art.79 CP, de 6 ani și 8 luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că inculpata L. I., urmărind scopul dobîndirii unui profit ilegal, în urma înțelegerii prealabile, împreună cu o persoană pe nume „Gana” și o persoană de origine turcă pe nume „Băii”, folosindu-se de starea de vulnerabilitate a părții vătămate, a recrutat-o pe M. R. Și, la 12.08.2006, a traficat-o în Turcia, unde aceasta din urmă a fost exploatată sexual timp de o lună și șase zile.

Nefiind de acord cu sentința pronunțată, inculpata și apărătorul ei au declarat apel, solicitînd casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpata să fie achitată, invocînd că vina acesteia nu a fost confirmată prin vreo probă directă, care ar dovedi că L. I. a recrutat-o și a traficat-o pe M. R.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02.10.2007, a fost casată sentința instanței de fond, pronunțată o nouă hotărîre, prin care a fost admis apelul, casată parțial sentința, în partea calificării acțiunilor lui L. I. și stabilirii măsurii de pedeapsă, cu pronunțarea unei noi hotărîri, după cum urmează.

L. I. a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.220 alin.(1) CP și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în beneficiul statului – 200 de unități convenționale – și, conform art.88 CP, ținîndu-se cont de aflarea lui L. I. sub arest preventiv de la 11 mai 2007 pînă la 02 octombrie 2007, a fost liberată de executarea pedepsei stabilite sub formă de amendă, cu revocarea măsurii preventive și eliberarea imediată a acesteia din arest, în sala de judecată.

Împotriva deciziei, procurorul a declarat recurs, solicitînd casarea ei, cu pronunțarea hotărîrii de menținere a sentinței de condamnare a lui L. I., invocînd că vina inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate și-a găsit deplină confirmare prin probe administrate și apreciate în cadrul ședințelor judiciare.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție admite recursul din următoarele considerente:

În recursul procurorului, s-au invocat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată că instanța de apel greșit a admis apelul, deoarece concluzia privind vinovăția lui L.I. în baza art. 220 CP – proxenetism – contravine materialelor cauzei și probelor administrate.

Potrivit dispoziției art. 220 CP, prin înlesnirea practicării prostituției, se înțelege ajutorul dat unei persoane (de exemplu, punerea la dispoziție a locuinței, finanțarea organizării unei case de prostituție ș.a.). Mai mult ca atât, Colegiul concretizează că aceste acțiuni infracționale trebuie să înceapă și să fie realizate pe teritoriul R. Moldova. Fapta condamnatei L. I. nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.220 CP, ci ale infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) CP – trafic de ființe umane.

Probele prezentate în sprijinul învinuirii: petiția cet. R. D., adresată CCTP MAI; agentul cupon pe numele lui R. M.; depozițiile lui R.M. ca parte vătămată; depozițiile martorului R. D.; lista pasagerilor care au fost transportați pe calea aerului cu ruta Chișinău-Istanbul în 12.08.2006 și cu ruta Istanbul-Chișinău din 15.09.2006; dovedesc cu certitudine că L. I., prin înșelăciune, a recrutat-o și transportat-o pe R. M. în scop de exploatare sexuală comercială, făcând abuz de poziție de vulnerabilitate a acesteia din urmă.

Astfel, s-a dovedit cu certitudine că, condamnată L. I. a recrutat-o pe R.M., în vederea deplasării ei în Turcia, unde aceasta urma să fie exploatată sexual; i-a procurat bilet la avion, ambele au zburat la Istanbul, unde au fost întâmpinate de concubinul inculpatei, pe nume „Bali”. Racolarea și transportarea victimei a avut loc prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate – condamnată, știind despre situația materială și financiară a victimei, i-a spus că munca ei va include grija de casa și florăria concubinului ei, „Bali”, tăinuind că va fi exploatată sexual.

Călăuzitoare, în acest sens, sînt explicațiile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 37 din 22.11.2004 „Cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii”.

Instanța de apel nu a ținut seama nici de explicațiile expuse în pct. 3 al Hotărîrii și anume că recrutarea în scopul traficului de ființe umane presupune atragerea persoanelor prin selecționare într-o anumită activitate determinată de scopurile stipulate în art. 165 CP.

La recrutare, nu au importanță împrejurările în care a avut loc recrutarea: în locuri de odihnă, prin rețele neconvenționale, prin oferirea locurilor de muncă sau studii, prin încheierea unei căsătorii fictive etc.

Mijloacele de recrutare pot fi efectuate prin înșelăciune parțială sau totală etc.

Prin transportare, se înțelege deplasarea unei persoane dintr-un loc în altul din perimetrul unui stat peste frontieră, folosind diferite mijloace de transport ori pe jos.

Primirea victimei este preluarea victimei traficate de către o altă persoană care i-a transmis-o prin vânzare-cumpărare, schimb, dare în chirie, cesiune în contul unei datorii, donație sau alte asemenea tranzacții cu sau fără recompensă.

Scopurile specificate la art. 165 și 206 CP se vor tălmăci după cum urmează:

- Prin exploatare sexuală se înțelege impunerea persoanei la practicarea prostituției sau a altor acțiuni cu caracter sexual;
- Prin exploatare comercială se înțelege activitatea aducătoare de profituri, care are drept urmare majorarea activului patrimonial al făptuitorului sau al altor persoane, exprimându-se în folosirea victimei prin constrângere în prostituție.

Instanța de recurs conchide că instanța de apel a comis eroarea prevăzută de art. 427 alin. (1) pct.12) CCP – faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită –, casează decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței ca o hotărîre legală și întemeiată din punctul de vedere al stabilirii stării de fapt, precum și de drept, cu calificarea juridică a faptelor lui L. I. în baza art. 165 alin.(2) lit.d) CP.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-257/08 din 22.04.2008)

* * *

Recrutarea persoanei, transportarea și adăpostirea acesteia într-o altă țară cu scopul exploatarei sexuale a ei constituie infracțiunea de trafic de ființe umane, și nu de proxenetism.

Prin sentința Judecătorei Ocnița din 24 iunie 2008, acțiunile lui C. M. au fost reîncadrate din prevederile art. 165 alin.(2) lit. a), b), d) CP și acesta a fost condamnat în baza art. 220 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 800 de unități convenționale.

Instanța a reținut că C. M. împreună cu o altă persoană, în privința căreia există o sentință irevocabilă, aproximativ în luna septembrie 2002, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la muncă în or. Moscova, F. Rusă, au recrutat-o pe R. A., căreia, ulterior, peste o săptămână, în scopul exploatarei sexuale comerciale a acesteia, i-au procurat bilet și toți trei au plecat în or. Moscova.

Ulterior, aceeași persoană în privința căreia există o sentință irevocabilă a vîndut-o pe R. A. lui C. M. contra sumei de 100 de dolari SUA. Acesta din urmă a adăpostit-o într-un apartament, pe care îl închiria în or. Moscova, reținîndu-i actele de identitate, și, prin abuz de poziție de vulnerabilitate, a obligat-o să practice prostituția pînă în luna decembrie 2002, însușindu-și banii cîștigați de aceasta.

Tot el, la începutul lunii decembrie 2004, aflându-se în F.Rusă, în urma înțelegerii prealabile cu o altă persoană, în privința căreia există o sentință irevocabilă, referitor la trimiterea de persoane din R. Moldova, a primit-o și a adăpostit-o pe cet. R. M. într-un apartament, pe care îl închiria în r-nul Tușino, unde, reținându-i buletinul de identitate, contrar voinței acesteia, aplicînd față de ea forța fizică și psihică, a obligat-o să se prostitueze timp de 6 luni.

Hotărîrea instanței de fond a fost contestată cu apel de către acuzatorul de stat, care, invocînd ilegalitatea acesteia, pe motiv că instanța de fond nu a cercetat sub toate aspectele, complet și obiectiv, probele prezentate în proces, acestea dovedind cu certitudine că inculpatul C. M. a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal – trafic de ființe umane –, a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, de condamnare conform învinuirii înaintate.

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, constatînd că probele acumulate în cadrul urmăririi penale, examinate în cadrul judecării cauzei, au demonstrat prezența în acțiunile inculpatului a tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii de trafic de ființe umane, prin decizia din 17 iunie 2009, a admis apelul declarat de acuzatorul de stat, a casat sentința, a rejudecat cauza și a pronunțat o nouă hotărîre, prin care C. M. a fost condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, de către avocat în interesele condamnatului C. M., care solicită casarea hotărîrii instanței de apel și menținerea sentinței, pe motiv că calificativul „proxenetism”, adică îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției de către o altă persoană, totalmente a fost dovedit în ședința de judecată a instanței de fond.

Pe baza materialelor din dosar, verificînd legalitatea deciziei atacate în raport cu motivele invocate, instanța de recurs respinge recursul din următoarele considerente:

Instanța de apel corect a reținut că instanța de fond, în latura de fapt, a descris ca fiind reținută fapta de trafic al persoanelor, iar în latura de drept, a reținut o altă infracțiune –proxenetismul.

Latura obiectivă a traficului de ființe umane se formează din două categorii de acțiuni de sine stătătoare legate între ele.

Prima categorie de acțiuni infracționale poate avea următoarele varietăți:

- a) recrutarea;
- b) transportarea;

- c) transferul;
- d) adăpostirea;
- e) primirea unei persoane.

Semnificativul este că aceste acțiuni trebuie comise în scop de exploatare sexuală comercială sau necomercială, prin muncă sau servicii forțate, în sclavie sau în condiții similare sclaviei, de folosire în conflicte armate sau în activități criminale, de prelevare a organelor sau țesuturilor pentru transportare.

Acțiunile infraționale din a doua categorie pot fi realizate prin:

a) amenințarea cu aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, inclusiv prin răpire, prin confiscarea documentelor și prin servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil;

b) înșelăciune;

c) abuz de poziție de vulnerabilitate sau abuz de putere, dare sau primire a unei plăți sau a unui beneficiu pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra altei persoane.

Pentru realizarea laturii obiective a traficului de ființe umane, e necesară existența a cel puțin unei varietăți din prima categorie de acțiuni infraționale și a cel puțin o varietate din a doua categorie de acțiuni menționate.

Colegiul penal reține că instanța de apel corect a stabilit prezența în acțiunile condamnatului a următoarelor acțiuni infraționale: recrutarea, transportarea, adăpostirea victimei în scop de exploatare comercială; iar din a doua categorie de acțiuni infraționale: săvârșită prin aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, confiscarea documentelor de identitate, înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate a persoanei.

Concluzia instanței de apel privind vinovăția lui C. M. și calificarea acțiunilor lui în baza art. 165 alin. (2) lit. a), b), d) Cod penal este corectă și se bazează pe cumulusul de probe administrate, amply analizate și just apreciate, și anume: plîngerea părții vătămate M.R.; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, unde R. M. l-a recunoscut pe M.C. ca fiind persoana care, contrar voinței ei, aplicînd față de ea forța fizică și psihică, a obligat-o să se prostitueze; depozițiile părților vătămate R. M. și R. A. date în ședința de judecată și, respectiv, alte probe relevante în cauză.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infraționii imputate nu poate servi ca temei legal pentru reîncadrarea faptei în prevederile art. 220 alin. (1) Cod penal, de vreme ce, în cursul examinării cauzei, au fost administrate probe care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infraționii de trafic de ființe umane.

Nerecunoașterea vinovăției este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare din partea persoanei condamnate, urmărindu-se scopul obținerii unei pedepse mai blânde.

Astfel, la baza hotărîrii instanței de apel, au fost puse probe minuțios cercetate sub toate aspectele, complet și obiectiv.

La aplicarea pedepsei s-a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de toate circumstanțele cauzei, condamnatului fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă, cu respectarea prevederilor articolelor 7, 61 și 75 Cod penal.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra- 1198/09 din 23.12.2009)

* * *

Infrațiunea de trafic de ființe umane poate fi săvârșită numai cu intenție. Acordarea sprijinului în pregătirea documentelor personale, prin suportarea cheltuielilor materiale, prin găzduirea părții vătămate, în lipsa intenției de trafic cu scop de exploatare sexuală nu constituie infracțiune.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 19 aprilie 2007, C. I. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit.a), b), c) CP, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

C. I. a fost pus sub învinuire pentru faptul că, urmărind scopul traficului de ființe umane pentru exploatarea sexuală și dobîndirea ulterioară a unui profit ilegal, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, sub pretextul angajării la muncă bine plătită în Federația Rusă, în luna decembrie 2005, a recrutat-o pe cet. B. C. și, obținînd consimțămîntul de plecare din partea acesteia, a transportat-o în oficiul de evidență și documentare a populației din or. Cahul, unde, suportînd cheltuielile necesare, B.C. și-a perfectat buletinul de identitate și pașaportul.

În continuare, B. C., dîndu-și seama de intenția de trafic în scop de exploatare sexuală, de teama unor acțiuni violente din partea lui C.I., care, prin intermediul gazdelor sale, a amenințat-o cu aplicarea forței fizice, a părăsit satul natal, ascunzînd de C.I. locul aflării sale.

Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care, pe motivul ilegalității acesteia, a solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, cu stabilirea pedepsei în limitele sancțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2007, apelul a fost respins, cu menținerea sentinței.

În recursul declarat de procuror, invocându-se temeiul prevăzut de art.427 alin. (1) pct.6) CPP, se solicită casarea deciziei Curții de Apel, cu remiterea cauzei la rejudicare în instanță de apel, motivându-se că instanța de apel nu a analizat sub toate aspectele totalitatea probelor învinuirii, la fel procedînd la expunerea concluziilor de ordin general, nemotivat apreciind critic declarațiile inculpatului C.I. din faza urmăririi penale și ale martorilor T.F. și C.S.

Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în baza materialelor dosarului și argumentelor invocate, instanța de recurs respinge recursul ca inadmisibil din următoarele considerente:

Conform art.424 CPP, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 CPC, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a agrava situația condamnatului.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul reține că recursul este depus de procuror în defavoarea achitatului și ca temei se invocă art.427 alin.(1) pct.6) CPP, care stipulează că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel atunci cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor din apel ori soluția nu corespunde cu dispozitivul pronunțat.

Colegiul constată că acest temei, pe care s-a bazat autorul recursului, nu este prezent în cauză, deoarece, atît din sentință, cît și din decizia instanței de apel, rezultă că aceasta din urmă a analizat obiectiv probele administrate și a dat răspuns la toate motivele procurorului expuse în apel.

Din textul recursului, se vede că autorul critică aprecierea probelor administrate de ambele instanțe, considerînd-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Conform art.101 alin.(2) CPP, la faza judecării cauzei, judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Potrivit materialelor dosarului, textelor sentinței și deciziei instanței de apel, probele prezentate de procuror au fost administrate și apreciate în mod obiectiv, iar în ansamblu cu probele apărării, la fel administrate și apreciate în mod obiectiv, au format convingerea judecătorilor că vinovăția inculpatului nu a fost dovedită.

Colegiul consideră justă concluzia instanței de apel că, la probarea învinuirii, au apărut dubii care nu au putut fi înlăturate, deci corect, conform legii, acestea au fost interpretate în favoarea inculpatului.

Opinia procurorului expusă în recurs precum că instanțele de judecată urmau să aprecieze critic declarațiile inculpatului depuse în ședința de judecată nu poate servi ca temei de casare a soluției instanței de apel, deoarece, după cum a menționat instanța de apel, poziția inculpatului de nerecunoaștere a vinei a fost unica pe tot parcursul urmăririi penale și în faza de judecată.

Instanța de apel corect a reținut împrejurările cauzei, conform cărora inculpatul personal nu a dus vreo discuție cu partea vătămată referitor la faptul de a o ajuta să plece la lucru în Turcia, fapt confirmat de partea vătămată. La fel, s-a constatat că acțiuni specifice infracțiunii traficului de ființe umane, în special al părții vătămate, cu scop de exploatare sexuală C.I. nu a întreprins. Acțiunile acestuia, prin care a ajutat-o pe B.C. să-și perfecteze buletinul de identitate și pașaportul, corect au fost interpretate de către instanțele de judecată ca nefiind îndeajuns pentru condamnarea inculpatului.

În consecință, Colegiul constată că sînt întemeiate concluziile instanțelor de fond și de apel referitoare la achitarea inculpatului, concluzii care sînt motivate și se bazează pe aprecierea obiectivă și sub toate aspectele a probelor administrate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-267/08 din 11.03.2008)

INFRAȚIUNI PRIVIND VIAȚA SEXUALĂ

* * *

Prin „acțiuni perverse”, prevăzute de art.175 CP, se înțeleg orice fapte (acțiuni) nefirești, cu caracter obscen ale făptuitorului, legate de satisfacerea apetitului sexual.

Prin sentința Judecătorei Cahul din 24 mai 2008, E. N. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.175 Cod penal la trei ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că E. N., la 15 ianuarie 2008, aproximativ la ora 13.00, în s. Colibași, r-nul Cahul, a acostat-o pe minora E. C., a.n. 18.02.1996, și, știind cu certitudine că aceasta este minoră și nu a atins vârsta de 16 ani, cu scopul săvârșirii acțiunilor perverse față de aceasta, a invitat-o în magazinul agricol. În timpul deplasării pe drum, a purtat cu minora discuții cu caracter obscen și cinic referitor la viața sexuală, după care, în biroul de lucru, prin influență psihică asupra minorei E. C., sub pretextul efectuării procedurilor de masaj, a determinat-o să se dezbrace de haine, săvârșind în privința ei acțiuni perverse, manifestate prin atingerea cu mâinile a glandelor mamare, a organelor genitale ale minorei.

Sentința nominalizată a fost contestată cu apel de către avocat în interesele inculpatului, care a solicitat emiterea unei noi hotărâri, prin care E. N. să fie achitat din motivul că fapta nu a fost săvârșită de inculpat. În argumentarea recursului, avocatul a invocat faptul că, la pronunțarea sentinței, au fost eronat apreciate depozițiile martorilor minori C. E. și V. A. și ale reprezentanților lor, care au declarat că mărturiile la urmărirea penală le-au dat la rugămintea tatălui părții vătămate, în prezența acestuia, care le-a spus să afirme că E. N. le-a făcut și lor masaj. În ședința de judecată, ele au negat acest fapt, ceea ce corespunde cu depozițiile inculpatului, care a menționat că nu i-a făcut masaj părții vătămate sau altor copii minori, totodată precizând că leziunile depistate la examinarea medico-legală a părții vătămate puteau fi provocate de ea însăși. Astfel, toate dubiile urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Sentința a fost contestată cu apel și de către reprezentantul părții vătămate, E. Z., care a solicitat casarea sentinței Judecătorei Cahul din 24.05.2008, cu sta-

bilirea unei pedepse mai aspre inculpatului E. N. și admiterea integrală a acțiunii civile înaintate, deoarece acțiunile lui perverse au traumatizat puternic psihicul minorei E. C. și au denaturat viziunea acesteia despre viața sexuală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 07 octombrie 2008, apelul reprezentantului părții vătămate, E. Z., a fost respins ca nefondat, totodată fiind admis parțial apelul declarat de avocat în interesele inculpatului, casată sentința instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care E. N. a fost condamnat în baza art.175 Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la un an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, procurorul a atacat-o cu recurs, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei, cu menținerea sentinței, prin care lui E. N. i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea recursului, recurentul invocă faptul că instanța de apel incorect a aplicat prevederile art.79 Cod penal, deoarece, atât în cursul urmăririi penale, precum și pe parcursul examinării cauzei, inculpatul nu s-a căit de fapta comisă, ba dimpotrivă, a adus argumente amorale cu privire la acest fapt, precum că partea vătămată singură și-a pricinuit leziunile corporale în regiunea organelor genitale. Faptul că este prima condamnare a inculpatului, precum și faptul că are la întreținere copii minori, aduse de instanța de apel în calitate de probe a temeiniciei aplicării în privința lui a art.79 Cod penal, au fost integral și pe deplin luate în considerație și de către instanța de fond, în legătură cu ce lui E. N. i-a fost stabilită pedeapsa minimă prevăzută de sancțiunea art.175 Cod penal, adică 3 ani închisoare.

Recurentul și-a întemeiat recursul pe prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală (s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege).

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul penal admite recursul, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond, din următoarele considerente:

Potrivit art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel în cazul când au fost aplicate pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege. La judecarea cauzei, acest temei și-a găsit confirmare.

După cum rezultă din materialele cauzei, ambele instanțe, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv, circumstanțele cauzei și au dat probelor administrate o apreciere legală, din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui E. N. în comi-

terea infracțiunii incriminate, iar calificarea juridică a acțiunilor acestuia în baza art.175 Cod penal, ca săvârșire a acțiunilor perverse față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 16 ani, este justă.

Însă, în latura pedepsei, la admiterea apelului apărării, instanța de apel greșit a interpretat prevederile art.75 și 79 Cod penal și i-a aplicat condamnatului pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

Astfel, conform textului sentinței, la stabilirea pedepsei lui E.N., prima instanță, în conformitate cu prevederile art.75 Cod penal, a reținut caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului care se caracterizată pozitiv la locul de trai, are la întreținere doi copii minori, anterior nu a fost judecat, precum și lipsa circumstanțelor atenuante, dar prezența unei circumstanțe agravante, și anume: săvârșirea infracțiunii cu alte intenții josnice; în cumul cu rezonanța socială a infracțiunii săvârșite, stabilindu-i condamnatului termenul de pedeapsă în limita minimă a sancțiunii.

Casînd sentința în această parte pe motivul că instanța de fond nu a ținut seama că E. N. a săvârșit infracțiunea pentru prima dată, se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, este tânăr, instanța de apel a considerat aceste circumstanțe ca fiind excepționale și, în baza art. 79 Cod penal, a redozat termenul de pedeapsă sub limita minimă. Colegiul conchide că intervenția instanței de apel în măsura de pedeapsă în sensul micșorării termenului cu doi ani este nejustificată. Instanța de apel, de fapt, a repetat acele circumstanțe pe care prima instanță le-a considerat atenuante și de care a ținut seama, coborînd termenul de pedeapsă pînă la limita minimă a sancțiunii.

Totodată, Colegiul constată că instanța de apel a reținut ca circumstanță atenuante faptul că „*partea vătămată benevol a dat acordul la efectuarea masajului, precum și lipsa leziunilor corporale la partea vătămată*”, însă aceste circumstanțe contravin materialelor din dosar, deoarece, conform raportului de expertiză medico-legală nr.918/D din 17.01.2008, „*în rezultatul examinării medico-legale a minorei Ernu C. V., a.n. 1996, s-au depistat: edem și eritem în regiunea vestibulului vaginal – leziuni produse prin acțiunea traumatică a unui(unor) obiect(e) dur(e) cu suprafața limitată de acțiune, posibil, inclusiv a degetului, posibil în termenele și circumstanțele indicate, care se califică, ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății; forma leziunilor corporale depistate în condițiile indicate concret și anume, în cadrul unor acțiuni sexuale perverse, manifestate prin introducerea degetului în vagin – este posibilă*”.

Colegiul constată că instanța de apel greșit a aplicat prevederile art.79 Cod penal, care stipulează că, ținînd cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii,

de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infrațțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infrațțiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

După cum se observă din textul deciziei instanței de apel, aceasta nu a specificat care circumstanțe suplimentar se consideră atenuante.

Colegiul reține că circumstanțele la care s-a făcut trimitere sînt împrejurări obișnuite, care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor, deci nu se încadrează în categoria celor excepționale, deoarece nu corespund cerințelor de apreciere descrise în art.79 alin.(1) Cod penal.

Colegiul constată că instanța de apel, în latura stabilirii pedepsei, a comis erori de drept, care servesc ca temei de recurs și care se corectează prin casarea deciziei instanței de apel, pentru admiterea greșită a apelului, cu menținerea sentinței instanței de fond, ca o hotărîre legală și întemeiată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-140/09 din 24.03.2009)

* * *

Se consideră viol însoțit de torturarea victimei (art.171 alin.(2) lit.f) CP) atunci cînd victimei i se provoacă dureri și suferințe puternice, fizice ori psihice (de exemplu: victima este supusă șocurilor termo-electrice sau este suspendată de mîini și ținută timp îndelungat etc.). În cazul unei asemenea calificări, este necesar să se stabilească că făptuitorul, în pornirea sa, înțelegea că-i cauzează și dorea să-i cauzeze victimei dureri și suferințe deosebite, apreciate ca tortură.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 22 februarie 2008, T. A. a fost condamnat în baza art. 27, 171 alin. (2) lit. f) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă B. E. a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la T. A. a prejudiciului material în valoare de 120 lei și a prejudiciului moral în sumă de 5.400 de lei.

În fapt, instanța de fond a constatat că inculpatul T.A., la 24.11.2007, aproximativ la ora 20.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționînd în scopul întreținerii raportului sexual prin constrîngere fizică, însoțită de aplicarea loviturilor în diferite părți ale corpului victimei, a întreprins acțiuni intenționate îndreptate

nemijlocit spre săvârșirea raportului sexual forțat cu cet. B. E., însă, din cauze independente de voința sa, făptuitorul nu și-a atins scopul.

Sentința a fost contestată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă nonprivativă de libertate, pe motiv că are la întreținere mama bolnavă și fratele său mai mic. Ulterior, inculpatul a modificat apelul, indicînd că el, de fapt, doar a lovit partea vătămată, dar nu a dorit să o violeze.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2008, a fost admis apelul, casată parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care T. A. a fost condamnat în baza art. 27, 171 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, menținîndu-se celelalte dispoziții ale hotărârii atacate. Instanța de apel a reîncadrat acțiunile inculpatului din prevederile art.171 alin.(2) CP în cele ale art. 171 alin. (1) CP, motivînd că, în acțiunile violente ale condamnatului, întreprinse față de partea vătămată, nu se conțin elemente de tortură.

Procurorul a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitînd casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond, pe motiv că vinovăția lui T. A. în comiterea infracțiunii imputate se confirmă prin probele administrate și verificate în ședința de judecată, iar instanța de apel le-a dat o apreciere greșită, pronunțînd o hotărâre ilegală și neîntemeiată, recalificînd acțiunile inculpatului în baza alin. (1) al art. 171 Cod penal.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal respinge recursul din următoarele considerente:

Colegiul penal reține că instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, a verificat și a stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, a constatat scopul și motivul infracțiunii și corect a încadrat acțiunile infracționale ale condamnatului T. A. în prevederile art. 27, 171 alin. (1) Cod penal.

Potrivit pct.12 din Hotărârea Plenumului Curții Supreme de Justiție nr. 17 din 07 noiembrie 2005 „Despre practica judiciară în cauzele din categoria infracțiunilor privind viața sexuală”, se consideră viol însoțit de torturarea victimei (art. 171 alin. (2) lit. f) CP) atunci cînd victimei i se provoacă dureri sau suferințe puternice fizice ori psihice (de exemplu: victima este supusă șocurilor electrice, este suspendată de mîini, este cauterizată cu agenți termici sau chimici etc.). Violul săvîrșit cu bună-știință în prezența unor persoane apropiate victimei trebuie, de asemenea, calificat potrivit art. 171 alin. (2) lit. f) Cod penal. În cazul unei asemenea calificări, este necesar să se stabilească că făptuitorul, în

pornirea sa, a avut intenția de a-i cauza victimei dureri și suferințe deosebite, apreciate ca tortură.

În cazul dat, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău just a ajuns la concluzia privind recalificare acțiunilor lui T. A. în baza art. 27, 171 alin. (1) Cod penal, ca tentativă de viol, adică de raport sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică asupra persoanei. Instanța a specificat că, deși condamnatul a aplicat violența asupra părții vătămate, aceste acțiuni erau îndreptate spre înfrângerea rezistenței, și nu spre a o tortura pe aceasta. Mai mult ca atât, în cauză, sub acest aspect i-a și fost înaintată învinuirea lui T. A., conform rechizitoriului, fapt care apoi a fost reflectat și în sentința din 22.02.2008.

În așa mod, cumulul de probe pertinente și concludente dovedesc cu certitudine vinovăția condamnatului T.A. anume în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (1) Cod penal.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1003/08 din 20.08.2008)

* * *

Constrângerea la acțiuni cu caracter sexual, prevăzută de art.173 CP, poate fi săvârșită prin șantaj, adică printr-o cerere de a efectua raporturi sexuale, homosexuale ori alte acțiuni cu caracter sexual, însoțite de amenințarea cu violență a persoanei, a rudelor apropiate ori cu răspîndirea unor știri defăimătoare despre aceasta ori despre rudele ei, ori prin alte acțiuni caracteristice pentru șantaj, precum și în cazul când victima se află în dependență materială, de serviciu ori de o altă natură față de făptuitor, care profită de această dependență. Săvârșirea, în acest context, a acțiunilor perverse față de victimă constituie infracțiunea prevăzută de art. 175 CP.

Prin sentința Judecătoriei Botanica din 12 martie 2009, D. D. a fost condamnat în baza art.173 CP la 4 ani închisoare, în baza art.175 CP la 6 ani închisoare, iar conform art.84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani și 6 luni închisoare.

Prin rechizitoriu, D. D. a fost învinuit de faptul că, în perioada lunii decembrie 2007 pînă în iunie 2008, aflîndu-se în mun. Chișinău, în mod repetat, prin înșelăciune, sub pretextul vizionării la domiciliul său a rețelei informaționale Internet și prin abuz de poziție de vulnerabilitate, manifestată prin situația precară din punctul de vedere al supraviețuirii sociale, i-a recrutat pe minorii R. T., H. D., C. N., C. I., pe care i-a adăpostit în apartamentul pe care îl închiria, din str. Independenței 54, mun. Chișinău, unde, demonstrîndu-le

imagini pornografice, au fost supuși exploatării sexuale necomerciale, manifestate prin săvârșirea unor acțiuni perverse față de aceștia și alte acțiuni cu caracter sexual.

Examinînd cauza, instanța de fond a reținut că, în perioada ianuarie 2008 – iunie 2008, D. D., aflîndu-se în mun. Chișinău, i-a primit de mai multe ori pe minorii R.T., H.D., C.N. și C.I. la domiciliul său din str. Independenței 54, mun. Chișinău, unde, după ce le-a transmis diferite sume de bani pentru diferite necesități, inclusiv specifice copiilor (bazin, pizza etc.), profitînd de starea materială precară a copiilor, care au fost receptivi la aceste beneficii, copiii venind la el de bunăvoie, inclusiv la cerința lor, cu acordul direct sau tacit al reprezentanților lor legali, le-a demonstrat imagini pornografice la calculator, a efectuat acțiuni cu caracter sexual în prezența lor, folosindu-se de starea de spirit, care, raportată la vîrsta și starea materială a minorilor, a acționat asupra psihologiei acestora, determinîndu-i să-i permită inculpatului să săvîrșească acțiuni cu caracter sexual.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a considerat că instanța în mod neîntemeiat a recalificat acțiunile lui D. D. în baza art.173 CP și art. 175 CP, susținînd că, atît la urmărirea penală, cît și în instanța de judecată, a prezentat un șir de probe care dovedesc incontestabil vina inculpatului în săvîrșirea infracțiuni prevăzute de art.206 alin.(3) lit.a), b), f) CP.

D. D. și apărătorul acestuia, A. V., în apel, au solicitat casarea sentinței ca neîntemeiată și pronunțarea unei hotărîri noi, de achitare, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracționale, considerînd că instanța de judecată greșit a apreciat probele administrate și le-a pus la baza sentinței de condamnare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2009, apelul procurorului a fost respins și a fost admis apelul părții apărării, cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care D. D. a fost condamnat în baza art. 175 CP la 4 ani închisoare și, conform art.90 CP, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 173 CP, D. D. a fost achitat din lipsa elementelor infracționale.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a constatat circumstanțele de fapt și just a ajuns la concluzia că, în acțiunile inculpatului, nu s-au stabilit elementele infracțiunii prevăzute de art.206 alin.(3) lit.a), b), f) CP, deoarece lipsesc laturile subiectivă și obiectivă prevăzute de această normă, și anume: recrutarea, adăpostirea și înșelăciunea minorilor în scop de exploatare sexuală. Totodată, instanța de apel a notificat că s-a constatat că acțiunile inculpatului se încadrează în prevederile art. 175 CP, sentința în această parte fiind legală și întemeiată, însă condamnarea lui D. D. în baza art.173 CP, pentru

constrângerea la acțiuni cu caracter sexual, nu este justă. Conform dispoziției acestui articol, se consideră vinovată persoana care impune la raporturi sexuale, homosexuale ori la alte acțiuni cu caracter sexual, prin șantaj sau profitând de dependența materială, de serviciu sau de altă natură. Astfel de circumstanțe nu au fost constatate și, pe acest capăt de condamnare (art.173 CP), inculpatul urmează a fi achitat.

Împotriva acestei hotărâri, procurorul a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Recurentul s-a referit la prevederile art. 427 alin.(1) pct.10), 12) CPP, argumentând că, în acțiunile lui D. D., se conțin elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 206 CP.

Judecând recursul în baza materialelor dosarului și motivelor invocate, Colegiul îl respinge ca neîntemeiat, deoarece instanțele de fond și de apel corect și în mod întemeiat au tras concluziile că, în acțiunile condamnatului D. D., nu s-au stabilit elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de copii, prevăzute de art. 206 alin.(3) lit.a), b), f) CP. Această concluzie este pe deplin motivată în cuprinsul sentinței și al deciziei instanței de apel, care includ răspunsuri la toate motivele apelului procurorului.

Ambele instanțe de judecată au constatat că, condamnatul nu a întreprins nicio acțiune din cele descrise în dispoziția alin.(1) al art.206 CP, în baza căruia acesta a fost pus sub învinuire, și anume: recrutarea minorilor, adăpostirea acestora prin înșelăciune în scop de exploatare sexuală a lor de către el însuși. Astfel, instanțele de judecată nu au avut temeiuri de a-l condamna în baza acestei norme penale.

Aprecierea probelor este prerogativa instanței de fond și, ulterior, după caz, și a instanței de apel, atribuții pe care, în speța examinată, aceste instanțe le-au și exercitat în conformitate cu prevederile art.101 CPP.

Colegiul conchide că instanța de apel corect și în mod întemeiat a decis achitarea lui D. D. pentru infracțiunea prevăzută de art.173 CP, deoarece cu certitudine s-a constatat lipsa elementului constitutiv al acestei infracțiuni – constrângerea persoanei la efectuarea raporturilor sexuale, homosexuale ori la săvârșirea altor acțiuni cu caracter sexual. Acțiunile săvârșite de condamnat în volumul lor deplin se cuprind în prevederile art. 175 CP, astfel încadrarea lor juridică în baza acestei norme este susținută și de către Colegiul instanței de recurs, prin urmare motivul invocat de procuror precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită se respinge ca neîntemeiat.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-155/10 din 23.02.2010)

* * *

Înteruperea sarcinii apărute în urma săvârșirii violului asupra părții vătămate se consideră ca alte urmări grave ale violului. Amenințarea părții vătămate cu cuțitul și însușirea imediată a bunurilor acesteia constituie infracțiunea de tâlhărie, săvârșită prin amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, fiind folosite alte obiecte în calitate de armă, prevăzută de art.188 alin. (2) lit.e), f) CP.

Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 mai 2009, Ș. V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (3) lit. f) Cod penal la 20 de ani închisoare; a art.188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 8 ani închisoare; în temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 24 de ani și 10 luni închisoare; conform art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 25 de ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Ș. V., la 11 ianuarie 2008, aproximativ la ora 23.40, aflându-se în apropierea blocului 13/1 din str. Pajurei, mun. Chișinău, aplicând constrângerea fizică și psihică, a dus-o pe N.A. într-un loc ferit de trecerea cetățenilor, unde a violat-o. În urma acestui viol, partea vătămată a rămas însărcinată, sarcina, la data de 12.02.2008, fiindu-i întreruptă prin avort – situație echivalată cu urmări grave, existând pericolul ca N.A. să nu mai poată naște copii.

Tot el, în aceleași circumstanțe, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, după ce a săvârșit violul asupra lui N. A., amenințînd-o pe aceasta cu un cuțit, deci realizînd amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, deschis i-a sustras bunuri în valoare de 1.935 lei, astfel cauzîndu-i părții vătămate daune materiale în proporții considerabile.

Sentința a fost contestată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, invocînd că nu este vinovat, telefonul mobil l-a procurat de la o persoană necunoscută din Piața Centrală, iar pe partea vătămată a văzut-o pentru prima dată la poliție.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2009, apelul a fost respins ca nefondat și a fost menținută sentința instanței de fond.

Hotărîrile nominalizate au fost atacate cu recurs de către condamnat, care a invocat aceleași motive ca și în apel.

Recursul este respins ca inadmisibil din următoarele considerente:

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanțele judecătorești de fond și de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărîrilor atacate.

Instanțele judecătorești au examinat cauza în fond și în apel sub toate aspectele, complet și obiectiv, dînd apreciere probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just încadrînd acțiunile lui Ș.V. în prevederile art. 171 alin. (3) lit. f) Cod penal – violul soldat cu alte urmări grave, și art.188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal – tîlhărie, adică atacul săvîrșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile, iar pedeapsa stabilită acestuia este în limitele sancțiunii prevăzute de legea penală.

Atît pe parcursul urmării penale, cît și în cadrul cercetării judecătorești, au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind obținute în condițiile legii.

Instanțele de judecată și-au fondat concluziile de vinovăție, reținînd declarațiile părții vătămate N. A., care a indicat că anume Ș. V. a violat-o și a comis atacul tîlhăresc, aplicînd cuțitul în calitate de armă; ale martorei R. I., concubina condamnatului, care a declarat că, la 11.01.2008, Ș. V., îmbrăcat într-o scurtă de „sintepon”, pantaloni negri și adidași negri, a ieșit din casă să conducă o clientă a ei pînă la stația de troleibuz și s-a întors peste 30 min.; ale specialistului-criminalist B. V., care a explicat că urma luată de la fața locului are coincidență cu adidașii lui Ș.V.; raportul de expertiză nr. 31 din 15.01.2008, conform căruia, pe hainele părții vătămate, au fost depistați spermatozoizi cu antigeni A, care pot fi atribuiți la grupa sangvină a condamnatului; raportul de expertiză medico-legală nr. 679/D din 18.02.2008, potrivit căruia, în baza de date medicale prezentate, la cet. N. A. a fost depistat un avort spontan în termen de 4 săptămîni graviditate, iar acest termen corespunde cu data violului; procesul-verbal de percheziție la domiciliul condamnatului, unde au fost depistate bunurile sustrate de la partea vătămată, precum și cuțitul. Prin urmare, rezultă că anume Ș. V. a comis violul soldat cu urmări grave și tîlhăria, săvîrșită asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În atare împrejurări, argumentul recurentului precum că nu are nicio atribuție la viol și la atacul tîlhăresc este combătut de cele expuse mai sus și nu are niciun suport probatoriu.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-209/10 din 03.03.2010)

INFRAȚIUNI CONTRA DREPTURILOR POLITICE, DE MUNCĂ ȘI ALTOR DREPTURI CONSTITUȚIONALE ALE CETĂȚENILOR

* * *

Infrațiunile prevăzute de art.179 și art.287 CP se deosebesc după obiectul la care se atentează în cazul săvârșirii lor. Infrațiunea cuprinsă de art.179 CP are ca obiect apărarea dreptului persoanei la domiciliul său în care își are reședința, pe când în cazul infrațiunii prevăzute de art.287 CP, obiectul îl constituie relațiile sociale cu privire la respectarea ordinii publice. În caz de violare a domiciliului și de săvârșire a actului de huliganism, există cumul de infrațiuni.

Prin sentința Judecătorei Glodeni din 06 martie 2007, O. N. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infrațiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) CP, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Tot în privința lui O. N., a fost încetat procesul penal intentat în baza art. 179 alin. (2) CP și art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) CP, pe motiv că părțile s-au împăcat.

Prin aceeași sentință, a fost încetat procesul penal intentat în baza art. 179 alin. (2) CP și art. 186 alin. (2) CP și în privința lui V. N. și M.S., hotărârile judecătorești în această parte nefiind contestate.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a reținut că inculpatul O. N a fost învinuit de faptul că, la 27.11.2005, în jurul orei 03.00, aflându-se în s. Sturzovca, r-nul Glodeni, în urma înțelegerii prealabile cu M. S., V. N. și E. A., în privința căruia cauza penală a fost disjunctă, toți fiind în stare de ebrietate, forțând ușa, au pătruns ilegal în domiciliul cet. C.T., fără consimțământul acesteia, unde au rămas ilegal, refuzând să părăsească domiciliul la cererea lui C.T., B. Gh. și C. Iu.

Tot el, în urma înțelegerii prealabile cu E. A. , la 27.11.2005, în jurul orei 03.00, aflându-se în s. Sturzovca, r-nul Glodeni, fiind în stare de ebrietate, după ce au pătruns ilegal în domiciliul cet. C.T., fără consimțământul acesteia, fără niciun motiv, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, se comportau

batjocoritor cu ea, cu C. Iu. și B. Gh., înjosindu-le onoarea și demnitatea, împiedicându-le odihna și amenințându-le cu răfuiala fizică, apoi O. N. l-a amenințat pe B. Gh. cu un cuțit avut asupra sa, iar E. A. i-a aplicat o lovitură cu capul lui C. Iu, provocându-i dureri fizice, continuându-și îndelungat și insistent acțiunile lor huliganice timp de 25 de minute.

Tot el, la 27.11.2005, în jurul orei 04.00, în s. Sturzovca, r-nul Glodeni, în urma înțelegerii prealabile cu M. S., V. N. și E. A., inducându-l în eroare pe cet. G. V., toți fiind în stare de ebrietate, au pătruns ilegal în domiciliul acestuia, fără consimțământul lui, unde au rămas ilegal, refuzând să părăsească domiciliul la cererea lui G. V., apoi O.N. și E. A. l-au amenințat pe G. V. cu răfuiala fizică.

Tot el, O. N., în aceleași împrejurări, după ce au pătruns ilegal în casa cet. G. V., cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, l-au amenințat pe G. V. cu răfuiala fizică, iar O.N. și cu un cuțit avut asupra sa, după care, în mod deschis au sustras din casă o pompă de apă cu prețul de 1.200 de lei și un amplificator audio cu prețul de 300 de lei, însușindu-și bunurile sustrate.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a invocat că sentința pronunțată în privința inculpatului O. N. o consideră ilegală și pasibilă de anulare în partea achitării acestuia pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) CP și reîncadrării acțiunilor lui din prevederile art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) CP în cele ale art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) CP, deoarece, în opinia apelantului, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de tâlhărie agravată se confirmă prin probele acumulate. Concomitent, s-a invocat că instanța de fond nu i-a oferit părții acuzării posibilitatea de a administra toate probele, nefiind dată o apreciere demersului privind citarea și audierea martorilor B. G. și C. Iu. Apelantul a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care O. N. să fie declarat vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f), art. 287 alin. (2) lit. b) CP, cu stabilirea pedepsei în limitele acestor norme penale.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2007, apelul a fost admis, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia O. N. a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.b), e), f) CP la amendă în mărime de 500 de unități convenționale. În rest, sentința în privința lui O.N. a fost menținută.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond, deși a concluzionat asupra vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) CP, iar a inculpatului O. N. și în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) CP, în partea descriptivă a sentinței, nu a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, după cum prevede art. 394 alin. (1) pct.l) CPP, ci a indicat învinuirea pe baza căreia cauza a fost trimisă în judecată.

În acest context, instanța de apel a constatat că inculpatul O. N., împreună cu M. S., V. N. și E. A., în privința căruia cauza penală a fost disjunsă, la 27.11.2005, în jurul orei 03.00, în s. Sturzovca, r-nul Glodeni, în urma înțelegerii prealabile, toți fiind în stare de ebrietate, forțând ușa, au pătruns ilegal în domiciliul cet. C. T., fără consimțământul acesteia, unde au rămas ilegal, refuzând să părăsească domiciliul la cererea lui C. T., B. Gh. și C. Iu., apoi O. N. l-a amenințat pe B. Gh. cu răfuiala fizică și cu un cuțit avut asupra sa.

Tot ei, la 27.11.2005, în jurul orei 04.00, în s. Sturzovca, r-nul Glodeni, în urma înțelegerii prealabile, inducându-l în eroare pe cet. G. V., toți fiind în stare de ebrietate, au pătruns ilegal în domiciliul acestuia, fără consimțământul lui, unde au rămas ilegal, refuzând să părăsească domiciliul la cererea lui G. V., apoi O. N. și E. A. l-au amenințat pe G.V. cu răfuiala fizică.

Tot O.N., în urma înțelegerii prealabile cu o altă persoană, pe data de 27.11.2005, în jurul orei 04.00, în s. Sturzovca, r-nul Glodeni, fiind în stare de ebrietate, după ce au pătruns ilegal în casa cet. G. V., cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, l-au amenințat pe G. V. cu răfuiala fizică, iar O.N. și cu un cuțit avut asupra sa, după care, în doi, în mod deschis au sustras din casă o pompă de apă cu prețul de 1.200 de lei și un amplificator audio cu prețul de 300 de lei, însușindu-și bunurile sustrase.

Reîncadrînd fapta săvîrșită de O. N. din infracțiunea de furt în infracțiunea de jaf, instanța de apel a menționat că probele descrise de instanța de fond indică faptul că O. N. a comis un jaf, dat fiind că el în mod deschis a sustras averea lui G. V., fapt confirmat de către partea vătămată și de către ceilalți inculpați în ședința de judecată. Totodată, în ședința de judecată, nu s-a confirmat faptul că O. N., în timpul sustragerii bunurilor, a aplicat arma, că l-a atacat pe G.V., nefiind în așa caz. prezentă în acțiunile lui latura obiectivă a infracțiunii de tâlhărie, după cum au fost încadrate acțiunile lui de către organul de urmărire penală.

În recursul declarat de procuror, invocîndu-se temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 12) CPP, se solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, privind recalificarea acțiunilor lui O. N. în baza art.187 alin.(2) lit.b), e), f) CP, și menținerea sentinței privind achitarea lui pentru infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(2) lit.b) CP, ca ilegală în această parte, cu dispunerea rejudecării cauzei de către această instanță, motivîndu-se că partea acuzării a dovedit faptul folosirii de către O.N. a cuțitului pentru amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea lui G. V. în scopul sustragerii bunurilor, fapt constatat și de instanța de apel. În opinia recurentului, instanțele au dat o apreciere greșită probelor prezentate în sprijinul învinuirii, care dovedesc cu certitudine că, condamnatul a săvîrșit infracțiunile de tâlhărie și huliganism.

Judecînd recursul în baza materialelor dosarului și motivelor invocate, instanța de recurs consideră că decizia recurată urmează a fi casată din următoarele considerente:

Potrivit deciziei, instanța de apel a respins apelul procurorului și a menținut sentința referitor la achitarea lui O. N. pentru infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(2) CP din motivul că aceste fapte se cuprind de art.179 alin.(2) CP, procedură care a fost încetată în legătură cu împăcarea părților.

Colegiul constată că, la aprecierea circumstanțelor de fapt ale cauzei și a acțiunilor săvîrșite de O. N. referitor la violarea domiciliului părților vătămate, și a actelor de huliganism, instanța de apel a dat o încadrare juridică greșită.

În primul rînd, infracțiunile prevăzute de art.179 și 287 Cod penal se deosebesc după obiectul lor. În cazul infracțiunii cuprinse de art.179 CP, obiectul îl formează apărarea dreptului persoanei la domiciliul său ca să nu fie violat, iar în cazul infracțiunii prevăzute de art.287 CP, obiectul îl constituie relațiile sociale cu privire la ordinea publică.

Din alt punct de vedere, instanța de apel, trăgînd concluzia precum că acțiunile huliganice ale lui O. N. se cuprind în componența infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) CP, nu a ținut seama de explicațiile din pct.10 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 19.06.2006 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism”, conform căruia, în cazurile cînd huliganismul este însoțit de pătrunderea sau rămînerea ilegală în domiciliul sau reședința unei persoane fără consimțămîntul acesteia, ori de refuzul de a le părăsi la cererea ei, acțiunile făptuitorului trebuie calificate prin concurs de infracțiuni, prevăzute de art.287 și art.179 Cod penal. Mai mult ca atît, conform sancțiunilor penale, acestea nu sînt echivalente, sancțiunea alin.(2) al art.287 CP fiind mai dură – de la 3 la 7 ani închisoare, pe cînd alin.(2) al art.179 CP prevede pedeapsa maximă de pînă la 5 ani închisoare.

Astfel, o pedeapsă mai blîndă nicidecum nu poate asimila o pedeapsă mai aspră. Prin urmare, în această parte instanța de apel a comis o eroare de drept, care servește ca temei de recurs și se încadrează în prevederile art.427 alin.(1) pct.12) CPP, eroare care nu poate fi corectată în alt mod decît prin casarea soluției adoptate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași ordine, de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate cu apel, în baza probelor administrate și materialelor din dosar în partea prezentei vinovăției și calificării acțiunilor inculpatului O. N., și nu numai referitor la infracțiunile prevăzute de art.179 alin.(2) și art.287 alin.(2) CP, ci și la acțiunile calificate de organul de urmărire penală ca tîlhărie. În această ultimă latură, instanța de apel are obligația de a verifica în detalii acțiunile inculpatului în ceea ce privește folosirea cuțitului în episodul cu partea vătămată

G.V., era oare starea de fapt o amenințare reală pentru viața sau sănătatea părții vătămate ori nu. Colegiul a remarcat că, referitor la această parte a învinuirii, instanța de apel a reținut precum că, în timpul sustragerii bunurilor, O. N. a aplicat arma asupra lui G.V., pe când conform ordonanței de punere sub învinuire a lui O. N. și rechizitoriului, drept calificativ al infracțiunii se invocă nu aplicarea armei, ci a obiectelor folosite în calitate de armă.

Îndeplinind toate aceste cerințe, în dependență de datele obținute, instanța de apel urmează să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-68/08 din 29.01.2008)

* * *

Fapta inculpatului de pătrundere fără drept în locuința victimei, în condițiile în care aceasta nici nu s-a opus, nici nu i-a permis acest lucru, deoarece dormea, și, ulterior, de aplicare asupra acesteia a acțiunilor de violență fizică întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de violare de domiciliu, prevăzute de art.179 alin.(2) CP, întrucît, într-o atare situație, inculpatul realiza faptul că a pătruns în domiciliu fără consimțămîntul victimei, deci a prevăzut rezultatul faptei în sensul că încalcă dreptul persoanei la libertatea de folosință a domiciliului.

Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 03 decembrie 2008, H. A. a fost condamnat în baza art. 179 alin.(2) CP la 4 ani închisoare.

Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a constatat că H. A., la 7 iunie 2008, aproximativ la ora 21.30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a pătruns ilegal în domiciliul lui M.Ț., fără consimțămîntul acesteia, amplasat pe str. Cosmonauților 14, com. Băcioi, unde i-a aplicat lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, astfel cauzîndu-i leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Sentința a fost contestată cu apel de către avocat în numele inculpatului, care a solicitat casarea ei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie determinat gradul prejudiciabil al acțiunilor lui H.A., stabilindu-i-se o pedeapsă echitabilă, argumentînd cerința prin aprecierea eronată a probelor administrate în dosar, în special că nu s-a ținut cont că inculpatul era cunoscut cu victima și anterior a mai fost la aceasta, inclusiv pe timp de noapte.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2009, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța a considerat că probele administrate în dosar au fost corect apreciate, acțiunile inculpatului au fost just încadrate, iar pedeapsa stabilită este echitabilă, corespunzătoare faptei săvârșite.

Hotărârile au fost contestate cu recurs de către condamnat, care a repetat aceleași motive invocate în apel.

Colegiul penal respinge recursul ca neîntemeiat, cu următoarea motivație.

Instanțele de fond și de apel corect au stabilit starea de fapt, cu calificarea acțiunilor condamnatului ca violare de domiciliu.

Fiecărei persoane îi este recunoscut dreptul de a avea un domiciliu și de a trăi în el fără teama unei imixțiuni din partea persoanelor streine. Acest drept este unul constituțional și, din acest punct de vedere, ordinea de drept trebuie respectată, nefiindu-i nimănui permis să o încalce.

Din sensul dispoziției art. 179 CP, rezultă că pătrunderea trebuie să aibă loc fără drept, adică abuziv, fără nicio justificare legală și fără consimțământul persoanei care folosește locuința. Lipsa consimțământului se prezumă pînă la proba contrară.

Potrivit materialelor dosarului, s-a stabilit că partea vătămată nu i-a permis lui H.A. să intre în domiciliul ei; de fapt, acesta nici nu a cerut o asemenea permisiune. Faptul că anterior acesta era cunoscut cu M.T. și că a fost în domiciliul acesteia nu exclude prezența infracțiunii, deoarece condamnatul a pătruns în domiciliu fără consimțământul părții vătămate.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-247/10 din 09.03.2010)

* * *

Răspunderea penală în baza art.183 CP survine numai atunci cînd făptuitorul întrunește condițiile subiectului special: este persoană cu funcție de răspundere, responsabilă de respectarea regulilor de protecție a muncii, iar acțiunile lui de încălcare a acestor reguli sînt în legătură cauzală cu urmările prejudiciabile survenite.

Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 03 martie 2009, S. D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 183 alin. (2) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în domeniul construcției pe un termen de 2 ani; în temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, cu condiția ca, în termenul de probă, să nu comită noi infracțiuni și, prin purtare

exemplară și muncă cinstită, să confirme încrederea acordată, totodată el fiind obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că S.D., fiind numit, în baza ordinului directorului Societății cu Răspundere Limitată FPC „Frații Șulți” nr.03-02-s din 02.03.2006, persoană responsabilă pentru protecția muncii la sectorul de finisare a lucrărilor de construcții, deținând funcția de diriginte de șantier, la îndeplinirea lucrărilor de izolare termică și finisare a fațadei obiectului „Complexul locativ cu obiecte de menire social-culturală”, amplasat în mun. Chișinău, str. Ion Dumeniuc 14, fiind persoană cu funcție de răspundere, a încălcat regulile de securitate și protecție a muncii, care au provocat din imprudență decesul a două persoane, în următoarele circumstanțe:

Fiind obligat, în baza art.232 alin. (1) lit. a), b) Codul muncii, să organizeze activitatea la locul de muncă, încît să asigure condițiile de protecție și igienă a locului de muncă și a muncii, iar pentru locurile de muncă în care există factori nocivi de natură fizică, să prevadă măsuri de asigurare a unui ritm și regim de muncă care ar preveni vătămarea sănătății salariaților, în baza art. 18 al Legii cu privire la protecția muncii, să organizeze condiții de muncă sănătoase și inofensive, precum și controlul asupra factorilor periculoși și nocivi, în baza pct. 10) și 11) ale „Instrucțiunii privind răspunderile și obligațiile conducătorului direct la locul de muncă în domeniul protecției muncii”, aprobate la 10.01.2006 de către conducerea FPC „Frații Șulți” SRL, să urmărească permanent respectarea cerințelor de protecție a muncii de către personalul din subordine și să ia măsuri conform actelor normative în vigoare în caz de abatere, precum și să oprească procesul de muncă în cazul apariției unui pericol iminent pentru siguranța și sănătatea lucrătorilor, manifestînd neglijență criminală, îndeplinindu-și necorespunzător obligațiile de serviciu, în cadrul activității FPC „Frații Șulți” SRL de prestare a serviciilor de izolare termică și finisare a fațadei obiectului, nu a urmărit permanent respectarea cerințelor de protecție a muncii de către personalul din subordine la instalarea și fixarea consolei destinate coborîrii elementelor schelei pe acoperișul blocului locativ unde se efectuau lucrările nominalizate de finisaj.

Drept consecință, la data de 14 iunie 2007, aproximativ la ora 17.30, elementele ce se aflau pe acoperișul blocului locativ menționat și care alcătuiau conținutul contragreutăților, fiind poziționate incorect și fixate inadecvat de tumba metalică, sub acțiunea greutăților sarcinilor care se coborau, precum și a modului de manevrare a frînghieii, nu au rezistat și au provocat căderea consolei de la înălțime.

Acest fapt a condiționat din imprudență accidentul de muncă, cînd E. N. și G. M., care activau în calitate de tencuitori, au căzut de pe schela aflată la etajul 11 al blocului, ca rezultat fiindu-le cauzate lui E. N. și G. M., conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1157 din 23.08.2007, diferite traume corporale,

atribuite la vătămări corporale grave, periculoase pentru viață și sănătate, în rezultatul cărora a survenit decesul acestora la locul incidentului; iar părții vătămate C. M., care de asemenea activa în calitate de tencuitor și a reușit să se țină de schelă, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2021/D din 23.08.2007, i-a fost cauzat traumatism cranio-cerebral, manifestat prin comoție cerebrală și contuzia țesuturilor moi ale capului, care, în ansamblu, se califică drept vătămări corporale ușoare.

Împotriva hotărârii nominalizate, a declarat apel procurorul în Procuratura Ciocana, mun. Chișinău, R.A., solicitând casarea acesteia, din motivul blîndeții pedepsei stabilite inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care S. D. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 183 alin. (2) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul construcțiilor pe un termen de 3 ani.

Astfel, procurorul, în apelul declarat, nu contestă încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, ci doar măsura de pedeapsă aplicată, considerînd-o neechitabilă în raport cu circumstanțele comiterii infracțiunii și consecințele survenite, invocînd că, la aplicarea pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii, de faptul nerecunoașterii vinovăției, de consecințele survenite, adică decesul a două persoane și diminuarea capacității de muncă a celei de-a treia persoane, precum și de faptul nerecuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

În apelul declarat de avocatul P. G. în interesele inculpatului, s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care S. D. să fie achitat din motiv că, în acțiunile acestuia, nu există fapta infracțiunii.

În argumentarea apelului, avocatul a invocat că instanța de fond a dat o apreciere unilaterală și subiectivă probelor administrate în cauză; nu s-au luat în considerație datele caracteristice ale consolei și faptul că scripetul acesteia se rotește la 360 de grade și mînuirea frînghiei sub un unghi de 15-20 de grade nu putea duce la prăbușirea consolei, a pus la baza sentinței de condamnare practic doar procesul-verbal întocmit la 25 iunie 2007 de către Inspectoratul muncii din cadrul Ministerului Economiei și Comerțului privind cercetarea accidentului de muncă produs la FPC „Frații Suiți” SRL la 14 iunie 2007 și cartea tehnologică elaborată de însuși inculpat, contradicțiile din raportul de expertiză judiciară a tehnicii securității nr. 004323 din 26 iulie 2007 și raportul de expertiză suplimentară a tehnicii securității nr.3101 din 30 noiembrie 2007, fiindu-le date o apreciere cu tendință de învinuire, fără a fi stabilit cu certitudine a fost sau nu implicată una din persoanele terțe, ca urmare a conflictului ce a avut loc la 13 iunie 2007.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2009, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procuror și de avocat, cu menținerea hotărârii atacate.

Împotriva deciziei, a declarat recurs procurorul, care, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecători.

În argumentarea soluției solicitate, recurentul a invocat că atât instanța de fond, cât și cea de apel, la stabilirea pedepsei condamnatului S. D., nu au ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, și anume de consecințele survenite, manifestate prin decesul a două persoane, de faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, fie și din imprudență, nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea celor incriminate, nu a restituit prejudiciul material cauzat familiilor decedaților, manifestând astfel o atitudine necorespunzătoare față de fapta comisă și consecințele survenite și, în asemenea circumstanțe, scopul pedepsei stabilite de instanța de fond nu va fi atins.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit respinge recursul ca fiind inadmisibil din următoarele considerente:

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, la care face referire recurentul, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, iar argumentele recursului contravin materialelor de fapt ale cauzei.

Astfel, starea de fapt reținută și de drept apreciată de instanțele de fond și de apel în partea calificării juridice a faptelor lui S. D. în baza art. 183 alin. (2) CP concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, fapt care nici nu se contestă, iar pedeapsa stabilită condamnatului este în limitele sancțiunii prevăzute de norma incriminată.

La individualizarea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de faptul că inculpatul a comis infracțiunea din imprudență, prin manifestarea neglijenței criminale, că fapta comisă face parte din categoria infracțiunilor grave, că, în rezultatul infracțiunii, a survenit decesul a două persoane, în ale căror familii după

deces s-a născut câte un copil, care vor crește și vor fi educați fără tată, adică, în rezultatul infracțiunii, au survenit consecințe grave; de persoana celui vinovat, că inculpatul anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv la locul de muncă și la locul de trai, are la întreținere un copil minor, considerînd echitabilă dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, stabilite în limitele sancțiunii prevăzute de art. 183 alin. (2) Cod penal, pe un termen de probă de doi ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în domeniul construcției, izolarea lui S. D. de societate fiind irațională.

Mai mult ca atât, argumentul procurorului referitor la blîndețea pedepsei aplicate condamnatului, și anume aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, a fost anterior expus, fiind obiect de examinare în instanța de apel, care, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, a respectat întocmai prevederile art. 414 alin. (3), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, indicînd temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului procurorului, precum și motivele adoptării soluției date.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1083/09 din 08.12.2009)

INFRAȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI

* * *

Atacul tîlhăresc poate fi calificat în baza art.188 alin. (2) CP numai atunci cînd s-a stabilit că acesta a fost săvîrșit în scop de sustragere a bunurilor persoanei atacate. În cazul cînd scopul de sustragere a bunurilor nu este demonstrat, acțiunile făptuitorilor urmează a fi calificate în dependență de urmările survenite.

Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 iunie 2008, D.E., R.M., C.V. și H.A., învinuiți de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.b), f) CP, au fost achitați pe motiv că fapta nu constituie infracțiune.

De către organul de urmărire penală, C. V., R. M., H. A. și D. E. au fost puși sub învinuire pentru faptul că, în noaptea spre 09.11.2006, aproximativ la orele 24.00-01.00, aflîndu-se în stare de ebrietate alcoolică pe str. Iazului 4/1, mun. Chișinău, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin înțelegere prealabilă, l-au atacat pe C. I. Și, aplicînd violența fizică periculoasă pentru viață, i-au sustras în mod deschis bani în sumă de 300 de dolari SUA, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială considerabilă, în sumă totală de 3.964 de lei, și vătămări corporale ușoare.

Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea ei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, de condamnare a tuturor inculpaților conform învinuirii aduse, argumentînd că probele administrate cu certitudine confirmă vinovăția acestora în săvîrșirea actului de tîlhărie.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2008, apelul procurorului a fost admis parțial, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care D. E., C. V., R. M. și H. A. au fost recunoscuți vinovați de săvîrșirea contravenției administrative prevăzute de art.471 alin.2 CCA, cu încetarea procesului penal cu privire la învinuirea lor în baza art.188 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, deoarece fapta lor nu întrunește elementele acestei infracțiuni, iar conform art.37 CCA, conducîndu-se de art.234 pct.7) CCA, a fost încetată procedura administrativă în privința acestor inculpați, deoarece a expirat termenul tragerii la răspundere administrativă.

Curtea de Apel a constatat că C. V., R. M., H. A. și D. E., în noaptea spre 09 noiembrie 2006, pe la orele 24.00-01.00, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, pe str. Iazului 4/1, mun. Chișinău, în urma unei certe cu C. I., din motive personale, l-au bătut pe acesta din urmă cu mâinile și picioarele în corp, pricinuindu-i leziuni corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată, săvârșind astfel contravenția administra prevăzută de art.471 alin.2 CCA.

Decizia a fost contestată cu recurs de către procuror, care solicită casarea ei în partea încetării procesului penal, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pe motivul aprecierii eronate și necorespunzătoare a probelor administrate aferente episodului în privința părții vătămate C. I.

Verificând argumentele invocate în raport cu împrejurările cauzei și materialele dosarului, Colegiul penal respinge recursul ca inadmisibil din următoarele considerente:

Curtea de Apel, avînd la bază ansamblul de probe administrate în dosar, care au fost supuse examinării nemijlocite în instanța de apel, în mod argumentat a ajuns la soluția referitoare la faptul privind lipsa elementelor infracțiunii de tâlhărie incriminate inculpaților și prezența contravenției de cauzare premeditată a leziunilor corporale ușoare, care au provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății părții vătămate.

Mai mult, instanța de apel, judecînd apelul procurorului, i-a oferit acestuia posibilitatea de a prezenta probele pe care el își bazează învinuirea, însă, în ședința Curții de Apel, procurorul nu a asigurat prezența mai multor martori, iar probele supuse verificării nemijlocite confirmă doar cauzarea intenționată a leziunilor corporale, și nu săvîrșirea sustragerii. Instanța de apel corect a conchis că, în cazul cînd, din probele prezentate, nu rezultă cu certitudine că acțiunile inculpaților au fost întreprinse cu scop de a sustrage bunurile părții vătămate, dar au avut un caracter de ostilitate față de C.I., exprimate prin acte de violență fizică față de acesta, faptele se califică în dependență de rezultatul survenit.

Prin urmare, soluția pronunțată de Curtea de Apel, privind încetarea procesului penal de învinuire a inculpaților în baza art.188 alin.(2) lit.b), f) CP pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele acestei infracțiuni, dar formează componența contravenției prevăzute de art.471 CCA, este legală și întemeiată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-78/10 din 09.02.2010)

Notă: Referitor la soluția instanței de recurs, prin care a fost menținută decizia instanței de apel, există o opinie separată, prin care se susține că faptele stabilite de instanță, avînd în vedere că au fost comise într-un loc public, urmau a fi calificate ca un act de huliganism.

* * *

Acțiunile de sustragere a bunurilor, inițiate în mod tainic (furt), care, pe parcurs, au fost descoperite de victimă sau de alte persoane, dar, neținându-se cont de aceasta, au fost continuate de către făptuitor, în scopul însușirii sau reținerii bunurilor, constituie infracțiunea de jaf.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 02 noiembrie 2007, P.I. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

P.I. a fost învinuit de faptul că, la 05.05.2007, în jurul orei 13.30, aflându-se la stația de troleibuze de lângă magazinul „UNIC”, pe str. Izmail, mun. Chișinău, având scopul sustragerii ilicite a bunurilor altei persoane, s-a apropiat de cet. A. D. și în mod tainic a sustras, din buzunarul din spate al pantalonilor cu care acesta era îmbrăcat, bani în sumă de 2.560 de lei, însă, fiind observat de partea vătămată, care i-a strigat să se oprească și să-i restituie banii, acesta, auzind strigătele și văzînd că A.D. vine după el, a părăsit locul infracțiunii.

Sentința în cauză a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu închisoare, afirmînd că, din probele administrate, rezultă că anume inculpatul a jefuit victima.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.I. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea jafului cu cauzarea daunei considerabile părții vătămate și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal la 4 ani și 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanța de apel a constatat că, din materialul probator al cauzei, rezultă că vinovăția lui P.I. în săvârșirea sustragerii deschise a bunurilor altei persoane cu cauzarea de daune considerabile pe deplin a fost dovedită.

În confirmarea vinovăției inculpatului, instanța s-a referit la declarațiile părții vătămate, care a relatat că, fiind în așteptarea troleibuzului în stație, la un moment, a simțit că, din buzunarul din spate al pantalonilor, i s-a sustras portmoneul. Imediat s-a întors și l-a văzut pe inculpat, care și-a pus mîna în buzunar și se îndepărta. El l-a strigat să se oprească, acela l-a privit numai și a început să fugă. Dînsul a alergat să-l rețină, dar nu a reușit.

Martorul B.V. a confirmat declarațiile părții vătămate. Potrivit cererii, tot atunci depuse la organul de urmărire penală, partea vătămată a descris înfățișa-

rea inculpatului, l-a recunoscut, cînd acesta a fost reținut, iar la confruntarea cu P.I., și-a confirmat depozițiile.

Conform procesului-verbal de reținere a inculpatului, efectuată în aceeași zi, la acesta s-au depistat bani în sumă de 2.110 lei, inclusiv în bancnote în valoare de 50 de lei, de care dispunea și partea vătămată.

În recursul declarat de condamnat, s-a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței instanței de fond, prin care a fost achitat, motivînd că nu a săvîrșit infracțiunea, iar partea vătămată l-a confundat cu o altă persoană.

Colegiul penal respinge recursul și menționează că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate în dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cît și pe cele din cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face ca, concluziile privind vinovăția lui P. I. în comiterea infracțiunii imputate să fie juste și întemeiate.

Probele puse la baza hotărîrii de condamnare sînt pertinente, concludente și veridice, iar, în ansamblu, coroborează între ele.

Potrivit explicațiilor pct.4 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, acțiunile inițiate ca furt, însă care nu au fost duse pînă la capăt, din cauza că au fost descoperite de către victimă sau de alte persoane, dar, neținîndu-se cont de aceasta, au fost prelungite de către infractor cu scopul însușirii bunurilor sau reținerii lor, se încadrează în infracțiunea de jaf.

Astfel, concluzia instanței de apel privind vinovăția condamnatului este legală și întemeiată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1393/08 din 10.12.2008)

* * *

Șantajul se deosebește de infracțiunile de jaf ori tîlhărie prin faptul că, în cazul șantajului, intenția făptuitorului este orientată spre dobîndirea bunurilor cerute în viitor, pe cînd în cazul jafului ori tîlhăriei, intenția de dobîndire a bunurilor are loc simultan cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării acesteia ori îndată după realizarea acestor acțiuni.

Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 15 iunie 2006, au fost condamnați:

- S.M. în baza art. 189 alin. (3) lit. c) Cod penal la 7 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale (20.000 lei). Conform art. 85

Cod penal, la această pedeapsă a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2006, conform căreia el a fost condamnat în baza art. 195 alin. (1) Cod penal la 10 ani închisoare, și i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare și amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Tot el, învinuit în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, a fost achitat pe motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii;

- M.V. în baza art. 189 alin. (3) lit. c) Cod penal, cu aplicarea art. 78, 79 Cod penal, la amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale. Tot el, învinuit în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, a fost achitat pe motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii;
- G.V. și S. Gh. în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal la câte 3 ani închisoare fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul MAI pe un termen de 3 ani, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepselor cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani pentru fiecare.

Potrivit sentinței, G.V. și S. Gh., la 24 februarie 2006, la ora 19.00, aflându-se pe str. Movileni 10, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate, fiind persoane cu funcție de răspundere – polițiști ai DPS a MAI, contrar obligațiilor de serviciu, încălcând art. 4, 12, 14, 15 ale Legii cu privire la poliție, depășind limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, nerespectând demnitatea, drepturile, libertățile și interesele legitime ale cet. E.G., intenționat i-au aplicat mai multe lovituri cu mâinile și picioarele în diferite părți ale corpului, pricinuindu-i vătămări corporale ușoare.

După aceasta, S.M. și M.V. au intervenit în conflictul dintre partea vătămată și polițiști, unde S.M., în scopul de a i se transmite bani, i-a aplicat lovituri lui C.E., cauzându-i leziuni corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată, cerînd, totodată, transmiterea a 3.000 de lei, iar M.V. i-a luat părții vătămate telefonul mobil cu scopul de a-l deține pînă la momentul transmiterii celor 3.000 de lei.

În aceleași circumstanțe, S.M. i-a aplicat lovituri cu mâinile și picioarele lui P. J., provocîndu-i dureri fizice și cerînd să-i transmită, în aceeași zi sau a doua zi, bani în schimbul încetării acțiunilor sale violente.

De către organul de urmărire penală, S.M. și M.V. au fost puși sub învinuire pentru faptul că, la 24.02.2006, între orele 19.00 și 19.30 pe str. Movileni 10, mun. Chișinău, l-au atacat pe C.E., aplicîndu-i multiple lovituri cu mâinile și picioarele în diferite părți ale corpului, i-au sustras telefonul mobil „LGU-8180” cu cartelă, provocîndu-i părții vătămate leziuni corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată, și cauzîndu-i daună în proporții considerabile, în sumă totală de 3.100 de lei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17.10.2006, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului, care a criticat soluția în partea achitării lui S.M. și M.V. pentru infracțiunea prevăzută de art. 188 alin.(2) lit.b),f) CP, cu menținerea sentinței.

Procurorul a atacat cu recurs hotărârile judecătorești, invocând aceleași motive și că instanța de apel în mod neîntemeiat a menținut achitarea inculpaților referitor la actul de tâlhărie, precum și că pedeapsa stabilită lui S.M. și M.V. este prea blândă.

Judecând recursul în baza materialelor dosarului și motivelor invocate, Colegiul penal îl respinge din următoarele considerente:

Recurentul consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel au tras concluzii greșite în ceea ce privește achitarea inculpaților S.M. și M.V. pentru infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), f) CP, prin faptul că nu au dat o apreciere corectă probelor administrate.

Potrivit materialelor cauzei, proba de bază pentru aprecierea corectă a stării de fapt sînt declarațiile părților vătămate C.E. și J.P., probe administrate de instanțele de judecată.

Din declarațiile primului, rezultă că, mergînd pe stradă împreună cu J.P., au fost opriți de doi tineri (S.M. și M.V.), care i-au acostat cu întrebările cine sînt și ce caută pe acea stradă. Imediat s-au apropiat și doi polițiști (S.Gh. și G.V.), cu aceleași întrebări, după care a fost lovit de aceștia și a căzut, ei continuînd să-i aplice lovituri și cu picioarele. S-a implicat M.V. și cu J.P., care l-au ridicat, și mai departe M.V. a rămas cu el, cerînd să-i dea 3.000 de lei pentru a rezolva conflictul apărut cu polițiștii, care, de fapt, plecaseră din acel loc. În timpul acestei discuții, cînd el îi spunea lui M.V. să meargă acasă la el după bani, l-a sunat pe mobil prietena lui, căreia i-a răspuns că totul este normal. În acel moment, M.V. i-a luat telefonul și a continuat el discuția cu prietena, spunîndu-i că el este implicat într-un conflict cu poliția și că trebuie să plătească deja 500 de dolari SUA, înțelegînd că prietena acceptă această cerință pentru a o rezolva a două zi, stabilind și locul ulterioarei întâlniri. Pe parcursul acestei discuții, dusă de el și de M.V., cu prietena, s-a apropiat și S.M., care, la fel, s-a implicat în discuția referitor la cerința de a le transmite 500 de dolari. În această perioadă, din momentul cînd a fost ajutat să se ridice, el nu a fost lovit de niciunul dintre inculpați.

Partea vătămată J.P. a confirmat depozițiile ce se referă la începutul conflictului, explicînd că el, fiind mai într-o parte cu unul din polițiști, a văzut că C.E. este lovit și a căzut, a alergat în ajutor și cu M.V. l-au ridicat, apoi S.M. cu polițistul S. Gh. l-au luat pe el într-o parte, întrebîndu-l unde locuiește și au cerut bani pentru a-l ajuta pe prieten. Împreună cu S.M., care îl ținea de mîină, s-au deplasat spre stație; la un moment dat, el a ieșit pe șosea și a oprit o mașină, în care erau po-

lișiți. În rezultat, l-au reținut pe S.M., apoi au revenit la locul unde erau C.E. și M.V., care, la fel, a fost reținut, iar la poliție la acela s-a găsit telefonul lui C.E.

Cererea de a transmite 500 de dolari SUA de către două persoane pentru a rezolva un conflict în care nimerise partea vătămată C.E. este confirmată de martora T. Iu (prietena lui C.E.).

Apreciind declarațiile părților vătămate, prima instanță corect a conchis că faptele inculpaților S.M. și M.V. nu conțin elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), f) CP, deoarece nu s-a stabilit elementul laturii obiective a tâlhăriei – atacul în scopul acaparării bunurilor proprietarului.

Potrivit declarațiilor părților vătămate, s-a stabilit că primele acțiuni cu aplicarea violenței de către inculpații G.V., S.Gh., S.M. și M.V. nu conțineau cerințe de transmitere a banilor, ci elemente de încălcare a ordinii publice, care s-au finalizat cu momentul de implicare a lui J.P., cu acordarea ajutorului părții vătămate C.E. Din acest moment, polițiștii S.Gh. și G.V. au plecat de la locul faptei. Aceste circumstanțe sînt recunoscute de organul de urmărire penală, prin punerea acestora numai sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) CP – săvîrșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, însoțite de aplicarea violenței.

Învinuirea adusă inculpaților S.M. și M.V. precum că aceștia au atacat părțile vătămate cu scopul sustragerii bunurilor, în aceleași circumstanțe de fapt unde altor două persoane, S.Gh. și G.V., nu li se impută săvîrșirea tâlhăriei, nu poate fi considerată ca fiind consecventă, astfel, și din acest punct de vedere, Colegiul conchide că instanțele de judecată corect au divizat acțiunile și au constatat că intenția de dobîndire prin șantaj a bunurilor a apărut la S.M. și M.V. ulterior, după consumarea episodului de acțiuni comune cu condamnații G.V. și S.Gh. Acțiunile violente ale acestora în privința victimelor, împreună cu G.V. și S.Gh. urmau a fi divizate într-o infracțiune separată, fapt pe care organul de urmărire penală nu l-a efectuat.

Cu certitudine s-a stabilit că, condamnații S.M. și M.V. le-au cerut părților vătămate transmiterea banilor în viitor, stabilind și o întâlnire pentru a doua zi. Faptul luării telefonului mobil, după cum reiese din cele constatate de instanțele de judecată, a avut scopul realizării cerințelor de transmitere a banilor, discuție întreruptă datorită faptului reținerii, astfel corect s-a decis că acest episod nu se încadrează în infracțiunea de tâlhărie și nu poate fi calificat ca element al tâlhăriei.

La acest capitol, Colegiul consideră necesar de a se referi și la explicațiile pct. 23 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre șantaj”, conform căroră, la delimitarea șantajului de jaf sau tâlhărie, instanțele de judecată vor ține cont de faptul că, în cazul șan-

tajului, intenția făptuitorului este orientată spre dobândirea bunurilor cerute în viitor, pe când dobândirea bunurilor în cazul jafului sau tâlhăriei, are loc simultan cu aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătate sau cu amenințarea aplicării acesteia.

Din circumstanțele menționate, s-a constatat că atacul în sensul infracțiunii de tâlhărie nu a avut loc, bunurile s-au solicitat nu la moment, ci ulterior, astfel a avut loc infracțiunea de șantaj și calificarea acțiunilor făptuitorilor în baza art. 189 alin. (3) lit. c) CP este corectă, calificare cu care condamnații S.M. și M.V. au căzut de acord, deoarece, în ordinea prevăzută de lege, dînșii nu au atacat cu recurs soluția instanței de apel.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-214/07 din 22.05. 2007)

* * *

Infrațiunea de șantaj, prevăzută de art.189 alin.(1) CP, constă în cererea de a se transmite bunurile proprietarului, însoțită de amenințarea victimei ori a rudelor ei apropiate cu aplicarea violenței. Aceste acțiuni, urmate de dobândirea bunurilor ori numai a unei părți a acestora, se consideră șantaj consumat și se califică conform art.189 alin.(3) lit. e) CP.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 18 aprilie 2008, J. Ig. a fost condamnat în baza art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal la 7 (șapte) an și 6 (șase) luni închisoare, cu amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale.

Conform sentinței, I. Ig., în perioada de timp decembrie 2007 – 04 ianuarie 2008, avînd scopul dobîndirii bunurilor altei persoane prin șantaj, amenințînd cu aplicarea violenței, sub pretextul că ar fi autoritate criminală, a primit de la cet. M. R. bani și bunuri materiale în valoare totală de 5.870 de lei.

Tot el, pe data de 04 ianuarie 2008, aproximativ la ora 17.00, avînd același scop – dobîndirea bunurilor altei persoane prin șantaj –, sub același pretext, în incinta magazinului „Miraj”, amplasat în mun. Bălți, str. Kiev, a primit de la partea vătămată M. R. 500 de euro, echivalenți la acel moment cu 8321,85 de lei, fiind reținut în flagrant delict de către colaboratorii de poliție.

Sentința a fost atacată cu apel de către avocat și condamnat, care au invocat ilegalitatea hotărîrii instanței de fond, deoarece J.Ig. nu a săvîrșit infracțiunea de șantaj, și au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare.

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, prin decizia din 11 iunie 2008, a respins, ca nefondate, apelurile declarate, motivînd că, concluziile instanței de fond privind vinovăția lui J. Ig. și calificarea acțiunilor lui în baza art. 189 alin. (3) lit. e)

Cod penal, sînt corecte și întemeiate, se bazează pe cumulul de probe administrate, multilateral și obiectiv apreciate, iar pedeapsa i-a fost stabilită în conformitate cu prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal.

Nerecunoașterea vinovăției de către condamnat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce, în cursul judecării cauzei, au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția lui J. Ig. în comiterea infracțiunii imputate, fiind apreciată de către instanța de apel drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărindu-se scopul evitării răspunderii penale.

Condamnatul a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, care, la fel, este respins ca neîntemeiat.

Instanța de recurs reține că șantajul, ca infracțiune, constă în cererea făptuitorului de a transmite bani ori alte bunuri, adresată victimei și însoțită de amenințarea cu aplicarea violenței asupra acesteia ori a rudelor apropiate ei.

Amenințarea trebuie să inspire victimei teama că violența nu se va lăsa așteptată dacă ea nu va îndeplini cererea înaintată. Aceste acțiuni deja formează infracțiunea prevăzută de art. 189 CP alin.(1), însă, în cazul cînd acțiunile sînt urmate de primirea bunurilor cerute ori a unei părți a acestora, fapta constituie infracțiunea de șantaj, prevăzută de art.189 alin.(3) lit. e) CP.

Toate aceste elemente constitutive ale infracțiunii imputate lui J.Ig. au fost stabilite de instanțele ce au judecat cauza.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1109/08 din 01.10.2008)

* * *

În urma aplicării principiului retroactivității legii penale la examinarea cauzei în instanță de recurs, acțiunile condamnatului au fost reîncadrate din prevederile art.195 alin.(1) CP în cele ale art.186 alin.(2) lit.c), d) CP. Procesul penal a fost încetat în legătură cu încheierea în perioada examinării cauzei în instanță de fond a tranzacției de împăcare în baza art.109 Cod penal.

Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău din 04 decembrie 2007, R.D. a fost condamnat în baza art.195 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 6 ani și 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că R.D., în perioada de timp 3 iulie 2007 – 8 octombrie 2007, a sustras pe ascuns, din troliurile ascensoarelor, bobine electrice de modelul „MP 201”, și anume:

- din scara nr.1 a casei nr.59/1, str. A.Russo, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/39 o daună în valoare de 1.548 de lei;
- din scara nr.3 a casei nr.11 de pe str. Mircea cel Bătrîn, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/219 o daună materială în valoare de 1.180,05 de lei;
- din scara nr.10 a casei nr.4/1 de pe str. P.Zadnipru, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/167 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei;
- din scara nr.2 a casei nr.55 de pe str. A.Russo, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/167 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei;
- din scara nr.2 a casei nr.14/2 de pe str.Voluntarilor, mun.Chișinău, cauzînd APLP 52/369 o daună materială în valoare de 1.192,30 de lei;
- din scara nr.1 a casei nr.14/2 de pe str.Voluntarilor, mun.Chișinău, cauzînd o daună materială APLP 52/369 în valoare de 1.192,30 de lei;
- din scara nr.1 a casei nr.24/1 de pe str. A.Russo, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/197 o daună materială în valoare de 1.180,05 de lei;
- din scările nr. 1, 2 și 3 ale casei nr.61/2 de pe str. A.Russo, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/385 o daună materială în valoare totală de 3.576,90 de lei;
- din scara nr.1 a casei nr.31/4 de pe str. Mircea cel Bătrîn, mun.Chișinău, cauzînd APLP 54/35 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei;
- din scara nr.2 a casei nr.38/1 de pe str. Mircea cel Bătrîn, mun.Chișinău, cauzînd CCL 178 o daună materială în valoare de 1.180,05 lei;

În total, în perioada indicată, inculpatul a sustras pe ascuns bunuri materiale în valoare de 14.589,80 de lei.

Sentiința a fost atacată cu apel de către avocatul S.P. în numele inculpatului, care, invocînd neaprecierea reală a daunelor materiale cauzate de către inculpat și motivul precum că reprezentanților părților vătămate le-a fost recuperată dauna materială, cu ei fiind încheiate tranzacții de împăcare în conformitate cu prevederile art.109 Cod penal, a solicitat casarea sentiinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, legale.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 29 ianuarie 2008, constatînd că la baza hotărîrii de condamnare sînt puse probe cercetate de instanța de fond sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar la stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor comise și de toate circumstanțele cauzei și a respins, ca nefondat, apelul declarat.

Împotriva hotărîrilor nominalizate, condamnatul și avocatul S.P. au declarat recursuri ordinare, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, cu aplicarea modificărilor care au avut loc în legislația penală și, totodată, în conformitate cu prevederile art.109 Cod penal, cu încetarea procesului penal.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele din dosar, consideră că acestea urmează a fi admise prin prisma retroactivității legii penale.

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei în cazul în care a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

R.D. corect a fost condamnat în baza art.195 alin.(1) Cod penal, pentru sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane în valoare de 14589,80 de lei, adică în **proporții mari**.

Prin Legea nr.292-XVI din 21 decembrie 2007 (Monitorul Oficial al R. Moldova din 8 februarie 2008), dispoziția alin.(1) al art.126 Cod penal, care stabilește proporțiile deosebit de mari, proporțiile mari, daunele considerabile și daunele esențiale, a fost modificată.

Astfel, conform legii penale menționate, **proporții mari** se consideră valoarea daunei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 2.500 de unități convenționale.

După cum s-a menționat, valoarea pagubei pricinuite este de 14.589,80 lei, echivalentul a 729 de unități convenționale, care, respectiv, nu se încadrează în noțiunea de **proporții mari**.

Potrivit art.10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Ținînd cont de aceste dispoziții ale legii penale, acțiunile lui R.D. urmează a fi reîncadrate din prevederile art.195 alin.(1) Cod penal în cele ale art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, ca furt, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În instanța de fond, în temeiul art.109 Cod penal, între părțile vătămate și inculpat au fost încheiate acorduri de împăcare, însă procesul penal nu a fost încetat, deoarece R.D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.195 alin. (1) Cod penal, adică pentru comiterea unei infracțiuni deosebit de grave.

În urma aplicării principiului retroactivității legii penale, acțiunile lui R. D. au fost reîncadrate în prevederile art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, iar efectele încheierii tranzacției de împăcare în baza art.109 Cod penal nu și-au pierdut valabilitatea.

În sensul art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată temeiul prevăzut de art.391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală (împăcarea părților), instanța de judecată încetează procesul penal în cauza respectivă.

Colegiul penal lărgit admite recursurile ordinare declarate de avocatul S.P. și condamnatul R.D., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2008 și sentința Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău din 4 decembrie 2007 în cauza penală privindu-l pe condamnatul R.D., rejudecă cauza și pronunță o hotărîre nouă, după cum urmează.

Acțiunile lui R.D. se reîncadrează din prevederile art.195 alin.(1) Cod penal în cele ale art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal.

În temeiul art.391 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, se încetează procesul penal în privința lui R.D. în legătură cu împăcarea părților.

Se dispune eliberarea imediată a lui R.D. în sala de judecată, în cazul în care nu execută pedeapsa închisorii în baza altor hotărîri judecătorești.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-127/09 din 17.02.2009)

* * *

Pentru infracțiunea de escrocherie este caracteristică trecerea ilegală a averii proprietarului din posesiunea acestuia în posesiunea vinovatului, care se eschivează de la actul de transmitere proprietarului a averii care i se cuvine acestuia după lege.

Prin sentința Judecătorei Botanica, mun.Chișinău din 20 iunie 2008, B.D. a fost condamnat în baza art.191 alin.(2) lit.c), d) Cod penal la 4 ani închisoare, fără amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere legate de gestionarea valorilor materiale pe un termen de 2 ani, iar în baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

În fapt, instanța de fond a constatat că inculpatul B.D., la 11.01.2008, aproximativ la ora 23.00, avînd calitatea de paznic la SC „SS” SRL din str. Grădina Botanică 10, mun.Chișinău, și avînd intenția însușirii bunurilor altei persoane, care i-au fost încredințate în administrarea lui, a profitat de faptul că i-au fost încredințați spre administrare banii întreprinderii și și-a însușit suma de 5.000 de lei, pentru a o folosi în scopuri personale, astfel cauzîndu-i părții vătămate G.I., care este directorul SC „SS” SRL, un prejudiciu material în proporții considerabile.

Acțiunile respective au fost calificate în baza art.191 alin.(2) lit.c), d) Cod penal – delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Avocatul S.P. în interesele inculpatului B.D. a atacat cu apel sentința instanței de fond, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui B.D. să fie reîncadrate în prevederile art.196 alin. (1) Cod penal, cu acceptarea tranzacției de împăcare încheiate între părți și cu încetarea procesului penal, motivînd că instanța de fond incorect a ajuns la concluzia că inculpatul a sustras banii, deoarece el nu și-a însușit banii care i-au fost încredințați, ci nu și-a îndeplinit obligația juridică de a transmite banii persoanei juridice corespunzătoare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 6 octombrie 2008, apelul declarat de avocat a fost admis, cu casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 20 iunie 2008 și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului B.D. au fost reîncadrate din prevederile art.191 alin.(2) lit.c), d) Cod penal în cele ale art.196 alin.(1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în baza art.391 alin.(2) CPP, pe motiv că fapta inculpatului nu constituie o infracțiune.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a menționat că atît partea acuzării, cît și instanța de fond incorect l-au recunoscut pe G.I. persoană fizică în calitate de parte vătămată, deoarece acesta este directorul SC „SS” SRL și nu poate fi considerat ca fiind proprietar al banilor primiți pentru serviciile acordate de persoana juridică.

Astfel, în opinia instanței de apel, inculpatul B.D. nu a sustras averea din posesia proprietarului, dar a săvîrșit o infracțiune prin inacțiune, neîndeplinindu-și obligația stipulată în contractul de muncă de a transmite banii persoanei juridice corespunzătoare, deși acești bani i-au fost transmiși legal de către beneficiarii serviciilor de pază a unităților de transport.

La fel, instanța de apel a conchis că, deoarece mărimea daunei constituie 5.000 lei, în acțiunile lui B.D. nu sînt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(1) Cod penal – cauzarea de daune în proporții mari, astfel impunîndu-se soluția încetării procesului penal.

Cu recurs ordinar, procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, V.G., în temeiul art.427 pct.6), 12) CPP, a contestat decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 6 octombrie 2008, solicitînd casarea acesteia, cu menținerea sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 20 iunie 2008.

În argumentarea recursului, procurorul a indicat că probele administrate și verificate în cadrul cercetării judecătorești sub toate aspectele demonstrează cu

certitudine că, în acțiunile inculpatului B.D., sînt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, vinovăția lui fiind dovedită, însă instanța de apel a dat o încadrare greșită faptei săvîrșite.

Instanța de fond, conchide procurorul, corect a stabilit că, la data de 11 ianuarie 2008, B.D., avînd calitatea de paznic superior la SC „SS” SRL, din str. Grădina Botanică 10, mun.Chișinău, și avînd intenția de a-și însuși bunurile altei persoane, care i-au fost încredințate în administrarea lui, aproximativ la ora 23.00, a profitat de faptul că i-au fost încredințați spre administrare banii întreprinderii, și-a însușit suma de 5.000 de lei, pentru a o folosi în scopuri personale, cauzîndu-i astfel un prejudiciu material în proporții considerabile părții vătămate G.I., care este directorul societății respective.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, B.D. a comis infracțiunea de delapidare a averii străine, adică de însușire ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea lui, folosindu-se de situația de serviciu, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, faptă prevăzută de art.191 alin.(2) lit.c), d) Cod penal.

La motivarea acestei soluții, instanța de fond s-a bazat pe următoarele probe:

- declarațiile date de inculpatul B.D. în cadrul ședinței de judecată, din care rezultă că el a fost angajat în calitate de paznic la SC „SS” SRL în bază de contract cu răspundere materială și, fiind răspunzător material, încasa banii de la clienții care predau automobilele la pază. Avînd nevoie de bani, nu a înregistrat în jurnalul de evidență banii încasați de la clienți și, astfel, a sustras suma de 5.000 de lei, plecînd de la locul de muncă, pentru a-și hotărî problemele personale;
- declarațiile părții vătămate G.I. și ale martorilor B.R. și Ș.A., care au confirmat cele relatate mai sus de către inculpat.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul ordinar declarat de procuror este întemeiat și urmează a fi admis din următoarele considerente:

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel, inclusiv în cazul în care hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În pct.7 al Hotărîrii Plenului CSJ a RM nr.27 din 26.12.2000 „Cu privire la practica de examinare a cauzelor penale în ordine de recurs”, este menționat că instanța de recurs controlează dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către prima instanță și instanța de apel și dacă faptele au fost constatate respectîndu-se normele de drept material sau procesual.

Conform art.384 alin.(3), art.410 alin.(1), art.414 alin.(1), art.417 alin.(1) pct.8), art.419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar.

Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeuriile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel, ignorând stipulările normelor menționate, a comis următoarele erori de drept.

Instanța de fond a constatat că „B.D., activînd în funcția de paznic la SC „SS” SRL, de pe str. Grădina Botanică 10, mun.Chișinău, avînd intenția de a-și însuși bunurile altei persoane, care i-au fost încredințate în administrarea lui, la 11.01.2008, aproximativ la ora 23.00, a profitat de faptul că i-au fost încredințați spre administrare banii întreprinderii și și-a însușit suma de 5.000 de lei, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile”.

Ambele instanțe corect au constatat în fapt că inculpatul a săvîrșit aceste acțiuni incriminate lui, ele fiind dovedite cu elocvență prin probele administrate.

Totodată, instanța de apel, specificînd în decizia sa că „fiind recunoscut faptul cauzării de daune în mărime de 5.000 de lei prin abuz de încredere, este necesar de a admite apelul în afara motivelor invocate, deoarece în acțiunile lui B.D. nu sînt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.196 alin. (1) Cod penal, și anume lipsește indicele «cauzarea de daune în proporții mari»”, nu și-a motivat în niciun fel această concluzie.

Prin urmare, instanța de apel greșit a admis apelul avocatului și în mod neîntemeiat a casat sentința instanței de fond, care nu este afectată de erori de drept și prin care B.D. corect a fost condamnat în baza art.191 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă adecvată și în limitele prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanța de fond, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, a stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungînd la concluzia corectă privind vinovăția condamnatului B.D. în comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit.c), d) Cod penal – delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Sub acest aspect, instanța de recurs relevă că pentru escrocherie este caracteristică trecerea ilegală a averii proprietarului din posesiunea acestuia în posesiunea vinovatului, care se eschivează de la actul de transmitere proprietarului a averii care i se cuvine acestuia după lege și, ca rezultat, are loc micșorarea masei de bunuri ale proprietarului prin retragerea ilegală a averii acestuia, care, în speță, conform contractului de muncă, trebuia să fie depusă pe contul lui.

În cazul de față, bunurile însușite se aflau în administrarea inculpatului (banii acumulați de la clienții care predau automobilele la pază), însă acesta le-a reținut, fără a le indica în darea de seamă – jurnalul de evidență.

La individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de fond a acordat deplină eficiență circumstanțelor atenuante și, în conformitate cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, ținând cont și de circumstanțele agravante, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Din considerentele relevate, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat de procuror, cu casarea integrală a deciziei recurate și menținerea hotărârii instanței de fond.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție admite recursul ordinar declarat de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, V.G., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 6 octombrie 2008 și menține sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 20 iunie 2008 în cauza penală privindu-l pe B.D., prin care acesta a fost condamnat în baza art.191 alin.(2) lit.c), d) Cod penal la 4 ani închisoare, fără amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere legate de gestionarea valorilor materiale pe un termen de 2 ani, iar în baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-142/09 din 17.02.2009)

* * *

Huliganismul se consideră agravant (art.287 alin.(3) CP) atunci când făptuitorul, la aplicarea violenței fizice asupra părții vătămate, a folosit în calitate de alte obiecte un ciocan. Dacă, după un timp relativ scurt, făptuitorul din nou a întilnit partea vătămată pe care a atacat-o, aplicînd violență periculoasă pentru viață și sănătate, folosind ca obiect același ciocan și o bucată de bară metalică, cu însușirea ulterioară a bunurilor acesteia, fapta respectivă constituie nu o continuare a infracțiunii de huliganism, ci infracțiunea de tâlhărie, prevăzută de art.188 alin.(2) lit.e) CP.

Prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 06 septembrie 2006, Ț.I. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii de tâlhărie, prevăzute de art.188 alin. (2) lit. e) Cod penal, și condamnat în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal la amendă în mărime de 500 de unități convenționale.

În fapt, instanța de fond a reținut că inculpatul Ț. I., la 10.07.2006, seara, împreună cu L. O., fiind în stare de ebrietate alcoolică, deplasându-se cu tractorul, pe lângă s.Talmaza, r-nul Ștefan Vodă, din intenții huliganice, au oprit căruța în care se aflau părțile vătămate Ș. N. și B. S., precum și minora D. V., i-au maltratat pe Ș. N. și B. S., după care au plecat cu tractorul în s.Cioburciu, apoi întorcându-se, i-au întâlnit pe drum pe cei doi și din nou i-au maltratat, cauzându-i lui Ș. N. o vătămare ușoară a sănătății, iar lui B. S. – dureri fizice.

Instanța de fond și-a motivat soluția de achitare a lui Ț. I. de învinuirea săvârșirii infracțiunii de tâlhărie prin aceea că el a maltratat părțile vătămate și a luat sacii cu porumb din căruța din intenții huliganice, fiind în stare de ebrietate, și nu cu scopul sustragerii bunurilor acestora.

Reîncadrând acțiunile lui Ț. I. din prevederile art.287 alin.(3) Cod penal în cele ale art.287 alin.(2) Cod penal, instanța a menționat că țeava de metal cu care Ț.I. l-a lovit pe Ș. N. nu se referă la obiecte destinate vătămării integrității corporale sau a sănătății.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare, conform învinuirii formulate. Apelantul a susținut că instanța de fond în mod neîntemeiat l-a achitat pe inculpat pentru infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(2) Cod penal, luând în considerare doar depozițiile inculpaților, nefiind dată aprecierea cuvenită declarațiilor părților vătămate, ale martorului minor D. V., care au confirmat că sacii cu porumb au fost sustrași imediat după ce au fost bătuți. În opinia apelantului, instanța de fond, reîncadrând acțiunile inculpaților din prevederile art.287 alin.(3) Cod penal în cele ale art.287 alin.(2) Cod penal, nu a ținut seama de faptul că țeava de metal și ciocanul de metal se referă la obiecte special adaptate pentru vătămarea integrității corporale.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, conform cărei Ț. I. a fost condamnat în baza art.287 alin.(3) Cod penal la 5 ani închisoare, fără amendă, și în baza art.188 alin.(2) lit. e) Cod penal la 6 ani închisoare, fără amendă; potrivit art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, fără amendă, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a constatat că Ț. I., la 10.07.2006, împreună cu L. O., fiind în stare de ebrietate alcoolică, deplasându-se cu tractorul, pe drumul de câmp lângă s.Talmaza, r-nul Ștefan Vodă, fără motive, din intenții huliganice, au oprit

căruța în care se aflau cet. Ș. N. și B. S., precum și minora D. V., și, continuându-și acțiunile huliganice, au început să-i bată pe Ș. N. și B. S. cu un ciocan de fier, cauzându-i lui Ș. N. o vătămare ușoară a sănătății, iar lui B. S. – dureri fizice. Întrucât cel din urmă a fugit, ei au luat-o pe D. V. și au plecat; întorcându-se peste vreo 30 min., iarăși au întâlnit căruța cu părțile vătămate.

Ț. I., împreună cu L. O., din nou i-au oprit, au văzut sacii cu porumb și, cu scopul acaparării acestora, au săvârșit un atac tâlhăresc asupra lui Ș. N. și B.S., aplicând violența periculoasă pentru viața și sănătatea persoanelor agresate – lovituri cu ciocanul și țeava de metal folosite în calitate de armă, însușindu-și porumbul în valoare totală de 194 lei 25 bani, care aparținea lui B. S.

Instanța de apel, reîncadrând acțiunile inculpaților din prevederile alin.(2) al art. 287 CP în cele ale alin.(3) al art.287 Cod penal, a menționat că obiectele din fier, cu care au fost aplicate loviturile, deși destinația lor era alta, au fost folosite pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

În ceea ce privește condamnarea inculpatului în baza art.188 alin.(2) lit.e) Cod penal, instanța a reținut că, în speță, nu este prezentă o infracțiune continuă de huliganism, deoarece, între prima și a doua infracțiuni, au trecut circa 30 min., a doua infracțiune (tîlhărie) s-a realizat printr-un atac săvârșit asupra persoanei în scopul însușirii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu o asemenea violență, cu aplicarea unor obiecte în calitate de armă, porumbul fiind sustras imediat după aplicarea loviturilor cu aceste obiecte.

Împotriva acestei hotărîri, a declarat recurs condamnatul Ț. I., care, referindu-se la starea de fapt, a susținut că nu a săvârșit infracțiunile incriminate.

Colegiul penal decide că recursul este inadmisibil, constatînd că sînt corecte concluziile instanței de apel referitoare la calificarea acțiunilor lui Ț.I. în baza art. 287 alin.(3) CP, ca huliganism agravat, săvârșit cu aplicarea altor obiecte, deși nu special adoptate pentru vătămarea corporală, dar care pot fi utilizate pentru aceasta și cu care s-au și produs vătămări corporale; precum și în baza art.188 alin.(2) lit. e) CP, ca tîlhărie, săvârșită cu aplicarea altor obiecte în calitate de armă.

Instanța de recurs reține ca fiind întemeiată și concluzia că, potrivit circumstanțelor constatate, condamnatul a comis nu o infracțiune continuă, ci două infracțiuni distincte: prima – de huliganism, deoarece condamnatul, în acest episod, deși a văzut bunurile din căruță, nu a întreprins acțiuni reale de a le însuși; în episodul următor, care s-a derulat după o scurgere de timp, aproximativ după 30 de minute, condamnatul a acționat cu scop de însușire a bunurilor, intenție demonstrată prin acțiunile real întreprinse de făptuitor și realizată de el prin luarea acestora din căruță.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-427/08 din 19.03.2008)

* * *

Infracțiunea de delapidare, prevăzută de art.191 alin.(1) CP, este prezentă atunci când făptuitorul îndeplinește criteriile de angajat, iar bunurile însușite i-au fost încredințate pentru administrare în modul prevăzut de lege.

Prin sentința Judecătorei Edineț din 11 mai 2007, V. N. a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.191 alin.(1) CP la amendă în mărime de 150 de unități convenționale, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de exercita o anumită activitate.

Acțiunea civilă înaintată de A. D. a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să decidă instanța civilă.

În fapt, instanța de fond a constatat că V. N., în perioada 28 mai 2006 – 06 iulie 2006, activînd în calitate de vînzătoare în magazinul alimentar, ce aparține ÎI „D. Al.”, a comis o însușire ilegală de bunuri materiale, cauzîndu-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă, în sumă totală de 4.486 de lei.

Sentința nominalizată a fost contestată cu apel de către avocat în interesele inculpatei, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare a inculpatei, din motiv că aceasta nu este vinovată de comiterea infracțiunii incriminate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 septembrie 2007, a fost admis apelul, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care V. N. a fost achitată pentru infracțiunea prevăzută de art.191 alin. (2) lit.c) CP, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

În recursul declarat de procuror, se solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond, motivîndu-se că vina inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate este pe deplin confirmată prin cumulul de probe administrate în cauză, inclusiv prin declarațiile inculpatei însăși, care a recunoscut că ducea evidența mărfurilor într-un caiet și, la 10.07.2006, a semnat recipisa privind recunoașterea datoriei create prin activitatea de vînzător, depoziiții cărora instanța de apel le-a dat o apreciere juridică greșită.

Colegiul penal lărgit respinge recursul din următoarele considerente:

Conform prevederilor art.389 alin.(1) CPP, sentința de condamnare se adoptă numai în cazul în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în conformitate cu alin.(2) din același articol, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

Totodată, conform prevederilor art.8 alin.(3) CPP, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

Instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 CPP, a cercetat sub toate aspectele probele aduse de acuzare, și-a expus părerea asupra acestora și în mod motivat a ajuns la concluzia că fapta lui V. N. nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, corect achitînd-o.

Astfel, din materialele cauzei, s-a stabilit cu certitudine că V. N. Nu a fost angajată la serviciu conform legislației muncii, nu s-a încheiat un contract individual de muncă, precum și de răspundere materială privind administrarea bunurilor încredințate, dînsa nici nu figurează în lista angajaților ÎI „D. Al”, iar probe ce ar confirma faptul transmiterii bunurilor pentru administrare (întocmirea facturilor de transmitere a bunurilor cu semnarea lor de către V.N.) și constatării neajunsului prin acte de verificare, inventariere nu au fost prezentate.

Cît privește faptul că inculpata însăși a recunoscut că, activînd în calitate de vînzătoare la ÎI „D. Al”, ducea evidența mărfurilor într-un caiet, aceasta nu demonstrează că anume ea a comis acțiunea de însușire, iar faptul întocmirii recipisei privind recunoașterea datoriei nu este negat de inculpată, aceasta declarînd în instanță detaliat în ce circumstanțe a fost întocmită aceasta (la insistența proprietarului), de aceea argumentele recurentului în acest sens nu sînt întemeiate. Mai mult ca atît, procurorul nu a combătut afirmațiile inculpatei privind faptul că, în timpul activității ei, proprietarul lua diferite mărfuri fără a face vreo plată.

Instanța de apel corect a constatat că, din circumstanțele cauzei, reiese că între V. N. și proprietarul ÎI „D. Al” a existat un raport civil, care urmează a fi soluționat în instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

Mai mult ca atît, la momentul judecării cauzei penale în instanța de recurs, deja există hotărîrea instanței civile, prin care a fost declarată nulă recipisa din 10.07.2006, prin care V. N. s-a obligat față de D. A. să recupereze neajunsul de 4.486 de lei.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-56/08 din 04.03.2008)

* * *

Șantajul urmat de dobîndirea bunurilor cerute (art.189 CP) se consideră consumat la momentul primirii chiar și numai a unei părți din cele cerute. Diferența dintre șantajul și samavolnicie constă în aceea că șantajul, spre deosebire

de samavolnicie (art.352 CP), este posibil doar în raport cu bunurile străine, asupra cărora făptuitorul nu are niciun drept legitim și niciun drept presupus.

Prin sentința Judecătoriei Ciocana din 29 decembrie 2008, au fost condamnați:

- V. A. în baza art.189 alin.(3) lit.e) CP la 7 ani închisoare și amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale;
- M. I. în baza art.189 alin.(3) lit.e) CP la 10 ani și 9 luni închisoare și amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale.
- D. A. în baza art.195 alin.(2) CP la 18 ani și 9 luni închisoare.

În fapt, prima instanță a reținut că D. A., M. I. și V. A., în urma unei înțelegeri prealabile, având scopul acaparării bunurilor altei persoane prin șantaj, în perioada 19 decembrie 2007 – 22 decembrie 2007, l-au șantajat pe J. I., amenințându-l pe el și familia acestuia cu răfuiala fizică, și au cerut de la acesta să le transmită bani în sumă de 700 de euro (11.445 de lei). Ulterior, la 22 decembrie 2007, la ora 14.00, inculpații, aflându-se în fața magazinului „Fidesco” din bd. Mircea cel Bătrîn, mun. Chișinău, au primit de la J. I. bani în sumă de 250 de euro (4.100 lei).

Împotriva sentinței, au declarat apeluri:

- avocatul C. C. și inculpatul M. I., care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, pe motiv că M.I. a fost condamnat pentru șantaj, însă aceasta a fost o discuție obișnuită, șantajul nefiind dovedit;
- avocatul C. T. în interesele inculpatului V. A., care a solicitat o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea art. 79 și 90 CP;
- avocatul P. N. și inculpatul D. A., care au solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 octombrie 2009, au fost admise apelurile declarate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit cărei:

- D. A. a fost condamnat în baza art.189 alin.(3) lit.e) CP la 6 ani închisoare și la o amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale;
- M. I. a fost condamnat în baza art. 189 alin.(3) lit.e) CP la 7 ani și 8 luni închisoare, cu amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale;
- V. A. a fost condamnat în baza art. 189 alin.(3) lit.e) CP la 6 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale.

Instanța de apel a reținut că probele dobândite și administrate în ședința de judecată, verificate în cadrul ședinței instanței de apel, demonstrează elocvent vina inculpaților V. A., M. I., și D. A. în comiterea infracțiunii prevăzute de art.189 alin.(3) lit.e) CP, deoarece ei au comis șantajul, adică cererea de a se

transmite bunurile proprietarului, amenințând cu violență persoana, urmată de dobândirea bunurilor cerute.

Împotriva acestei hotărâri, au declarat recursuri:

- avocatul B. T. în interesele condamnatului V. A. și avocatul I.M. în interesele condamnatului D.A., precum și D.A., care, în temeiul art.427 alin.(1) pct.12) CPP, solicită reîncadrarea acțiunilor condamnaților din prevederile art 189 alin.(3) CP în cele ale art.352 alin.(2) CP, ca motiv invocând că între inculpatul V.A. și partea vătămată a avut loc înțelegerea ca aceasta din urmă să-i vîndă un lot de pămînt, pentru ce i-a dat și o arvună, pe care, ulterior, a cerut-o înapoi, deoarece partea vătămată a mărit prețul lotului, astfel inculpatul V.A. și-a cerut propriul bun;
- avocatul E. C. și condamnatul M I., care, bazîndu-se pe temeiul art.427 alin.(1) pct.8) CPP, solicită pronunțarea unei hotărâri de achitare, motivînd că M. I. nu a întreprins acțiuni ilegale, el doar l-a însoțit pe V. A. la întîlnirea cu partea vătămată.

Judecînd recursurile, instanța de recurs le respinge ca neîntemeiate.

Din conținutul recursurilor, rezultă că autorii au invocat ca temei de recurs art. 427 alin.(1) pct.12) CPP, care stipulează că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o erorile de drept comise de această instanță atunci cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, și anume că episodul cu partea vătămată J. I. urmează să fie reîncadrată din prevederile art.189 alin.(3) lit.c) CP în cele ale art.352 alin.(2) CP.

Pentru o atare concluzie, trebuie să se țină seama de fapte așa cum acestea au fost stabilite în mod suveran de către instanțele de fond sau de apel și dacă aceste fapte au fost încadrate în norma penală corespunzătoare. Dacă aceste fapte au fost încadrate într-o altă normă penală, înseamnă că faptei i s-a dat o încadrare greșită.

Potrivit recursurilor, condamnații, de fapt, nu au negat săvîrșirea infracțiunii, însă critică aprecierea juridică a acțiunilor comise de ei în privința cet. J.I., afirmînd că ei au cerut restituirea sumei respective, care îi aparținea lui V.A., și nu părții vătămate.

Colegiul constată că instanțele de fond și de apel au cercetat toate probele prezentate de părți și le-au apreciat din punctul de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora, și acestea, în ansamblul lor, au confirmat vinovăția condamnaților în săvîrșirea faptei de dobîndire prin șantaj a bunurilor altei persoane.

Ambele instanțe de judecată și-au motivat concluzia privind vinovăția lui D. A., M. I. și V. A. în săvîrșirea șantajului de către mai multe persoane, însoțit de dobîndirea bunurilor cerute. Dobîndirea chiar numai a unei părți din aceste bunuri, ca element calificativ al infracțiunii, echivalează cu dobîndirea întregului bun cerut prin amenințări cu violența la adresa părții vătămate.

Afirmațiile recurenților precum că s-a solicitat, de fapt, întoarcerea banilor care îi aparțineau lui V. A., precum că în mod neîntemeiat plățiți în contul arvuinei lui J. I., se resping ca neîntemeiate. Ambele instanțe de judecată au constatat că între V. A. și partea vătămată J. I. a fost încheiat un contract de arvună întru asigurarea altui contract – de vânzare-cumpărare a unui lot de pământ, unde ca vânzător figura V. A., iar ca cumpărător J.I. Părțile contractului de arvună au convenit că J. I. îi transmite lui V. A. 1.000 de euro și acesta din urmă se obligă să-i vândă lotul de pământ, iar în caz de refuz, va achita lui J. I. încă o mie de euro, fapt care a și avut loc, deoarece părțile au reziliat contractul de arvună la inițiativa lui V. A., care i-a achitat lui J. I. încă 1.000 de euro. Din acest moment, această sumă, precum și cealaltă sumă de 1.000 de euro au devenit proprietate legală a lui J. I., astfel că pentru V. A., M. I., și D. A. această sumă ori o parte din ea era un bun străin, la care dînșii nu aveau niciun drept legitim ori presupus. Din aceste considerente, atât instanța de fond, cât și instanța de apel au dat o încadrare corectă acțiunilor condamnăților, calificându-le în baza art.189 alin. (3) lit.a) CP.

Această concluzie este bazată și pe explicațiile pct.24 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.16 din 07 noiembrie 2005 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre șantaj”, unde Plenul a explicat că, la delimitarea șantajului de samavolnicie (art.352 CP), trebuie să se țină seama că, spre deosebire de samavolnicie, șantajul este posibil doar în raport cu bunurile străine, asupra cărora făptuitorul nu are nici dreptul legitim, nici dreptul presupus. Prin „drept legitim” se înțelege un astfel de drept, pe care persoana îl are în virtutea unui temei legal. Prin „drept presupus” se înțelege un astfel de drept, care în realitate nu aparține persoanei, deși acesta consideră eronat că este investită cu acest drept.

În aceeași ordine de idei, în cazul samavolniciei, acțiunile de amenințare, de violență, de nimicire a bunurilor etc. reprezintă un mijloc de realizare a dreptului legitim sau presupus al făptuitorului, iar în cazul șantajului, astfel de acțiuni ca amenințarea, violența, deteriorarea ori distrugerea bunurilor etc. constituie mijlocul de întărire a cererii ilegale a făptuitorului.

Șantajul se deosebește de samavolnicie prin trăsăturile laturii subiective: șantajul presupune prezența intenției directe și a scopului de cupiditate (profit), în timp ce samavolnicia poate fi săvârșită din intenție directă sau indirectă, iar prezența vreunui scop nu este obligatorie.

Prin urmare, din aceste considerente, Colegiul constată că instanțele de fond și de apel nu au comis o eroare de drept în latura aprecierii juridice a faptelor comise de condamnații V.A., M.I. și D.A. în episodul cu partea vătămată J. I.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr1ra-320/10 din 27.04.2010)

* * *

Ațiunea de luare sub împrumut a unor sume importante de bani, de la mai multe persoane cunoscute, sub condiția de investire a lor în afaceri, cu asumarea obligației de restituire a sumelor primite, plus un anumit procent, când, în realitate, făptuitorul nu a făcut real nicio investiție în afaceri economice și nici nu și-a îndeplinit obligațiile asumate, confirmă că vinovatul, încă la momentul primirii banilor, a avut intenția de dobândire a bunurilor proprietarului, abuzînd de încrederea acestuia, deci a comis infracțiunea de escrocherie în proporții deosebit de mari.

Prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 17 august 2006, C.L. a fost condamnată în baza art.123¹ Cod penal (în red. 1961) (art.190 alin.(5) CP (red.2009)), cu aplicarea art.42 CP (în red. 1961), la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere.

Potrivit sentinței, C. L., în perioada aprilie 1998 – decembrie 1999, a sustras prin escrocherie suma de 55.530 de dolari SUA, care, conform cursului oficial al BNM la acea dată, constituiau 391.486,35 de lei RM, de la părțile vătămate, și anume: de la C. E.- 18.000 de dolari SUA; de la M. M.- 8.000 de dolari SUA; de la C. A.- 15.000 de dolari SUA; de la R. A.- 5.000 de dolari SUA; de la E. G.- 1.700 de dolari SUA; de la Z. I.- 10.000 de dolari SUA și de la B. T.- 7.830 de dolari SUA.

Sentința a fost atacată cu apel de către avocat în interesele inculpatei, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare, pe motivul lipsei în acțiunile lui C. L. a elementelor infracțiunii prevăzute de art.123¹ CP (red.1961), invocînd că sentința se bazează doar pe depozițiile părților vătămate și unele recipise ale acestora, fără a se ține cont de contradicțiile existente și de faptul că declarațiile martorilor apărării în mod neîntemeiat au fost respinse.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2006, apelul a fost admis, cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia C.L. a fost condamnată în baza art.126 alin.2 CP (red.1961) – cauzare de daune materiale proprietarului prin abuz de încredere, în mod repetat; fapta nu constituie o sustragere – la 3 ani închisoare. În baza art.2 din Legea nr.561-XIV din 29.07.1999 privind amnistia în legătură cu aniversarea a V-a a adoptării Constituției R.Moldova, a fost absolvită de pedeapsa stabilită.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin aceea că niciuna din probe nu indică faptul că intenția inculpatei a fost îndreptată spre dobîndirea banilor prin înșelăciune, ci din contra, dînsa a întreprins toate măsurile pentru a-și onora obligațiunile față de părțile vătămate, însă nu a izbutit.

Împotriva deciziei nominalizate, a declarat recurs procurorul, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor administrate.

A declarat recurs și avocatul, care solicită casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 aprilie 2007, recursul avocatului a fost respins ca inadmisibil, iar al procurorului – admis, cu casarea deciziei instanței de apel ca nelegitimă și neîntemeiată și menținerea sentinței.

Împotriva acestei hotărâri, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP (în redacția de până la 04.06.2010), au declarat recurs în anulare condamnată și avocatul acesteia, solicitând casarea hotărârilor judecătorești pronunțate, cu adoptarea unei noi hotărâri, de achitare a lui C. L., pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, recurenții referindu-se la starea de fapt a cauzei, care, în opinia dînșilor, demonstrează că, condamnată nu a avut intenția de sustragere, precum și nu intenționa să nu-și îndeplinească angajamentele asumate la momentul împrumutului.

Plenul CSJ respinge recursul din următoarele considerente:

Potrivit sentinței instanței de fond, concluzia privind vinovăția condamnatei C.L. în dobândirea bunurilor proprietarilor în proporții deosebit de mari prin escrocherie s-a tras în baza probelor administrate în ședința judiciară cu participarea dînsei, unde părțile vătămate C. E., M. M., C. A., R.A., E. G., Z. I. și B. T. au confirmat că i-au transmis sumele de bani lui C. L. la solicitarea ei, pe termene concrete și, după cum ea afirma, în scop de afaceri comerciale, dînșii crezând-o că ea în așa mod va avea posibilitatea să le restituie sumele, inclusiv cu procente. Tot din declarațiile părților vătămate, rezultă că acestea consideră că, de fapt, au fost induși în eroare de condamnată, deoarece ea în termenele respective nu și-a îndeplinit obligațiile și, după un timp, a dispărut, plecând din țară fără să-i informeze în vreun mod.

Aceste declarații, ca probe, nu au trezit îndoială instanței de fond, astfel corect au fost puse la baza sentinței de condamnare a lui C.L.

Afirmațiile recurenților, expuse în recursul în anulare, precum că, prin asemenea probe, nu se confirmă vinovăția condamnatei se resping ca neîntemeiate.

Instanța de judecată corect a conchis că, prin înseși acțiunile sale, C. L. a demonstrat că ea a urmărit intenția de a-și însuși sumele primite de la părțile vătămate, atunci când în fapt nu a întreprins real acțiuni de activitate comercială, nu răspundea la apelurile părților vătămate, se eschiva de la întâlnirile cu acestea.

După cum rezultă din declarațiile părții vătămate B.T., condamnată și-a asumat obligația să procure din Emiratele Arabe sacoșe și hîrtie la o sumă de 4,000 de dolari, pe care care el i-a transmis-o. Ulterior, sub pretextul că, contai-

nerul trebuie să fie plin, a mai solicitat pentru procurarea acestor mărfuri încă 3.840 de dolari, pe care i-a primit. În realitate, nu a întreprins acțiuni de executare a obligațiunii asumate.

După o lună și jumătate, la cerința lui B.T., dînsa, pentru a căpăta încrederea părții vătămate, i-a lăsat pașaportul și o adeverință de naștere, care, de fapt, nu-i mai erau necesare, fără ca în continuare să întreprindă acțiuni de realizare a înțelegerii.

Instanțele de judecată corect au apreciat asemenea acțiuni ca escrocherie comisă de C.L., deoarece, de fapt, dînsa i-a înșelat atît pe B.T., cît și pe celelalte părți vătămate.

Drept o probă care demonstrează prezența intenției de însușire a bunurilor proprietarilor, corect reținută de instanța de judecată, servește însuși comportamentul ulterior al condamnatei, care, fără să informeze părțile vătămate, a părăsit țara, mergînd în Emiratele Arabe, fără a întreprinde vreo acțiune de a restitui sumele însușite.

Plenul remarcă faptul că, în cazul escrocheriei, victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența abuzului de încredere.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpînire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat (pct.15 al Hotărîrii Plenului CSJ nr.23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”).

Aceste date, precum și celelalte probe prin care este motivată concluzia instanței de fond privind vinovăția condamnatei, susținută de instanța de recurs, corespund circumstanțelor cauzei, astfel calificarea acțiunilor în baza art.123¹ CP (red.1961), ca săvîrșire a sustragerii avutului proprietarilor în proporții deosebit de mari prin escrocherie, este legală și întemeiată.

Argumentele recurenților precum că, în episoadele descrise, între condamnată și părțile vătămate au avut loc contracte de împrumut sînt neîntemeiate.

În situația în care condamnată, sub pretext de activitate comercială, a primit de la părțile vătămate sumele menționate și nu a întreprins real nicio acțiune din cele prin care și-a motivat cererea, precum și nu a restituit nicio sumă ori o parte din acestea vreunei părți vătămate în termenele stabilite, s-a eschivat de la întîlnirile cu acestea, pînă la părăsirea domiciliului și așezarea cu traiul într-o altă țară – toate aceste acțiuni, în cumulul lor, demonstrează prezența intenției condamnatei de însușire a sumelor încă la momentul primirii lor, astfel se constată că a avut loc abuzul de încredere și înșelăciunea părților vătămate.

(Extras din hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4-1re-232/07 din 01.10.2007)

* * *

Amenințarea victimei cu cuțitul constituie o amenințare cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, prevăzută de art.188 CP.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 21 februarie 2008, C. V. a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.e),f) Cod penal la 6 ani închisoare, fără amendă.

În fapt, instanța de fond a constatat că C. V., la data de 17 noiembrie 2007, aproximativ la ora 05.00, aflându-se în barul „Vernisaj” din mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, știind unde se află banii cet. V. P. și folosind în calitate de armă cuțitul ce se afla la el, amenințând partea vătămată că va aplica cuțitul dacă va opune rezistență, punându-i-l la gât lui V.P., deci amenințându-l cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea acestuia, i-a sustras, din buzunarul interior al scurtei, bani în sumă de 4.500 de lei, cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

Împotriva sentinței, a declarat apel avocatul C.V. în interesele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței din motivul ilegalității acesteia, cu reîncadrarea acțiunilor inculpatului din prevederile art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal în prevederile art. 186 alin.(1) Cod penal, cu încetarea procesului penal din motiv că părțile s-au împăcat.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2008, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Apărătorul C. V. a declarat recurs ordinar, în care, invocând aceleași motive ca și în apel, solicită reîncadrarea acțiunilor condamnatului din prevederile art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal în cele ale art. 186 alin.(1) Cod penal, iar în baza art. 109 Cod penal, procesul penal în privința acestuia să fie încetat din motiv că părțile s-au împăcat.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, verificând argumentele din recurs în raport cu actele cauzei, respinge recursul ca inadmisibil din următoarele considerente:

Instanțele judecătorești ierarhic inferioare, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate în dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cît și pe cele din cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face ca, concluziile privind vinovăția lui C. V. în comiterea infracțiunii imputate să fie juste și întemeiate.

În susținerea acestora, corect au fost menționate declarațiile părții vătămate P.V., conform cărora nu este sigur că, condamnatul a folosit cuțitul, însă acestuia i s-a părut că obiectul simțit la gât era cuțit, deoarece, pe parcursul cît erau la masă, el a observat de mai multe ori la C. V. un cuțit, pe care acesta din urmă îl ținea

în mână; declarațiile martorilor C. Ig., E. C.; procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată și condamnat, conform căruia partea vătămată cu siguranță a afirmat că, condamnatul l-a amenințat cu cuțitul, el simțindu-l la gâtul său. Această stare de fapt i-a insuflat victimei o teamă reală că i se pot imediat provoca vătămări periculoase pentru viață și sănătate.

Asemenea acțiuni constituie un act de tâlhărie, infracțiune prevăzută de art.188 CP.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1018/08 din 03.09.2008)

* * *

Declarația, adresată paznicului, precum că este proprietar al automobilului ce staționa la parcare, în scop de dobândire a acestuia, constituie înșelăciune prevăzută de art.190 CP – escrocherie.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 25 mai 2009, G. I. a fost condamnat în baza art. 27, 190 alin. (4) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de trei ani.

Acțiunea civilă a fost admisă și s-a dispus încasarea de la G. I. în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material cauzat în valoare de 4.856 de lei.

În fapt, instanța de fond a constatat că G. I., la 23 august 2008, aproximativ la ora 20.00, având scopul dobândirii bunurilor altei persoane în proporții mari, a pătruns pe teritoriul parcarii auto SRL „Edem”, din str. Lesecico 1, mun. Bălți, unde, prin înșelăciune, l-a convins pe paznic că este posesorul automobilului „Audi A 6”, n/î A 205 BC, care aparținea cet. S. M. și valora 95.000 de lei. Ulterior, prin spargerea lacătului de la ușa mașinii, a pătruns în salonul automobilului și a întreprins acțiuni de pornire a acestuia, însă din motive independente de voința lui, deoarece bateria era descărcată, nu și-a atins scopul.

A doua zi, la data de 24 august 2008, aproximativ la ora 09.00, urmărind același scop, s-a întors pe teritoriul parcarii auto, unde a fost reținut de colaboratorii de poliție.

În apel, inculpatul G. I. a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, invocând că nu a avut intenția să sustragă automobilul.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2009, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel și-a motivat decizia prin aceea că instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, examinând complet și

obiectiv probele administrate în dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concluzentei, just a concluzionat asupra vinovăției lui G. I. în comiterea infracțiunii imputate. Acesta, fiind conștient că nu are parcat un automobil, prin afirmațiile făcute paznicului, i-a insuflat acestuia din urmă încredere, însă, de fapt, i-a comunicat un neadevăr, deci l-a înșelat. Acțiunile întreprinse în continuare erau îndreptate spre dobândirea automobilului ce nu-i aparținea.

Condamnatul G. I. a atacat decizia instanței de apel cu recurs, pe care instanța de recurs îl respinge ca vădit neîntemeiat, cu mențiunea că, concluzia privind vinovăția lui G.I. în săvârșirea tentativei de escrocherie este legală și întemeiată.

În susținerea acesteia, ambele instanțe de judecată corect au reținut declarațiile părții vătămate S. M. și ale martorilor A. M., I. D., I. A., care, coroborate cu celelalte materiale ale dosarului, confirmă că, condamnatul G.I. a comis tentativa de dobândire a bunurilor proprietarului în proporții mari prin escrocherie.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-94/10 din 10.02.2010)

* * *

Instanța de apel corect a reîncadrat acțiunile inculpatei din prevederile art. 195 alin. (1) Cod penal în cele ale art. 196 alin. (3) lit. b) Cod penal, din cauza lipsei probelor care să demonstreze faptul sustragerii sau însușirii bunurilor de către inculpată. Inculpata, fiind persoană material responsabilă, prin abuz de încredere, a cauzat un prejudiciu material, care nu a fost contestat de ea.

Prin sentința Judecătorei Grigoriopol din 21 martie 2006, R. T. a fost condamnată în baza art.195 alin.(1) CP la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei. S-a dispus încasarea din contul acesteia în beneficiul SRL „Avent” a sumei de 22.287,15 lei.

Instanța de fond a constatat că R. T., activînd în calitate de vânzătoare de produse alimentare în cadrul SRL „Avent”, în pasajul pietonal subteran de la intersecția str. Izmail cu bd. Ștefan cel Mare, mun. Chișinău, fiind persoană material responsabilă pentru producția încredințată, în perioada 09 noiembrie 2004 – 10 aprilie 2005, urmărind scopul sustragerii venitului obținut în rezultatul vinderii producției încredințate, prin delapidare, și-a însușit bani în sumă totală de 22.287,15 lei.

Cu apel, sentința au contestat-o inculpata și apărătorul acesteia, care au solicitat achitarea lui R. T. de învinuirea adusă, pe motiv că nu a fost demonstrat faptul însușirii banilor.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 decembrie 2006, apelurile au fost admise, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, conform căreia R. T. a fost condamnată în baza art.196 alin.(3) lit.b) CP la

amendă în mărime de 500 de unități convenționale, fiind menținută sentința în partea dispunerii încasării sumei de 22.287,15 lei în beneficiul SRL „Avent”.

Instanța de apel a menționat faptul că, fiind depistat neajunsul nominalizat, acuzarea nu a prezentat probe care să demonstreze sustragerea sau însușirea banilor de către R. T. În aceste împrejurări, instanța de judecată a conchis că inculpata a cauzat o daună materială în proporții mari întreprinderii la care era angajată, prin abuz de încredere, fără ca acțiunile ei să constituie însușire.

În recursul declarat de procuror, invocându-se faptul că instanța de apel eronat a apreciat probele administrate în cauză și greșit a ajuns la concluzia privind lipsa intențiilor de însușire a banilor în acțiunile condamnatei, se solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

Avocatul solicită casarea ambelor hotărâri, cu dispunerea achitării lui R. T. din motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile ei, argumentând că prejudiciul a fost cauzat prin acțiunile neglijente ale condamnatei și aceasta urmează să poarte răspundere materială în baza legislației muncii.

Colegiul penal lărgit respinge recursul procurorului ca inadmisibil, iar recursul avocatului îl admite, însă din alte motive decât cele invocate, din următoarele considerente:

La judecarea cauzei, instanțele de fond și de apel au examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv, probele administrate în dosar, însă *instanța de fond eronat a încadrat fapta comisă de condamnată, greșeală corectată de instanța de apel*, care just a reținut faptul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii de însușire în acțiunile lui R. T. și, fiind în prezența unui prejudiciu cauzat prin abuz de încredere față de SRL „Avent”, corect a condamnat-o pe aceasta pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(3) lit.b) CP.

Cu toate acestea, Colegiul penal lărgit apreciază drept incorectă aplicarea regulilor de individualizare a pedepsei stabilite condamnatei, deoarece, fiind în prezența circumstanțelor atenuante: are doi copii la întreținere, a comis pentru prima dată o infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave, se impune incontestabil concluzia privind aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate, cu amendă, în limita minimă prevăzută de sancțiunea articolului nominalizat.

Totodată, se constată că argumentele din recursul procurorului au fost obiectul examinării în instanța de apel, iar aceasta s-a pronunțat amănunțit asupra lor, constatând lipsa elementelor sustragerii în acțiunile condamnatei, precum și lipsa unor probe care ar demonstra însușirea banilor de către condamnată, fapt ce just i-a permis să caseze sentința primei instanțe și care determină concluzia privind necesitatea respingerii prezentului recurs ca inadmisibil.

Sînt lipsite de teme și argumentele din recursul avocatului privind lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile lui R. T., deoarece *existența prejudiciului a fost*

pe deplin probată și condamnată nu o contestă, iar prejudiciul a fost cauzat prin abuz de încrederea acordată de către angajator.

Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-434/07 din 29.05.2007)

* * *

Sustragerea bunurilor proprietarilor pînă la 25 de unități convenționale nu se consideră în proporții considerabile, ci în proporții mici.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 27 octombrie 2005, V. D. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal la 2 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Procedura de examinare a cauzei a fost efectuată în baza acordului de recunoaștere a vinovăției.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că V. D., la 20 august 2005, la ora 23.00, avînd scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a sustras de pe automobilul de model „Opel Ascona” cu numărul de înmatriculare BL BA 598, care aparținea cet. V. G., două oglinzi la prețul de 500 de lei, pricinuindu-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

Sentința în cauză a fost atacată cu recurs de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui V. D. să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate, cu aplicarea prevederilor art.82 CP.

În recursul declarat de inculpat, s-a solicitat menținerea hotărîrii instanței de fond.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2005, a fost admis recursul declarat de procuror, casată sentința în latura penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care V. D. a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal la 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Recursul declarat de inculpat a fost respins ca nefondat.

Hotărîrile în cauză au fost atacate cu recurs în anulare de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit cărei V. D. să fie condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.80 Cod penal, la 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Judecînd recursul în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal îl consideră întemeiat, acesta urmînd a fi admis din următoarele considerente:

Ambele instanțe corect au stabilit starea de fapt, circumstanțele cauzei și just au calificat faptele lui V.D. în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, însă hotărârile nominalizate urmează a fi casate.

Prin Legea nr.14-XVI din 15 februarie 2008 privind modificarea și completarea Codului cu privire la contravențiile administrative, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.47-48 din 07 martie 2008, au fost operate modificări în prevederile art.51 alin.2 CCA, potrivit cărora se consideră de mici proporții valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală sau valoarea pagubei pricinuite care, la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește 25 de unități convenționale.

Conform hotărârilor judecătorești devenite irevocabile, V. D. a fost condamnat pentru sustragerea bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, în valoare de 500 BY lei, însă, în legătură cu modificările operate în Codul cu privire la contravențiile administrative, sustragerea bunurilor proprietarilor pînă la 25 de unități convenționale nu se consideră în proporții considerabile, ci în proporții mici.

Astfel, art.186 alin.(2) Cod penal expres impune condiția pentru existența acestei componente de infracțiuni ca furt, adică sustragere a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La momentul săvârșirii infracțiunii, fapta comisă de V.D. forma componența nominalizată, însă, după intrarea în vigoare a modificărilor menționate, fapta acestuia nu mai formează conținutul infracțiunii de sustragere a bunurilor în proporții considerabile, ci o contravenție administrativă prevăzută de art.51 alin.2 CCA, pentru care motiv procesul penal urmează a fi încetat.

Colegiul enunță că, în această privință, urmează a fi aplicate prevederile art.332 alin.(1) CPP coroborate cu art.275 alin.(1) pct.2) CPP, potrivit cărora procesul penal este încetat în cazul în care fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune.

Colegiul penal admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, I.S., casează sentința Judecătoriei Bălți din 27 octombrie 2005 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2005, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, după cum urmează.

Procesul penal de învinuire a lui V. D. de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal este încetat, dat fiind că fapta acestuia nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune.

Se dispune eliberarea imediată a condamnatului V. D. din instituția penitenciară în care își execută pedeapsa.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-80/08 din 11.03.2008)

INFRAȚIUNI CONTRA FAMILIEI ȘI MINORILOR

* * *

Adăpostirea în sensul prevăzut de dispozițiile art.165 ori 206 CP înseamnă plasarea persoanei traficate într-un loc ferit, pentru a nu fi descoperită de reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane care ar putea denunța traficantul. Primirea la domiciliu a unui minor sosit benevol, cu impunerea ulterioară, forțată, a acestuia la acțiuni imorale de cerșetorie, constituie infracțiunea prevăzută de art.208 CP, și nu trafic de copii.

Prin sentința Judecătoriei Basarabeasca din 26 iunie 2008, B.P. a fost achitată de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (2) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

De către organul de urmărire penală, B. P. a fost învinuită de faptul că, în a treia decadă a lunii august 2007, l-a adăpostit la sine acasă pe minorul I. P., a.n. 1993, care a venit împreună cu mama sa, B. M., și cu fiul ei, B. I., l-a hrănit și, împotriva voinței minorului, l-a impus să muncească prin gospodărie, apoi, în decursul a trei săptămâni, intenționat, cu scopul exploatării prin muncă, l-a obligat să cerșească prin oraș, iar în cazul în care minorul refuza să-i dea toți banii câștigați în urma cerșitului, aplica violența fizică și psihică.

În argumentarea soluției adoptate, instanța a invocat că cu probele administrate în cauză nu s-a dovedit vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii de trafic de copii, constatându-se cu certitudine că minorul I.P. a venit benevol în or. Basarabeasca și a fost adăpostit în familia inculpatei, deoarece nu avea unde locui, dar nu cu scopul exploatării prin muncă, și față de el nu a fost aplicată violența fizică sau psihică.

Hotărîrea în cauză a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care B. P. să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 206 alin. (2) lit. a) Cod penal la 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

În argumentarea apelului declarat, procurorul a invocat că instanța de fond incorect a apreciat probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, și anume nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate minore I.P., ale reprezentantului legal al părții vătămate, I. S., ale martorilor, punînd la baza sentinței de achitare doar declarațiile inculpatei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.06.2009, a fost admis parțial apelul declarat de procuror, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care B. P. a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 208 alin. (2) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu stabilirea unui termen de probă de 5 ani.

Pentru a pronunța hotărîrea în cauză, instanța de apel a constatat că B. P., în a treia decadă a lunii august 2007, aflîndu-se în casa mamei sale, B. M., din or. Basarabeasca, str. Cărmizilor 3, intenționat l-a impus pe minorul I. P., a.n. 1993, care a venit de bunăvoie, împreună cu feciorul ei, B. I., și mama sa de la mănăstirea „Zloți”, în decurs de trei săptămîni să cerșească prin oraș, iar în cazul refuzului acestuia de a se supune sau de a da toți banii cîștigați în urma cerșitului, aplica violența fizică și psihică.

Instanța de apel, în motivarea soluției, a invocat că vina inculpatei a fost dovedită prin probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, și anume: plîngerea reprezentantului părții vătămate, copia certificatului de naștere a părții vătămate, procesele-verbale de recunoaștere a persoanei, raportul de expertiză psihiatrică legală a minorului I. P. și declarațiile acestuia și ale martorilor audiați.

Procurorul a declarat recurs ordinar, în care, invocînd drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecători.

În argumentarea recursului, se invocă faptul că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia că, în acțiunile condamnatei, nu sînt prezente semnele componenței de infracțiune prevăzute de art. 206 Cod penal – traficul de persoane minore –, deoarece a avut loc adăpostirea minorului, cu exploatarea lui și obținerea venitului material.

Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, din următoarele considerente:

Colegiul reține că instanța de apel corect a stabilit starea de fapt și vinovăția lui B. P. anume în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 208 alin. (3) lit. a) Cod

penal, în concordanță deplină cu probele administrate în baza principiului contradictorialității, amply analizate și just apreciate.

Astfel, instanța de apel a menționat că, din probele administrate în cauză, și anume: declarațiile părții vătămate minore, I. P., ale reprezentantului legal al părții vătămate, I. S., ale martorilor E. E., G. L. și C. E.; s-a stabilit cu certitudine că partea vătămată minoră a venit la domiciliul unde locuia și inculpata de bunăvoie, împreună cu feciorul inculpatei, de la o mănăstire, ca ulterior să nu vrea să plece înapoi. Deci fapta de adăpostire a minorului în scop de exploatare a lui de către inculpată nu a fost săvârșită, astfel nu s-a stabilit elementul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (2) Cod penal – adăpostirea părții vătămate.

Probele indicate sînt pertinente, concludente, utile și veridice, coroborează între ele și nu prezintă teme de îndoială.

Deci argumentul invocat de procuror, precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, este neîntemeiat.

Totodată, instanța de recurs menționează că, potrivit explicațiilor din pct.3.4 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.37 din 22.11.2004 „Cu privire la practica aplicării legislației în cauzele despre traficul de ființe umane și traficul de copii”, adăpostirea victimei înseamnă plasarea acesteia într-un loc ferit, pentru a nu fi descoperită de reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane, care ar putea denunța traficantul.

Prin urmare, traficul de copii, ca infracțiune, poate avea loc atunci cînd făptuitorul adăpostește victima în sensul expus mai sus. În lipsa unor asemenea acțiuni intenționate, fapta nu poate fi calificată în baza art. 206 CP.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-193/10 din 02.03.2010)

INFRAȚIUNI CONTRA SĂNĂȚĂȚII PUBLICE ȘI CONVICȚUIRII SOCIALE

* * *

Fapta medicului anestezișt-reanimator care, împotriva regulilor stabilite, a lăsat pacienta sub anestezie generală fără supraveghere, omițând astfel momentul instalării stopului cardiac și respiratoriu, situație care a dus la survenirea hipoxiei cerebrale și decesul pacientei, constituie încălcare din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale.

Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 17 decembrie 2008, S. A. a fost condamnat în baza art. 213 lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a practica medicina pe un termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea de la S. A. în beneficiul lui M. E. a despăgubirii morale în mărime de 200.000 de lei. Acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În fapt, instanța de fond a constatat următoarele:

Inculpatul S. A., deținînd funcția de medic anestezișt-reanimator în IMSP ICȘOSM și C din mun. Chișinău, la 10.11.2006, aproximativ la ora 07.00, aflîndu-se la serviciu, în secția de ginecologie endocrinologică, a manifestat neglijență față de obligațiunile de serviciu ale medicului anesteziolog-reanimator, a încălcat prevederile ghidurilor și standardele clinice, care prevăd că starea pacientului care se află sub anestezie generală intravenoasă este necesar să fie monitorizată în dinamică de către medicul anesteziolog pînă la revenirea deplină a acestuia și recăpătarea cunoștinței, totodată nu a asigurat nivelul corespunzător de examinare și pregătire preoperatorie a bolnavei, a comis încălcări în completarea documentației medicale, și anume nu a indicat concluzia preoperatorie preanestezică, nu a calculat riscul anesteziologic, nu a efectuat supravegherea în dinamică a pacientei după anestezia intravenoasă, în fișa medicală a pacientei a

efectuat rectificări neargumentate referitor la preparatul anestezic administrat, nu a supravegheat bolnava în corespundere cu principiile curativ-profilactice ale instituției și cu respectarea regulilor deontologice medicale, încălcând fragrant pct. 1, 5 și 16 din Regulamentul privind funcția medicului anestezist, aprobat prin ordinul directorului ICȘOSM și C din mun. Chișinău, i-a administrat pacienței H. A. preparate anestezice pentru a-i fi efectuat ulterior chiuretajul cavității uterine. Aproximativ peste 10 minute, a lăsat fără supraveghere pacienta, care se afla sub sedative anestezică generală, neregulamentară părăsind sala de mici operații. Astfel, conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 144 din 27.07.2007, a fost omis momentul instalării stopului cardiac și respirator, situație care a dus la hipoxia cerebrală și decorticarea pacienței H. A., ulterior survenind decesul pacienței.

Sentiința a fost atacată cu apel de către inculpat și apărător, care au solicitat admiterea apelului, casarea sentiinței instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2009, apelurile au fost admise parțial, fiind casată sentiința, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care S. A. a fost condamnat în baza art. 213 lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 500 de unități convenționale, ceea ce constituie 10.000 de lei, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. Acțiunea civilă în latura referitoare la dauna morală a fost admisă parțial, cu dispunerea încasării de la inculpat în beneficiul reprezentantului părții vătămate, M. E., a prejudiciului moral în valoare de 60.000 de lei. În latura referitoare la dauna materială, acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

La adoptarea soluției, instanța de apel a reținut că vinovăția lui S.A. este confirmată prin probe concrete, administrate în dosar, care au fost verificate și apreciate de instanța de fond, cum ar fi: declarațiile inculpatului, ale reprezentantului legal al victimei, M. E., ale martorilor M. A., S. A., B. S., H. V., raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 144 din 27.07.2007, unde direct este indicat că medicul anestezist al IMSP ICȘOSM și C a încălcat prevederile ghidurilor și standardelor clinice, lăsînd pacienta sub anestezie generală fără supraveghere, astfel omițîndu-se momentul instalării stopului cardiac și respirator, situație care a dus la hipoxia cerebrală și decorticarea pacienței H. A.; raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 63 din 30.05.2008, din care se constată că, între neajunsurile admise în acordarea asistenței medicale în cadrul IMSP ICȘOSM și C și decesul pacienței H. A., există legătură de cauzalitate directă.

Totodată, instanța de apel a considerat că, la condamnarea inculpatului S. A. pentru comiterea unei infracțiuni din imprudență, nu s-a ținut cont pe deplin de cerințele art. 5, 7, 75, 76 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a indicat că organul de urmărire penală și instanța de fond, în rechizitoriu și sentință, s-au limitat doar la menționarea faptului că lipsesc circumstanțe agravante și este prezentă o circumstanță atenuantă – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni grave. Cu toate acestea, în materialele dosarului, s-a constatat prezența caracteristicii pozitive a inculpatului, care, pe parcursul a 20 de ani de activitate ca medic, iar din anul 1992, ca medic anestezist-reanimator, a dat dovadă de capacități și cunoștințe profesionale înalte, iar printre colegi se bucură de stimă și încredere.

Totodată, inculpatul S. A. nu are antecedente penale, și-a recunoscut vina parțial, nu refuză să recupereze prejudiciile materiale și morale cauzate reprezentantului legal al victimei, se căiește sincer de cele săvârșite, iar fapta se califică drept mai puțin gravă.

Totalitatea circumstanțelor atenuante instanța de apel le-a considerat o circumstanță excepțională, care permite aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 79 CP și stabilirea unei pedepse penale mai blânde, de altă categorie, și anume sub formă de amendă.

Personalitatea inculpatului, de asemenea, legal și întemeiat, permite instanței să nu-i aplice pedeapsa complementară, care, de altfel, este indicată în dispoziția art. 213 CP ca o pedeapsă de alternativă.

De asemenea, instanța de apel a constatat că, în materialele dosarului, este o cerere de chemare în judecată înaintată de reprezentantul legal al victimei, M. E., fiind indicată suma prejudiciului de 513.000 de lei, dintre care 10.000 de lei constituie prejudiciul material, iar 500.000 de lei – cel moral.

Cererea în cauză nu este motivată și argumentată. Mai mult ca atât, prejudiciul moral se motivează prin starea materială grea.

Instanța de fond a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul reprezentantului legal al victimei a prejudiciului moral în valoare de 200.000 de lei, iar acțiunea referitoare la prejudiciul material a admis-o în principiu, urmînd ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța civilă.

Referitor la despăgubirile morale, instanța de apel a opinat că acțiunea civilă este exagerată și urmează a fi încasată doar suma de 60.000 de lei. În ceea ce privește despăgubirile materiale, deoarece acțiunea civilă nu este argumentată prin probe, ea urmează a fi admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP, a atacat cu recurs ordinar decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2009,

solicitînd casarea acesteia, cu menținerea sentinței Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 17 decembrie 2008.

În motivarea recursului, se invocă faptul că instanța de fond, la aplicarea pedepsei, a ținut cont de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului, de caracteristica de la locul de muncă, de consecințele ce au survenit în urma infracțiunii – decesul persoanei – și de scopul pedepsei – prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni –, însă instanța de apel, aplicînd prevederile art. 79 Cod penal în privința inculpatului și stabilindu-i o pedeapsă mai blîndă, sub formă de amendă, a ignorat faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina, nu s-a căit de cele comise, nu a recuperat prejudiciul cauzat reprezentantului legal al părții vătămate, precum și faptul că a fost distrusă o familie, fiind lăsați orfani 2 copii minori, a căror creștere și educare a rămas pe seama bunicii.

Mai mult, recurentul indică, că instanța de apel nu i-a aplicat inculpatului nicio pedeapsă complementară, acordîndu-i dreptul de a practica activitatea de medic anesteziolog, astfel fiind ignorat scopul pedepsei. La fel, instanța de apel în mod nejustificat a micșorat cuantumul despăgubirii morale dispuse spre încasare în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate, ignorînd suferințele psihice ale acesteia.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit admite recursul din următoarele considerente:

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de prima instanță în partea condamnării concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză. Probele au fost administrate și cercetate cu respectarea normelor procesuale penale, iar aprecierea lor a fost efectuată în conformitate cu prevederile art.101 CPP.

Astfel, concluziile primei instanțe și ale instanței de apel privind vinovăția condamnatului, cu calificarea juridică a faptei lui S. A. în baza art. 213 lit. b) Cod penal, sînt întemeiate și legale.

Casînd sentința în partea stabilirii pedepsei și aplicînd prevederile art. 79 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse mai blînde, sub formă de amendă, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond nu a ținut cont pe deplin de cerințele art. 5, 7, 75, 76 Cod penal. Mai mult, instanța de apel a stabilit circumstanțele atenuante, care, în totalitatea lor, se consideră o circumstanță excepțională, și anume: caracteristica pozitivă a inculpatului, care, pe parcursul a 20 de ani de activitate ca medic, iar din anul 1992, ca medic anestezist-reanimator, a dat dovadă de capacități și cunoștințe profesionale înalte, iar printre colegi se bucură de stimă și încredere; nu are antecedente penale; și-a recunoscut vina parțial; nu refuză să recupereze prejudiciile materiale și morale cauzate reprezentantului legal al victimei; se căiește sincer de cele săvîrșite, iar fapta se califică drept infracțiune mai puțin gravă.

Însă, instanța de recurs consideră că instanța de apel greșit a admis apelul și, la stabilirea pedepsei condamnatului S.A., nu a ținut cont în deplină măsură de cerințele art. 61 și 75 Cod penal, deoarece acele circumstanțe atenuante invocate de instanța de apel nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată și în materialele cauzei, or, inculpatul nu a manifestat inițiativa de a recupera prejudiciul cauzat succesorului legal al decedatei, afirmația instanței că făptuitorul și-a recunoscut vina și se căiește sincer nu rezultă din conținutul procesului-verbal al ședinței instanțelor de judecată; mai mult, așa cum invocă procurorul în recurs, a fost distrusă o familie, fiind lăsați orfani 2 copii minori, a căror creștere și educare a rămas pe seama bunicii.

De asemenea, instanța de recurs constată că instanța de apel, prin neaplicarea inculpatului a pedepsei complementare, i-a acordat dreptul de a practica activitatea de medic anesteziolog în continuare, ignorându-se astfel scopul pedepsei.

Însă, în altă ordine de idei, prima instanță, aplicînd inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip deschis, a menționat că ține cont de gradul de pericol social al faptei, de personalitatea inculpatului, de scopul pedepsei penale – restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

În acest context, concluzia instanței de apel privind aplicarea în privința inculpatului S.A. a prevederilor art. 79 Cod penal este incorectă și, în atare situație, decizia atacată este ilegală și neîntemeiată.

Norma menționată prevede că instanța de judecată, ținînd seamă de circumstanțele excepționale ale cauzei și de persoana vinovatului și considerînd necesar să treacă la o altă categorie de pedeapsă, mai blîndă, poate admite o asemenea ușurare a pedepsei, indicînd în mod obligatoriu motivele. Prin urmare, în spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe, în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție din starea obișnuită a lor ori a personalității făptuitorului.

În prezenta cauză, circumstanțele la care instanța de apel a făcut trimitere sînt împrejurări obișnuite, care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor, deci nu pot fi considerate ca fiind excepționale. Ele se referă, de fapt, la circumstanțe atenuante, prevăzute de art.78 CP. Alte circumstanțe, care ar putea fi apreciate ca fiind excepționale, în cauză nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de apel a dat o apreciere greșită prevederilor art.79 CP, a aplicat și a individualizat greșit pedeapsa în raport cu prevederile art.75 CP, deci a comis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct.10) CPP, eroare care va fi corectată de către instanța de recurs prin casarea parțială a deciziei în latura stabilirii pedepsei, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Referitor la despăgubirile morale pretinse de succesorul legal al părții vătămate, instanța de recurs consideră că suma de 60.000 lei, dispusă de către instanța de apel spre încasare de la inculpat ca despăgubiri pentru prejudiciul moral, este echitabilă, astfel recursul declarat în latura civilă este inadmisibil.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-133/10 din 06.04.2010)

* * *

Tăinuirea din timp, prin ascunderea într-un loc ferit de vedere, în spațiul intertavan al vagonului trenului de pasageri Chișinău-Moscova, a substanței narcotice, în scop de trecere peste frontiera vamală a Republicii Moldova, constituie infracțiunea de contrabandă, prevăzută de art.248 CP. Totodată, fapta, drept cumul ideal de infracțiuni, constituie și infracțiunea prevăzută de art.217 CP, prin semnele constitutive: păstrare și transportare ilegală a substanțelor narcotice.

Prin sentința Judecătoriei Ocnița din 05 decembrie 2007, B. V. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.27, 248 alin.(5), 217 alin.(4) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, și a fost condamnat în baza art.290 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 300 de unități convenționale.

Sentința a fost atacată de către procuror în latura achitării inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art.27, 248 alin.(5) și art.217 alin.(4) CP; precum și de către inculpat în ceea ce privește condamnarea lui pentru păstrare de muniții.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09.04.2008, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat, iar al procurorului a fost admis, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui B.V. în baza art. 27, 248 alin. (5) și art. 217 alin.(4) lit.b) CP, cu aplicarea art. 84 CP, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ani și o lună.

Instanța de apel a constatat că B. V., urmărind scopul păstrării și trecerii prin contrabandă peste frontiera vamală a RM a substanței narcotice – marijuana, eludînd controlul vamal, a ascuns în spațiul intertavan al compartimentului nr.2 al vagonului nr.1 al trenului de pasageri nr.341/342 Chișinău-Moscova, 7413 g de marijuana. Mai apoi, continuîndu-și scopul, la 17 iunie 2007, la stația Chișinău a urcat în compartimentul sus-menționat și a mers la stația Vălcineț, unde, la 18 iunie 2007, la ora 04.40 min., a fost supus controlului vamal în legătură cu trecerea frontierei vamale în Ucraina. Infracțiunea nu a fost dusă pînă la capăt din cauze independente de voința inculpatului, din motiv că, în timpul controlului vamal,

substanța narcotică a fost depistată de către colaboratorii Biroului Vamal Briceni, iar B.V. a fost reținut.

Instanța de apel a menținut constatarea primei instanțe, că B. V., în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, a obținut două cartușe de calibrul 5,45 mm, pe care le-a transportat la domiciliul său în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 21, ap.7, unde le-a păstrat fără autorizația corespunzătoare în odaia dormitorului pînă la 19 iunie 2007, cînd au fost depistate și ridicate în cadrul percheziției efectuate de către colaboratorii de poliție.

Decizia a fost atacată cu recursuri de către condamnat și avocat, care au solicitat casarea atît a sentinței Judecătorei Ocnîța din 05 decembrie 2007, cît și a deciziei Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2008, cu achitarea condamnatului pe toate capetele de învinuire.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificînd argumentele din recursuri în raport cu materialele cauzei, admite recursurile, dar numai în latura stabilirii pedepsei.

Colegiul menționează că instanța de apel corect a stabilit starea de fapt și vinovăția condamnatului în tentativă de contrabandă cu substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, pe care le-a păstrat și le-a transportat în mod clandestin. Prin aceste acțiuni, condamnatul a săvîrșit două infracțiuni, care corect au fost calificate în baza art.27, 248 alin.(5) și art.217 alin.(4) lit.b) CP.

Însă, la aplicarea măsurii de pedeapsă, nu s-au luat în considerație toate prevederile art. 75 alin.(1) Cod penal, pentru care motive instanța de recurs aplică în privința condamnatului B.V. prevederile art. 90 CP, în rest decizia fiind menținută.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-913/08 din 16.09.2008)

* * *

Proporțiile substanțelor narcotice aflate în circulație ilegală sînt prevăzute de Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.79 din 23.01.2006 și modificată prin Hotărîrea Guvernului nr.43 din 26.01.2009. Prin înstrăinare ilegală se înțeleg acțiunile în urma cărora posesor al substanțelor respective devine o altă persoană (vînzare, donare, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut, injectarea altei persoane etc.)

Prin sentința Judecătorei Bălți din 16 iulie 2009, U. I. a fost condamnat în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) CP la 10 ani închisoare; în baza art.217 alin.(2) CP la 8

luni închisoare; conform art.84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 10 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

U. I. a fost condamnat pentru faptul că, la 16 iulie 2008, în jurul orei 18.40, trecînd pe lîngă casa nr.23 de pe str. Cehov, din mun. Bălți, a găsit două seringi cu volumul de 2 ml și 6 ml – una cu soluție incoloră și alta cu substanță de culoare cafenie –, pe care le-a adus în apartamentul închiriat de el și le-a păstrat ilegal pînă la ora 20.00 a aceleiași zile, cînd au fost depistate și ridicate de către colaboratorii de poliție. Conform concluziei expertului, substanța de culoare cafenie uscată în cantitate de 0,26 g reprezenta opium acetilat în proporții mari, iar substanța incoloră în volum de 1,2 ml, conform aceleiași concluzii ale expertului, reprezenta anhidridă de acid acetic.

Tot el, la 29 august 2008, în jurul orei 15.00, aflîndu-se în orașul Rîșcani, ilegal a procurat 4 seringi cu substanțe narcotice în volum de 6 ml fiecare. În aceeași zi, deplasîndu-se spre mun. Bălți cu automobilul „DAEWOO-NEXIA” – taxi-1499 –, condus de C. O., i-a transmis acestuia din urmă o seringă cu opium acetilat în volum de 1,5 ml, ca achitare pentru ruta parcursă, introducîndu-i-l prin metoda injectării.

În jurul orei 15.00, la intrarea în mun. Bălți, automobilul a fost oprit de către colaboratorii de poliție, care, în procesul cercetării, au depistat sub bancheta din urmă 3 seringi cu substanță narcotică și o seringă din care substanța narcotică deja fusese consumată.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică, substanța de culoare cafenie reprezenta soluție de opium acetilat în cantitate de 1,19 g materie uscată, care se atribuie la proporții deosebit de mari.

Acțiunile lui U. I. au fost calificate în baza art.217 alin.(2) CP – circulația ilegală a substanțelor narcotice, adică procurarea și păstrarea substanțelor narcotice, fără scop de desfacere, în proporții mari; și în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) CP – circulația ilegală a substanțelor narcotice cu scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea, transportarea și înstrăinarea ilegală a substanțelor narcotice, în proporții deosebit de mari.

Sentița a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat achitarea sa, cu casarea hotărîrii ca fiind ilegală și neîntemeiată, argumentînd că probele administrate au fost dobîndite în mod ilicit și nu sînt obiective, nu au fost cercetate în ședință de judecată cum prevede legea, acțiunile efectuate de colaboratorii organului de urmărire penală nu corespund procedurii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2009, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentiței.

Instanța de apel a conchis că instanța de fond a stabilit în mod corect starea de fapt și vinovăția lui U. I. în săvîrșirea infracțiunilor imputate și că vinovăția

acestuia a fost integral demonstrată prin declarațiile martorilor L.A., C. S., M. A. și C. O., prin procesele-verbale de cercetare la fața locului, raporturile de constatare tehnico-stiințifică nr.680 din 19.07.2008 și nr.753 din 30.08.2008 și prin alte probe.

Mai mult, fiind audiat în calitate de învinuit în timpul urmăririi penale cu participarea apărătorului, inculpatul a recunoscut faptele imputate.

Curtea a relevat că substanțele narcotice în cauză au fost depistate și ridicate în urma cercetării la fața locului (apartamentului), fapt ce se confirmă prin procesul-verbal din 16.07.2008, cercetarea fiind efectuată cu respectarea prevederilor art.118 CPP; la cercetare, a participat proprietara apartamentului, L. A., care, fiind audiată în calitate de martor în ședința de judecată a instanței de fond, a confirmat că spațiul locativ a fost cercetat de către colaboratorii de poliție cu consimțământul și în prezența ei.

Instanța de apel a enunțat că salonul automobilului a fost cercetat cu consimțământul taximetristului C. O. și în prezența lui U. I., cercetarea fiind finisată cu întocmirea unui proces-verbal de cercetare la fața locului, iar în urma acestei acțiuni, au fost depistate și ridicate trei seringi cu opium acetilat și o seringă din care substanța narcotică fusese deja consumată.

Condamnatul U. I. a declarat recurs, prin care solicită casarea soluțiilor adoptate, cu achitarea sa de învinuirile aduse, invocând ilegalitățile admise de organul de urmărire penală la administrarea probelor, care, în opinia acestuia, conduc la nulitatea acestor probe, aducând aceleași temeuri ca și în cererea de apel. Recurentul susține că nu i-a înstrăinat substanța narcotică taximetristului, deoarece i-a introdus soluția la solicitarea aceluia.

Colegiul penal lărgit admite recursul din următoarele motive:

Instanțele de fond și de apel corect au stabilit starea de fapt, însă, la calificarea acțiunilor condamnatului, au admis abateri de la prevederile legale în vigoare la data judecării cauzei.

După cum a constatat și instanța de apel, vinovăția condamnatului pe fiecare capăt de învinuire a fost confirmată prin ansamblul probelor administrate, iar argumentele invocate de acesta atât în recurs, cât și în apel au fost minuțios analizate și combătute, conform modalității descrise la pct.4.1 din prezenta decizie, pentru care motiv instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului referitoare la lipsa probelor care să dovedească săvârșirea infracțiunii și la ilegalitatea acestora.

Cu toate acestea, instanțele de judecată au admis o eroare atunci când au calificat acțiunile condamnatului în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) CP – circulația ilegală a substanțelor narcotice cu scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea, transportarea și înstrăinarea ilegală a substanțelor narcotice, în proporții deose-

bit de mari, deoarece, potrivit „Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, în redacția Hotărîrii Guvernului nr.43 din 26.01.2009, în vigoare din 03.02.2009, pct.21 al Tabelului nr.1, „opium acetilat în cantitate de la 0,5g-5g” se consideră în cantități mari. Conform pct.5 al Notelor la Listă, cantități deosebit de mari de substanțe narcotice, aflate în circulație ilegală, se consideră cantitățile ce depășesc cantitățile mari. Astfel, cantitatea de 1,19 g de substanță de opium acetilat reprezintă proporții mari, și nu deosebit de mari.

Prin urmare, eroarea de drept comisă de ambele instanțe de judecată, referitoare la încadrarea juridică a acțiunilor lui U. I., descrisă la pct.2.1 din prezenta decizie, urmează a fi corectată prin reîncadrarea acțiunilor lui U.I. din prevederile art. 217¹ alin.(4) lit.d) CP în cele ale art.217¹ alin.(3) lit.f) CP (2008) – circulația ilegală a substanțelor narcotice cu scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea, transportarea și înstrăinarea ilegală a substanțelor narcotice, în proporții mari –, stabilindu-i-se pedeapsa în limitele sancțiunii în vigoare la data judecării prezentului recurs, care este mai favorabilă.

Motivul condamnatului precum că nu a înstrăinat substanțe narcotice este neîntemeiat.

Potrivit explicațiilor din pct.3 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.12 din 27.03.1997, modificată prin Hotărîrea nr.25 din 29.10.2001, „Despre practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației privind infracțiunile legate de mijloacele narcotice și substanțele cu efect puternic și toxice”, înstrăinare ilegală se consideră orice acțiuni, în urma cărora posesor al substanțelor respective devine o altă persoană (vînzare, donare, achitare a datoriei, dare cu împrumut, injectarea altei persoane etc.).

În ceea ce privește condamnarea lui U.I. în baza art. 217 alin.(2) CP, Colegiul penal menționează că aceasta este corectă și întemeiată, iar pedeapsa stabilită este cuprinsă în limitele sancțiunii în vigoare la data judecării prezentului recurs, avînd în vedere și modificările operate în Codul penal prin Legea nr.277 din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova (M.O. nr. 41-44 din 24.02.2009).

Prin urmare, acțiunile condamnatului se recalifică conform modalității descrise, fiind redozată și pedeapsa în limitele sancțiunilor în vigoare la data judecării prezentului recurs. În rest, hotărîrile contestate se mențin.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-403/10 din 11.05.2010)

* * *

Păstrarea în celula penitenciarului, de către condamnat, a substanței narcotice, a cărei circulație este interzisă, constituie o formă agravată a infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(3)lit.e) CP.

Prin sentința Judecătorei Leova din 03 mai 2007, C. I. a fost condamnat în baza art. 217 alin.(3) lit.e) Cod penal la 3 ani închisoare; în baza art. 85 Cod penal, prin adăugarea în întregime a pedepsei neexecutate aplicate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2004, în mărime de 1 an 5 luni și 12 zile, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 5 luni și 12 zile , cu executarea în penitenciar de tip închis.

Potrivit sentinței, s-a constatat că, la 11 februarie 2007, la ora 16.30, în urma efectuării percheziției de către colaboratorii penitenciarului nr.3 din or. Leova în sectorul nr.2 al acestui penitenciar, s-a depistat că, condamnatul C. I., în geanta de culoare neagră ce îi aparținea acestuia și se afla lângă locul de dormit al lui, în cutia de chibrituri, păstra substanțe narcotice – marijuana uscată în cantitate de 2,60 g, ceea ce constituie proporții mari.

Inculpatul a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(3) lit.e) Cod penal, din motiv că el nu a săvârșit infracțiunea incriminată, iar toate probele au fost acumulate cu încălcări ale legislației în vigoare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 iulie 2007, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Condamnatul a declarat recurs, în care solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu dispunerea achitării sale, din motiv că instanțele de judecată incorect au apreciat probele existente în materialele cauzei: au fost audiați doar martorii învinuirii, în general, percheziția fiind efectuată în lipsa martorilor și a condamnatului.

Instanța de recurs declară recursul inadmisibil din următoarele considerente:

Conform art.432 alin. (4) Cod de procedură penală, recursul se consideră admisibil în cazul când acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele prevăzute de art.427 din acest cod, în care sînt stipulate cazurile de încălcare gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

Recurentul face trimitere la temeiul pentru recurs menționat la art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, iar conform acestui punct din lege, ca temei pentru recurs servește situația în care nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În conținutul recursului declarat, nu se menționează niciun argument în favoarea acestui temei, fiind invocate cu totul alte argumente, care nu-și găsesc reflectare în temeiurile menționate în art. 427 Cod de procedură penală, și anume că instanțele de judecată ierarhic inferioare, la emiterea hotărârilor sale, s-au bazat pe probe greșit apreciate, însă un asemenea temei nu este prevăzut de lege pentru a judeca cauza în ordine de recurs.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs.

La fel, instanța de recurs a reținut că recurentul invocă aceleași argumente în recurs ca și în apel și asupra acestora instanța de apel s-a pronunțat argumentat și pe deplin, just respingându-le ca neîntemeiate.

Astfel, instanțele au concluzionat că, condamnatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217 alin.(3) lit.e) Cod penal – păstrarea ilegală a substanței narcotice în penitenciar –, vina lui fiind dovedită prin: declarațiile martorilor B. I., P. A., M. V., care au confirmat faptul că, în prezența lor, a fost efectuată percheziția în celula condamnatului C. I., în geanta acestuia fiind depistată o cutie de chibrituri în care se afla o masă verde uscată asemănătoare cu cânepa; raportul de constatare tehnico-științifică nr.40 din 14 februarie 2007, conform căruia masa vegetală de culoare verde-brună era marijuana, care face parte din categoria substanțelor narcotice.

Declarațiile condamnatului privind nevinovăția sa și efectuarea percheziției doar în prezența martorilor care sînt persoane interesate, aceștia fiind colaboratori ai penitenciarului, sînt neîntemeiate, acestea fiind în contradicție cu materialele cauzei, și anume cu declarațiile martorului S. V., care a afirmat că, condamnatul singur s-a oferit să fie prezent la efectuarea percheziției pe sectorul său, însă avea un comportament suspect, martorul observînd momentul cînd condamnatul a împins cu piciorul geanta ce îi aparținea sub pat.

Prin urmare, argumentele condamnatului precum că nu a comis infracțiunea incriminată sînt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea, de vreme ce există probe ce dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Concomitent, Colegiul menționează că, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luînd în considerație gradul de pericol social al infracțiunii comise, de personalitatea condamnatului, de circumstanțele atenuante și agravante, aplicîndu-i condamnatului o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-526/08 din 02.04.2008)

INFRAȚIUNI ECONOMICE

* * *

Subiect al infracțiunii prevăzute de art. 244 CP poate fi numai persoana responsabilă din cadrul unei întreprinderi individuale, împuternicită cu atribuții de pregătire și prezentare organelor fiscale a dărilor de seamă privitor la activitatea economică a întreprinderii. În lipsa acesteia, obligațiile față de organul fiscal le exercită fondatorul Î.I.

Prin sentința Judecătorei Ceadâr-Lunga din 15 martie 2007, R. L. a fost condamnat în baza art.244 alin.(2) CP la amendă în mărime de 200 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita activități de întreprinzător pe un termen de 2 ani, iar conform art.361 alin.(2) CP la amendă în mărime de 200 de unități convenționale; în baza art.84 CP, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 350 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita activități de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de procuror, dispunându-se încasarea de la inculpat în contul statului a sumei prejudiciului în valoare de 419.117 lei.

R. L. a fost condamnat pentru faptul că, la 10 noiembrie 1999, a inițiat și a înregistrat ÎI „D. A.N.” pe numele lui D. A., pe care a indus-o în eroare în ceea ce privește activitatea întreprinderii date, de facto devenind proprietarul și conducătorul acestei întreprinderi, și această întreprindere, pe parcursul anilor 1999-2001, înfăptuia activitate de întreprinzător, în urma căreia i-a revenit un venit în mărime de 878.624 de lei, și acest venit era tănuț pe calea prezentării organelor fiscale, prin intermediul lui D.A., a unor informații neveridice în ceea ce privește neînfiptuirea de către întreprindere a activității de antreprenoriat, lipsa veniturilor și a altor obiecte supuse impozitării; în urma acestor acțiuni, întreprinderea s-a eschivat de la achitarea impozitului în sumă totală de 419.117 lei.

Tot el, R. L., a folosit certificate false, eliberate în numele BC „Banca de Economii”, în privința faptului că ÎI „D. A.N.” nu a întrebuințat contul bancar, prezentând organelor fiscale, prin intermediul lui D. A., unul din aceste certificate la mijlocul lunii decembrie 2000, iar al doilea la mijlocul lunii mai 2003.

Inculpatul și avocatul său au contestat sentința cu apel, prin care au solicitat pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând faptul că, drept temei al sentinței, au fost puse depozițiile contradictorii ale martorilor și vina lui R. L. în comiterea infracțiunii incriminate nu s-a confirmat.

Procurorul, în apel, a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și aplicarea inculpatului unei amenzi în proporții mai mari.

În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, procurorul a modificat învinuirea în privința lui R. I. în sensul agravării acesteia, învinuindu-l de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(2) și (3), 244 alin.(2) CP și art.42 alin.(2) și (3), 361 alin.(2) CP.

Prin aceasta, procurorul a modificat și apelul declarat, solicitând condamnarea lui R. I. conform noii învinuiri aduse, solicitând stabilirea pedepsei cu amendă acestuia.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 20 iulie 2007, apelul procurorului a fost respins, iar apelurile inculpatului și apărătorului acestuia au fost admise, cu casarea sentinței instanței de fond și achitarea lui R. I. de învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art.244 alin.(2) și art.361 alin.(2) lit.a) CP, pe motiv că el nu a comis aceste infracțiuni.

Curtea de Apel a menționat că vinovată de tănuirea veniturilor poate fi persoana în ale cărei obligații intră declararea acestuia: conducătorul întreprinderii, precum și contabilul, împuternicit cu pregătirea și prezentarea datelor referitoare la venitul obținut, după caz, acestora le revine și răspunderea pentru neprezentarea veridică a dării de seamă organelor fiscale. Potrivit datelor din dosar, această persoană nu este R. I.

De asemenea, instanța de apel a considerat eronată condamnarea lui R.I. pentru folosirea certificatelor false în ceea ce privește lipsa circulației în contul bancar al ÎI „D. A.N.”, eliberate în numele BC „Banca de Economii”, deoarece aceste certificate au fost prezentate organului fiscal de către D. A., și nu de către R. I.

A fost respinsă și ordonanța procurorului de modificare a învinuirii în sensul agravării, pe motiv că art.326 CPP prevede acest drept al procurorului numai în cazul în care acesta a declarat apel în această privință, pe când în apelul procurorului se contesta blîndețea pedepsei.

În recurs, procurorul solicită casarea sentinței și a deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui R. I. conform noii învinuiri aduse, argumentînd că anume acesta a înregistrat fictiv întreprinderea pe numele lui D.A., el a organizat tănuirea veniturilor ÎI „D. A.N.”, în scopul eschivării acestei întreprinderi de la achitarea impozitelor de stat, el, împreună cu D.A., au folosit certificatele false, prezentînd unul din ele la mijlocul lunii decembrie 2000, iar pe al doilea la mijlocul lunii mai 2003 organelor Inspectoratului Fiscal, prin inter-

mediul lui D.A., în scopul de a se eschiva de la achitarea impozitelor în bugetul statului, fapt confirmat prin ansamblul de probe administrate în dosar.

Colegiul penal respinge recursul ca inadmisibil din următoarele considerente:

Instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv; apreciind la justa lor valoare probele administrate, în mod argumentat a ajuns la concluzia că subiect al infracțiunii prevăzute de art.244 CP poate fi numai persoana din cadrul întreprinderii individuale responsabilă cu obligația de a prezenta dările de seamă, precum și, în lipsa unei asemenea persoane, fondatorul întreprinderii individuale. După cum a constatat instanța de apel, R. I. nu deținea niciuna din aceste calități, el nu era responsabil de ținerea evidenței contabile, de autentificarea acesteia, de prezentarea ei organelor fiscale, astfel el nu poate fi subiect al acestei infracțiuni și nici condamnat în baza art.244 CP.

De asemenea, Colegiul penal lărgit consideră juste concluziile Curții de Apel referitoare la faptul că folosirea certificatelor false în ceea ce privește lipsa circulației banilor în contul bancar al ÎI „D. A.N.”, eliberate în numele BC „Banca de Economii”, nu poate fi incriminată lui R. I. atâta timp cât aceste certificate au fost prezentate organului fiscal de către D. A., și nu de către R. I.

Totodată, în mod întemeiat a fost respins argumentul procurorului referitor la faptul că R. I. a prezentat aceste certificate prin intermediul lui D. A., deoarece, după cum s-a stabilit, aceasta din urmă le-a prezentat nu ca intermediar, ci ca, în calitate de conducător al întreprinderii, în a cărei obligație intră prezentarea organelor fiscale a dării de seamă, a informației privind prezența sau lipsa veniturilor la întreprinderea dată.

Fiind în prezența acestor circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide că decizia instanței de apel, prin care R. I. a fost achitat, este absolut legală și întemeiată, pentru care motiv recursul procurorului se impune a fi respins ca inadmisibil.

Concomitent, drept corectă este apreciată și concluzia privind respingerea ordonanței de modificare a învinuirii în sensul agravării aduse lui R.I. de procuror în cadrul judecării cauzei în ordinea procedurii de apel. Instanța de judecată, în această privință, just a făcut referire la art. 326 CPP, conform căruia procurorul are dreptul de a modifica în instanța de apel învinuirea în sensul agravării ei numai în cazul în care el a declarat apel în această privință.

Prin urmare, fiind în prezența situației când procurorul în apel contestă blândețea pedepsei, iar ulterior, pe parcursul judecării apelului, modifică învinuirea în sensul agravării, o altă concluzie decât cea de respingere a acestei ordonanțe nu putea fi pronunțată, deoarece modificarea învinuirii procurorul nu a motivat-o în cererea de apel.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-60/08 din 29.01.2008).

* * *

Persoana poate fi trasă la răspundere penală în baza art. 251 CP numai în cazul în care s-a stabilit că aceasta a înstrăinat bunurile, sechestrate de executorul judecătoresc, care i-au fost ei încredințate pentru asigurarea integrității lor.

Prin sentința Judecătoriei Florești din 08.05.2009, B.Iu. a fost condamnat în baza art.251 Cod penal la amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale.

În fapt, instanța de fond a constatat că inculpatul, fiind înștiințat, prin aviz de recepție la data de 03.01.2006, despre punerea de către executorul judecătoresc, conform încheierii judecătorești din 15.12.2005, a sechestrului pe bunurile materiale, în conformitate cu procesele-verbale de sechestrul din 15.12.2005: șapte porcine cu greutatea de 70-90 kg, în valoare totală de 10.500 de lei; tractorul IUMZ-6, în valoare de 36.250 de lei; o bovină în valoare totală de 5.500 de lei; 166 de oi și capre în valoare totală de 66.400 de lei; trei scârte de fîn în valoare totală de 9.600 lei; edificiul stinei în valoare totală de 6.000 de lei; încăperea pentru ciobani în valoare totală de 3.000 de lei; remorca cu două osii în valoare totală de 3.000 lei; 27 foi de ardezie în valoare totală de 1.080 de lei; autovehiculul de modelul „Opel-Vectra” în valoare totală de 56.000 de lei; aflate în posesia lui, pe care a fost obligat să le păstreze pînă la pronunțarea hotărîrii în dosarul civil privind partajarea bunurilor, intenționat a înstrăinat bunurile sechestrate, și anume: șapte porcine cu greutatea de 70-90 kg, în valoare totală de 10.500 lei; tractorul IUMZ-6, în valoare de 36.250 de lei; o bovină în valoare de 5.500 de lei.

Împotriva sentinței, a declarat apel inculpatul B.Iu., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, deoarece instanța de judecată nu a cercetat sub toate aspectele, complet și obiectiv, probele acumulate, punînd la baza sentinței numai probele prezentate de partea învinuirii, sub aspectul susținut de acuzator, respingînd toate probele oferite de partea apărării. În opinia apelantului, instanța nu a luat în considerare faptul că lipsesc dovezi precum că dînsul a fost obligat să păstreze averea sechestrată, iar despre faptul că, pentru înstrăinarea averii sechestrate este prevăzută răspunderea penală, a aflat deja după ce a fost pus sub învinuire pe data de 20.10.2006.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iulie 2009, a fost admis apelul, casată sentința, rejudecată cauza, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia B.Iu. a fost achitat de învinuirea săvîrșirii infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

S-a reținut că, în condițiile în care, nici în cadrul urmăririi penale, nici la judecarea cauzei, nu s-au stabilit probe care să demonstreze că bunurile sechestrate i-au fost transmise sub semnătură spre păstrare lui B.Iu., adică nu a fost demon-

strată prezența în acțiunile lui B.Iu. a laturii obiective a infracțiunii incriminate, iar probele prezentate de procuror nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, deoarece acestea nu conțin date despre transmiterea bunurilor lui B. Iu., pentru asigurarea păstrării lor. Astfel, instanța de fond greșit a ajuns la concluzia că acțiunile lui B.Iu. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

În recursul declarat de procuror, cu referire la starea de fapt, s-au solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței, pe motiv că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor prezentate de partea acuzării.

Colegiul penal decide că recursul declarat este inadmisibil, cu următoarea motivație.

Potrivit dispoziției art.251 CP, infracțiunea există atunci când însușirea, înstrăinarea, substituirea sau tănuirea bunurilor sechestrate sau confiscate ori utilizarea lor în alte scopuri a fost săvârșită de persoana căreia i-au fost încredințate aceste bunuri sau care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor.

La condamnarea lui B.Iu., instanța de fond s-a referit la încheierea instanței de judecată din 15.12.2005 privind asigurarea acțiunii, la procesele-verbale, întocmite de executorul judecătoresc, privind punerea sechestrului pe bunurile enumerate mai sus și la înștiințarea inculpatului despre aceste proceduri.

La rîndul său, instanța de apel corect a statuat că circumstanțele constatate referitoare la procedura de sechestrare a bunurilor nu sînt destule pentru a trage o concluzie privind vinovăția lui B.Iu. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.251 CP, deoarece bunurile sechestrate nu i-au fost încredințate lui B.Iu. sub semnătură, pentru a asigura păstrarea acestora. Încredințarea bunurilor persoanei pentru asigurarea integrității lor este o circumstanță obligatorie a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.251 CP. În lipsa acesteia ori a persoanei care, conform legii, este obligată să le asigure integritatea nu este prezentă infracțiunea în cauză. Astfel, decizia instanței de apel este legală și întemeiată.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1178/09 din 16.12.2009)

* * *

Nescoaterea de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și a altor valori introduse cu obligația de-a fi scoase de pe teritoriul ei vamal ori introduse cu scop de tranzitare a teritoriului vamal, săvîrșită în proporții mari ori deosebit de mari, constituie contrabandă.

Prin sentința Judecătorei Cahul din 23 august 2006, V.V. a fost condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. a), d) CP, cu aplicarea art. 79 CP, la 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și în baza art. 361 alin. (2) lit.

a) CP la amendă în mărime de 200 de unități convenționale; conform art. 84 alin. (1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 luni închisoare și amendă în mărime de de unități convenționale, care urmau a fi executate de sine stătător.

S-a dispus confiscarea din contul lui V.V. a contravalorii automobilelor utilizate de el la săvârșirea infracțiunii de contrabandă, și anume a autoturismelor:

- Volkswagen Transporter, anul fabricării 1991, numărul caroseriei WV2ZZ-Z29ZFH014028, cu valoarea de 28.798 de lei;
- Opel Kadett, anul fabricării 1984, numărul caroseriei WOL 000046F2505341, cu valoarea de 16.044 de lei;
- BMW 535, anul fabricării 1996, numărul caroseriei WBADE21040BM80168, cu valoarea de 59.773 de lei;
- Opel Kadett, anul fabricării 1990, numărul caroseriei WOL000039L2739415, cu valoarea de 20.970 de lei;
- Opel Kadett, anul fabricării 1988, numărul caroseriei WOL000036J2736584, cu valoarea de 23.729 de lei;
- Opel Astra, anul fabricării 1992, numărul caroseriei WOL000058H523075, cu valoarea de 15.278 de lei;
- Volkswagen Golf, anul fabricării 1991, numărul caroseriei WWWZZ-Z1GZMB087068, cu valoarea de 13.996 de lei.

Potrivit sentinței, inculpatul V.V., a trecut în mod ilegal peste frontiera vamală mărfuri în proporții deosebit de mari, cu încălcarea prevederilor Legii Republicii Moldova cu privire la introducerea și scoaterea bunurilor de pe teritoriul R. Moldova de către persoane fizice, și anume a introdus în țară, cu obligația de a le scoate de pe teritoriul ei vamal, următoarele mijloace de transport:

- la 24 aprilie 2005, automobilul de model Volkswagen Golf, anul fabricării 1991, la prețul de 13.996 de lei;
- la 03 iunie 2005, automobilul de model Opel Kadett, anul fabricării 1984, la prețul de 16.044 de lei;
- la 16 iulie 2005, automobilul de model BMW 535, anul fabricării 1996, la prețul de 59.773 de lei;
- la 18 iulie 2005, automobilul de model Opel Kadett, anul fabricării 1990, la prețul de 20.970 de lei;
- la 30 august 2005, automobilul de model Opel Kadett, anul fabricării 1988, la prețul de 23.729 de lei;
- la 19 septembrie 2005, automobilul de model Opel Astra, anul fabricării 1992, la prețul de 15.278 de lei,

toate aceste 6 automobile avînd numărul de înmatriculare RA 06926;

- la 17 octombrie 2005, automobilul de model Volkswagen Transporter, cu numărul de înmatriculare RA 06501, anul fabricării 1991, la prețul de 28.798 de lei.

Tot el, fiind posesorul automobilului de modelul Mercedes 508 D, numărul șasiului 30942510672271, anul fabricării 1984, înregistrat în R. Moldova cu numărul de înmatriculare CHW 453, a instalat pe automobilul respectiv numerele de înregistrare roșii RA 069626 și a introdus datele tehnice ale automobilului în pașaportul tehnic roșu german din 29 iunie 2001, eliberat pe numele lui W.V., care l-a folosit la trecerea frontierei vamale a R. Moldova la 30 iulie 2005, 31 iulie 2005, 23 august 2005 și 16 noiembrie 2005.

Împotriva sentinței, a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare pe ambele capete de învinuire, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 02 noiembrie 2006, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

Împotriva acestei decizii, a declarat recurs condamnatul, care a solicitat casarea hotărârilor judecătorești, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare, pe motiv că, în acțiunile sale, lipsesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.248 alin.(5) și 361 alin.(2) CP.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 martie 2007, recursul a fost respins ca inadmisibil, acesta fiind vădit neîntemeiat.

În recursul în anulare declarat de avocatul V. N. și de condamnat, s-a solicitat casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a lui V. V., pe motiv că fapta comisă de acesta și încadrată în prevederile art.248 alin.(5) CP, de fapt, constituie o contravenție administrativă prevăzută de art.193 alin.8 CCA. Referitor la condamnarea în baza art.361 alin.(2) CP, s-a invocat că fapta nu constituie o infracțiune penală, lipsesc probe care să confirme vinovăția, iar învinuirea înaintată este neconcretă.

Judecând recursul în anulare în baza materialelor dosarului, Plenul Curții Supreme de Justiție îl respinge din următoarele considerente:

Din conținutul recursului, se observă că avocatul și condamnatul își expun dezacordul lor cu soluțiile adoptate, referindu-se la circumstanțele de fapt, la aprecierea probelor administrate de instanțele de judecată, considerând că faptele imputate lui V.V. nu conțin elementele constitutive ale infracțiunii de contrabandă prevăzute de art.248 alin.(5) lit.a), d) CP și acestea urmau a fi calificate drept contravenție administrativă prevăzută de art.193 alin.8 CCA (red. de pînă la 23.06.2009).

Plenul consideră aceste motive neîntemeiate.

Articolul 193 alin.8 CCA (art.287 Cod contravențional în vigoare (nota red.)) stabilește răspunderea administrativă pentru încălcarea regulilor vamale de ne-scoatere de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, mijloacelor de transport auto, obiectelor și altor valori introduse cu obligația de a le scoate

înapoi, fie neîntoarcerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, mijloacelor de transport auto, obiectelor și altor valori scoase cu obligația de a le reîntoarce în termenele stabilite de aceste obligații.

În sensul acestor dispoziții, se înțelege că o contravenție de încălcare a regulii vamale există atunci când persoana introduce, de pe teritoriul altei țări, pe teritoriul vamal al Republicii Moldova mijlocul de transport și se obligă să-l scoată înapoi în țara din care a intrat, însă nu exercită această obligație.

În speța examinată, instanțele de judecată au constatat că, condamnatul V.V. nu s-a obligat, atunci când a intrat din România în punctul vamal Cahul al Republicii Moldova cu mijloacele respective de transport, să le scoată înapoi în România. Dînsul, în primul rînd, a folosit la introducerea lor documente oficiale false, iar, în continuare, își asuma obligația de tranzit al mijloacelor de transport și de scoatere a acestora de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova în Ucraina, nu înapoi în țara din care a intrat, însă obligațiile asumate nu le-a îndeplinit.

Plenul remarcă faptul că instanțele de fond și de apel corect au stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei în baza probelor adunate și administrate pe parcursul judecării cauzei, ulterior obiectiv apreciate din punctul de vedere al concludenței, pertinentei, utilității și veridicității lor, trăgînd concluzii certe privind vinovăția lui V.V., cu calificarea acțiunilor acestuia în baza art.248 alin.(5) lit.a), d) și art.361 alin.(2) lit.a) Cod penal.

Din textele sentinței și deciziei instanței de apel, se observă cu claritate că ambele instanțe de judecată și-au motivat concluziile privind vinovăția condamnatului, referindu-se la un cumul de probe, al căror conținut se cuprinde în aceste acte judecătorești, care au fost verificate din punctul de vedere al legalității lor; la recursul condamnatului; iar instanța de recurs, din lipsa unor anume erori de drept, a constatat că aceste hotărîri judecătorești sînt legale.

Hotărîrea instanței de recurs a devenit irevocabilă la data adoptării. Plenul, la fel, constată că decizia instanței de recurs este legală, deoarece erori de drept din cele prevăzute de art.453 CPP nu s-au stabilit. De fapt, după cum s-a menționat anterior, prezența vreunei dintre acestea nu invocă nici autorii recursului în anulare, astfel se conchide că recursul în anulare urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind și neîntemeiat.

Plenul menționează, de asemenea, că, în temeiul art.6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul la un proces echitabil trebuie interpretat în lumina preambulului Convenției, care consacră preeminența dreptului ca element de patrimoniu comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă (irevocabilă) a oricărui litigiu nu trebuie

rediscutată. În virtutea acestui principiu, nicio parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cazului. Competența de rejudecare (revizuire) a hotărârilor judecătorești definitive poate fi exercitată pentru a corecta erorile de drept, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi ca temei pentru reexaminarea cazului (*Hotărârea CEDO din 16.01.2007, cazul Bujnița versus Moldova*). Din aceste considerente, motivele recurențelor, la fel, sînt neîntemeiate.

(*Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4-1re-389/07 din 26.11.2007*)

* * *

În cazul contrabandei săvîrșite cu valori culturale, nu este obligatoriu ca acestea să corespundă calificativelor „în proporții mari sau deosebit de mari”. Important este ca bunurile respective să fie atribuite la valori culturale, prevăzute de Legea cu privire la protecția monumentelor. După caz, recunoașterea lor ca valori culturale poate avea loc în baza unei expertize de specialitate.

Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 28 august 2007, în privința lui L. D. a fost încetat procesul penal intentat în baza art. 248 alin. (4) Cod penal în temeiul art. 332 alin. (2) Cod penal, din lipsa în acțiunile lui a elementelor constitutive ale infracțiunii. Instanța a reținut că valorile culturale, ca obiecte ale contrabandei, nu sînt în proporții mari sau deosebit de mari.

Totodată, prin aceeași sentință, el a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției administrative prevăzute de art. 193 alin. 10 CCA și i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 25 de unități convenționale în beneficiul statului, cu confiscarea corpurilor delictive.

De către organul de urmărire penală, L. D. a fost pus sub învinuire pentru faptul că, exercitînd funcția de inginer în SA „Borogani”, amplasată în s. Borogani, r-nul Leova, avînd scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a valorilor culturale, și anume a cinci clopote de diferite dimensiuni ale bisericii din s. Borogani, r-nul Leova, prin tănuirea lor de controlul vamal, la 17 februarie 2004, în procesul încărcării cu semințe de floarea-soarelui a autocamionului de modelul „Kamaz” cu n/i GEAD 012, ce tracta remorca cu n/i GEAA 326, aflat sub conducerea lui D. S., într-un loc special adaptat, a ascuns, în masa încărcată vrac cu semințe de floarea-soarelui, cele cinci clopote, pe care ulterior, la 18 februarie 2004, le-a trecut prin contrabandă în România.

Sentiința menționată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea ei și condamnarea lui L. D. în baza art. 248 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei respective, motivînd că instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor prezentate, sentiința fiind bazată numai pe declarațiile inculpatului.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2007, a fost casată sentiința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care L. D. a fost condamnat în baza art. 248 alin. (4) Cod penal la 3 ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

L. D. a fost declarat vinovat de faptul că, avînd scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a valorilor culturale, și anume a cinci clopote de diferite dimensiuni ale bisericii din s. Borogani, r-nul Leova, prin tăinuirea lor de controlul vamal, la 17 februarie 2004, în procesul încărcării cu semințe de floarea-soarelui a autocamionului de modelul "Kamaz" cu n/î GEAD 012, ce tracta remorca cu n/î GEAA 326, aflat sub conducerea lui D. S., într-un loc special adaptat, a ascuns, în masa încărcată vrac cu semințe de floarea-soarelui, cele cinci clopote, pe care ulterior, la 18 februarie 2004, le-a trecut prin contrabandă în România.

Hotărîrea instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocat în interesele condamnatului, care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentiinței de achitare, motivînd că acțiunile condamnatului nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

Recurentul și-a bazat recursul pe art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, considerînd că nu sînt întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție respinge recursul din următoarele considerente:

Instanța de fond a examinat sub toate aspectele probele prezentate, însă le-a dat o apreciere incorectă și greșit a interpretat prezența laturii obiective a contrabandei cu valori culturale, astfel instanța de apel corect a casat sentiința și, în baza probelor administrate, a adoptat o decizie legală și întemeiată în ceea ce privește situația de fapt și de drept.

Concluziile instanței de apel referitoare la faptul că L.D. a trecut peste frontiera vamală a Republicii Moldova valori culturale, tăinuindu-le de controlul vamal, prin ascundere într-un loc adaptat în acest scop, sînt juste și întemeiate, bazate pe probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele.

Circumstanțele stabilite de instanța de apel rezultă din depozițiile martorului D. S., care a declarat că, în luna februarie 2004, cu autocamionul de modelul „Kamaz” cu n/î GEAD 012, cu remorca, a transportat semințe de floarea-soarelui din s. Borogani în România, la fabrica de prelucrare a semințelor din or. Vaslui,

însă la încărcare nu a asistat. A trecut frontiera noaptea, iar la locul de destinație a ajuns a doua zi, la ora 07.00. În timpul descărcării, el se afla în cabină și muncitorii i-au spus că, în remorcă, erau cinci clopote, care au rămas pe teritoriul fabricii. Despre clopote el nu a știut nimic, iar când a controlat încărcătura, nu a văzut clopotele, ceea ce dovedește că ele au fost ascunse de la bun început.

Fapta săvârșită de condamnat s-a confirmat și prin procesul-verbal de sevizare din oficiu, întocmit de IPJ Serviciul de investigare a fraudelor pe faptul introducerii în România din Republica Moldova, prin vama Albița, în ziua de 18.02.2004, a 5 clopote de diferite dimensiuni, ascunse în remorcă; prin declarația vamală, potrivit căreia, la 17.02.2004, SRL „Agro-Borogani” a exportat în România 9.300 kg de semințe de floarea-soarelui vrac, alte bunuri nefiind declarate; prin scrisoarea de transport internațional CMR nr. CM 0046562 din 17.02.2004; prin raportul de expertiză nr. 124/01.05 din 31.07.2006, efectuat de Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, conform căruia clopotele au valoare culturală, istorică și materială.

Astfel, de către instanța de apel, acțiunile lui L. D. corect au fost calificate în baza art. 248 alin. (4) Cod penal. Potrivit sensului dispoziției alin.(4) menționat, nu este obligatoriu ca valorile culturale, drept obiecte materiale ale contrabandei, după valoarea lor materială, să fie în proporții mari sau deosebit de mari.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-475/08 din 26.03.2008)

* * *

Frontiera de stat este linia ce desparte teritoriul Republicii Moldova de teritoriul statelor vecine. Trecerea frontierei de stat poate avea loc (cu excepțiile prevăzute de lege) numai prin punctele de trecere a frontierei, stabilite conform legislației. Lipsa stîlpilor indicatori ai frontierei de stat nu exclude răspunderea penală prevăzută de art.362 CP. Trecerea frontierei de stat în afara punctelor de trecere cu mijloc de transport încărcat cu bunuri materiale constituie și o trecere ilegală a frontierei vamale a RM, și contrabandă – acțiuni care formează un cumul ideal de infracțiuni prevăzute de art.362 și 248 CP.

Prin sentința Judecătoriei Cahul din 25 aprilie 2006, R.Iu. și C.S. au fost condamnați în baza art. 248 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 150 de unități convenționale fiecare (3.000 lei) și în baza art. 362 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 150 de unități convențio-

nale fiecare (3.000 de lei); conform art. 84 Cod penal, ambilor le-a fost stabilită pedeapsa definitivă, prin cumulul parțial de pedepse, sub formă de amendă în mărime de 200 de unități convenționale fiecăruia.

Instanța de fond a constatat că R.Iu. și C.S., la 04 decembrie 2004, la ora 10.00, în apropierea satului A.I. Cuza, r-nul Cahul, cu automobilul Gaz-53 cu nr/1 93787 OB, condus de R.Iu., au trecut ilegal, din Ucraina, frontiera de stat a R. Moldova în afara punctului de trecere.

Tot ei, în aceleași circumstanțe, au trecut peste frontiera vamală a R. Moldova, eludînd controlul vamal, marfă – 16.000 de butași în valoare de 118.000 de lei.

Sentința a fost atacată cu apel de către apărătorii condamnaților, care au solicitat achitarea lor, din motiv că aceștia nu au știut că au trecut frontiera de stat ori frontiera vamală a RM, fiindcă locul nu avea instalați stîlpi – semne de demarcație a frontierei de stat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 noiembrie 2006, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Hotărîrile judecătorești au fost atacate cu recurs, solicitîndu-se achitarea condamnaților, motivîndu-se că, în acțiunile lor, lipsesc elementele infracțiunilor pentru care au fost condamnați.

Recursurile sînt respinse din următoarele motive:

Conform celor invocate de către recurenți, principala motivație este că, în acțiunile lui R.Iu. și C.S., nu există elementele infracțiunii de trecere ilegală a frontierei de stat a Republicii Moldova și, totodată, ale infracțiunii de contrabandă.

Instanța de recurs constată că aceste motive, asupra cărora instanțele s-au pronunțat, pe parcursul judecării cauzei în instanța de fond, ulterior și în instanța de apel, au fost verificate și, conform probelor administrate, obiectiv apreciate și corect au fost respinse ca neîntemeiate.

Cu certitudine, instanțele judecătorești ierarhic inferioare au constatat că partea șoselei pe așa-numitul traseu „Drujba”, care traversează teritoriul atît al Ucrainei, cît și al Republicii Moldova, unde au fost reținuți condamnații R.Iu. și C.S., este teritoriul Republicii Moldova, unde aceștia au ajuns în mod fraudulos.

Motivația că, la frontiera de stat a Republicii Moldova, nu erau instalați stîlpi indicatori, ca semne respective de demarcare a frontierei de stat, ce desparte teritoriul Republicii Moldova de teritoriul Ucrainei, nu poate servi ca temei pentru eliberarea de răspundere penală.

Pe fotografiile cercetate în instanța de fond cu participarea condamnaților, se observă, cu deplină claritate, că deplasarea în continuare pe șoseaua traseului „Drujba” de pe teritoriul Ucrainei în Moldova este interzisă, deoarece există un stîlp, care semnaleză frontiera de stat, cu inscripția „intrarea este interzisă”. În

plus, traseul este blocat pentru a face imposibilă deplasarea pe șosea a mijloacelor de transport.

Condamnații, dintre care unul ca, conducător al automobilului, iar altul ca răspunzător de transportarea în general a mărfii, nu s-au conformat acestor semne, încălcând regimul juridic al frontierei de stat. Mai mult ca atât, în acel loc, este instalat un panou rutier cu inscripția „Raionul Vulcănești”, deci era clar pentru condamnați că se trece, pentru deplasarea în continuare, deja pe teritoriul Republicii Moldova.

Că a avut loc o încălcare frauduloasă a frontierei de stat, pe sectorul de șosea discutat, s-a confirmat, respectiv, printr-un aviz și de către organele oficiale ale Ucrainei.

Astfel, calificarea faptelor lui R.Iu. și C.S. în baza art. 362 alin. (1) CP, ca trecere ilegală a frontierei de stat a Republicii Moldova, este corectă și corespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Potrivit dispoziției art. 248 CP, drept contrabandă se consideră acțiunile de trecere peste frontiera vamală a R. Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el.

Conform art. 4 Cod vamal, prin frontieră vamală se înțelege linia de demarcație a teritoriului R. Moldova de teritoriul statelor vecine, linie care corespunde frontierei de stat a Republicii Moldova. Prin urmare, frontiera vamală se consideră și segmentul de linie care întretaie șoseaua traseului „Drujba”.

Având în vedere că, prin „eludarea controlului vamal”, se înțelege trecerea frontierei vamale (intrarea sau ieșirea din țară) prin alte locuri decât cele stabilite prin controlul vamal, iar condamnaților li s-a imputat anume acest element constitutiv al infracțiunii de contrabandă, Colegiul conchide că este corectă și calificarea faptelor condamnaților în baza art. 248 alin. (5) CP. La caz, este prezent concursul ideal de infracțiuni.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-576/07 din 06.06.2007)

* * *

Infrațiunile prevăzute de art.248-249 CP se delimitează după obiectul material și latura obiectivă. Eschivarea de la achitarea plăților vamale, stabilite de legislație, are loc atunci când organul vamal i-a prezentat făptuitorului datele privind taxele și plățile vamale ce urmează a fi achitate, iar acesta se eschivează de la îndeplinirea acestei obligații în ordinea și termenul prevăzut de lege. Fapta de nedeclarare a mărfurilor, la trecerea frontierei vamale, constituie contrabandă, și nu eschivare de la achitarea plăților vamale.

Prin sentința Judecătorei Briceni din 25 iunie 2007, Gl. N. a fost condamnată în baza art.249 alin.(1) CP la amendă în mărime de 300 de unități convenționale – 6.000 lei. S-a dispus încasarea în beneficiul statului a plății vamale neachitate în sumă de 22.515 lei 97 bani, iar bunurile evaluate în sumă de 63.375 lei 52 bani i-au fost restituite.

În fapt, instanța de fond a constatat că Gl.N., la 10.05.2007, între orele 16.00 și 17.00, avînd intenția de a trece frontiera vamală a Republicii Moldova și de a nu achita plățile vamale, traversînd frontiera din Ucraina în Moldova, cu autoturismul de model „Opel Vectra”, prin postul vamal „Criva”, a trecut peste frontiera vamală, nedeclarînd mărfuri industriale în valoare de 63.575,52 lei.

În drept, instanța de fond a reîncadrat acțiunile lui Gl. N. din prevederile art.248 alin.(5) lit. d) CP în cele ale art.249 alin.(1) CP – eschivarea de la achitarea plăților vamale. În motivare, instanța a invocat că inculpata nu a inclus în declarația vamală toate bunurile, în scop de a achita o sumă mai mică a plăților vamale respective.

Sentința nominalizată a fost contestată cu apel de către procuror.

În apel, s-au solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gl. N. să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit.d) CP, cu aplicarea pedepsei în limitele acestei norme penale, motivîndu-se că prima instanță incorect a calificat acțiunile inculpatei în baza art.249 alin.(1) CP, or, probele prezentate dovedesc vinovăția acesteia în săvîrșirea contrabandei în proporții mari.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 mai 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, prin care Gl. N. a fost recunoscută vinovată de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(1) CP, stabilindu-i-se pedeapsa amenzii în mărime de 300 de unități convenționale – 6.000 lei. În baza art.106 alin.(1) CP, s-a dispus confiscarea specială a obiectelor, iar în lipsa acestora – a contravalorii lor în mărime de 63.575,52 lei.

Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs de către condamnată, care a motivat că instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele la calificarea acțiunilor și la aplicarea pedepsei.

Instanța de recurs conchide că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente:

La verificarea legalității și temeiniciei hotărîrii atacate conform materialelor din dosar, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 CPP și a examinat temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, descriind motivele adoptării soluției respective.

Situația de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză. Concluzia privind vinovăția inculpatei în săvârșirea contrabandei rezultă din analiza și aprecierea probelor prezentate în sprijinul învinuirii: declarațiile martorilor Z. A., B. N., V. V.; procesul-verbal de cercetare la fața locului; raportul de expertiză; registrul de evidență a autoturismelor; procesul-verbal de examinare a obiectului.

Motivele invocate în recurs precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită sînt neîntemeiate.

Gl. N. susține că s-a eschivat de la achitarea plăților vamale și, în așa mod, pledează pentru menținerea sentinței de condamnare în baza art.249 alin.(1) CP.

Instanța de recurs remarcă faptul că, potrivit explicațiilor din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție „Privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiile vamale”, nedeclarare a mărfurilor se consideră fapta de neprezentare în modul stabilit a informațiilor precise despre mărfurile, obiectele sau alte valori ce se trec peste frontiera vamală, iar prin declarare neautentică, se înțelege introducerea în documentele vamale a unor informații vădit false.

În pct.15 al hotărîrii citate, se explică, că infracțiunile prevăzute de art. 248 și 249 CP se delimitează după obiectul material și după latura obiectivă a acestora.

Astfel, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.249 CP se realizează prin acțiunile persoanelor care trec peste frontiera vamală mărfuri și obiecte, declarate în documentele vamale, și care se eschivează de la achitarea plăților vamale, stabilite de legislație, conform datelor privind taxele și plățile vamale, prezentate de colaboratorii organului vamal făptuitorului pentru a fi achitate în ordinea și termenul prevăzut de legislație. Potrivit art.117 Cod vamal, se consideră plăți vamale (denumite și drepturi de import ori export) plățile care se percep în cazul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală a RM, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație (taxa vamală, taxa pe valoarea adăugată, accizele, taxa pentru proceduri vamale, taxa pentru participare la licitația vamală și alte sume prevăzute de legislație).

Plățile vamale se percep pînă la sau odată cu depunerea declarației vamale. Modul de plată, precum și cazurile de prelungire ori eșalonare a termenelor de plată a plăților vamale sînt reglementate de art.125-126 Cod vamal.

Latura obiectivă a contrabandei se manifestă prin încălcarea regulilor vamale la trecerea peste frontiera vamală a mărfurilor, obiectelor și a altor valori prin modalitățile descrise în dispoziția art.248 CP.

Obiectul material al contrabandei îl constituie mărfurile, obiectele și alte valori ce se trec peste frontiera vamală, iar obiectul material al eschivării de la

achitarea plăților vamale îl formează plățile vamale, stabilite de legislație, care urmează a fi achitate pentru trecerea acestor mărfuri, obiecte și a altor valori peste frontiera vamală.

Așadar, instanța de apel corect a stabilit că, prin acțiunile sale ilegale, G.I.N. intenționat, prin nedeclarare în documentele vamale, a trecut peste frontiera vamală a R.M. mărfuri industriale în valoare de 63.375,52 lei, faptă care în mod întemeiat a fost încadrată în prevederile art.248 alin.(1) CP, drept contrabandă în proporții mari.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-1228/08 din 05.11.2008)

* * *

În cazul fabricării în scopul punerii în circulație și punerii în circulație a cardurilor bancare false (art.237 CP), prin intermediul cărora au fost ridicate, de pe conturile bancare respective ale mai multor bănci (emitente de carduri), importante sume de bani cu însușirea acestora, este prezent concursul de infracțiuni (cu infracțiunea de sustragere a bunurilor).

Prin sentința Judecătorei Botanica din 08.05.2007, B.M., O. M. și R.G. au fost condamnați în baza art.195 alin.(2) CP la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de antreprenor pe un termen de 5 ani, fiecare, și în baza art. 237 alin.(2) lit.a), c), d) CP la 5 ani închisoare fiecare; potrivit art. 84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicare, li s-a stabilit pedeapsa definitivă de 11 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de antreprenor pe un termen de 5 ani, fiecare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a stabilit că B. M. împreună cu O. M. și R. G., formînd un grup criminal organizat, în perioada 12 – 28 martie 2008, contrar prevederilor Legii nr.1069-XIV din 22.06.2000 cu privire la informatică, ale Regulamentului BNM cu privire la cardurile bancare și altor prevederi legale, dispunînd de utilaj special pentru citirea și înscrierea informației pe benzi magnetice (dispozitiv MSR206), în scopul sustragerii banilor în proporții deosebit de mari, au fabricat în scopul punerii în circulație și au pus în circulație 213 carduri bancare: plăci cu inscripția Romexterra Bank, pe care se afla informația cartelelor nr. 4423980000059091; 4145800001213389; 5112350200027525; 5518520000031345; 5518520000031345; 4060190003816459; 5461628320822124; 4494540270076953; 5545140110775793; 4053910107167106; 5145030044454488;

4870900710000621; 5517360007011292; 4135881000110083; cu inscripția „Capital One” cu nr. 4317532000301558 și cu inscripția „G market card” cu nr.4229304054484020; le-au fabricat ilegal prin falsificare, iar restul (așa-numitul plastic alb) – prin contrafacere parțială. În aceeași perioadă, inculpații, folosind cardurile nominalizate, au extras și și-au însușit mijloace bănești de pe conturile bancare ale mai multor bănci emitente din SUA și Italia, utilizând bancomatele diferitelor bănci din Republica Moldova, în sumă totală de 161.530 de lei.

Cu apeluri, sentința au contestat inculpații B. M., O. M. și R. G., care au criticat soluția primei instanțe sub aspectul greșitei condamnări, în condițiile în care fraudă nu a fost confirmată de bănci din SUA sau de deținătorii cardurilor, nu este ilegală deținerea dispozitivului MSR, atributele băncilor nu pot fi unele și aceleași, programul de lucru cu MSR în notebook nu există, băncile din R. Moldova nu au fost păgubite în niciun fel, plîngere penală sau civilă nu a fost făcută, iar materialul probator existent în dosar nu dovedește vinovăția lor, pentru care motiv, în opinia acestora, se impune necesitatea casării sentinței, cu dispunerea achitării lor.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2007, au fost respinse, ca nefondate, apelurile inculpaților. Instanța de apel a conchis că vina inculpaților a fost pe deplin confirmată prin ansamblul probelor administrate în dosar, din care cu certitudine se constată că toți trei inculpați au falsificat și au pus în circulație carduri bancare false și au sustras, prin utilizarea acestora, bani în proporții deosebit de mari. De asemenea, instanța a conchis că la pornirea urmăririi penale în baza articolelor incriminate inculpaților, potrivit prevederilor art.262 CPP, nu este necesară plîngerea prealabilă din partea părților vătămate, pentru care motiv organul de urmărire penală, depistînd acțiunile prejudiciabile, a fost în drept să se autosesizeze.

În recursurile declarate în numele condamnaților de către avocatul Iu. P., se solicită casarea hotărîrilor judecătorești, cu achitarea acestora, invocîndu-se că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, hotărîrile judecătorești conțin mai multe greșeli și expresii neclare, au fost admise mai multe abateri de la lege în cadrul judecării cauzei, inclusiv prin faptul că procedura s-a desfășurat în limba „moldovenească”, pe cînd condamnații posedă limba română, iar concluziile instanțelor sînt bazate pe presupuneri.

Verificînd argumentele recursurilor în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal respinge recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente:

Instanțele de judecată de fond și de apel au examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, apreciind la justa lor valoare probele administrate în dosar, în mod argumentat ajungînd la concluzia privind vinovăția condamnaților în comiterea infracțiunilor imputate, concluzie care este legală și întemeiată și pe care o susține și instanța de recurs.

La baza concluziei privind vinovăția condamnaților în falsificarea și punerea în circulație a cardurilor bancare false, precum și în sustragerea sumelor de bani în proporții deosebit de mari cu ajutorul acestor carduri, instanțele de judecată corect au pus declarațiile condamnaților depuse în procesul urmăririi penale și în ședințele de judecată, prin care aceștia și-au recunoscut parțial vinovăția, descriind mecanismul săvârșirii infracțiunilor.

Vinovăția lor, după cum au stabilit instanțele de fond și de apel, este confirmată și prin ansamblul probelor administrate în dosar:

- declarațiile specialiștilor R. C., S.A., D. O., A. Z., care au confirmat posibilitatea confecționării cardurilor false cu aparatul depistat și ridicat de la condamnați, precum și că, cardurile depistate la aceștia sînt vădit false;
- declarațiile martorului V. P., care a menționat că a fost martor ocular la reținerea condamnaților la intrarea în ASEM, lângă un bancomat și că de la aceștia s-au ridicat bani și o cartelă de culoare albă;
- răspunsurile Biroului vamal Leușeni și Serviciului de Grăniceri, conform cărora condamnații au intrat pe teritoriul R. Moldova la 11 martie 2008, iar O. M. a declarat la intrare că avea un computer portativ (notebook);
- procesele-verbale de percheziție a încăperii, de percheziție corporală și de ridicare și examinare a obiectelor ridicate, care atestă că la condamnați au fost depistate plăci de culoare albă, care conțineau informația magnetică a mai multor carduri bancare, și bani, precum și terminalul MSR-206, care înscrie și citește informații pe benzi magnetice;
- imaginile video înregistrate de bancomatele de la care s-au sustras mai multe sume de bani de către condamnați etc.

Aceste probe nu au fost combătute și, în ansamblul lor, acestea conduc incontestabil la concluzia privind vinovăția condamnaților în comiterea infracțiunilor imputate.

Astfel, argumentele recurentului referitoare la nevinovăția condamnaților sînt vădit neîntemeiate și, în această privință, recursurile urmează a fi declarate inadmisibile.

Ca fiind vădit neîntemeiate, Colegiul penal apreciază și argumentele referitoare la faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apeluri, deoarece, după cum se constată din decizia instanței, la judecarea apelului, Curtea de Apel Chișinău a respectat întocmai prevederile art.414 CPP, conform cărora instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond, aceasta fiind abilitată cu dreptul de a da o nouă apreciere probelor din dosar, și poate adminis-

tra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. În această privință, instanța a enunțat detaliat argumentele invocate de apelanți și s-a pronunțat argumentat asupra acestora, combătându-le cu probele administrate în dosar.

Colegiul penal, în această privință, mai enunță că decizia instanței de apel este conformă prevederilor art.417 CPP și aceasta cuprinde faptele constatate de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelurilor și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției respective.

Instanțele de judecată corect au încadrat acțiunile condamnaților în prevederile art.237 alin. (2) lit. a), c), d) CP și art.195 alin.(2) CP, deoarece faptele săvârșite constituie concurs de infracțiuni.

Încălări ale prevederilor Codului de procedură penală, care ar duce la nulitatea probelor sau a actelor judecătorești, Colegiul penal nu a stabilit.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-610/08 din 16.04.2008)

* * *

Prin aplicarea confiscării contravalorii obiectului contrabandei (art. 106 Cod penal, redacția Legii din 13 iunie 2003) a fost aplicată o normă care nu era în vigoare la data săvârșirii faptei pentru care a fost condamnată persoana, astfel condamnatului i s-a încălcat dreptul la proprietate.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 octombrie 2008, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, C.B. a fost condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. b), d) și art.106 Cod penal (redacția din 18 aprilie 2002) la 4 ani închisoare, cu confiscarea contravalorii obiectului contrabandei în mărime de 194.535,34 lei; în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal (redacția din 18 aprilie 2002) la 1 an închisoare; în baza art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu confiscarea contravalorii obiectului contrabandei în mărime de 194.535,34 lei; conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pe un termen de 2 ani.

S-a dispus încasarea de la C.B., în contul statului, a sumei de 68.217,34 lei.

În fapt, instanța de judecată a constatat că C.B., la 04 martie 2003, având intenția de a trece prin contrabandă mărfuri peste frontiera vamală a R. Moldova, urmărind scopul tănuirii mărfurilor respective de la organele vamale și de con-

trol, cunoscînd că, concubina sa, Z.A., este fondator și director al SRL „O.-M”, cu adresa: mun. Chișinău, bd. Cuza-Vodă 17/1, folosindu-se de faptul că ștampila întreprinderii se afla la el, s-a prezentat la Ministerul Afacerilor Interne al R. Moldova, unde, falsificînd personal, în punctul nr.7 „Rechizitele bancare și adresele juridice”, semnătura directorului, Z.A., și aplicînd ștampila întreprinderii, pe care o deținea, a încheiat cu Ministerul Afacerilor Interne contractul de arendă nr.72 din 04 martie 2003, obiectul contractului respectiv constituind transmiterea în posesie temporară către SRL „O.-M”, cu plată, a încăperilor depozitare cu suprafața de 245 m² de pe adresa: mun. Chișinău, str. Mesager 5. După obținerea documentului oficial fals, care acordă drepturi, în perioada lunii martie 2003, a depozitat în spațiul imobilului arendat, tăinuind de la organele vamale și de control, marfa introdusă prin contrabandă în R. Moldova din Polonia, în valoare de 194.535,34 lei, cauzînd daune în proporții deosebit de mari intereselor publice.

Tot el, în luna decembrie 2002, s-a deplasat în or. Edineț, unde, sub pretextul că intenționează să practice activitate legală de întreprinzător, a obținut de la U.V. copia certificatului de înregistrare a Întreprinderii individuale „M.S.”, înregistrate la 28 noiembrie 2001, cu numărul de înregistrare 133039257, IDNO 11002604002056, cod fiscal 5068558, cu sediul juridic în s. Parcova, r-nul Edineț.

În luna martie 2003, cunoscînd toate rechizitele firmei, în numele Întreprinderii individuale „M.S.” a comandat un lot de marfă de la firma poloneză „MAGRO” – ciuperci „șampinion” marinate în cantitate de 8.000 de borcane și ciuperci „șampinion” tăiate în cantitate de 6.400 de borcane, și de la firma poloneză „POSTI” – ceai „Golden India” în pachetele în cantitate de 21.840 de bucăți.

În continuare, i-a transmis concubinei Z.A. 23.000 de dolari SUA, aceasta, la rugămintea lui, deplasîndu-se cu unitatea de transport cu n/î C IE 748/ C AO 538, condusă de cet. P.V., în Polonia, pentru procurarea mărfii. În or. Pșina, Polonia, pentru produsele alimentare procurate de la firma „MAGRO”, de către Z.A. a fost achitată în numerar suma de 6.352 de dolari SUA, iar pentru produsele alimentare procurate de la firma „POSTI”, din or. Catovițe, a fost achitată în numerar suma de 6.988,80 de dolari SUA.

În baza documentelor comerciale, organele vamale ale Poloniei au perfectat declarațiile vamale de export nr. 276607142 și nr. 010735679 din 19.03.2003, iar organele vamale ale Ucrainei au perfectat declarațiile de tranzit cu nr. 20300/3/001965 și nr. 10300/3/001966 din 20 martie 2003.

La 21 martie 2003, șoferul P.V. a transportat marfa la postul vamal Chelme-neț-Larga, Ucraina, unde a închis tranzitul prin țara respectivă, în baza următoarelor documente: CMR nr.012536 din 20 martie 2003, Invoice 3/03/EXP din 17 martie 2003, Invoice 4/03/EXP din 18 martie 2003, Invoice 5/03/EXP din 18 martie 2003 și Invoice 17/EXPORT din 19 martie 2003.

În aceeași zi, în postul vamal al R. Moldova, Larga-Chelmenet, P.V. a fost împinat de către C.B., căruia i-a transmis toate documentele de însoțire a mărfii; contrar prevederilor art. 173, 178 Cod vamal al R. Moldova, în scopul trecerii ilegale peste frontiera vamală a RM a mărfurilor, prin înțelegere cu colaboratori ai organului vamal și ai Serviciului de Grăniceri al RM, neidentificați de organul de urmărire penală, a tăinuit de la controlul vamal mărfurile, introducerea acestora în țară nefiind înregistrată în evidența organelor nominalizate, după care marfa a fost transportată la depozitul MAI de pe str. Mesager 5, mun. Chișinău, și comercializată pe piața internă a R. Moldova.

Astfel, la 21 martie 2003, C.B. a introdus prin contrabandă peste frontiera vamală a R. Moldova, prin postul vamal Larga-Briceni, produse în sumă totală de 194.535, 34 de lei.

În drept, acțiunile lui C.B. au fost încadrate în prevederile art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal (redacția din 18 aprilie 2002) – trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, a obiectelor și a altor valori în proporții mari, tăinuindu-le de control vamal prin nedeclarare în documente vamale, săvârșită de două sau mai multe persoane – și ale art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal (redacția din 18 aprilie 2002) – confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, acțiuni soldate cu daune în proporții mari intereselor publice.

Sentința menționată a fost atacată cu recurs de către:

- procurorul în Procuratura Generală, P.M., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care C.B. să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, cu condamnarea la 5 ani închisoare; în temeiul art.106 Cod penal, să fie confiscată contravaloarea obiectului contrabandei în sumă de 194.535,34 lei, iar conform art.90 Cod penal, să fie suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 3 ani; totodată, a solicitat încetarea procesului penal intentat în baza art.361 alin.(2) lit. d) Cod penal în temeiul prevederilor art.1 al Legii nr.278-XV din 16 iulie 2004 privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a a adoptării Constituției R. Moldova și excluderea din sentință a dispoziției de încasare de la inculpat în contul statului a taxei de import în mărime de 68.217,34 lei;
- avocatul C.M. în interesele inculpatului C.B., care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care C.B. să fie declarat culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal și să fie condamnat la 3 ani închisoare, iar conform art.90 Cod penal, să fie suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de 1 an; procesul penal intentat în baza art. 361 alin.(2) lit. d) Cod penal să

fie încetat în temeiul prevederilor art.1 al Legii nr.278-XV din 16 iulie 2004 privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a a adoptării Constituției R. Moldova și să fie excluse dispozițiile privind încasarea taxei de import în mărime de 68.217,34 lei și confiscarea contravalorii obiectului contrabandei în mărime de 194.535,34 de lei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 5 februarie 2009, au fost admise recursurile declarate de procurorul în Procuratura Generală, P.M., și de avocatul C.M. în interesele inculpatului C.B., casată sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 octombrie 2008, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care procesul penal intentat în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal în privința condamnatului a fost încetat în temeiul art.1 al Legii nr.278-XV din 16 iulie 2004 privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a a adoptării Constituției R. Moldova; a fost menținută condamnarea pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare; conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an, cu confiscarea contravalorii obiectului contrabandei în sumă de 194.535,34 lei.

Hotărârile judecătorești au devenit irevocabile.

Condamnatul C.B. a declarat recurs în anulare, fără a invoca vreun temei din cele prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală, și a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 octombrie 2008 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2009, cu încetarea procesului penal, invocînd că el nu este vinovat și nu sînt probe care să confirme vinovăția sa.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2010, a fost dispusă inadmisibilitatea recursului în anulare împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 octombrie 2008 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 5 februarie 2009 declarat de condamnatul C.B., acesta fiind necorespunzător cerințelor de conținut și vădit neîntemeiat.

Întru argumentarea soluției sale, Colegiul penal a reținut că, în conformitate cu art. 456, 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului în anulare declarat în cazul în care constată că acesta nu corespunde după conținut prevederilor art. 455 Cod de procedură penală.

Articolul 455 Cod de procedură penală stipulează cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărîrii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și în ce constă

problema de drept ce există în cauză, care este eroarea comisă de instanță ce duce la casarea hotărârii.

Din conținutul recursului, Colegiul penal a reținut că autorul nu a respectat aceste cerințe și a neglijat dispoziția art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cea mai esențială cerință față de recurs, care precizează că autorul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală, care este conținutul acestuia, argumentarea din punct de vedere nu al stării de fapt, ci al problemei de drept și dacă această problemă prezintă interes pentru jurisprudență.

Referindu-se la motivele invocate privitoare la lipsa de probe care să confirme vinovăția condamnatului C.B., Colegiul penal a menționat că această cauză a fost examinată în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, conform art.506-509 Cod de procedură penală, și în această procedură, conform art. 509 alin. (6) Cod de procedură penală, condamnatul este în drept să atace cu recurs sentința, invocând doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită.

Avocatul E.C., în interesele lui C.B., a înaintat recurs în anulare, prin care solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 5 februarie 2009 și a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2010, în latura aplicării prevederilor art. 106 Cod penal, ca fiind contrare legii.

În opinia autorului recursului, aplicarea confiscării contravalorii obiectului contrabandei în mărime de 194.535,34 lei în privința lui C.B. este neîntemeiată, deoarece instanțele judecătorești nu au ținut cont de faptul că, dispoziția de confiscare a contravalorii obiectului contrabandei – alin. (1) al art. 106 Cod penal – a fost adoptată pentru prima dată în legislația națională penală prin Legea nr. 211-XV din 29 mai 2003, pusă în aplicare din 12 iunie 2003 (Monitorul Oficial nr. 116-120/470 din 13 iunie 2003), iar fapta infracțională imputată lui C.B. a fost comisă la data de 21 martie 2003, adică pînă la adoptarea legii de modificare a art. 106 Cod penal.

În art. 75 alin. (5) Cod penal (redacția anului 1961), în vigoare la momentul săvîrșirii faptei infracționale imputate lui C.B., era prevăzută doar confiscarea mărfurilor, a obiectelor sau a altor valori ce constituie obiectul contrabandei. Dacă obiectul contrabandei nu era găsit, atunci nu era confiscat. Anume așa situații au generat temei pentru modificarea prevederilor art. 106 Cod penal.

Recurentul își întemeiază argumentele pe prevederile art. 453 Cod de procedură penală.

Recurs în anulare suplimentar a înaintat în interesele lui C.B. și avocatul R.M., care solicită casarea parțială a sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 octombrie 2008 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel

Chișinău din 5 februarie 2009, în latura aplicării confiscării speciale, ca fiind contrare legii.

Recurentul consideră că atât instanța de fond, cât și instanța de recurs incorrect au aplicat prevederile art. 106 Cod penal – confiscarea specială –, aplicînd această măsură de siguranță în ceea ce privește contravaloarea obiectului contrabandei, care îi aparține lui C.B. cu drept de proprietate.

În continuare, recurentul menționează că, în conformitate cu prevederile art. 46 din Constituția Republicii Moldova, dreptul de proprietate privată este garantat. Averea dobîndită licit nu poate fi confiscată și caracterul licit al dobîndirii se prezumă. Caracterul ilicit al dobîndirii bunurilor, a căror contravaloare urmează a fi confiscată, nu a fost demonstrat și această circumstanță nu a fost luată în considerare de instanțele de judecată precedente. Dispunînd confiscarea contravalorii bunurilor ca obiect al contrabandei, instanțele de judecată s-au bazat pe faptul că bunurile au constituit obiectul infracțiunii de contrabandă ca niște corpuri delictive. Astfel, recurentul consideră că, prin dispunerea confiscării contravalorii bunurilor-obiect al contrabandei, a fost încălcat dreptul de proprietate al lui C.B.

Motivele recursului în anulare au fost întemeiate pe prevederile art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură penală.

Verificînd argumentele invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei și cu prevederile legii penale, Plenul Curții Supreme de Justiție consideră că recursul în anulare înaintat de avocatul E.C. și recursul în anulare suplimentar, înaintat de avocatul R.M., ambele declarate în interesele lui C.B., urmează a fi admise, cu casarea parțială a sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 13 octombrie 2008, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 5 februarie 2009 și a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2010, cu excluderea aplicării prevederilor art. 106 Cod penal – confiscarea contravalorii obiectului contrabandei în sumă de 194.535,34 lei – în privința lui C.B. din următoarele considerente:

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Conform normei art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor articolului 4 paragraful 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamen-

tale, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă fapte noi, recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sînt de natură să afecteze hotărîrea pronunțată.

Din conținutul recursurilor, rezultă că se contestă hotărîrile judecătorești în privința condamnatului C.B. referitor la aplicarea prevederilor art. 106 Cod penal – confiscarea contravalorii obiectului contrabandei în sumă de 194.535,34 lei –, lege care nu era în vigoare la momentul săvîrșirii infracțiunii, astfel recurenții consideră că a fost încălcat dreptul condamnatului la proprietate, un drept fundamental garantat de art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Din materialele cauzei penale, Plenul stabilește că, potrivit constatării în fapt de către prima instanță și instanța de apel, C.B., la data de 21 martie 2003, a trecut prin contrabandă peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin postul vamal Larga al Biroului vamal Briceni, mărfuri în valoare totală de 194.535,34 lei, procurate de la firmele poloneze „POSTI” și „MAGRO”. Aceste acțiuni au fost încadrate de către instanța de judecată în prevederile art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, iar prin decizia irevocabilă a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 5 februarie 2009, C.B. a fost condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal și în temeiul art.106 Cod penal (redacția din 18 aprilie 2002) la 3 ani închisoare, cu confiscarea contravalorii obiectului contrabandei în mărime de 194.535,34 lei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 5 februarie 2009, a fost rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care procesul penal intentat în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal în privința lui C.B. a fost încetat în temeiul art.1 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției R. Moldova nr.278-XV din 16 iulie 2004; a fost menținută condamnarea lui pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu confiscarea contravalorii obiectului contrabandei în sumă de 194.535,34 lei, iar în baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 1 an.

Plenul menționează că, în temeiul dispozițiilor art. 7 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și în conformitate cu art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de *legea penală în vigoare la momentul săvîrșirii faptei*.

Această normă legală stabilește un principiu al activității legii penale, din care rezultă că legea penală nu se aplică faptelor săvîrșite înainte de intrarea legii în vigoare, cu excepția legii penale care înlătură caracterul penal al faptei, ușurea-

ză pedeapsa sau, în alt mod, ameliorează situația persoanei, adică a legii cu efect retroactiv (art. 10 alin. (1) Cod penal).

Prin urmare, instanțele de fond corect au încadrat acțiunile lui C.B. în prevederile art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal (redacția anului 2002), deoarece sancțiunea art. 75 alin. 5 Cod penal (în redacția anului 1961) prevedea ca pedeapsă complementară „confiscarea obligatorie a mărfurilor, a obiectelor și a altor valori ce constituie obiectul contrabandei”, pe când legea nouă nu prevedea o asemenea pedeapsă complementară – confiscarea.

Totodată, Codul penal în redacția anului 2002, pus în aplicare din 12 iunie 2003, a prevăzut la art. 106 confiscarea specială ca măsură de siguranță, iar scopul aplicării măsurii de siguranță, potrivit prevederilor art. 98 din același cod, este înlăturarea unui pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală.

Conform art. 106, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni. În cazul în care bunurile utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni nu mai există sau nu se găsesc, se confiscă contravaloarea acestora.

Sînt supuse confiscării speciale bunurile: a) rezultate din fapta prevăzută de Codul penal, precum și orice venituri de la aceste bunuri, cu excepția bunurilor și veniturilor care urmează a fi restituite proprietarului legal; b) folosite sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni, dacă sînt ale infractorului; c) date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor; d) dobîndite prin săvârșirea infracțiunii, dacă nu urmează a fi restituite persoanei vătămate sau nu sînt destinate pentru despăgubirea acesteia; e) deținute contrar dispozițiilor legale; f) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni și din veniturile de la aceste bunuri; g) folosite sau destinate pentru finanțarea terorismului.

După cum rezultă din înseși constatările instanțelor ierarhic inferioare în cauză, bunurile trecute ilegal peste frontiera de stat au fost procurate legal de către condamnat din Polonia, prin intermediul concubinei sale, căreia i-a transmis în acest scop 23.000 de dolari SUA. Deci era vorba de trecerea peste frontiera de stat a unor bunuri care erau proprietatea condamnatului, circulația lor nu era interzisă de lege, acestea nu au rezultat din infracțiuni și nu aveau menirea de a fi utilizate la săvârșirea infracțiunii; în orice caz, o asemenea învinuire nu i-a fost înaintată inculpatului.

Plenul consideră că instanțele ierarhic inferioare nu au pătruns în esența definiției confiscării contravalorii obiectului contrabandei, conform căreia, *în cazul în care bunurile utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni nu mai există sau nu se găsesc, se confiscă contravaloarea acestora.*

Raportînd această definiție la prezenta speță, Plenul relevă că fapta infracțională comisă de C.B. a fost încadrată în prevederile art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, al cărei obiect constituie relațiile sociale referitoare la regimul vamal, prin respectarea regulilor impuse de lege privind controlul vamal de mărfuri sau de alte bunuri. În prezenta cauză penală, condamnarea lui C.B. a fost întemeiată anume pe încălcarea regulilor privind controlul vamal de bunuri, dar nicidecum nu au fost administrate probe care să confirme că bunurile ce nu au fost supuse controlului vamal au fost dobîndite ilicit, au rezultat dintr-o altă infracțiune sau urmau a fi utilizate în scopuri criminale.

În contextul expus, Plenul concluzionează că, prin aplicarea instituției confiscării contravalorii obiectului contrabandei (art. 106 Cod penal, redacția Legii din 13 iunie 2003), față de C.B. a fost aplicată o normă care nu era în vigoare la data săvîrșirii faptei pentru care a fost condamnat; astfel, condamnatului i s-a încălcat dreptul la proprietate.

Potrivit dispozițiilor art. 1 din Primul Protocolul adițional la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului: *„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Orice ingerință a statului în dreptul de proprietate trebuie să fie justificată.”*

În situația în care legea penală nouă a înlăturat pedeapsa complementară care era în legea veche, iar instanțele au aplicat niște prevederi din legea nouă care nu au efect retroactiv, ceea ce a dus la încălcarea dreptului la proprietate, Plenul apreciază o asemenea încălcare a legii penale ca fiind o eroare gravă de drept ce constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărîrile irevocabile din procedura precedentă și care generează motive întemeiate pentru redeschiderea procesului penal în vederea corectării acestei erori și repunerea în drepturi a condamnatului C.B.

Prin urmare, recursul în anulare declarat de avocatul E.C. în interesele lui C.B. și recursul în anulare suplimentar, declarat de avocatul R.M. în interesele lui C.B., Plenul le consideră întemeiate și pasibile de admitere în sensul declarat, iar sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 13 octombrie 2008, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 5 februarie 2009 și decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2010 urmează a fi casate în latura aplicării prevederilor art. 106 Cod penal – confiscarea contravalorii obiectului contrabandei în mărime de 194.535,34 lei – cu excluderea din hotărîrile contestate a acestor dispoziții; în rest, hotărîrile judecătorești irevocabile urmează a fi menținute.

(Extras din hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4-1re-9/11 din 16.05.2011)

INFRAȚIUNI ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR

* * *

Conform pct.45, 46 ale Regulamentului circulației rutiere, conducătorul de vehicul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, să țină permanent seama de situația rutieră, să manifeste prudență sporită în cazurile în care se deplasează pe lângă microbuze, autobuze și, în caz de necesitate, să reducă viteza pînă la limita care garantează securitatea traficului.

Prin sentința Judecătorei Botanica din 20 martie 2007, C. V. a fost achitat pentru infrațiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit.b) CP, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

C. V. a fost învinuit pentru faptul că, la 27 mai 2006, în jurul orei 07.00, aflîndu-se la volanul automobilului „Audi-100”, n/i C KT 798, se deplasa pe bd. Decebal, mun. Chișinău, din direcția str. Trandafirilor spre str. Zelinski.

Ajungînd în preajma imobilului cu nr.64 din bd. Decebal, observînd oprirea fortuită a troleibuzului în mijlocul părții carosabile pe sensul deplasării și nerespectînd prevederile pct.45 alin.(2) din Regulamentul circulației rutiere, care obligă conducătorul de vehicul să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită; în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, precum și ale pct.46 din regulament, conform căruia era obligat să manifeste prudență sporită în cazul în care se deplasează pe lângă microbuze, autobuze, iar ca rezultat, a comis tamponarea pietonului Z. I., care traversa partea carosabilă de la dreapta la stînga, conform direcției de deplasare a automobilului.

În urma accidentului rutier, pietonului Z. I. i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora acesta a decedat. Instanța de fond a tras concluzia că inculpatul nu a fost în posibilitate de a observa obstacolul.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea sentinței de achitare și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care C.V. să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) CP, cu aplicarea pedepsei potrivit sancțiunii respective. În motivarea apelului, apelantul a invocat că vina inculpatului și-a găsit deplină confirmare prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată, care dovedesc că acesta a încălcat prevederile pct. 45-46 ale Regulamentului circulației rutiere.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care C. V. a fost condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) CP, cu aplicarea art.79 CP, la amendă în mărime de 500 de unități convenționale(10.000 de lei), cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de un an.

Instanța de apel a constatat fapta de încălcare de către C.V. a pct. 45 alin.(2) și a pct.46 din Regulamentul circulației rutiere în modul descris în actul de învinuire, faptă care s-a soldat cu decesul victimei Z.I. În motivarea soluției, s-a invocat că, potrivit declarațiilor martorilor D.F. și V.B., vehiculul condus de inculpat se deplasa în stînga troleibuzului cu viteză sporită. Martorul J.K., șoferul troleibuzului, a declarat că, prin oglinda din stînga sa, a observat deplasarea vehiculului în cauză, care, în momentul cînd el a oprit troleibuzul, deoarece în fața lui traversa strada partea vătămăată, nu a micșorat viteza, dar a ieșit peste linia de delimitare a părții carosabile destinate deplasării transportului ce venea în întîmpinare și l-a lovit cu partea dreaptă pe pietonul Z.I.

Instanța de apel a pus la baza deciziei și probele-documente, administrate în ședință: procesele-verbale de examinare a vehiculului, condus de C.V., care, în față, este deteriorat; de cercetare a locului accidentului, potrivit căruia s-a demonstrat că vehiculul condus de inculpat a încălcat linia de marcare neîntreruptă și se deplasa, în momentul apropierii de locul accidentului, pe partea carosabilă destinată transportului ce îi venea în întîmpinare.

Conform raportului de expertiză medico-legală, decesul victimei Z.I. a survenit în urma vătămărilor corporale grave, produse în urma accidentului rutier.

Potrivit concluziei instanței de apel, în situația în care inculpatul, conducînd vehiculul și deplasîndu-se în spatele troleibuzului, a observat că acela își micșorează viteza – fapt recunoscut de inculpat – era obligat să manifeste prudență sporită, să reducă viteza pînă la limita respectivă, ca, în caz de necesitate, să stopeze deplasarea, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, fapt pe care dînsul l-a neglijat.

Instanța de apel a reținut că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce au fost prezentate probe care, din

punctul de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, în ansamblu, prin coroborare, au dovedit cu certitudine că C.V. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit.b) CP.

Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs de către avocat în numele condamnatului, cu solicitarea casării acesteia și menținerii sentinței instanței de fond.

Recurentul s-a referit la prevederile art. 427 alin.(1) pct.6), 8) CPP, exprimându-și dezacordul în privința legalității deciziei instanței de apel și invocând că, în acțiunile lui C. V., lipsesc elementele infracțiunii incriminate.

Judecând recursul în baza materialelor din dosar și motivelor invocate, instanța de recurs îl respinge din următoarele considerente:

Potrivit art.424 alin.(2) CPP, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 CPP. Din conținutul recursului, rezultă că avocatul invocă, ca temei de recurs, art. 427 alin.(1) pct.6), 8) CPP. Punctul 6) menționat stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță atunci când aceasta nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu cel pronunțat după deliberare.

Raportînd prevederile art.427 alin. (1) pct.6) CPP la textul deciziei instanței de apel, Colegiul constată că motivul invocat de autor este neîntemeiat, deoarece instanța de apel a cercetat din nou în ședință probele administrate de instanța de fond, iar conform art.414 alin.(2) CPP, era în drept să o facă, a motivat pe deplin admiterea apelului, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în baza art.415 alin. (1) pct.2) CPP, iar contraziceri dintre dispozitiv și motivare a deciziei nu s-au stabilit.

După cum s-a menționat, avocatul s-a referit la temeiul prevăzut de alin. (1) pct.8) din art.427 CPP, în sensul că acțiunile lui C. V. nu conțin elementele constitutive ale infracțiunii pentru care a fost condamnat și, în special, nu s-a constatat vinovăția acestuia privind încălcarea regulilor de circulație rutieră, care a provocat decesul persoanei.

Colegiul reține că o asemenea chestiune, ca temei de recurs, există atunci când instanța de judecată a comis în această privință o eroare de drept.

În ceea ce privește presupusa eroare „că nu sînt întrunite elementele infracțiunii”, se are în vedere cazul în care, deși în hotărâre se fac referiri la infracțiune, nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective, la caz, ale încălcării regulilor de circulație urmate de decesul victimei.

Instanța de apel a concluzionat că acțiunile lui C. V. conțin elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) CP și a descris în amănunte circumstanțele de fapt ale accidentului rutier, împrejurările derulării acestuia, a făcut trimitere la regulile din Regulamentul circulației rutiere, care au fost încălcate de C. V. în timpul conducerii automobilului, au motivat legătura causală dintre încălcarea acestora și provocarea vătămarilor corporale, inclusiv decesul pietonului Z. I.

Astfel, se constată că, în cauză, s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția lui C. V., după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și a motivat această concluzie printr-un cumul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și, ulterior, apreciate în mod obiectiv.

Punerea la îndoială a modului de administrare a probelor ori reaprecierea acestora la etapa recursului nu se încadrează în prevederile art.427 CPP.

Prin urmare, motivele recurentului referitoare la starea de fapt, la circumstanțe, precum că incorect s-a constatat locul tamponării, că nu a avut loc ieșirea pe partea carosabilă destinată circulației în sens opus, că nu a fost încălcat marcajul și că însăși partea vătămată a încălcat regulile de circulație, iar C. V., ca șofer, nu a avut posibilitatea reală să evite tamponarea părții vătămate, Colegiul le respinge ca fiind inadmisibile și remarcă, că toate aceste circumstanțe au fost obiect de examinare la etapa judecării cauzei în ordine de apel, astfel concluzia privind vinovăția condamnatului este întemeiată.

Această concluzie s-a tras în baza materialelor dosarului, cu respectarea procedurii penale, fiind corect constatate faptele comise, cu încadrarea lor juridică justă în prevederile art.264 alin.(3) lit.b) CP, stabilindu-se și o pedeapsă echitabilă, cu respectarea prevederilor art.75 CP, inclusiv ținându-se seama că, cu adevărat, la survenirea urmărilor a contribuit și neatenția manifestată de pietonul Z.I.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-62/10 din 26.10.2010)

INFRAȚIUNI CONTRA SECURITĂȚII PUBLICE ȘI ORDINII PUBLICE

* * *

Fapta se consideră huliganism, săvârșit de două și mai multe persoane (art.287 alin.(2) CP), atunci când făptuitorii, împreună, intenționat, încalcă grosolan ordinea publică prin acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și prin acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 26 decembrie 2006, B.A. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (1) CP; conform prevederilor art.55 CP, a fost liberat de pedeapsa penală, cu tragerea la răspundere administrativă, aplicându-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 de unități convenționale.

Potrivit sentinței, inculpatul B. A., la 10.04.2005, la orele 01.40, aflându-se în barul „Nostalgie” din bd. Moscovei, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate, l-a maltratată pe cet. G. A., inclusiv se exprima cu cuvinte necenzurate în adresa acestuia, astfel în mod grosolan încalcând ordinea publică; respectiv, în rezultatul maltratării, cet. G. A. i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a criticat-o pentru nețemeinicie în partea calificării acțiunilor comise de B.A., solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare conform învinuirii formulate – în baza art.287 alin.(2) lit.b) CP, întrucât dînsul a săvârșit infracțiunea de huliganism împreună cu P. E. și S. A., care au fost trași la răspundere administrativă în baza art.164 alin.1 CCA.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2007, apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

Împotriva acestei hotărâri, invocînd temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6), 12) CPP, a declarat recurs procurorul, care solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, pe motiv că aceasta nu a dat o apreciere corectă totalității probelor, drept urmare acțiunile lui B. A. fiind încadrate greșit în prevederile art.287 alin.(1) CP. În opinia recurrentului, prin cumulul de probe administrate, se confirmă că infracțiunea a fost comisă de către B. A. în comun cu P. E. și S. A., acțiunile persoanelor date au fost comise în cooperare, într-un scop și cu unica intenție – de a încălca ordinea publică prin acțiunile sale violente, iar concluzia instanței de apel că P.E. și S.A. nu sînt considerați subiecți ai unei infracțiuni, întrucît au fost trași la răspundere administrativă pentru aceeași faptă și, respectiv, la caz, nu are loc coparticiparea în sensul art.41 CP, este greșită. Întru argumentarea recursului, se invocă pct.8) din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 19.06.2006 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism”.

Judecînd recursul în baza materialelor dosarului și în raport cu materialele invocate, Colegiul penal îl respinge din următoarele considerente:

Conform dispoziției art. 287 alin. (1) CP, huliganism se consideră acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

În cazul cînd aceleași acțiuni sînt săvîrșite de două sau mai multe persoane, faptele se cuprind de art. 287 alin. (2) CP. Astfel, din sensul normei penale, rezultă că acțiunile descrise în dispoziția normei penale trebuie să fie săvîrșite intenționat de cel puțin două persoane în comun și numai atunci se vor încadra în prevederile art. 287 alin. (2) CP.

Din materialele cauzei, rezultă că acțiunile cetățenilor P. E. și S. A., comise în același timp și în același loc, au fost calificate drept contravenție administrativă – huliganism nu prea grav, prevăzut de art. 164 alin. 1 CCA (redacția de pînă la 23.06.2009). Aceștia au fost sancționați în mod administrativ – soluții care nu au fost criticate de procuror.

În situația în care, în faptele acestora, nu s-a constatat niciuna din acțiunile enumerate în dispoziția art. 287 alin. (1) CP și nu s-a demonstrat faptul că au acționat cu o intenție unică, temeiuri de a considera că faptele lui B.A. conțin elemente ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) CP (huliganism agravat) nu sînt.

Din aceste puncte de vedere, motivul recursului precum că incorect au fost apreciate și încadrate faptele lui B.A. este respins ca neîntemeiat, iar hotărârile atacate în această latură se consideră legale și întemeiate.

Celelalte afirmații ale recurentului, referitoare la neaprecierea corectă a tuturor probelor de către instanța de apel, țineau de starea de fapt, care, conform textelor sentinței și deciziei, au fost corect constatate și argumentate prin probe, inclusiv prin cele prezentate de procuror, prin urmare nu pot servi ca temei de casare a deciziei instanței de apel.

Conform sancțiunii art. 287 alin. (1) CP, pedeapsa cea mai gravă este de pînă la 5 ani închisoare și, în conformitate cu art. 16 CP, se consideră o infracțiune mai puțin gravă.

Potrivit art. 55 CP, persoana care a săvîrșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere administrativă dacă s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Colegiul conchide că, și în această latură, soluțiile adoptate sînt legale, deoarece datele privind personalitatea lui B.A. se încadrează în cele prevăzute de lege în sensul corectării lui fără supunerea pedepsei penale.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-829/07 din 12.09.2007)

* * *

Instanța de apel și prima instanță nu au stabilit concret care sînt actele normative la care face trimitere art.298 CP, de către cine și cînd au fost adoptate aceste acte, dacă au fost actele respective publicate în modul prevăzut de lege și sînt ori nu în vigoare acestea.

Prin sentința Judecătoriei Telenești din 29 februarie 2008, C.V. a fost condamnat în baza art.298 lit.a) CP la 5 ani privațiune de libertate, iar conform art.90 CP, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată pe un termen de probă de 2 ani.

S-a dispus încasarea de la ÎCS „RED Union Fenosa” S.A. în folosul lui R.V. a pagubei materiale în mărime de 10.000 de lei și a pagubei morale în sumă de 200.000 de lei.

Potrivit sentinței, C.V. a fost condamnat pentru faptul că, activînd în calitate de șef de brigadă, sectorul Sărăteni ÎCS RED Centru Telenești, în baza dispoziției șefului sectorului distribuției Orhei din 21 octombrie 2005, în mod neglijent, nerespectîndu-și atribuțiile de serviciu, și anume: de a programa și de a controla lucrările de întreținere ale rețelelor de TM și TJ, supraveghînd respectarea normelor tehnice și de securitate la realizarea lucrărilor în instalațiile electrice; de a gestiona lucrările de întreținere și de a participa la procesul de planificare anuală a lucrărilor; a încălcat cerințele normelor de exploatare, deservire și întreținere a substației de tip B-400, amplasate la marginea s.Nucăreni, r-nul Telenești, și nu a

asigurat cerințele normelor de exploatare tehnică a rețelelor electrice, și anume: ușile încăperilor instalațiilor electrice trebuie să fie permanent încuiate; la examinarea instalațiilor, o atenție deosebită trebuie să se atragă la starea încăperilor, starea bună a ușilor și ferestrelor; și, ca rezultat, la 17 august 2006, în jurul orei 19.00, minorul R.M., împreună cu un prieten de al său, a intrat prin acces liber în încăperea substației de transformatoare de tip B-42-400 la etajul doi, a deschis ușa celei BM-352-T și, atingându-se cu mâna stângă de sabotul de contact al descărcătorului RVO-10 la barele 10KV faza „A”, iar cu picioarele de carcasa celei, a fost electrocutat mortal.

Sentița în cauză a fost atacată cu apel de către condamnatul C.V., care a solicitat casarea acesteia și achitarea sa. În motivarea apelului, inculpatul a indicat că instanța de fond a dat o apreciere greșită circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cadrul cercetării cauzei, condamnându-l ilegal. Suplimentar, apelantul a solicitat micșorarea prejudiciului moral dispus spre încasare de la partea civilmente responsabilă, deoarece, pe viitor, acest prejudiciu poate fi încasat de la dînsul în regres.

În apelul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” S.A., se invocă aceleași temeuri; adăugător, se mai solicită micșorarea prejudiciului moral dispus spre încasare, din cauză că instanța de fond a stabilit o sumă exagerată și din cauza existenței și a vinovăției victimei în producerea accidentului.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2008, au fost respinse, ca nefondat, apelurile condamnatului și părții civilmente responsabile ÎCS „Red Union Fenosa”, cu menținerea integrală a sentinței contestate.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin aceea că sînt neîntemeiate argumentele apărătorului, conform cărora, în cazul dat, nu sînt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii, și anume latura subiectivă a infracțiunii, deoarece infracțiunea de către inculpat a fost comisă din imprudență, el nu a prevăzut urmările, însă putea și trebuia să le prevadă.

Referitor la prejudiciul moral dispus spre încasare, Colegiul a respins pretențiile, deoarece a considerat că suma indicată este corectă, avînd în vedere urmările grave ce au avut loc, iar vinovăția victimei minore în cauza penală nu a fost stabilită.

În recursul ordinar declarat de avocatul V.D. în interesele condamnatului, invocîndu-se temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) CPP, se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care C.V. să fie achitat.

Recurentul se referă la modul de întocmire a sentinței, și anume la partea constatatoare a acesteia, consideră că normele și actele normative pretinse că ar fi fost încălcate de C.V. instanța de fond nu le-a indicat: de cine sînt adoptate și

dacă ele sînt în vigoare; iar instanța de apel a dat parțial răspuns la apelul declarat, referindu-se la norma care nu corespunde învinuirii aduse. Astfel, recurentul consideră că nu există o legătură causală directă dintre fapta social periculoasă și consecințele survenite, în rezultat, nu există nici vinovăția lui C.V.

Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel, din următoarele considerente:

Articolul 314 alin.(1) CPP stipulează că instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv, după caz, să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii și să cerceteze corpurile delictive, să dea citire rapoartelor de expertiză, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe.

Instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.414, 415 alin.(1) pct.7) și 8) CPP, este obligată să judece apelul, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, și, în decizia sa, să expună fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. În cazul admiterii apelului, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, instanța de apel rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Din conținutul deciziei, rezultă că instanța de apel, în cauză, nu a respectat aceste stricte prevederi legale, nu a făcut analiza tuturor probelor pe care s-a bazat instanța de fond.

De asemenea, argumentîndu-și concluzia, Curtea de Apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, deși acestea conțineau probe concrete.

Motivele detaliate din apel, de fapt, constituie esența lui și nepronunțarea asupra acestora reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Unul din motivele invocate – și Colegiul penal îl consideră primordial – se referă la modul de întocmire a sentinței, în special a părții constatatoare a acesteia. Astfel, apelanții au remarcat ca instanța de fond nu a constatat normele și actele normative, care se consideră că au fost încălcate de către inculpat, de către cine sînt adoptate aceste acte, cînd au fost adoptate și dacă acestea sînt în vigoare. Instanța de apel, la acest motiv, a dat numai parțial răspuns, inclusiv invocînd o prevedere precum că încălcată de C.V., dar care nu a fost indicată în învinuire.

La caz, instanța de apel a comis aceeași eroare ca și prima instanță: nu a stabilit concret care sînt actele normative la care face trimitere art. 298 CP, de către

cine și când au fost adoptate aceste acte, dacă au fost actele respective publicate în modul prevăzut de lege și sînt ori nu în vigoare acestea.

Prin urmare, ambele instanțe de judecată nu au respectat prevederile art.394 alin.(1) pct.1) CPP, care se referă la alcătuirea părții descriptive a faptei criminale, în cazul în care au tras concluzia privind vinovăția inculpatului.

Conform art. 384 alin.(4) CPP, instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată. Această prevedere se referă și la adoptarea deciziei de către instanța de apel.

Potrivit textului deciziei instanței de apel, aceasta, respingînd afirmațiile inculpatului din apel privitoare la faptul că dînsul a semnat dispoziția dată cu 21 octombrie 2005, după care a avut loc accidentul, s-a bazat pe declarațiile depuse în faza urmăririi penale: precum că el era persoana responsabilă de exploatarea utilajului electric; însă instanța de apel nu a ținut seama că, ca probă, procesele-verbale respective de audiere a lui C.V. în calitate de bănuit și învinuit nu au fost date citirii în instanța de fond și nici în instanța de apel. Prin urmare, rezultă că instanța de apel s-a bazat pe probe care nu au fost administrate, comițînd astfel o altă eroare de drept.

Nu a dat răspuns instanța de apel la un motiv din apel, care, mai pe larg, se conține în discursul scris al avocatului: C.V. cunoștea faptul că substația de tip B-42-400 din s.Nucăreni se exploata cu încălcări. Nu a raportat instanța de apel această stare de fapt la afirmația procurorului, după ce a fost audiat martorul P.Gh., că, de jure, C.V. nu era responsabil, precum și la alte documente, administrate în instanța de fond: fișa de control și graficul privind controlul substației electrice în cauză, care urma să fie executat pînă la sfîrșitul lunii august 2006, termen care nu era epuizat la momentul accidentului cu minorul R.M. Aceste date au importanță pentru concluzia privind vinovăția lui C.V. în încălcarea unor obligațiuni ale sale, dacă termenul de executare a acestora nu era expirat, aceasta în cazul în care C.V. cu adevărat a fost împuternicit în mod legal de a purta răspundere pentru exploatarea substației electrice în cauză.

O altă eroare comisă de ambele instanțe de judecată este modul în care s-a rezolvat acțiunea civilă. Prima instanță, de fapt, nu a examinat această acțiune civilă, nu a concretizat care sînt acele cheltuieli materiale legate de înmormîntarea decedatului, au fost aceste cheltuieli real suportate și prin care probe se confirmă acestea. Trimiterea făcută de prima instanță la un certificat eliberat de Primăria s.Nucăreni este nejustificată, deoarece cheltuielile respective nu au fost suportate de primărie. Mai mult ca atît, un asemenea document nu a fost cercetat în ședința instanței de fond.

Soluția instanței de fond privind rezolvarea acțiunii civile nu este întemeiată pe norme de drept material ori procedural. Aceste erori nu au fost reparate de instanța de apel, care le-a comis în continuare, respingînd apelul părții civilmente

responsabile cu o singură constatare: că instanța de fond în mod motivat a rezolvat acțiunea civilă.

În consecință, instanța de recurs consideră că decizia instanței de apel conține erori de drept ce se cuprind în art.427 alin.(1) pct.6) CPP, care servesc ca temei de recurs și se soldează cu casarea deciziei și remiterea cauzei la o nouă judecare în ordine de apel.

Totodată, la o nouă judecare a cauzei, este necesar de a verifica mai minuțios, sub toate aspectele, complet și obiectiv, toate probele administrate în cauza penală, urmînd ca fiecare probă să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor.

Rejudecînd apelul, instanța de apel urmează să ia în considerație cele expuse în prezenta hotărîre, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să înlătore încălcările de lege menționate și să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

Colegiul penal lărgit mai menționează că această soluție se datorează faptului că asupra temeiurilor invocate în apel nu s-a pronunțat Curtea de Apel, iar instanța de recurs nu poate substitui instanța de apel, fapt ce condiționează necesitatea dispunerii unei rejudecări a apelului.

Colegiul penal lărgit admite recursul declarat de avocatul V.D. în interesele condamnatului C.V., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 iunie 2008 în privința lui C.V. și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-118/09 din 0.01.2009)

INFRAȚIUNI CONTRA JUSTIȚIEI

* * *

Conform art.72 alin.(1) CP, pedeapsa sub formă de închisoare se execută în penitenciare, inclusiv de tip deschis, unde condamnații sînt deținuți nu sub pază, ci sub supraveghere. Aceștia, potrivit art.269 Cod de executare, pot beneficia de dreptul de deplasare liberă, precum și pot fi antrenați la muncă în afara penitenciarului. Părăsirea locului de muncă și neprezentarea condamnatului la apel se consideră evadare din locul de detenție (art.317 CP), și nu eschivare de la executarea pedepsei cu închisoare (art.319 CP).

Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 decembrie 2008, M. Vl. a fost condamnat în baza art.319 CP, însă procesul penal a fost încetat și, în baza art. 60 CP, a fost liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Potrivit sentinței, M. Vl., fiind condamnat la 6 ani închisoare și ispășindu-și pedeapsa în penitenciar de tip deschis, a fost repartizat la muncă în calitate de muncitor la Mina din or. Cricova, însă, la 12 martie 2005, în mod samavolnic a părăsit locul de muncă, astfel eschivîndu-se de la executarea pedepsei cu închisoare.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care M. Vl. să fie condamnat în baza art. 317 alin.(1) CP la 3 ani închisoare, motivînd că instanța de fond greșit a reîncadrat acțiunile inculpatului în prevederile art.319 CP; acesta a părăsit în mod neîntemeiat locul de muncă de la mină în timpul executării pedepsei cu închisoare; în cadrul ședinței de judecată, nu au fost stabilite circumstanțe care să confirme faptul că inculpatului i s-a permis să plece în concediu de scurtă durată din locul de detenție.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2009, a fost admis apelul declarat, casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărîri,

potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care M. Vl. a fost condamnat în baza art. 317 alin.(1) CP și i s-a stabilit pedeapsa de 3 ani închisoare.

Instanța de apel a constatat că inculpatul M. Vl., fiind condamnat anterior, prin sentința Judecătoriei Militare din 29 iunie 2001, în baza art.120 alin.2 CP (red.1961) la 6 ani închisoare, executînd pedeapsa într-un penitenciar de tip deschis și fiind angajat în serviciu conform contractului încheiat între OȘC 29/4, or. Cricova, mun. Chișinău, și Mina Chișinău, la 12 martie 2005, în mod samavolnic a părăsit locul de muncă.

Împotriva acestor hotărîri, a declarat recurs avocatul, care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) CPP, s-a referit la aprecierea greșită a faptelor săvîrșite și solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței instanței de fond. Recurentul consideră că acțiunile condamnatului conțin elementele infracțiunii de eschivare de la executarea pedepsei închisorii, prevăzute de art.319 CP, dar nu evadare din locul de deținere.

Instanța de recurs respinge recursul ca neîntemeiat din următoarele considerente:

Conform recursului, se invocă faptul că instanțele de judecată au comis eroarea de drept prevăzută de art.427 alin. (1) pct.12) CPP – faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare greșită.

Colegiul, în primul rînd, constată că, conform art.101 alin.(2) CPP, la faza judecării cauzei în instanța de apel, judecătorii au apreciat probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Conform art.414 CPP, instanța de apel a fost în drept să dea o nouă apreciere probelor, astfel corect, în baza acestora, a reîncadrat acțiunile lui M.Vl. în prevederile art.317 alin.(1) CP, ca evadare din locul de detenție.

Această concluzie privind vinovăția, trasă de instanța de apel, este motivată prin declarațiile martorilor, precum și prin probe-documente, a căror analiză se conține în textul deciziei atacate.

Temeiuri de a pune la îndoială probele instanța de apel nu a stabilit, nu există contradicții între motivare și dispozitiv.

Argumentele recurentului precum că acțiunile condamnatului conțin elementele constitutive ale infracțiunii de eschivare de la executarea pedepsei închisorii, prevăzute de art.319 CP, dar nu de evadare din locul de detenție, sînt neîntemeiate. Astfel, conform art.72 alin.(1) CP, pedeapsa închisorii, aplicată persoanei condamnate, se execută în penitenciar de tip deschis, semiînchis și închis. O asemenea stipulare se întîlnește și în art.216, 236 și 269 Cod de executare. Tipul penitenciarului este stabilit de instanța de judecată,

iar procedura de executare a pedepsei este reglementată de Codul de executare, Capitolul XXIX.

Pedeapsa închisorii constituie izolarea reală a condamnatului de societate, de locul de trai, lipsirea lui legală de dreptul la circulație. Deci, condamnatul este limitat în anumite drepturi și i se impun și un șir de obligații. Statul, prin intermediul organelor sale, preluându-l pe condamnat pentru ispășirea pedepsei, are obligația de a-l controla permanent în procesul executării acesteia.

Astfel, din materialele dosarului, se observă că M.VI., executînd pedeapsa închisorii în penitenciar de tip închis, a fost transferat pentru continuarea executării pedepsei în penitenciar de tip deschis, pe care l-a părăsit la 12 martie 2005. Procedura de executare a pedepsei închisorii în acest tip de penitenciar este reglementată de art.269 Cod de executare.

Articolul 317 alin.(1) CP prevede pedeapsa cu închisoare în cazul în care condamnatul evadează din locul de deținere, acesta fiind și penitenciar de tip deschis.

Prin evadare, se înțeleg acțiunile ilegale de părăsire a locului de detenție, inclusiv a celui din perimetrul penitenciarului ori din afara acestuia, unde condamnatul a fost obligat să se afle în timpul executării pedepsei închisorii.

Articolul 319 CP prevede răspunderea penală a condamnatului pentru acțiunile de eschivare de la executarea pedepsei închisorii atunci cînd lui oficial i s-a permis să plece pentru un timp de scurtă durată din locul de deținere, fie din penitenciar de tip deschis, semiînchis sau închis. Prin permisiune, se înțelege dispoziția, ordinul persoanei oficiale care a autorizat plecarea, deplasarea condamnatului în alt loc decît acela unde este obligat, conform regulamentului, instrucțiunii, ordinului, să se afle ori să execute anumite munci social utile în perioada executării pedepsei închisorii. De exemplu, conform art.236 Cod de executare, condamnatul care execută pedeapsa închisorii beneficiază de dreptul deplasării de scurtă durată în afara penitenciarului pentru vizitarea familiei, rudelor în caz de deces, de boală a rudelor apropiate, de calamitate naturală, pentru vizitarea copiilor care se află în casele de copii, precum și în alte cazuri. Dispoziția art.319 CP cuprinde anume aceste situații și condiții. În cazul în care condamnatul în mod nemotivat nu revine în penitenciar la timpul stabilit, se consideră că acesta se eschivează de la executarea pedepsei.

Condamnatul M.VI., care era antrenat la muncă în afara penitenciarului, a părăsit samavolnic nu numai locul indicat, ci și perimetrul penitenciarului unde era obligat să se prezinte la apelul zilnic, după ziua de muncă. Aceste acțiuni corecte au fost încadrate în prevederile art.317 CP – evadarea din locul de deținere.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-937/09 din 27.01.2009)

* * *

Instanța de recurs a considerat greșită opinia instanțelor judecătorești privitor la neexecutarea intenționată de către condamnată a hotărârii instanței de judecată.

Prin sentința Judecătoriei Edineț din 16 mai 2007, inculpata G.V. a fost condamnată în baza art. 320 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 150 de unități convenționale.

Pentru a pronunța sentința, instanța a reținut că, la 12 iulie 2005, Judecătoria Edineț a emis hotărârea cu nr. 2-170/05 de încasare de la G.V. și G. A., în mod solidar, în beneficiul lui C. P. și C.F. a datoriei conform împrumutului bănesc în mărime de 37.734,30 lei – echivalentul sumei de 3.000 de dolari SUA la momentul executării hotărârii. Hotărârea a intrat în vigoare la 01 noiembrie 2005, însă G.A. și G. V., nici pînă la emiterea sentinței, nu au restituit cel puțin o parte din mijloacele bănești, cu toate că, condamnată, din 02 mai 2006, activa în calitate de cofetar la SC „Mavicom Nord” SRL, or. Edineț, iar la 16 august 2006, a declarat că nu are serviciu, inducînd în eroare organele de executare.

Sentința a fost atacată cu apel de către G.V., care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocînd că acțiunile sale nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți, prin decizia din 05 septembrie 2007, concluzionînd că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor acumulate, a respins, ca nefondat, apelul declarat, menținînd sentința.

Împotriva hotărîrilor nominalizate, condamnată G.V. a declarat recurs ordinar, invocînd aceleași motive ca și în apel și solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră recursul întemeiat din următoarele considerente:

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Conform rechizitoriului, G.V. a fost învinuită pentru faptul că, existînd o hotărîre irevocabilă a instanței de judecată privind încasarea în mod solidar de la inculpată și soțul ei în beneficiul lui C. P. și C.F. a sumei de 3.000 de dolari SUA, aceasta se eschivează de la îndeplinirea hotărîrii instanței de judecată și în mod intenționat nu dorește să o execute.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 320 Cod penal se manifestă prin acțiune sau inacțiune. În cazul dat, este vorba de inacțiune, care poate fi exprimată prin refuzul oral sau în scris de a întreprinde acțiuni concrete în direcția executării hotărârii judecătorești.

Potrivit dispoziției acestui articol, persoana poate fi pedepsită penal doar pentru *neexecutarea intenționată și eschivarea de la executarea hotărârii judecătorești*.

Atît la urmărirea penală, cît și în instanța de judecată, inculpata a explicat că nu pune la îndoială legalitatea hotărârii judecătorești privind încasarea sumei nominalizate și nu este împotriva executării ei, însă nu dispune de mijloace bănești și de alte bunuri materiale, nu dispune de un loc permanent de muncă, care i-ar permite achitarea datoriei, are la întreținere doi copii, unul dintre care este student, soțul este bolnav și nu lucrează.

Cele menționate de condamnată se confirmă prin probe anexate la materialele cauzei:

- certificatul nr. 2 din 02 martie 2007, eliberat de directorul S.R.L. „Mavix-Plus”, prin care se confirmă că G.V. activează în calitate de cofetar începînd cu 02 februarie 2007 și salariul ei lunar este de 700 de lei;
- certificatul nr. 826 din 21 decembrie 2006, prin care se confirmă că G. A. este bolnav;
- certificatul eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Edineț, prin care se confirmă că G.A. nu dispune de bunuri imobile cu drept de proprietate.

Din cele menționate mai sus, rezultă că, condamnată nu are loc de muncă permanent, iar salariul lunar pe care l-a primit era foarte mic și l-a folosit la întreținerea familiei, neavînd posibilitate să restituie datoria.

Instanța de recurs consideră greșită opinia instanțelor judecătorești ierarhic inferioare privitor la neexecutarea *intenționată* de către condamnată a hotărârii instanței de judecată, stabilind că motivul neexecutării este lipsa de mijloace bănești, precum și a altor bunuri materiale, care i-ar permite achitarea sumei nominalizate.

Cele menționate mai sus au fost constatate și de către Procuratura raionului Edineț, prin certificatul nr. 496 din 06 februarie 2007, din care rezultă că inculpata nu dispune de bunuri care ar putea fi urmărite, însă, în pofida acestui fapt, G. V. a fost pusă sub învinuire.

Potrivit articolelor 8 alin. (3) și 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte cercetate în instanța de judecată, cînd toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate în mod corespunzător.

Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

În prezența acestor împrejurări, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție admite recursul ordinar declarat de condamnată G. V., casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 septembrie 2007 și sentința Judecătoriei Edineț din 16 mai 2007, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, prin care G.V. este achitată, deoarece fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-52/08 din 29.01.2008)

INFRAȚIUNI SĂVÎRȘITE DE PERSOANE CU FUNCȚIE DE RĂSPUNDERE

* * *

Subiect al infracțiunii de corupere pasivă (art.324 CP) poate fi numai persoana cu funcție de răspundere care întrunește cerințele stipulate în art.123 CP. Profesorul, de la o instituție de învățământ de stat, care primește de la student o sumă de bani pentru a facilita promovarea examenului, săvârșește infracțiunea prevăzută de art.330 CP – primirea unei recompense ilicite –, și nu cea de corupere pasivă.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 mai 2007, T. L. a fost liberată de răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută de art.330 alin.(1) lit.a) Cod penal și, conform art.55 Cod penal, a fost trasă la răspundere administrativă, fiindu-i aplicată amenda în mărime de 150 de unități convenționale (3.000 de lei).

Instanța de fond a reîncadrat acțiunile lui T. L. din prevederile art.324 alin. (2) lit.a), c) Cod penal în prevederile art.330 alin.(1) Cod penal, constatînd că inculpata nu este subiect al infracțiunii de corupere pasivă, deoarece nu este persoană cu funcție de răspundere în sensul art.123 Cod penal.

Instanța a constatat că T. L., activînd în calitate de profesor de bază la Colegiul Politehnic, la disciplina „Economie și management”, în conformitate cu ordinul directorului instituției sus-numite nr.85-SP din 15.09.1999, fiind funcționar al unei instituții de stat, care nu este persoană cu funcție de răspundere, avînd scopul obținerii unei recompense ilicite, pentru îndeplinirea unor acțiuni ce țin de obligațiile sale de serviciu, și anume pentru a aprecia cunoștințele la disciplinele predate de ea cu note pozitive, la 19.06.2006, în jurul orele 12.00, aflîndu-se în biroul său de serviciu din incinta Colegiului Politehnic, situat pe str.Melestiu 12, mun.Chișinău, a primit de la elevele: R. T. suma de 600 de lei, O. T. – 1.000 de lei, S. A. – 300 de lei; fiind reținută în flagrant delict.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpata să fie condamnată conform învinuirii formulate, cu încasarea în baza art. 106 Cod penal, în folosul statului, a banilor în sumă de 4.250 de lei, obținuți ilegal în urma faptelor infracționale.

Apelantul a menționat că instanța de fond eronat a apreciat probele, că vina inculpatei a fost dovedită prin depozițiile părților vătămate, înregistrările video și interceptările convorbirilor, că inculpata este persoană cu funcție de răspundere și, de aceea, urmează să fie condamnată în baza art.324 Cod penal.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2008, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în latura aplicării art.55 CP și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia T. L. a fost condamnată în baza art.330 alin.(2) lit. a) Cod penal la amendă în mărime de 400 de unități convenționale, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții. În rest, sentința a fost menținută.

În recurs, procurorul, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) CPP, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, invocând că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de acuzatorul de stat în apel, decizia recurată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și anume instanța nu s-a pronunțat asupra chestiunii referitoare la extorcarea de bani și asupra argumentului invocat precum că membrii comisiei de examinare pot fi recunoscuți subiecți ai infracțiunii de luare de mită.

În viziunea recurentului, aprecierea în modul corespunzător a probelor duce la o concluzie fermă că T. L. a comis fapta ce i-a fost incriminată (art.324 alin.(2) lit.a) și c) Cod penal), și nu cea asupra căreia a concluzionat instanța de apel.

Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit îl respinge, cu menținerea hotărârii atacate, din următoarele considerente:

Potrivit art.123 alin.(1) Cod penal, prin persoană cu funcție de răspundere se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice.

Conform dispoziției art.324 alin.(1) Cod penal, subiect al infracțiunii de corupere pasivă poate fi doar persoana cu funcție de răspundere, care a săvârșit acțiuni cuprinse de dispoziția acestei norme penale.

Materialele cauzei confirmă că T. L. activa în calitate de profesoară de bază în instituție de stat – Colegiul Politehnic, din 1999, iar la 23.05.2006, a fost inclusă în comisia de examinare și calificare a examenelor de absolvire.

O condiție generală pentru recunoașterea unei sau altei categorii de persoane ca fiind cu funcție de răspundere este caracterul acțiunilor îndeplinite. Uneori,

unele și aceleași persoane pot îndeplini în baza funcțiunii lor acțiuni de ordin organizatorico-economic sau administrativ de dispoziție și, concomitent cu ele, acțiuni de ordin profesional sau tehnice.

De aceea, momentul hotărâtor în asemenea cazuri, în baza căruia urmează a fi constatată prezența unei infracțiuni, la caz, a infracțiunii de corupere pasivă comise de persoană cu funcție de răspundere, va depinde de faptul dacă această persoană într-un caz concret a întreprins anume acțiuni de ordin organizatorico-economic sau administrativ de dispoziție, și nu alte acțiuni.

Profesorii, examinând elevii, studenții, apreciază cunoștințele lor, cu stabilirea unei note corespunzătoare. Primirea examenelor este prevăzută de șarja pedagogică a fiecărui profesor și aceste acțiuni intră în cercul atribuțiilor lor profesionale.

Lui T. L. nu i-a fost imputată încălcarea vreunei atribuții de membru al comisiei de examinare.

În baza celor constatate, rezultă că T. L., verificând cunoștințele studenților în cauză, și-a îndeplinit atribuțiile sale de profesoară și aceste acțiuni nu pot fi considerate ca acțiuni administrative de dispoziție ori organizatorico-economice. De fapt, în susținerea acestei poziții s-a pronunțat și acuzatorul de stat în ordonanța de modificare a învinuirii, afirmând că „...T.L. a avut scopul obținerii mijloacelor bănești ce nu i se cuvin pentru îndeplinirea obligațiilor sale de serviciu, și anume pentru a aprecia cunoștințele elevilor”.

Din acest punct de vedere, Colegiul constată că reîncadrarea acțiunilor lui T. L. din prevederile art.324 alin.(2) CP în prevederile art.330 alin.(2) lit.a) Cod penal este corectă, deoarece dînsa nu este subiect al infracțiunii de corupere pasivă și, pe acest motiv (art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală), recursul procurorului privind casarea deciziei Curții de Apel este neîntemeiat.

Argumentele recurentului precum că instanța nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor se resping ca neîntemeiate.

Concluzia respectivă a fost trasă în urma aprecierii probelor în ansamblu și nu este afectată de erori de drept.

Extorcarea de bani este un indiciu calificativ al coruperii pasive, și nu al infracțiunii prevăzute de art.330 Cod penal, de a cărei comitere a fost recunoscută culpabilă T.L., fapt ce determină inadmisibilitatea și acestui argument al recurentului.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-64/09 din 27.01.2009)

* * *

Contabilul-șef și inginerul cadastral, ca funcționari ai organului administrației publice locale (primăriei), fiind membri ai Comisiei speciale pentru utilizarea mijloacelor fondului de subvenționare a sectorului agrar, constituite în baza Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr.19-XV din 17.02.2007, se consideră persoane cu funcție de răspundere, prevăzute de art.123 alin.(1) CP, și subiecți ai infracțiunii prevăzute de art. 328 CP, deoarece, prin actul normativ citat, li s-au acordat, provizoriu, anumite drepturi și obligații, în vederea exercitării funcțiilor autorității publice locale, și anume a acțiunilor organizatorico-economice (de distribuire a mijloacelor de subvenționare a sectorului agrar).

Prin sentința Judecătoriei Edineț din 26 decembrie 2006, D.I. și P.A. au fost condamnați în baza art.328 alin.(1) CP la amendă în mărime de 150 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani, fiecare.

Potrivit sentinței, D. I., exercitînd funcția de inginer cadastral și P. A. – funcția de contabil-șef al Primăriei s.Alexeevca, r-nul Edineț, depășind vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin Hotărîrea Parlamentului RM nr.19-XV din 17.02.2005, cu modificările ulterioare, „De aprobare a Regulamentului privind modul de utilizare a mijloacelor din fondul pentru susținerea sectorului agrar”, contrar prevederilor art.29, 36 ale hotărîrii nominalizate, cunoscînd faptul că SRL „Bonicris” nu a înregistrat la primărie contracte de arendă a terenului agricol, prin prezentarea datelor false Direcției raionale agricole, nelegitim au eliberat mijloace bănești întreprinderii SRL „Bonicris”, astfel cauzînd un prejudiciu material statului în mărime de 52.880 de lei, subminînd, totodată, prestigiul și autoritatea organelor administrației publice locale.

Împotriva sentinței, a declarat apel avocatul N.B. în interesele inculpaților, care a solicitat pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare, pe motiv că instanța de fond incorect a apreciat probele administrate și a emis o hotărîre de condamnare ilegală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 martie 2007, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

În recursurile declarate de avocat și condamnații P. A. și D. I., invocîndu-se temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.8) și 11) CPP, se solicită casarea hotărîrilor judecătorești pronunțate, cu achitarea dînșilor pe motiv că faptele lor nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) CP, deoarece ambii nu întrunesc criteriile de persoane cu funcție de răspundere, iar prin Hotărîrea Parlamentului RM nr.19-XV din 17.02.2005, nu li s-au acordat drepturi sau îm-

puterniciri speciale. Mai mult ca atât, decizia a fost luată după intrarea în vigoare a modificărilor operate în hotărîrea nominalizată.

Colegiul penal, ca instanță de recurs, respinge recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente:

Argumentul principal al recurenților, legat de lipsa în acțiunile condamnărilor a elementelor constitutive ale infracțiunii, constă în aceea că dînșii nu sînt persoane cu funcție de răspundere.

La acest compartiment, instanța de apel, după cum rezultă din textul deciziei, a verificat starea de fapt și, în raport cu cea de drept, corect a tras concluzia că, în situația în care P.A., în calitate de contabil-șef al primăriei, iar D.I., ca inginer cadastral al primăriei, în cadrul unei Comisii speciale a primăriei pentru utilizarea mijloacelor fondului de subvenționare a sectorului agrar, au avut calitatea de persoane cu funcție de răspundere.

Noțiunea de persoană cu funcție de răspundere este definită în art. 123 CP.

Conform acestei norme explicative, prin persoană cu funcție de răspundere se înțelege persoana căreia într-o instituție a administrației publice locale i se acordă, în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice.

Potrivit materialelor dosarului, instanțele de judecată corect au stabilit că P.A. și D.I., ca membri ai comisiei speciale formate în cadrul primăriei satului, au exercitat atribuții de persoane cu funcție de răspundere în virtutea unei însărcinări anumite: de selectare a gospodăriilor agricole și de pregătire a documentelor necesare pentru distribuirea mijloacelor fondului de subvenționare a sectorului agrar.

Însărcinarea anumită rezultă dintr-un act normativ – Hotărîrea Parlamentului RM nr. 19-XV din 17.02.2005.

Probele adunate și administrate în cauză, obiectiv și sub toate aspectele apreciate de instanțele de fond și de apel, probe concludente, pertinente, utile și veridice, descrise în sentința și decizia instanței de apel, confirmă că, condamnații și-au depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate, prin acțiuni de prezentare de date false și adoptarea propunerii de subvenționare a SRL „Bonnicris”, subvenționare la care aceasta nu era în drept să pretindă, iar, ca rezultat, s-a cauzat statului un prejudiciu în mărime de 52.880 de lei.

Colegiul conchide că instanțele de judecată corect au stabilit vinovăția condamnaților, cu calificarea acțiunilor lor în baza art. 328 alin. (1) CP.

Pedeapsa stabilită condamnaților corespunde gradului de pericol social al infracțiunii săvîrșite, datelor privind personalitatea vinovaților, precum și circumstanțelor cauzei care atenuază ori agravează răspunderea.

Argumentele recursurilor precum că decizia privind plata subvențiilor s-a adoptat nu de Comisia specială a primăriei, ci de Comisia raională se resping ca neîntemeiate, deoarece aceasta din urmă a adoptat soluția punând la bază datele furnizate de Comisia primăriei, ai cărei membri erau P.A și D.I., inclusiv aceștia fiind responsabili de veridicitatea datelor.

Nu servește ca temei de casare a soluțiilor adoptate afirmația recurenților precum că, la 04.08.2005, când Comisia primăriei a examinat problema de subvenționare, nu s-a știut de unele modificări în Hotărârea Parlamentului RM din 17.02.2005. La aceste afirmații, instanța de apel a dat răspuns și faptul că recurenții nu sînt de acord cu motivația instanței nu înseamnă că soluția conține o eroare de drept.

Faptul că, asupra chestiunii de acordare a subvențiilor, s-a adoptat o hotărâre de către comisie nu exclude răspunderea penală a lui P.A. și D.I., ca membri ai acestei comisii, deoarece dînșii dețineau și au furnizat date care nu corespundeau realității.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-882/07 din 03.10.2007)

Notă: În cauză, s-a expus și o opinie separată referitoare la calificarea faptelor: în modul cum au fost stabilite, acestea urmau a fi calificate ca abuz în serviciu, deci în baza art.327 alin.(1) CP.

* * *

Instanța de judecată, în partea introductivă a sentinței de condamnare, a constatat neîndeplinirea de către inculpat a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei acțiuni neglijente față de ele, însă l-a condamnat pentru depășirea atribuțiilor de serviciu, adică motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii. Un element obligatoriu al infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal este motivul, care poate fi material sau un alt interes personal.

Prin sentința Judecătorei Edineț din 18 septembrie 2006, B. V. a fost condamnat în baza art.328 alin.(1) CP la amendă în mărime de 150 de unități convenționale, ceea ce constituie 3.000 de lei, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a reținut că B. V., exercitînd funcția de șef de post, inspector superior de sector al postului de poliție Ruseni al CRP Edineț, numit prin ordinul ministrului Afacerilor Interne nr.270 ef din 18.07.2003, avînd statut de ofițer de urmărire penală conform ordinului nominalizat și fiind persoană cu funcție de răspundere, a comis

infraacțiunea de exces de putere, depășindu-și atribuțiile de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada lunii martie 2005, B. V., îndeplinind funcția de șef de post, inspector superior de sector al postului de poliție Ruseni al CRP Edineț, a fost înștiințat oral și în scris, prin cererea primită de la E. C., de către primarul s. Goleni, r-nul Edineț, L. F., privind sustragerea banilor în sumă de 1.700 de lei din gospodăria lui E. C., căreia i-a fost cauzată o daună materială considerabilă.

În luna martie 2005, primarul L. F., în incinta Primăriei Goleni, i-a transmis cererea lui B. V.

În continuare, B. V., folosind situația sa de serviciu, intenționat a ignorat cerințele art.12 pct.3) și 6) din Legea nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, nu a înștiințat conducerea CRP Edineț despre furtul săvârșit de la E. C., nu a întreprins măsuri în vederea depistării infractorilor și reținerii acestora, nu a îndeplinit acțiuni operative de investigație privind stabilirea circumstanțelor săvârșirii infracțiunii, a tănuțit săvârșirea unei infracțiuni grave, cu lezarea imaginii poliției ca organ de drept al autorităților publice.

Acțiunile date au fost încadrate de către instanța de fond în prevederile art.328 alin.(1) CP – săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acțiuni care au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

Nefiind de acord cu sentința, inculpatul a declarat recurs, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a sa, din motivul lipsei faptei infracțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2006, a fost admis, dar din alte motive, apelul inculpatului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care B. V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.327 alin.(1) CP la amendă în mărime de 150 de unități convenționale, ceea ce constituie 3.000 de lei, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI.

Condamnatul B. V. a declarat recurs, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a sa, motivînd că nu este vinovat, deoarece nu a fost împuternicit să îndeplinească obligațiunile pe sectorul Goleni.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție admite recursul condamnatului, casează hotărârea instanței de apel și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel din următoarele considerente:

Potrivit materialelor dosarului penal, B. V. a fost învinuit și condamnat de către instanța de fond pentru depășirea vădită a limitelor drepturilor și atribuțiilor

ilor acordate prin lege, exprimate prin ignorarea intenționată a cerințelor art.12 pct.3) și 6) din Legea nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, prin care dînsul, fiind obligat să înregistreze informația primită cu privire la infracțiune, să ia măsuri de investigare operativă și alte măsuri, nu a efectuat acțiunile operative de investigație pentru stabilirea circumstanțelor săvîrșirii infracțiunii.

Analizînd această concluzie, instanța de recurs conchide că, de fapt, instanța de judecată, în partea introductivă a sentinței de condamnare, a constatat neîndeplinirea de către inculpat a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei acțiuni neglijente față de ele, însă l-a condamnat pe B. V. pentru depășirea atribuțiilor de serviciu, adică motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii.

Instanța de apel, contrar prevederilor art.325 alin.(1) CPP, care stipulează că judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate, a reîncadrat acțiunile lui B. V. în prevederile art.327 alin.(1) CP – ca abuz de putere, manifestat prin folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu în interes personal, cu cauzarea de daune considerabile intereselor publice, precum și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Un element obligatoriu al acestei infracțiuni este motivul, care poate fi material sau un alt interes personal, și instanța de apel, luînd asupra sa funcțiile acuzatorului, i-a incriminat lui B. V. comiterea infracțiunii de abuz de serviciu din motiv personal, descriindu-l ca „posibila neidentificare a persoanei vinovate de furtul în gospodăria E. C. și, ca rezultat, ascunderea stării criminale pe sectorul administrat de el, pentru a avea indici pozitivi la capitolul „Criminalitate”, diminuarea incompetenței sale sau a profesionalismului scăzut, care, de fapt, au fost specificate inclusiv de conducerea CPR Edineț prin nota informativă și caracteristica eliberată pe numele inculpatului, anexate la prezenta cauză penală”.

În asemenea condiții, instanța de recurs consideră că decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanță de apel, din motiv că această eroare de drept nu poate fi corectată de către instanța de recurs, care nu judecă starea de fapt.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să ia în considerare cele expuse în prezenta decizie, să dea o apreciere justă depozițiilor martorului I. B., să verifice afirmațiile recurentului privitor la faptul că: de fapt, șef de post în s. Goleni era S. D.; nu au fost interogați sectoriștii care au lucrat nemijlocit pe acest sector – S. D și D. A.; ordin ca el să lucreze pe acest sector nu era; să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și în recurs și să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

(Extras din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-243/07 din 15.05.2007)

* * *

Extorcarea, ca element constitutiv al infracțiunii de corupere pasivă, prevăzută de art.324 alin.(2) lit.c) CP, constă în pretinderea ori primirea banilor, bunurilor ori avantajelor de către persoana cu funcție de răspundere sub amenințarea săvârșirii acțiunilor care vor cauza prejudicii intereselor legale ale persoanei sau prin crearea intenționată a unor condiții care pun (fac) partea vătămată în situația să dea, să ofere, să promită cele cerute de făptuitor în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale.

Prin sentința Judecătorei Orhei din 28 decembrie 2004, Ț. A. a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) CP, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea ei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Ț.A. să fie condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.c) CP la 5 ani închisoare și amendă.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2006, a fost admis apelul declarat de procuror, casată hotărârea atacată și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ț. A. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.c) CP, cu aplicarea art.79 CP, la amendă în mărime de 3.500 de unități convenționale (70.000 de lei), cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în organele administrației publice locale pe un termen de 3 ani.

Instanța de apel a constatat că Ț. A., fiind numit în funcția de arhitector-șef al or. Orhei prin decizia Primăriei or. Orhei nr.3 din 20 mai 1998 și fiind, totodată, director al ÎS „Biroul de producere și proiectare al arhitecturii-șef al orașului Orhei”, i-au fost acordate permanent, prin numire și în virtutea legii, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor administrative de gospodărire și organizatorico-economice, fiind, în virtutea unei indicații date de G. S., inginer-șef al proiectului de construcție a stației de autobuze din str. Negruzzi, or. Orhei, și avînd dreptul exclusiv de a face modificări în proiect, avînd dreptul, ca arhitector al construcției, după ce L. I., în luna noiembrie 1998, s-a adresat la el cu cererea de a face modificări în proiectul în cauză, de aprobare a acestui proiect și eliberare a acestui proiect și a autorizației de începere a construcției, i-a promis acestuia din urmă să efectueze aceste acțiuni cu condiția ca el să-i transmită 200 de dolari SUA (1.927 de lei 08 bani). Primind, peste câteva zile, suma cerută, i-a înmînat lui L.I. proiectul fără a face în el modificări și fără a-i elibera autorizația pentru începerea construcției, dîndu-i permisiunea orală de a realiza construcția.

Tot el, continuându-și acțiunile criminale, în mod repetat, în scop de a crea condiții de extorcare a banilor de la L. I., intenționat nu a eliberat autorizația de începere a lucrărilor de construcție și nu a făcut modificările cerute în proiect, dar i-a dat permisiunea orală de a începe lucrările de construcție, iar când, la 5 mai 1999, în urma acestor încălcări, lucrările de construcție au fost oprite de către Inspekția de Stat Construcții în or. Orhei și L. I. a fost nevoit să se adreseze la el cu rugămintea de a face modificările necesare în proiect și de a-i elibera autorizația de începere a construcției, i-a promis acestuia din urmă să efectueze aceste acțiuni cu condiția ca el, L. I., să-i transmită 200 de dolari SUA (2.385 lei 48 bani), iar la 07 iunie 1999, a primit de la ultimul suma cerută.

În recursul ordinar declarat de avocat în interesele condamnatului, s-a solicitat casarea deciziei de condamnare, cu menținerea sentinței de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 27 septembrie 2006, recursul a fost respins ca inadmisibil, fiind neîntemeiat.

În recursul în anulare declarat la fel de avocat, se solicită casarea deciziilor instanțelor de apel și de recurs, cu menținerea sentinței de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosar și motivelor invocate, Plenul Curții Supreme de Justiție constată că acesta urmează a fi admis parțial din considerentele:

Plenul reține că, la etapa judecării cauzei penale în baza recursului în anulare, se verifică legalitatea hotărîrilor atacate din punctul de vedere al problemei de drept și dacă sînt prezente erori de drept din cele enumerate în art.453 alin.(1) pct.1) și 2) CPP (în redacția de pînă la 04.06.2010).

În conformitate cu art.414 alin.(2) CPP, judecînd apelul, instanța de apel corect, în limitele legii, a dat o nouă apreciere probelor examinate de prima instanță, printre care se află declarațiile părții vătămate L. I., declarațiile depuse de însuși Ț. A., și probelor-documente: procesele-verbale despre marcarea banilor, privind percheziția la domiciliul condamnatului, precum și a biroului, unde s-au depistat o parte a banilor marcați; probe în baza cărora s-a tras concluzia privind vinovăția lui Ț.A. în săvîrșirea infracțiunii de corupere pasivă, deoarece, fiind persoană cu funcție de răspundere, a primit mijloace bănești pentru îndeplinirea unor acțiuni în legătură cu obligațiunile lui de serviciu.

Faptele prejudiciabile comise de condamnatul Ț. A. și constatate de instanța de apel au fost verificate de către instanța de recurs, care, la fel, a constatat că vinovăția lui s-a confirmat prin ansamblul de probe pertinente, concludente și utile, administrate în modul prevăzut de lege.

Totodată, Plenul constată că, referitor la încadrarea juridică a faptelor de corupere pasivă, comise de Ț. A., motivele invocate în recursul ordinar nu au fost verificate în deplină măsură de către instanța de recurs și în mod neîntemeiat a fost menținută decizia instanței de apel privitor la calificarea faptelor în baza art.324 alin.(2) lit.c) CP, drept corupere pasivă săvârșită prin extorcare de bunuri.

După cum se vede din ordonanța de punere sub învinuire a lui Ț.A. în baza art.187 alin.(2) CP (redacția 1961) și din textul deciziei instanței de apel, care a calificat fapta după elementul constitutiv „extorcare de bunuri”, în niciunul din aceste acte procedurale nu s-a specificat care sînt acele acțiuni de extorcare întreprinse de Ț.A., în ce constă esența acestora, pentru a fi puse la baza calificării faptelor de corupere pasivă în corespundere cu semnul calificativ menționat.

Conform pct.12 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.6 din 11 martie 1996 „Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru mituire”, cu modificările și completările ulterioare, extorcarea mitei (la caz, corupere pasivă prin extorcare) constă în cererea ei de către persoana cu funcție de răspundere sub amenințarea săvîrșirii acțiunilor care vor cauza prejudicii intereselor legale ale mituitorului sau crearea intenționată a unor condiții care îl pun să dea mită în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale.

Consultînd textul deciziei instanței de apel referitor la modul cum a fost dovedită fapta prejudiciabilă și la motivația încadrării juridice a acțiunilor lui Ț.A., Plenul reține că instanța de apel nu a constatat și nu a motivat expunerea de către vinovat a unor amenințări care ar putea leza interesele legale ale persoanei implicate ori prezența unor consecințe nefaste, care ar fi impus-o pe aceasta să dea banii solicitați.

Dispunînd de aceste date, Plenul constată că fapta comisă de condamnat a fost apreciată greșit drept corupere pasivă, săvîrșită prin extorcare de bunuri, deoarece, potrivit materialelor din dosar, Ț.A., fiind persoană cu funcție de răspundere, numai a pretins și a primit bani pentru a îndeplini unele acțiuni în legătură cu obligațiunile lui de serviciu, fapte pe care Plenul le încadrează în prevederile art.324 alin.(1) CP, deoarece dînsul a comis infracțiunea de corupere pasivă fără circumstanțe agravante.

Această eroare de drept, în ceea ce privește încadrarea juridică a faptelor, comisă de Curtea de Apel, nu a fost corectată la judecarea recursului de către instanța de recurs, a cărei hotărîre a devenit irevocabilă.

Conform art.453 alin.(1) pct.1) lit.c) CPP (în redacția de pînă la 04.06.2010), o hotărîre irevocabilă de condamnare poate fi atacată cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei în cazul în care recursul are efect cu privire la situația părții; în cazul dat, condamnatul nu poate purta răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută de art.324 alin.(2) lit.c) CP.

În baza acestui temei, Plenul casează parțial deciziile instanțelor de apel și de recurs, în ceea ce privește condamnarea lui Ț.A. în baza art.324 alin.(2) lit.c) CP, cu pronunțarea în această latură a unei noi hotărâri, de condamnare, ținând seama de prevederile art.75 CP, de circumstanțele atenuante reținute de instanța de apel, precum și de personalitatea vinovatului.

Plenul menționează la acest capitol că instanța de apel, stabilind pedeapsa, a aplicat prevederile art.79 CP (fără a motiva) și nu i-a fixat vinovatului, de rînd cu pedeapsa amenzii, și pedeapsa închisorii, după cum prevede sancțiunea legii. Neaplicarea pedepsei închisorii se menține și de către Plen, deoarece, în această latură, decizia instanței de apel nu a fost atacată, astfel situația condamnatului nu poate fi înrăutățită.

(Extras din hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4-1re-03/08 din 18.02.2008)

* * *

Coruperea pasivă, prevăzută de art.324 CP, este o infracțiune cuprinsă de Capitolul XV al Codului penal, denumit „Infracțiuni săvîrșite de persoane cu funcție de răspundere”. Fapta unei asemenea persoane comisă în legătură cu serviciul și prin abuz de serviciu, atunci cînd aceasta pretinde, primește sau acceptă bani și alte foloase ce nu i se cuvin, presupune și exercitarea în mod abuziv a atribuțiilor de serviciu. Prin urmare, acțiunile de abuz de serviciu, ce constituie infracțiunea prevăzută de art.327 CP, sînt cuprinse de dispozițiile art.324 CP și nu necesită o calificare prin concurs de infracțiuni.

Prin sentința Judecătoriei Bălți din 12 iunie 2006, Gh.M. a fost achitat de învinuirea săvîrșirii infracțiunilor prevăzute de art.324 alin.(2) lit.a), c) și 327 alin.(2) lit.a) CP, pe motiv că faptele nu au fost săvîrșite de inculpat.

Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea ei și adoptarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui Gh. M. conform învinuirii formulate: în baza art.324 alin.(2) lit.a), c) și art.327 alin.(2) lit. a) CP, cu stabilirea pedepsei penale în limitele sancțiunii articolelor respective, motivînd că instanța de fond nu a dat o apreciere cuvenită declarațiilor lui G. S., ale martorilor C. M. și C. C., ale specialistului audiat în ședință, probelor scrise, care, în ansamblul lor, dovedesc vinovăția inculpatului în săvîrșirea faptelor incriminate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2006, apelul a fost admis, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, conform cărei Gh. M. a fost condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.a), c) CP, cu aplicarea art.79 CP, la amendă în mărime de 300 de unități convenționale și la închisoare

pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a exercita funcții de răspundere în organele IFS pe un termen de 2 ani; în baza art.327 alin.(2) lit.a) CP, cu aplicarea art.79 CP, la amendă în mărime de 200 de unități convenționale, cu privarea de dreptul a ocupa funcții de răspundere în organele IFS pe un termen de un an; potrivit art.84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 400 de unități convenționale și închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a exercita funcții de răspundere în organele IFS pe un termen de 2 ani; conform art.90 CP, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Instanța de apel a constatat următoarele:

Gh. M., deținând funcția de inspector fiscal principal de stat al Secției municipale Bălți, control fiscal IFS Bălți, fiind persoană cu funcție de răspundere, abilitată cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, inclusiv cu efectuarea controlului fiscal și întocmirea proceselor-verbale administrative în privința persoanelor care încalcă legislația fiscală, într-o zi nestabilită a lunii aprilie 2005, intenționat, din interes material, în lipsa deciziei șefului IFS Bălți privind inițierea controlului la Î.I. „Goraș și fiul”, invocând existența unor încălcări fiscale, prin extorcare, a primit ilicit de la gestionarul SRL „Goraș și fiul”, S.G., în calitate de „șpagă” pentru nerefectarea încălcării fiscale depistate ca rezultat al efectuării controlului fiscal, produse alimentare în sumă de 195,6 lei.

Tot el, în aceeași funcție, din același motiv, în mod repetat, la 11.05.2005, în lipsa deciziei șefului IFS Bălți, a efectuat un control fiscal la SRL „Clipa-Veselă”, mun.Bălți, și, stabilind existența unor încălcări fiscale, a primit de la conducătorul firmei respective, C. M., bani în sumă de 1.000 de lei, pentru nerefectarea în modul stabilit a rezultatelor controlului efectuat.

Tot el, într-o zi nestabilită a lunii iunie-iulie 2005 și la 09.09.2005, prin extorcare, a primit de la gestionarul SRL „Clipa-Veselă”, C.M., în calitate de „șpagă”, așa-numită „taxă de protecție”, pentru neefectuarea controalelor fiscale, în sumă totală de 1.500 de lei.

Aceste acțiuni au fost calificate în baza art.324 alin.(2) lit.a), c) CP.

Tot el, deținând aceeași funcție, în mod repetat, folosind intenționat situația de serviciu în interes material, urmărind scopul dobândirii unor avantaje materiale ce nu i se cuvin, prin derogare de la prevederile art.216 alin.(2), Titlul V Cod fiscal, în perioada de timp aprilie – septembrie 2005, în lipsa deciziilor respective, a efectuat controalele fiscale la SRL „Clipa-Veselă” și Î.I. „Goraș și Fiul”, în urma cărora, prin extorcare, a primit de la conducătorii acestor agenți economici bani și bunuri materiale în sumă totală de 2.695,6 lei, cauzând astfel daune în proporții considerabile intereselor publice – acțiuni calificate în baza art.327 alin.(2) lit.a) CP.

Condamnatul a declarat recurs, în care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) CPP, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel și-a bazat decizia pe presupuneri, a analizat probele administrate în mod unilateral, în mod neîntemeiat a pus la baza condamnării declarațiile lui C.M. date la urmărirea penală, precum și a admis rezultatele expertizei chimice din 19.09.2005.

Judecînd recursul în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal îl admite parțial din următoarele considerente:

Instanța de apel a tras o concluzie corectă privind vinovăția lui Gh. M. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. a), c) CP, motivîndu-și soluția prin probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei.

Dezacordul condamnatului cu aceste probe în virtutea motivelor expuse în recurs, precum și cu modul de apreciere a lor nu poate fi acceptat în sensul casării hotărîrilor judecătorești atacate, deoarece dînsul este în drept și a ales o asemenea formă de interpretare a probelor ca metodă de apărare, de eschivare de la răspundere pentru infracțiunea săvîrșită.

Potrivit declarațiilor lui C. M., în faza urmării penale și în ședința de judecată, acesta a afirmat că, în mai 2005, Gh.M. l-a invitat la Inspectoratul Fiscal, unde i-a spus că, în documentația de activitate a firmei, sînt nereguli și, pentru a nu plăti amendă, el trebuie să-i dea 1.000 de lei, ceea ce a și făcut peste cîteva zile. Peste o lună, din nou l-a sunat Gh.M. și, întîlnindu-se, i-a mai transmis 500 lei, iar în vară, încă 500 de lei. În august, Gh.M. l-a sunat cerînd în continuare bani, de aceea s-a adresat la poliție cu cerere de a se lua măsuri. La 09.09.2005, cînd s-au întîlnit, după cum fusese înțelegerea, i-a transmis 500 de lei.

Aceste circumstanțe sînt confirmate și de martora C. C.

Obiectivitatea declarațiilor acestora este confirmată prin actele dosarului – probe în cauză și administrate în ședință:

- plîngerea lui C. M. adresată CCCEC din 07.09.2005;
- procesul-verbal de marcarea banilor, care ulterior i-au fost transmiși lui Gh.M.;
- procesul-verbal de percheziție corporală a lui, conform căruia s-au depistat urme de praf luminescent;
- procesul-verbal de examinare a automobilului lui Gh.M. la momentul transmiterii sumei de 500 de lei, unde s-au depistat banii marcați anterior;
- procesul-verbal de percheziție a biroului de serviciu al lui Gh.M., unde s-au depistat înscrisuri cu denumirea SRL „Clipa-Veselă”, deși, în registrul de evidență a controalelor, denumirea acestui agent economic nu figura.

Potrivit raportului de expertiză din 19.09.2005, pe mîinile lui Gh.M. s-au depistat urme de praf luminescent cu care au fost marcați și banii ridicați din salonul automobilului acestuia.

Acestea, precum și celelalte probe descrise în decizia instanței de apel, corect au fost admise de această instanță și în mod legal au fost puse la baza concluziei privind vinovăția lui Gh.M. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. a), c) CP, drept corupere pasivă săvârșită prin extorcare în mod repetat, corect luându-se în calcul și episodul cu Î.I. „Goraș și fiul”. La fel, și pedeapsa în baza acestei norme a fost stabilită cu respectarea prevederilor art. 75 CP. Temeiuri de a interveni în această parte Colegiul nu a stabilit.

În același rînd, Colegiul conchide că organul de urmărire penală, iar ulterior, și instanța de apel în mod neîntemeiat l-au învinuit și l-au condamnat pe Gh.M în baza art. 327 alin. (2) lit. a) CP, pentru abuz de serviciu.

Articolul 324 alin. (1) și (2) lit. a) și c) CP, pentru care Gh.M. a fost condamnat, prevede răspunderea penală pentru fapta persoanei cu funcție de răspundere care pretinde ori primește bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, fie acceptă servicii, privilegiile sau avantaje ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în legătură cu obligațiile ei de serviciu, ori pentru a obține de la autorități distincții, funcții, pieți de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă.

În art. 327 alin.(1) CP este prevăzută răspunderea penală pentru folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Astfel, ambele norme penale au un subiect comun – persoana cu funcție de răspundere, care, și într-un caz, și în altul, acționează intenționat, în interes material ori în alte interese personale, și folosește pentru obținerea scopului situația de serviciu.

În cazul coruperii pasive cu folosirea situației de serviciu, la fel, se face abuz de către persoana cu funcție de răspundere și se aduc daune intereselor publice, precum și drepturilor ori intereselor cetățenilor, deoarece aceștia sînt impuși să procedeze în modul solicitat.

Infraacțiunile prevăzute de art. 324 și 327 Cod penal au unul și același obiect, deoarece, în ambele cazuri, sînt lezate relațiile sociale cu privire la activitatea normală și legală a organelor puterii de stat, a organelor administrației publice locale ori a subdiviziunilor lor.

Ținînd seama de cele menționate, Colegiul constată că, în cazul lui Gh.M., este prezent concursul ideal de infracțiuni, deoarece dînsul, prin aceleași acțiuni, a săvârșit infracțiuni prevăzute de diferite articole ale Codului penal.

Urmărind însă pedepsele prevăzute de art. 327 alin. (2) și 324 alin. (2) Cod penal, se observă că sancțiunea ultimei norme este cu mult mai gravă, prin ur-

mare, calificarea unei și aceleiași fapte și în baza art. 327 alin. (2) CP Colegiul o consideră în plus.

Din aceste puncte de vedere, Colegiul reține că instanța de apel a comis o eroare de drept, care se cuprinde de art. 427 alin. (1) pct. 12) CPP – faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Conform art. 332 alin. (1) CPP, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 2)-9) CPP, instanța încetează procesul penal în cauza respectivă. Colegiul reține că împrejurările privind învinuirea în plus a lui Gh.M. – și în baza art.327 alin. (2) CP – sînt cuprinse în art. 275 pct. 9) CPP – există o altă circumstanță care exclude urmărirea penală.

Din aceste motive, Colegiul casează parțial decizia, și anume în latura condamnării lui Gh.M. în baza art.327 alin.(2) lit.a) CP, cu încetarea procesului penal. În rest, decizia se menține.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-285/07 din 08.05.2007)

INFRAȚIUNI CONTRA AUTORITĂȚILOR PUBLICE ȘI SECURITĂȚII DE STAT

* * *

Pentru existența semnului calificativ prevăzut de art.361 alin.(2) lit.b) CP – confecționarea documentelor oficiale false săvârșită de către două persoane –, fapta trebuie să conțină acțiuni reale întreprinse de ambii făptuitori în calitate de autor, organizator, complice ori instigator la confecționarea acestora.

Prin sentința Judecătorei Bălți din 20 octombrie 2008, P. V. a fost condamnată în baza art.361 alin.(2) lit.b) CP la amendă în mărime de 200 de unități convenționale.

Potrivit sentinței, P. V. a întocmit un document fals în următoarele circumstanțe:

Prin decizia nr.0057013 din 30 noiembrie 2005 a șefului SPR CMP Bălți, V. P. a fost sancționat în mod administrativ pentru comiterea contravenției prevăzute de art.123 alin.1 CCA, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 12 luni și ridicarea permisului de conducere.

În scopul asigurării posibilității aplicării prevederilor art.304 CCA și reducerii termenului de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu condiția expirării a nu mai puțin de jumătate din termen, V. P. s-a adresat la directorul SRL „Olicaria”, P. V., care, la rugămintea acestuia, în data de 07 august 2006, a perfectat și a semnat, cu imprimarea ștampilei umede, demersul privind reducerea termenului de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport și caracteristica pe numele lui V. P., adresate șefului SPR, care conțineau informație neveridică privitor la faptul că V. P. este colaborator al SRL „Olicaria”.

La 16 august 2006, aceste documente oficiale au fost transmise lui P. V., care, în aceeași zi, le-a prezentat la CMP Bălți și, în baza lor, prin decizia șefului SPR CMP Bălți nr.1975 din 18 august 2006, a fost dispusă reducerea termenului de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu restituirea permisului de conducere.

Sentiința în cauză a fost atacată cu apel de către P. V., care a solicitat casarea ei, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărâri de achitare. În motivarea cerințelor sale, ea a invocat atât lipsa obiectului material, cât și a laturii subiective a componenței de infracțiune prevăzute de art. 361 alin.(2) lit.b) CP.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 noiembrie 2008, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

P. V. a atacat hotărârile judecătorești cu recurs, solicitând casarea acestora, cu achitarea ei din motiv că faptele comise nu conțin elementele constitutive ale infracțiunii pentru care a fost condamnată.

Judecând recursul, Colegiul penal îl admite din următoarele considerente:

Potrivit recursului, P.V. neagă săvârșirea infracțiunii, considerând că demersul și caracteristica eliberate lui V.P. nu reprezintă acele documente oficiale care sînt enumerate în dispoziția art.361 alin.(1) CP.

Colegiul conchide că această opinie a recurenței este neîntemeiată. Cu adevărat, documentul în cauză – demersul adresat organului de poliție – este autentic din punct de vedere că emană de la autor și este semnat de către acesta și autentificat cu ștampila societății al cărei conducător era P. V.

În sensul dispoziției art.361 alin.(1) CP, se consideră infracțiune acțiunea făptuitorului de confecționare a unui document oficial fals, care acordă unele drepturi sau eliberează de obligații, deci se înțelege un document care este susceptibil să producă consecințe juridice. Drept falsificare a documentului se consideră nu numai contrafacerea ori alterarea acestuia, ci și atestarea de către o persoană oficială în conținutul documentului a unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului, fie omisiunea intenționată de a le înscrie.

Astfel, instanțele de judecată corect au constatat că, în demersul din 07 august 2006, P. V., ca director al SRL „Olicaria”, intenționat a înscris că cet. V. P. este angajatul societății, pe cînd aceste date nu corespundeau adevărului. Demersul în cauză i-a oferit cet. V. P. dreptul de a i se reduce termenul de privare a lui de dreptul de a conduce mijloace de transport, drept de care acesta din urmă a beneficiat. Prin urmare, documentul oficial în cauză, ce conținea o împrejurare necorespunzătoare adevărului, a produs consecințe juridice prevăzute de art.304 CCA. Din acest punct de vedere, Colegiul conchide că, concluziile instanțelor de judecată privind vinovăția lui P.V. în confecționarea documentului oficial fals sînt legale și întemeiate.

În același timp, Colegiul reține că încadrarea juridică a acțiunilor condamnatei P. V. în prevederile art. 361 alin.(2) lit.b) CP, după semnul calificativ „confecționarea documentului oficial fals săvârșită de două persoane”, este greșită. Pentru existența semnelui calificativ prevăzut de art.361 alin.(2) lit.b) CP, fapta de confecționare a documentului oficial fals trebuie să cuprindă acțiuni reale, întreprin-

se de două și mai multe persoane în calitate de autor, organizator, instigator sau complice, deci să fie prezentă participația conform prevederilor art. 42 CP.

Potrivit materialelor cauzei, nu s-a stabilit care este acea persoană care a participat, împreună cu condamnată, la confecționarea documentului oficial fals.

De fapt, nici în ordonanța de punere sub învinuire, nici în rechizitoriu, organul de urmărire penală nu a invocat persoana respectivă, împreună cu care P. V. a săvârșit infracțiunea în cauză. În aceste documente, s-a invocat că documentul oficial fals a fost confecționat la rugămintea cet. V. P., fapt repetat ulterior și de către instanțele de judecată.

La caz, rugămintea (cererea) lui V. P. de a i se elibera demersul în cauză nu poate fi calificat drept complicitate la confecționarea documentului oficial fals, inclusiv ca instigare, deoarece acțiunile acestuia pot forma o infracțiune separată, cum ar fi, de exemplu, folosirea unui document oficial fals.

Din considerentele reținute, Colegiul menționează că fapta săvârșită de P. V. urmează a fi reîncadrată din prevederile art. 361 alin.(2) CP în cele ale art.361 alin. (1) CP, drept confecționare a documentului oficial fals, care a acordat drepturi și a produs consecințe juridice.

Astfel, instanța de recurs admite recursul, casează parțial sentința și decizia instanței de apel și dispune rejudecarea cauzei, pronunțând o nouă hotărâre, prin care sînt reîncadrate acțiunile lui P.V. din prevederile art. 361 alin.(2) lit.b) CP în cele ale art.361 alin.(1) CP și, în legătură cu prescripția tragerii la răspundere penală, este încetat procesul penal.

(Extras din decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.1re-387/09 din 07.04.2009)

INFRAȚIUNI MILITARE

* * *

Fapta condamnatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.370 alin.(1) Cod penal. Latura subiectivă a acestei infracțiuni poate fi examinată doar prin prisma existenței intenției. Condamnatul a fost recunoscut vinovat pentru o infracțiune intenționată, în lipsa laturii ei subiective.

Prin sentința Judecătoriei Militare, mun. Chișinău din 04 decembrie 2009, B.V. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 370 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 500 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții similare celei de care s-a folosit la săvârșirea infracțiunii pe un termen de 2 ani.

În fapt, prima instanță a constatat că inculpatul B.V., în perioada octombrie – decembrie 2007, exercitând funcția de șef de secție recrutare-încorporare a CMR Hîncești, a încălcat grav cerințele Protocolului facultativ cu privire la implicarea copiilor în conflicte armate la Convenția privind drepturile copilului, ratificat prin Legea nr. 15-XV din 06 februarie 2004, art. 17, 57 din Constituția RM, art. 13, 22, 24, 26, 28 din Regulamentul serviciului interior al FA, art. 5-7, 42 din Regulamentul disciplinei militare, art. 2, 4, 14, 48 din Legea nr. 1245-XV din 18.07.2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei și art. 9, 19 din Hotărîrea Guvernului „Cu privire la încorporarea cetățenilor în serviciul militar în termen sau în cel cu termen redus”, care îl obligau să respecte cu strictețe Constituția și legile statului său, să îndeplinească prevederile regulamentelor militare, să dea inițiativă rezonabilă, să-și perfecționeze în permanență pregătirea profesională, să colaboreze cu organele centrale și autoritățile administrativ-teritoriale, să nu încorporeze

cetățeni care nu dețin cetățenia Republicii Moldova sau care nu au împlinit vârsta de 18 ani, purtînd răspundere pentru încorporarea nelegitimă a cetățenilor etc.

Astfel, în octombrie-decembrie 2007, B.V., avînd date veridice că cet. R.C., născut la 31.12.1989, în s. Lutovinovka, r-nul Kozelișcinsk, regiunea Poltava, Republica Ucraina, nu este născut în Republica Moldova și ar putea avea cetățenia altui stat, nu a verificat la Ministerul Dezvoltării Informaționale dacă acesta dispune de cetățenia Republicii Moldova.

Totodată, B.V., încălcînd flagrant legislația internațională și națională legată de respectarea drepturilor copilului, a neglijat faptul că, la momentul încorporării, R.C. nu avea vârsta de 18 ani. B.V., în pofida la faptului că R.C. avea impedimente pentru a fi încorporat în serviciul militar în termen, l-a citat pe acesta la Comisia de recrutare-incorporare, a prezentat dosarul personal al recrutului, cu propunerea ca acesta să fie încorporat în serviciul militar în termen.

În consecință, datorită acțiunilor lui B.V., la 07.12.2007, R.C., neavînd cetățenia Republicii Moldova și vârsta de 18 ani, ilegal a fost încorporat în Forțele Armate ale Republicii Moldova și a efectuat ilegal serviciul militar pînă la 16 noiembrie 2008, cînd a decedat în timpul efectuării serviciului militar în termen, fapt ce a cauzat victimei și intereselor de serviciu daune în proporții considerabile.

În drept, prima instanță a reținut încadrarea faptei inculpatului în prevederile art.370 alin.(1) Cod penal, ca inacțiune la exercitarea puterii de către șef sau de către o persoană cu funcție de răspundere, dacă aceasta a cauzat victimei sau intereselor de serviciu daune în proporții considerabile.

Împotriva sentinței, a declarat apel avocatul I.R. în interesele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, de achitare a lui B.V., din motiv că *fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii*, invocînd că sentința este ilegală și neîntemeiată, instanța de fond în mod unilateral a apreciat probele prezentate și vădit s-a plasat numai pe poziția de învinuire, pronunțîndu-se în privința vinovăției lui B.V. fără să analizeze aceste probe în ansamblu, inclusiv cele care sînt în favoarea lui.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2010, a fost respins, ca nefondat, apelul și menținută sentința.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvîrșite de inculpat, dînd probelor examinate o

apreciere juridică cuvenită, în conformitate cu cerințele art.100 Cod de procedură penală.

Hotărîrea nominalizată a fost contestată cu recurs ordinar de către avocatul I.R. în interesele condamnatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care B.V. să fie achitat, *din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii*, invocînd că atît instanța de fond, cît și cea de apel au examinat cauza în mod unilateral și incorect au apreciat probele, dînd prioritate numai celor prezentate de învinuire, pronunțîndu-se în privința vinovăției lui B.V. fără să analizeze aceste probe în ansamblu, inclusiv cele care sînt în favoarea lui B.V., care nu a încălcat nicio normă de drept național sau internațional privind încorporarea lui R.C., care nu atinsese vîrsta de 18 ani, deoarece acesta a fost încorporat prin ordinul Comandantului Centrului Militar Hîncești și a fost expediat pentru efectuarea serviciului militar în termen în trupele de carabinieri, și nu pentru participarea la conflictele armate, or, instanța de apel a trecut cu vederea circumstanțele cauzei, deoarece în cauză sînt prezente niște relații speciale administrativ-militare, R.C. a fost luat în mod primar la evidența militară, B.V. nu era nici în funcția de șef de secție recrutare-încorporare a Centrului Militar Hîncești.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2010, s-a constatat inadmisibilitatea recursului declarat, din motivul netemeinicii vădite a acestuia.

Instanța de recurs a menționat că Curtea de Apel, în motivarea soluției adoptate, just a arătat că probele acumulate indică cert și univoc asupra faptului că B.V., fiind șeful secției recrutare-încorporare, contrar regulamentelor, care stabilesc că pot fi încorporați în serviciul militar în termen numai cetățenii Republicii Moldova cu vîrsta între 18 și 27 ani, și atribuțiilor sale de serviciu, l-a încorporat în Forțele Armate pe cet. R.C., care, la momentul încorporării, nu avea 18 ani. Instanța de apel, punînd la baza soluției sale declarațiile reprezentantului părții vătămate, F. C., ale martorilor P.L., M.C., I.B., ale specialiștilor L.D., E.C., Protocolul facultativ cu privire la implicarea copiilor în conflicte armate la Convenția privind drepturile copilului, ratificat prin Legea nr. 15-XV din 06 februarie 2004, Constituția Republicii Moldova, Regulamentele: serviciului interior al FA, disciplinei militare, Legea nr. 1245-XV din 18.07.2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 864 din 17.08.2005, obligațiunile de serviciu ale șefului secției recrutare-încorporare, just a con-

chis să aprecieze critic declarațiile lui B.V., deoarece acestea sînt combătute prin probele sus-indicate și prin alte materiale ale cauzei, care demonstrează că acesta, fiind șeful secției recrutare-încorporare, adică persoană cu funcție de răspundere, a săvîrșit inacțiunea la exercitarea puterii, care *s-a soldat cu urmări grave* – decesul lui R.C.

Instanța de recurs a specificat că, după cum rezultă din materialele dosarului, B.V. nu a verificat toate datele legate de personalitatea lui R.C., pentru a stabili posibilitatea încorporării sau neîncorporării acestuia în serviciul militar în termen – obligație care intra în atribuțiile sale de serviciu, deci, în acțiunile lui B.V., se constată prezența laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 370 alin. (1) Cod penal.

Argumentele părții apărării privind aprecierea incorectă și unilaterală de către instanța de recurs a probelor cercetate în cauză au fost considerate neîntemeiate, deoarece un asemenea temei nu este prevăzut de lege pentru a judeca cauza în ordine de recurs.

În recursul în anulare declarat de apărătorul T.U. în interesele condamnatului, se solicită casarea hotărîrilor pronunțate și adoptarea unei noi hotărîri, de achitare, din motivul lipsei în acțiunile lui B.V. a elementelor infracțiunii incriminate.

În viziunea recurentului, în cauză *au fost încălcate drepturile condamnatului garantate de art.6 par.2 și art.7 par.1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale* – orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită și nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvîrșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional – deoarece instanțele de judecată naționale l-au condamnat pe B.V. pentru acțiuni – exercitarea de către acesta a obligațiilor de serviciu conform cerințelor legislației naționale, pe care acesta era obligat să le execute, legislație impusă de stat – care nu constituie o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional.

Recurentul susține că sentința adoptată în cauză este absolut nemotivată, fiind indicat doar faptul că B.V. a încălcat cerințele Protocolului facultativ cu privire la implicarea copiilor în conflicte armate la Convenția privind drepturile copilului, ratificat prin Legea nr. 15-XV din 6 februarie 2004, art. 17, 57 din Constituția RM, art. 13, 22, 24, 26, 28 din Regulamentul serviciului interior al FA, art. 5-7, 42 din Regulamentul disciplinei militare, art.2, 4, 14, 48 din Legea

nr. 1245-XV din 18.07.2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei și art. 9, 19 din Hotărîrea Guvernului „Cu privire la încorporarea cetățenilor în serviciul militar în termen sau în cel cu termen redus”, însă prin ce concret s-au manifestat încălcările fiecărei legi în parte, prin ce se manifestă inacțiunile lui B.V. nici instanța de fond și nici instanțele de apel și de recurs nu au specificat, ceea ce constituie prezență a viciului fundamental care duce la nulitatea hotărîrilor judecătorești, B.V. fiind condamnat *pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală*, acțiunile sau inacțiunile acestuia posibil întrunind elementele unei acțiuni disciplinare, pentru care putea fi sancționat pe cale disciplinară, dar nu penal.

Verificînd argumentele recursului în anulare în raport cu împrejurările cauzei și hotărîrile contestate, Plenul Curții Supreme de Justiție conchide că recursul în anulare declarat urmează a fi admis din considerentele:

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Potrivit normei art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Articolul 7 par. 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului prevede că nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau omisiune care, în momentul în care a fost săvîrșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional.

Judecînd recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea parțială sau totală a hotărîrilor adoptate, și să dispună achitarea persoanei în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală.

În speță, Plenul adoptă soluția prevăzută de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală.

Conform legislației penale, persoana fizică responsabilă este supusă răspunderii penale dacă, în acțiunile acesteia, sînt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

În sensul art. 52 Cod penal, „se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă”.

Potrivit art. 113 Cod penal, „calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători”, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde „determinarea și constatarea juridică a corespondenței exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

Inacțiunea la exercitarea puterii se săvârșește intenționat; latura subiectivă a acestei infracțiuni poate fi examinată doar prin prisma existenței intenției.

Inacțiunea șefului militar la exercitarea puterii (art. 370 Cod penal) este o faptă intenționată și prin aceasta se deosebește de atitudinea neglijentă față de serviciul militar (art. 378 Cod penal).

Noțiunile date se conțin în doctrina penală (art. 17 și 370 Cod penal al Republicii Moldova, art. 426 Cod penal al Ucrainei, art. 380 Cod penal al Republicii Kazahstan, pct. 24 din Hotărîrea nr. 6 din 28 octombrie 2005 a Curții Supreme de Justiție a Republicii Kazahstan).

Constatînd, de fapt, prin sentință că, din cauza atitudinii neglijente a lui B.V. față de serviciul militar, R.C., neavînd cetățenia Republicii Moldova și vîrsta de 18 ani, ilegal a fost încorporat în Forțele Armate ale Republicii Moldova și a efectuat ilegal serviciul militar în termen pînă la 16 noiembrie 2008, prima instanță în mod neîntemeiat l-a condamnat pe inculpat pentru comiterea unei infracțiuni cu vinovăție intenționată.

Eroarea comisă nu a fost corectată de instanța de apel, care a menținut sentința, în pofida faptului că lui B.V. nu i-a fost incriminată inacțiunea intenționată.

Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2010 conține o eroare, greșit afirmîndu-se că inacțiunea la exercitarea puterii s-a soldat cu urmări grave.

Astfel, la judecarea cauzei de către instanțele de fond, de apel și de recurs, au fost comise erori de drept, exprimate prin faptul că B.V. a fost condamnat pentru o infracțiune intenționată, în lipsa laturii ei subiective.

La pronunțarea soluțiilor, nu poate fi luată în considerare discuția de reîn-

cazarea a faptei în prevederile art. 378 Cod penal, odată ce nu a fost incriminată latura obiectivă a acestei fapte.

Din considerentele expuse, se impune adoptarea în privința condamnării lui B.V. în baza art. 370 alin. (1) Cod penal a soluției enunțate mai sus, dat fiind că, în cadrul procedurilor precedente, hotărârile au fost afectate de un viciu fundamental – încălcarea dreptului inculpatului de a nu fi pedepsit în afara legii, iar fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

(Extras din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4-1re-13/11 din 18.04.2011)